

Robert Ludlum - Faktor smrti

19:14, petak, 10. listopada Boston, Massachusetts Mario Dublin teturao je duž poslovne ulice gradskog središta, sa zgužvanom novčanicom od jednog dolara u ruci. S izričitom namjerom nekoga tko zna kamo ide, beskućnik se ljuljao dok je hodao i lupao se po glavi rukom koja nije držala dolar. Ušao je u jeftinu drogeriju sa znakovima diskontne rasprodaje nalijepljenim na oba izloga. Drhćući, pružio je novčanicu prodavaču s druge strane tezge. "Advil. Aspirin mi ubija želudac. Dajte mi Advil." Prodavač je iskrivio usnicu ugledavši neobrijana čovjeka u otrcanim ostacima vojne odore. Ipak, posao je posao. Okrenuo se stalazi s analgetskim preparatima i uzeo najmanju kutiju Advila. "Uz ovaj jedan, potrebna su još tri dolara." Dublin je spustio jedinu novčanicu na tezgu i počeo tražiti sitniš. Prodavač ju je odgurnuo. "Čuo si me, ljepotane. Još tri dolara. Ili novac, ili nema ništa." "Imam samo dolar... glava mi puca." Začudnom brzinom Dublin se ispružio preko tezge i zgrabio kutijicu. Prodavač ju je pokušavao zadržati, ali Dublin nije popuštao. Natezali su se, srušivši pritom kantu sa slatkisima i prosuvši uzorke vitamina po podu. "Pusti mu, Eddie!" doviknuo je ljekarnik iz pozadine. Posegnuo je za telefonom. "Pusti mu!" Dok je ljekarnik okretao brojčanik, prodavač je popustio. Dublin je bijesno otvorio kutiju, okrenuo sigurnosni poklopac i sasuo tablete u ruku. Nekoliko ih se prosulo po podu. Ubacio je tablete u usta, počeo se gušiti dok ih je pokušavao progutati sve odjednom, i skljkao se na pod, iznemogao od bola. Ječući, pritiskao je dlanovima sljepoočice. Nekoliko trenutaka poslije, patrolno vozilo zastalo je pred vratima. Policajci su zapazili neveliku štetu i rasute tablete, ali su osjetili i vonj alkohola. Mlađi od dvojice osovi Dublina na noge. "Dobro, Mario, povezimo se malo." Drugi policajac pograbi Dublina za ruku. Povelili su pijanca koji se nije opirao, do kola. Ali dok je drugi policajac otvarao vrata automobila, mlađi je pritisnuo Dublinovu glavu ne bi li ga ugurao. Dublin vrisnu i ote se, bježeći od ruke koja mu je pritiskala glavu. "Drži ga, Manny!", zarezao mlađi policajac. Manny je pokušao zgrabiti Dublina, ali on se ponovo oteo. Mlađi ga napokon ščepa. Stariji izvuče palicu i njome sruši Dublina. Ječao je. Tijelo mu se treslo, valjao se po tlu. Policajci problijedješe i pogledaše jedan drugoga. Manny se usprotivio. "Nisam ga tako žestoko lupio." Mlađi se sagnu da pomogne Dublinu. "Isuse. On sav gori!" "Daj ga u kola!" Pokupiše zadihanog Dublina i staviše ga na stražnje sjedalo. Manny je jurio kolima s uključenom sirenom kroz noćne ulice. 10 Kad se škripeći zaustavio pred odjelom hitne pomoći, Manny otvori vrata i pojuri unutra, tražeći pomoć. Drugi policajac zaobišao je kola da otvori vrata na Dublinovoj strani. Kad su liječnici i sestre prispjeli s kolicima, mlađi policajac stade kao paraliziran, žureći u kola gdje je Dublin ležao onesviješten dok se krv širila po sjedalu i kapala na pod. Doktor duboko udahnu. Onda se uvuče u kola, opipa čovjeku bilo, stavi uho na grudni koš i izvuče se natrag tresući glavom. "Mrtav je." "Nemoguće!" stariji policajac podiže glas. "Jedva smo dotakli tog kurvina sina! Neće nam ga natovariti na leđa!" Budući da je posrijedi policija, medicinski istražitelj bio je nakon samo četiri sata spreman za obdukciju pokojnog Marija Dublina, adresa nepoznata, u podrumu bolnice gdje se nalazila mrtvačnica. Dvostruka vrata prostorije naglo se otvoriše. "Waltere! Ne diraj ga!" Dr. Walter Pejčić diže pogled. "Što ne valja?" "Možda je sve u redu", upade dr. Andrew Wilks nervozno, "ali sva ta krv u patrolnim kolima uznemiruje me. Kod akutnog respiratornog sindroma krv ne izlazi na usta. Na takvu pojavu krvi naišao sam samo u slučaju hemoragijske groznice koju sam liječio dok sam bio u Mirovnom korpusu u Africi. Kod ovog čovjeka nađena je iskaznica invalida američkih veterana. Možda je boravio u Somaliji ili negdje drugdje u Africi." Dr. Pejčić zapilji se u mrtvaca kojega je upravo naumio otvoriti. Onda vrati skalpel u posudu. "Možda bi bilo bolje da pozovemo ravnatelja." 11 "I nazovemo zarazni odjel", dodade dr. Wilks. Dr. Pejčić kimnu, a u njegovim očima pojavi se strah. 19:55 Atlanta, Georgia Stisnuto u dvorani srednje škole, gledateljstvo koje su sačinjavali roditelji i

prijatelji bilo je tiho. Na osvijetljenoj pozornici stajala je ljepušasta tinejdžerica ispred scene koja je trebala prikazati restoran u komadu Williama Ingea Autobusna postaja. Kretala se nespretno, a njezine riječi, koje su obično tekle slobodno i otvoreno, bijahu ukočene. Ali to nije nimalo smetalo ponosnoj ženi majčinskog izgleda u prvom redu. Imala je na sebi srebrnasto sivu haljinu, onakvu kakvu bi odabrala" majka nevjeste na svadbenom ručku, s ružama na gornjem dijelu. Bila je oduševljena djevojkom, i kad se na kraju izvedbe začuo uljudan pljesak, ona je počela glasno lupati rukama. Kad se zavjesa spustila, skočila je na noge. Otišla je okolo do vrata za glumce, da pričeka dok su izvođači izlazili udvoje ili utroje da se susretnu s roditeljima, prijateljima i prijateljicama. Bila je to posljednja izvedba godišnjeg kazališnog programa škole, i svi su bili rumeni od uzbuđenja, željno očekujući tulum koji će se produljiti do kasno u noć. "Kako bi mi bilo drago da te ove večeri mogao vidjeti otac, Billie Jo", reče ponosita majka djevojci dok je ulazila u kola. "I meni, majko. Krenimo kući." "Kući?" Majka se zbunila. "Htjela bih se odmoriti. Onda ću se presvući za tulum, u redu?" 12 "Glas ti zvuči loše". Majka ju je pozorno pogledala, pa krenu s autom. Billie Jo šmrcala je i kašljala dulje od tjedan dana, ali je svakako željela nastupiti. "To je samo prehlada, majko", reče djevojka neraspoločeno. Prije nego što su stigli do kuće, počela je trljati oči i stenjati. Na obrazima joj se pojaviše dvije grozničave mrlje. Sva uzrujana, prestrašena majka otvori kućna vrata i pojuri da nazove 911. Iz policije su joj rekli neka ostavi djevojk u kolima, na toplome i u miru. Bolničari su prispjeli za tri minute. U ambulantom kolima, dok su sirene odjekivale ulicama Atlante, djevojka je ječala i prevrtala se na ležaju, boreći se za dah. Majka joj je brisala grozničavo lice, padajući u očajnički plač. Na hitnom odjelu bolnice, medicinska sestra prihvati majku za ruku. "Učinit ćemo sve potrebno, gospodo Pickett. Sigurna sam da će joj uskoro biti bolje." Dva sata poslije, krv je izbila na usta Billie Jo Pickett. Umrula je. 17:12 Fort Invin, Barstow, Kalifornija Kalifornijska pustinja u ranom listopadu bila je nesigurna i nestalna poput naredbi mladog potporučnika pred njegovom prvom četom. Dan je bio jasan i osunčan, i kad je Phyllis Anderson počela pripremati objed u svojoj ugodnoj dvokatnici u najboljem dijelu naselja Nacionalnog središta za obuku, osjećala se odlično. Bilo je toplo, a njezin muž Keith malo je odspavao. Dva puna tjedna borio se s teškom prehladom, pa se ponadala da će je sunce i toplina napokon odagnati. Ispred kuhinjskog prozora vrtne štrcaljke obavljale su svoj posao pod dugim sjenama popodneva. Njezine cvjetne lijehe bijahu optočene kasnim ljetnim cvjetovima koji su odudarali 13 od divljine s bodljikavim kaktusima, što su se prostirali po stijenju žučkaste pustinje. Phyllis je pjevuckala sama sebi dok je stavljala makarone u mikrovalnu. Slušala je kako joj se muž spušta stepenicama. Bojnik je sinoć imao noćnu vježbu. Ali zvuk silaska više je podsjećao na kretanje Keitha mladeg, uzbuđenog filmom na koji će majka odvesti oba djeteta dok joj suprug bude na poslu. Naposljetku, bio je petak predvečer. Ona doviknu: "Prestani s galamom!" Ali to nije bio Keith mladi. Njezin suprug, djelomice već odjeven u pustinjaško kamuflačno odijelo, doteturao je u vruću kuhinju. S njega se cijedio znoj, a ruke su mu pritiskale glavu kao da je žele obraniti od eksplozije. On jeknu: "Bolnica... pomoć..." Dok ga je zaprepašteno promatrala, vojnik se skljojka na pod kuhinje. Grudi su mu se nadimale u borbi za dah. Phyllis je zurila izvan sebe, a onda krenu hitro i odlučno kao prava vojnička žena. Izjurila je iz kuhinje. Ne kucajući, otvorila je postrana vrata susjedne kuće i upala u kuhinju. Satnik Paul Novak i njegova žena iznenađeno je pogledaše. "Phyllis?" Novak ustade. "Što se dogodilo, Phyllis?" Bojnikova žena nije gubila vrijeme. "Paul, trebam te. Judy, pođi sa mnom da pričuvaš djecu. Brzo!" Okrenu se i potrča. Satnik Novak trčao je sa ženom odmah iza nje. Kad ga pozovu da djeluje, vojnik ne postavlja pitanja. U kuhinji Andersonovih, Novakovi su ugledali prizor. "Devet-jedan-jedan?" Judy Novak pride telefonu. "Nema vremena", odvrati joj muž. "Naša kola!", viknu Phyllis. Judy Novak ustrčala je uz stepenice do sobe gdje se dvoje djece pripremalo za ugodan izlazak. Phyllis Anderson i Novak prihvatili su zadihanog vojnika. Iz nosa mu je curila krv. Bio je tek napola svjestan, ječao je i nije mogao govoriti. Noseći ga, krenuli su livadom do

parkiranih kola. 14 Novak sjede uz upravljač, a Phyllis ude otraga pokraj supruge. Boreći se s jecajima, oslonila je bojničkovu glavu na rame i stiskala ga uza se. Dok je hvatao zrak, oči su u agoniji zurile u suprugu. Trubeći, Novak je pohitao kroz bazu. Promet se razmicao, kao da prolazi pješačka četa praćena tenkovima. Ali kad su prispjeli do vojne bolnice Weed, bojničkov Keith Anderson bio je već bez svijesti. Nakon tri je preminuo. U slučaju nagle i neobjašnjene smrti, u Kaliforniji je obvezna obdukcija. Zbog neobičnih okolnosti smrti, bojničkov je otpremljen u mrtvačnicu. Kad je vojni patolog rasjekao grudni koš, prokuljala je krv, poštrcavši ga. Lice mu se zabijeljelo poput krede. Skoči, strgnu gumene rukavice i izjuri iz prostorije za obdukciju. Pograbi telefon. "Dajte mi Pentagon i USAMRIID. Odmah! Hitno!" 15 V) | a 2 o 1 14:55, nedjelja, 12. listopada London, Engleska Kiša poznog listopada spustila se na Knightsbridge i raskrižje Brompton Road sa Sloan Streetom. Neprekidna struja automobila koji su trubili, taksija i dvokatnih crvenih autobusa skretala je prema jugu i polako odmicala prema Sloan Squareu i četvrti Chelsea. Ni kiša, kao ni činjenica da su poslovni i službeni uredi bili zatvoreni tijekom vikenda nisu umanjili navalu. Svjetsko je gospodarstvo stajalo dobro, trgovine su bile pune, a vlada novih laburista nije bila nikome na smetnji. Turisti su cijele godine opsjedali London, pa se promet i toga nedjeljnog poslijepodneva odvijao puževom brzinom. Nestrpljiv, američki potpukovnik Jonathan (Jon) Smith, doktor medicine, napustio je spori i staromodni bus broj 19 dvije postaje prije nego što bi inače trebao izaći. Kiša je napokon počela popuštati. Potrčao je nekoliko koraka mokrim pločnikom pored busa, a zatim nastavio žurno hodati ostavljajući bus iza sebe. 19 Visok, atletski građen čovjek u ranim četrdesetima, Smith je imao začušanu crnu kosu i odlučno lice. Njegove tamnoplave oči automatski su klizile po vozilima i pješacima. Nije na njemu bilo ničega neobičnog dok je koračao u kaputu od tvida, pamučnim hlačama i s navučenicim trenčkotom. Ipak, žene su se osvrtnale za njim i on bi ih katkad zapazio i osmjehnuo im se, ali bi produžio koračati. Na Wilbraham Placeu spasio se od vlage ušavši u udobni hotel Wilbraham, gdje je uzimao sobu svaki put kad bi ga USAMRIID poslao na neki medicinski skup u London. U starom hotelu uspinjao se po dvije stepenice dok nije došao do svoje sobe na drugom katu. Počeo je rovatiti po kovčezima u potrazi za izvještajem o epidemiji teške groznice među američkim vojnicima u Manili. Obećao je da će s njim upoznati dr. Chandru Uttama iz Službe za virusna oboljenja Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). U većem kovčegu napokon pronađe izvještaj pod hrpom nečistog rublja. Uzdahnu i nasmiješiti se nikad se nije oslobodio neurednih navika stečenih za godinu boravka pod šatorima, krećući se iz jednog kriznog područja u drugo. Dok se žurio niz stepenice da se vrati na epidemiološki skup što ga je bio organizirao WHO, recepcionar ga je zaustavio. "Pukovniče! Pismo za vas. Označeno je "Hitno"." "Pismo?" Tko bi ga ovamo poslao? Pogleda na uru koja je uz sate pokazivala i dan. "U nedjelju?" "Donio ga je neki čovjek." Odjednom zabrinut, Smith uze omotnicu i razdera je. Unutra je bio samo jedan list papira, bez zaglavlja ili adrese pošiljatelja. Smithy, Potraži me u Rock Creek parku, Pierce Mili piknik, u ponedjeljak u ponoć. Hitno je. Nemoj reći nikomu. B 20 I Smithu je stao dah. Samo ga je jedan čovjek na svijetu zvao Smithy Bili Griffin. Upoznao je Billa u trećem razredu osnovne škole u Council Bluffsu, Iowa. Sprijateljivši se još tada, pohađali su zajedno i srednju školu, pa koledž sveučilišta Iowa, sve do sveučilišta UCLA. Putovi su im se razdvojili tek nakon što je Smith postao doktor medicine, a Bili stekao doktorat filozofije iz područja psihologije. Obojici su im se ispunili dječjački snovi time što su stupili u vojsku, no Bili se skrasio među vojnim obavještajcima. Nisu se vidjeli više od desetljeća, ali su održavali vezu između udaljenih obveza i boravišta. Namršten, Smith je zastao u otmjenom predvorju i ponovo počeo zuriti u zagonetne riječi. "Nešto nije u redu, gospodine?", obratio mu se uljudno recepcionar. Smith se osvrnu. "Ne. Baš ništa. Bilo bi dobro da krenem ako želim stići na sljedeći seminar." Gurnu papir u džep trenčkota i zaputi se u mokro popodne. Kako je Bili znao da je on u Londonu? Upravo u ovome povučenom hotelu? I čemu ta tajnovitost pri čemu se poslužio i nadimkom iz djetinjstva? Nije bilo adrese za odgovor kao ni telefona. Samo inicijal kao znak pošiljatelja. Zašto u ponoć?

Smith je sebe zamišljao jednostavnim čovjekom, iako je znao da je istina daleko od toga. Stvarnost se odražavala u njegovoj karijeri. Bio je vojni liječnik u jedinicama MASH-a, a danas je znanstveni istraživač. Kraće vrijeme radio je i za vojnu obavještajnu službu. A zatim je slijedila stega zapovjedništava. Nosio je svoj nemir kao što je netko drugi nosio svoju kožu bio je toliko dio njega da ga nije ni primjećivao. Ipak, prošle godine otkrio je sreću koja mu je dala smisao, usredotočila ga kao nikad prije. Ne samo što mu se rad za USAMRIID činio izazovnim i uzbudljivim, taj uvjereni neženja 21 odjednom se zaljubio. Stvarno. Nije ona bila poput srednjoškolke koje su ulazile u njegov život i izlazile kao kroz okretna vrata. Sophia Russell postala mu je sve sudrug u znanosti, istraživački partner, plavokosa ljepotica. Bilo je trenutaka kad bi skretao pogled sa svoga elektronskog mikroskopa samo da je promotri. Neprekidno je bio zaokupljen pitanjem kako se u toliko krhke ljupkosti moglo skrivati tako mnogo inteligencije i čelične volje. Čim bi pomislio na nju, odjednom bi mu toliko nedostajala. Bilo je predviđeno da poleti s Heathrowa sutra ujutro; to bi mu dalo dovoljno vremena da se odveze kući u Maryland i nađe se sa Sophijom uz doručak, prije nego što krenu na posao u laboratorij. Ali sad je dobio tu uznemirujuću poruku od Billa Griffina. Zazvonile su sve njegove unutarnje uzbune. U isti mah, to je bila i prilika. Nasmiješio se lukavo sam sebi. Njegov nemir očito još nije bio ukroćen. Pozvao je taksi i počeo stvarati planove. Promijenit će voznu kartu za ponedjeljak noću, pa će se moći naći s Griffinom u ponoć. On je s Billom proživio toliko toga da se ne bi mogao odlučiti za bilo što drugo. To je značilo da se neće moći javiti na posao prije utorka, dakle dan prekasno. Od čega će se osuti crvenilom general Kielburger, čovjek koji je ravno USAMRIID-om. Najblaže rečeno, general je Smitha i njegove samovoljne operacije na terenu vidio kao otežavajuću činjenicu. Ne kao problem. Smith bi u tom slučaju otišao. Jučer rano ujutro telefonirao je Sophiji samo da joj čuje glas. Ali usred razgovora upao je poziv. Zapovijedeno joj je da smjesta krene u laboratorij i ondje identificira neki virus iz Kalifornije. Sophia je bez teškoća mogla odraditi sljedećih šesnaest sati ili dvadeset četiri sata; mogla je ostati u laboratoriju i kasno noću tako da se ne bi digla sljedeće jutro, kad je on planirao 22 susret. Smith je razočarano uzdahnuo. Jedina dobra stvar pritom: bila bi odviše zauzeta da se brine za njega. Dakako, mogao bi ostaviti poruku telefonskoj tajnici kod kuće da će doputovati dan kasnije, što bi je posve oslobodilo brige. Mogla bi to priopćiti generalu Kielburgeru ili ne njezina stvar. Tu se moglo nazrijeti korist. Umjesto da napusti London sutra ujutro, uzet će noćni let. Nekoliko sati razlike, ali za njega cijeli svijet. Tom Sheringham vodio je britansku skupinu mikrobioloških istraživača, koja je radila na potencijalnoj vakcini protiv svih hanta virusa. Tako će se navečer moći pojaviti na njegovoj prezentaciji, a zatim će zajedno večerati i ispiti koje piće. Iščačkat će sve njegove tajne, koje Tom nije bio spreman izreći javno i ishodiće poziv da posjeti Porton Down prije nego što krene na noćni let. Kimajući sam sebi i gotovo nasmiješen, Smith je preskočio jednu pudlicu i otvorio vrata crnog taksija koji je stajao na ulici. Rekao je taksistu adresu zgrade gdje se održavala konferencija WHO-a. Ali čim je utonuo u sjedalo, smiješak je nestao. Izvukao je poruku Billa Griffina i ponovo je pročitao u nadi da će naći neki ključ koji mu je prethodno promakao. Ono što je bilo najvažnije, nije rečeno. Udubina među njegovim trepavicama postala je još dublja. Kroz glavu su mu promicale prošle godine pokušavao je odgonetnuti što se moglo dogoditi da navede Billa na takvo ponašanje. Da je Bili želio dobiti znanstvenu pomoć ili neku uslugu USAMRIID-a, obratio bi se službenim kanalima. Bili je sad radio za FBI kao specijalni agent i bio je na to ponosan. Poput svakog agenta, potražio bi Smithove usluge posredstvom USAMRIID-a. 23 U drugu ruku, ako bi posrijedi bilo nešto posve osobno, ne bi bilo potrebe za tolikom tajnovitošću. U tom bi slučaju Bili ostavio svoj telefonski broj recepcionaru, i Smith bi mu se javio. U prohladnom taksiju Smith se meškoltio nelagodno pod svojim trenčkotom. Sastanak ne samo što je bio neslužben, bio je i tajnan. Vrlo tajnan. Što je značilo da Bili mimoilazi FBI. Da mimoilazi USAMRIID. Da mimoilazi sva službena tijela... očito u nadi da će i njega uplesti u nešto tajnovito. 24 2 9:57,

nedjelja, 12. listopada Fort Detrick, Maryland Smješten u Fredericku, gradiću okruženom zelenim i valovitim krajolikom zapadnog Marvlanda, Fort Detrick je sjedište Vojnog medicinskog istraživačkog instituta SAD-a za zarazne bolesti. Poznat pod kraticom USAMRIID ili jednostavno kao Institut, navukao je žestoke prosvjede tijekom šezdesetih godina kad je došao na zao glas kao državna tvornica za razvoj i testiranje kemijskog i biološkog oružja. Kad je predsjednik Nixon 1969. naredio obustavu tih programa, USAMRIID je nestao iz žarišta pozornosti i postao sasvim obično središte za znanstvena i liječnička istraživanja. Onda je došla 1989. Visoko priljepčivi virus ebola zarazio je majmune u karanteni za primat u Restonu, Virdžinija. Životinje su počele ugibati. Doktori i veterinari iz USAMRIID-a, kako vojnici tako i civili, pozvani su da hitno ispituju zarazu koja je tragično pogoditi i ljude. Nisu obuzdali zarazu, ali stručnjaci USAMRIID-a dokazali da je virus iz Restona za genetski milimetar različit od visoko 25 smrtonosne ebrole iz Zaira i Sudana. Još važnije, taj je virus bio bezopasan za ljude. Zahvaljujući tom uzbudljivom otkriću, znanstvenici USAMRIID-a ponovo su iskrsli na novinskim stranicama širom zemlje. Nenadano, ljudi su ponovo bili obuzeti Fort Detrickom, ali ovaj put kao najistaknutijim vojnim istraživačkim središtem Amerike. U svom uredu, dr. Sophia Russell mozgala je o tim trenucima slave, tražeći u njima nadahnuće dok je nestrpljivo čekala da joj se na telefon javi netko tko bi joj trebao pomoći da razriješi krizu koja bi mogla, bojala se, nabujati u pravu epidemiju. Sophia je imala naslov doktora filozofije, a kao znanstvenica bavila se staničnom i molekularnom biologijom. Prednjačila je među ljudima koji su diljem svijeta angažirani nakon smrti bojnika Keitha Andersona. Radila je u USAMRIID-u već četiri godine i bila je, poput onih stručnjaka 1989., obuzeta pronalaženjem lijeka protiv jednoga dosad nepoznatog virusa. Ali sad su se ona i njezini suvremenici našli u mnogo tegobnijim okolnostima. Ovaj virus bio je smrtonosan za ljude. Pale su već četiri žrtve jedan vojnik i dva civila koje su zaredom naglo preminule od sindroma akutnog respiratornog poremećaja (ARDS) u samo nekoliko sati razmaka. Kratko razdoblje preminuća kao ni sam ARDS nisu posebno privukli USAMRIID; od te bolesti milijuni su umirali širom planeta svake godine. Ali ne mladi i inače zdravi ljudi. Ne ljudi bez pretpovijesti respiratornih tegoba ili drugih prinosnih čimbenika, ne uz žestoku glavobolju i s grudnim šupljinama ispunjenim krvlju. Tri smrti u jednom danu dogodile su se s identičnim simptomima, ali svaka u različitom dijelu zemlje vojnikova u Kaliforniji, tinejdžeričina u Georgiji, beskućnikova u Massachusettsu. Ravnatelj USAMRIID-a brigadni general Calvin Kielburger oklijevao je proglasiti svjetsku uzbunu na osnovi tri slučaja koji su se zbili tek jučer. Nije podnosio nepotreban alarmizam. Još 26 važnije, mrzio je dijeliti zasluge s ostalim laboratorijima Četvrtog stupnja, osobito s najvećim suparnikom USAMRIID-a, Središtem za nadzor bolesti (CDC) u Atlanti. U međuvremenu, napetost u USAMRIID-u postala je zamalo opipljiva. Sophia, šefica skupine znanstvenika neprekidno je radila. U subotu, u 3 sata ujutro primila je prvi uzorak krvi i odmah ga dala u postupak laboratoriju Četvrtog stupnja. U maloj garderobi skinula je sa sebe odjeću, sat i prsten koji joj je Jon Smith dao kad je obećala vjenčati se s njime. Tek na trenutak zastala je da se osmjehne zbog prstena i pomisli na Jona. Njegovo privlačno lice sijevnulo joj je kroz sjećanje zamalo indijanske crte s visokim jagodicama ali izrazito tamnoplavim očima. Te oči zbunjivale su je od samog početka i katkad je zamišljala koliki bi to bio užitek zaroniti u njihove dubine. Bio joj je drag neusiljeni način na koji se kretao, poput životinje iz džungle koja je samo slučajem pripitomljena. Voljela je način na koji ju je volio vatreno i uzbudljivo. Iznad svega, ona ga je jednostavno, strasno i neopozivo voljela. Morala je prekinuti njihov telefonski razgovor da bi dojurila ovamo. "Dragi, moram poći. Na drugoj vezi zovu iz laboratorija. Hitno je." Nasmiješi se. "I ti si mene zvao. Odmara sam se, gotovo sam spavala kad si nazvao." "Znao sam da želiš razgovarati sa mnom. Ne možeš mi odoljeti." Ona se sad glasno nasmija. "Apsolutno. Nema sata po danu Hi po noći kad ne bih željela razgovarati s tobom. Nedostaješ mi dok god si u Londonu. Drago mi je što si me prenuo iz sna da ti to mogu reći." Sad je na njemu bio red da se nasmiješi. "I

ja tebe volim, draga." 27 Ona uzdahnu u garderobi USAMRIID-a. Sklopi oči. Ali onda ukloni Jona iz svojih misli. Morala je na posao. Hitan slučaj. Hitro je navukla sterilni zeleni kombinezon. Bosa, s naporom je otvorila vrata biosigurnosnoga Drugog stupnja, sučelivši se s negativnim pritiskom koji je zagađivače zadržavao unutar Drugog stupnja. Zatim Trećeg i Četvrtog. Ušavši napokon, prošla je pored baterije suhих tuševa, do kupaonice gdje su se nalazile čiste bijele sokne. Navukavši ih, požurila je u pripremu Trećeg stupnja. Uzela je rukavice od lateksa i navukla ih preko rukava. Ponovila je postupak sa soknama koje je također navukla preko sterilnog kombinezona. Učinivši to, odjenula je vlastito svijetloplavo biološko svemirsko odijelo od plastike, koje je neodređeno vonjalo po plastičnom cvijeću. Pažljivo je provjerila nema li negdje neka rupica. Navukla je na glavu fleksibilnu plastičnu kacigu, povukla patentni zatvarač koji je spojio kacigu s odijelom i napokon povukla sa zida žutu cijev koja je dovodila zrak. Ukopčala je cijev u otvor na odijelu. Uz tihi pisak zrak je ispunio svemirsko odijelo. Na kraju svega, isključila je dovod zraka i odgegala se kroz vrata od nehrđajućeg čelika u kabinu Četvrtog stupnja, u kojoj su se nalazile pipe za vodu i kemikalije što će joj poslužiti za dekontaminaciju. Naposljetku otvori vrata Četvrtog stupnja. Vrućeg područja. Sad se više nije smjela žuriti. Kako je navlačila nove i nove zaštitne slojeve, tako je morala biti sve opreznija. Njezino jedino oružje bila je djelotvornost pokreta. Što je bila djelotvornija, to brže je mogla djelovati. I tako, umjesto da se nateže s navlačenjem para teških žutih čizama, stručno je poravnala stopalo s pravcem potkoljenice i ušla u čizmu. Isti postupak ponovila je s drugom čizmom. Gegala se što je brže mogla duž dugih hodnika do svog laboratorija. Ondje je navukla i treći par rukavica od lateksa, 28 pažljivo izvukla iz hladnjaka uzorke krvi i tkiva, i bacila se na izoliranje virusa. U sljedećih dvadeset šest sati potpuno je zaboravila na jelo i odmor. Elektronskim mikroskopom proučavala je virus. Na svoje iznenađenje, ona i njezina radna skupina morali su isključiti ebolu, marburg ili bilo koji drugi filo virus. Kao većina virusa, i ovaj je izgledom nalikovao loptici od krzna. Kad ga je vidjela, i s obzirom na to da je ARDS bio uzrok smrti, prva pomisao bila joj je hanta virus, poput onoga od kojega su smrtno stradali mladi atletičari u Navajo rezervatu 1993. godine. USAMRIID je bio stručan upravo za hanta viruse. Jedna od legendi Instituta, Karl Johnson, otkrio je prvi hanta virus koji je sedamdesetih godina ovoga stoljeća bio izoliran i identificiran. Držeći to na umu, upotrijebila je imunopijač radi usporedbe nepoznatog patogena s bankom zamrznutih uzoraka u Institutu, krvnim uzorcima osoba preminulih diljem svijeta od hanta virusa. Nikakve reakcije. Zbunjena, provela je polimernu lančanu reakciju kako bi iz virusa izvukla komadić DNK niza. Nije nalikovao nijednom poznatom hanta virusu, ali radi budućih referencija složila je preliminarnu restriktivnu mapu. Upravo tada je najviše zažalila što Jon nije s njom, umjesto što je bio na onoj dalekoj konferenciji WHO-a u Londonu. Nemirna zato što još nije došla do konačnog odgovora, morala se natjerati da napusti laboratorij. Svoju radnu skupinu već je poslala u krevete, a sad je morala i sama ponoviti isti postupak kao prilikom dolaska, ali obrnutim redom svući svemirsko odijelo, proći kroz proceduru dekontaminacije i ponovo obući svoje civilno odijelo. Nakon što je dremuckala u uredu četiri sata a to je bilo sve što joj je trebalo, rekla je sebi čvrstim glasom bacila se na proučavanje bilješki o testovima. Kad su se vratili ostali članovi skupine, poslala ih je u laboratorij. Zaboljela ju je glava i grlo joj je bilo suho. Iz uredskog mini hladnjaka uzela je bocu vode i vratila se za stol. Na zidu su 29 visjele uokvirene fotografije. Otpila je iz boce i nagnula se da ih promotri, privučena njima kao što kukca privlači toplo svjetlo. Na jednoj se vidio Jon i ona u kupaćem kostimu, prošlog ljeta na Barbadosu. Kako su to bili veseli praznici, njihovi jedini do sada! Na drugoj je bio samo Jon u odori, snimljen onog dana kad je postao potpukovnik. Na posljednjoj fotografiji vidio se mladi satnik razbarušene crne kose, neuredna lica i s prodornim plavim očima u prašnjavoj terenskoj odori, pod šatorom MASH-a negdje u iračkoj pustinji. Budući da joj je nedostajao, i da je žalila što upravo sada nije s njom u laboratoriju, posegnula je za telefonom da ga nazove u

London i odmah odustala. U London ga je poslao general. Za generala, sve je moralo biti po propisu i svaki zadatak izvršen. Ni dan prije, ni dan poslije. Trebalo je proći još dosta vremena do Jonova povratka. Shvatila je da je on sada jamačno u zraku, ali ona neće biti u njihovoj kući da ga čeka. Odbila je suočiti se sa svojom razočaranošću. Život je posvetila znanosti, ali negdje na tom putu odjednom je postala silno sretna. Nikad nije očekivala da će se udati. Zaljubiti se, to možda. Ali udati se? Ne. Malo je muškaraca koji bi poželjeli takvu ženu, opsjednutu svojim poslom. Ali Jon je to razumio. Zapravo, oduševljavalo ga je što je ona bila u stanju promatrati neku stanicu i živo raspravljati s njim o tome. Zauzvrat, njegova ju je silna radoznalost jačala. Poput dvoje djece u zabavištu, pronašli su jedno u drugome omiljenog prijatelja odgovarajućeg ne samo profesijom nego i temperamentom. Oboje su bili posvećeni poslu, suosjećajni, ljubeći život i jedno drugoga. Nikad prije nije znala za toliku sreću, i za to je bila zahvalna s Jonu. I Nestrpljivo odmahnuvši glavom, okrenu se svome kompjuteru da potraži u laboratorijskim bilješkama nešto što je možda propustila zapaziti. Ali nije pronašla ništa važno. 30 A onda, dok su pristizali novi podaci o DNK uzorcima, a ona u mislima prevrtala sve kliničke podatke o virusu, obuzeo ju je čudan osjećaj. Negdje je već vidjela taj virus ili neki virus koji je ovome bio izvanredno sličan. Napregnula je mozak, počela kopati po sjećanju, krenula na putovanje kroz prošlost. Ništa joj nije palo na um. Napokon je u izvješću nekog svog suradnika naišla na primjedbu da bi novi virus mogao biti srodan machupu, jednom od prvih otkrivenih uzročnika hermoragijske groznice, koji je također otkrio Karl Johnson. Afrika nije odgovarala ni na jedan njezin pritisak po tastaturi. Ali Bolivija...? Peru! Bilo je to njezino studentsko putovanje po antropološkim znamenitostima, i Victor Tremont. Da, tako se zvao. Biolog koji je doputovao u Peru da skuplja biljke i uzorke tla za potencijalne medikamente, u službi... koje ono kompanije? Bila je to neka farmaceutska tvrtka... Blanchard Pharmaceuticals! Okrenula se ponovo kompjuteru, brzo ušla u Internet i potražila tvrtku Blanchard. Brzo ju je pronašla u Long Lakeu, država New York. A Victor Tremont bio je sada njezin predsjednik i glavni operativac (COO). Dohvati telefon i okrenu broj. Bila je nedjelja ujutro, ali velike korporacije katkad drže svoje telefone uključene za važne pozive. Blanchard također. Javio se muški glas, i kad je Sophia zapitala za Victora Tremonta, glas joj je rekao neka pričekaj. Lupkala je prstima po stolu, pokušavajući obuzdati svoju nestrpljivost. Napokon, nakon niza signala, jedan ljudski glas prekinuo je tišinu. Glas je bio neutralan, bez boje. "Mogu li saznati vaše ime i kakav je vaš posao s doktorom Tremontom?" 31 "Sophia Russell. Recite mu da je to u vezi s jednim putovaⁿjem u Peru, gdje smo se sreli." "Pričekajte, molim." Ponovo tišina. A onda isti glas. "Gospodin Tremont odmah će vam se javiti." "Gospoda... Russell?" Očito je proučavao ime koje mu je bilo dodano na cedulji. "Što mogu učiniti za vas?" Glas mu je bio dubok i ugodan, nipošto zapovjednički. Čovjek koji je očito bio na vodećem položaju. Ona se javi umiljato: "Da, ja sam dr. Russell. Doktore Tremont, vi se ne sjećate mog imena?" "Ne bih to mogao potvrditi. Ali, spomenuli ste Peru, a ja pamtim Peru. Prije dvanaest ili trinaest godina, zar ne?" Htio je pokazati da zna o čemu s njom razgovara, ali da se ne obvev^uzuje ako je posrijedi netko tko traži posao ili novac. "Trinaest, i ja vas se sjećam." Pokušala je biti jasnija: "Zanima me vaš boravak u području rijeke Caraibo. Ja sam bila na ekskurziji studenata antropologije iz Svracusea, dok ste vi prikupljali materijale za potencijalne medikamente. Željela, bih vas pitati za jedan virus što ste ga utvrdili u nekom udalje | nom plemenu, koje su susjedi zvali Majmunova krv." I U svom velikom uredu na drugom kraju veze, Victor Treⁿmont osjetio je strah. Ali odmah ga je potisnuo. Okrenuo je stolac da baci pogled na jezero, koje je svjetlucalo poput žive pod svjetlom ranog jutra. S druge strane jezera protezala se gusta borova šuma, sve do dalekih planina u pozadini. Zbunjen time što je dopustio da ga ona iznenadi tako snažnim pamćenjem, Tremont se nastavio okretati u stolcu. "Sad vas se sjećam. Radoznala mlada plavka privučena znanošću. Pitam se jeste li bili ustrajni i postali antropolog. Jeste li?" "Ne, doktorirala sam staničnu i molekularnu biologiju. Zbog toga sad i trebam vašu pomoć. Zaposlena sam u vojnom

istraživačkom središtu za zarazne bolesti u Fort Detricku. Naišli smo na virus koji silno podsjeća na onaj iz Perua dosad je nepoznat i uzrokuje glavobolju, groznicu i akutni sindrom respiratornih 32 poteškoća koji u malo sati ubija inače zdrave ljude, izazivajući žestoku hemoragiju pluća. Znači li vam to nešto, doktore Tremont?" "Govorite mi Victor. Čini mi se da se sad prisjećam vašeg imena. Sušan, Sally... ili nešto slično?" "Sophia." "Naravno. Sophia Russell, Fort Detrick", reče kao da istovremeno zapisuje ime. "Drago mi je što čujem da ste ostali u znanosti. I ja bih radije ostao u laboratoriju umjesto što sam uskočio u javni ured. Ali otada je prošlo već mnogo godina." On se nasmija. "Sjećate li se virusa?", upita ona. "Ne. Počeo sam se baviti prodajom i menadžmentom ubrzo nakon Perua, i u tome je možda objašnjenje. Kao što rekoh, otada je prošlo mnogo godina. Ali, koliko se prisjećam molekularne biologije, scenarij kakav vi zamišljate nije vjerojatan. Bit će prije da mislite na niz različitih virusa na koje smo ondje naišli. Nije ih bilo malo. Toliko se mogu sjetiti." Zabrinuta, pritisnu telefonsku slušalicu uz uho. "Ne, sigurna sam da je posrijedi bio jedan jedini agens koji je u vezi s plemenom Majmunova krv." "U ono vrijeme nisam na to obraćala veliku pozornost. Ali tada još nisam zamišljala da ću završiti na biologiji, još manje onoj staničnoj i molekularnoj. Neobičnost tog događaja ipak mi je ostala u pamćenju." "Pleme Majmunova krv? Neobično. Siguran sam da bih se prisjetio plemena tako neobična imena." U njezinu glasu osjeti se hitnja. "Doktore Tremont, poslušajte me, molim vas. Događaj je od vitalne važnosti. Kritičan. Upravo su nam prijavljena tri slučaja koji me podsjećaju na onaj u Peruu. Tamošnji urođenici raspolagali su ljekarijom koja je bila djelotvorna u zamalo osamdeset posto slučajeva pili su krv nekog majmuna. Koliko se sjećam, ta vas je činjenica onda iznenadila " 33 "To bi i danas", složi se Tremont. Preciznost njezine memorije uzrujala ga je. "Primitivni Indijanci koji znaju za ljekariju protiv fatalnog virusa? O tome nemam pojma", šlaga on glatko. "Sigurno bih se sjetio ovoga što ste opisali. Sto kažu vaši kolege? Netko od njih sigurno je bio i u Peruu." Ona uzdahnu. "Prvo sam htjela provjeriti kod vas. Imamo mnogo lažnih uzbuna, a i za mene je Peru tek davna uspomena. Ali, ako se ne sjećate... ?" Glas joj se izgubio. Bila je strahovito razočarana. "Sigurna sam da je posrijedi bio tek jedan virus. Kontaktirat ću možda s Peruom. Mora biti da posjeduju podatke o neobičnim indijanskim ljekarijama." Glas Victora Tremonta malo se podigao. "Možda neće biti potrebno. Vodio sam dnevnik o ondašnjim mojim putovanjima. Imam bilješke o biljkama i ostalim potencijalnim ljekarijama. Možda sam nešto pribilježio i o vašem virusu." Sophia se prenu. "Bila bih vam zahvalna. Što prije." "Dobro." Tremont se toplo nasmiješi. Imao ju je. "Bilješke su spremljene negdje u mojoj kući. Možda na tavanu. Ili u podrumu. Potražit ću vas sutra." "Zahvalna sam vam, Victore. Možda će vam biti zahvalan i svijet. Neka vam to sutra bude prva stvar, molim vas. Ne • možete ni zamisliti koliko je to važno." Dala mu je broj svoga } telefona. "Jasno mi je", Tremont ju je uvjeravao. "Najkasnije sutra ujutro." Ostavi slušalicu i okrene se još jedanput da promotri sve blještavije jezero i visoke planine koje kao da su odjednom 5 postale bliže i zloslutnije. Diže se i približi prozoru. Bio je visok • čovjek osrednje jake građe, s izražajnim licem kojim se priroda" ljubazno poigrala: nekad mladić s prevelikim nosom, nespretno položenim ušima i presitnim obrazima izrastao je u čovjeka lijepa izgleda. Sad je bio u pedesetima i imao je zaokružene crte lica. Ono je bilo orlovsko, izrazito i aristokratske Nos je sad bio savršene veličine ravan i jak, prikladna središnja zna34 čajka njegova tako engleskog lika. S potamnjelom kožom i čelično sivom kosom, privlačio je pozornost gdje god bi se našao. No on je znao da ljude nisu toliko privlačili njegovo dostojanstvo i dobar izgled. Bilo je to njegovo samopuzdanje. Zračio je snagom, i to je djelovalo na manje samopuzdane ljude. Suprotno onome što je rekao Sophiji Russell, Victor Tremont nije krenuo do svoga osamljenog boravišta. Umjesto toga zurio je u planine i pokušavao suzbiti napetost. Bio je ljutit... i zbunjen. Sophia Russell. Bože, Sophia Russell! Tko bi to mogao i pomisliti? Isprva se nije mogao sjetiti ni njezina imena. Zapravo, nije zapamtio nijedno ime bilo koga iz te beznačajne i nevelike studentske skupine. Posumnjao je i da bi se itko od njih mogao prisjetiti njegova imena.

Ali ta Russellica jest. U kojem je dijelu njezina mozga ostala sačuvana takva pojedinost? Njoj su i beznačajnosti, očito, bile jako važne. Zatrese glavom, zgađen. Uistinu, ona i nije bila neki problem. Samo smetnja. Ali s njom se ipak treba pozabaviti. Otključa tajnu ladicu u izrezbarenom stolu, uze mobitel i odabra broj. Odgovorio je neosjećajan glas s nekim slabašnim akcentom. "Da?" "Moram s vama razgovarati", reče zapovijedno Tremont. "U mom uredu. Za deset minuta." Prekinu vezu i vrati mobitel u ladicu koja se zaključavala. Dohvati zatim svoj fiksni telefon. "Muriel? Pronađite mi generala Caspara u Washingtonu" 35 3 9:14, ponedjeljak, 13. listopada Fort Detrick, Maryland Dok su službenici ulazili toga ponedjeljnog jutra u USAMRIID, kroz zgrade kampusa brzo se proširio glas o neuspjeloj potrazi tijekom vikenda ne bi li se identificirao i zaustavio neki novi ubilački virus. Za tisuć to je još uvijek bila tajna, a iz ravnateljstva ureda došla je zapovijed o potpunoj medijskoj tišini. Nitko nije smio ni zucnuti novinarima, a tijekom istrage smjeli su se baviti samo zaposleni u laboratorijima. U međuvremenu je valjalo obavljati i uobičajene poslove. Valjalo je ispunjavati upitnike, održavati opremu, odgovarati na telefonske pozive. U uredu narednice specijalist Četvrtog stupnja Hideo Takeda slagao je primljenu poštu. Otvorio je i jedno pismo službenog izgleda, koje je na omotnici imalo grb Ministarstva obrane. Pročitavši, i ponovno pročitavši ono što je u njemu stajalo, on se nagnu i nasloni na ogradu koja je njegovu kabinu dijelila od kabine specijalista Petog stupnja Sandre Quinn, njegove kolegice s posla. "Moj premještaj u Okinawu." 36 "Šališ se." "Uspjeli smo." Nasmiješi se. Njegova prijateljica Miko također je radila na Okinawi. "Bit će najbolje da odmah obavijestiš šeficu", napomenu mu Sandra. "To znači da će im trebati novi službenik koji će se baviti tim ogavnim i duhom odsutnim profesorima, kakve već imamo ovdje. Upišat će se. Čovječe, već su svi izvan sebe zbog ove nove krize, zar ne?" "Jebi je." Specijalist Takeda izgovorio je psovku s užitkom. "Niti u najgorem snu." Narednica Helen Daughertv stajala je na vratima svog ureda. "Biste li prestali s time, specijalistu Takeda?", reče ona pretjerano ljubazno. "Ili biste više voljeli da vas spravim sa zemljom?" Dojmljiva plavka od šest stopa, s ramenima koja su nadmašivala sve njezine obline, spustila je pogled na Takedu, visokog tek pet i šest. On je pohitao iz svoje kabine s nervoznim izrazom straha koji nije bio posve lažan. S Daugherticom, kako već dolikuje narednicima, nikad niste bili sigurni što vas čeka. "Zatvorite vrata, Takeda. I sjednite." Specijalist je postupio kako mu je rečeno. Daughertv ga je prosvrdlala pogledom. "Koliko dugo vam je već poznata mogućnost vašeg premještaja, Hideo?" "Pismo je došlo jutros kao iz vedra neba. Hoću reći, upravo sam ga otvorio." "A mi smo se za to pripremali... zamalo dvije godine?" "Barem godinu i pol. Od trenutka kad sam se vratio s dopusta na otoku. Gledajte, narednice, ako me kanite u međuvremenu zafrkavati, ja ću " Daughertv zatrese glavom. "Čini se da ne bih mogla sve i kad bih htjela." Ona počne lupkati prstom po nekom papiru. "Dobila sam ovaj e-mail iz vojnog zapovjedništva otprilike u isto vrijeme kad ste vi jamačno otvorili pismo. Kao da je vaš premještaj već u tijeku. Ni manje ni više, vaša zamjena dolazi iz obavještajnog zapovjedništva dolje s Kosova. Mora biti da je 37 već letjela zrakoplovom i prije nego što je napisano vaše pismo." Na Daughertičinu licu bio je zamišljen izraz. "Mislite li da će zapovijed biti ovdje već danas?" Daughertv pogleda stolnu uru. "Točnije, za nekoliko sati." "Uh, to je brzo." "Tako je", složi se Daughertv. "Izdali su vam već i putne naloge. Imate jedan dan vremena da počistite stol i ostalo. Već sutra ujutro bit ćete u zrakoplovu." "Jedan dan?" "Bolje da se odmah bacite na posao. I mnogo sreće, Hideo. Bio mi je užitak raditi s vama. Napisat ću o vama dobre preporuke." "Da gospodo, oprostite, narednice. I hvala." I dalje zbunjen, Takeda se udaljio od narednice koja je proučavala papir. Okretala je olovku rukama i zurila u prazno, dok je on oduševljeno čistio svoj stol. Suzdržavao se da ne počne klicati. Ne samo što je bio umoran jer je Miko tako daleko, bio je posebno umoran od života u USAMRIID-u, svojevrsnom parnom loncu. Ovdje je već svašta doživio, no današnja vijest kao da je sve zabrinula. Čak prestrašila. On je bio sretan što će napokon izaći iz ovog pakla. Tri sata poslije, specijalist Četvrtog stupnja Adele Schweik stajala je mirno pred narednicom Daughertv. Bila

je nevelika brineta gotovo crne kose, krutog držanja ali veselih sivih očiju. Odora joj je bila besprijekorna, s dva reda vrpca koje su svjedočile o službi u mnogim zemljama i kampanjama. Čak je nosila i jednu vrpcu koja je potvrđivala službovanje u Bosni. "Voljno, specijalistu." Schvveik stade voljno. "Hvala vam, narednice." Daughertv pročita dokumente o premještanju i reče ne dižući pogled: "To je išlo brzo, zar ne?" 38 "Prije nekoliko mjeseci zamolila sam da budem premještena u okrug Columbia. Zbog osobnih razloga. Moj pukovnik rekao mi je da se nenadano otvorilo jedno mjesto u Detricku, i ja sam uskočila." Daughertv je pogleda. "Malo ste previše kvalificirani, zar ne? Ovo je mjesto u pozadini. Zapovjedništvo u kojemu se ne radi mnogo i nikad se ne putuje preko oceana." "Samo znam da je ovo Detrick. Ne znam ništa o vašoj jedinici." "Je li?" Daughertv podiže jednu obrvu. Ova Schweikica bila je nekako odviše hladnokrvna i pribrana. "Ovo se zove USAMRIID, Vojni medicinski istraživački institut SAD-a za zarazne bolesti. Posao je znanstveno-istraživački. Svi su naši časnici doktori, veterinari i medicinski specijalisti. Ali imamo i civila. Nemamo oružja, nemamo vježbi i nitko ne postaje slavan." Schweik se nasmiješi. "Zvuči miroljubivo, narednice. Zgodna promjena nakon Kosova. Nisam li međutim čula da se USAMRIID nalazi na samoj oštrici, da se bavi smrtonosnim oboljenjima? Kao da će biti uzbudljivo." Narednica odmahnu glavom. "To se tiče samo raznih doktora. Svima ostalima posao je obična rutina. Održavamo stroj u pogonu. Preko vikenda dogodio se jedan hitan slučaj. Nemojte postavljati pitanja. To se vas ne tiče. Ako naidete na nekog novinara, uputite ga u ured za odnose s javnošću. To je zapovijed. U redu, tamo je vaša kabina, sa Sandrom Quinn u susjedstvu. Upoznajte se s njom. Smjestite se, a Quinn će vas ubaciti u brzinu." Schweik stade mirno. "Hvala vam, narednice." Daughertv je opet zavrtjela olovku, promatrajući vrata koja su se upravo zatvorila iza prinove. Onda uzdahnu. Nije bila posve samopouzdana. Iako je sve odisalo rutinom, bilo je trenutaka, poput ovoga, kad se činilo da u vojsci ništa nema smisla. Slegnu ramenima. Dobro, vidjela je i čudnijih stvari od ove, kad su jednom brzom smjenom osoblja obje strane bile zado 39 voljne. Pozvonila je Sandri i zatražila šalicu kave, ostavljajući po strani najnoviju krizu i čudnu smjenu osoblja. Imala je drugog posla. | U 17:32 narednica Daughertv zaključala je vrata, spremajući se da ode iz praznog ureda. Ali ured nije bio prazan. Javi joj se ona nova žena, Schweikica. "Voljela bih još malo ostati i naučiti što više. Ako je to u redu, narednice." "Dobro, reći ću ljudima od sigurnosti. Imate li ključ ureda? Dobro, zaključajte vrata kad budete gotovi. Nećete biti sami. • Zbog novog virusa doktori su poludjeli. Mislím da će neki ostati" ovdje cijelu noć. Ako se tako nastavi, postat će čangrizavi. Oni ne mogu podnijeti tajne od kojih ljudi umiru." "Tako sam i ja već čula." Mala brineta kimnu i nasmiješi se. "Vidite, u Fort Dericku ipak ima mnogo uzbuđenja." Daughertv se nasmija. "Ispravljam se", reče i izade. Ostavši u utihnulom uredu, specijalist Schweik čitala je dokumente i pravila bilješke sljedećih pola sata, dok nije bila sigurna da ni narednica niti tko od sigurnosti neće doći da pogledaju što radi. Onda otvori torbu koju je unijela tijekom prve stanke za kavu. Kad je jutros prispjela u zračnu bazu Andrews, torba ju je čekala u dodijeljenom joj automobilu. Izvadi iz torbe shemu telefonskih uređaja u zgradi USAMRIID-a. Telefonska centrala bila je u podrumu, i u njoj su bile koncentrirane sve unutarnje i vanjske veze. Studirala je shemu dovoljno dugo da zapamti položaj. Zatim vrati shemu u torbu i krenu u hodnik. S prostodušnim izrazom lica pažljivo je promatrala. Čuvar kod glavnog ulaza nešto je čitao. Schvveik je morala proći pored njega. Udahnu, pokušavajući ostati mirna i skliznu tiho u stražnji hodnik koji je vodio do podruma. 40 Počekala je. Čuvar je ostao nepomičan i tih. Iako je zgrada bila pod najvišim stupnjem osiguranja, zaštitom se manje kanilo zadržati ljude izvan zgrade, a više zaštititi ih od smrtonosnih toksina, virusa, bakterija i ostalih znanstvenih opasnih tvari koje su bile proučavane u USAMRIID-u. Koliko god čuvar bio dobro uvježban, manjkalo mu je agresivnosti potrebne onome tko čuva jedan laboratorij u kojem se proizvode najtajnija ratna oružja. Utvrdivši s olakšanjem da je čuvar ostao udubljen u svoju knjigu, ona pokuša otvoriti teška metalna vrata. Bila su zaključana. Uze iz torbe svežanj ključeva. Trećim je uspjela otvoriti podrumsku

vrata. Prošuljala se tiho niza stube, a zatim se počela provlačiti pored golemih strojeva koji su grijali i hladili zgradu, proizvodili sterilni zrak i negativni tlak u laboratorijima, stavljali u pogon snažni sustav za isisavanje, osiguravali vodu i kemijske otopine za kemijske tuševe i činili sve ostalo potrebno u jednom medicinskom kompleksu. Kad je došla do telefonske centrale bila je već znojna. Stavila je torbu na pod i izvukla iz nje manju torbicu s alatima, žicama, spojkaama kodno označenim različitim bojama, mjerilima, uređajima za prespajanje, slušalicama i minijaturnim uređajima za snimanje zvuka. Bila je večer i u podrumu je sve bilo tiho osim povremenog šuškanja i lupkanja u cijevima i kanalima. Zaustavivši se, pažljivo je osluškivala ima li ikoga. Od nervozne energije podilazili su je žmarci. Pogledom je oprezno ispitala sive zidove. Napokon otvori centralu i poče raditi na mnogobrojnim spojkaama. Dva sata kasnije vratila se u svoj ured gdje je na telefon priključila minijaturni uređaj za prisluškivanje. Zatim je okrenula neku sklopku skrivenu u ladici i počela slušati. "... Žao mi je, ostat ću ovdje barem još dva sata. Žao mi je, draga, ali nema 41 pomoći. Ovaj virus je grozan, svi se bave njime. Dobro, pokušat ću stići kući prije nego što djeca odu na spavanje." Zadovoljna time što je njezin rad uspio, isključi uređaj za prisluškivanje i nazva vanjsku vezu. Muški glas koji je s njom kontaktirao prošle noći i davao joj upute, reče: "Da?" Ona odgovori: "Instalacija je kompletna. Sve telefonske veze spojene su s uređajem za snimanje. Na svom uređaju imam alarm koji će se javiti čim netko progovori u uredima koji vas zanimaju. Povezat ću se sa skretnicom za snimanje." "Je li te itko primijetio? Sumnjaju li u tebe?" Ponosila se svojim uhom koje je umjelo razlikovati glasove, i svojim poznavanjem važnijih i manje važnih jezika. Ovaj glas odavao je odgoj i njegov engleski bio je dobar iako ne savršen. Način govora bio je neengleski, sa sićušnim tragom bliskoistočnog akcenta. Nije to bio Izrael, Iran ili Turska. Možda Sirija ili Libanon, ali vjerojatnije Jordan ili Irak. Zapamtila je tu činjenicu radi budućnosti. Odgovori mu: "Nitko i ništa." "Dobro. Ostani oprezna s obzirom na bilo što u vezi s virusom na kojemu rade. Bilježi sve ulazne i izlazne pozive iz ureda doktorice Russell, potpukovnika Smitha i generala Kielburgera." Sve ovo nije moglo trajati odviše dugo, jer bi rizik postao prevelik. Jamačno nikad neće pronaći tijelo pravog specijalista Četvrtog stupnja Adele Schweik. Ona nije imala poznate rodbine a izvan vojske imala je malo prijatelja. Zbog toga je i odabrana. Ali lažna Schvveikica slutila je da narednica Daugherty na nešto sumnja, nejasno uznemirena njezinim dolaskom. Zbog viška revnosti mogla bi se izložiti opasnosti. "Koliko dugo ostajem ovdje?" "Dok te budemo trebali. Ne čini ništa čime bi privukla pozornost na sebe." Začu se zvuk prekida veze. Ona odloži slušalicu i nastavi se upoznavati s rutinama i zahtjevima naredničina ureda. Osluški42 vala je i razgovore unutar zgrade i van nje; motrila je neće li se pojaviti svjetlo na telefonu koje bi je upozorilo da govori netko iz laboratorija doktorice Russell. Bila je radoznala što bi to moglo biti toliko zanimljivo u vezi s doktoricom Russell. Zatim svrnu misli. Bilo je stvari koje je bilo opasno doznati. 43 4 Ponoć Washington, D.C. Veličanstveni Rock Creek park u Washingtonu bio je oaza divljine u srcu grada. Od Kennedv centra u blizini rijeke Potomac povijao se uskom prugom prema sjeveru, a zatim se proširio u prostranu šumu na sjeverozapadu grada. Ta prirodna šuma; obilovala je prostorima za pješačenje i vožnju biciklom, konjskim!; stazama, terenima za piknike i povijesno znamenitim mjestima! Pierce Mili, gdje se Tilden Street križao s Beach Driveom bici je jedna od tih znamenitosti. Bio je to stari mlin podignut joif" prije građanskog rata u 19. stoljeću, kad je potok još bio opto|j čen nizom mlinova. Sad je to bio svojevrsni muzej pod brigom^ Nacionalne službe za parkove ali pod mjesečinom djelovao J4j upravo sablasno. || Sjeverozapadno od mlina, ondje gdje je grmlje osobito gusto u sjeni visokog drveća, čekao je Bili Griffin. Na kratkoj uzici držao je uza se vrlo živahnog dobermana. Noć je bila hladna, ali Griffin se preznojavao. Opresnim pogledom prelazio je po 44 mlinu i terenima za piknik. Pas je njuškao dok su mu se podignute uske pomicale u potrazi za izvorom svoje nelagode. Netko se pojavio sa desne strane, otprilike iz pravca mlina. Pas je čuo slabašno pucketanje jesenskog lišća pod nogama onoga tko se približavao,

mного prije nego što je Griffin išta čuo. Istog trenutka kad je Griffin čuo šuškanje, pustio je životinju. Životinja je ostala poslušno uz gospodara, ali svaki joj je mišić bio napregnut. Griffin dade bezglasno znak rukom. Poput crnog fantoma, doberman je poskočio u noć i oprčao širok krug oko terena za piknik, nevidljiv pod zloslutnim sjenama stabala. Griffin je očajnički čeznuo za cigaretom. Živci su mu bili napeti do krajnosti. Iza njega je nešto maleno i divlje protrčalo ispod grmlja. Negdje u parku oglasila se sova. Nije popuštao pred tim zvucima i svojim živcima. Bio je izvrsno istreniran, potpuni profesionalac i dalje je motrio, budan i nepokretan. Kratko je disao kako bi izbjegao da oblačići vodene pare odaju u hladnoj noći njegovu nazočnost. Koliko god obuzdavao svoj temperament, bio je zapravo ljutit i zabrinut čovjek. Kad se potpukovnik Jonathan Smith napokon pojavio, koračajući otvorenim prostorom pod srebrnastoplavom mjesecinom, Griffin se nije pomaknuo. Na drugoj strani terena za piknik doberman je kleknuo i ostao tako nevidljiv. Ali Griffin je znao da je ondje. Jon Smith je zastao. Javi se šaptom: "Bili?" U sjeni, Griffin je pažljivo zurio u noć. Osluškiavao je promet po obližnjoj cesti koja je prolazila parkom i udaljene gradske zvukove. Ništa nije bilo neuobičajeno. Nije bilo nikoga drugoga u tom golemom prostoru. Počekaao je da vidi neće li mu pas dati neki drukčiji znak, ali i pas je bio zadovoljan stanjem. Griffin udahnu. Iskoračio je s ruba terena za piknik, ondje gdje se mjesecina dodirivala sa sjenama. Glas mu je bio tih i odavao je hitnju. "Smithv. Ovamo." 45 Jon Smith se okrenuo. Bio je spreman na skok. Sve što je mogao vidjeti bio je neki nejasan oblik koji je lelujao pod mjesecinom. Krenu prema njemu, znajući da se sad izlaže i da je ranjiv... ali nije znao na što. "Bili", promrmlja. "Jesi li to ti?" "Moja malenkost." Griffin se javi razvedreno i povuče se još dublje u šumu. Smith mu se primaknu. Žmirkao je, koliko god nastojao brzo prilagoditi svoj vid. Napokon ugleda starog prijatelja koji mu se smiješio. Bili Griffin imao je i sada ono okruglo lice kojega se Smith sjećao, ali je izgledao kao da je izgubio deset funti težine. Obrazi su mu bili ravniji, a ramena su se pričinjala težima nego nekad, budući da mu je trup postao vitkiji. Smeđa kosa bila je osrednje dužine, mlohava i neuredna. Bio je za dva inča kraći od Smithovih šest stopa dobro sazdan, snažan i čvrst čovjek. Smith se sjećao i Griffina koji se prikazivao neodređenim, kao da je upravo izišao s posla u tvornici gdje su se slagali dijelovi kompjutera, kao da je bio na putu do kavane gdje će zaigrati na kockarski automat. Bilo je to lice i tijelo koje je dobro pristajalo vojnoj obavještajnoj službi i FBI-ovim tajnim operacijama, jer se ispod neupadljiva tijela nalazio oštar um j. čelična volja. ,! Smitha je taj stari prijatelj podsjećao na kameleona, ali ne te, noći. Smith ga je pažljivo promotrio i shvatio da bi ispred sebe mogao imati i kakvu ragbijašku zvijezdu iz Iowe. Sazreo je i odavao dojam poštena, pristojna i odvažna čovjeka. Pravi Bili Gri-; ffin. |; Griffin ispruži ruku. "Zdravo, Smithv. Drago mi je što t@; vidim nakon toliko vremena. Kad smo se sreli posljednji put?| U hotelu Drake, Des Moines?" "Tako je. Odresci i Potosi pivo." Ali Smith se nije zadivio sjajnoj memoriji dok se rukovao s Griffinom. "Ovo je paklenski način sastajanja. U što si upao? Neka nevolja?" 46 "Moglo bi se tako reći." Griffin kimnu, no glas mu je i dalje bio vedar: "Ali sad nema veze. Kako si, Smithv, dovraga?" "Sasvim dobro", Smith odvrati nestrpljivo. "Ali sad razgovaramo o tebi. Kako si znao da sam u Londonu?" Onda se ipak nasmiješi. "Koješta, glupo pitanje, zar ne? Ti uvijek sve znaš. Sada, što je " "Čujem da se ženiš. Konačno se našao netko tko će ukrotiti kauboja? Koji će se smjestiti negdje u elegantnom predgrađu, odgajati djecu i kositi travu?" "To se nikad neće dogoditi." Smith se nasmija. "Sophia je i sama nalik kauboju. Još jedan lovac na viruse." "Hej, to ima smisla. Moglo bi djelovati." Griffin kimnu i svrnu pogled, očiju podjednako nemirnih i napetih, poput onih u nevidljivog dobermana. Noć kao da bi mogla eksplodirati u plamenovima. "Uostalom, kako tvoji ljudi izlaze na kraj s virusom?" "S kojim virusom? U Detricku se bavimo mnogima." Pogled Billa Griffina i dalje je obilazio mjesecinom obasjanim i zasjenjenim dijelovima parka, poput tenkista koji traži svoj cilj. Zanimario je znoj koji mu je izbijao ispod odjeće. "Onim koji ste dobili zadatak istražiti rano u subotu." Smith se zbunio. "Bio sam u Londonu od utorka. To ionako znaš." Glasno opsova: "Dovraga.

Mora biti da je to bio onaj hitni slučaj radi kojega je Sophia pozvana u laboratorij upravo dok smo razgovarali. Morao sam se vratiti " Zastade i namršti se. "Otkud ti znaš da je Detrick dobio zadatak proučiti jedan novi virus? Jesi li me zato tražio? Zamišljaš li da su mi sve priopćavali dok sam bio na putu, i sad želiš iz mene iscijediti podatke?" Griffinovo lice nije odavalo ništa. Zurio je u noć. "Smiri se, Jon." "Da se smirim?" Smith nije mogao povjerovati onome što je čuo. "Zar je FBI toliko zainteresiran upravo za taj virus, pa te 47 poslao da mi iscijediš tajnu? To je preglupo. Tvoj ravnatelj mogao bi nazvati mog ravnatelja tako se to radi." Griffin naposljetku pogleda Smitha. "Ne radim više za FBI." "Ne radiš... ?" Smith se zapiljio u njega, ali u Griffinovu pogledu nije bilo ničega. Onaj stari Bili Griffin nestao je, i Smith ;. trenutačno osjeti muku u želucu. A onda se razbjesni dok je svaki senzor njegova iskustva u vojsci i u lovovima na viruse zvonio na uzbunu. "Sto ima osobitoga u tom virusu? I za koga trebaš tu informaciju? Za neke žute novine?" "Ne radim za nikakve novine ili magazine." "Onda za neki kongresni odbor? Sigurno, jedan bivši pripadnik FBI-a dobro bi poslužio kongresnom odboru koji je poželio skresati izdatke za znanost." Smith duboko udahnu. U ovom čovjeku nije mogao prepoznati svoga nekad najboljeg prijatelja. Nešto je izmijenilo Billa Griffina, ali on nije odavao što bi to moglo biti. Kao da se Griffin zaželio okoristiti njihovim sta-". rim prijateljstvom radi nekih vlastitih ciljeva. Smith zatrese gla| vom. "Ne, Bille, nemoj mi ništa govoriti o tome za koga radiš, ! Ako želiš nešto doznati o virusu, kreni uobičajenim vojnim kanalima. I nemoj me više zvati ako želiš ostati moj prijatelj." Zgađen, on krenu. "Stani, Smithv. Moramo razgovarati." "Jebi se, Bille." Jon Smith prosljedji prema mjesečini. Griffin tiho zazvižda. Odjednom se golemi doberman ustremio na Smitha. Režeći, tek što nije navalio. Smith se smrznu. Pas se osovio na šape, podigao njušku i dalje režao dugo i duboko. Oštri su zubi svjetlucali, pokazujući da bi jednim zamahom mogli prerezati ljudski vrat. Smithovo srce snažno je udaralo. Nije se micao. "Zao mi je." Griffinov glas kao da je djelovao tužno. "Pitao si ima li tu loših stvari. Ima... ali ne za mene." 48 Pas je i dalje mutno režao, a Smith je ostao nepokretan. Osim njegova lica. Dobaci pogled pun prijezira. "Rekao si da za mene ima loših stvari? Dopusti da predahnem." "Dobro." Griffin kimnu. "To sam i ja želio reći, Smithv. Zbog toga sam se htio naći s tobom. Ne mogu ti reći ništa više osim ovoga: ti si u opasnosti. U stvarnoj opasnosti. Izgubi se iz grada, i to brzo. Nemoj se vraćati u laboratorij. Sjedni u zrakoplov i... ". "O čemu to pričaš? Dobro znaš da to nikad ne bih učinio. Pobjeći od svoga posla? Dovraga. Bille, što se s tobom dogodilo?" Griffin nije obraćao pažnju. "Poslušaj što ti kažem. Nazovi Detrick. Reci generalu da ti je potreban dopust. Dugi dopust. Izvan zemlje. Učini to odmah i udalji se što više možeš još ove noći!" "Nemoguće. Reci mi što je to posebno u tome virusu. U kakvoj sam opasnosti? Ako želiš da to učinim, moram znati zašto." "Za ime božje!" Griffin uskliknu izgubivši strpljenje. "Pokušavam ti pomoći. Otiđi. Brzo. Povedi sa sobom i Sophiju." Prije no što je to dorekao, doberman koji je neprekidno režao diže prednje šape i okrenu se prema jugu. Zvjerkao je prema udaljenom dijelu parka. Griffin se javi tiho. "Posjetitelji, momče?" Dade znak rukom i pas se zaleti meću stabla. Griffin se okrenu Smithu i tog trenutka eksplodira. "Odlazi odavde, Jone! Odmah!" Jurnu za dobermanom, njegovom moćnom sjenkom koja se kretala nevjerojatno brzo. Čovjek i pas nestali su u gustišu mračnoga parka. Smith je na trenutak ostao zbunjen. Je li Bili bio toliko zabrinut za njega ili za sebe samoga? Ili za obojicu? Kao da se njegov stari prijatelj upustio u veliku opasnost, upozoravajući ga i zahtijevajući ono što ni jednome ni drugome ne bi nikad palo na um da napuste svoj posao i obveze. 49 Da bi dospio tako daleko, Bili je doista morao svašta doživjeti. Za ime božje, u što je to Bili bio umiješan? Smith zadrhta. U sljepoočicama počese se osjećati otkucaji srca. Bili je imao pravo. Život mu je zaista bio u opasnosti, barem u ovome mračnom parku. No vratiše mu se stare navike. Čula su mu se izoštrila i on stručno prijede pogledom stabla i tratinu. Udaljio se od ruba tamnog drveća, dok mu je um i dalje napregnuto radio. Pretpostavljao je da ga je Bili pronašao kanalima FBI-a, ali on nije više radio za FBI. Za njegovo boravište u hotelu Wilbraham

znali su samo njegova zaručnica, njegov šef i službenik u Fort Detricku koji je nabavio putne dokumente. Nitko od njih ne bi odao podatak neznancu, koliko god neznancu djelovao uvjerljivo. Kako je Bili čovjek koji je tvrdio da više ne radi za vladu uspio doznati da se nalazio u Londonu? | Crna limuzina bez svjetala pojavi se u sjeni starog mlina, ondje gdje Tilden Street ulazi u park Rock Creek. Na stražnjem sjedalu nalazio se Nadal al-Hassan, visok čovjek tamna lica, oštih crta poput noža. Slušao je što mu govori njegov podređeni Steve Maddux, koji se sagnuo kroz prozor. Maddux je trčao, pa mu je lice bilo crveno i oznojeno. "Ako je Bili Griffin u ovom parku, gospodine al-Hassan, mora biti da je on neka prokleta sablast. Vidio sam jedino vojnog liječnika kako se šeće." Teško je disao, pokušavajući uhvatiti dah. Unutar raskošnog automobila, lice visokog čovjeka bilo je duboko izbrazdano, znak da je preživio nekoć zloglasne kozice. Crne oči bile su mu hladne i bezizražajne. "Već sam ti rekao, Maddux, da se nećeš prostački izražavati dok radiš za mene." "Žao mi je. U redu? Isuse Kr " 50 foadska knjižnica Poput kobre u letu, ruka visokog čovjeka zgrabi svojim dugim prstima Madduxa za vrat. Maddux se od straha ukruti i proguta posljednju riječ ječeći. Neizgovoreni dio riječi izgubio se u zloslutnoj tami. Napokon, ruka malo popusti stisak. Znoj je kapao s Madduxova čela. Oči u kolima bile su nalik svjetlucavu ogledalu, kroz koje ničiji pogled nije mogao prodrijeti. Glas je bio varavo tih. "Zar želiš umrijeti tako rano?" "Hej", promuća škripavo preplašeni čovjek. "Vi ste Musliman. Sto imate protiv " "Svi su proroci sveti. Abraham, Mojsije, Isus. Svi." "Dobro, dobro. Hoću reći da je Is ", Maddux ponovno jeknu dok se šaka stezala oko vrata. "Otkud bih to mogao znati?" Prsti se na časak ponovno stegnuše. A onda dugonja popusti, ruka mu se povukla. "Možda si u pravu. Očekujem previše od vas glupih Amerikanaca. Ali sad znaš nećeš to još jednom zaboraviti zar ne?" U glasu zapravo nije bilo pitanja. Jaučući, Maddux odahnu. "Sigurno, sigurno, gospodine al-Hassan. U redu." Čovjek oštrog lica, al-Hassan, ispitivao je Madduxa pogledom hladnih očiju što su nalikovale ogledalu. "Ali Jon Smith je bio ovdje." On se zavalio u naslonjaču i počeo istih naglas razmišljati. "Naš čovjek u Londonu otkrio je da Smith mijenja let i da ga cio dan nema u Londonu. Tvoji ljudi pronalaze ga na Washingtonskom aerodromu, ali umjesto da odande krene kući u Maryland, on dolazi ovamo. Istovremeno naš cijenzjeni kolega odlazi iz našeg hotela i ja ga slijedim dovde, kad mi uspijeva umaknuti. Ti ga ne pronalaziš u parku, ali slučajnost je čudna, zar ne? Zašto bi suradnik doktorice Russell bio ovdje ako ne zato da se nađe s našim gospodinom Griffinom?" Maddux odšuti. Već je shvatio da je većinu svojih pitanja njegov gazda izgovarao naglas nekom nevidljivom dijelu samoga 51 sebe. Sav napet, preda se tišini. Oko automobila s dvojicom ljudi, divlji park kao da je disao nekim vlastitim životom. Al-Hassan naposljetku siegnu ramenima. "Možda griješim. Možda je to čista slučajnost i Griffin nema nikakve veze sa Smithom koji je ovdje. Držim da to nema veze. Pukovnikom Smithom bavit će se drugi, je li tako?" "Tako je." Maddux kimnu izvan sebe od sreće. "Neće se uspjeti udaljiti iz okruga Columbia." 52 5 1:34, utorak, 14. listopada Fort Detrick, Maryland Sophia Russell uključi u svom uredu stolnu lampu i zavalio se u stolac, umorna i prestrašena. Victor Tremont nazvao je jutros i objasnio kako u njegovim bilješkama iz Perua nema spomena o nekom čudnom virusu koji mu je ona opisala, kao ni o indijanskom plemenu zvanom Majmunova krv. U Tremonta se ponajviše pouzdavala i sad je bila ojađena što joj on nije mogao pomoći. Iako su ona kao i ostali mikrobiolozi u Detricku radili i dalje neprekidno, nisu se nimalo približili razrješenju prijetnje koju je donosio virus. Novi je virus pod elektroničkim mikroskopom imao isti loptasti oblik s vlasi sličnim izraslinama nekih njegovih proteina, poput virusa gripe. Ali ovaj virus bio je jednostavnijeg izgleda od bilo koje mutacije influence i daleko smrtonosniji. Nakon što nisu uspjeli pronaći ništa slično među hanta virusima, ponovo su ispitali viruse marburg, lassa i ebola, ali ni ti ubojice nisu pod mikroskopom pokazivali bilo kakvu sličnost s nepoznatim virusom. Pokušali su i sa svakim drugim poznatim uzročnikom hemoragijske groznice. Pokušali su s trbušnim tifusom, bubonskom kugom, plućnom kugom, meningitisom i tularemijom. Ništa se nije uklapalo, i prethodnog popodneva napokon je iznijela zahtjev generalu

Kielburgeru da objavi postojanje virusa te zatraži pomoć CDC-a i drugih ustanova Četvrtog stupnja širom svijeta. On je i dalje oklijevao jer su ipak postojala samo tri slučaja. Ali u isti mah činilo se da je virus potpuno nepoznat i visoko smrtonosan, pa bi on mogao biti smatran odgovornim. I tako, prigovarajući, ipak je prihvatio nužnost i poslao objašnjenja s krvnim uzorcima CDC-u, Specijalnom patogenom odjelu Svjetske zdravstvene organizacije, pa u britanski Porton Down, Antvverpenskom sveučilištu u Belgiji, njemačkom Institutu Bernard Nocht, specijalnom patogenom odjelu Pasteurova instituta u Francuskoj i svim ostalim laboratorijima Četvrtog stupnja po svijetu. Već su počeli pristizati i prvi odgovori. Svi su se slagali da virus nalikuje hanta virusu, ali se nije poklapao ni s jednim podatkom u bankama podataka. Izvješća iz CDC-a i inozemnih laboratorija nisu spominjala nikakav napredak. Sve se svodilo na očajnička, premda dobro upućena nagađanja. Umorna do srži, Sophia se naslonila i masirala sljepoočice da se spasi od glavobolje. Pogledala je na sat i ostala zapanjena. Bože, već je blizu dva ujutro! Bore umora pojavio joj se na čelu. Gdje je Jon? Ako je sinoć stigao kući kako je bilo predviđeno, danas bi već bio u laboratoriju. Sva obuzeta poslom, nije previše razmišljala o njegovoj odsutnosti. Ali sad nije mogla da se ne nasmiješi, usprkos umoru, glavobolji i brizi za Jona. Ima četrdesetjednogodišnjeg zaručnika koji se odlikovao radoznalošću i naglošću nekoga od dvadeset godina. Čim biste pred Jonom zamahali nekom tajnom, on bi se ustremio kao trkaći konj. Mora biti da kasni zbog nečega doista iznimmog. Ipak, već bi je trebao nazvati. Uskoro će kasniti puni dan. 54 Možda mu je Kielburger dao neki tajni nalog, pa nije mogao nazvati. To bi bilo nalik generalovim običajima. Vrlo važno što je ona Jonova zaručnica. Ako je general zaista uputio nekamo Jona, ona će o tome doznati kad i svi ostali, onda kad general bude voljan da to objavi. Razmišljajući i dalje, ustade. Znanstvenici su radili neprekidno, i noću, pa i general koji nije htio propustiti priliku da odmah bude obaviješten. Odjednom ljutita i zabrinuta za Jona, ona se uputi prema generalovu uredu. Brigadni general Calvin Kielburger, doktor filozofije, bio je jedan od onih golemih i mesnatih ljudi jakoga glasa, s premalo moždanih vijuga, kako je već bio slučaj s ljudima koje je vojska rado uzdizala do čina pukovnika, a zatim ih u tom činu zamrzavala.. Takvi ljudi su katkad žilavi i uvijek obični; imali su manje ljudskih i još manje diplomatskih osobina. Obično bi im davali nadimke Buli ili Buck. Katkad bi se i časnici s takvim nadimcima uspeli do višeg čina, ali to su bili oni nevisoki s jakim čeljustima. Dostigavši jednu zvjezdicu više od onog čina što bi ga mogao razumno očekivati, brigadni general Kielburger odustao je od daljnjih medicinskih istraživanja u ispraznoj nadi da bi se mogao uspjeti do potpunog generalskog čina i do zapovijedanja trupama. Osim takvih časnika, vojsci su bili potrebni i bistri ljudi koji umiju surađivati s civilima. Kielburger je bio toliko obuzet vlastitim napredovanjem, da nije uspio vidjeti kako bi mu najpametnije bilo da se dokaže kao inteligentan i uviđavan čovjek. Kao posljedica svega, sad se našao na čelu neutjecajne skupine civilnih i vojnih znanstvenika, od kojih većina nije podnosila autoritete, pogotovo ne one uskogrudne i bombastične kakav je već bio Kielburger. 55 U toj nesređenoj gomili, potpukovnik Smith pokazao se kao čovjek koji je bio najmanje uljudan, kojega se najmanje moglo nadzirati i koji je najviše uzrujavao okolinu. Odgovarajući na Sophijino pitanje, Kielburger je lanuo: "Ja sasvim sigurno nisam pukovniku Smithu dao bilo kakav zadatak! Kad bi bio posrijedi neki pipkav posao, on je posljednji akrobat kojemu bih ga povjerio." Sophia je bila ledena barem onoliko koliko je Kielburger bio zapaljiv. "Jon nije akrobat." "Odsutan je već cio dan, a mi ga ovdje trebamo!" Sophia odbrusi: "Ako mu niste telefonirali, kako bi mogao znati da vam je potreban? Ni ja nisam bila upoznata s težinom situacije, sve dok nisam počela istraživati virus. Odonda sam neprekidno u laboratoriju. Bit će da se sjećate što to znači raditi." Ona je zapravo sumnjala da se on prisjeća teškoća i uzbuđenja u laboratorijskom poslu, jer joj je bilo ispričano kako je on i u ondašnjim vremenima radije prevrtao papire i ogovarao druge znanstvenike. Inzistirala je. "Jon sigurno s razlo gom kasni. Ili ga je zadržalo nešto na što on ne može utjecati." "Sto, na primjer, doktorice?" "Kad bih to znala, ne bih se

razbacivala vašim dragocjenim vremenom. Niti mojim. Ali ne nalikuje njemu da kasni a da me ne nazove." Kielburgerovo se bujno lice iskesi. "Ja bih naprotiv rekao da mu to vrlo nalikuje. On je nalik gusaru koji vreba novi zlatni pli jen, i uvijek će biti takav. Držite me za riječ on je jamačno naletio na neki "zanimljiv" medicinski problem ili postupak, ili oboje, i zbog toga je propustio let. Suočite se s time, Russell, on je napunjen top i kad se udate morat ćete se na to priviknuti. Ne zavidim vam." Sophia stisnu usnice, boreći se s jakom željom da kaže generalu što misli o njemu. Uzvratilo joj je pogledom, polagano je svlačeći u mislima. Plavke su mu oduvijek bile drage. Bilo je vrlo seksi kako je 56 i-r. začesljavala svoju svijetlu kosu u konjski rep. Pitao se je li plavka baš svagdje. Ne čuvši od nje bilo kakav odgovor, nastavi u pomirljivijem tonu: "Ne uzrujavajte se, doktorice Russell. On će se uskoro pojaviti. U svakom slučaju nadam se tome, jer nam je potreban svatko u borbi protiv virusa. Pretpostavljam da me nemate o čemu izvijestiti?" Sophia zatrese glavom. "Da budem iskrena, ne znam što bih još učinila, a tako je i s ostalima. I u drugim laboratorijima rade iz petnih žila. Još je rano, ali sve što zasad dobivamo su negacije i nagađanja." Kielburger nestrpljivo zabubnja po stolu. On je general i zato se osjeća obveznim da nešto učini. "Vi kažete da je to jedinstven virus, kakav dosad nije viđen?" "Svakome se to mora dogoditi prvi put." Kielburger zastenja. To bi mu moglo uništiti sve izgleda da se riješi ovog medicinskog geta i preuzme zapovjedništvo na terenu. Sophia ga je pozorno promotrila. "Mogu li nešto predložiti, generale?" "Zašto ne?" Kielburger odvrati kiselo. "Tri dosadašnje žrtve geografski su jako udaljene. Uz to, dvije su otprilike iste dobi, dok je jedna znatno mlađa. Dva muškarca, jedna žena. Jedan je bio u aktivnoj vojnoj službi, jedan je veteran i treća žrtva je civil. Kako su oni zaraženi? Gdje je izvor? Negdje mu je bilo ishodište. Račun vjerojatnosti izrazito se protivi činjenici da su se tri slučaja dogodila unutar dvadeset četiri sata i na tisuće milja razdaljine s istim virusom kao uzročnikom." Kao obično, general nije shvatio. "Na što ciljate?" "Osim ako se ne dogodi da se pojave nove žrtve na jednoj od triju lokacija, moramo ustanoviti kakva veza postoji među ovima trima. Moramo istražiti njihove živote. Na primjer, možda je sve troje boravilo prije šest mjeseci u istom hotelu u Mihvau 57 keeju. Možda su se svi ondje zarazili." Ona zastade. "Također bismo morali pročešljati medicinsku dokumentaciju u ta tri područja zbog znakova eventualnih prethodnih infekcija koje su možda proizvele antitijela." U najmanju ruku to bi bio pozitivan korak, a Kielburger bi ostavio dojam da djeluje odlučno. "Naredit ću da se s time odmah počne. Želim da vi i pukovnik odmah ujutro odletite u Kaliforniju i razgovarate s ljudima koji su poznavali bojnika Andersona. Jasno?" "Potpuno, generale." "Dobro. Izvijestite me kad Smith bude odlučio vratiti se na posao. Izgrist ću mu guzicu." Bilo je to toliko ludo da nije mogla uživati u generalovim hollywoodskim predodžbama junaka koji ne trpi prigovore. Sophia se išulja iz njegova ureda. U hodniku pogleda na zidni sat. 1:56 ujutro. Obuzele su je nove brige. Je li se nešto dogodilo Jonu? Gdje je on? 2:05 Washington, D.C. Dok se malim Triumphom vozio kroz grad u noći, Jon Smith domišljao se oko onoga što mu je Bili Griffin rekao, pokušavajući odgonetnuti i ono što nije spomenuo. Bili je priznao da je napustio FBI. Svojom ili tuđom voljom? U svakom slučaju, Bili je na neki način bio povezan s novim virusom koji su vojne ustanove poslale USAMRIID-u na proučavanje. Vjerojatno laboratoriju, radi identifikacije i davanja prijedloga o najboljem načinu liječenja. Smithu se to pričinilo rutinskim zadatkom jednim od onih zbog kojih je institut u Fort Detricku i osnovan. Ipak, Bili Griffin ustvrdio je da je Smith u opasnosti. 58 Njegov izdresirani doberman više je govorio o stanju Griffinova duha nego sve što mu je izgovorio. Griffin je očito vjerovao da postoji neka opasnost, i to ne samo za Smitha nego i za njega osobno. Nakon njihova susreta, Jon se oprezno kretao mračnim parkom, zastajkujući i prikrivajući se među drvećem kako bi provjerio da ga netko ne prati. Kad je napokon došao do svoga Triumphu, modela iz 1968. godine, oprezno je promotrio okolicu prije nego što je ušao u kola. Zatim je krenuo južno od parka, udaljujući se od Marvlanda i svoje kuće, učinio je dakle nešto suprotno od onoga što bi mogući progonitelj očekivao. Unatoč kasnom satu,

promet je bio umjeren. Živahna metropola usnut će i njezine će se arterije isprazniti tek duboko u noći, negdje oko četiri ujutro. Odmah mu se učinilo da ga neka kola prate. Stoga je skrenuo iza nekoliko uglova, ubrzao pa onda usporio, uputivši se napokon prema Dupont Circleu i Foggy Bottomu i dalje na sjever. Za te manevre trebalo mu je više od sata, ali sad je barem bio siguran da ga nitko ne slijedi. Promatrajući i dalje pozorno, okrenuo je sad prema jugu, na aveniju Wisconsin. Promet je tu bio vrlo rijedak; ulične svjetiljke ocrtavale su žute krugove spram tamne noći. Uzdahnu umorno. Bože, htio je vidjeti Sophiju. Možda je sad bio dovoljno siguran da se odvaži do nje. Prijeći će Potomac i krenuti cestom Georgea Washingtona a zatim cestom broj 495 prema sjeveru i Marylandu. Do Sophije. Nasmiješio bi se čim bi pomislio na nju. Što je dulje bio odsutan, to mu je više nedostajala. Jedva je čekao da je zagrlji. Približavao se rijeci vozeći se uz duge redove trendovskih butika, elegantnih knjižara, pomodnih restorana, barova i klubova Georgetowna... kad lijevom putnom trakom protutnja golemi kamion. Bilo je to vozilo za prijevoz robe na šest kotača, nalik bezbrojnima što su prolazila svakom obilaznom i međudržavnom cestom između Atlantika i Pacifika. Smith se odmah upitao kak 59 vog posla ima takvo vozilo u ovaj sat, budući da će isporuke trgovinama početi tek za tri ili četiri sata. Zanimljivo, na vozilu nije bilo nikakve oznake kompanije, adrese, reklamnog slogana, telefona ili bilo čega što bi upućivalo na to kakvu robu prevozi i kome pripada. Razmišljajući čeznutljivo o Sophiji, Smith nije zastao da promisli o čudnoj anonimnosti kamiona. Ipak, zbivanja te noći probudila su u njemu osjećaj za opasnost razvijen tijekom godina medicinske prakse i zapovijedanja na frontama gdje bi svakog časa mogla izbiti opasnost, gdje je smrt bila bliska i realna, gdje su neugodnosti čekale iza svake kolibe i svakoga grma. Možda je njegovu pozornost privukao neki pokret ili neki zvuk vozila. Sto god bilo, djelić sekunde prije nego što mu je vozilo prepriječilo put, Smith je znao da će se to dogoditi. Adrenalin mu se uzburkao. Grlo se stegnulo. Odmah se uključio u situaciju. Munjevito se približavao kamionu, pa stoga skrenu upravljajući udesno, prema napuštenoj pješačkoj stazi. Nije se sjurio brzo možda trideset milja na sat ali voziti se uskom pješačkom stazom, makar nevelikom brzinom, bilo je ludo. Dok je kamion grmio, Smith je pokušao obuzdati svoje vozilo. Udarajući eksplozivno, oborio je kutiju za poštu i kantu za smeće, a odmah potom srušio neki natpis. Projurio je pored zatvorenih vrata jedne trgovine, bara i kluba. Tamni prozori promicali su kao slijepe oči koje mu namiguju. Sav u znoju, pogleda ulijevo. Golemi kamion našao se sad usporedo s njime, iščekujući priliku da ga ponovo udari i razbije o pročelje zgrade. U sebi je zahvalio što na pješačkom hodniku nije bilo nikoga. Izmičući kanti za smeće, odjednom vidje kako se spušta prozor na kabini kamiona. Netko je isturio cijev oružja i usmjerio je ravno prema njemu. Prestravio se. Zaglavljen na pješačkom hodniku dok mu je kamion priječio izlaz na cestu, nije mogao ni umaći ni sakriti se. K tome, bio je nenaoružan. Što god da su 60 prethodno namjeravali s njim učiniti, sad im je bila namjera da ga ustrijele. Smith povuče kočnicu i poče se vrpolti, kako bi onoj hulji učinio cilj barem teže dostupnim. Znoj orosi Smithovo čelo. A onda osjeti tračak nade. Ispred njega bilo je raskrižje. Zgrabi upravljajući i usmjeri Triumph prema raskrižju. Čim je krenuo, oružje iz kamiona opali. Zvuk je bio zaglušan, ali kugla je promašila. Odbila se od Triumphova stražnjeg dijela i razbila staklo na izlogu dućana. Dok se staklo osipalo, Smith duboko udahnu. Metak je prošao prokleta blizu. Oprezno pogleda cijev koja se pomicala amo-tamo na prozoru kamiona. Na sreću, već se približio raskrižju. Na jednom uglu bila je banka, a na ostala tri trgovine. Nije imao vremena za gubljenje. Raskrižje je bilo njegova jedina nada. Ponovo duboko udahnu. Procijenivši udaljenost, naglo povuče kočnicu. Kola se zatresoše, a on okrenu upravljajući udesno. U trenutku kad je Triumph zamaknuo u sporednu ulicu, još je dospio pogledati kamion. Tad se dogodilo ono čemu se nadao: kao žrtva vlastite brzine, kamion je inercijom produžio glavnom avenijom i izgubio se iz vida. Sav oduševljen, krenu punom brzinom, ponovno povuče kočnicu i zamaknuo za sljedeći ugao, ovaj put u stablima optočenu ulicu s dva reda federalnih zgrada za stanovanje. I dalje je vozio, zamičući za više uglova i neprekidno zagledajući u retrovizor, iako je bio

uvjeren da se golemi kamion neće uspjeti okrenuti na cesti, koliko god promet u kasnoj noći bio rijedak. Teško dišući, zastade napokon u sjeni razgranate magnolije, u mračnoj rezidencijalnoj ulici, u kojoj su automobili BMW, Mercedes i ostali znaci bogatstva ukazivali na to da je ovo jedan od najelitnijih predjela Georgetowna. Natjera sebe da makne ruke s upravljača i pogleda ih. Drhtale su, ali ne od straha. Već odavna nije bio u nevolji kao ovaj put žestokoj nevolji koju nije ni očekivao niti želio. Zabaci glavu i sklopi oči. 61 Duboko je udisao, začuđen kao i uvijek mogućnošću da sve krene drukčije. Nije podnosio nevolje. Jedan stariji dio njega shvatio je to. Dio koji je htio da se i o njemu povede računa. Pomisli kako je njegova veza sa Sophijom sve to dokrajčila. S njom, nije više bio željan vanjskih opasnosti koje su mu u prošlosti potvrđivale da je živ i to potpuno i djelatno. U drugu ruku, u ovom času nije imao izbora. Ubojice iz kamiona koji su ga napali bili su jamačno dio onoga na što ga je Bili Griffin htio upozoriti. Ponovno su mu se vratila sva ona pitanja o kojima je razmišljao nakon ponoćnog susreta. Čega je osobitoga bilo u tom virusu? Sto je Bili prikrivao? Zamišljen, ubaci u brzinu i krenu ulicom. Na ona pitanja nije imao odgovora, ali Sophia možda jest. Čim je to pomislio, ukoči se. Usta mu postadoše suha. Zgrabi ga užasna pomisao. Ako su pokušali ubiti njega, možda će i nju. Pogleda na svoj sat. Bilo je 2:32 ujutro. Mora ju nazvati, upozoriti je, ali mobitel mu je bio kod kuće. Nije imao osobitog razloga da ga ponese sa sobom u London. Morao je što prije pronaći javnu telefonsku govornicu. U tom smislu najizglednija je bila Wisconsin avenija, ali nije se htio izložiti još jednom napadu iz kamiona. Morao je krenuti u Fort Detrick. Smjesta. Pritisnu pedalu i pojuri prema O ulici. Visoka stabla izmicala su jedno za drugim. Stare viktorijanske zgrade s pretjeranim ukrasima i šiljatim krovovima djelovale su sablasno. Ispred njega bilo je raskrižje sa svjetiljkama koje su bacale svjetlo u srebrnastosivim mrljama. Odjednom se ukazaše snažna svjetla automobila, koja su se probijala iz noći. Vozilo se približavalo istom raskrižju prema kojem se kretao i Smithov Triumph, ali barem dvostruko brže. 62 Smith prokune i pogleda pješački prijelaz. Šćućuren u hladnom noćnom zraku, neki osamljeni pješak skrenuo je s prijelaza. Čovjek se ljuljao i neskladno pjevao pod utjecajem viskija, a zatim počeo teturati prema drugoj okuci, mašući rukama poput olovnog vojnika-igračke. Smith se sav skupi. Čovjek je bezumno stao na put jurećem automobilu. Nije više dospio podići pogled. Kočnice odjednom zaškripaše. Smith je bespomoćno promatrao kako jureći automobil udara odbojnikom pješaka. Poletio je kroz zrak, raširenih ruku. Smithu je zastao dah iako on toga nije bio svjestan. Časak prije nego što je tijelo odletjelo u kanal, Smith pritisnu kočnice. Isti tren vozač automobila koji je udario pješaka uspori, kao da se pita što se dogodilo, a zatim odjuri i nestade iza ugla. Smith je zaustavio kola i izjurio iz njih, a onda pojurio prema srušenome. Svi noćni zvuči kao da su odjednom utihnuli. Oko osvijetljenog raskrižja sjene su bile duge i guste. Kad je kleknuo da ispita što se čovjeku dogodilo, pojavi se još jedan automobil. Začu iza sebe kočnice i automobil se zaustavi pored njega. On olakšano diže glavu i domahnu za pomoć. Dva čovjeka iskočiše i pojuriše prema njemu. U isti mah Smith primijeti da se ranjeni čovjek miče. Pogleda ga. "Kako se osjećate?" i tog trenutka ukoči se. Tobažnja žrtva odjednom ga je odmjerila budnim i trijeznim očima. Dapače. Čovjek je uperio u Smitha poluautomatski pištolj Glock, s prigušivačem. "Isuse, tebe je teško ubiti. Kakav si ti to vražji doktor?" 63 6 2:37 Washington D.C. Jedan djelić Jona Smitha odjednom se našao u prošlosti, u Bosni i u njegovu skloništu u Istočnoj Njemačkoj prije pada Zida. Sjene, uspomene, izlomljeni snovi, male pobjede, i redovito onaj nemir. Sve na što je pomislio ostavio je iza sebe. Dva su neznanca izvukla oružje i uperili ga u Smitha, no on je u istom trenutku zgrabio zglob i gornji dio ruke čovjeka koji je ležao na tlu. Prije nego što je mogao išta učiniti, Smith poče stručno natezati ruku, učinivši s njegovim tetivama i člancima točno ono što je naumio. Čovjekov lakat kvrcnu. Vrisnu i poče se otimati, dok se lice krivilo od bola. Kad mu je šaka popustila, Glock pade na tlo. Sve se to dogodilo u trenutku. Smith se mračno iskesi. U svakom slučaju, nije morao ubiti čovjeka. Jednim pokretom on pograbi oružje, kleknu na jedno koljeno i nategne pištolj. Opalio

je. Metak je zbog prigušivača načinio tek jedno pop. Jedan od dvojice napadača sagnu se prema naprijed i iskrivljen od bola skljoka se na hladan asfalt. Dok se čovjek hvatao za mjesto gdje je ušla Smithova kugla, drugi čovjek skljoka se 64 pored njega. Ležeći na trbuhu, digao je glavu kao da se nalazi na udaljenosti sigurnoj za pucanje, a Smith mu je nepokretna meta. Velika pogreška. Smith je sasvim točno znao što neznanac smjera. Ugnu se, a hitac iz oružja s prigušivačem projuri pored njegove sljepoočice. No sad Smith nije imao izbora. Prije no što je čovjek mogao ponovo opaliti, nešto niže, Smith opali drugi put. Metak je pogodio napadačevo desno oko, ostavivši za sobom crnu mrlju. Krv je prošikljala, čovjek je udario čelom o tlo. Ostao je nepokretan. Smithu je bilo jasno da je napadač mrtav. Dok mu je bilo udaralo, Smith se uspravi i krenu oprezno prema napadačima. Nije htio ubiti čovjeka, i bio je bijesan što se našao u neprilici kad je to morao učiniti. Zrak oko njega kao da je još vibrirao. Opresno se zagleda uz ulicu i niz nju. Nigdje se na vratima nije upalilo svjetlo. Kasni sat i meci s prigušivačem sačuvali su tajnu prepada. Iz mlitave ruke čovjeka kojega je ustrijelio u oko uze vojnu Berettu i, s malo nade, pogleda ima li u njega znakova života. Bio je mrtav. Zatrese glavom, pun jeda i gnušanja. Udalji oružje s dohvata dvojice ranjenih. Čovjek sa slomljenim laktom i dalje je bio u nesvijesti, dok je onaj kojemu je metak prošao kroz bok glasno kleo i zurio u Smitha. Smith kao da ga nije primjećivao. Požurio je natrag do svoga Triumphaa, kad se kroz noć začu približavanje kamiona. Okrenu se. Široka bijela površina vozila sa šest kotača ali bez ikakvih oznaka približila se raskršću. Ubojice su ga nekako ponovno pronašli. Kako? Kad se vodi borba, ima trenutaka za pucanje i trenutaka za bijeg. Smith pomisli načas na Sophiju zatim odjuri duž pješačke staze pored niza viktorijanskih kuća. Iz nekog stražnjeg dvorišta začu se lavež psa, a njemu odmah odgovori drugi lavež. Ubrzo su glasovi životinja počeli odjekivati starom četvrti. Kad su počeli zamirati, Smith se prikrao u crnu sjenu jedne viktorijan 65 ske trokatnice, s tornjićima, kupolama i širokim ulaznim vratima. Našao se barem stotinjak jarda daleko od raskrižja. Pognut, on se počeo osvrutati i proučavati prizor. Pokušao je zapamtiti parkirana kola, a zatim promotri kamion koji se zaustavio. Kratak i težak čovjek iskoči iz kabine, a zatim se nagnu nad trojicom onih koji su ležali na tlu. Smith ga nije prepoznao, ali je znao kamion. Čovjek domahnu tražeći pomoć. Još dvojica izačtoše iz kabine i pojuriše da ponesu ranjenike, dok je teški čovjek otvorio stražnja sklopiva vrata. Na vratima se pojaviše petorica ili šestorica, okrećući glavama kao da ispituju noć. Čak i pod kapricioznom mjesečinom Smith je mogao primijetiti lice čovjeka koje je blještalo od znoja. Izdavao je naredbe. Dva ranjenika i leš ubijenoga uneseni su u vozilo parkirano nedaleko od Smitha. Jedan od ljudi sjeo je za upravljač i pojurio put sjevera. A onda je krenuo i kamion, ali put juga i rijeke. Voda je izdvajao ljude u parove, bez sumnje s nalogom da pronadu Smitha. S nešto sreće, svaki od tragača mogao bi se smatrati nadmoćnim tom četrdesetogodišnjem znanstveniku koji je dane provodio sjedeći... unatoč riječima dvojice preživjelih. Bjelokosni mlakonja koji je iz milosrđa dobio vojnu odoru i tako postao sretan takav su pogrešan dojam o Smithu ljudi imali i ranije. Osluškiavao je iz svog skrovišta kad su se dvojica približila. Morat će ih nekako neutralizirati. Okrenu se i zamaknu dublje u sjenu, siguran da su ga čuli. Zagrizli su mamac, pa se stvorila čistina između tog para i ostalih. Živci su mu bili prenapeti dok je vrludao mračnim dvorištima, pozorno motreći sve okolo. Četiri bloka dalje od raskrižja pronade nešto što bi mu moglo poslužiti. Bijela zgrada u kolonijalnom stilu stajala je u dnu kraćeg pristupnog puta, bez ikakva osvjetljenja. Postrance je bila vrtna kućica, gotovo nevidljiva pod zaštitom noći, kao i drvlje i stabla koji su obrublivali posjed. 66 On se nakašlja i zastruga nogama po pijesku, kako bi bio siguran da će ga čuti i pomisliti da se naumio prikriti u zgradi. Zatim zamaknu u povučenu kućicu. Imao je pravo kroz rešetkaste zidove mogao je vidjeti cijeli posjed. Ostavi Glockaa i Berettu na jednoj klupi; nije mislio da će ih upotrijebiti radi bilo čega osim zastrašivanja. Ne, ovaj je posao valjalo obaviti tiho i brzo. Prošla je jedna duga minuta. Jesu li možda nekako pogodili što on radi i pozvali ostale iz skupine? Jesu li ga upravo ovog trenutka okruživali, dolazeći iz pozadine?

Obrisa rukom čelo, odstranjujući znoj. Srce kao da mu je gromoglasno lupalo. Dvije minute... tri minute. Neka sjena izroni iz stabala i potrča prema lijevoj strani velike zgrade. A onda druga sjena potrča prema desnoj strani. Smith udahnu. Hulje, bili oni civili ili vojnici, bijahu predvidljivi. Bez mnogo dosjetljivosti, njihove su taktičke ideje bile rudimentarne izravan nasrtaj policajca ili jednostavna varka braniča iz školske ragbijaške momčadi, koji uvijek gleda na stranu suprotnu od one kamo je kanio baciti loptu. Dvojica, koji su se u noći približavali poput krakova kliješta bili su u boljem položaju od ostalih, ali, kao i Custer kod Little Big Horna ili lord Chelmsford u Isandhvhvani u borbi protiv Zulua, učinili su Smithu uslugu prepolovivši svoje snage, pa je mogao uzeti u postupak jednoga za drugim. Ponadao se da će se to i dogoditi. Onaj poduzetniji tapkao je oko desne strane zgrade, između nje i vrtne kućice. To je bila prilika za Smitha. Dok ga je čovjek slijedio kako je naumio, Smith mu se prikrade odostraga. Stade na grančicu. Bio je to tih zvuk, ali dovoljno glasan da uzbudi napadača. Smithovo srce kao da je zastalo. Čovjek se okrenu, s pištoljem spremnim za hitac. 67 Smith je djelovao odmah. Samo jednim snažnim udarcem desne šake u grlo napadača paralizirao je njegove glasnice, zamahom desne noge udario je cipelom broj dvanaest glavu neprijatelja i on se skljoka bez glasa. Smith se povuče u vrtnu kućicu. Jedna minuta... dvije minute. Drugi napadač, oprezniji od prvoga, pojavio se na mjesecini između vrtne kućice i oborenoga. Osjetio je potrebu da ukloni svog partnera dalje od domašaja svjetlosti. Ali tu je njegova dosjetljivost završavala. On kleknu nad čovjekom koji je ležao. "Jerry? Isuse, što " Smithova priručna Beretta lupila ga je po stražnjoj strani glave. Smith odvuče obojicu onesviještenih u kućicu. Nagnut nad njima, dahtao je dok je osluškivao noć. Jedini izrazit zvuk bio je nekog automobila koji je vozio prema jugu. On izide iz kućice s olakšanjem i uputi se kroz sjenu građevine i stabala natrag, putem kojim je došao. Kad se približio mjestu gdje je bio napadnut, uspori i poslušaj ponovno. Jedino što se čulo bio je zvuk onog istog automobila, ali ovaj put u obratnom smjeru, prema sjeveru. Na koljenima i laktovima, s pištoljima u svakoj ruci, dopuzao je do prednjeg dvorišta kod raskrižja. Parkirani automobili na obje strane ulice i dalje su blještali, a njegov Triumph čekao je na zavoju gdje ga je ostavio kako bi pomogao onoj lažnoj žrtvi. Nikoga nije bilo na vidiku. Nije mogao zamisliti kako ga je onaj kamion sa šest kotača uspio pronaći oba puta, prvo na Wisconsin aveniji a zatim ovdje. Nitko ne bi imao toliko sreće. Pa ipak, kamion, automobil i lažni pijanac poslužili su diverziji kojom je ugrožen njegov život. Morali su znati gdje se on točno nalazi. Čekao je da mjesec zađe. Noć je postala mračnija, golema sova počela je lov u granama, a zvuk udaljenog automobila odla68 zio je prema jugu, zatim prema sjeveru, onda opet prema jugu, približavajući se ustrajno ovom raskrižju. Zadovoljan što nikoga nema, Smith skoči i pojuri do Triumphu. Uzeo je baterijsku lampicu iz odjeljka za rukavice i podvukao se pod stražnji dio automobila. Stvar je bila tu. Nikakve imaginacije niti originalnosti. Mlaz svjetiljke otkrio je odašiljač ne veći od nokta, pričvršćen o podnožje automobila snažnim minimagnetom. Prijemnik se vjerojatno nalazio u kamionu ili je bio kod vođe skupine. Ugasi svjetiljku i stavi je u džep, a zatim otrgnu prijemnik. Zadivio se stvaralaštvu onih koji su proizveli taj delikatni uređaj. Dok se izvlačio ispod Triumphu zapazi da je automobil, čije je kretanje pratio, već blizu raskrižja. Kleknu pored Triumphu i počeo motriti. Vozilo se polagano približavalo, a vozač je bacao novine kroz otvoreni prozor kola na okolne travnjake i pristupne putove. Vozač zatim okrenu vozilo u suprotni smjer. Smith ustade i zviznu. Vozilo se približilo raskršću i on dobaci vozaču kroz otvoreni prozor: "Mogu li kupiti novine od vas?" "Naravno. Imam nekoliko ekstra primjeraka." Smith izvadi iz džepa sitan novac. Kovanica mu je ispala iz ruke, pa se on sagnu da je podigne. Istog trenutka, uz neobvezan smiješak, pričvrsti mikrotransmitter na podnožje vozila. Uspravi se, uze novine i kimnu: "Hvala na usluzi." Vozilo je krenulo, a Smith uskoči u Triumph. Udaljio se, u nadi da će svojim trikom zadržati napadače dok ne stigne do Sophije. Ali ako su ti napadi bili dio onoga na što ga je Bili Griffin upozorio, znali su tko je on i gdje ga mogu pronaći. Kao i Sophiju. 69 4:07 Fort Detrick, Maryland Izvješće belgijskog

Instituta Princa Leopolda za tropsku medicinu bilo je treće koje je Sophia pročitala nakon što se bacila na posao. Ostala je kao posljednji znanstvenik u laboratoriju, odviše zabrinuta da bi mogla spavati. Ako je onaj prokleti general bio u pravu kad je tvrdio da se Jon, pun entuzijazma, negdje zagubio u nekakvom medicinskom otkriću, to bi je zaista razbjesnilo. Ipak, nadala se da je Kielburger bio u pravu, jer bi to značilo da nema razloga za zabrinutost. Nastavila je proučavati najnovija izvješća, ali neka se nada napokon ukazala tek kad je naišla na izvješće iz laboratorija Princa Leopolda. Dr. Rene Giscours prisjetio se nekog izvještaja s terena što ga je bio pročitao prije mnogo godina dok je radio na nekom poslu u bolnici, u džungli, daleko uzvodno u bolivijskoj Amazoniji. Bio je tada obuzet borbom protiv nečega za što se mislilo da je novi oblik machupo groznice, nedaleko od riječne luke San Joaquin, gdje su mnogo ranije Karl Johnson, Kuns i MacKenzie prvi otkrili smrtonosni virus. Nije imao vremena da razmišlja o nepotvrđenoj glasini iz dalekog Perua načinio je bilješku i zaboravio je. Ali njegovu memoriju protresao je novi virus. Pretražio je svoje papire i pronašao prvotnu bilješku ali ne i aktualno izvješće. Ipak, bilješka je upozoravala na očitu vezu hanta virusa i simptoma hemoragijske groznice i podsjećala na neku vezu s majmunima. Sophiju obuže nešto kao navala samoopravdanja. Da! Nakon što Victor Tremont nije bio u stanju pomoći joj, počela je sumnjati u sebe. Sad je Giscoursovo izvješće potvrdilo njezina sjećanja. Kakve je kontakte USAMRIID imao tada s onima dolje? Ako je u pravu, otada nije bilo većih pa ni manjih epidemija 70 tog virusa. Što je značilo da je on još uvijek ograničen na duboku džunglu u zabačenom dijelu Perua. U svom dnevniku opisala je reakciju na izvješće iz laboratorija Princa Leopolda i načinila sažetak svojih uspomena na onaj čudni virus i na dva njezina razgovora s Victorom Tremontom jer su sada mogli biti od nekog značenja. Opisala je i neka nagađanja o tome kako bi peruanski virus mogao biti prenesen izvan džungle. Dok je to pisala, čula je kako se vrata njezina ureda otvaraju. Tko? Obuzela ju je nada. Zanesena, okrenu stolac. "Jon? Dragi, gdje si dovraga" U trenutku kad joj je glava eksplodirala u žestokom bolu, dospjela je zapaziti četvoricu ljudi oko sebe. Nijedan nije bio Jon. Onda tama. *k Nadal al-Hassan, od glave do pete prikriven u laboratorijskom haljetku, metodično je pretražio znanstveničin ured. Pročitao je svaki dokument, izvješće, bilješku kao i podsjetnike. Sve je to dobro proučio. Zadaća je bila odbojna iako su ga štatile laboratorijske rukavice. Znao je da se takva moderna svetogrđa događaju u njegovoj zemlji kao i u mnogim drugim islamskim, čak arapskim zemljama, ali nije tajio koliko mu je to odvratno. Dopuštati ženama da studiraju i rade pored muškaraca bila je ne samo hereza, bio je to udarac dostojanstvu muškaraca i čednosti žena. Bilo mu je ogavno što mora doticati nešto što je doticala žena. Ali potraga je bila prijeko potrebna, pa ju je on revno dovršio. Gotovo u hipu pronašao je dva štetna dokumenta. Jedan je bio ono jedino izvješće na njezinu stolu iz Instituta Princa Leopolda od nekog doktora Giscoursa. Drugi je bio rukom pisan dnevnik izlaznih telefonskih razgovora koji je ravnatelj USAMRIID-a očito zahtijevao od osoblja svakog mjeseca. 71 Zatim je u njezinu dnevniku pronašao razmišljanja o belgijskom izvješću. Ispunjavala su na sreću jednu potpunu stranicu, od njezina vrha do dna. Iz kožnate torbice uze britvu u ovojnici oblika nalivpera. Brižljivo i oprezno izreza stranicu. Proučio je rez kako bi se uvjerio da je nevidljiv, a zatim skloni izrezanu stranicu u haljetak. Nakon toga nije više pronašao ništa važno. Njegova trojka, prikrivena pod istim haljecima, dovršavala je pretragu cijelog reda polica s dokumentima. Jedan reče: "Našao sam novi podsjetnik u svesku o Peruu." Drugi "Nekoliko starih svezaka o onim stvarima dolje, iz Južne Amerike." Treći je samo zatresao glavom. "Pregledali ste sve dokumente?" presiječe al-Hassan. "Svaki svezak? Pogledali ste sve ladice?" "Kao što ste nam rekli." "Ispod svega? Svega što se može micati?" "Nismo glupi." Al-Hassan je bio sumnjičav. Nalazio je da su zapadnjaci većinom lijeni i nesposobni. Ali sudeći po gomilama papira u ovom uredu, zaključio je da su ovaj put bili temeljiti. "Dobro. Sad ćete izbrisati sve naše tragove. Sve mora biti kao što smo našli." Dok su oni mumljali vraćajući se poslu, al-Hassan je navukao još jedan par debljih gumenih rukavica. Iz kožnate torbice izvuče mali metalni kontejner s hladnjakom,

i iz njega uze staklenu bočicu pod pritiskom. Oprezno izvadi iglu za potkožne injekcije, napuni je onim što se nalazilo u bočici i uštrca sadržaj u kožu ispod Sophijina lakta. Na ubod igle ona se pomaknu i zastenja. Trojica su to čula. Okrenuše se da pogledaju i lica im pobljedješe. "Dovršite posao", reče strogo al-Hassan. Ljudi skinuše gazu s lica. Dok su dovršavali sređivanje nereda u uredu, al-Hassan stavi injekciju u plastičnu vrećicu, 72 zatvori je i vrati u kožnatu torbicu. Ljudi su pokazivali da su gotovi. Al-Hassan još jednom pregleda cio ured. Zadovoljan, reče im neka krenu. Baci još jedan pogled na sad nepokretnu Sophiju i ugleda znoj koji joj je orosio lice. Zastenjala je, no on se nasmiješi i krenu za ostalima. 73 7 4:14 Thurmont, Maryland Povjetarac je lelujavao grmljem i stablima, donoseći zadah jabuka koje su trulile na tlu. Trokatnica Jona Smitha bila je skrivena pod padinom planine Catoclin. Mjesto je bilo mračno, nije bilo ni svjetiljke na ulazu da ga pozdravi, što ga je navelo na pomisao da je Sophia sigurno još u laboratoriju. Ali morao je biti siguran u to. Bio je udaljen jedan blok od svoje kuće. Klečao je iza nekog vozila dok je proučavao kuću, vrt i ulicu. Zapazio je vrlo uvjerljive znakove. Deblo stare jabuke bilo je široko, ali ipak nedovoljno široko da sasvim prikrije nekoga tko je stajao iza njega i motrio. Dalje uz blok, gotovo prikriven granama visokog hrasta, nazirao se štit crnog Mercedesa ispred pristupne staze susjeda za kojega je Smith znao da posjeduje samo 2000 Buick Le Sabre, koji je, uostalom, redovito bio parkiran u garaži. S obzirom na to koliko je brzo vozio od Georgetowna do kuće, gotovo pustom autocestom, nije bilo moguće da je taj par došao ranije. Što je značilo da je ovo već druga skupina koja ga promatra, a to ga je uzbunilo. 74 Prednji stražar mogao je nadzirati pristupni put i garažu. Jamačno je netko stajao i otraga, nadzirući stražnju stranu kuće i garaže. Ali Smith nije vidio razloga da bi netko trošio jednog čovjeka postrance od kuće i garaže. Osjetio je onu prazninu straha u želucu koju svaki vojnik dobro poznaje, ali je u njemu porasla i razina adrenalina. Prokrijumčario se alejom i zatim protrčao duž kuća dok nije došao do visine svoje ulice. Prešao je na drugu stranu da izmakne pogledu progonitelja. Počeo se opet znojiti. Zamaknuo je duž reda platana do bliže strane garaže i prešao posljednjih nekoliko jarda puzajući na laktovima i trbuhu. Osluhnuo je. Ništa se nije čulo iza kuće. Podiže se da poviri u garažu. I odahnu s olakšanjem. Bila je prazna. U njoj nije bilo Sophijina zelenog Dodgea. Mora biti da je cijelo to vrijeme u Fort Detricku. Ako je tako, nije ni mogla primiti njegovu poruku i to objašnjava zašto svjetiljka na ulazu nije upaljena. Duboko udahnu, odjednom osjetivši olakšanje. Vrativši se istim putem, požurio je do svoga Triumph-a i odvezao se do telefonske govornice četvrt milje dalje. Jedva je čekao da čuje njezin glas. Okrenuo je broj njezina telefona. Zazvonilo je četiri puta, a onda se javi telefonska tajnica. "Izašla sam iz ureda u laboratorij. Molim ostavite poruku. Vratit ću se što prije budem mogla. Hvala." Vedri zvuk njezina snažnog glasa prenuo ga je i obuzeo nečim što sebi nije mogao objasniti. Osamljenost? Okrenu drugi broj. Glas koji je odgovorio bio je poslovan, što je djelovalo ohrabrujuće, pogotovo s obzirom na okolnosti. "Vojska SAD-a, Fort Detrick, služba sigurnosti." "Ovdje potpukovnik Jonathan Smith, USAMRIID." "Identifikacijski broj, pukovniče?" On dade svoj broj. Nastupi stanka. "Hvala, pukovniče. Sto možemo učiniti za vas?" 75 "Povežite me s čuvarom na ulazu u USAMRIID." Prespajanja, signali i jedan novi glas. "USAMRIID, sigurnost. Grasso." "Grasso, ovdje Jon Smith. Slušajte " "Hej, pukovniče, vratili ste se. Sve je u redu? Doktorica Russell pitala je " "Dobro sam, Grasso. Zovem vas zbog doktorice Russell. Ne javlja se na svoj telefon. Zna li gdje je?" "Ona je na noćnom popisu koji sam dobio kad sam došao, no nisam je vidio da izlazi." "Kad ste vi došli?" "U ponoć. Vjerojatno je u laboratoriju i ne čuje nikoga." Smith pogleda na sat. 4:42. "Biste li mogli skoknuti i provjeriti?" "Dabome, pukovniče. Javit ću vam se." Smith mu reče broj telefona. Svaka sekunda pričinjala mu se minutom, a svake je minute sve teže disao. Gušila ga je i hladna noć. Davio se u telefonskoj govornici. Kad je telefon napokon zazvonio, on skoči. "Da?" "Nije tu, pukovniče. Ured i laboratorij su zaključani." "Ima li štogod neobično?" "Ništa. Sve je složeno i pokriveno." Grasso kao da nije bio siguran. "Proklet bio ako znam kako sam je propustio. Možda je otišla kroz neki

drugi izlaz. Pokušajte sa stražom na ulazu." "Hvala, Grasso. Možete li me prebaciti?" "Počekajte časa, doktore." Javi se drugi vrlo pospan glas. "Fort Detrick. Glavni ulaz. Schroeder." "Ovdje potpukovnik Jonathan Smith, USAMRIID. Schroederu, je li doktorica Russell izlazila ove noći?" "Ne znam, pukovniče. Ne poznajem doktoricu Russell. Pokušajte s momkom u USAMRIID-u." Smith u sebi prokune. Civilni sigurnosni čuvari uvijek su se izmjenjivali i imali su dulje smjene od vojnih policajaca. Nije bilo 76 nepoznato da dremuckaju u kućici pored ulaznih vrata. Prečka bi zaustavila svaki automobil koji bi pokušao ući, a zvuk bi ih sigurno razbudio. Ali prečka nije zaustavljala vozila na izlazu. Vрати slušalicu. Činilo mu se kako bi morala biti odviše umorna da se vozi čak do Thurmonta. Sto bi značilo da je vjerojatno u svom nekadašnjem stanu u Fredericku, koji je upravo prodala, ali još se nije potpuno iselila. Mogao bi nazvati taj stan, ali to ne bi značilo ništa. Kad su radili duže od normalnog radnog vremena uvijek su iskapčali telefonsko zvonce kako bi mogli imati koji sat sna. Dok je automobil jurio, misao mu je hitala. Bila je jako umorna, pa je izišla iz laboratorija kroz sporedna vrata, ne želeći nikoga susresti. To je logično. Upravo tako bi učinila. Čuvar na ulaznim vratima nije je primijetio, vjerojatno je spavao, jamačno je otišla u svoj stan. Prikrast će se u krevet pored nje. Osjetila bi da je tu i ne probudivši se. Nasmiješila bi mu se u snu, promumljala nešto i pripila se uz njega. Osjetio bi toplinu njezina bedra. Nasmiješio bi se, poljubio je lagano u rame i promatrao je kako spava dok ne bi i sam zaspao... i: it Malo je vodiča navodilo Fort Detrick kao privlačnu točku povijesnoga grada Fredericka. Sa svojom lančastom ogradom i stražarskim mjestom na ulazu, Detrick je vojna baza srednjeg stupnja sigurnosti usred stambenog područja. Sophijin stan je pet blokova dalje. Parkiravši se ponovo negdje uz ulicu, Smith nije vidio nikakva znaka da ga tko promatra. Izade iz Triumphu, zatvori tiho vrata i poče osluškivati. Čulo se kašljanje ljudi u krevetima. Katkad i smijeh ili podignuti glas u bijesu pijanca. Neko usamljeno vozilo zacviljelo je na uglu. I neprekidan tihi šum, svojstven svakom gradu. Ali nije bilo nikakvih tajanstvenih zvukova niti pokreta koje bi mogao shvatiti kao znak prijetnje. 77 Otvorio je ključem ulaz u predvorje trokatne stambene zgrade i produžio izloženim prostorom do dizala. U taj sat sve je još bilo пусто. Izišao je iz dizala oprezno na trećem katu, s Glockom u ruci. Hodnik je pod njegovim stopalima odjekivao kao prazan prostor kakve prastare grobnice. Kad je došao do vrata, opet je osluhnuo. Iznutra se ništa nije čulo. Okrenu ključ, a tihi zvuk brave odjekivao je u njegovoj glavi kao niz eksplozija. Bešumno otvori vrata i baci se na sag unutra. Stan je bio mračan. Ništa se nije micalo. Pod rukom osjeti tanak sloj prašine koja je pokrivala stolić pored ulaza. Skliznuo je kroz dnevni boravak i kratak hodnik do ulaza u dvije spavaonice. Obje su bile prazne, s pripremljenim ali neupotrijebljenim krevetima. U kuhinji nije bilo nikakva znaka da je tko u njoj jeo ili barem napravio kavu. Slivnik je bio suh. Hladnjak tih, iskopčan tko zna kada. Ne, nije ovdje boravila. Osjećajući se zbunjeno, Smith se kao robot vratio u dnevni boravak. Upali svjetlo. Potražio je bilo kakve tragove napada, ozljede, nekog pretraživanja. Ništa. Stan je bio netaknut, poput izložka u muzeju. Ako su je ubili ili oteli, to se nije dogodilo ovdje. Nije bila u laboratoriju. Nije bila u kući u Thurmontu. Nije ni ovdje. I nije bilo nikakva znaka da joj se što dogodilo na bilo kojem od tih mjesta. Potrebna mu je pomoć, i to mu je bilo jasno. Najprije je trebalo nazvati bazu i upozoriti ih na njezin nestanak. A onda policiju. FBI. Zgrabi prenosivi telefon da nazove Detrick. Ruka mu stade u pokretu. Vani, negdje na hodniku, koraci su odjekivali od zidova. Isključi svjetla i vrati telefon na stol. Kleknuo je na jedno koljeno iza kauča, s Glockom u ruci koja se na nj već bila privikla. 78 Netko se suzdržano kretao prema Sophijinu stanu, udarajući u zidove, zastajkujući i zatim nastavljajući kretanje. Pijanac koji se vraća kući? Koraci prestadoše uz glasan zvuk pred Sophijinim vratima. Čulo se isprekidano disanje. Ključ se okrenu u bravi. Ukruti se. Vrata se otvoriše kao da je netko njima zamahnuo. Sophia se ljuljala pod snopom svjetla. Odjeća joj je bila rastrgana i prljava, kao da je isplivala iz cijevi kanalizacije. Smith skoči naprijed. "Sophia!" Ona dotetura unutra i on je prihvati prije nego što je pala. Dahtala je, borila se za dah.

Lice je gorjelo u groznici. Njezine crne oči zaustaviše se na njemu, pokuša se nasmiješiti. "Vratio si se... dragi. Gdje si... gdje si bio?" "Tako mi je žao, Sophia. Imao sam slobodan dan pa sam htio..." Podiže ruku da ga prekine. U glasu kao da je bilo delirija... "Laboratorij... u laboratoriju... netko me... udario..." Sruši se bez svijesti u njegovo naručje. Koža joj je bila masna. Dvije crvene grozničave mrlje žarile su se na obrazima. Njezino lijepo lice bilo je iskrivljeno od bola. Bilo joj je užasno loše. Sto se s njom dogodilo? To nije bila nekakva jednostavna iscrpljenost. "Sophia? Sophia! Bože, Sophia!" Bez odgovora. Bila je mlitava, bez svijesti. Potresen i prestravljen, pokuša se prisjetiti onoga što je naučio kao liječnik. Napokon, on je doktor. Zna što treba učiniti. Polegnu je na kauč, ispita joj puls i disanje. Zgrabi prenosivi telefon i nazva 911. Puls je bio slab i ubrzan. Disala je očito teško. Simptomi akutnih dišnih tegoba i groznice. Izdera se u telefon: "Akutne respiratorne tegobe. Dr. Jonatnan Smith, dovraga. Dodite! Krenite odmah!" 79 Kola za isporuke bila su gotovo nevidljiva pod stablom na ulici ispred stana Sophije Russell. Odozgo je slabašna ulična svjetiljka jedva probijala noć, pružajući ljudima u kolima točno ono što su željeli tamu i skrovitost. Bili Griffin je iz mraka promatrao kola hitne pomoći, s upaljenim svjetiljkama koje su bljeskale crveno i plavo ispred trokatne stambene zgrade koja je s druge strane ulice bila okupana u svjetlu. Nadal al-Hassan, s licem poput sjekire, javio se s mjesta vozača. "Doktorica Russell ne bi smjela biti u stanju napustiti laboratorij sama. Ne bi daleko dospjela." "Ali uspjela je oboje." Griffinovo okruglo lice bijaše bezizražajno. U tmuni, njegova smeđa kosa srednje duljine nalikovala je ebanovini. Mišićavo tijelo širokih ramena doimalo se opuštenim. To je bio krući i hladniji čovjek, drukčiji od onoga koji se prije samo nekoliko sati susreo u washingtonskom Rock Creek parku sa svojim prijateljom Jonom Smithom. Al-Hassan reče: "Učinio sam sa ženom ono što mi je bilo naredeno. Jedino tako bilo je moguće izvesti da ne potiče sumnje." Griffinova mirnoća prikrivala je buru u njemu. Nije mogao ni zamisliti ono što se, iznenada i nepredvidljivo, događalo s Jonom. Pokušavao je upozoriti Jona, ali al-Hassan je poslao Madduxa u potragu za njim po Washingtonu prije nego što je Jon mogao i pomisliti na bijeg. To bi jamačno uvjerilo Jona da je upozorenje bilo iskreno, ali kad je žena napadnuta, za Jona nije bilo odstupanja. Kako će, dovraga, sada spasiti svoga najstarijeg prijatelja? Dok su on i al-Hassan čekali da ostali ponovo pronađu Smitha, začuo se mobitel kojim se javljala unutarnja špijunka u USAMRIID-u, specijalist Četvrtog stupnja Adele Schweik. Senzori koje je bila smjestila u uredu i laboratoriju Sophije Russell prestali su raditi, a kad je aktivirala skrivenu videokameru 80 ugledala je Sophiju kako tetura iz svog ureda. Pojurila je u Fort Detrick, ali kad je stigla onamo doktorica je već bila iščezla. "Nije mogla voziti u takvom stanju", reče Schweikica al-Hassanu. Stoga sam proučila podatke o njoj. Vlasnica je stana blizu Detricka. Približili su se zgradi, ali ljudi iz hitne pomoći već su bili unutra, a i cijela zgrada bila je razbuđena događajem. Nije bilo načina da se neprimjetno uvuku unutra. Bili Griffin reče: "Ovako ili onako, ako bude mogla govoriti i ispriča Smithu previše, gazda neće biti sretan. Pogledajte tamo." Četiri bolničara gurala su kolica kroz predvorje zgrade. Jon Smith koračao je uz kolica pridržavajući ruku žene na nosiljci. Sagnuo se i nešto joj govorio. Osim nje, kao da ga ništa drugo nije zanimalo. Govorio je i govorio. Al-Hassan prokune nešto na arapskom. "Morali smo znati za ovaj stan." Griffin se morao izložiti opasnosti da ga al-Hassan zamrzi još više nego što ga je mrzio pokušavajući navesti Arapina na pogrešku. "Ali nismo znali i sad oni razgovaraju. Ona je živa. Vi ste za to krivi, al-Hassan. Vaš će se gospodar razgoropaditi. Sto da radimo?" Nadal al-Hassan odvrati meko: "Slijedit ćemo ih do bolnice. A ondje ćemo je zaista učiniti mrtvom. I njega." Okrenu se i uperi pogled u Griffina. Griffin je znao da al-Hassan motri i najmanji znak njegova neslaganja s dvostrukim umorstvom. Neku ukrućenost, prezanje, mikroskopski trzaj ramena. Umjesto toga, Griffin kimnu prema kolima hitne pomoći. Izraz mu je bio leden. "Možda ćemo morati i njih ubiti. Možda su čuli nešto što je rekla. Mislim da ste na to pripravnici. Nećete se moći na mene izvlačiti. Omekšali ste?" 81 Al-Hassan prasnu. "Nisam mislio na bolničare. Naravno, bude li potrebno ubiti ćemo i

njih." Zjenice mu se stisnuše. Zastade. "Ipak, možda Jon Smith razgovara s lesom. Ljubav čini budalama i one najinteligentnije. Vidjet ćemo hoće li se sama potruditi da umre. Bude li tako, preostao nam je samo Jon Smith. To nam olakšava posao, zar ne?" 82 8 5:52 Frederick, Maryland Sophia je ležala u zagrađenom krevetu intenzivne njege. Borila se za dah, iako su joj stavili masku s kisikom. Prikopčana na sve one uređaje jedne moderne bolnice, bijaše zarobljenica aparata koje nije zanimalo tko je ona ili što joj se dogodilo. Smith joj je držao grozničavu ruku, u napasti da zaurla na strojeve. "Ona je Sophia Russell. Mi razgovaramo. Smijemo se. Kadimo zajedno. Volimo se. Živimo! Vjenčat ćemo se sljedećeg proljeća. Ozdravit će i vjenčat ćemo se za nekoliko mjeseci. Živjet ćemo zajedno dok ne ostarimo i posijedimo, ali i tada ćemo se voljeti." Nagnu se nad nju i javi se čvrstim glasom: "Bit će ti bolje, Soph, ljubavi moja." Kao što je već govorio bezbrojnim mladim vojnicima koji su ležali izranjavani u nekoj MASH-ovoj jedinici blizu fronte, tako je sad i nju uvjeravao. "Uskoro će ti biti dobro. Dignut ćeš se i osjećat ćeš se mnogo bolje." Iz boje glasa pokušavao je ukloniti strah i brigu. Mora joj podići moral, jer uvijek ima nade. Ali tu je ležala Sophia i morao se upinjati 83 više nego ikad u životu da odagna očaj. "Samo izdrži, ljubavi. Molim te, ljubavi.", šaptao je. "Izdrži." Kad je dolazila k svijesti pokušavala bi mu se nasmiješiti, između grozničavih pokušaja da uhvati dah. Slabašno mu je sti snula ruku. Iscrpljivali su je groznica i borba za dah. Pokušala se nasmiješiti. "Gdje... si... bio..." On joj nježno stavi prst na usnice. "Ne pokušavaj govoriti. Moraš se usredotočiti na svoj boljitak. Spavaj, draga. Opusti se, ljepotice moja." Oči joj se sklopiše kao što zavjesa pada na kraju igre. Kao da se zaista pokušavala usredotočiti, usmjerujući sve snage prema unutra, da pobijedi ono što ju je napadalo. Promatrao je njezinu prozirnu kožu, nježnu građu, ljupke lukove obrva. Njezino je lice oduvijek zračilo profinjenom ljepotom koju je još privlačni jom činila inteligencija ispod površine. Ali sad ju je groznica razorila, na bolničkim plahtama pričinjala se slabom i krhkom. Koža joj je zamalo bila prozirna. Lice u groznici zračilo je nečim što ga je duboko uznemirivalo. Na lijevoj nosnici ukaza se kapljica krvi. Iznenaden, Smith obrisa kapljicu i dade znak sestri. "Zausta vite krvarenje." Bolničarka uze kutiju s vatom. "Mora biti da joj je pukla kapilara u nosu, jadnica." Smith nije odgovorio. Požurio je prostorijom punom strojeva i blještavih svjetala do ugla gdje su se potihom savjetovali dr. Josiah Withers, plućni specijalist, dr. Eric Mukogawa, internist iz Fort Detricka i satnik Donald Gherini, najbolji virolog kojim je raspolagao USAMRIID. Pogledaše Smitha kad im je pristu pio, dok se na njihovim licima ogledala zabrinutost. "Dakle?" "Pokušali smo sa svim antibioticima koji bi po našem mišlje nju mogli pomoći", reče dr. Withers. "Ali izgleda da je posrijedi virus, doktore Smith. Sva naša nastojanja da ublažimo simptome bila su bez učinka. Nije reagirala ni na što." 84 Smith prokune. "Učinite nešto. U najmanju ruku, stabilizirajte je!" se "Jone" satnik Gherini stavi ruku na Smithovo rame. "Čini __ da je to virus što smo ga primili u laboratorij prošlog vikenda. Svi laboratoriji četvrtog stupnja u svijetu rade na tome, ali dosad nema ključa što je to ili kako protiv njega djelovati. Kao da je hanta virus, ali zapravo nije. Barem nije ni jedan hanta koji nam je dosada poznat." Načini grimasu i zatrese glavom. "Mora biti da se nekako zarazila" Smith pogleda strogo Gherinija. "Hoćete li reći da je načinila neku pogrešku u laboratoriju, Done? U vrućoj zoni? Ni govora! Previše je za to sposobna i savjesna." Internist iz baze javi se tihim glasom. "Činimo sve što možemo, pukovniče." "Učinite onda više! I bolje! Pronađite nešto, za ime božje!" "Doktoril. Pukovniče!" Bolničarka je stajala iznad kreveta intenzivne njege gdje se Sophijino tijelo trzalo u agoniji, kao da pokušava doći barem do jednog daha. Smith gurnu ostale i pohita. "Sophia!" Kad je stao pored nje, ona se pokuša nasmiješiti. Uze je za ruku. "Draga!" Oči joj se sklopiše i ruka odjednom postade mlitava. "Ne!" kriknu on. Ispružila se u krevetu kao da je umorna od dugog puta. Grudni koš prestao se micati. Nakon duge bitke s uzdasima i trzajima, odjednom sve postade neopozivo tiho. Prije nego što I je itko na to reagirao, krv joj poče liptati na nos i usta. | Zgrožen, u nevjerici, Smith diže pogled prema monitoru. Zeleni potez tekao je ravno širinom zaslona. Ravno. Ravna

crta. Smrt. "Lopatice!" vrisnu on. Bolničarka proguta jecaj i pruži elektrode za reanimacijski šok. 85 Suočio se s panikom. Munjevito mu je došla pomisao kako je postupao s tijelima ranjenika na vrućim ratištima diljem svijeta. Bio je istrenirani liječnik. Spasit će Sophijin život. Može to učiniti. Spašavao je živote. To je njegov posao. Koji je radio najbolje. Spasit će Sophijin život. Može to učiniti. Držeći na oku monitor, započeo je šokom. Sophijino tijelo iskrivilo se u luk, a onda odmah palo. "Ponovno!" Pokušavao je pet puta, svaki put pojačavajući šok. Učinilo mu se da ju je nekoliko puta uspio probuditi. Bio je gotovo siguran da je reagirala barem jedanput. Ne može biti mrtva. To je nemoguće. "Ne!" Ponovi šok. Monitori nisu reagirali, ostala je ravna crta. To mora biti pogreška. Sigurno neka mora. Zaspao je i sad ga je uhvatila mora. Sophia je živa. Puna životnosti. Lijepa kao za ljetnog dana. Pametnjakovička. Bilo mu je drago kako ga je milovala Trgnu se. "Ponovno!" Plućni specijalist, dr. Withers, stavi ruku na Smithovo rame. "Jone, maknite lopatice." Smith ga pogleda. "Sto?" Ali ih je ipak maknuo i Withers ih uze. Javi se internist, dr. Mukogawa: "Jone, strašno mi je žao. Svima nama. To je nešto užasno. I nevjerojatno." Domahnu ostaloj dvojici. "Ostavit ćemo vas nasamu. Trebat će vam." Izadoše. Zastori se sklopiše oko Sophijina kreveta, a Smithovo srce obuze beskrajna bol. Tresao se. Kleknu i stisnu čelo uz Sophijinu mlitavu ruku. Bila je topla. Htio je uvjeriti sebe kako je ona živa. Htio je da se pomakne, da se digne i nasmiješi, da mu kaže kako je sve bila šala. Suza mu kliznu niz obraz. Obrisa je, ljutito. Odstranio je masku za kisik kako bi je bolje vidio. Još je bila kao živa, ruži86 časte i vlažne kože. Sjede na krevet pored nje. Podiže obje njezine ruke i zadrža ih u svojim. Izljubi joj prste. Pamtim kad sam te prvi put vidio. Bila si tako ljupka. Izgrdivsi onog bijednog istraživača zato što je pogrešno očitao podatke. Ti si veliki znanstvenik, Sophia. Najbolji prijatelj kojeg sam ikad imao. I jedina žena koju sam ikad volio. Sjedio je i u mislima razgovarao s njom. Obasipao ju je svojom ljubavlju. Povremeno bi joj stiskao ruke, kao što je činio kad bi zajedno bili u kinu. Kad je jednom spustio pogled vidio je svoje suze koje su navlažile plahtu. Prošlo je mnogo vremena dok joj nije rekao: "Zbogom, draga moja." U bolničkoj čekaonici duga i spora noć je prošla, ali jutarnja gužva još nije počela. Bijedan i nijem, Smith je sjedio sklupčan u naslonjaču. Prvog dana kad je Sophia ušla u laboratorij USAMRIID-a počela mu je govoriti i prije nego što je dospio skrenuti pogled s mikroskopa. "Randi ne podnosi vaše ponašanje", rekla mu je. "Ne znam zašto. Meni se svidjelo što ste preuzeli na sebe svu krivnju zbog onoga što ste joj učinili i izrazili joj žaljenje. Bilo je očito da mislite ono što govorite, i da zbog toga patite." I Okrenuo se tada, pogledao je, i ponovno mu je postalo očito I zašto je dosađivao vojsci da je primi u Fort Detrick. Prvi put ju je vidio u laboratoriju Nacionalnog instituta za zdravlje gdje je upravo ukorila nekog nemarnog istraživača, zatim je bio iznenađen kad ju je ponovno sreo kod njezine sestre, ali ta dva susreta bijahu dovoljna da ga uvjere kako je vrijedna truda. Sjedio je i pod Randinim ljutitim pogledom divio se Sophiji. Imala je dugu svilenastu kosu svezanu u konjski rep i vitku figuru punu oblina. Nije joj promaklo njegovo zanimanje za nju. Prvog dana rada u laboratoriju USAMRIID-a rekla mu je: "Sjest ću na klupu 87 preko puta. Bacit ću se na posao, a vi prestanite zuriti u mene. Svi mi govore da ste vraški frontni liječnik, i cijenim to. Ali ja sam bolji istraživač nego što ćete vi ikad postati, pa bi bilo dobro da to shvatite." "Upamtit ću to." Pogledala ga je ravno u oči. "I držite svoju stvar u hlačama dok vam ne kažem da je izvadite." On kimnu, nasmiješi se i dobaci: "Mogu čekati." Bolnička čekaonica bila je otok izvan vremena. Činilo mu se da je svijet negdje drugdje. Lude primisli tutnjale su mu mozgom. Kao da je bio izvan sebe. Morat će otkazati vjenčanje. Otkazati sve. Isporučitelje hrane, limuzinu, što još... Bože, što to radi? Žestoko zatrese glavom. Pokuša se usredotočiti. Sad je u bolnici. Žuta i ružičasta svjetla zore poigravala su na zgradama preko puta. Morat će spremi svoju odoru u vreću s naftalinom. Gdje je ono bio prošlih tjedana? Bilo bi bolje da je bio s njom. Nije joj nikako smio pronaći posao u USAMRIID-u. Koliko su ljudi bili pozvali na vjenčanje? Morat će pisati svakom od njih. Osobno. Javiti im da je mrtva...

mrtva. On ju je ubio. Sophiju. Nagovorio je USAMRIID da joj učini jako dobru ponudu, pa je morala pristati na posao u Detricku. Tako ju je on ubio. Znao je da je želi onog trenutka kad ju je sreo kod Randi. Kad je pokušao reći Randi koliko mu je žao što je njezin zaručnik mrtav, Randi je bila odviše ljutita da bi ga saslušala. Ali Sophia ga je razumjela. Vidio je to u njezinim očima onim crnim očima, tako intenzivnim, tako vedrim, tako živim... Morao je priopćiti to njezinoj obitelji. Ali ona nije imala druge obitelji, samo Randi. Morao je reći to Randi. Osovio se na noge da potraži telefonsku govornicu i tog trenutka vratila mu se u sjećanje Somaliya. Bio je raspoređen na bolnički brod tijekom one invazije, kad su morali nametnuti red i zaštititi američke građane dok je bjesnio rat među dvama gospodarima rata koji su podijelili Mogadiš i cijelu zemlju. Naredili su mu da ode u udaljeni buš i ondje obradi američkog bojnika koji je dobio groznicu. Iscrpljen prethodnom smjenom koja je trajala dvanaest sati, ustanovio je malariju, ali zatim se pokazalo da je to bila mnogo manje poznata i mnogo smrtonosnija lassa groznica. Bojnik je umro prije nego što je dijagnoza ispravljena, prije nego što se moglo početi s pravim liječenjem. Vojska ga je oslobodila krivnje zbog nemara. Bila je to pogreška kakvu su učinili i mnogo iskusniji liječnici ali bez poznavanja virologije i kakvu će ponovo učiniti; uostalom, lassa je ubijala i mnogo bolje liječene bolesnike. Zapravo, protiv nje nije bilo lijeka. Ali on je sam znao koliko je bio arogantan, tako pun sebe da nije pozvao pomoć prije nego što je bilo prekasno. Osuđivao je sam sebe. Toliko mnogo da je natjerao nadređene da ga dodijele u Fort Detrick gdje će postati stručnjak za virologiju i mikrobiologiju. Ondje, nakon što je shvatio koliko je lassa rijetka u usporedbi s malarijom, konačno je prihvatio svoju pogrešku kao rizik ratne medicine u udaljenim i slabo poznatim predjelima. Ali bojnik je bio zaručnik Randi Russell, i ona mu to nikad nije oprostila, nikad ga nije prestala okrivljavati za njegovu smrt. A sad bi joj je morao priopćiti da je ubio još jednu osobu koju je voljela. Potonu u naslonjač. Sophia. Soph. Ubio ju je. Dragu Sophiju. Trebali su se vjenčati sljedećeg proljeća, ali ona je mrtva. Nikad ju nije smio dovesti u Detrick. Nikad!

"Pukovnik Smith?" Glas što ga je čuo kao da je bio daleko, miljama pod vodom u nekoj mutnoj laguni. Ugledao je nečiji oblik. Zatim lice. Izronio je na površinu žmirkajući pod snažnim mlazom svjetla. 89 "Smith! Jeste li dobro?" Iznad njega stajao je brigadni general Kielburger. Onda se trgnuo i smrznuo do srži. Sophia je mrtva. Ustade. "Moram biti nazočan pri autopsiji. Ako " "Opustite se. Nisu je još započeli." Smith se razbjesni. "Zašto mi nije javljeno o novom virusu? Bilo vam je dobro poznato gdje se nalazim." "Nemojte sa mnom razgovarati na taj način, pukovniče! Nismo vas potražili zato što se slučaj nije činio urgentnim tek jedna vojnička smrt u Kaliforniji. Kad je javljeno o još dva slučaja, ionako ste se morali vratiti sutradan. Da ste se vratili onda kad vam je to bilo zapovijedeno, saznali biste. A možda - " Smithov se želudac skupi, a ruke se ukrutiše. Daje li mu to Kielburger naslutiti kako bi mogao spasiti Sophiju da je bio ovdje? A onda se opusti. Nije mu bio potreban general da učini ono što je sebi već učinio. Dok je u zoru sjedio u čekaonici, sveudilj je sebe okrivljavao. Naglo ustade. "Moram telefonirati." Ode do telefona pored dizala i okrenu broj kuće Randi Russell. Nakon što je dvaput zazvonilo uključila se telefonska sekretarica i on začu njezin precizan i odrješiti glas: "Randi Russell. Ne mogu sad razgovarati. Nakon signala ostavite poruku... Hvala." U onome "hvala" bilo je oklijevanja, kao da joj je neki unutarnji glas objasnio kako ne smije uvijek biti toliko poslovna. Takva je Randi. Nazvao je njezin ured u Institutu za vanjskopolitička istraživanja, jednom međunarodnom stroju za razmišljanje. Sad je glas bio još poslovniji. "Russell. Ostavite poruku." Ovaj put nije bilo riječi zahvale, niti u primisli. Gorko pokuša zamisliti kako bi to bilo da joj ostavi poruku na isti način. "Ovdje Smith. Loše vijesti. Sophia je mrtva. Žao mi je." 90 Ipak, objesio je slušalicu. Nije bilo mogućnosti da ostavi obavijest o smrti. Morat će i dalje pokušavati pronaći je, koliko god to bilo bolno. Ako je ne pronađe do sutra, morat će javiti njezinu šefu što se dogodilo i zamoliti ga neka kaže Randi da ga nazove. Što bi drugo mogao učiniti? Randi je bila svojevrsna osoba, često na dugim službenim putovanjima. Vidala je rijetko

Sophiju. Nakon što su se on i Sophia zblížili, Randi ih je rijetko nazivala i nikad ih nije posjećivala. Našavši se ponovno u čekaonici, zatekao je Kielburgera kako nestrpljivo maše nogom u poput britve izglačanoj nogavici i ulaštenoj cipeli. Smith sjede u stolac pored generala. "Recite mi nešto o tom virusu. Gdje je izbio? Kakav je to virus? Još jedan slučaj s hemoragijom, kao machupo?" "Na sve bih mogao odgovoriti i da i ne", odvrati Kielburger. "Bojnik Keith Anderson umro je u petak navečer, u Fort Invinu, od sindroma akutnog respiratornog poremećaja, ali taj ARDS nije bio nalik ostalima. Došlo je do teškog krvarenja iz pluća i pojave krvi u grudnom košu. Pentagon nas je alarmirao, pa smo već rano u subotu dobili uzorke krvi i tkiva. Zatim su se dogodila još dva smrtna slučaja u Atlanti i Bostonu. Kako niste bili ovdje, povjerio sam slučaj doktorici Russell i otada je njezin tim radio bez prekida. Kad smo načinili restriksijsku mapu DNK, ispostavilo se da taj virus nije nalik nijednom poznatom. Nije reagirao ni na jedan uzorak antitijela kojima smo raspolagali za ostale viruse. Odlučio sam s činjenicama upoznat[^] CDC i sve ostale laboratorije Četvrtog stupnja u svijetu, ali dosad nikakve potvrde. Taj je virus nov i smrtonosan." Hodnikom je prošao bolnički patolog dr. Luftallah i s njim dva bolničara koji su gurali plahtom prekrivena kolica. On kimnu Smithu. General je nastavio govoriti. "Želim da vi " 91 Smith ga je zanemario. Ono što je morao učiniti bilo je važnije od bilo čega što bi Kielburger htio. Skoči i prosljedi za onom trojicom do prostorije za autopsiju. Dežurni u bolnici, Emiliano Coronado izišao je iz servisnog hodnika na stražnjoj strani bolnice da popuši cigaretu. Ponosan na podvige i slavu svojih predaka, stajao je uspravno, čvrstih ramena, i u svojoj mašti zagledao se u daleke prostore Colorada prije četiri stoljeća, zamišljajući zlatne gradove. Odjednom osjeti oštar bol na vratu. Cigaretu mu je ispala iz usta, a njegova vizija slave izgubi se među otpacima na hodniku. Oštrica noža zarezala mu je vrat iz kojega je kapnula krv. Oštrica je pritisnula ranu. "Da nisi zucnuo", javi se glas odostraga. Prestravljen, Emiliano je mogao samo zaječati. "Sto znaš o doktorici Russell?" Potičući odgovor, Nadal al-Hassan zarezao je dublje. "Je li živa?" Coronado pokuša progutati pljuvačku. "Mrtva je." "Sto je rekla prije nego što je umrla?" "Ništa... nikome nije rekla ništa." Oštrica zarezala još dublje. "Jesi li siguran? Nije ništa rekla ni pukovniku Smithu, svom zaručniku? Čini se nemogućim." Emiliano je bio očajan. "Bila je u nesvijesti, znaš? Kako bi mogla govoriti?" "Dobro." Nož je učinio svoje. Emiliano Coronado ležao je u besvijesti, umirući, dok je krv natapala otpatke u tamnom hodniku. Al-Hassan osvrnu se pozorno. Izide iz hodnika i zaobiđe blok, do mjesta gdje je čekalo vozilo za isporuke. "Dakle?" Bili Griffin upitao je to al-Hassana dok je on ulazio u kola. 92 "Prema dežurnom, nije rekla ništa." "Onda ni Smith možda ne zna ništa. Možda je dobro što ga je Maddux promašio u Washingtonu. Dva umorstva u USAMRIED-u povećala bi opasnost da netko počne postavljati pitanja." "Bilo bi mi draže da ga je Maddux ubio. Ne bi o tome više bilo rasprave." "Ipak, Maddux ga nije ubio, a mi možemo ponovno razmisliti što je potrebno učiniti." "Ne možemo biti sigurni da nije s nekim razgovarala u svom stanu." "Nije ako je cijelo to vrijeme bila u nesvijesti." "Ali kad je stigla do te zgrade bila je svjesna", odvrati al-Hassan. "Našem vodi ne bi bilo drago ako mu je nešto rekla o Peruu." Griffin se suprotstavi. "Ponavljam vam, al-Hassane, da bi previše neobjašnjenih smrti i umorstava moglo privući preveliku pažnju. Pogotovo ako je Smith nekoga obavijestio da je bio napadnut. Gazdi bi se to još manje svidjelo." Al-Hassan je oklijevao. Nije imao povjerenja u Griffina, ali taj bivši agent FBI-a možda je ipak imao pravo. "Onda neka on odluči koja mu se akcija najmanje sviđa." Bili Griffin osjeti da je s njega spao teret. Ne baš sasvim, jer poznavao je Smithvja. Ako je Jon imalo posumnjao da Sophijina smrt nije bila slučajna, bit će odlučan do kraja. Bili se ipak nadao da će tvrdoglavac pomisliti kako je ona načinila neku pogrešku u laboratoriju i da napadi na njega nemaju veze s njezinom smrću. Ako ne bude novih napada, on će jamačno odustati. Tako bi Smithv izbjegao prijetnju, a Griffin bi se prestao brinuti. 93 -." U prostoriji za autopsiju, sazdanom od opeka i nehrđajućeg čelika, Smith promotri patologa Luftallaha dok se izmicao od ploče za obdukciju. U podrumu bolnice u Fredericku

zrak je bio hladan i zasićen mirisom formaldehida. Obojica su na sebi imala zelene ogrtače. Luftallah uzdahnu. "To je to, Jone. Nema ni najmanje sumnje. Umrla je od teške viralne infekcije koja je razorila njezina pluća." "Koji je to virus?" Smith je zatražio odgovor, iako je već bio prilično siguran. Luftallah zatrese glavom. "Odgovor prepuštam vama, Einsteinima iz Detricka. Pluća, i zamalo ništa više... ali to nije ni pneumonija ni tuberkuloza ni bilo što što sam ikad vidio. Djelovao je brzo i razorno." Smith kimnu. Gorostasnim naporom volje svrnu misli s one koja je, razrezana, ležala na ploči od nehrđajućeg čelika po kojoj su plazile cjevčice za prikupljanje krvi. On i Luftallah započese s turobnim zadatkom uzimanja uzoraka tkiva i krvi. Kad je autopsija bila završena a Smith skinuo sa sebe zelenu kapu, masku, rukavice i ogrtač, prepustio se ponovno boli za Sophijom. Sjedio je sam na dugoj klupi ispred dvorane za obdukciju. Čekao je odviše dugo. Dopustio je da ga lov za znanošću i medicinom odviše udalji od nje. Lagao je sam sebi da, sa Sophijom, nije više kauboj. Nije to bila istina. I nakon što ju je zamolio za brak, zapuštao ju je zbog svojih poriva. To izgubljeno vrijeme nije više mogao nadoknaditi. Gubitak Sophije zadavao mu je bol težu od bilo koje prethodne, pa i težu od fizičkog bola. U navali turobnog razumije⁹⁴ vania pokušavao se pomiriti s činjenicom da više nikad neće biti zajedno. Sagnu se i obuhvati glavu rukama. Ceznuo je za njom. Između prstiju pojaviše se suze. Žaljenje. Krivnja. Tuga. Obuzeše ga tihi jecaji. Otišla je, i mogao je jedino bolno pomišljati koliko bi je želio ponovo imati uza se. 95 9 9:18 Bethesda, Maryland Ljudi uglavnom zamišljaju golemi Nacionalni institut za zdravlje kao jednu cjelinu, što je daleko od točnosti. Smješten na više od tri stotine akara bujne prirode u Bethesdi, samo deset milja od kupole Capitola, NIH sačinjavaju dvadeset četiri odvojena instituta, centra i odjela u kojima je zaposleno šesnaest tisuća ljudi. Među njima je čak šest tisuća onih s naslovom doktora filozofije. To je zbirka visokih titula na jednom mjestu kakvu nemaju mnogi koledži pa ni cijele države. O svemu tome razmišljala je Lily Lowenstein dok je gledala kroz prozor svog ureda na gornjem katu jedne od sedamdeset pet zgrada kampusa. Pogledom je plovila po cvjetnim lijehama, valovitim travnjacima, stablima obrubljenim parkiralištima uredskim zgradama gdje je radilo toliko mnogo visokoobrazovanih i inteligentnih ljudi. Tražila je odgovor kojega nije bilo. i 96 Kao ravnateljica Federalne banke podataka za medicinu, Lily je i sama bila visokoobrazovana, dobro upućena u posao i na samoni profesionalnom vrhu. Sama u svom uredu, promatrala je objekte Instituta, ali nije pritom vidjela ni ljude ni zgrade niti bilo što drugo. Ono što je trenutačno vidjela i o čemu je razmišljala bio je njezin problem. Problem koji je gotovo neprimjetno rastao godinama, sve dok nije postao težak kao onaj gorila od tisuću funti, iz priče. Lily je bila nezajažljivi kockar. Nije važno kakva je kocka posrijedi bila je ropkinja svih. Isprva je dopuste provodila u Las Vegasu. Poslije, nakon što je dobila prvo namještenje u Washingtonu, odlazila je u Atlantic City jer je tako mogla brže doći do kartaskih stolova. Igrala bi u Atlantic Citvju vikendima ili kad bi imala slobodan dan, katkad, posljednjih godina, provodila bi ondje i noći... kako je, s dugovima, rasla i njezina strast. Da je ostalo na tome posjećivanju kockarnica i katkad trkaćih staza u Pimlicu i Arlingtonu sve bi to bilo tek manja opasnost. To bi je uznemirivalo, lišavalo je dobre plaće, izazivalo prigovore obitelji kad bi otkazala već dogovoreni posjet ili zaboravila poslati božićne i rodendanske poklone nećakinjama i nećacima. Ostalo bi joj malo prijatelja, ali to nikad ne bi izraslo u zastrašujuću beštiju s kojom se sad suočila. Ostavljala je telefonom oklade kod kladilaca, kladila se s njima i po barovima, i napokon, počela je posuđivati novac od onih koji su to mirne duše činili s uznemirenim duhovima kakav je bio njezin. Sad je već dugovala više od pedeset tisuća dolara. Nazvao ju je netko tko nije htio priopćiti svoje ime da joj kaže kako je otkupio njezine dugove i sad bi htio s njom pregovarati. Ledima su joj prošli srsi. Ruka joj se tresla kao u bolesnika. Bio je ugladen, ali u riječima se nazirala prijetnja. Točno u devet i trideset mora se s njim sastati u sportskom baru, u središtu Bethesde, koji je i predobro poznavala. 97 Preplašena, pokušavala se dosjetiti što joj je činiti. Nije imala iluzija. Mogla bi, naravno, obratiti se

policiji, ali onda bi sve izašlo na vidjelo. Izgubila bi posao i jamačno otišla u zatvor zbog pronevjera koje je činila nabavljajući stvari za ured. Razliku je stavljala u vlastiti džep. Spala je čak na sitni novac, što se događa nepopravljivim kockarima. Nije više bilo prijatelja niti obitelji da posude novac, čak i kad bi bila voljna odati im tajnu svog problema. Jedan od njezinih automobila, Beemer, dobio je novog vlasnika, a kuća je do vrhunca bila pod hipotekama. Nije imala muža, ne više. Kasnila je sa svojim dijelom uplata za školovanje njezina sina. Nije posjedovala obveznice ni dionice, nije imala nekretnina. Nitko joj nije bio spreman pomoći, čak niti neki lihvar. Ne više. Nije mogla niti jednostavno pobjeći. Jedina njezina potpora bio joj je njezin posao. Osim posla, nije imala ništa drugo. Bila je ništa. Vr " | }V Sa stražnjeg sjedala u sportskom baru Bili Griffin promotrio je ženu koja je ušla. Bila je otprilike onakva kakvu je očekivao. Srednje dobi, iz srednje klase, gotovo ukočena, teško odrediva. Malo viša nego što je zamišljao, možda pet stopa devet. I nešto teža od očekivanog. Smeđa kosa, smeđe oči, srcoliko lice, mala brada. Na njezinoj odjeći bilo je neke rječite neurednosti. Kostim joj je visio, nije pristajao nekome tko ravna velikim vladinim uredom. Kosa joj je bila raskuštrana, pokazujući sijede korijene. Netko tko je rob kocke. Ali djelovala je i ponešto uznosito dok je stajala na vratima i očekivala da joj netko pride nalik birokratu srednjeg stupnja. Griffin ju je ostavio da se kuha. Napokon iskorači, uhvati njezin pogled i kimnu. Približavala mu se ukočeno. "Gospoda Lowenstein", reče. |, 98 Lily kininu svladavajući strepnju. "A vi ste ?" "Nije važno. Sjedite." Ona sjede, puna napetosti i nelagode. Stoga je prešla u napad. "Kako ste otkrili moje dugove?" Bili Griffin suzdržano se nasmiješi. "Zapravo, vas za to nije briga, zar ne, gospodo Lowenstein? Tko sam ja, kako sam naišao na vaš dug, zašto sam ga otkupio. Ništa od toga nije važno, zar ne?" Promotri njezine drhćuće obraze i usne. Ona uhvati njegov pogled i naizgled se smiri. To mu je odgovaralo. Bila je prestrašena, što ju je činilo popustljivom. "Imam vaše pismene obveze." Promatrao je njezine smeđe oči čiji je pogled nelagodno kružio. "Tu sam da vam ponudim izlaz odozdo." Ona se podrugljivo nasmija. "Odozdo?" Kockare ne privlači to da jednostavno izbrišu dug. Kockanje je prisila, bolest. Dug je briga i prijetnja, ali to je bilo malo važno ako nije značilo da će vas kladioci omesti da igrate bez gotovine na stolu. Griffin je znao da je Lily u nevolji kako za svoju strast pronaći više od pet dolara po okladi. I tako joj je ponudio kost koju će kuja zagristi. "Možete početi iznova. Izbristat ću vaše dugove. Nitko neće za njih znati, a ja ću vam dati dovoljno da ponovo počnete. Zvuči dobro, zar ne?" "Početi iznova?" Lowenstein se zarumenjela iznad ovratnika. Za trenutak oči joj zasjaše od uzbuđenja. Ali odmah potom ona se namršti. U nevolji je, ali nije idiot. "Ovisi o tome što moram zauzvrat učiniti, je li tako?" Dok je bio vojni obavještajac, Griffin je bio među najuspješnijima koji su vrbovali ljude s one strane željezne zavjese. Zavoditi ih osobnim koristima, moralnim načelima, pravednošću njihove stvari... sve dok se ne bi kompromitirali. A kad bi počeli izbjegavati da učine ono što ste od njih tražili, a to bi se uvijek dogodilo prije ili poslije, maknite mrkvu, zavrnite vijak i priti 99 snite ih. Taj posao nije mu se svidao, ali ga je dobro obavljao. Sad je došao trenutak da pritisne i ovu ženu. "Ne, zapravo". Glas mu se spustio. "Ne ovisi ni o čemu. Ne možete me isplatiti i ne možete se izložiti. Ako mislite da možete učiniti nešto od toga, ustanite i otidite. Nemojte mi trošiti vri jeme." Lily se zacrvenje. Razbjesnila se. "Slušajte me, vi bezobrazni - " "Znam sve", Griffin je prekide. "Teško je. Mislili ste da ste gazda, zar ne? Pogrešno. Sad sam gazda ja. Ili ćete sutra ostati bez posla. Bez ikakvih izgleda. Nećete više biti u službi vlade, nećete više biti u okrugu Columbia, možda nećete biti nigdje." Lily osjeti ciglu u želucu. Poče plakati. Ne! Ona nikad ne plače! Ona je gazda. Ona... "U redu", reče Griffin. "Plaćite. Izbacite to iz sebe. Teško je, i bit će još teže. Imate vremena." Sto je on bio suosjećajniji, Lily je više plakala. Kroz suze, vidje ga kako se naslanja, sasvim opušten. Domahnu konobarici i pokaza svoju čašu. Nije prstom pokazao na Lily, niti je pitao što želi. Ovo nije socijalni skup, ovo je posao. Tko god on bio, ona shvati odjednom, on nije ucjenjivač. On je bio samo teklič. Koji

obavlja posao. Ništa osobno. Kad mu je konobarica donijela pivo, Lily okrenu glavu, posramljena što je videna kako s crvenim očima plače. Nikad nije imala posla s bilo čime sličnim ovome, ni sa kime poput ovog čovjeka. Osjećala se užasno sama. Griffin gucnu pivo. Nastupio je trenutak da joj ponovo pruži mrkvu. "U redu, sad vam je bolje? Možda će to pomoći. Pomislite na to ovako sjekira bi jednog dana morala pasti. Ovako se to neće dogoditi, oslobodit ćete se obveza i ja ću vam dati još malo dodatnog novca, recimo pedeset tisuća, da počnete iznova. Sve to za samo nekoliko sati rada. Možda i manje, ako ste onako 100 dobri u svome poslu kako mislim da jeste. Sve skupa nije loše, zar ne?" Osloboditi se obveza... pedeset tisuća... U njezinoj glavi te su riječi zasjale sunčanim bljeskom. Početi iznova. Gotovo je s noćnim morama. I tu je novac. Doista bi mogla započeti iznova. Dobit će pomoć. Lijek. Oh, to se neće nikada dogoditi. Nikad! Protrlja oči. Odjednom je poželjela poljubiti tog čovjeka, zagrliti ga. "Što... što želite da učinim?" "To je pravo pitanje", reče Griffin odobravajući. "Znam da ste pametni. Sviđa mi se to. Za to mi je potrebna pametna osoba." "Nemojte mi laskati. Ne sada." Griffin se nasmija. "I uporna osoba. Oporavili ste se, je li tako? Ne, nitko neće pritom stradati. Samo treba izbrisati nekoliko bilježaka. A onda ste slobodni." Bilješke. Izbrisati. Njezine bilješke? Nikad! Strese se, no odmah potom pribra. Što je mogla očekivati? Zašto bi je inače trebali? Vodila je te bilješke. Bila je šefica Federalne banke podataka za medicinu. Naravno, riječ je bila o medicinskim bilješkama. Griffin ju je promatrao. Ovo je bio kritični trenutak. Prvi šok, nakon spoznaje što mora učiniti. Izdati svoju zemlju. Izdati svoga poslodavca. Izdati obitelj. Izigrati povjerenje. Sve. Dok ju je promatrao, zapazio je kako je trenutak unutarne bitke minuo. Pribrala se. On kimnu. "Dobro, to je gori dio priče. Sve ostalo je nizbrdica. Evo što trebamo. Postoji bilješka za Fort Detrick, CDC i vjerojatno mnogo drugih mjesta u inozemstvu. Želimo da one budu izbrisane. Izbrisane, uklonjene. Svi primjerci. Kao da nikad nisu postojali. Isto vrijedi za izvješća Svjetske zdravstvene organizacije o virusnim epidemijama kao i njihovu liječenju u Iraku u posljednje dvije godine. To, i uz to, svi zapisi o nekim telefonskim razgovorima. Možete li to učiniti?" 101 Još uvijek je bila odviše pod šokom da bi mogla govoriti. Ali kimnula je. "Još jedan uvjet. To mora biti učinjeno do podneva." "Do podneva? Odmah? Za uredovnih sati? Ali, kako - " "To je vaš problem". Mogla je samo ponovno kimnuti. "Dobro." Griffin se nasmiješi. "A sada, što mislite o jednom piću?" 102 10 13:33 Fort Detrick, Maryland Smith je radio grozničavo u laboratoriju Četvrtog stupnja, opirući se svim silama umoru. Kako je Sophia umrla? Upozorenje Billa Griffina zvonilo mu je u glavi, a s obzirom na ubilačke napade na njega u Washingtonu, nije mogao povjerovati da je njezina smrt slučajna. Jedino nije bilo sumnje od čega je umrla bio je to sindrom akutnog respiratornog poremećaja, izazvan smrtonosnim virusom. Liječnici u bolnici rekli su mu neka ide kući, da malo odspava. General mu je zapovjedio da slijedi liječničku uputu. Ali on ih nije poslušao i odvezao se ravno do glavnog ulaza u Fort Detrick. Stražar na ulazu pozdravio ga je suosjećajno. Parkirao je na uobičajenom mjestu, blizu monolitne zgrade USAMRIID-a od žute opeke i betona. Ventilatori na krovu izbacivali su neprekidnu struju filtriranog zraka iz laboratorija Trećeg i Četvrtog stupnja. Koračajući u polusnu boli i iscrpljenosti, noseći zamrznute kontejnere s uzorcima krvi i tkiva s autopsije, on pokaza svoju sigurnosnu iskaznicu čuvaru za stolom, koji ga također pozdravi 103 suosjećajno. Hodnici su se gubili u izmaglici, u zbrci zaokreta i zavoja, pored vrata i prozora od debelog stakla. Zastade pred Sophijinim uredom i pogleda unutra. Grlo mu se stisnu. Progutao je pljuvačku i požurio do Četvrtog stupnja, gdje je navukao laboratorijski kombinezon. U vrućoj zoni laboratorija radio je na uzorcima protivno savjetima, naredbama i direktivama za sigurnu proceduru. Ponovio je onaj laboratorijski postupak što ga je i ona obavila s uzorcima triju prethodnih žrtava izolirao je virus, proučio ga pod elektroničkim mikroskopom i napokon usporedio s USAMRIID-ovom bankom zamrznutih uzoraka žrtava virusnih oboljenja diljem svijeta. Virus koji je ubio Sophiju nije reagirao na bilo koji uzorak. Proveo je još jednu polimernu lančanu reakciju DNK kako bi identificirao novi virus i potom je načinio preliminarnu restriksijsku mapu.

Zatim je podatke unio u svoj uredski kompjuter. Napokon, nakon sedam minuta tuširanja u kabini za dekontaminaciju, skinuo je svoj laboratorijski kombinezon. Obukavši odijelo, požurio je u ured, gdje je svoje podatke usporedio sa Sophijinim. Zavali se i počeo zuriti u prazno. Virus koji je ubio Sophiju nije se poklapao ni sa jednim koje je dosad vidio ili o njima čuo. Katkad bi mu se približio, ali redovito je to bio drukčiji virus. Ali on se poklapao s onim nepoznatim virusom na kojemu je ona radila. Koliko god bio opsjednut Sophijinom smrću, nije od sebe mogao odagnati užas zbog prijetnje svijetu od tog novog, smrtonosnog virusa. Četiri žrtve mogle bi biti tek početak. Kako se Sophia zarazila? Da je imala neku nezgodu pri kojoj bi mogao uslijediti kontakt s novim virusom, ona bi o tome smjesta izvijestila. To je bila stalna naredba i bilo bi ludo ne pokoriti joj se. Patogeni u vrućoj zoni letalni su. Nema vakcine protiv njih kao niti lijeka moguće je jedino hitnom obradom potaknuti otpor tijela i održati ga vitalnim koliko je to moguće. Ti i uobičajeni medicinski postupci prilikom zaraze bilo kojim virusom spasili su mnoge koji bi inače podlegli. U Detricku djeluje bolnica čiji liječnici znaju sve o obradi žrtava virusa. Ona je znala: ako bi je itko mogao spasiti, bili bi to oni. Uza sve ostalo, ona je bila znanstvenica. Ako bi pomislila kako postoji i najmanja opasnost da se zarazi virusom, ona bi sve to zabilježila i analizirala kako bi upotpunila ljudska znanja i možda pomogla drugima. Izvijestila bi o svemu. Baš o svemu. Dodaju li se tome oni napadi na njega u Georgetownu, Smith je mogao doći samo do jednog zaključka: njezina smrt nije bila slučajna. Prisjetio se njezinih zadanih riječi: "Laboratorij... netko... udario..." U onim trenucima užasa te mu riječi nisu značile ništa, ali sad su ponovno odjeknule u njegovim mislima. Je li netko ušao u laboratorij i napao je kao što su napali njega? Potaknut tim mislima, ponovo je proučio njezine bilješke, memorandume i izvješća, tražeći bilo kakav ključ za ono što se stvarno dogodilo. Na vrhu predzadnje stranice njezine bilježnice ugledao je tako broj ispisan njezinim urednim rukopisom. U bilježnici je bio praćen svakodnevni rad na novom virusu. Oznaka na vrhu stranice bila je PRL-53-99. Shvatio je što to znači. "PRL" se odnosilo na Institut Princa Leopolda u Belgiji. Nije to značilo ništa posebno, to je jednostavno bio način da se identificira rad nekog drugog istraživača tijekom njezina vlastitog rada. Broj se odnosio na neki specifični eksperiment, ili neko razmišljanje, ili kronologiju. Bilo je međutim važno da je ona takve referencijalne brojeve unosila uvijek baš uvijek na kraju svoje bilješke. Na kraju. 105 [Međutim, ovaj je broj bio na vrhu stranice, na početku njezina komentara u kojemu se govorilo kako su tri žrtve široko razdvajali geografija, životne prilike, dob, spol i okolnosti umira nja od istog virusa i u otprilike isto vrijeme, dok se nitko drugi u okolnom području nije ni zarazio. Komentar nije spominjao druga izvješća, pa je onaj broj očito bio na pogrešnom mjestu. Pomno je pregledao dvije posljednje stranice, razgrnuvši listove bilježnice kako bi mogao vidjeti mjesto gdje su bile uli jepljene u hrbat. Ni pod povećalom nije otkrio ništa. Razmislio je časa, a zatim jestavio otvorenu bilježnicu pod svoj mikroskop. Stavio je hrbat bilježnice u žarište leće i pogle dao kroz dvogled. Pomicao je hrbat. Udahnu duboko kad ga je ugledao rez tako ravan i delika tan kao da je učinjen laserskim skalpelom. Posao je bio obavljen vrlo dobro, ali ne toliko dobro da bi mogao izbjeći otkriću pod snažnim mikroskopom. Pokazao se zarez, sa sićušnim valovima. Netko je istrgnuo jednu stranicu. Vi li Brigadni general Calvin Kielburger zastao je u hodniku pred otvorenim vratima Smithova ureda. Sa stisnutim rukama iza leđa, raširenim nogama i licem ukrućenim u strogi izraz, naliko vao je generalu Pattonu u trenutku kad potiče na juriš Četvrtu oklopljenu u Ardenima. "Zapovjedio sam vam da odete kući, pukovniče Smith. Ovakvi kakvi ste, ne možete nikomu koristiti. Potrebni su nam ljudi bistrice glave. Posebno sada, kad smo ostali bez doktora; riječi Russell." j. Smith nije podigao glavu. "Netko je izrezao stranicu iz njezine bilježnice." j "Podite kući, Smith." 106 Sada je Smith ipak podigao glavu. "Zar me niste čuli? Među njezinim posljednjim bilješkama nedostaje jedna stranica. Zašto?" "Vjerojatno ju je odstranila jer joj nije bila potrebna." "Zar ste zaboravili sve što ste doznali o znanosti otkako ste dobili tu generalsku zvjezdicu? Nitko ne uništava svoju

istraživačku bilješku. Mogu vam reći kako se to što je izrezano tiče nekog izvješća što ga je dobila od Instituta Princa Leopolda u Belgiji. Među njezinim papirima nisam našao kopiju tog izvješća." "Vjerojatno se nalazi u kompjuterskoj banci podataka." "Brzo ću je pogledati." "To ćete učiniti poslije. Prije svega želim da se odmorite, a zatim želim da umjesto doktorice Russell otputujete u Kaliforniju. Morat ćete razgovarati s obitelji bojnika Andersona, s njegovim prijateljima i s bilo kime tko ga je poznao". "Ne, dovraga! Pošaljite nekoga drugoga!" Pomislio je kako bi trebao obavijestiti generala o napadima koje je doživio u Washingtonu. Možda bi trebalo potrošiti odviše vremena da se generala uvjeri kako bi prvenstveno morao otkriti kako je Sophia postala žrtvom virusa. Ali Kielburgera bi prvenstveno zanimalo da mu otkrije što je radio u Washingtonu onda kad je trebao biti u Detricku, a to bi značilo da mu mora otkriti svoj tajni sastanak s Billom Griffinom. Dok ne dozna više ne može tek tako odati starog prijatelja, drugim riječima, mora svakako uvjeriti generala da mu dopusti nastavak rada. "Nešto nije u redu sa Sophijinom smrću, to mi je jasno. Moram utvrditi što je posrijedi." General se naroguši. "Ne u radno vrijeme, to ne. Imamo daleko veći problem nego što je to smrt jedne suradnice, pukovniče, bez obzira o kome je riječ." Smith skoči sa stolice kao pastuh kojega je napala zmija čegrtuša. "Onda izlazim iz vojske!" 107 Kielburger se na trenutak razbjesni, s debelim šakama ukočenim uz tijelo. Lice mu je postalo crvenkasto poput mrkve bio je spreman reći Smithu neka se samo pokupi. Dosta mu je njegove nepokornosti. Prisilio se da popusti. "Dobro, neću vas tjerati. Nastavite raditi na slučaju doktorice Russell. U Kaliforniju ću poslati nekoga drugoga." 14:02 Bethesda, Maryland Koliko god se žurila, Lily Lowenstein bilo je potrebno cijelo prijepodne da učini što joj je neznanac naredio. Sad je bila na slavljeničkom ručku u njezinu omiljenom restoranu u središtu Bethesde. S druge strane prozora ukazivale su se visoke građevine koje su podsjećale na neki mini Dallas. S njih se odbijalo listopadsko sunčevo svjetlo. Ispijala je svoj drugi daikiri. Začudo, rovanje po kompjuteriziranoj mreži podataka Svjetske zdravstvene organizacije pokazalo se najjednostavnijim od njezinih zadataka. Nitko se nije potrudio označiti tajnom tu mrežu znanstvenih i humanitarnih podataka. Stoga je bila dječja igra izbrisati svaki trag izvješćima WHO-a koja su se ticala preminulih i preživjelih tijekom dviju manjih epidemija u gradovima Bagdadu i Basri. Irački kompjuterski sustav bio je već pet godina star, pa je uklanjanje originala tih izvješća bilo podjednako lak posao. Lily je ustanovila da je glavninu originalnih informacija začudo izbrisao već Saddamov režim. Bez sumnje, Saddam Husein nije htio priznati bilo kakvu slabost ili potrebu. Više vremena oduzelo joj je uklanjanje jednog belgijskog izvješća iz svih elektroničkih mreža, kako iz njezina vlastitog glavnog kompjutera, tako i iz banki podataka USAMRIID-a i CDC-a, pa naposljetku iz svih banki podataka širom svijeta. 108 Ali najteže je bilo izbrisati podatke iz dnevnika telefonskih razgovora u Fort Detricku. Bila je prisiljena obratiti se za pomoć višim krugovima telefonske kompanije koji su joj zbog nečega bili obvezni. Kako je već bila oprezna, pokušala je otkriti razloge ucjenjivačevih zahtjeva, ali čini se da u izbrisanim dokumentima nije bilo nikakva zajedničkog nazivnika osim činjenice da su se uglavnom bavili nekim virusom. Postojalo je bezbroj drugih izvještaja što su bili razmjenjivani elektroničkim putem s desetak istraživačkih ustanova Četvrtog stupnja širom svijeta, no ucjenjivač nije za njih pokazao nikakvo zanimanje. Što god on htio, svoj je zadatak uspješno obavila. Nije pritom bila otkrivena, nije ostavila nikakva traga, a njezine financijske nevolje ubrzo će prestati. Nikad više neće tako duboko zapasti, obećavala je sama sebi. S pedeset tisuća dolara u gotovini, mogla bi otići u Las Vegas ili Atlantic City da ponovo stekne sve što je bila izgubila. S bezbrižnim osmijehom, brzo odluči da će odmah početi s tisuću dolara. Osmijeh joj je bio na licu kad je izašla iz restorana i krenula do bara gdje je njezin omiljeni kladilac obavljao svoj posao. Bila je žestoko uvjerena da ovaj put ne može izgubiti. Ne sada. Niti ikad više. Čak i kad je čula vrisku iza sebe, škripu guma i metala, kad je ugledala golemi crni SUV kako juri pločnikom ravno na nju, osmijeh je nije napuštao. Ni onda kad ju je SUV udario i odbacio na ulicu, ostavivši je mrtvu. 15:16 Fort Detrick, Maryland Smith se

okrenuo od kompjuterskog zaslona. Postojalo je pet izvješća iz Instituta Princa Leopolda, ali nijedan nije prispio 109 jučer ili rano jutros, i nijedan nije javljao o čemu drugom osim o neuspjelim potragama za nepoznatim virusom. Ipak, moralo je postojati izvješće s novim informacijama u najmanju ruku toliko važno da je Sophiju nadahnulo na novo istraživanje koje je prošle noći zabilježila na cijeloj stranici. Pretražio je banku podataka u Detricku, banku podataka CDC-a, povezo se čak s vojnim suoperkompjuterom da istraži ostale laboratorije Četvrtog stupnja u svijetu, uključujući i Institut Princa Leopolda. Nigdje ništa. Zabrinut, on se zagleda u zaslon. Ili je Sophia učinila neku pogrešku, ostavila pogrešan kod iako izvješće nije postojalo, ili Ili je ono bilo izbrisano iz svih banaka podataka na svijetu, uključujući i prvotni izvor. U to bi bilo teško povjerovati. Ne bi bilo nemoguće, ali teško bi bilo pomisliti da bi se netko upustio u toliki trud u vezi s jednim virusom koji bi valjalo istražiti u općem interesu. Smith zatrese glavom pokušavajući odbiti pomisao da bi se na onoj stranici moglo nalaziti bilo što kritično ali nije mogao. Stranica je doista izrezana. I to je učinio netko tko je neprimjetno ušao u bazu i izišao iz nje. Ili ih je bilo više? Dohvati ponovno telefon ne bi li utvrdio tko je još prethodne noći bio u bazi. Cijelo osoblje kao ni narednica Daugherty nisu ga približili odgovoru. Svo je osoblje napustilo bazu do 18 sati, dok su znanstvenici ostali do 2 ujutro, čak i Kielburger. Nakon toga Sophia je ostala sama. Od noćnog osoblja Grasso nije vidio nikoga, kao što je Smith već znao. Čuvari s ulaza prisegnuli su da nisu vidjeli nikoga poslije 2 ujutro, no oni su očito propustili vidjeti Sophiju kako izlazi teturajući. Njihovo je svjedočenje dakle malo vrijedilo. Smith je bio uvjeren kako onaj tko je mogao izrezati stranicu a da se to golim okom ne primijeti, ne bi privukao pozornost ni kad bi ulazio odnosno izlazio. 110 Smith se našao u slijepoj ulici. Onda je u mislima ponovno čuo Sophijino dahtanje. Zatvori oči i još jednom ugleda njezino lijepo lice, iskrivljeno od nepodnošljivog bola. Kad mu je pala u naručaj, boreći se za dah uspjela je tek izustiti: "Laboratorij... netko... udario." 17:27 Mrtvačnica, Frederick, Maryland Dr. Luftallah bio je ljutit. "Ne znam što bismo još mogli pronaći, pukovniče Smith. Autopsija je jasna. Definitivna. Ne biste li se trebali odmoriti? Iznenaden sam što ste uopće na nogama. Potreban vam je san... " "Spavat ću kad doznam što se dogodilo", odbrusi Smith. "Ne istražujem što ju je ubilo, nego kako." Patolog je nevoljko pristao da Smitha još jednom pusti u dvoranu za autopsiju. Nije bio oduševljen što ga je on udaljio od jednoga sjajnog martinija. "Kako?" Luftallahove se obrve skupiše. To je previše. Nije ni pokušao odstraniti prijezirni sarkazam iz svoga glasa. "Rekao bih da je to uobičajen način kako ubija jedan letalni virus, pukovniče". Smith ga nije primjećivao. Stajao je nagnut nad pločom, pokušavajući ne slomiti se dok je gledao svoju nekad živahnu Sophiju, sada blijedu i beživotnu. "Svaki inč, doktore. Ispitajte inč po inč. Pogledajte postoji li nešto što nismo primijetili, bilo što neobično. Bilo što." Još ljutit, Luftallah otpoče pregled. Dva medicinara radila su bez riječi cijeli sat. Odjednom Luftallah uskliknu, prigušenim glasom kroz svoju kiruršku masku. "Što je to?" Smith poskoči. "Što? Sto ste pronašli? Pokažite mi!" 111 Ovaj put nije odgovorio Luftallah. Ispitivao je Sophijinu lijevu nadlakticu. Kad se oglasio, bilo je to pitanje. "Je li doktorica Russell bila dijabetičarka?" "Ne. Što ste pronašli?" "Je li bilo nekih intravenoznih injekcija?" "Nije". Luftallah kimnu. Podiže pogled. "Je li se drogirala, pukovniče?" "Mislite na narkotike? Ne, dovraga!" "Onda pogledajte ovo." Smith se pridruži patologu koji je stajao sa Sophijine lijeve strane. Istovremeno se nagnuše nad nadlakticu. Znak je bio jedva vidljiv nešto crvenkasto i natečeno, tako sitno da je dosad ostalo neprimijećeno, ili možda toga nije prije ni bilo, možda je to bila naknadna manifestacija virusa. Usred crvenila bio je sićušan trag uboda igle za injekciju, tako stručno danog kao što je stručno bila izrezana i stranica iz bilježnice. Smith se uspravi. Zahvati ga bijes. Stisnu šake dok mu je u glavi bubnjalo. Pogodio je. Sad je i znao. Sophia je ubijena. 20:16 Fort Detrick, Maryland Jon Smith uđe u svoj ured i stade uz stol. Ali nije sjeo. Nije mogao. Koračao je po prostorijski, amo-tamo, poput pobjesnjele životinje u koralu. Unatoč uzbuđenju, um mu je bio oštar poput

dijamanta. Usredotočio se. Bez obzira na prijetnju svijetu, za nj trenutačno nije bilo drugog zadatka osim jednog jedinog da pronade Sophijina ubojicu. Dobro. Promisli sada! Bit će da je doznala nešto toliko opasno da je morala biti ubijena, a svi fizički dokazi o tome 112 Što je doznala ili zaključila morali su biti uništeni. Što rade istraživači dok se bave svojim poslom? Oni s nekim razgovaraju. Dohvati telefon. "Dajte mi zapovjednika sigurnosti baze!" Prsti su mu lupali po stolu nalik bubnjevima koji su pukovnije iz prošlog stoljeća zvali u bitku. "Ovdje Dingman. Što mogu učiniti zas vas, pukovniče?" "Vodite li vi evidenciju ulaznih i izlaznih telefonskih poziva u USAMRIID-u?" "Ne baš, ali možemo ući u trag nekom ulaznom ili ulaznom pozivu. Što vas određeno zanima?" "Svi pozivi koje je imala doktorica Sophia Russell od prošle subote. I dolazni pozivi, također." "Jeste li ovlaštteni?" "Pitajte Kielburgera." "Potražit ću vas, pukovniče." Petnaest minuta poslije javio se Dingman s popisom Sophijinih ulaznih i izlaznih poziva. Bilo ih je malo, jer je Sophia kao i sve osoblje u laboratorijima i uredima, bila obuzeta virusom. Pet izlaznih, od toga tri prekomorska, i samo četiri ulazna poziva. On nazva te brojeve. Svi su se pozivi svodili na razgovore o tome što nije učinjeno, na neuspjeh. On se zavalio u stolac, razočaran, a onda odjednom poskoči. Pojuri hodnikom do Sophijina ureda, gdje je ponovo pregledao sve što se zateklo na njezinu stolu. Otvori ladice. Da, imao je pravo bilježnica o telefonskim razgovorima, koju su svi morali voditi po Kielburgerovu nalogu, također je nestala. Požuri natrag do svog ureda i nazva. "Gospodo Curtis? Je li vam Sophia vratila svoju listopadsku bilježnicu o telefonskim razgovorima? Nije? Sigurni ste? Dobro, hvala." Odnosena je dakle i ta bilježnica. Odnijeli su je ubojice. Zašto? Jer je u njoj bio trag o jednom pozivu koji je otkrivao ono što su oni pokušavali prikriti. Taj trag je izbrisan, kao i izvješće iz Instituta Princa Leopolda. Oni su bili moćni i bistri. Je naletio na naizgled neprobojan zid pokušavajući otkriti 113 što je Sophia učinila ili znala, a što je nekoga natjeralo da je ubije. Morao je doći do odgovora na drugi način proučiti povijest žrtava. Nešto ih je moralo povezivati prije nego što su ti ljudi pomrli, nešto tragično letalno. Ponovo nazva. "Ovdje Smith, gospodo Curtis. Je li general u svom uredu?" "Svakako, pukovniče. Pričekajte časak." Gospoda Melanie Curtis bila je iz Mississippija. Voljela ga je. Ali večeras nije bio sklon udvaranju. "Zahvaljujem." "Ovdje general Kielburger." "Još uvijek želite da otputujem u Kaliforniju?" "Jeste li se predomislili, pukovniče?" "Možda sam ugledao svjetlo. Prioritet bi trebala imati veća opasnost." "Sigurno." Kielburger nije htio povjerovati. "Dobro. Poletjet ćete iz Andrevsa u osam sati sutra ujutro. Budite u mom uredu u sedam da vam dam upute." 114 11 17:04 Park Adirondack, New York Protivno općem mišljenju, u dvije trećine države New York nije bilo nebodera, prenapučenih podzemnih željeznica kao ni financijskih središta glasovitih po okrutnosti. Dok je Victor Tremont, glavni operativac kompanije Blanchard Pharmaceuticals sjedio u golemom državnom parku Adirondack koji se prostirao prema zapadu, u svom duhovnom oku mogao je vidjeti zemljovid: prostirući se od Vermoneta na istoku do jezera Ontario na zapadu, s Kanadom na sjeveru i Albanvjem na jugu, oko šest milijuna akara bujnog državnog i privatnog zemljišta prostiralo se duž plahovitih rijeka i tisuća jezera do četrdeset šest stjenovitih vrhunaca koji su se uzdizali nad ravnicom i do četiri tisuće stopa visine. Tremontu je sve to bilo poznato jer je posjedovao oštar um koji je automatski pamtio, uskladištavao i koristio sve važnije podatke. Park Adirondack bio mu je važan ne samo zbog zadivljujuće šumske divljine, nego i zato jer je bio rijetko naseljen. Jedna od priča kojom je volio zabavljati goste oko kamina bila je o nekom skupljaču poreza koji je kupio za sebe ljetnikovac. Kad 115 je poreznik zaključio da mu je općinski račun previsok, bacio se na potragu tijekom koje je otkrio i tu bi se Tremont srdačno nasmijao da su svi općinski poreznici upleteni u masovnu korupciju. Podigao je optužnicu protiv ništarija, ali porota nikako nije mogla biti sastavljena. Razlog? U općini je bilo tako malo stanovnika sa stalnim boravištem da su svi bili upleteni u protuzakonite poslove ili su imali veze s ljudima koji su bili u njih umiješani. Tremont se nasmiješi. Osamljen položaj i korupcija učinili su za nj taj šumoviti raj savršenim. Prije deset godina preselio je Blanchard

Pharmaceuticals u kompleks od crvenih cigala koji je po njegovoj naredbi sazdan usred šume u blizini sela Long Lake. Istovremeno je sebi namijenio skrovito prebivalište uz obližnje jezero Magua, gdje je uglavnom boravio. Večeras, dok je sunce zalazilo kao pobješnjela narančasta lopta iza borova i ostalog drveća, Tremont je stajao na natkrivenoj verandi prvog kata svoje kuće. Promatrao je igru zalaska sunca iza nazubljenih vršaka planina i uživao u obilju i moći što su mu ih pružali taj prizor i život kakav je provodio. Njegova kuća bila je dio većeg naselja što su ga potkraj devetnaestog stoljeća podigli za sebe bogatuni. Podignuta od balvana kao i kuća u Great Camp Sagamoreu uz obližnje jezero Raquette, njegovo je pribježište bilo posljednji ostatak zdanja iz nekadašnjih vremena. Prikriveno odozgo i s jezerske strane gustom šumom, bilo je nevidljivo strancima. Tremont je zamislio obnovu svoje kuće tako da vegetacija oko nje raste bez prepreka. Njegovu nazočnost nije otkrivala kutija za poštu na cesti kao ni pristan na jezeru. Nikakav pristup javnosti nije postojao niti je bio željen. Za njegovo boravište znalo je samo nekoliko pouzdanih partnera, okupljenih oko projekta Hades, kao i tehničari koji su radili u sofisticiranom laboratoriju na drugom katu. Kako je listopadsko sunce tonulo, tako se svježja noć Adirondacka počela uvlačiti kroz Tremontovu odjeću i štipati mu 116 obraze. Ipak, nije mu se žurilo unutra. Uživao je u debeloj cigari i okusu pedeset godina starog Langavulina. Grijao mu je krv i oblagao mu vrat ugodnim okusom. Langavulin je jamačno najbolji viski na svijetu, ali njegov okus zasićen dimom od treseta i njegova neopisivo izbalansirana aroma bili su vrlo malo poznati izvan Škotske. Tremont je svake godine kupovao cjelokupnu proizvodnju iz pecare na Islavu. Dok je na verandi uživao u posljednjim zlatnim zrakama sunca, osmijeh na njegove muževne usne prije je izvabila divljina negoli viski. Djevičansko jezero bilo je samo kratku vožnju kanuom udaljeno od prenaseljenog Raquettea. Visoki borovi njihali su se blago, a njihov prodorni miomiris širio se zrakom. Daleko, goli vrhunac 5344 stopa visokog Mount Marcvja uzdizao se kao prst usmjeren prema Bogu. Tremonta su privlačile planine još kao neuredna tinejdžera u Svracuseu. Njegov otac, profesor ekonomije na sveučilištu gore na brdu, mogao ga je nadzirati onoliko malo koliko je to sada mogao debeloguzi predsjednik Blancharda. Obojica su redovito ustrajala na zahtjevu da se nešto ne može učiniti, tvrdeći kako nitko ne može činiti što ga je volja. Nikad nije shvatio tu uskogrudnost. Osim vlastite mašte, kakvo biste još ograničenje morali imati? Ograničenje svoje sposobnosti? Ili hrabrosti? Projekt Hades bio je dovoljan primjer. Da su na početku znali što on donosi, obojica bi mu rekli kako je to nemoguće. Kako to nitko ne može učiniti. U sebi se zgadio. To su bili nedorasli, sitni ljudi. Za nekoliko tjedana pokazat će se da je projekt potpuni uspjeh. I on će biti silno uspješan. Zatim će uslijediti desetljeća ispunjena profitom. Možda zato što je to bila završna faza Hadesa, on se povremeno gubio u snatrenjima, pomišljajući na već odavna mrtvog oca. Na čudan način, njegov otac bio je jedini čovjek kojega je ikad poštivao. Stari nije razumio svoga jedinog sina, ali je stajao uz njega. Kao tinejdžera, Tremonta je oduševio film Jeremia Johnson. Pogledao ga je desetak puta. A onda, usred ciče zime, 117 zaputio se prema planinama, odlučan živjeti u divljini kao i Johnson. Brati bobice i kopati korijenje. Loviti meso za hranu. Boriti se protiv Indijanaca. Zagaziti u elemente u junačkom podvigu za koji bi tek rijetki imali hrabrosti i dosjetljivosti. Ali doživljeno iskustvo nije toliko oduševljavalo. Ubio je izvan lovne sezone dva jelena očevim 30-30 Remingtonom, zabunom je opalio i zamalo usmrtio dvojicu izletnika, žestoko je obolio od pogrešno odabranih bobica i tek što nije umro od hladnoće. Na sreću, nakon puške koja je nestala i njegova neprekidnog pričanja o filmu, njegov otac je pogodio kamo mu se sin zaputio. Kad su šumari htjeli prekinuti potragu, otac se razbjesnio i povukao sve akademske i policijske poluge. Šumari su se stoga predomislili, a napokon ga i pronašli, bijednoga i uništenog mrazom u nekoj pećini na snježnim padinama Marcvja. Unatoč svemu, ubrajao je to među najvažnije događaje svog života. Taj poraz u planinama naučio ga je da je priroda teška i nimalo suosjećajna, da nije prijatelj čovječanstva. Također je utvrdio da ga fizički izazovi zapravo malo privlače odviše se jednostavno moglo nastradati. Ali najveća lekcija bila mu je spoznaja

zašto je, zapravo, Johnson otišao u planine. Svojevremeno je pomišljao kako je on to učinio zato da izazove prirodu, da se bori protiv Indijanaca, da dokaže svoju muževnost. Pogrešno. On je to učinio zato da zaradi novac. Ljudi iz planina bili su tra^peri i sve što su činili i zbog čega su trpjeli imalo je jedan cilj obogatiti se. Nikad više nije to zaboravio. Smionost i jednostavnost tog njegovog cilja oblikovali su njegov život. Dok su mu na rustičnoj verandi takve misli vrcale kroz glavu, shvatio je kako bi želio da mu se otac uputi u tajnu Hadesa. Stari je znao da čovjek može načiniti sve što želi, ako je samo dovoljno bistar i uporan. Bi li se otac njime ponosio? Vjerojatno ne bi. On se glasno nasmiја. Loše za staroga. Majka bi bila ponosna, ali to nije značilo ništa. Žene se ne računaju. 118 Prenu se. Uspravi glavu, osluškujući. Cop-čop, zvuk što ga je proizvodio helikopterski rotor približavao se. Tremont odgurnu viski, stavi cigaru u golemu zmijoliku pepeljaru da umre prirodnom smrću i požuri do golemog i raskošno osvjetljenog dnevnog boravka. S balvanskog zida zurile su staklene oči ulovljenih trofeja. Namještaj od drveta i kože, svojstven Adirondacku, ležao je na rukom pletenim sagovima oko kamina. Tremont produži pored raspaljenog ognja do stražnjeg predvorja kojim se širio miris kolača iz kuhinje. Napokon izide na drugoj strani kuće u hladni sumrak. Helikopter, jedan Bell S-92C Helibus, spuštao se na čistinu stotinjak jarda daleko. Četvorica što su izišli bijahu u svojim četrdesetim ili pedesetim godinama, kao i Tremont. Ali, različito od Tremonta koji je bio u komotnim hlačama, košulji boje treseta, Gore-Tex safari ogrtaču i sa safari šeširom širokog oboda koji mu je visio za vratom, ovi su bili u skupim poslovnim odijelima. Bijahu to ugladeni ljudi sofisticiranih manira, svojstvenih povlaštenoj poslovnoj klasi. Dok su rotori grmjeli, Tremont se pozdravljao sa svakim, uz široki osmijeh i snažan stisak ruke, kao među starim prijateljima. Kopilot iskoči da istovari prtljagu. Tremont pokaza rukom kuću i uputi se s njima onamo. Nedugo pošto je Helibus odletio u sumrak, manji helikopter 206B JetRanger III. spustio se na čistinu. Iz njega su izišla dva čovjeka, vrlo različita od prve četvorice. Bili su u običnim, terenskim odijelima za kojima se nitko ne bi osvrnuo. Visoki, crnputi muškarac u tamnoplavom odijelu imao je lice išarano ožiljcima od kozica i nos savijen poput sablje krivošije. Drugi došljak izgledao je obično, imao je okruglo lice, snažna ramena i neurednu kosu. Nosio je ugljenastosivo odijelo. Ni jedan nije imao prtljage. Od prethodne četvorice nije ih razlikovalo samo to što su bili loše odjeveni i što nisu imali prtljage. Bilo je nešto 119 osobito i u načinu kako su se kretali... poput uvježbanih otmičara u kojima bi svatko mogao naslutiti prijetnju. Par je prošao ispod bljeskajudh rotora helikoptera i produžio za prethodnicima prema kući. Victor Tremont nije se osvrtao, ali su prva četvorica zapazili onaj dvojac. Izmijeniše nelagodne poglede, kao da ih znaju već otprije. Nadal al-Hassan i Bili Griffin nisu reagirali na Tremontovu nepažljivost kao ni na nervozu one četvorice. Tiho, osvrćući se na sve strane, udoše u kuću kroz drugi ulaz. t Victor Tremont i četvorica gostiju večerali su sa švedskog stola koji kao da se nalazio u Valhalli. Divlja patka s gljivama, pastrva iz susjednog jezera, divljač koja je bila Tremontova lovina, belgijska endivija, krumpiri dauphin i dijetni sos Rhone Hermitage. Zasićeni i zarumenjeni, gosti su se uvalili u goleme naslonjače u dnevnom boravku. Opuštali su se uz konjak Remy Martin Cordon Bleu i kubanske Maduros cigare načinjene za Tremonta osobno. Nakon što su se smjestili oko razgorenog ognja, Tremont je počeo čitati izvještaj o projektu koji je tijekom posljednjih desetak godina obuzimao njihovu maštu, nade i živote. "... oduvijek smo zastupali hipotezu da će se među američkim građanima dogoditi mutacija najviše godinu dana nakon što se to dogodi neamerikancima. To je stvar općeg zdravlja, prehrane, fizičke sposobnosti i genetike. Prema tome..." Tremont zastade da naglasi ono što će reći i da promotri njihova lica. S njim su bili još od početka godinu dana nakon što se vratio iz Perua s neobičnim virusom i majmunskom krvlju. Sasvim na kraju, zdesna, sjedio je George Hyem koji je nalikovao zrakoplovnom strijelcu. Visok i crvenkast, u onim je danima bio tek mladi računovođa, no on je smjesta shvatio financijske 120 domete operacije. Sad je bio glavni računovođa u Blanchardu, ali je zapravo radio za Tremonta. Uza nj je sjedio Xavier Becker, sklon debljanju,

kompjuterski genij koji je za pet godina ubrzao istraživanje virusa i seruma. Nasuprot Tremontu sjedio je Adam Cain, znanstvenik virolog koji je, kad se upoznao s Georgeovim brojkama, odlučio da je njegova budućnost s Blanchardom i Tremontom, a ne sa CDC-om. Pronašao je način da se izolira letalni mutirani virus i održi ga se stabilnim čak tjedan dana. S druge Beckerove strane nalazio se šef sigurnosti u Blanchardu, Jack McGraw, koji je ostalima od samog početka čuvao guzice. Njegova četiri tajna suradnika bili su spremni i željni naplate. Tremont je još malo nastavio otežati. "Virus se pojavio ovdje, u Sjedinjenim Državama. Ubrzo će se proširiti svijetom. Od zemlje do zemlje. Bit će to epidemija. Tisak o tome još ne zna ništa, ali će doznati. Ni njih niti virus ništa neće moći zaustaviti. Jedini izlaz vladama bit će da plate našu cijenu." Četvorica se nasmiješe. U očima kao da su im se zrcalile dolarske banknote. Ali postojalo je tu još nešto slavlje, ponos, iščekivanje i želja. Oni su već bili uspješni profesionalci. Sad će postati uspješni i financijski, neizmjereno bogati, dostižući vrhunac Američkog sna. Javi se Tremont. "George?" George izmijeni izgled. Kao da je odjednom postao turoban. "Projekcija profita za dioničare pripremljena je." Zastade. "Bojim se da će profit biti manji nego što smo se nadali. Možda pet... u najboljem slučaju šest... milijardi dolara." On se nasmija svojoj šali. Xavier Becker strogo se namršti na Georgeovu dosjetku. "Sto je s onim tajnim završnim računom što sam ga otkrio?" "Jack kaže da ga je vidio zapravo samo Haldane", odvraća Tremont. "Pozabavit ću se njime kad se susretnemo prije sjednice odbora na godišnjoj skupštini. Što još, Xavieru?" Mercer Haldane bio je predsjednik tvrtke Blanchard Pharmaceuticals. 121 "Izmanipulirao sam kompjuterske podatke da bih pokazao kako smo radili na koktelu antitijela od kojih je sačinjen naš serum punih deset godina, poboljšavajući ga otkako smo dobili patent; također, da smo završili naše zaključne testove i podnijeli zahtjev za odobrenje Federalnoj upravi za lijekove. Iz kompjuterskih podataka sada također proizlazi da smo imali astronomske troškove." U Xavierovu glasu osjećalo se oduševljenje. "Dosad smo proizveli već milijune doza, i proizvodnja se nastavlja." Adam se nasmija. "Nitko ne sumnja baš ništa." "Čak i ako sumnjaju, nikad neće naići na trag." Jack McGraw, šef sigurnosti, zadovoljno protrlja dlanove. "Još nam samo recite kad ćemo krenuti", zamoli George. Tremont podiže ruku i nasmiješi se. "Ne brinite se, imam potpuni red vožnje, zasnovan na pretpostavci kako će oni brzo shvatiti da ih je zahvatila epidemija. Dat ću prijedlog Haldaneu prije sastanka odbora." Petorica počese piti, dok im se budućnost iz sekunde u sekundu pričinjala sve sjajnijom. Tremont stavi čašu na stol. Lice mu je postalo ozbiljno. Ponovo podiže ruku da ih utiša. "Nažalost, upali smo u situaciju koja bi se mogla pokazati većom nevoljom od završnog računa. Koliko je velika ili malena prijetnja, odnosno je li više uopće prijetnja nakon nekih hm koraka koje smo bili prisiljeni poduzeti, ne možemo još biti sigurni. Ali budite uvjereni da se o tome vodi računa i sukladno postupa." Jack McGraw naroguši se. "Kakav je to problem, Victore? Zašto nisam obaviješten?" Tremont ga pogleda. "Zato što ne želim da Blanchard bude u to i najmanje upleten." Očekjvao je da će Jack pokazati ljubomoru, ali naposljetku je Tremont bio onaj koji je o svemu odlučivao. "Sto se tiče problema, to je jedan od onih događaja koje nitko ne može predvidjeti. Kad sam boravio u Peruu, na ekspediciji tijekom koje sam pronašao virus i potencijalni serum, nale122 tio sam na skupinu studenata na terenskom putovanju. Osim što smo bili uzajamno ljubazni, obraćali smo jedni na druge malu pozornost jer su nas zanimala različite stvari." Zatrese glavom pitajući se. "Ali prije tri dana jedna me od tih nekadašnjih studentica nazvala. Kad je rekla svoje ime, nejasno sam se prisjetio studentice koja je pokazivala veliko zanimanje za moj rad. S vremenom je postala stanični i molekularni biolog. Problem je u tome što je ona bila službenica USAMRIID-a, koji se bavi prvim smrtnim slučajevima. Kao što smo mogli i očekivati, oni nisu uspjeli identificirati virus. Ali jedinstvena kombinacija simptoma bolesti navela ju je da se prisjeti onog boravka u Peruu. Pamtila je moje ime. Nazvala me." "Isuse!", uskliknu George, dok mu je lice pobiljedjelo. "Povezala je virus s vama?" promrmlja Jack McGraw. "S nama!" Xavier je eksplodirao. Tremont slegnu ramenima.

"Odbacio sam tu mogućnost. Uvjerio sam je da nije u pravu i da takav virus nije postojao. A onda sam poslao Nadala al-Hassana i njegove ljude da je eliminiraju." U golemom dnevnom boravku osjeti se opće olakšanje. Dok je napetost popuštala, ponetko je olakšano odahnuo. Više od desetljeća radili su na tome uporno i dugo, svoje profesije i svoje živovanje izložili su riziku u toj dalekovidnoj kockarskoj igri, pa nitko od njih nije bio spreman na gubitak bogatstva koje je sad bilo nadohvat ruke. "Nažalost", proslijedi Tremont, "nismo uspjeli eliminirati i njezina zaručnika koji joj je partner u istraživanju. Umakao nam je, a moguće je da mu je ona prije smrti dospjela nešto reći." Jack McGraw shvatio je. "Zato je al-Hassan ovdje. Znao sam da je posrijedi neka gužva." Tremont zatrese glavom. "Nemojte praviti od toga veću nevolju nego što jest. Poslao sam po al-Hassana da nas izvijesti. Iako bih ja najviše izgubio, svi smo u istom čamcu." 123 Tišina u prostoriji postala je glasnijom od bilo čega. Upade Xavier. "Dobro. Neka nam kaže što ima reći." Oganj u kaminu stišao se na nekoliko plamičaka iz žarećeg ugljena. Tremont se pomaknu i stade uz kameni kamin. Pritisnu gumb u isklesanom kamenu. U prostoriju nalik špilji uđe prvo Nadal al-Hassan, a za njim Bili Griffin. Al-Hassan pridruži se Victoru Tremontu uz kamin, dok je Griffin ostao neupadljivo u pozadini. Al-Hassan ponovio je pojedinosti o tome kako je Sophia Russell telefonirala Tremontu, zatim o njezinoj smrti, i napokon objasni što je sve učinjeno da se virus ne može povezati s projektom Hades. Opisao je reakcije Jonathana Smitha. Zašao je u pojedinosti s Griffinovom ucjenom Lily Lowenstein i opisao kako su izbrisani svi elektronički dokazi. "Ništa nas ne povezuje s Russellicom ili virusom", zaključio al-Hassan, "osim ako ona nije nešto ispričala pukovniku Smithu." Jack McGraw namršti se. "To "osim" prilično je golemo." "Tako i ja mislim", suglasi se al-Hassan. "Nešto je Smitha navelo na sumnju da njezina smrt nije bila slučajna. Bacio se kao sumanut na istragu, zanemarujući pritom vlastiti udio u znanstvenom istraživanju virusa." "Može li nas on pronaći?", upita računovođa George s napetošću u glasu. "Svatko može pronaći svakoga ako traži dovoljno dugo i uporno. Zato i mislim da bismo ga morali eliminirati." Victor Tremont pogleda stražnji dio prostorije. "Griffine, vi se ne slažete?" Svatko je usmjerio pogled prema nekadašnjem pripadniku FBI-a, koji je bio oslonjen o zid. Bili Griffin je neprekidno mislio na Jona Smitha. Učinio je i nemoguće da upozori prijatelja. Poslužio se svojim starim dokumentima iz FBI-a kako bi u Jonovu uredu doznao da je on izvan grada, zatim je pretražio sve agencije dobivajući jedan komadić informacije za drugim... 124 sve dok nije naposljetku odgonetnuo kojoj je konferenciji Jon nazočan i gdje u Londonu boravi. Dok je ukočenim pogledom obilazio petoricu koji su zurili u njega, učinio je što je morao da spasi sebe, no pokušavajući istovremeno svrnuti pozornost s Jona. Slegne ramenima nezainteresirano. "Smith je radio toliko naporno na slučaju Russell, da mu ona, mislim, nije rekla ništa o Peruu i o nama. Inače bi on jamačno već bio ovdje, kucajući na vrata sa željom da razgovara s vama, gospodine Tremonte. Ali naša krtica u USAMRIID-u tvrdi da je Smith obustavio istragu o njezinoj smrti i vratio se ispitivanju virusa na čemu radi cijela skupina. Sutra čak leti u Kaliforniju, gdje će rutinski razgovarati s obitelji i poznanicima bojnika Andersona." Tremont kimnu zamišljeno. "Nadale?" "Naša veza u Detricku tvrdi kako je general Kielburger naredio Smithu da otputuje u Kaliforniju, ali on je to odbio", izvijesti al-Hassan. "No kasnije se dobrovoljno prijavio za taj put, a to je nešto sasvim različito. Vjerujem da on želi u Kaliforniji utvrditi ono u što već sumnja." Javi se Griffin. "On je doktor, pa je nazočio autopsiji. Ništa posebno. Nisu pronašli ništa. Nema razloga sumnji. Ti si se pobrinuo o svemu." "Ali mi ne znamo što je Smith utvrdio prilikom autopsije", usprotivi se al-Hassan. Griffin se naceri. "Ubij ga, onda. To rješava problem. Ali svakim novim umorstvom raste opasnost od pitanja i otkrića. Osobito ako bi bio umoren zaručnik i istraživački partner doktorice Russell. A pogotovo ako je on već ispričao generalu Kielburgeru kako je bio napadnut u okrugu Columbije." "Čekati znači zakasniti", inzistirao je al-Hassan. Tišina u prostoriji bila je tolika da je izgledalo kao da će od nje puknuti. Urotnici su promotrili jedan drugoga, a zatim su usmjerili nelagodne poglede prema svom aristokratskom vodi, Victoru

Tremontu. 125 Počeo je hodati polagano uz vatru, dok mu se čelo mrštilo. Napoljetku odluči. "Možda Griffin ima pravo. Bolje da se odviše brzo ne izlažemo opasnosti umorstvom još koga u Detricku." Ponovo se promotriše. Ovaj put su kimnuli glavama. Nadal al-Hassan pratio je bezglasno glasovanje, zatim podiže neumoljivi pogled prema Billu Griffinu koji je čekao u sjeni. "Dobro", nasmiješi se Tremont, "to je sređeno. Bit će dobro da odspavamo. S konačnim planovima koje moramo dogotoviti, sutra će biti naporan dan." Toplo se rukova sa svima, on, pokroviteljski domaćin i predvodnik, dok su ostali izlazili iz dojmrljive prostorije. Ostali su al-Hassan i Griffin. Victor Tremont prizva ih k sebi. "Motrite pažljivo Smitha. Ne želim ni da se obrije, a da vi ne znate gdje je to učinio, kako i koliko temeljito." Promotri ugljeni žar kao da se ondje nalazi neko proročište budućnosti. Al-Hassan i Griffin spremali su se da odu, kad on podiže pogled i zaustavi ih. Kad su stali tik do njega, on im se obrati dubokim i napregnutim glasom: "Da me ne biste pogrešno razumjeli, gospodo. Ako se dokaže da je dr. Smith opasan, on će naravno biti počišćen. Život je vaga opasnosti i sigurnosti, pobjede i poraza. Ono što bismo mogli dobiti s objašnjenjem nekoliko pitanja koja se tiču njegove i zaručnice smrti, moglo bi biti nadomješteno ako bi on bio zaustavljen u istrazi okolnosti njezine smrti." "Ako se zaista time bavi." Tremont usmjeri pažljiv pogled prema Billu Griffinu. "Da, ako. Na vama je da to otkrijete, gospodine Griffine." Glas mu je odjednom postao hladan, nalik upozorenju. "Nemojte me razočarati." 126 12 10:12, srijeda, 15. listopada Fort Irvin, Barstow, Kalifornija U 10 sati i 12 minuta, toga toplog i vjetrovitog jutra, zrakoplov C-130 koji je uzletio iz zračne baze Andrews, spustio se u južnoj Kaliforniji u logističku zračnu luku blizu Victorvillea. "Dobro došli u Kaliforniju, gospodine", pozdravi vozač Smitha dok je uzimao njegovu torbu i otvarao vrata automobila. "Hvala, narednice. Vozimo li se u Irwin?" "Do helikopterskog pristaništa, gospodine. Ondje vas čeka helikopter iz Irwina." Vozač odbaci Smithovu torbu otraga, sjede za volan i krenu po pjeskovitoj cesti. Smith se pridržavao dok je veliko borbeno vozilo skakalo i drndalo po cesti, sve dok nije dospjelo do ambulantskog helikoptera označenog simbolom Jedanaeste oklopljene konjaničke pukovnije ustremljenim crnim pastuhom na crvenoj i bijeloj dijagonali. Rotori su se već vrtjeli, spremni za polazak. Stariji čovjek sa zlatnim listom višeg časnika i liječničkim oznakama pojavi se ispod dugih krakova rotora. Ispruži ruku i 127 doviknu: "Doktor Max Behrens, pukovnik, vojna bolnica Weed." Jedan vojnik uze Smithovu torbu i zatim udoše u helikopter koji se tresao. Helikopter se uzdignu pod ostrim uglom i zaputi se nisko iznad pustinje. Smith je gledao dolje dok su prolazili iznad dvotračnih cesta i kuća u malim gradovima. Ubrzo su se našli nad četiri široke trake međudržavne broj 15. Dr. Behrens nagnu se prema Smithu, dovikujući mu kroz huk vjetrova i buku stroja. "Držali smo pod paskom sve jedinice u bazi, ali nije bilo novog slučaja virusnog oboljenja." Smith odvrati glasno: "Jesu li gospoda Anderson i ostali spremni za razgovor sa mnom?" "Jesu. Obitelj, prijatelji, svi koje trebate. Pukovnik od OPFOR-a kazao je kako morate dobiti sve što vam je nužno i izrazio želju da se nađe s vama bude li to potrebno." "OPFOR?" Behrens se nasmiješi. "Oprostite, zaboravio sam da ste već dugo vremena u Detricku. Opposing Force, suprotstavljena sila. Jedanaesta konjanička glumi ovdje neprijatelja protiv svih pukovnija i brigada koje dolaze na ratnu obuku. Svima njima pružamo pravi pakao. Nas to zabavlja, a njih čini boljim vojnicima." Helikopter je preletio četverotračnu autocestu i spustio se niže prema stjenovitoj pustinji. Smith napokon ugleda neku pristupnu cestu, natpis DOBRO DOŠLI i, na vrhu brežuljka, mnoštvo stijena živahno oslikanih simbolima jedinica koje su, tijekom godina, boravile u Invinu. Prohujali su iznad vozila koja su se brzo kretala i ostavljala iza sebe oblake prašine. Zapanjivalo je koliko su vizualno modificirana američka vozila nalikovala ruskim vozilima mehaniziranog pješništva BMP-2 i BRDM-2 kao i tenkovima oklopljenih divizija T-80. Helikopter je nadletio središte baze i spustio se na pustinjsko tlo u oblaku prašine. Očekivao ga je neki odbor 128 za doček, što je Smitha vratilo razlogu zbog kojega je došao ovamo. Phyllis Anderson bila je visoka i otežana žena, kao da je pojela previše brzih vojničkih obroka. Njezino puno lice bilo je napeto dok su

sjedili na spakiranim kutijama u tihom dnevnom boravku ugodne stambene zgrade. Imala je one prestrašene oči koje je Smith već vidio na mnogim mladim vojničkim udovicama. Što će sad raditi? Cio svoj brak provela je živeći od jedne do druge vojne baze, od tvrđave do tvrđave, u kućama smještenim u bazama ili izvan njih, no te kuće nikad nisu bile njezino vlasništvo. Ništa ne bi mogla nazvati svojim domom. "Djeca?" reče ona odgovarajući na Smithovo pitanje. "Poslala sam ih svojim roditeljima. Odviše su mladi da bi išta shvatili." Zagleda se u spakirane kutije. "Pridružit ću im se za nekoliko dana. Morat ćemo naći neku kuću. To je mali grad. Blizu Eriea, u Pensilvaniji. Morat ću sebi naći neki posao. Ne znam što bih mogla raditi..." Otezala je, a Smith je pomislio kako će biti okrutno kad je bude upitao ono što ju je morao upitati. "Je li vojnik ikad prije bio bolestan?" Ona kimnu potvrdno. "Katkad je patio od naglih groznica potrajale bi možda nekoliko sati a zatim bi prestale. Jedanput se produžila cio dan. Liječnici su bili zabrinuti, ali nisu mogli otkriti uzrok, a on bi se redovito oporavljao bez teškoća. Ali prije nekoliko tjedana vratio se kući s teškom prehladom. Željela sam da uzme nekoliko dana bolovanja, barem da odustane od vojnog vježbališta, ali to ne bi bio Keith. Primijetio je kako ratovi i okršaji ne bi prestali zbog jedne prehlade. Pukovnik je uvijek govorio kako Keith može izdržati dulje od bilo koga." Pogleda prema svome krilu, u kojemu su joj ruke gužvale neku tkaninu. "Mogao je." 129 "Možete li mi reći išta što bi imalo veze s virusom koji ga je ubio?" Vidio je da se trznula na tu riječ, ali nije bilo drugog načina da je to upita. "Ne bih mogla." Podiže pogled. U njima se odražavala, bol koju je i on osjećao. Morao se potruditi da se bol ne preseli i na njega. Ona nastavi: "Sve je bilo gotovo tako brzo. Činilo se da mu prehlada prolazi. Odspravao je dobro to popodne. A kad se probudio već je umirao." Ugrize se za usnu da spriječi jecaj. Osjeti kako mu se oči vlaže. Uze je za ruku. "Žao mi je. "Znam koliko vam je teško." "Znate li?" Glas joj je zvučao izgubljen, ali u njemu se osjećalo i neko pitanje. Oboje su znali da joj on ne može vratiti supruga, ali bi li mogao pronaći neki lijek protiv te boli bez kraja i dna, od koje je trpjela u svakom svom djeliću? "Znam", izusti tiho. "Virus je ubio i moju zaručnicu." Ona ga pogleda, zaprepaštena. Dvije joj suze skliznuše niz obraze. "Užasno, zar ne?" Pročisti grlo. Grudi su mu gorjele, a u želucu kao da je imao betonsku mješalicu. "Užasno", suglasi se on. "Mislite li da možete nastaviti? Želim otkriti sve o tom virusu i spriječiti ga da ne ubije i druge." Bila je ipak vojnikova žena znala je da će najbolji lijek biti akcija. "Sto biste još željeli doznati?" "Je li vojnik Anderson nedavno boravio u Atlanti ili Bostonu?" "Mislim da nikad nije bio u Bostonu, a u Atlanti nismo bili otkako smo otišli iz tvrđave Bragg prije mnogo godina." "Gdje je još vojnik služio, osim u Fort Braggu?" "Pa... " Ona pomisli na cio niz baza koje su prekrivale zemlju od Kentuckvja do Kalifornije. "I u Njemačkoj je bio, naravno, kad je služio u Trećoj oklopljenoj." 130 "Kad je to bilo?" Marburška hemoragijska groznica, bliska rođakinja ebole, utvrđena je prvi put u Njemačkoj. "Oh, od 1989. do kraja 1991." "S Trećom oklopljenom? Znači li to da je sudjelovao u Pustinjskoj oluji?" "Da." "Još negdje preko mora?" "U Somaliji." Ondje je Smith imao fatalan susret s lassa groznicom. Bila je to mala vojna operacija, ali zna li on sve što se ondje događalo? Nepoznati virus uvijek je bio moguć u džunglama, pustinjama i planinama tog nesretnog kontinenta. Smith je ustrajao. "Je li vam nešto govorio o Somaliji? Je li ondje bio bolestan? Čak i nakratko? Jedna od onih naglih groznica koje su se izgubile? Glavobolje?" Zatrese glavom. "Ne sjećam se." "Je li ikad bio bolestan za Pustinjske oluje?" "Ne." "Je li ondje bio izložen kemijskim ili biološkim agensima?" "Mislim da nije. Ali sjećam se kako mi je pričao da su ga liječnici bili poslali u jednu MASH-ovu bolnicu zbog nevelike rane šrapnelom, a doktori su tamo ustvrdili kako bi MASH mogao biti izložen bakteriološkom ratovanju. Cijepili su sve koji su bili ondje." Smith se trgnu, ali je pokušao prikriti uzbuđenje u glasu. "I vojnika?" Ona se zamalo nasmiješi. "Kazao je kako mu je to bilo najteže cijepljenje u životu. Stvarno je boljelo." "Ne sjećate li se slučajno broja te MASH bolnice?" "Ne, žao mi je." Nakon toga je ubrzo završio razgovor. Stali su u sjeni prednjeg ulaza, pričajući ni o čemu. U životnoj svakodnevnici mogla se pronaći utjeha. 131 1 Kad se maknuo od ulaza,

ona se javi umornim glasom. "Jeste li vi posljednji, pukovniče? Mislím da sam već rekla sve što znam." Smith se okrenu. "Još vas je netko ispitivao o bojniku?" "Bojnik Behrens iz Weeda, pukovnik, jedan patolog iz Los Angelesa i oni užasni državni liječnici koji su bili ovdje prošle subote i pitali strašne stvari o simptomima na jadnom Keithu, koliko je dugo umirao, kako je izgledao "Strese se. "Prošle subote?" zapitao se Smith. Koji bi državni liječnik došao ovamo u subotu? I Detrick i CDC tad su jedva započeli s istragom. "Jesu li objasnili za koga rade?" "Ne. Samo su kazali da su državni liječnici." On joj još jedanput zahvali i udalji se. Pod blještavim pustinjskim suncem i snažnim vjetrom pomišljao je na svoj sljedeći razgovor i na ono što je dosad doznao. Je li vojnik Anderson mogao biti zaražen virusom u Iraku ili je ondje naletio na nj a virus je zatim spavao sljedećih deset godina, izuzevši nerazjašnjene blage groznice, koje su se naposljetku pojavile u obliku teške prehlade... i smrti? Nije poznavao nijedan virus koji djeluje na taj način. Ali, uostalom, nijedan virus nije djelovao kao HTV-AIDS, sve dok nije eksplodirao u Africi i proširio se diljem svijeta. Tko su bili ti "državni liječnici" koji su pohodili Phyllis Anderson prije nego što je itko izvan CDC-a i Fort Detricka uopće znao da postoji novi virus? 20:22 Jezero Magua, država New York Kongresmen Benjamin Sloat obrisao je svoju pročelavu glavu i uzeo još jedan gutljaj jedinstvenog viskija Victora Tremonta. S Tremontom je sjedio u zatamnjenom sunčalištu, položenom 132 iznad terase za noćne zabave i ispred livade. Dok su razgovarali, krupnooka košuta protrča terasom, kao da je njezino vlasništvo. Kongresmen Sloat zaključio je još prije mnogo vremena da nikad neće razumjeti Tremonta, ali mu to nije ni bilo potrebno. Tremont je značio političke kontakte, doprinose izbornim kampanjama i imao je velik udio u dionicama Blanchard Pharmaceuticalsa, što je bila nepobjediva kombinacija u ovim vremenima skupe politike. Kongresmen promrmlja: "Dovraga, Victore, zašto me s time nisi prije upoznao? Mogao sam se riješiti toga Smitha. Njega i onu ženu mogao sam poslati na drugu stranu oceana. Ne bismo sad morali prikrivati jedno umorstvo i ne bismo strahovali od tog njuškala koje ruje po ormarima." Smješten u naslonjaču, Tremont mahnu cigarom. "Njezin je telefonski poziv bio tako šokantan, da sam mogao pomisliti jedino to kako bismo je se morali riješiti. Tek kasnije doznali smo koliko su ona i Smith bili bliski " Sloat je ispijao zamišljeno. "Ne bismo li ga mogli ignorirati? Dovraga, ta žena će uskoro biti pokopana i zaboravljena, a čini se gotovo sigurnim da Smith ne zna mnogo. Možda će se sve ispuhati." "Želiš se na to osloniti?" Tremont je promatrao oznojenog predsjednika kongresnog Odbora za oružane snage. "Svijetom će se ubrzo proširiti paklenska vijest, a mi ćemo igrati ulogu vitezova spasitelja. Osim ako netko ne naleti na nešto što bi nas optuživalo i zvizne u pištaljku upirući prstom na nas." Napola skriven u sjeni najdaljeg ugla sunčališta, Nadal al-Hassan upozori. "Doktor Smith nalazi se ovog trenutka u Fort Invinu. Možda je već čuo za naše "državne doktore"." Tremont je proučavao debelu naslagu pepela cigare. "Smith je dopro već daleko. Još nas to ne pogađa, ali dovoljno je da privuče našu pozornost. Ako se odviše približi, Nadal će ga eliminirati ne privlačeći preveliku pažnju na nas ili na slučaj Sophieje 133 Russell. Bit će to nešto posve različito. Tragična nesreća. Je li tako, Nadale?" "Samoubojstvo", Nadal u sjeni iznese svoju ponudu. "Očito je odviše obuzet smrću doktorice Russell." "To bi bilo dobro, ako stvar učinite nepropusnom", suglasi se Tremont. "U međuvremenu, kongresmene, blokirajte njegovu potragu. Neka se zadržava u laboratoriju. Dajte mu novi zadatak. Bilo što." "Nazvat ću generala Salonena. On će znati rješenje", odlučí Sloat. "Virus ćemo morati prikriti mnogim zavojima. Sve je ekstremno osjetljivo. Smith je samo liječnik, amater, a ovo je posao za profesionalce." "To zvuči prilično dobro." Sloat dovrši ispijanje jedinstvenog viskija, pucnu usnama, kimnu u znak priznanja i diže se. "Odmah ću nazvati Salonena. Ali ne odavde. Bolje da se poslužim javnom govornicom u selu." Kad je kongresmen izišao, Tremont nastavi pušiti. Obratio se Nadalu al-Hassanu ne gledajući ga: "Trebali smo eliminirati Smitha. Imao si pravo. Griffin je pogriješio." "Možda. Ili je, možda, sa svog stajališta on imao pravo." Tremont se okrenu. "Kako to?" "Pitao sam se kako to da je doktor Smith tako spremno reagirao na naše napade. Zašto je bio tako kasno

u onom parku, daleko od svoga boravišta u Thurmontu? Zašto je odmah posumnjao da je posrijedi umorstvo?" Tremont promotri Arapina. "Ti misliš da ga je Griffin upozorio. Zašto Griffin riskira da izgubi toliko mnogo, kao i mi ostali, ako budemo izloženi sumnji?" Zastade zamišljeno. "Osim ako ne radi i dalje za FBI." "Ne, to sam provjerio. Griffin je nezavisan. Siguran sam u to. Ali možda je u prošlosti imao neke veze s doktorom Smithom. Moji ljudi to istražuju." Victor Tremont namršti se a onda se odjednom nasmiješi. Reče al-Hassanu: "Postoji rješenje. Elegantno rješenje. Istražite 134 sve o prošlosti njih dvojice, ali istovremeno reci Griffinu da sam se predomislio. Želim da on osobno pronade Smitha... i eliminira ga. Da, ubijte ga brzo." Kimnu hladno i ponovo se nasmiješi. "Tako ćemo otkriti kome je gospodin Griffin zapravo odan." 135 I 13 9:14, četvrtak, 16. listopada Fort Detrick, Maryland Ostali jučerašnji razgovori obavljani u Fort Irwinu nisu dodali ništa novo onome što je već doznao od Phyllis Anderson. Nakon posljednjeg razgovora, Smith je letio cijelu noć od Victorvillea, naizmjenice spavajući. Iz baze Andrews odvezao se ravno u Fort Detrick. Nije vidio nikakva sumnjiva vozila koja bi ga pratila ili očekivala u Fort Detricku. Izvješća o ostalim razgovorima s članovima obitelji i suradnicima već su prispjela. Iz njih je proizlazilo da su beskućnik iz Bostona i otac mrtve djevojke iz Atlante također bili u vojsci tijekom Zaljevskog rata. Pretražio je vojne podatke o svim trima vojnicima. Tijekom Pustinjske oluje narednik Harold Pickett bio je u pješaćkom bataljunu 1-502, druge brigade, 101. Zračne jurišne divizije. Ranjen je i bio je liječen u 167. MASH-ovoj bolnici. Specijalist Četvrtog stupnja Mario Dublin bio je dežurni u toj bolnici. Nije bilo nikakva podatka o ondašnjem poručniku Keithu Andersonu. Nije bio liječen u 167. MASH-ovoj bolnici 136 ali jedinice Treće oklopljene bivale su na iračko-kuvajtskoj granici blizu te bolnice. Sve je to navelo Smitha da se još jedanput prihvati telefona. Nazvao je Atlantu. "Gospoda Pickett? Oprostite što vas zovem tako rano. Ja sam potpukovnik Jonathan Smith iz Vojnog medicinskog istraživačkog instituta SAD-a za zarazne bolesti. Mogu li vas nešto upitati?" Žena na drugoj strani žice bila je blizu histeriji. "Ne više. Molim vas, pukovniče. Zar nemate ljude " Smith je ustrajao. "Znam koliko vam je to teško, gospodo Pickett, ali mi pokušavamo spriječiti da i druge djevojke ne umru kao vaša kći." "Molim " "Dva pitanja." Dok je trajala tišina, on pomisli da se ona jednostavno udaljila. A zatim se ponovo začu glas, tiho i muklo: "Krenite." "Je li vaša kći ikad bila tako ozlijeđena da bi joj trebala transfuzija, i je li vaš suprug dao svoju krv?" U tišini se pojavio strah. "Kako... kako ste to doznali?" "Moralo se dogoditi nešto slično. Još jedno pitanje. Jesu li vas državni liječnici posjetili u subotu da vam postavljaju pitanja o njezinoj smrti?" Gotovo da je čuo kako kima glavom. "Jesu. Bila sam šokirana. Djelovali su sablasno. Bili su mi potpuno nejasni." "Jesu li se još nekako identificirali, osim što su rekli da su "državni liječnici"?" "Nisu, i nadam se da ćete ih sve najuriti." Razgovor je završio, ali on je doznao što je htio. Sva tri vojnika gotovo su sigurno bila cijepljena protiv "moguće zaraze agensom u bakteriološkom ratovanju", i to u istoj MASH-ovoj bolnici na iračko-kuvajtskoj granici prije deset godina. 137 Smith nazva generala Kielburgera da ga upozna sa sadržajima svojih razgovora. "Pustinjska oluja?" Kielburger je zamalo vrisnuo od uzbuđenja, "Jeste li sigurni, Smith? Zaista sigurni?" "Potpuno." "Dovraga! Pentagon će eksplodirati nakon svih onih glavobolja i sudskih procesa zbog sindroma Zaljevskog rata. Ne obavještavajte nikoga dok ne provjerim s Pentagonom. Ni riječ. Razumijete li me?" Smith spusti slušalicu. Zahvatila ga je odvratnost. Politika! Na ručku je razmišljao i odlučio kako najprije mora razotkriti te "državne liječnike". Netko im je naredio da obave te posjete, ali tko? Nakon četiri duga i upropaštena sata, sada je Smith bio blizu eksplozije dok je ustrajno ponavljao u telefonsku slušalicu: "... da, liječnici koji su posjetili Fort Invin u Kaliforniji, Atlantu i vjerojatno Boston. Postavljali su mnogobrojna pitanja o žrtvama virusa. Obitelji su bijesne, a i ja ću poludjeti!" "Ja samo obavljam svoj posao, doktore Smith." Žena na drugoj strani žice bila je uporna. "Naš ravnatelj ubijen je jučer u prometnoj nesreći i sad trpimo zbog nestašice radne snage. Ponovite mi sada svoje ime i svoju četuju!" On duboko udahnu. "Smith, potpukovnik,

Jonathan. Iz Vojnog medicinskog istraživačkog instituta SAD-a za zarazne bolesti u Fort Detricku." Nastupi tišina. Kao da je zapisivala njegovo ime i četnu. Napokon se vrati. "Pričekajte, molim." Bjesnio je. Prethodna četiri sata uzaludno se borio protiv birokratske tuposti. Samo mu je CDC potvrdio da nisu slali liječnike u posjete obiteljima. Iz ureda šefa liječničke službe rekli su mu neka pismeno dostavi svoj zahtjev. Različite ustanove 138 Nacionalnog instituta za zdravlje upućivale su ga na opće podatke, a jedan čovjek ondje objasnio mu je kako imaju naredbu da ne raspravljaju o tim smrtnim slučajevima. Bez obzira koliko dugo objašnjavao da je upravo on onaj koji se za vladu bavi istraživanjem tih smrtnih slučajeva, nije dospio nikamo. Kad su ga odbili i u mornarici i zračnim snagama, kao i u Službi za zdravlje i humanitarna pitanja, shvatio je da se našao pred zidom. Posljednja šansa bila mu je Federalna medicinska banka podataka (FRMC). Nakon toga bio bi bez izgleda. "Ovdje FRMC, vršitelj dužnosti ravnatelja Aronson. Sto mogu za vas učiniti, pukovniče?" Pokuša djelovati mirno. "Hvala vam što razgovarate sa mnom. Čini se da postoje neki državni liječnici koji se zanimaju za slučajeve virusa u Fort Irwinu, Atlanti i " "Prištedjet ću vam vrijeme, pukovniče. Sve informacije o smrtnom slučaju u Fort Invinu proglašene su povjerljivima. Morat ćete krenuti službenim kanalima." Smith se napokon razbjesni. "Ja imam taj virus! Ja radim na njemu! Informaciju o tome dat će vam USAMRIID. Jedino što želim " Znak prekida veze odjeknuo mu je u uhu. Sto se to događa, dovruga? Kao da je neki idiot zapriječio sve obavijesti o virusu. Nema informacija bez pristupa službenim kanalom. Ali, kako će doći do njega? I zašto sve to? Izade, pojuri hodnikom mimo Melanie Curtis do Kielburgerova ureda. "Sto se to dovruga događa, generale? Pokušavam otkriti tko je poslao one "državne liječnike" u Irwin i Atlantu, ali svi to proglašavaju "državnom tajnom" i odbijaju razgovor." Kielburger se opusti u naslonjaču. Okretao je debele prste na mesnatom grudnom košu. "To je izvan naših mogućnosti, Smithe. Cjelokupna istraga. I mi smo državna tajna. Mi istražujemo što možemo i obavještavamo o tome šefa liječničke službe, vojnu obavještajnu službu i Nacionalni institut za zdravlje. Točka. Nema drugih detektiva." 139 "U tom istraživanju, mi smo detektivi." "Kažite to Pentagonu." Odjednom je shvatio, tri mučna prethodna sata imala su smisao. Nije bila posrijedi samo vladina državna tajna. Previše je toga bilo u igri, previše je čimbenika bilo obuhvaćeno. Sve je to nelogično. Ne uskraćuju se rezultati istraživanja onima koji su već znali što se događa. Sigurno ne rezultati znanstvenog istraživanja. Ako su već postojali neki drugi "državni doktori" nije bilo razloga da se to taji njemu ili bilo kome u USAMRIID-u. Osim ako oni uopće nisu bili državni liječnici. "Čujte me, generale, ja mislim " General ga ljutito prekinu. "Jeste li izgubili čulo sluha, pukovniče? Zar ne razumijete što je to zapovijed? Mi smo izvan igre. Smrcu doktorice Russell bavit će se profesionalci. Predlažem vam da se vratite u laboratorij i usredotočite se na virus." Smith duboko udahnu. Nije više bio samo ljutit, sad je bio i duboko zabrinut. "Posrijedi je neka pogreška. Ili netko vrlo moćan manipulira vojskom, ili ona sama manipulira. Žele zaustaviti istraživanje. Stavljaju zid oko virusa, a to će završiti tako da će još mnoštvo ljudi biti umoreno." "Jeste li poludjeli? Vi ste u vojsci. Ovo je naredba!" Smith je ukočeno zurio. Borio se cio dan. Svaki put kad bi se Sophia pojavila u njegovim mislima, pokušavao bi odagnati te misli. Katkad bi ugledao nešto njezino njezino najdraže pero, fotografije na uredskom zidu, bočicu parfema koju je držala na svome stolu. Imao je želju da klekne i zaurla na nevidljive sile koje su mu ukrale Sophiju. Da ih poubija, zatim. Smith zarezni. "Odustajem. Popodne ćete dobiti papire." Sad je Kielburger izgubio strpljenje. "Ne možete odustati usred te proklete krize! Izvest ću vas pred vojni sud!" "Dobro. Imam još mjesec dana dopusta. Uzimam ga." "Nema dopusta! Ne budete li sutra u svom laboratoriju bit ćete optuženi zbog odsutnosti bez dozvole!" 140 Dva se čovjeka suočiše, dok ih je dijelio samo generalov stol. Onda Smith ponovo sjede. "Ubili su je, Kielburgeru. Ubili su Sophiju." "Ubili?" Kielburger nije htio povjerovati. "To je smiješno. Izvješće s autopsije je nedvojbeno. Umrkla je zbog virusa." "To je točno, ubio ju je virus, ali njime se nije zarazila slučajno. Nismo to zapazili, možda i zato što crvenilo nije bilo primjetno prvih

nekoliko sati. Ali kad smo je drugi put pogledali, primijetili smo ubod iglom na nadlaktici. Unijeli su u nju virus injekcijom." "Ubod iglom na nadlaktici?" Kielburger se zabrinuto namršti. "Jeste li sigurni da ona nije " Smithove oči postadoše plave kao da su od ahata. "Nije bilo razloga za injekciju, osim da se u nju unese virus." "Za ime božje, Smithe, zašto? To nema nikakva smisla." "Imat će smisla ako se prisjetite one stranice koja je bila istrgnuta iz njezine bilježnice. Ona je znala ili sumnjala nešto što nisu htjeli da ona zna. Zato su istrgnuli list papira, ukrali njezinu telefonsku bilježnicu i ubili je." "Tko su to oni?" "Ne znam, ali otkrit ću to." "Smithe, vi ste uzbuđeni. Shvaćam vas. Ali jedan novi virus širi se svijetom. Mogla bi izbiti epidemija." "Nisam siguran u to. Imamo tri udaljena slučaja, a nitko drugi u okolici nije inficiran. Jeste li ikad čuli da se pojavio virus, a da je u cijelom području bila inficirana samo jedna osoba?" Kielburger razmisli o pitanju. "Ne, ne mogu to ustvrditi, ali - " "Niti to može itko drugi." Smith je govorio mračnim glasom. "Uvijek ima novih virusa, priroda nas neprekidno zbunjuje. Ali, ako je virus onoliko smrtonosan koliko se čini da jest, zašto dosad nije bilo novih slučajeva ni u jednom od tih područja? U najmanju ruku to pokazuje da virus nije izrazito zarazan. 141 Nitko u obiteljima žrtava niti u njihovoj okolici nije se zarazio. U bolnicama nije nitko zaražen. Čak ni patolog koji je bio poprskan krvlju nije se zarazio. Jedina osoba za koju smo sigurni da je oboljela nečijim posredstvom jest ona djevojka Pickett, iz Atlante, koja je prije mnogo godina dobila transfuziju krvi od oca. To ukazuje na dvije činjenice. Prvo, taj virus, kao i HIV, boravi godinama u tijelu žrtve, a onda odjednom postaje virulentan. Drugo, čini se da je za oboljenje kriva izravna injekcija u krvotok, bilo u uspavanom ili u virulentnom stanju virusa. U svakom slučaju, od epidemije smo daleko." "Bilo bi mi drago da ste u pravu", naceri se Kielburger. "Ali ovaj put prokleta griješite. Već ima novih slučajeva. Ljudi obolijevaju i umiru. Možda taj virus i nije toliko zarazan u uobičajenom smislu, ali ipak se širi." "U južnoj Kaliforniji? Atlanti? Bostonu?" "Ni na jednom od tih mjesta. Ali širi se u drugim dijelovima svijeta u Europi, Južnoj Americi, Aziji." Smith zatrese glavom. "Tek onda ništa nije u redu." On zastade. "Ubili su Sophiju. Shvaćate li što to znači?" "Dobro, ja " ; Smith ustade i nasloni se preko stola. "To znači da netko drži virus u cijevi za pokuse. Nepoznat, smrtonosan virus, koji dosad nitko nije identificirao niti mu ušao u trag. Ali nekome je poznato što je taj virus i odakle dolazi zato sto ga posjeduje." Generalovo lice obli teško rumenilo. "Posjeduje? Ali " Smith udari šakom po stolu. "Imate posla s ljudima koji su virusom zarazili druge! Sophiju. Oni ga kane upotrijebiti kao oružje!" "Bože!" Kielburger je zurio u njega. "Zašto?" "Zašto i tko, to tek moramo otkriti." Kielburgerovo zdepasto tijelo kao da se treslo od šoka. Onda odjednom ustade, s licem koje je ponovno bilo svakodneвно. "Nazvat ću Pentagon. Podite i zapišite sve što ste mi kazali i što želite da bude učinjeno." 142 "Morao bih poći u Washington." "Dobro. Učinite sve što držite potrebnim. Spremit ću službenu naredbu za vas." "Da, gospodine." Smith se uspravi, olakšao i pomalo zbunjen što je naposljetku sa svojim razlozima prodro kroz Kielburgerov debeli mozak. Možda general i nije onoliko glup i krut koliko mu se to činilo. Na trenutak zamalo da je osjetio sklonost spram tog čovjeka koji ga je toliko uzrujavao. Dok je izlazio, vidje kako Kielburger podiže slušalicu. "Dajte mi šefa vojne liječničke službe i Pentagon. Da, oboje. Ne, nije mi važno tko će biti prvi!" Specijalist Četvrtog stupnja Adele Schweik ubaci uređaj za prisluškivanje u svojoj kabini, oprezno osluškujući hoće li narednica Daughertv izaći iz ureda. Napokon se javi glasno u telefon. "Ured šefa liječničke službe, generala Oxnarda. Ne, generale Kielburgeru, šef liječničke službe nije u uredu. Nazvat ću vas čim se vrati." Schvveikica se osvrnu. Srećom, Sandra Quinn bila je u svojoj kabini zauzeta poslom, a narednica je sjedila u uredu. Ponovo su zvali iz Kielburgerova ureda. Schweikica odgovori različitim glasom: "Pentagon, pričekajte, molim." Brzo okrenu broj koji je pročitala s popisa u ladici. "General Caspar, molim? Da, general Kielburger zove vas hitno iz USAMRIID-a." Prekine vezu, javi se na vlastiti uređaj i okrenu ponovno broj. Govorila je tiho ali brzo, zatim spustila slušalicu i vratila se poslu. 17:50 Thurmont, Maryland

Smith je dovršio pakiranje u praznoj kući pod obronkom planine Catoctin. Osjećao se bolesnim i to ga nije čudilo. Sophia 143 je bila svagdje, od začepljene boce vode u kuhinji do njezina mirisa u njihovu krevet. Srce mu se lomilo. Praznina te kuće odjekivala je u njemu. Kuća je bila grob, grobnica njegovih nada, ispunjena Sophijinim snovima i osmijesima. Ne bi tu više mogao ostati. Ovdje više nikad neće živjeti. Ni u ovoj kući, kao ni u njezinu stanu. Nije mogao zamisliti mjesto na svijetu gdje bi želio boraviti. Znao je da će mu to morati doći do svijesti, ali ne odmah. Još ne. Najprije je morao pronaći njezine ubojice. Smrviti ih. Zdrobiti ih u gomilu krvi, kostiju i tkiva. Nakon što je otišao od Kielburgera, u uredu je napisao izvješće s bilješkama, otisnuo ga, i zatim krenuo zaobilaznim putem kući, neprekidno motreći. Nije primijetio da ga itko slijedi do kuće koju je u sretnim mjesecima dijelio sa Sophijom. Kad je završio pakiranje tijekom tjedna po svakom vremenu, nabio je svoju službenu Berettu, uzeo putovnicu, adresar i mobitel, odjenuo se u službenu odoru i potom čekao da ga Kielburger nazove s vijestima iz Pentagona. Ali Kielburger nije nazvao. Dok se vozio natrag do Fort Detricka^ oko 18:00 sati, spuštao se mrak. Gospođa Melanie Curtis nije bila za svojim tajničkim stolom, a kad je zavirio u generalov ured i on je već bio otišao. Ali nije se pričinjalo da je ijedan ured napušten tog dana. Vrlo neobično. On pogleda uru bilo je 18:27. Mora biti da su otišli na kavu. Ali oboje u isti mah? U kavani ih nije bilo. Kielburgerov ured i dalje je bio prazan. Jedino bi objašnjenje moglo biti, Smith pomisli, da je Pentagon pozvao u Washington Kielburgera osobno, a on je onda poveo sa sobom i Melanie Curtis. Ali zar ga Kielburger ne bi nazvao da mu to kaže? Ne bi. Ne bi, ako mu je Pentagon tako naredio. Osjećajući se nelagodno i ne javljajući se nikome, on ode do svog oronulog Triumph. Dopustio mu to Pentagon ili ne, on će 144 krenuti u Washington. Ne bi mogao provesti još jednu noć u Thurmontu. Okrenu ključ i izveze se kroz ulaz. Nije primijetio da ga itko slijedi, no da bi bio siguran, kružio je jedan sat ulicama prije nego što će ući na međudržavnu broj 270 i njome u glavni grad. Misli su mu lebdjele kroz prošlost sa Sophijom. Počeo je osjećati utjehu sjećajući se dobrih starih vremena. Sam Bog je znao da je to bilo sve što mu je preostalo. U tri dana imao je samo jednu noć dobrog sna pa je htio biti siguran da ga nitko ne slijedi. Stoga je naglo izišao s ceste kod Gaithersburga i potom promatrao izlaznu rampu da vidi tko dolazi. Nitko ga nije slijedio. Zadovoljan, odveze se u Holiday Inn gdje se prijavio pod izmišljenim imenom. U baru motela popio je dva piva, zatim večerao u motelskom restoranu i otišao u svoju sobu. Prije nego što će nazvati Kielburgera u ured i kod kuće, jedan sat gledao je CNN. Nitko se nije javio. Odjednom poskoči, zapanjen. Treća među domaćim vijestima glasila je: "Bijela kuća priopćila je vijest o tragičnoj smrti brigadnoga generala Calvina Kielburgera, zapovjednika Vojnog medicinskog istraživačkog instituta SAD-a za zarazne bolesti u Fort Detricku, država Maryland. General i njegova tajnica pronađeni su mrtvi u svojim domovima, kao očite žrtve nepoznatog virusa koji je već umorio četiri osobe u Sjedinjenim Državama, među njima još jednog znanstvenog istraživača u Fort Detricku. Bijela kuća naglašava da su ti tragični smrtni slučajevi izolirani, pa zasad nema nikakve šire opsanosti." Kroz Smithovu zbunjenu glavu prođe brzo ono što je znao. Ni Kielburger ni Melanie Curtis nisu radili u vrućoj zoni, u vezi s virusom. Nije bilo načina da se njime zaraze. Nije bilo nikakva incidenta niti se virus dosad prirodno širio. Ovo je bilo ubojstvo... još dva ubojstva! General je bio spriječen da krene do Pentagona i do šefa vojne liječničke službe, a Melanie Curtis spriječena je u mogućoj namjeri da nekome što kaže o generalovoj odluci. 145 1" A što je s potpunom tajnošću na koju su bili obvezni svi koji su radili na virusu? Sad je to znala cijela zemlja. Nitko je odjednom sve preokrenuo, ali zašto? "... u vezi s tragičnim smrtnim slučajevima u Fort Detricku, vojska zahtijeva od svih lokalnih policija da utvrde kretanje potpukovnika Jonathana Smitha, koji je proglašen osobom koja je napustila dužnost u Detricku bez dopuštenja (AWOL)." Smrznuo se pred motelskim televizorom. Na trenutak mu se učinilo kako se svi putovi zatvaraju. Zatrese glavom. Morao je to sebi podrobno objasniti. Neprijatelj koji je umorio Sophiju, generala i Melanie Curtis raspomagao je zastrašujućom silom. A sada slijede i

njega, a uz njih i policija. Bio je prepušten sebi. 146 D): Q J10 14 9:30, petak, 17. listopada Bijela kuća, Washington, D.C. Predsjednik Samuel Adams Castilla vodio je svoj ured tri godine i već je krenuo u kampanju za drugi mandat. Jutro u okrugu bilo je hladno i sivo, a on je očekivao dobar ishod doručka za prikupljanje priloga u hotelu Mayflower kad ga je morao odgoditi zbog hitnog sastanka. Uznemiren i zabrinut, digao se od teškog stola od borovine kojim se služio u Ovalnom uredu i smjestio se u kožnati stolac uz kamin, oko kojega su se okupili pozvani. Kao što je bio slučaj sa svakim predsjednikom, Ovalni ured bio je odraz ukusa predsjednika Castille. Nije tu bilo ni traga profinjenim unutaršnjim dekoraterima s istočne obale. Donio je ovamo rančevski namještaj s jugozapada, upravo iz svoje guvernerske rezidencije u Santa Feu, a jedan umjetnik iz Albuquerquea uskladio je crveno-žute Navajo zavjese sa žutim sagom, ispletenim plavim predsjedničkim grbom te s vazama, košarama i ukrasima što 149 je sve zajedno načinilo ovaj Ovalni ured najjednostavnijim u povijesti. "Shvaćam", reče. "CNN objavljuje šest smrtnih slučajeva od virusa do sada. Recite mi koliko je stvarno to opasno i s čime smo suočeni." Oni koji su sjedili oko jednostavnog borovog stola za kavu, muškarci i žene, bijahu oprezno optimistični. Glavni vojni liječnik Jesse Oxnard, koji je sjedio uz ministricu zdravlja i humanih službi, prvi se javio za riječ. "Dosad je bilo petnaest smrtnih slučajeva uzrokovanih nepoznatim virusom, koji je dijagnosticiran prošlog vikenda. Ovdje u Americi, naravno. Upravo smo doznali da je prvotno bilo šest slučajeva, od kojih su tri preživjela. Barem nešto malo nade." Šef štaba Charles Ouray nadopunio je informaciju. "Izvještaji Svjetske zdravstvene organizacije ukazuju na deset do dvanaest tisuća zaraženih u inozemstvu. Od njih, više tisuća je umrlo." "Ništa što bi s naše strane zahtijevalo neku specijalnu i hitnu akciju, rekao bih." To je bio glas predsjedatelja Zajedničkog štaba, admirala Stevensa Brosea. Stajao je oslonjen o stijenu kamina, pod velikim krajobrazom Stjenjaka. "Ali virus se može proširiti poput podivljalog požara", usprotivila se Nancy Petrelli, ministrica zdravlja i humanih službi. "Ne shvaćam kako bismo mogli mirne savjesti očekivati da CDC ili Fort Detrick sami izađu s protumjerama. Moramo se osloniti na privatni sektor, moramo stupiti u vezu s medicinskim i farmaceutskim korporacijama radi savjeta i pomoći." Pogleda čvrsto predsjednika. "Situacija će se pogoršati, gospodine. Jamčim vam to." Kad su neki počeli prosvjedovati, predsjednik ih prekide. "Kakve pojedinosti znamo dosad o tom virusu?" Glavni vojni liječnik Oxnard naceri lice. "To je dosad nepoznata vrsta, koliko nam Fort Detrick i CDC mogu reći. Još ne znamo kako se prenosi. Očito je visokosmrtonosan, jer je umrlo 150 troje ljudi koji su na njemu radili u Detricku, iako je smrtnost prvih šest slučajeva samo pedeset posto." "Tri od šest, za mene je dovoljno smrtonosno", dobaci predsjednik mračno. "Kažete da smo izgubili i tri znanstvenika iz Fort Detricka? Tko su oni?" "Jedan je bio medicinski zapovjednik, brigadni general Calvin Kielburger." "Dragi Bože!" Predsjednik tužno zakima. "Sjećam ga se. Razgovarali smo nedugo nakon što sam preuzeo dužnost. To je tragično." Admiral Brose suglasi se zloslutno. "Poklopac je odletio u zrak. Nakon prva četiri smrtna slučaja proglasio sam to državnim tajnom, jer mi je moj izvršni pomoćnik, general Caspar, priopćio da se previše amatera mota oko slučaja koji bi mogao postati kritičan. Zabrinuo sam se zbog mogućnosti izbijanja javne panike." Zastade da čuje odobrenje ispravnosti svoje odluke. Svatko je kimnuo, čak i predsjednik. General odahnu olakšano. "Policija je bila pozvana u domove generala Kielburgera i njegove tajnice kad je otkriveno da su mrtvi. U bolnici su prepoznali isti virus koji je prethodno ubio znanstvenicu iz USAMRIID-a. Sad su se i novinari dočepali slučaja. Morao sam im reći vijest, ali mediji sad znaju da se za podatke mogu obratiti samo Pentagonu. Točka." "Čini se dobrim korakom", suglasila se ministrica zdravlja, Nancy Petrelli. "Postoji i jedan znanstvenik koji se izgubio iz Detricka, on je dakle AWOL. To me zabrinjava." "Nestao je? Zna li zašto?" "Ne, gospodine", priznade Jesse Oxnard. "Ali okolnosti su sumnjive." "Nestao je ubrzo nakon što su umrli Kielburger i njegova tajnica", pojasni predsjedatelj Zajedničkog štaba. "Uzbunili smo vojsku, FBI i mjesne policije. Naći će ga. Zasad možemo reći da je slučaj upitan." 151 Predsjednik

kimnu. "To zvuči razumno. Slažem se s Nancy. Pogledajmo što može ponuditi privatni sektor. U međuvremenu, obavještavajte me o svemu. Vrlo me uznemiruje letalni virus o kojemu nitko ne zna ništa. To bi trebalo uznemirivati svakoga." 152 15 9:22 Washington, D.C. Multietničko gradsko područje Adams-Morgan živahan je predio s kavanskim terasama na vrhovima zgrada, s kojih puca zadivljujući pogled na grad. Njegove glavne arterije Columbia Road i Osamnaesta ulica pravi su potpuri kavana sa stolovima izvan lokala, barova i klubova, knjižara i antikvarnica, trgovina audiosnimkama, dućana s rabljenom robom i pomodnih butika. Pridošlice u egzotičnim odjećama Guatemale i El Salvadora, Kolumbije i Ekvadora, Jamajke i Haitija, jednog i drugog Konga, pa zatim Kambodže, Laosa i Vijetnama... dodaju boje tom već živahnom kraju. Za stražnjim stolom u kavani nedaleko od Osamnaeste ulice, gdje su šalice za kavu bile tako stare da su pobuđivale dojam kao da su tu još od dana kad su ovuda tumarali Indijanci, specijalni agent Lon Forbes, FBI, čekao je potpukovnika Jonathana Smitha. Znao je o njemu malo pojedinosti, osim što je tvrdio da je prijatelj Billa Griffina. Forbes je zbog toga bio podjednako zainteresiran i oprezan. 153 Kako nije imao vremena da istraži o Smithu nešto više nego što je bio podatak da radi u Fort Detricku kao znanstveni istraživač, agent Forbes predložio je susret u toj neurednoj kavani. Prispio je rano, pa je s druge strane ulice promatrao one koji su kasnili na doručak. Onda je došao i Smith. U svojoj sivkastozelenoj časničkoj odori, potpukovnik je zastao da promotri okolinu, zatim je promotrio lokal s vrata i napokon ušao. Efbiajevac je odmah zapazio dojmljivi stas pridošlice i neku suspregnutu snagu. Prema prvim dojmovima, Smith nije bio nimalo nalik onim bućoglavim znanstvenim istraživačima u tajanstvenom području stanične i molekularne biologije. Smith je ispijao kavu, pričao o vremenu neobičajeno toplom upitao Forbesa želi li kolač što je on odbio i neprekidno lupkao nogom pod stolićem. Forbes je promatrao i slušao. Potpukovnikovo lice bilo je čvrsto, pomalo nalik onom američkih Indijanaca, a crna kosa bila mu je začesljana natrag. Imao je oči plave poput mora, no njihova dubina nije imala ništa zajedničko s njihovom bojom. Forbes nasluti silinu koja se suzdržavala da ne eksplodira. Časnik ne samo što je bio na rubu, bio je navijen kao čelično pero. "Moram se vidjeti s Billom", najavi napokon Smith. "Zašto?" Smith je odvagao koliko je mudro odgovoriti. Naposljetku zaključio kako bi morao iskoristiti priliku i otkriti nešto od onoga što zna. Uostalom, došao je zatražiti pomoć. "Prije nekoliko dana Bili me potražio, zakazao tajni sastanak u Rock Creek parku i upozorio me da sam možda u opasnosti. Sad sam doista ugrožen i htio bih doznati više kako je on čuo za opasnost i što o njoj zna danas." "To je prilično jednostavno. Biste li mi rekli kakva je to opasnost?" "Netko me hoće ubiti." "Ali vi ne znate tko?" "U biti ne, ne znam." 154 Forbes se zagleda okolo po praznim stolovima. "Ne zanimaju vas okolnosti, ono što mi nazivamo okolica opasnosti?" "Trenutačno, ne. Želim samo doći do Billa." "Biro je golem. Zašto ste potražili upravo mene?" "Prisjetio sam se kako mi je Bili kazao da ste bili ondje njegov jedini prijatelj. U svakom slučaju, jedini u kojega se pouzdavao. Ako bi okolnosti krenule naopako, vi biste bili na njegovoj strani." Sto je istina, Forbes je to znao, no to je u njegovim očima bio i plus za Smitha. Bili bi to kazao samo osobi u koju se pouzdaje. "Dobro. Sad mi ispričajte o sebi i Billu." Smith je opisao zajedničko djetinjstvo, srednju školu i koledž. Forbes je slušao, uspoređujući rečeno s onim što mu je Griffin kazao i što je doznao iz osobne dokumentacije koju je proučio nakon što je Griffin nestao. Sve se poklapalo. Forbes otpi kavu. Nagnuo se naprijed u pospanoj kavani i promatrao svoje ruke koje su obuhvatile vrč. Glas mu je bio tih i ozbiljan. "Bili mi je spasio život. Ne jednom, nego dvaput. Bili smo partneri, prijatelji i više od toga. Mnogo, mnogo više." Pogleda Smitha. "Shvaćate?" Dok ga je Forbes promatrao, Smith pokuša pogledati iza njegovih očiju. Bilo je mnogo toga značajnog u jednoj riječi sa znakom pitanja: Shvaćate? Znači li to da su oni bili tako bliski, da je među njima bilo i stvari o kojima Biro nije znao ništa? Da su zajednički kršili pravila? Pokrivali leđa jedan drugome? Zaobilazili zakone? Činili smo nešto, shvaćate? Ne pitajte što. Ne pitajte za pojedinosti. Kad je posrijedi Griffin, u mene se možete pouzdati za pomoć. Mogu li se i ja u

vas pouzdati? Smith pokuša. "Vi znate gdje je on." "Ne znam." "Možete li ga pronaći?" 155 "Možda." Forbes opet otpi kavu, više zato da nečime ispuni trenutak nego zbog potrebe. "On nije više u Birou. Vjerujem da vam to nije poznato." "Poznato mi je. Rekao mi je to kad smo se sreli. Ali ne znam mogu li mu vjerovati. Možda radi potajice i dalje za FBI." "Ne radi." Forbes stade oklijevajući, napokon ipak nastavi. "On je došao iz labave vojne obavještajne službe, dok Biro ima svoja pravila. Pravila za sve. Postavlja pitanja o svakom vašem pokretu, bez obzira je li rezultat dobar ili ne. O svemu treba ispisivati papire. Bili je bio odviše samostalan. Inicijativa i uštogljeno ponašanje ne idu zajedno. Da ne govorim o tajnim inicijativama. Biro voli agente koji će o svakom svom dahu triput izvijestiti. To se Billu nikad nije svidalo." Smith se nasmiješi. "Ne, sigurno nije." "Dospio je u nevolje. Nepokornost. Ne igra u skupini. Dosta toga preuzeo sam na sebe. Ali Bili je krenuo i dalje. Prelazio je preko pravila i propisa, i nije uvijek izvještavao o izdacima za svoje akcije. Optužen je za zloporabu sredstava. Kad je pravio nagodbe da bi zaključio ovaj ili onaj slučaj, Biro je odbio priznati neke u koje su bili umiješani osobito loši ljudi. Sve je to Billu teško padalo, pa se naposljetku zgadio." "Otišao je?" Forbes potraži maramicu u kaputu. U tom trenutku Smith ugleda kako mu o ramenu visi veliki Browning od 10 mm. Biro je ustrajno vjerovao kako njegovi ljudi moraju imati najveće oružje. Forbes obrisa lice. Bio je nedvosmisleno zabrinut. Ali ne za sebe, nego za Billa Griffina. "Ne baš tako", odgovori. "Naišao je na nekoga tko je utajivao porez, nekoga tko je raspolagao novcem i moći. Nikad nisam doznao tko je to bio. Bili je počeo izostajati sa sastanaka, a između pojedinih zadataka nije se pojavljivao u Hoover Buildingu. Kad bi ga poslali da surađuje s nekim uredom na terenu, ne bi se pojavljivao danima. Zatim je spiskao jednu doznaku, a bilo je dokaza da živi na visokoj nozi previše je trošio novca, 156 kao obično. Ravnatelj je pronašao dokaze da Bili neovlašteno uhodi onog utajivača poreza i da se pritom služi ponečim mimo ovlaštenja zastrašivanje, uporaba službene značke bez ovlasti i slično. U Birou, ako radite za Biro, vi predstavljate Biro. Napokon su ga najurili. Počeo je raditi za nekoga. Činilo mi se da je to bio onaj utajivač poreza kojega je uhodio." Tužno zatrese glavom. "Nisam ga vidio više od godinu dana." Smith pokuša promotriti ulicu s one strane izloga, ali na prljavo staklo bilo je prilijepljeno odviše reklama. "Mogu naslutiti kako je bio zabrinut, čak zgaden. Ali da radi tako za nekoga? Da zastrašuje? To mi ne nalikuje Billu." "Nazovite to gadenjem, razočaranjem, izdajom načela." Forbes slegnu ramenima. "Koliko se to njega ticalo, nikoga u Birou nije odviše zanimala pravičnost. Sve se svodilo na pravila. Na zakon. Nažalost, on je čeznuo za novcem i vlašću. Nitko ne mijenja stranu tako lako kao vjernik koji izgubi svoju vjeru." "I vi se s time slažete?" "Niti se slažem niti se ne slažem. Bili je tako htio, i ja nisam postavljao pitanja. Bez obzira na sve, ja stojim uz njega." Smith promisli o svemu. Položaj mu je bio sličan Billovu, nekad. Njega nije izdao Biro, nego vojska a koliko je daleko Smith od mogućnosti da ga proglase huljom? Prema mišljenju Pentagona, on je vjerojatno već hulja. U svakom slučaju bio je AWOL. Može li on osuditi Billa? Je li ovaj efbiajevac bolji prijatelj Smithova starog prijatelja nego što je to bio sam Smith? Moralni postupci nisu uvijek onoliko apsolutni koliko smo to skloni misliti. "Vi ne znate gdje je on? Ili, tko je čovjek za kojega, odnosno s kojim on radi?" Forbes odgovori. "Ne znam gdje je, kao što ni ne znam radi li još uvijek za istog čovjeka. To je samo slutnja, a ja ne znam tko je to." "Ali možete potražiti Billa?" 157 Forbesove oči bljesnuše. "Recimo da mogu. Što biste željeli da mu kažem?" Smith je već imao ideju. "Da sam iskusio što je značilo njegovo upozorenje. Da sam ja preživio, ali su ubili Sophiju. Da znam kako oni raspoložu virusom. Ali ne znam što oni namjeravaju, pa bih morao s njim razgovarati." Forbes promotri krupnog vojnika-znanstvenika. FBI je već prije nekoliko dana obaviješten o zabrinjavajućoj situaciji s virusom, pa i o smrti dr. Sophieje Russell. A danas je od vojske došla poruka kojom se Smith proglašava AWOL, prijetnjom cjelovitosti istrage, onome što je Bijela kuća proglasila državnom tajnom. Porukom se zamoljava Biro da potraži Smitha i, ako ga nađe, da ga pod stražom vrati u Fort Detrick. Život proveden u procjenjivanju ljudi,

ponekad i u nekoliko sekundi o kojima je ovisio njegov vlastiti opstanak sve je to učinilo Forbesa sigurnim u sebe. Ne, Smith nije neprijatelj. Ako je išta zaprijetilo cjelovitosti istrage, bila je to paranoidna naredba o isključenju znanstvenih istraživača. Pentagon nije više želio naslove o agentima bakteriološkog ratovanja i mogućoj izloženosti naših vojnika opasnosti tijekom Pustinjske oluje. Čuvali su svoje sjedilačke guzice, po običaju. "Ako ga pronađem, prenijet ću mu vašu poruku, pukovniče." Forbes ustade. "Prijedlog za vas. Budite oprezni s kime razgovarate i čuvajte leđa, bez obzira što kanite raditi. Za vas je izdan nalog o uhićenju vi ste AWOL i usto bjegunac. Ne pokušavajte me više tražiti." Smith se zgrbio kad je čuo novost. Nije ga to iznenadilo, ali potvrda je za nj ipak bila udarac. Osjećao je izdaju i nasilje još otkako se vratio iz Londona. Najprije je izgubio Sophiju, a sad gubi i svoju profesiju, svoju karijeru. Kao da u grlu ima slomljeno staklo. Dok je efbiajevac izlazio, Smith je pogledom prošao po kavani s njezinim gostima koji su ispijali egzotične kave i čajeve. Vidio je Forbesa kako prolazi kroz vrata i stručnjački promatra 158 napućenu ulicu. On zatim nestade, izgubivši se kao para iznad kave. Smith ostavi novac na stolu i zatim skliznu kroz stražnja vrata. Vani nije zapazio nikakva sumnjivca; nije bilo ni tamnih Sedana u kojima netko sjedi. Dok mu je bilo oprezno udaralo, zabrza do udaljene postaje podzemne željeznice Woodley. 159 16 10:03 Washington, D.C. Smith izade iz podzemne na Dupont Circleu. Jutarnje sunce zračilo je sjajem i toplinom na gusti promet koji je okruživao park. Pogleda nehajno oko sebe i krenu, pridružujući se gomili poslovnih ljudi i državnih namještenika koji su krenuli na prvu jutarnju kavu. Pogled mu je neprekidno kružio dok se kretao gustišem ulica s kavanama, koktel-barovima, knjižarama i buticima. Ovdašnje trgovine bile su na višoj razini od onih u Adams-Morganu. Iako je bio listopad, turisti su izvlačili novčanike da plate nabavke. Dok je promatrao fizionomije, više puta zahvatio ga je gorko-slatki osjećaj dejd vu, a u nekoliko uzbudljivih trenutaka pričinilo mu se da upravo vidi Sophiju... Ona nije mrtva Živa je i živahna, samo nekoliko koraka udaljena od njega. Prošla je jedna brineta koja je imala isti lelujavi, seksi-korak. Morao se suzdržati da ne prohuji pored nje, kako bi se mogao okrenuti i promotriti je. Neka druga žena imala je dugu plavu kosu zavezanu u labavi konjski rep, što je redovito činila i 160 Sophia kako joj kosa ne bi smetala kod rada. A onda je prošla žena na kojoj se osjećao miris parfema istovjetan Sophijinu. Mora to svladati, upozori sebe strogo. Mora raditi. Pred njim je presudan posao koji će možda objasniti Sophijinu tragičnu smrt. Udahnu i zadrži zrak. Natjerao je sebe da neprekidno motri možebitne progonitelje. Krenuo je prema sjeveru uz Massachusetts aveniju pa prema Sheridan Circleu i Embassv Rowu. Na pola puta do Sheridanu načini nagao pokret kako bi se uvjerio da izbjegava nadzor. Brzo je prošao kroz glavna vrata upravo otvorene Phillipsove zbirke slika, projurio kroz prazne dvorane sa značajnim djelima Renoira i Cezannea, provokativnog Rothka i O'Keefe, i naposljetku šmugnuo kroz postrana vatrogasna vrata. Zastade, osloni se na zgradu i poče proučavati pješake i vozila. Naposljetku se uvjerio nitko ga ne motri. Ako je i bilo neke prijetnje, umakao joj je. Stoga požuri natrag do Massachusetts avenije i njegova Triumph parkiranog u sporednoj ulici. Nakon što je sinoć čuo televizijsku vijest o Kielburgeru, Melanie Curtis i o optužbi da je AWOL, učestao je s tim evazivnim manevrima. Probudio se u hladnom znoju, nakon noći koju je prosanjao o Sophiji. Natjerao se na obilat doručak, a zatim je proučavao jutarnji promet koji je jačao na autocesti, također helikoptere koji su nadzirali promet. Istuširan, obrijan i odlučan, bio je na cesti već prije sedam. Iz javne govornice nazvao je specijalnog agenta Forbesa a zatim krenuo preko rijeke Potomac prema Washingtonu. Kružio je neko vrijeme prije nego što je parkirao Triumph u sporednoj ulici kod Embassv Rowa. Zatim je ušao u metro da se nađe s Forbesom. Kad je pronašao svoj Triumph krenuo je ne žureći se prema Živahnoj rezidencijalnoj ulici između Dupont Circlea i Washington Circlea. Upadljiv znak označavao je ulaz u usku prilaznu cestu obrublvenu visokim i neurednim grmljem: **PRIVATNO 161 VLASNIŠTVO NE ULAZI!** Ispod njega nalazili su se manji znakovi: **ZABRANJEN PRISTUP NEOVLAŠTENIMA, TRGOVAČKIM PUTNICIMA I SAKUPLJAČIMA!** Zatim još

jedanput: ZABRANJEN PRISTUP! Smith je prezreo upozorenja i uvezao se unutra. Ondje se nalazio i omanji bijeli ljetnikovac pod sindrom i s crnim ukrasima, iza živice. Parkirao je ispred prolaza popločena ciglama koji je vodio od prilazne ceste do ulaza. Čim je izišao iz kola neki mehanički glas najavio je: "Stoj! Navedite svoje ime i svrhu posjeta. Ako to ne učinite za pet sekundi, uslijedit će obrambene mjere." Duboki glas kao da je dolazio s visine i imao je autoritet nebesa. Smith se nasmiješi. Vlasnik ljetnikovca bio je elektronički genij. Površina prilazne ceste bila je optočena mrežom neugodnih mjera, od suzavca do spreja koji je nagrađivao neželjene posjetitelje oblakom odvratnog smrada. Vlasnik Smithov stari prijatelj Marty Zellerbach bio je više puta izvođen pred sud, gdje su ga tužili bijesni trgovački putnici, čitači mjerila, poštari i isporučitelji robe. Ali Marty je imao dva doktorata filozofije i redovito je bio blag i sućutan, premda malo prostodušan. To što je bio veliki bogataš i što je mogao unajmiti najbolje branitelje nije mu škodilo. Njihovi argumenti bili su redovito strastveni i dojmljivi. Njegove žrtve jednostavno su morale primijetiti znakove upozorenja. Oni koji su neovlašteno ulazili morali su znati što čine. Od njih je zatražen vrlo razuman čin identifikacije, a zatražio ga je invalid koji je živio sam. Uostalom, bili su upozoreni. Njegove mjere sigurnosti, premda neugodne, nisu izazivale ozbiljnu štetu a pogotovo nisu bile letalne. Redovito je dobivao parnice, a nakon nekoliko pokušaja i policija je odustala da ga optužuje, savjetujući oštećenima da se nagode oko odštete i prestanu upadati na tuđi posjed. "Hajde, Marty", reče očarani Smith. "Ja sam tvoj stari prijatelj, Jonathan Smith." 162 Osjetilo se iznenađenje i oklijevanje. Zatim: "Pristupite prednjim vratima dglenim prolazom. Nemojte skretati sa staze, jer bi time bili aktivirani novi obrambeni uređaji." Naduveni se glas izgubio, a odmah potom začule su se zabrinute riječi: "Pripazi, Jone. Ne bih htio da postaneš smrdljiv kao tvor." Smith je krenuo onako kako je zatražio Marty. Nevidljivi laserski snopovi prekrivali su cijeli posjed. Samo jedan korak sa staze, ili nečiji neovlašteni pristup, aktivirao bi tko zna što. Uspeo se do natkrivenog trijema. "Otjeraj pse čuvaru, Marty. Stigao sam. Otvori vrata." Iznutra se začu hrapavi glas. "Moraš se pridržavati pravila, Jone." Istog časa glas se ponovno čuo. "Stani ispred vrata. Otvori kutiju i stavi lijevu šaku na staklo." "Ali, molim te." Smith se ipak nasmiješio. Dva zloslutna metalna pokrivača iznad vrata pomaknula su se otkrivajući tamne djevi kroz koje je moglo doći bilo što od mlazova boje do raketnih lansera. Marty je oduvijek nalazio djetinjsko zadovoljstvo u zamislima i igrama koje je većina ljudi zaboravljala čim bi sazreli. Ali Smith je pred vratima prihvatio igru, otvorio metalnu kutiju i pružio šaku do staklene ploče. Znao je što se događa: videokamera snimila je digitalni fotos njegova lica, a Martvjev superkompjuter odmah je konvertirao mjere lica u niz numeričkih podataka. Istovremeno je na staklenoj ploči ostao otisak Smithova dlana. Zatim je kompjuter usporedio prikupljene podatke s kodovima koje je držao među podacima za svaku osobu koju je Marty poznao. Ukočeni glas najavi: "Vi ste potpukovnik Jonathan Jackson Smith. Možete ući." "Hvala, Marty", odvrati on suho. "Upravo sam se pitao tko sam ja, dovraga." "Vrlo zanimljivo, Jone." 163 Usljedio je niz uzbudljivih, glasnih i muklih zvukova i drvetom prekrivena čelična vrata otvoriše se škripeći. Sklonost održavanju uređaja nije bila Martvjeva osobina, ali teatralnost svakako jest. Smith uđe u nešto što bi po svemu bilo tradicionalno predvorje, osim nečega vrlo dojmljivog njegov daljnji hod onemogućio je metalni kavez u koji je morao ući. Kad su se ulazna vrata kaveza zatvorila, Smith se našao među zatvorskim rešetkama. "Zdravo, Jone." S one strane predvorja začuo se pozdrav izgovoren Martvjevim sporim i preciznim glasom. Kad su se vrata kaveza otvorila, pojavi se Marty na postranim vratima predvorja. "Udi, molim te." Oči su mu svjetlucale vragolasto. Bio je nizak i odeblji čovjek nespretnih kretnji, kao da nikad nije naučio kako treba koristiti noge. Smith ga je slijedio do golemog kompjuterskog prostora u stanju potpunog nereda i zapuštenosti. Jedan strahoviti Cray i druga kompjuterska oprema prekrivali su sve zidove i veći dio poda, a ostalo pokućstvo podsjećalo je na otpatke Vojske spasa. Oko prozora sa zavjesama nalazili su se čelični okviri. Budući da je Martvjeva desna ruka nesuvislo klimatala, on

ispruži lijevu ruku da se rukuje sa Smithom, dok su njegove svjetlucave oči promatrale lijevi zid s kompjuterskom opremom. Smith reče: "Prošlo je već mnogo vremena, Marty. Drago mi je što se ponovno vidimo." "Hvala, i meni je drago." On se stidljivo nasmiješi, a njegove zelene oči susrele su se sa Smithovim i zatim ponovno odlutale. "Uzimaš li svoje lijekove, Marty?" "Oh, da." Nije se činilo da je zbog toga sretan. "Sjedi, Jone. Želiš li kavu i kolačiće?" Martin Joseph Zellerbach vlasnik dviju doktorskih diploma iz Cambridgea bio je pacijent Smithova strica Teda, kliničkog psihijatra, još otkako su Smith i Marty zajedno pohađali osnovnu školu. Mnogo bolje prilagođen i socijalno zreo, Smith je uzeo Martvja pod svoje okrilje, štiteći ga od okrutnog zadir164 kivanja ostale djece pa i nekih učitelja. Marty ne samo što nije bio glup, nego je pokazivao znakove genijalnosti još od pete godine. Smith ga je oduvijek držao zabavnim, zgodnim i intelektualno poticajnim. S godinama Martvjeva je inteligencija samo jačala ali je on bio sve osamljeniji. U školi je lako stjecao znanja, ali nije imao želje za drugim ljudima i za odnosima što su prije puberteta i u pubertetu tako važni. Imao je mnogo tajanstvenih radoznalosti i podučavao je druge nadugačko i naširoko. Znao je odgovore na sve, pa je, da bi olakšao svoju dosadu, razarao razrede svojim divljim i blještavim fantazijama i manijama. Nitko nije htio povjerovati da netko, toliko pametan koliko je već bio Marty, nije namjerno grub i izazovan. Učitelji su ga stoga često slali ravnatelju na razgovor. U kasnijim godinama Smith se morao tući sa zapjenušanim momcima koji su mislili da ih Marty "cinka pred djevojkama." To neobično ponašanje bilo je posljedica Aspergerova sindroma, rijetkog oboljenja na manje teškom kraju autističkog spektruma. Sa svakakvim dijagnozama u djetinjstvu, od "daška autizma" do opsesivno-prinudnih tegoba i visoko razvijenog autizma, Martvjevu je pravu dijagnozu napokon dao Smithov stric Ted. Martvjevi ključni simptomi bijahu iscrpljujuće opsesije, visoka inteligencija, onesposobljavajuće pomanjkanje socijalnih i komunikacijskih sklonosti i izvanredna nadarenost za elektroniku. U blažim slučajevima, oni koji su trpjeli od Aspergerova sindroma opisivani su kao "aktivni ali nespretni" ili "autističnoekscentrični." Ali Marty je bio nešto teži slučaj. Usprkos pokušajima specijalista da ga socijaliziraju, osim onih nekoliko puta kad se prije više godina našao pred sudom, on nije napuštao ovaj ljetnikovac iz kojega je, uz mnogo brižnosti i ljubavi, dijelom stvorio elektronički raj a dijelom utočište za svoje ekscentričnosti. Tako je živio u ljetnikovcu već petnaest godina. 165 Od te bolesti nije bilo spasa, pa su neku pomoć ljudima poput Martyja pružali tek stimulatori središnjeg živčanog sustava, lijekovi poput Aderalla, Ritalina, Cvlerta ili novog lijeka koji je Marty upravo uzimao, Miderala. Kao i u slučajevima shizofrenije, te ljekarije omogućivale su Martvju da funkcionira s obje noge na zemlji. Ograničavale su njegove fantazije, entuzijazme i opsesije. Premda ih je mrzio, uzimao ih je kad je znao da mora "normalno" djelovati", npr. plaćati račune, ili kad je Aspergerov sindrom prijetio da će ga potpuno izbaciti iz kontrole nad samim sobom. No čim bi uzeo ljekariju, svijet bi po Martvjevim riječima postao tup, dosadan i udaljen, pa bi se gubila i glavina njegove genijalnosti i kreativnosti. Stoga je oduševljeno prihvatio novu ljekariju koja ga je brzo umirivala, kao i većina ostalih, ali njezin učinak trajao je najviše šest sati, što znači da ju je mogao uzimati češće. Živeći u svom ljetnikovcu kao izopćenik iz svijeta, mogao je biti bez svojih ljekarija više nego većina onih koji su trpjeli od Aspergerova sindroma. Ako bi vam bio potreban kompjuterski genij da se bavi kreativnim, možda i ilegalnim hakiranjem, poslužio bi vam Marty Zellerbach ali bez svojih ljekarija. Ali onda bi o vama ovisilo da ga držite u tračnicama, o vama bi ovisilo hoćete li shvatiti kad je trenutak da ga vratite na zemlju ako bi zaprijetio da će odletjeti nekamo u vlastitu orbitu. Upravo zato je Smith sad bio ovdje. !

"Marty, trebam pomoć." "Naravno, Jone." Marty se nasmiješio dok je u ruci držao zamrljani vrč s kavom. "Upravo je vrijeme za novu dozu. Odustat ću." "Nadao sam se da ćeš mi to reći." Smith objasni sve o izvješću Instituta Princa Leopolda iz Belgije, koje kao da nije postojalo. O telefonskim pozivima koje je Sophia mogla upućivati ili primati, ali bilježnica o tome nestala je. O tome koliko mu je prijeko potrebno da dozna bilo što o nepoznatom virusu. 166 "Ima još toga. Htio

bih pronaći Billa Griffina. Sjećaš ga se iz škole." Naposljetku je opisao kako je uhvatio trag triju žrtava virusa u Zaljevskom ratu i u bolnici MASH.

"Pogledaj možeš li išta pronaći o virusu u Iraku, do deset godina unatrag." Marty odloži vrč s kavom i dade signal svom kompjuteru. Na licu mu se pojavi smiješak entuzijasta. "Poslužiti ću se novim programima." Smith ustade. "Vratiti ću se za sat, otprilike." "Dobro", Marty protrlja ruke. "Ovo će me veseliti." Smith ga ostavi dok je radio tromim i nespretnim prstima po tipkovnici.

Ljekarije će ubrzo prestati djelovati, Smith je to znao, a onda će prsti i mozak odletjeti sa zemlje i Marty će morati ponovo uzeti Mideral. Našavši se napolju Smith je požurio do svoga Triumphu. Dok je promet bučno prolazio, Smith nije zapazio helikopter koji je zastao visoko iznad njegove glave, a zatim požurio načinivši petlju prema lijevo, kako bi se našao usporedo s njim dok je vozio prema Massachusetts aveniji. Od buke rotora i vjetra što je prodirala kroz otvoreni prozor Bell Jet Rangera helikopter je počeo vibrirati. Nadal al-Hassan podigao je mikrofon blizu usana. "Maddux? Smith je posjetio jedan ljetnikovac blizu Dupont Circlea." Pronašao je ljetnikovac na gradskom zemljovidu i opisao prikrivenu pristupnu cestu iza visoke živice. "Utvrđi tko ondje živi i što je Smith ondje htio." Isključi mikrofon i počeo zuriti prema starom, klasičnom Triumphu dok je napredovao prema Georgetownu. Prvi put se dogodilo da se al-Hassan osjeća nelagodno. Nije to bio osjećaj koji bi ga nagnao da se javi Tremontu, ali ga je poticao da ostane blizu Smitha. Koliko god imao povjerenja u Griffina, nije mogao odstraniti nelagodu. 167 17 10:34 Washington, D.C. Bili Griffin je kratko bio u braku i Smith je dvaput sreo tu ženu čak prije nego što je par bio zaručen. Oba puta našao ih je sretne, na obilasku grada, u bučnim newyorškim barovima koje je Bili obilazio za svojih vojničkih dana. Bili ih je tada često posjećivao, možda zato što je inače život provodio na dalekim mjestima gdje je svaki korak mogao biti njegov posljednji korak i gdje je svaki sušanj mogao značiti neprijatelja. Smith zamalo nije znao ništa ni o ženi niti o braku, osim činjenice da je potrajao manje od dvije godine. Čuo je da ona i dalje živi u onom stanu u Georgetownu, koji je nekad dijelila s Billom. Ako je Bili bio ugrožen, možda se ondje skrasio upravo zato što su rijetki znali za to pribježište. Bio je to dalekosežan potez, ali, osim Martvja, nije imao mnogo toga na izbor. Kad se približio njezinu stanu poslužio se mobitelom da je nazove. Odgovorila je spremno i učinkovito. "Marjorie Griffin." 168 "Gospodo Griffin, vi me se jamačno ne sjećate, ali ja sam Jonathan Smith, Billov "

"Sjećam vas se, satnice Smith. Ili sad već bojnice ili čak pukovnice." "Ne znam što sam sada, i to nije važno, ali još jučer bio sam potpukovnik. Vidim da ste zadržali Billovo prezime." "Voljela sam Billa, pukovnice Smith. Na nesreću za mene, on je svoj rad volio više. Ali, vi očito niste nazvali da biste se raspitivali o mom braku ili razvodu. Vi tražite Billa, zar ne?" Bio je oprezan. "Pa " "Sve u redu. Kazao mi je da ćete možda nazvati." "Vidjeli ste ga?" Nastupi stanka. "Gdje ste sada?" "Ispred vašeg stana. U Triumphu." "Sići ću." U golemoj, neurednoj prostoriji nakrcanoj kompjuterskim terminalima, monitorima i sklopovskim pločicama, Marty Zellerbach koncentrirao se. Snopovi otisnutog papira bijahu naslagani u neuredne gomile uz stolac. Radijski prijemnik emitirao je neprekidni zvuk dok je osluškivao zvuke prijenosa podataka. Zavjese bijahu navučene a zrak prohladan i suh, zamalo klaustrofobičan, što je bilo prikladno Martvjevim uređajima a i njemu je to odgovaralo. Smiješio se. Poslužio se Smithovim kodovima da se poveže s kompjuterskim sustavom USAMRIID-a i uđe u glavni kompjuter. Sad je počinjalo ono pravo. Osjećao je drhtavicu dok je prolazio kroz razna kazala sve dok nije naišao na lozinku ravnatelja sustava. Podrugljivo se nasmiješio. Podatak je bio nepristupačan. Ipak, pronašao je dokument koji je otkrivao da se USAMRIID-ov kompjuter služi Popcornom najnovijim uređajem 169 za šifriranje. Kimnu, zadovoljan. Bio je to prvorazredan softver, što znači da je laboratorij u dobrim rukama. Osim što nisu računali na Martvja Zellerbacha. Posluživši se programom koji je sam izumio, on je usmjerio svoj kompjuter da traži lozinku pretražujući svaku riječ iz velikog Webstera, te cjelovite dijaloge svih četiriju filmova Zvezdani ratovi, televizijske serije Zvezdane staze, Monty Pythonova Letećeg cirkusa i svih romana J.R.R. Tolkiena

što su bili omiljeno štivo svih kibernetičara. Marty skoči i poče koračati. Zabacio je ruke iza leđa, krećući se kroz prostoriju svojim nesigurnim korakom, kao da plovi po oceanu u ulozi gusarskog kapetana. Njegov program bio je neizrecivo brz, ali kao i svi smrtnici, i on je morao pričekati. Najbolji hakeri mogu danas pokrasti većinu lozinki, prodrijeti i u kompjutere Pentagona i jahati kroz svjetski Internet poput bjegunaca s Divljeg zapada. Čak bi i neki novak mogao kupiti softver koji bi mu omogućio invaziju i napade na web čvorove. Zbog toga su velike korporacije i državne službe neprekidno jačale svoju informatičku sigurnost. Zbog svega toga Marty je počeo razvijati vlastite programe i pretražnike kako bi otkrio slabosti pojedinog sustava i probio se kroz prepreke koje bi zaustavile druge. Odjednom začu kako njegov kompjuter svira melodiju iz neke televizijske emisije. Ding-dong-ding. Uz osmijeh požuri do stolca, pogleda zaslon i usklikne od radosti. Lozinka je bila njegova. Nije bila osobito dosjetljiva Betazoid, po imenu stanovnika planeta Beta iz Zvezdanih staza. Nije se morao poslužiti svojim sofisticiranijim razbijačem lozinki, koji je izbjegavao sve stvarne riječi. S lozinkom ravnatelja sustava dobio je i unutarjni IP internetski protokol. Sad je raspolagao nacrtom USAMRIID-ove kompjuterske mreže a ubrzo je dobio i "korijen", što znači da je imao pristup svim dokumentima te da je mogao slijediti, mijenjati ili brisati sve podatke. Sad je on bog. Ono što je Jon Smith zahtijevao nije bila dječja igra, ali nije bilo ni nalik usponu na Mount Everest. Marty je brzo pregledao 170 sve poruke elektroničkom poštom iz Instituta Princa Leopolda, ali svaka poruka potvrđivala je samo to da nisu uspjeli identificirati novi virus. Ali Jonu ionako nisu bili potrebni ti dokumenti. Ako je išta još postojalo u laboratorijskoj informatici, to je za golemu većinu ljudi bilo prebrisano. Nestalo zauvijek. Oni bi odustali. Ali ne i Martv, koji je pokrenuo još jedan istraživački program da pregleda prostore i pukotine među podacima. Kad se sve više podataka unosi u sustav, novi se ispisuju preko starih, a kad je preko jednog podatka upisan drugi, onaj prvi ne može se više pronaći. Nakon što njegov program nije više mogao pronaći bilo kakav dokaz o još nekom e-mailu iz belgijskog laboratorija, Martv je zaključio da se jamačno upravo to dogodilo. Zabaci glavu i ispruži ruke visoko prema stropu. Njegov lijek prestao je djelovati. Nešto ga je potresalo dok mu je mozak stjecao dijamantnu bistrinu. Spusti pogled, a prsti počеше juriti po tipkovnici pokušavajući dosegnuti brzinu misli. Dao je uputu programu da obavi potragu na drugi način, usredotočujući se ovaj put na bitove imena, adresu e-maila i druge identifikacijske osobine. Program je pretraživao nedokučivom brzinom i evo, pokazala su se dva djelića imena laboratorija opold Inst. Uskliknuvši, on nastavi slijediti otiske e-maila tragove podataka i brojki kojih je Martv zamalo osjećao miris prema Federalnoj medicinskoj banci podataka i do terminala kojemu se moglo pristupiti samo pomoću lozinke ravnateljice, Lily Lowenstein. Odatle je mukotrpno slijedio otiske do samog Instituta Princa Leopolda. Njegove zelene oči bljesnuše. "Tu si ogavna životinjo!" Riječ je podsjećala na Lewisa Carrolla i njegov Jabbertvock. U skrivenoj sigurnosnoj kopiji, duboko unutar sustava Instituta, pronašao je i kopiju izvješća. Izvješće je bilo poslano elektroničkom poštom iz Instituta Princa Leopolda za tropsku medicinu u laboratorije Četvrtog 171 stupnja širom svijeta. Pogledavši ga na brzinu, zaključio je kako bi Jonu moglo biti korisno. Odlučivši to, Marty je pokušao slijediti ostalu elektroničku poštu. Namrštio se jer su se dokazi gomilali: netko ju je izbrisao ne samo u ishodištu, središnjem kompjuteru Instituta Princa Leopolda, nego i iz adresa svih primatelja. Ili se moralo zaključiti da se tako nešto dogodilo. I to je sve što bi mogli ustanoviti kompjuterski bezveznjaci, obični hakeri pa čak i većina stručnjaka za elektroničku sigurnost. Ponovno, ne i Marty Zellerbach. Njega su pohodili kibernetički mudraci da im odgonetne nešto nedokučivo ili omogućí nešto nedostupno. Nije imao akademskih naslova osim doktorata filozofije stečenog na području kvantne fizike i matematike te diplome iz književnosti i nije radio za ikoga drugoga osim za sebe. U svakodnevnom svijetu on je nalikovao nasukanu kitu, u njemu je dahtao i soptao, bio je objekt ismijavanja... ali duboko u elektroničkim vodama kibernetičkog oceana bio je snalažljiv i moćan. Tu je on bio kralj Neptun i obični smrtnici morali su to priznati. Smijući se sav sretan,

prepleo je prste kao da su mačevi duelanata a zatim skočio na noge. Pritisnuo je komandu za ispis. Dok je po strani izvodio vratolomnu piruetu, stroj je bljuvao izvješće. Martvja ništa nije toliko zadovoljavalo kao uspjeh kad bi učinio nešto što drugi ne mogu. Bila je to tek mala naknada za osamljениčki život, i u svojim mirnijim trenucima on bi to uvažavao. Naposljetku... on je gledao odozgo te ljude olovnih nogu i tupih mozgova koji su ga prezirali vodeći svoje uredne živote i održavajući svoje međusobne odnose. Unatoč svom Aspergerovu sindromu, unatoč ovisnosti o ljekarijama, on je u petnaest godina života provedenog u osami iza stijena ljetnikovca imao, zapravo, više odnosa s ljudima nego većina njih za cijelog života. Sto su, za ime božje, oni vani zamišljali da on ovdje čini? Koješta. Sto su oni mislili čemu služi e-mail? Gluposti! 172 Zgrabivši izvješće, mahao je njime kao glavom ubijenog neprijatelja. "Ti čudovišni virusu, nitko ne može pobijediti paladina. A ja sam Paladin! Pobjeda je moja!" Pola sata kasnije, tragovi iz istog terminala FRMC-a odveli su ga ravno do zastarjele elektroničke mreže iračke vlade i do niza izvješća iz prošle godine koja su se ticala sindroma akutnog respiratornog poremećaja. Sve je to otisnuo i zatim nastavio ploviti iračkim kibernetičkim sustavom u potrazi za bilo čime što bi spominjalo virus, i deset godina unatrag. Ali nije bilo ničega. Bilješke o telefonskim razgovorima Sophije Russell bile su teži izazov. Nije našao tragove uljeza u telefonskom sustavu Fredericka. Ako je postojala neka bilješka neregistriranog vanjskog poziva sa Sophijina telefona, ona je izbrisana u samoj kompaniji. Uklonjen joj je svaki trag. Svi pokušaji da pronade Billa Griffina posredstvom podataka na koledžu kao i podataka zdravstvenog i mirovinskog osiguranja ili bilo kojeg traga iz njegova prošlog života završavali su jednom porukom: adresa nepoznata. Stoga se Marty bacio na sustav FBI, u koji je već ulazio tako često da bi to mogao učiniti i sam kompjuter. Vrijeme mu je ograničavala opasnost da mu uđu u trag, jer je FBI raspolagao jednim od najboljih uređaja za otkrivanje uljeza (IDS). No, čakao je dovoljno dugo da vidi kako je službena dokumentacija o Griffinu završavala izlaskom iz službe. Ako je i bilo nekih tajnih dogovora, Marty nije pronašao ništa nije bilo tajnih izvještaja, platnih naloga, lozinki ili bilo kakva drugog dokaza da je Marty ostao potajno u službi. Ipak, dokumentacija je na kraju imala zastavicu i primjedbu da navedena Griffinova adresa više nije točna, pa bi je trebalo nabaviti. Taj Griffin ipak je bio netko čak se i FBI pitao gdje stanuje. Mnogo težim od sigurnosnog sustava FBI-a, pokazao se sustav vojne obavještajne službe. Kad se probio kroz sigurnosne prepreke mogao je upasti u sustav, pročitati personalne podatke, 173 i ispasti iz sustava. Ali ni tu nije našao nikakvu valjanu adresu. Marty se počesa po glavi i napući usne. Ne samo što je izgledalo da je Griffin odlučio nestati, nego se činilo da je to i uspio. Strašno. To je bilo vrijedno poštovanja. Iako Marty nikad nije volio Griffina, sad mu je to morao priznati. Zabaci se u stolcu, prekriži noge i nasmiješi se, ne dotičući kompjuter mučnih trideset sekundi. Bio je to njegov način da nekom oda počast. Jednim zamahom otvori zasad nepopunjenu datoteku o Billu Griffinu. U kibernetičkom svijetu nije navikao na poraze, pa ga je ovaj pothvat i ozlojedio i nadahnuo. Bili Griffin je ispario. Ali to nije kraj. To je bio početak! Nije bilo ničega primamljivijeg od izazova što ga upućuje valjan suparnik, a Griffin je već dokazao da je to. Marty se stoga nasmiješi. Počesa se po bradi i natjera mozak da se vine u stratosferu. Da pronade neko rješenje u svojoj uzbuđljivoj dosjetljivosti. To je mogao učiniti tek onda kad nije bio pod utjecajem lijekova mogao je poletjeti. No upravo u trenutku kad se jedna zamisao počela uobličavati, on poskoči, zapanjen. Kompjuter se oglasio vriskavim tonom i počeo bljeskati zasljepljujućim crvenim signalom: ULJEZI! ULJEZI! ULJEZI! Više uzbuđen nego zabrinut, Marty pritisnu gumb. Zasljon je otkrio da bi to moglo biti zanimljivo: LOKACIJE A i X On nestrpljivo pritisnu drugi gumb. Na zidu iznad njega proradiše dva monitora visoke rezolucije. Na lokaciji A, iza ljetnikovca, dva čovjeka pokušavala su provući se kroz gustu živicu, no ona je bila odviše gusta da bi se moglo kroz nju proći, a odviše visoka da bi ju se preskočilo. Marty je porugljivo promatrao njihove uzaludne pokušaje. 174 Ali lokacija X bila je nešto drugo. Gutao je slinu i motrio kako neko teretno sivo vozilo bez

natpisa parkira na njegovoj skrovitoj pristupnoj cesti. Iz njega su izišla dva mišićava neznanca, obojica držeći velike poluautomatske pištolje dok su pogledom pretraživali njegov posjed. Zahvaćen strahom, katalog u njegovu mozgu identificirao je jedno oružje kao stari Colt 45 1911, dok je drugo oružje bio Browning od 10 mm, onog tipa kakvim se sada služio FBI. Tih uljeza neće se tako lako riješiti. Martvjevo kratko i zdepasto tijelo počelo se tresti. Mrzio je uljeze i nasilja bilo koje vrste. Njegovo okruglo lice, tako ozareno i uzbuđeno još prije nekoliko sekundi, sad je bilo blijedo i drhtavo. Dok je mehanički glas upozoravao dvojicu ispred kuće, zurio je u zaslون. Kao što je i sumnjao, odlučili su prezreti upozorenje. Pojurili su prema stepenicama bio je to juriš. Martvjevo raspoloženje trenutno se popravi. Mogao je barem malo uživati. Lupkao je prstima i poskakivao po stolcu dok je automatski sustav sigurnosti izbacivao oblak suzavca. Dvojica se uhvatiše za lica. Odskočili su natrag, kašljući i psujući. Marty se nasmija. "Sljedeći put dobro slušajte što vam se kaže!" U pozadini kuće, drugi par uljeza uzeo je iz susjedova dvorišta kante za smeće da bi se pomoću njih prebacio preko živice. Marty je napeto promatrao. U pravom trenutku... upravo kad su se uspentali do ruba živice... Marty je okrenuo ključ. Oborio ih je rafal teških gumenih metaka. Pali su na leđa u susjedovo dvorište. Marty je imao samo trenutak za veselje, jer su se ona dvojica s prednje strane oporavili i došli do vrata. "A sada, piece de resistance!" Vonj iz cijevi iznad vrata zapljusnuo ih je, pa su se povukli šepajući i jaučući. Marty pljesnu rukama. Onaj kraći i zdepasti, koji se pričinjao predvodnikom, oporavio se dovoljno da prihvati okruglu ručicu na vratima. 175 Marty se nagnu, željno iščekujući. U ručici je bila struja, od koje se uljez sav stresao. Vrisnuo je i odskočio. Vrtio se u stolcu, iščekujući što će učiniti drugi par. Dvojica u stražnjem dvorištu pokazali su se snalažljivima. Probili su živicu svojim automobilom i sad su se brzo micali naprijed, pužući pod snopom lasera. Marty se smijuljio znajući što će im se dogoditi: ako dotaknu vrata ili prozore čeka ih udarac strujom, a ako i to svladaju, bit će zarobljeni u kavezima. Ali sva ta obrambena sredstva, koliko god bila đavolski dosjetljiva, nisu bila letalna. Marty je bio protivnik nasilja, koji nije imao razloga da očekuje neku stvarnu prijetnju. On se branio tek od drskih šaljivčina, uljeza i gnjavatora od stranaca koji su ga htjeli omesti u njegovoj miroljubivoj osami. Konstruirao je, izumio, kupovao i dao izgraditi niz dječjih igara koje su bile prepreka i omogućavale siguran uzmak. Ali ni jedna od tih dosjetki ne bi zaustavila stvarnog ubojicu. Obuzeo ga je strah. Srce mu je lupalo. Ali kad je netko genij, to ima svojih prednosti. Još prije desetak godina stvorio je plan upravo za takvu nezgodu. Zgrabi daljinski upravljač i ispise za Jona i pojuri u kupaonicu. Pritisnu jedan gumb na daljinskom i kada se uzdignu prema zidu. Drugim gumbom otvorio je skroviti prolaz pod kadom. Sav ispunjen strahom, spustio se niz ljestve pored prolaza za kanalizaciju a odatle do dobro osvijetljenog tunela. Nakon dva pritiska na daljinski vrata iznad njega zatvoriše se, a kada se što on nije mogao vidjeti vratila na svoje mjesto. Marty udahnu zrak olakšano. Ljuljajući se u hodu na svojstven način, on dođe do tajnih vratiju na izlazu iz tunela. Nakon nekoliko sekundi već se našao u zamalo identičnom ljetnikovcu u susjednoj ulici, kojega je također bio vlasnik. No ovaj je bio nemodificiran i prazan. Bila je to prazna kuća ispred koje se trajno isticao natpis ZA PRODAJU, a u njoj nije bilo ničega osim jednog telefona. Iza njega, s druge strane živice, 176 odjekivale su psovke i jecaji. Ali čuo je i zvuke razbijenog stakla, pa je znao da će uljezi uskoro biti u njegovoj kući i početi tražiti kamo je pobjegao. Zabrinut, zgrabi telefonsku slušalicu i okrenu brojeve. 177 18 11:07 Washington, D.C. Sveučilište Georgetown utemeljili su jezuiti 1789. godine kao prvu visoku školu u Sjedinjenim Državama. Zgodne građevine iz osamnaestog i devetnaestog stoljeća uzdižu se među drvećem i popločanim ulicama, kao uspomene na doba kad se malo znalo o virusima, ali se već tada obrazovanje sagledalo kao rješenje žestokih nevolja suvremenog društva. Smith je mislio o tome dok se kroz prozor fakultetskog predvorja Georgetowna divio starom kampusu među visokim stablima. |||| "Vi ste sad na fakultetu?", reče. "Suradnički profesor povijesti", odvrati sjetno Marjorie Griffin. "Pretpostavljam da vam Bili nikad

nije kazao čime se ja bavim. Kad smo se upoznali bila sam na Newyorškom sveučilištu. Zatim sam došla ovamo." "Nikad nije mnogo pričao o svome privatnom životu", priznade Smith. "Obično o našim poslovima i o zajedničkoj prošlosti. O starim danima." 178 Ona odsutno promiješa čaj. "U posljednje vrijeme vidjeli smo se nekoliko puta, možda ni toliko. Ovih godina nešto se dogodilo Billu. Postao je tih, ćudljiv." "Kad ste se posljednji put vidjeli, Marjorie?" "U proteklih nekoliko dana dvaput. U utorak ujutro pojavio se pred mojim vratima. Zatim ponovo sinoć." Ona otpi čaj. "Bio je živčan, nabrušen. Kao da se brinuo za vas. Kad je ušao, odmah je krenuo do prozora i pogledao ulicu. Upitala sam ga što to gleda, ali nije mi odgovorio. Umjesto toga zamolio je šalicu čaja. Donio je vrećicu punu kroasana iz francuske pekarnice na M ulici." "Znači, posjet na brzinu", pokušao je odgonetnuti Smith. "Zašto?" Marjorie Griffin nije odmah odgovorila. Dok je kroz prozor promatrala mimohod studenata popločanim puteljkom, lice joj se opustilo. "Možda stvar osjećaja. Mrzim pomisao da je došao oprostiti se, ali možda je bilo upravo to." Pogleda Smitha. "Ponadala sam se da ćete vi znati." Smitha je zamalo potresla spoznaja da je ona lijepa žena. Ne kao Sophia, ne. Jedna mirna ljepota. Neka sigurnost u sebe i ono što jest. Ne pasivna, točnije rečeno, ali niti u nemirnoj potrazi za nečim. Imala je tamnosive oči i crnu kosu zavezanu u francuski čvor na potiljku. Jednostavan stil. Dobre jagodice i snažna čeljust. Tijelo na razmeđu između sitnog i teškog. Smith osjeti uzbuđenje, privlačnost, ali zatim to nestade. Osjećaj je zamro prije nego što je mogao bljesnuti, neočekivan i neželjen, čemu je odmah uslijedio probod boli. Grč tuge za Sophijom. "Prije dva dana, sad su već zamalo tri", reče joj, "upozorio me da sam u opasnosti." Opisao joj je susret u Rock Creek parku, zatim napade na njega, infekcije virusom, Sophijinu smrt. "Netko posjeduje živi virus, Marjorie, i taj tko ga posjeduje ubio je Sophiju, Kielburgera i njegovu tajnicu." "Dragi Bože." Njezino ljupko lice zahvatio je strah. 179 "Ne znam tko je to ili što je to, ali oni me pokušavaju spriječiti da doznam što je posrijedi. Bili radi s njima." Pokri lice rukom. "Ne. To nije moguće!" "Jedino tako mogao je znati zašto me upozorava. Pokušavam sad otkriti radi li potajice za policiju ili je s njima po svojoj volji." Oklijevao je, ali onda ipak reče: "Njegov najbliži prijatelj u FBI-u kaže da ne radi za njih tajno." "To je Lonny Forbes. Uvijek mi je bio drag." Stisnu usne i tužno zatrese glavom. "Bili je postao teži. Ciničniji. Ova dva puta kad smo se vidjeli, zapazila sam da ga nešto muči. Učinilo mi se da je to bilo nešto čime se nije ponosio, ali zbog toga ipak ne bi odustao." Uze šalicu, i kad vidje da je prazna, počeo buljiti u nju. "Nagađam što je to s njim, naravno. Nikad se neću još jednom udati. Tu i tamo zapazim nekog zgodnog muškarca, ali to je sve. Bili mi je bio velika ljubav. Ali njemu je velika ljubav bio posao, koji ga je na neki način razočarao. Znam da se osjećao izdanim. Izgubio je vjeru, kako biste vi rekli." Smith je shvatio. "U svijetu koji nema druge vrijednosti osim novca, on želi svoj udio. To se događalo i drugima. Znanstvenicima koji se prodaju za dolare. Iskorjenjivanje zala, liječenje bolesti, spašavanje života sve to promatraju kroz novac. Bez savjesti su." "Ali vas on ne može izdati", dometnu Marjorie. "Zbog tog unutarnjeg sukoba je razdrt." "On me već izdao. Sophia je mrtva." Kad je otvorila usta da se usprotivi, javi se Smithov mobitel. Glave u predvorju zlovoljno se uznemiriše. Smith izvadi aparat iz džepa. "Da?" Bio je to Marty, koji je izgledao i uzbuđen i prestrašen. "Jone, uvijek sam govorio da je svijet nesiguran." Zastade i uzdahnu. "Sad sam se u to i osobno uvjerio. Pojavila se cijela skupina uljeza. Četvorica, zapravo. Provalili su u moju kuću. Ako me pronađu, ubit će me. Ali za to si ti veći stručnjak. Moraš me spasiti!" 180 Smith odgovori tiho. "Gdje si sada?" "U mojoj drugoj kući." Dade mu adresu. Iznenađa glas mu se slomi. Bio je prestravljen. "Žuri!" "Odmah krećem." Smith se ispriča, napisao joj broj svoga mobitela na ceduljicu i zamolio je da ga nazove ako se Bili ponovo pojavi. Pohita kroz predvorje. I dok je kretao prema Martvjevoj kući, Smith zapazi sivo teretno vozilo parkirano na pristupnoj cesti. U kolima kao da nije bilo nikoga, a visoka živica i zavjese zakrivale su unutrašnjost kuće. Promotrio je oko sebe, ali nije zapazio ništa sumnjivo. Čuo se tek uobičajeni prometni šum. Smith je neprekidno motrio dok se vozio oko

bloka. Zatim je došao do pristupne ceste ljetnikovca neposredno iza onog Martvjevog. Na prednjem travnjaku kočila se bijela metalna ploča s natpisom ZA PRODAJU, već zahrđala na rubovima. Martvjevo prestravljeno lice virilo je malo iznad doprozornika kad je ugledalo sjenu koja se primiče. Smith dotrča do prednjih vratiju. Marty ih otvori, pritišćući uz grudi snop papira i daljinski upravljač. "Dođi. Brzo. Brzo!" Prestravljeno je zurio iza njega. "Da si ti Florence Nightingale, već bih bio mrtav. Gdje si tako dugo?" "Da sam Florence Nightingale, ne bi me bilo ovdje. Mi smo iz različitih stoljeća." Smith zaključa vrata i promotri praznu prostoriju, dok je Marty provjeravao prednji prozor. "Daj mi podatke. Reci što se sve dogodilo." Marty spusti zavjesu i opisa četvoricu uljeza, njihova oružja i pokušaje provale. U međuvremenu je Smith obilazio kuću, provjeravajući prozore i vrata, dok ga je Marty slijedio svojim lelujavim korakom. Zavjese bijahu navučene, pa su se u prostorima 181 izmjenjivali tragovi svjetla i sjene. Kuća je bila potpuno prazna i onoliko sigurna koliko to može biti. Sto znači ne osobito. Marty zaključa svoju priču bujicom pretpostavki. "Imaš pravo", zaključa Smith sumorno. "Ubrzo će početi pretraživati i susjedstvo." "Točno, upravo to sam želio čuti." Marty se slabašno naceri. Pokušao je djelovati hrabro, ali pokušaj je završio kao makabreskna grimasa. Smith obgrli prijatelja, pokušavajući odstraniti tjeskobu iz glasa. "Kako su doznali za nas, Marty? Jesi li ikome što rekao?" "Ni u kvadrilijun godina." "Onda su me morali slijediti, ali ne vidim kako." Brzo se prisjeti svih mjera opreza koje je bio poduzeo otkako je otišao iz Fredericka. "Ovaj put nisu mogli staviti odašiljač pod Triumph." Upravo tog trenutka začuo je... nešto što se izdizalo iznad uobičajenih zvukova grada. U prvi mah nije ga mogao smjestiti. Zatim je shvatio što je to i kako su ga slijedili. Grlo mu se stegnu. Pohita do prednjeg prozora, odiže zavjesu i pogleda van. "K vragu!" Udari šakom po zidu. Marty mu se pridruži, žureći u helikopter koji se pomicao u niskom letu prema jugu, usporedo s parom ljetnikovaca. Dok su ga promatrali, okrenu se naglo prema sjeveru i pojavi se točno iza kuće gdje su se krili on i Marty. Smith se prisjeti kako je čuo zvrndanje helikoptera i ranije, kad se vozio od Martvjeve kuće. Opsova i udari ponovo po zidu. Objašnjenje je bilo Triumph. Znao je da ih se riješio kad je skrenuo s međudržavne kod Gaithersburga. Tada nije bilo načina da prate Triumph. Ali koliko je obnovljenih no od prošle noći ponovo udarenih Triumph iz 1968. godine postojalo u području? Ne mnogo, a vjerojatno ni jedan drugi ranije tog jutra na potezu međudržavne između Fredericka i Washingtona. Jedan od onih helikoptera koje je vidio u vrijeme doručka i koji, mislio je, nadziru promet, 182 mogao je biti upravo taj. Preostalo im je jedino da naslute kako će on krenuti prema Washingtonu, i da zatim potraže na međudržavnoj jedan Triumph. Provjerom registarske pločice uvjerali bi se. Pronašli su ga kod Gaithersburga. Slijedili do Washingtona. Odao ga je njegov Triumph. Dovraga! Martvjev glas bio je strog. "Dobro, Jone. Nemamo vremena za tvoje ispade bijesa. Osim toga, želim da zidovi ostanu čitavi. Reci mi što si zamislio. Možda mogu pomoći." "Nemamo vremena. To je stvar mog iskustva, zar ne? Imao si nekad auto. Imaš li ga još uvijek?" Bio je siguran u svoj Triumph, pogrešno. Sad će se oni oslanjati na nj, opet pogrešno, i pratiti ga. Nitko nije bez mane. Marty kimnu. "Držim ga u garaži nedaleko od Massachusetts avenije. Ali Jone, ti znaš da nikad ne izlazim." Ode do susjedne prostorije i poče napeto gledati kroz prozor. I dalje je držao daljinski i snop papira, kao da su mu to bili talismani. "Sad ćeš izaći", reče Smith odlučno. "Izaći ćemo odavde kroz prednja vrata, i " "Jone, pogledaj!" Marty uperi daljinski, stojeći pored stražnjeg prozora. Istog časa Jon je dojurio do njega, s Berettom u ruci. Dva neznanca probila su se kroz živicu i sad su hitali prema ljetnikovcu u kojem su se krili Marty i Smith. Puzali su po tlu, ali žurili su se kao netko tko napada. Bijahu naoružani. Smithovo bilo poče udarati. Uza nj, Marty se ukočio od straha. Smith stavi ruku na Martvjevo rame i poče ga trljati dok je čučao uz prozor. Pustio je neznanca da se približe na petnaest stopa udaljenosti. Stade uz prozor, pažljivo nanišani Berettom i dvaput opali prema nogama. Sto se pucnjave tiče, mozak mu je već bio zahrčtao, ali zahvaljujući memoriji mišića brzo je svladao taj nedostatak. 183 Dvojica padoše naprijed, ječući od bola i šoka. Dok su puzali tražeći sklonište

iza dva panja, Smith pojuri do dnevnog boravka. "Dodi, Marty." Marty ga je slijedio. Obojica pogledaše kroz prozor. Kao što je Smith slutio, ostala dvojica nalazili su se pred kućom. Jedan je bio onaj isti zdepasti muškarac koji je držao zasjedu prije dva dana u Georgetownu. Čuli su pucnjeve, pa se zdepasti sklonio u travu i izvukao Glock iz džepa. Teško se držao, ali Glock nije ispuštao iz ruke. Drugi čovjek reagirao je trideset sekundi prekasno. I dalje je stajao na ciglenoj stazi, sa starim vojnim Coltom 45 uperenim prema kući. Prethodno je Smith promašio njegovu nogu. Ali prije nego što se uspio sakriti iza panja, Smithov novi hitac pogodio ga je u rame koje je počelo krvariti. Marty je zabrinuto promatrao. "Dobar pogodak, Jone." Smith je brzo razmišljao. Neočekivanim dvama hicima oneposobio je onu dvojicu straga. Ali, naprijed, predvodnik je ostao neozlijeđen, a drugi čovjek bio je tek lakše ranjen. Sad bi bili oprezni, svjesni smrtne opasnosti, ali od svog nauma očito neće odustati. A helikopter će donijeti pojačanja. Smith ga zapita napetim glasom. "Je li tvoj tunel uporabiv i iz ovog smjera?" Marty kimnu, shvativši. "Da. Bilo bi nelogično kad ne bi." "Krenimo!" U spavaonici Marty pritisnu daljinski upravljač. Krevet se polagano podigao i ukazao se poklopac otvora. Drugom komandom otvori se i on. "Slijedi me!" Držeći snop papira i daljinski čvrsto uza se, Marty se ljestvama spustio u jarko osvijetljen rov, a odatle u betonirani podzemni tunel. Nekoliko sekundi kasnije i Smithove noge dosegnuše tlo. "Vrlo dojmljivo, Marty." 184 "I korisno." Ponovno pritisnu gumb na daljinskom. "Sad ćemo zatvoriti otvor i vratiti sve kao što je bilo." Brzo su se kretali osvijetljenim tunelom. Dodoše do drugog kraja i sad je Smith zatražio da krene prvi. Ali kad se pojavio u nevelikoj kupaonici, čekao ga je šok. Peti čovjek ulazio je iz predvorja u dnevni boravak. Smithovo bilo počelo je odjekivati. Shvati da čovjek kreće upravo prema kupaonici. Vрати se brzo u rov. "Zatvori ga!" Zabrinuta izgleda, Marty elektronički zatvori rov i spusti kadu na svoje mjesto. Koju sekundu kasnije čuli su kako čovjek ulazi u kupaonicu. Usljedio je zvuk ispuštene vode. Smith tiho objasni Martvju što želi da učini. 185 19 S Berettom spremnom u ruci, Smith se popeo do vrha ljestava. Duboko udahnu. Poklopac se otključao, ali je i dalje bio pritisnut težinom kade. Podigao je Berettu. Uto se kada pomaknula prema zidu i poklopac se otvori. Pred njim se ukaza cijela kupaonica i dijelovi predvorja i dnevnog boravka. Smith se mračno naceri situacija je bila bolja nego što se nadao. Točno ispred sebe ugledao je leđa čovjeka uz toaletnu školjku. Njegova se usta odjednom opustiše: iza ogledala vidio je kako se kada podiže poput neke bijele prikaze. Momak ne samo što se zapanjio, bio je izvan sebe. Nije dospio ni povući zatvarač na hlačama. Ali on je ipak bio profesionalac. Otkopčanih hlača pogradi oružje koje je ležalo na spremniku za vodu i okrenu se. "Dobro, ali ne dovoljno." Snažnim zamahom Smith ga udari svojom Berettom u koljeno. Začu se lom kosti. Čovjek pade na pod, ječeći i držeći se za koljeno. Oružje mu je kliznulo prema vratima. Smith iskoči kroz otvor, zgrabi oružje i voki-toki koji je ležao na spremniku za vodu. Protivnik sad nije mogao pucati niti zvati u pomoć. 186 "Hej!", lanu čovjek. Bol je izobličio njegovo usko lice. Pokušao je dignuti se, ali slomljeno koljeno izazivalo je nepodnošljive muke, pa se on ponovno skvrči na podu. Sad se i Marty uzverao. Promigoljio je pored neprijatelja i skrenuo u hodnik. Smith ga je slijedio nakon što je zaključao vrata kupaonice. Marty se začudio. "Nisi na nj pucao!?" Smith gurnu Martvja naprijed. "Obogaljio sam ga. To je dovoljno. Da osposobi koljeno, trebat će mu tri ili četiri operacije. Kako mu je sada, ne može nam škoditi, a ne može nikamo ni poći. Hajde, Marty. Zbilja moramo krenuti." Dok su prolazili kroz prostoriju s kompjuterima, Marty zastade trenutak, izgubljena pogleda. Uzdahnu, a zatim prosljedi za Smithom do kaveza uz prednja vrata, koji je bio mecima otvoren. Smith otvori prednja vrata i pogleda. Sivo vozilo i dalje je bilo na pristupnoj cesti. Našao se u kušnji da mu izbuši gume, čemu ga je naučio Bili Griffin još kao tinejdžera, ali helikopter je i dalje zvrndao nad ljetnikovcem. "Mart, idemo do Massachusetts avenije i tvog auta. Uzmi svoje medicine." "Ne sviđa mi se to." Otišao je do svoga pisaćeg stola i odande uzeo kožnatu crnu torbicu. Vratio se do Smitha koji je čekao kod prednjih vrata. "Ne sviđa mi se sve to." Zadrhta. "Svijet je pun uljeza." Smith kao da nije zapažao njegove prigovore. Marty se

možda plaši ljudi koje ne poznaje, no mnogo više boji se smrti. "Drži se uz zgrade, hodaj pod drvećem ili bilo čime što te može prikriti. Nećemo trčati to bi privuklo pozornost. Ako budemo sretni, helikopter nas neće zapaziti. Ako se to dogodi, morat ćemo mu izmaći kada dođemo do auta. Za svaki slučaj, idem onesposobiti sivo vozilo." Marty podiže prst. Nacerio se od uha do uha. "Ja ću to učiniti." 187 "Oдавde? Kako?" "Razbit ću njegov kompjuter." Smith nije sumnjao u Martvjeve sposobnosti kad je posrijedi elektronika. "Dobro. Da vidimo." Marty je pretražio ladice i izvukao kožnatu vrećicu u koju bi mogla stati oveća kamera. Usmjeri zurilo kroz prednja vrata prema sivom teretnjaku. Otvori poklopac, otipka neke podatke i pritisnu gumb. "To će biti dovoljno." Smith je gledao sumnjičavo. "Nisam primijetio da se što dogodilo." "Naravno da nisi. Upotrijebio sam TED da razorim kompjuter koji upravlja radom stroja." "Sto je TED, dovraga?" "Elektromagnetski uređaj za časovito djelovanje. On radi na radijskoj frekvenciji. Nešto slično statičkom elektricitetu, ali jače. Ovoga sam ja konstruirao i jači je od uobičajenih. Od Rusa možeš kupiti jedan industrijske snage. Možeš ga staviti u omotnicu i košta stotinjak tisuća dolara." Jona se to dojmilo. "Ponesi to." On iskorači. "Krenimo." Marty je nepokretno stajao pred izlazom. Zurio je, zbunjen plavim nebesima, zelenilom i prometom. Kao da ga je to svladalo. "Proteklo je mnogo vremena", promrmlja i zadržta. "Ti to možeš." Smith ga je pokušao ohrabriti. Marty proguta slinu i kimnu. "Dobro je, spreman sam." Pod Smithovim vodstvom pohitali su duž živice do mjesta gdje se ona spajala s postranom živicom. Jon promigolji kroz nju, a Marty ga je slijedio. Našavši se na ulici, uze Martyja za ruku. Nalikovali su dvama prijateljima koji šecu do avenije, dva bloka ispred. Iza njih, helikopter se motao nad ljetnikovcima. Ispred njih je već bila napučena Massachusetts avenija. Kad se jednom nadu ondje, Smith se ponadao da će se moći izgubiti među mnoštvom pješaka koji su se kretali prema veličajnom Embassy 188 Rowu i ostalim povijesnim građevinama i ustanovama između Dupont Circlea i Sheridan Circlea. Ali nisu dospjeli. Upravo kad su se približili drugom bloku, helikopter je počeo letjeti prema njima. Smith se osvrnu. Jurio je prema njima. "Bože!" javi se Marty. "Brže!", zapovjedi Smith. Projurili su sporednom ulicom, dok ih je helikopter slijedio tako nisko da je zamalo češao drveće. Propuh što su ga stvarale snažne elise osjećali su na leđima. Zatim iz helikoptera odjeknuše hici. Marty vrisnu. Meci su udarali po pločniku i zujali zrakom. Smith ga pograbi za ruku i viknu. "Trči!" Trčali su, dok se Marty njihao kao kombinacija robota i lutke. Helikopter ih je nadletio i sad se pokušavao okrenuti. "Brže!" Smith se znojio. Vukao je Martvja za ruku. Helikopter se okrenuo. Počeo se vraćati. Smith uskliknu. "Zakasnili su!" Dojurili su do Massachusetts avenije i izgubili se među mnoštvom. Bio je petak popodne, ljudi su se vraćali s dugih ručkova, zamišljali što će raditi vikendom ili odlazili na sastanke. "Oh, oh!" Marty se oslanjao na Smitha, ali je hodao i dalje. Vrtio je svojom okruglom glavom, razrogačenih očiju, dok su se gurali među ljudima. "Bio si sjajan!" ohrabrio ga je Smith. "Znam da je bilo teško, ali sad smo neko vrijeme barem sigurni. Gdje je tvoj auto?" Smith se zagleda u helikopter koji se ponovno okrenuo i sad je letio nad gomilom pokušavajući ih pronaći. Pogledao je Martvja koji je nosio uobičajenu vjetrovku, plavu košulju i klempave hlače. "Skinij vjetrovku i zaveži je oko pojasa." "Dobro. Ali oni nas ipak mogu pronaći. I pucati." 189 "Nevidljivi smo im." Lagao je, ali u danim okolnostima to se činilo najprobitačnijim. Prikrivajući brigu, on raskopča svoju vojničku bluzu i skide je dok su hitali naprijed. Omotao ju je oko vojničke kapice i gurnuo zamotuljak pod ruku. Nije to bilo neko veliko skrivanje, ali za one koji su ih iz helikoptera tražili možda će biti dovoljno. Prošli su još jedan blok dok se helikopter približavao. Smith se osvrnu prema Martvju, čije je okruglo lice izražavalo svu nevolju i znojilo se. Ipak, pokuša se nasmiješiti. Smith mu je uzvratio osmijehom premda je zamalo pucao od napetosti. Helikopter je bio sve bliže. Još malo, i već je bio nad njima. Marty se javi uzbuđeno. "Tu smo! Prepoznajem ulicu. Skrenimo!" Smith je promatrao helikopter. "Još ne. Pretvaraj se kao da popravljaš vezice na cipelama." Marty čučnu i poče se baviti svojim tenisicama. Smith se također sagnuo, kao da čisti prašinu s hlača. Ljudi su

jurili mimo njih. Nekoliko njih ozlojeđeno ih je pogledalo zašto ometaju kretanje? Helikopter preletje iznad njih. "Sada!" Smith se počeo gurati među ljudima, otvarajući prolaz Martvju. Ubrzo su se našli u tijesnoj ulici koja je nalikovala aleji. Marty je poveo Smitha prema trokatnici od žute cigle sa širokim vratima garaže. Pored ulaza nalazio se čuvarov kiosk, ali trenutačno se nijedno vozilo nije kretalo. Smithu nije bio drag ravni krov. Helikopter bi se mogao onamo spustiti. Marty se identificirao pred zbunjenim čuvarom koji očito još nije vidio vlasnika vozila o kojemu je bila riječ. "Koliko dugo ćete se služiti vozilom, gospodine Zellerbach?" "Ne znamo to još", odvrati Smith, pošteđevši Martvja razgovora s nepoznatim čovjekom. Čuvar još jednom pogleda vlasničke papire a zatim ih povede do drugog kata, gdje je stajao niz uskladištenih automobila pod zaštitnim pokrovima od platna. Kad je čuvar maknuo platno s pretposljednog automobila, Smith je zadivljeno počeo zuriti. "Rolls Royce?" "Očev", Marty se stidljivo nasmiješi. Bio je to trideset godina stari Silver Cloud, sjajan kao što je bio onog dana kad je izišao ispod ruku odavno zaboravljenih zanatlija koji su ga stvorili. Kad je čuvar pokrenuo stroj i pažljivo izvukao kola iz reda vozila, Rolls Royce je zujao tako nježno da Smith nije bio siguran radi li stroj uopće. Nije bilo uobičajene škripe, lupkanja ili zvrndanja. "Izvolite, gospodine Zellerbach", izusti ponosito čuvar. "To je najljepši auto u našoj kući. Drago mi je da nekamo napokon kreće." Smith prihvati ključeve i reče Martvju da sjedne na stražnje sjedalo. Nije navukao vojničku bluzu, ali je stavio kapicu, kako bi više nalikovao plaćenom vozaču. Našavši se za upravljačem, proučio je instrumente obložene plemenitim drvom. S osjećajem strahopoštovanja, on uključi brzinu i izvede elegantno vozilo iz skladišta na ulicu. Gotovo svagdje, Rolls bi privukao istu pozornost kao i njegov Triumph. Ali ne u New Yorku, Los Angelesu ili Washingtonu, gdje bi to bilo samo još jedno skupo vozilo kojim se vozi neki ambasador, neki strani uglednik ili važan poslovni čovjek. "Svida li ti se, Jone?", javi se Marty sa stražnjeg sjedala. "Kao da se vozimo na letećem sagu", priznade Smith. "Prekrasno." "Zato sam ga sačuvao." Marty se zadovoljno nasmiješi i zabaci u sjedalu, poput kakva debelog mačka, zadovoljan masivnom gradom automobila. Stavi papire i crnu torbicu s lijekovima pored sebe, zahihotavši se. "Znaš, Jone, onaj momak iz kupaonice sad priča ostalima kako smo pobjegli, ali oni nikad neće odgonetnuti kako uređaj djeluje." Uze daljinski upravljač. "Hura! Sad su gotovi!" -• Smith se nasmija i pogleda u retrovizor. Jedan blok dalje, helikopter se bespomoćno vrtio. Skrenu u Massachusetts ave 191 nižu. Iako je promet bio jak, unutar Silver Clouda jedva se što čulo. Smith upita: "Jesu li to ispisi onoga što si uspio otkriti?" "Da. Imam dobre vijesti i loše vijesti." Marty opisa svoju kompjutersku potragu dok su prolazili Dupont Circleom, pa onda na sjever, kroz grad, prema međudržavnoj broj 95 i na Beltway. Dok je Marty pričao, Smith je pozorno motrio prati li ih netko. Neprekidno je bio opsjednut mišlju da bi ih netko mogao napasti u bilo koji čas. Onda zadivljeno pogleda Martvja u retrovizoru. "Stvarno si pronašao izvješće iz Instituta Princa Leopolda?" Marty kimnu. "I podatke o virusima iz Iraka." "Sjajno. Hvala ti. A što je s telefonskim razgovorima Billa Griffina i Sophieje?" "Ništa. Žao mi je, Jone. Sve sam pokušao." "Znam. Bolje da pročitam ono što imaš." Približili su se izlazu s Connecticut avenije u dijelu Rock Creek parka koji se protezao Marvlandom. Smith izide s avenije, uđe u park i zaustavi vozilo na skrovitoj livadi okruženoj gustim stablima. Marty mu uruči dva ispisa i pritom reče: "Njih je izbrisala ravnateljica Federalne medicinske banke podataka." "Znači, vlada". Smith opsova. "Dovraga! Ili iza ovoga stoji netko iz vlade ili vojske, ili su to ljudi koji raspolažu i većom silom nego što sam to mogao zamisliti." "To me zabrinjava, Jone", reče Marty. "I mene. Bilo bi bolje da to što prije ustanovimo." Mrmljajući, on pročita najprije izvješće iz belgijskog instituta. Dr. Rene Giscours opisao je neko terensko izvješće koje je vidio kad je prije mnogo godina radio u nekoj bolnici, u džungli, uzvodno u bolivijskoj Amazoniji. Ondje je suzbijao nešto što je nalikovalo machupo groznici, pa nije imao vremena da razmišlja o nepotvrđenim glasinama iz dalekog Perua. Ali novi virus potaknuo ga je na razmišljanje, pa je provjerio svoje papire i pronašao nekadašnju

zabilješku ali ne i tadašnje izvješće. To 192 ga je podsjetilo na neuobičajenu kombinaciju hanta virusa i simptoma hemoragijske groznice, sve to u nekoj vezi s majmunima. Smith poče razmišljati o tome. Sto je privuklo Sophijinu pozornost? Postojalo je svega nekoliko činjenica, nejasna uspomena na terenske doživljaje. Možda zato što je spomenut machupo? Ali Giscours nije spomenuo ništa osobito, nikakvu vezu, a antitijela za machupo nisu djelovala na nepoznati virus. Postojala je jedino pretpostavka da novi i nepoznati virus postoji u prirodi, ali istraživači bi to ionako pretpostavili. Možda zato što je spomenuta Bolivija. Di Peru. Ali zašto? "Je li to važno?" upita Marty, željan da pomogne. "Još ne znam. Pričekaj dok pročitam ostalo." Postojala su još tri izvješća, sva tri iz iračkog Ministarstva zdravlja. Prva dva ticala su se triju smrtnih slučajeva od sindroma akutnog respiratornog poremećaja prije godinu dana u području Bagdada. Ti slučajevi ostali su neobjašnjeni ali su naposljetku pripisani hanta virusu koji su prenijeli pustinjnski miševi, privučeni u grad nestašicom hrane na poljima. Treće izvješće govorilo je o još tri slučaja ARDS-a, koji su preživjeli. Sva tri u Basri. Smith se naježi. Jednak broj onih koji su pomrli i koji su preživjeli. Nalik nekom pokusu pod nadzorom. Jesu li i ona tri američka slučaja također bila dio nekog pokusa? Tu je bila i povezanost prvih triju američkih žrtava s Pustinjnskom olujom. Osjeti neki poticaj u sebi, kao da sad napokon raspolaže jasnijim smjerom kretanja. Mora otići u Irak. Mora utvrditi tko je umro i tko je preživio... i zašto... "Marty, krećemo u Kaliforniju. Ondje nam netko može pomoći." "Ja ne letim." "Sad ćeš letjeti." "Ali, Jone " Marty poče prosvjedovati. 193 "Zaboravi to, Marty. Mi smo zajedno. Osim toga, sam znaš koliko voliš raditi lude stvari. Zamisli da je to jedna od najluđih." "Ne vjerujem da je pozitivno razmišljanje dovoljno u ovom slučaju. Možda ću se izmigoljiti. Ne zato što bih htio, razumiješ, ali i Aleksandar Veliki imao je svojih hirova." "On je imao padavicu. Ti imaš Aspergera, ali imaš i lijek za to." Marty se smrznu. "U tome je problem. Nemam lijekova." "Zar nisi ponio torbicu?" "Jesam, naravno, ali ostala mi je još samo jedna doza." "Nabavit ćemo lijek u Kaliforniji." Dok je Marty izvodio grimase, Smith je pokrenuo stroj i ušao na međudržavnu. "Treat će nam novaca. Vojska, FBI, vjerojatno i policija, a i ljudi koji raspolažu virusom, počet će ispitivati moje bankovne račune i kreditne kartice. Tvoje još neće." "Imaš pravo. Budući da cijenim svoj život, moram ti se pridružiti. Barem neko vrijeme. Dobro, smatraj to donacijom. Misliš li da bi pedeset tisuća dolara bilo dovoljno?" Smitha je zapanjila veličina iznosa. Ali kad je bolje promislio, zaključio je da Martvju novac ionako ne znači ništa. "Pedeset tisuća bi dostajalo." Kroz buku rotora i hujanje vjetra Nadal al-Hassan vikao je u telefon. "Izgubili smo ih." Na ćoškastom licu imao je tamne sunčane naočale. Apsorbirale su svjetlo poput crnih rupa. Victor Tremont opsova u svom uredu kod jezera Adirondack. "Dovraga. Tko je taj Marty Zellerbach? Zašto je Smith otišao do njega?" Al-Hassan pokrio je otkriveno uho da bolje čuje. "Ustanovit ću. Što rade vojska i FBI?" 194 "Smith je službeno AWOL, odsutan bez dozvole. Povezuju ga i sa smrću Kielburgera i one žene zato što je on bio posljednji koji ih je vidio žive. Traže ga i policija i vojska." Udaljeno zvrndanje helikoptera u njegovu uhu navelo ga je da počne vikati kao da je uz al-Hassana. "Jack McGraw nadzire situaciju preko svoje veze u FBI-u." "Dobro. U Zellerbachovoj kući ima mnogo kompjuterske opreme. Vrlo razvijene. Možda je zato Smith otišao do njega. Možda bismo mogli otkriti što on traži analizirajući što je Zellerbach radio kad smo mi došli." "Poslat ću Xaviera u Washington. Neka tvoji ljudi nadziru bolnice gdje su bile liječene žrtve, naročito one tri koje su preživjele. Dosad u vladi ne znaju ništa o preživjelima, ali doznat će. Kad Smith čuje za njih, vjerojatno će pokušati doći do njih." "Već sam se za to pobrinuo." "Dobro, Nadale. Gdje je Bili Griffin?" "To ne znam. Danas mi se nije javio." "Pronađi ga!" 195 20 19:14 New York City Mercer Haldane, predsjednik Blanchard Pharmaceuticals Inc., jedva je mogao iscijediti smiješak kad mu je gospođa Pendragon predala dnevni red sutrašnje sjednice upravnog odbora. Ipak, kako je to već običavao činiti, zaželio joj je srdačno laku noć. Ponovo u sigurnosti osame, počeo je razmišljati odjeven u frak. Večeras se imala održati jedna od četvrtgodišnjih večera za odbor, a on je

pritom imao golem problem. Haldane se ponosio Blanchardom, kako njegovom prošlošću tako i budućnošću. Bila je to stara kompanija utemeljili su je Ezra i Elijah Blanchard u jednoj garaži u gradu Buffalu 1884. godine, s namjerom da prema originalnim receptima svoje majke proizvode sapun i kremu za lice. Pod vlasništvom ovog ili onog Blancharda, kompanija je napredovala bacivši se na fermentacijske proizvode. Tijekom Drugoga svjetskog rata Blanchard je bio jedan od rijetkih proizvođača odabranih za izradu penicilina, što je od njega stvorilo farmaceutsku tvrtku. Nakon rata kompanija se počela naglo razvijati i uz veliku buku postala je 1960. dioničko društvo. Dvadeset godina poslije, na početku osamdesetih, 196 posljednji potomak Blanchardovih predao je vodstvo nad kompanijom Merceru Haldaneu. Kao predsjednik izvršnog odbora Haldane je doveo kompaniju u devedesete. Prije deset godina preuzeo je predsjedništvo tvrtke. Ona je sad bila njegova. Sve do prije dva dana budućnost Blancharda pričinjala se podjednako ružičastom kao i njegova prošlost. Victor Tremont bio je njegovo otkriće sjajan biokemičar sa šefovskim potencijalima i kreativnom pronicavošću. Haldane je polagano uzdizao Victora, vodeći ga kroz sve operacije kompanije. Odgajao ga je da mu bude nasljednik. Prije četiri godine Haldane ga je unaprijedio u glavnog operativca, premda je i dalje zadržao stvarni nadzor. Znao je da Victor trpi, da je željan postati šefom kompanije, no Haldane je to držao prednošću. Svatko tko nešto vrijedi zaslužuje svoju predstavu, a gladan čovjek pritom je i pun poduzetnosti. No večeras je trpio Mercer Haldane. Prije godinu dana neki novi revizor trgovačkih knjiga požalio se na troškove za istraživanje i razvitak jednog novog projekta koji mu se učinio čudnim. Računovođa je bio zabrinut, čak živčan. Bilo bi nemoguće slijediti troškove za projekt sve do njegova dovršenja. Haldane je ocijenio da je uzrok te zabrinutosti neupućenost čovjeka u pojedinosti istraživanja i razvoja jedne farmaceutske industrije. Ali Haldane je bio oprezan čovjek, pa je angažirao neku drugu računovodstvenu tvrtku da istraži dublje. Ishod ga je alarmirao. Haldane je primio izvještaj prije dva dana. U složenom zbroju malih, jedva primjetljivih nepravilnosti prevelikih ili premalih izdataka, papirnatih transfera, posudbi, prevelikih troškova za opskrbu i održavanje, sitnih krađa i gubitaka izgubljena je zamalo milijarda dolara iz ukupnog proračuna za istraživanje i razvitak tijekom deset godina. Milijarda dolara! Usto, približno tolika svota bila je potrošena na neki fantomski program o kojemu Haldane nikad nije čuo. Papirnati tragovi bili su zamršeni, a i računovođe su priznali da ne mogu biti 197 posve sigurni u svoje nalaze. No potvrdili su kako su dovoljno uvjereni, pa misle da bi im trebalo biti omogućeno daljnje kopanje. Haldane im je zahvalio, obećao da će ostati s njima u kontaktu i odmah pomislio na Victora Tremonta. Ni sekundu nije zamišljao da bi jedna milijarda mogla biti izgubljena sitnim lopovlucima ili da ju je Victor ukrao. Ali bilo je moguće da se njegov drugi po važnosti čovjek upustio u tajno istraživanje o kojemu nije obavijestio Haldane. Da, u to bi mogao povjerovati. Nije učinio ništa naprečac. Victor i on naći će se u njegovu newyorškom uredu prije privatne večere koju je u čast četvrtgodišnje sjednice on priredio za članove odbora. Upoznat će Victora s onim što je doznao i zatražit će objašnjenje. Ovako ili onako, otkrit će postojati li neki tajni projekt. Ako postoji, morat će otpustiti Victora. Ali projekt bi možda vrijedilo spasiti. Ako, međutim, nema takva programa i ako Victor ne bude mogao objasniti kako se izgubila milijarda, najurit će ga istog časa. Haldane uzdahnu. Možda će to biti tragično za Victora, ali u isti mah bio je radoznao, pa mu je krv provrela. S godinama je gubio na učinkovitosti, ali je i dalje uživao u dobroj bitci. Osobito u onoj koju će, znao je, dobiti. Prošao je kroz svoj raskošni ured s pogledom na cijeli City sve do Baterije i pristanišnih objekata. Začuo se zvuk njegova privatnog dizala. Nasuo je malo svog najboljeg XO konjaka i vratio se stolu. Odabra cigaru iz kutije, pripali je i povuče prvi, dugi udisaj. Dizalo se zaustavilo i iz njega je izišao Victor Tremont u fraku i s bijelom leptir kravatom. Haldane se okrenu. "Dobra večer, Victore. Nasprij sebi brandyja." Tremont ga pogleda dok je sjedio za velikim stolom i pušio cigaru. "Nešto si ozbiljan večeras, Merceru. Neki problem?" "Uzmi brandvja, pa ćemo raspraviti." 198 Tremont nasu sebi dobrog, starog konjaka, uze cigaru, sjede u udobni kožnati

naslonjač nasuprot Haldaneu i prekriži noge. Nasmiješi se. "Nemojmo gubiti tvoje dragocjeno vrijeme. Na večeru moram dovesti još jednu damu. Sto sam pogriješio?" Haldane se nakostriješi. Izazvan je. Odluči da bude strog i vrati Victora na njegovo mjesto. "Čini se da imamo nepokrivenu milijardu dolara. Što si učinio, Victore jesi li je ukrao ili je potrošio za neki smiješni naum?" Tremont otpi konjak, strese pepeo s cigare i kimnu, kao da je to očekivao. Njegovo dugo, aristokratsko lice bilo je tamno pod svjetiljkom. "Tajna revizija računa. Pomislio sam da je to. Dobro, jednostavni je odgovor ne... i da. Nisam ukrao novac. Usmjério sam ga na jedan vlastiti projekt." Haldane se obuzdao. "Koliko dugo to traje?" "Rekao bih desetak godina. Nekoliko godina nakon onoga mog istraživačkog putovanja u Peru, na koje si me poslao dok sam radio u glavnom istraživačkom laboratoriju. Sjećaš se?" "Jedno desetljeće! Nemoguće! Nisi me tako dugo mogao vući za nos. Sto, zapravo - " "Oh, mogao sam i vukao sam te za nos. Nisam pritom bio sam, naravno. Unutar kompanije stvorio sam skupinu. Uzeo sam najbolje ljude koje imamo. Shvatili su koliko se milijardi može zaraditi zahvaljujući mojoj zamisli i pristali su. S nešto malo dosjetljivog računovodstva, ispomaganjem od osiguranja, s nekoliko vrsnih učenjaka, s mojim vlastitim laboratorijem izvan kompanije, s mnogo zalaganja, s nešto suradnje vladinih i vojnih krugova, i voila! nastao je projekt Hades. Zamisljen je, isplaniran, usavršen i spreman za početak." Victor Tremont ponovo se nasmiješio i mahnuo cigarom kao čarobnim štapićem. "Za nekoliko tjedana, ili najviše za nekoliko mjeseci, moja skupina i Blanchard počët će zarađivati milijarde. Možda stotine milijardi. Svatko će postati strahovito bogat ja, moja skupina, upravni odbor, dioničari... i ti, naravno." Haldane zadrži cigaru u zraku. "Ti si lud." 199 Tremont se nasmija. "Ne bih rekao. Samo sam dobar poslovni čovjek koji je ugledao prigodu za gorostasni profit." "Lud si i otići ćeš u zatvor!", presiječe Haldane. Tremont podiže ruku. "Smiri se, Merceru. Zar te ne zanima što je to projekt Hades? Kako će nas on upravo ogavno obogatiti, uključujući i tebe, iako baš nisi zahvalan?" Mercer Haldane je oklijevao. Tremont je priznao da se služio sredstvima kompanije radi tajnog istraživanja. Morat će biti dokrajčen i vjerojatno suđen. Ali on je i vrstan kemičar, a projekt legalno pripada Blanchardu. Možda bi zaista bio moguć velik profit. Naposljetku, on je predsjednik i šef izvršnog odbora, pa je njegova dužnost štititi i poticati kompaniju. Stoga zatrese svojom bijelom kosom. "Ne vidim što se tu još može promijeniti, Victore, ali kakav je taj tvoj sjajni izum?" "Kad si me poslao u Peru prije trinaest godina, pronašao sam u nekom zabačenom kraju neobičan virus. Bio je smrtonosan, fatalan u većini slučajeva. Ali neko pleme imalo je lijek. Pili su krv neke vrste majmuna što je bila nositelj bolesti. Bio sam zaintrigiran, pa sam ponio kući živi virus žrtava kao i krv različitih majmuna. Ono što sam otkrio zapanjivalo je, ali je bilo i elegantno logično." Haldane je zurio. "Nastavi." Victor Tremont uze dug gutljaj konjaka, mljacnu usnama u znak priznanja i nasmiješi se svome gazdi. "Majmuni su bili inficirani istim virusom kao i ljudi. Ali, bilo je tu nešto čudno. Virus leži uspavan godinama u svome nositelju, kao i HIV prije nego što postane AIDS. Tu i tamo možda neka grozničica, neka glavobolja, nagli i kratki bolovi, ali ništa letalno dok, naizgled spontano, ne mutira stvarajući simptome teže prehlade ili lakše gripe tijekom dvaju tjedana, recimo, a zatim odjednom postaje letalan i majmunima i ljudima. Međutim, i u tome je ključ, virus pogađa majmune brže i znatno blaže. Mnogi majmuni prežive, a njihova je krv puna neutralizirajućih antitijela na mutirani virus. Indijanci su to shvatili, metodom pogreške i uspjeha, pretpostavljam, 200 i stoga su, kad bi oboljeli, pili krv majmuna i bivali izliječeni. Ipak, samo onda ako bi pili krv pravog majmuna." Tremont se nasloni. "Najljepše u toj simbiozi je to što se, bez obzira kako virus mutirao, mutacija redovito pojavljuje najprije kod majmuna, što znači da su antitijela redovito pri ruci za svaku mutaciju. Nije li to izniman hir prirode?" "Začudno", odvrati Haldane suho. "Ali u tvojoj priči ne vidim nikakva profita. Postoji li taj virus još negdje, gdje protiv njega nema prirodnog lijeka?" "Apsolutno nigdje, koliko smo mogli utvrditi. To je ključ projekta Hades." "Prosvijetli me, molim te. Ne mogu više čekati." Tremont se nasmija. "Izruguješ se. Korak po korak, Merceru."

On ustade i ode do bara. Nasu sebi još predsjednikova vrsnog konjaka. Sjednuvši ponovo, prekriži noge. "Naravno, ne bismo nikad mogli uvesti milijune majmuna i poubijati ih kako bismo došli do njihove krvi. Da i ne govorim kako ne nose svi majmuni antitijela, a da bi se krv ionako brzo pokvarila. Stoga smo morali najprije izolirati virus i antitijela iz krvi. Zatim smo morali utvrditi metode proizvodnje na veliko i stvoriti dovoljno širok spektar kako bismo se mogli pobrinuti za neke spontane mutacije do kojih bi došlo s vremenom."

"Pretpostavljam da ćeš mi reći kako ste sve to već obavili." "Svakako. Već nakon godinu dana izolirali smo virus i bili spremni za proizvodnju. Za ostalo je trebalo manje ili više vremena, a tek prošle godine proizveli smo rekombinantni antiserum. Sad imamo milijune jedinica spremnih za isporuku. Stvar je patentirana pod nazivom lijeka protiv majmuskog virusa, pri čemu, naravno, nismo spominjali humani virus. Prikazat ćemo to kao sretnu slučajnost. Naši će troškovi biti napuhani i dobro razdijeljeni, pa ćemo pred javnošću moći zatražiti višu cijenu. Zatražili smo već i dopuštenje Federalne uprave za lijekove." 201 Haldane je bio nepovjerljiv. "Ali niste još dobili dopuštenje FDA?" "Kad počne pandemija, dobit ćemo ga odmah." "Kad će početi?" Sad je bio red na Haldaneu da se nasmije. Da se posprdno nasmije. "Kakva pandemija? Hoćeš li reći da epidemija ne bi bila dovoljna za primjenu tvog seruma? Bože, Victore" Tremont se nasmiješi. "Bit će je." Haldane je buljio. "Hoće li?" "Nedavno se u Sjedinjenim Državama pojavilo šest slučajeva, od kojih smo tri izliječili našim serumom. Javlja se o novim žrtvama, osim toga, bilo je već više od tisuću smrtnih slučajeva u inozemstvu. Za nekoliko dana globus će shvatiti s čime je sučeljen. Neće to baš biti lijepo." Mercer Haldane sjedio je nepomično za stolom. Na konjak je zaboravio. Cigara je izgarala površinu stola jer je pala s ruba pepeljare. Tremont je čekao, dok ga osmijeh nije napuštao. Njegova željeznosiva kosa i osunčano lice blistali su pod svjetiljkom. Kad je Haldane naposljetku progovorio, čak i Tremontu je bilo teško to podnijeti. Ali Haldane je svoj glas držao pod nadzorom. "Ima nešto u tom naumu o čemu mi nisi govorio." "Vjerojatno", odvratiti Tremont. "Sto je to?" "Ne trebaš to znati." Haldane neko vrijeme razmisli. "Ne, neće to ići. Dospjet ćeš u zatvor, Victore. Nikad više nećeš se vratiti svome poslu." "Vjeruj mi malo. Osim toga, ti si jednako duboko kao i ja." Haldaneove se bijele obrve narogušiše. "Nema mogućnosti" Tremont se naceri. "Vraga, ti si još dublje. Moja je guzica zaštićena. Svaku naredbu, svaki zahtjev i svaki izdatak ti si odobrio i potpisao. Za sve što smo činili postoji tvoje pismo odobrenje. Većina potpisa nije krivotvorena, jer, kad si nabrušen, 202 potpisuješ sve papire koji ti se nađu na stolu. Ja bih papire stavljao na tvoj stol, ti bi ih potpisao i dao me izbaciti, kao da sam školarac. Ostalo su krivotvorine koje nitko neće primijetiti. Jedan od mojih ljudi angažirao je stručnjaka." Poput umornoga starog lava, Haldane je suzbio nastup bijesa zbog Tremontove podmuklosti. Umjesto da se razbjesni, on je počeo proučavati ponašanje svog štićenika, pokušavajući odvagnuti ono što mu je otkrio. Makar oklijevajući, Haldane je morao priznati da bi profiti bili astronomski, a on bi se već potrudio da dobije svoj dio. Istovremeno pokušavao je pronaći neku pukotinu, otkriti pogrešku zbog koje bi se svi strmoglavili. Haldane je ugledao pukotinu. "Vlada će zatražiti masovnu proizvodnju tvog lijeka. Htjet će ga dati svijetu. Oduzet će nam monopol u nacionalnom interesu." Tremont zatrese glavom. "Neće. Ne bi mogli početi proizvoditi serum prije nego što ih uputimo u sve pojedinosti, a nitko nema uređaje spremne za proizvodnju. U svakom slučaju, neće nam je pokušati oduzeti. Prije svega, jer ćemo mi već biti spremni za proizvodnju. I drugo, nema te američke vlade koja bi nam porekla pravo na razuman profit. To je ona igra o kojoj držimo propovijedi svijetu, je li tako? Ovo je kapitalističko društvo, a mi samo prakticiramo dobar kapitalizam. Pored toga, mi radimo bez daha kako bismo spasili čovječanstvo, pa stoga i zaslužujemo nagradu. Naravno, kako rekoh, napuhali smo naše istraživačke troškove, ali vlasti neće ići preduboko. Profiti će biti zamamni." Haldane se naceri. "Znači, bit će pandemija. Mislim da je pritom jedina dobra stvar što imamo lijek. Možda neće biti izgubljeno previše života." Tremont je zapazio cinizam kojim se Haldane poslužio kako bi se prisilio na kapitulaciju. Kao uvijek, Tremont je

dobro predvidio Haldaneovo držanje. Sad se polagano ogledao po predsjednikovu stolu, kao da želi upamtiti svaku pojedinost. 203 Usmjerio je pogled na svoga dosadašnjeg zaštitnika, i lice mu je odjednom postalo hladno i udaljeno. "Ali, da bi sve proteklo kako treba, ja moram preuzeti posao. Sutra, na sjednici upravnog odbora ti ćeš odstupati. Predat ćeš kompaniju meni. Ja ću biti imenovan predsjednikom izvršnog odbora, sve će biti pod mojim nadzorom. Možeš ostati predsjednik upravnog odbora, ako želiš. Možeš imati i znatnije veze s dnevnim poslovima, više nego ostali članovi odbora. Ali za godinu dana odstupit ćeš s velikim bonusom i mirovinom, a ja ću preuzeti i upravni odbor." Haldane je zurio. Stari borbeni lav našao se u nevolji. Nije to očekivao, šokiralo ga je. Podcijenio je Tremonta. "Ako odbijem?" "Ne možeš. Patent glasi na moju skupinu, ja sam pritom glavni dioničar, a licencija je ustupljena Blanchardu za velik udio u postotku. Uostalom, ti si sve to odobrio prije više godina, pa je stvar legalna. Ali budi bez brige. Blanchard će dobro zaraditi, a i tebe čeka velik bonus. Upravni odbor i dioničari bit će oduševljeni profitima, da i ne govorim kakav će to dojam ostaviti u javnosti. Bit ćemo junaci koji spasavaju svijet od užasne nesreće, gore nego što je nekad bila crna kuga." "Neprekidno naglašavaš koliko ću novca dobiti. Ovako ili onako, ne vidim razloga za svoj odlazak. Vodit ću posao i dalje a pobrinut ću se da financijski budeš nagrađen." Tremont se naceri, uživajući u izgledu svjetskog spasitelja koji, usput, postaje bogat kao kralj Mida. A onda mračno pogleda Haldanea. "Projekt Hades bit će silan uspjeh, najveći što ga je Blanchard ikad imao. No, premda si ti na papiru sve odobrio, o njemu zapravo ne znaš ništa. Ako bi pokušao preuzeti stvar, ispao bi u najboljem slučaju budala. U najgorem slučaju, sam bi otkrio svoju nesposobnost. Svatko bi posumnjao da želiš preuzeti zasluge za moj rad. U tom trenutku, mogao bih dobiti na svoju stranu upravni odbor i dioničare, a oni bi te izbacili za pet minuta." 204 Haldane snažno uzdahnu. Ni u najgorim noćnim morama nije pomislio da bi mu se to moglo dogoditi. Događaji su ga stegnuli željeznom šakom i on je izgubio nadzor. Svladao ga je osjećaj bespomoćnosti, kao da je riba koja se bacaka u mreži. Nije se mogao dosjetiti što bi rekao. Samo ludak bi se još borio. Bolje da se uključi u igru i ode sa svojim plijenom. Čim je to odlučio, osjetio se bolje. Ne dobro, ali bolje. Slegnu ramenima. "Dobro, krenimo na večeru." Tremont se nasmija. "To je Mercer kakvoga poznajem. Razvedri se. Bit ćeš bogat i slavan." "Već sam bogat. Do slave mi nikad nije bilo stalo." "Privikni se. Svidjet će ti se. Pomisli na sve bivše predsjednike s kojima ćeš moći igrati golf." 205 21 16:21 San Francisco, Kalifornija Posluživši se kreditnom karticom Martvja Zellerbacha, Smith i Marty prispjeli su unajmljenim mlažnjakom u petak kasno popodne u međunarodnu zračnu luku San Francisca. Zabrinut zbog Martvjeve potrebe za lijekovima, Smith je odmah unajmio automobil, odvezao ih do središta i pronašao ljekarnu. Ljekarnik je nazvao Martvjeva liječnika u Washingtonu radi autorizacije, no liječnik je htio izravno razgovarati s Martvjem. Dok je Martv razgovarao, Smith je slušao na dodatnom telefonu. Liječnik je bio krut i napet i postavljao je besmislena pitanja. Naposljetku se počeo raspitivati nije li pukovnik Smith u društvu s Martvjem. Smithu je adrenalin skokovito porastao. Zgrabi slušalicu iz Martvjeve ruke i isključi oba telefona. Dok se ljekarnik zbunjeno mrštio iza staklene pregrade, Smith objasni Martvju tihim glasom: "Doktor te pokušava ovdje zadržati. Vjerojatno zato da bi me mogli uhititi FBI ili vojna obavještajna služba. Možda rade za ubojice iz ljetnikovca, a obojica znamo što bi oni učinili." 206 Martyjeve se oči raširiše, uzburjane. "Ljekarnik je rekao kako se zove njegova radnja i dao adresu. Sad je zna i moj doktor!" "Točno. A zna je i svatko tko je slušao na doktorovoj strani. Podimo." Pohitaše van. Martvjeva ljekarija prestajala je djelovati, a posljednja doza bijaše potrebna za sljedeće jutro i dugu vožnju koja je bila pred njima. Marty je mrmljao i držao se uza Smitha. Odlučio je kupiti odjeću i ostale potrepštine, a zatim su jeli u nekom talijanskom restoranu na sjevernoj obali, kojega se Smith sjećao još dok je Presidio bio vojna baza. Kompjuterski genij postajao je sve uzbuđeniji i razgovorljiviji. Kad se počela približavati noć, uzeli su sobu u Mission Innu daleko na ulici Mission. Magla se uvlačila uz slikovite svjetionike i dizala se iznad prozora u zaljevu. Marty nije zapazio šarm okoliša i prednosti

malog motela. "Nećeš me ugurati u ovu srednjovjekovnu prostoriju za mučenje, Jone. Tko bi bio toliko lud da poželi spavati u toj prljavoj tamnici?" U sobi se zaista osjećao vonj magle. "Otići ćemo u Stanford Court. U najmanju ruku pristojno izgleda i u njemu se zamalo može živjeti." Bio je to jedan od legendarnih hotela San Francisca. Smith se zapanjio. "Ondje si već boravio?" "Oh, tisuću puta!" Marty je počeo izricati pretjeranosti, što je Smitha upozorilo da prestaje učinak lijeka. "Ondje smo unajmili apartman kad me otac poveo u San Francisco. Bio sam očaran. Igrao sam se skrivača u hotelskom predvorju s poslužiteljima." "I svatko je znao da ondje prebivate u San Franciscu?" "Naravno." "Pođi onamo ponovno ako te ne smeta da te naši žestoki prijatelji ondje pronađu." 207 Marty se odmah predomisli. "Baš sam lud. Imaš pravo. Dosad su već sigurno došli u San Francisco. Jesmo li sigurni u ovoj rupi?" "To je dobra pomisao. Ovdje smo izvan puta, a upisao sam nas pod izmišljenim imenima. Bit ćemo ovdje samo jednu noć." "Ionako ne kanim spavati." Marty odbi da se skine i ode u krevet. "Mogli bi napasti bilo kada. Sigurno nemam namjeru bježati po ulici u pidžami dok me progone one zvižeri ili FBI." "Moraš se dobro naspavati. Sutra je pred nama dug put." Ali Marty nije htio ni čuti. Dok se Smith brijao i prao zube, on je dovukao stolac pod kvaku jedinih vrata. Onda zgužva novine, list po list, i složi izgužvanu gomilu ispred vrata. "Tako. Sad se ne mogu ušuljati. Vidio sam to u jednom filmu. Osim toga, detektiv je stavio revolver na noćni stolić, kako bi ga mogao odmah upotrijebiti. Ti ćeš isto učiniti sa svojom Berettom, Jone. U redu?" "Ako se budeš zbog toga bolje osjećao." Smith izađe iz kupaonice, brišući lice. "Podimo u krevet." Kad se Smith uvukao pod pokrivače, Marty je legao na pokrajnji krevet potpuno odjeven. Otvorenih očiju, zurio je u strop. Pogleda Smitha. "Zašto smo u Kaliforniji?" Smith ugasi svjetiljku uz krevet. "Da bismo se našli s čovjekom koji nam može pomoći. On živi u Sierru blizu Yosemiteškog nacionalnog parka." "Tako je. Sierra. Zemlja Modok Indijanaca! Znaš li priču o kapetanu Jacku? Bio je sjajan predvodnik Modoka, a Modoci su smješteni u isti rezervat sa svojim najvećim neprijateljima, Klamatima." U mračnoj sobi, Marty se sa svojim nesputanim duhom upustio u sjajne sanjarije. "Naposljetku su Modoci ubili nekoliko bijelaca, pa je na njih krenula vojska s topom! Možda ih je bilo desetak, protiv cijele pukovnije. I... " Ispričao je svaku pojedinost o nepravdama što ih je vojska načinila nevinome modočkom vodi. Zatim je nastavio sa sagom o Sefu Josephu i njegovu Probušenu nosu u Washingtonu i 208 1 Idahu, koji su krenuli u borbu za slobodu, protiv polovice vojske Sjedinjenih Država. No, prije nego što je zaključio s Josephovim srcolomnim završnim govorom, zagledao se pod vrata. "Oni su u hodniku! Čujem ih I Uzmi svoj revolver, Jone!" Smith skoči, zgrabi Berettu i pokuša nečujno prijeći preko zgužvanih novina, što je bilo nemoguće. Stade uz vrata i osluhnu. Srce mu je lupalo. Osluškiavao je punih pet minuta. "Ni glasa. Jesi li siguran da si nešto čuo, Marty?" "Apsolutno. Sigurno." Vrtio je rukama. Sjedio je uspravno, ukočeno, dok mu je lice drhturilo. Smith kleknu, nastojeći da ne udari po podu svojim teškim tijelom. Nastavio je slušati još pola sata. Ljudi su ulazili i izlazili. Povremeno se čuo razgovor i prigodni smijeh. Naposljetku zatrese glavom. "Nema ničega. Odspavaj." Krenuo je preko bučnih papira do svoga kreveta. Marty je bio pokunjen i tih. Legao je. Deset minuta kasnije ponovo je počeo u mislima prelistavati povijest indijanskih ratova. Još od kralja Philipa oko 1600. A onda začu ponovo korake. "Netko je na vratima, Jone! Pucaj. Pucaj! Prije nego što provale! Pucaj!" Jon pohita do vrata. Iza njih se nije ništa čulo. Smithu je to bila posljednja slamka. Marty će cijelu noć izmišljati bijesne opasnosti i pričati priče o davnim vremenima. Već je zabrzao, i ako bude dulje bez lijeka to gore za obojicu. Smith se ponovo diže. "Dobro, Marty, bit će bolje da uzmeš svoju posljednju dozu." Nasmiješi se. "Moramo se pouzdati da ćemo nabaviti lijek kad se sutra pojavimo kod Petera Howella. U međuvremenu potreban ti je san, kao i meni." Martyjev um zujao je i bljeskao. Riječi i slike tutnjale su kroza nj nevjerojatnom brzinom. Jonov glas kao da je dopirao iz velike udaljenosti, kao da ih je razdvajao cijeli kontinent. Onda ugleda starog prijatelja i njegov smiješak. Jon je htio da on uzme lijek, ali sve se u njemu protivilo tome. Nije htio izaći 209 iz tog

uzbudljivog svijeta, u kojemu je život promicao hitro i napeto. "Marty, evo tvog lijeka." Jon je stajao uz njega s čašom vode u jednoj i lijekom, kojega se Marty toliko bojao, u drugoj ruci. "Radije bih jahao kamilu po zvjezdanom nebu i pio plavu limunadu. Ne bi li i ti? Ne bi li rado slušao vile koje sviraju na zlatnim harfama? Ne bi li radije razgovarao s Newtonom i Galilejom?" "Mart! Čuješ li me? Molim te, uzmi svoj lijek!" Marty spusti pogled na Jona, koji je sad pred njim klečao. Lice mu je bilo ozbiljno i zabrinuto. Volio je Jona zbog mnogih razloga, ali ni jedan se trenutno nije pričinjao mjerodavnim. Jon reče: "Znam da se u mene pouzdaješ, Marty. Moraš mi vjerovati kad ti kažem da smo te ostavili predugo bez lijeka. Vrijeme je da se vratiš." Marty se javi, nesretno brzajući: "Ne volim pilule. Kad ih uzmem, ja više nisam ja. Nisam više ovdje! Ne mogu misliti jer u meni nema moga "ja"." "Sugavo je, znam", obrati mu se Smith suosjećajno. "Ali ne smiješ prijeći crtu. Kad si dugo bez lijekova, malo pošiziš." Marty ljutito zatrese glavom. "Pokušavali su me naučiti kako da budem "normalan", kao što uče nekoga svirati glasovir. Upamtiti što je to normalno! "Gledaj ga u oči, ali nemoj buljiti". Ispruži ruku kad si pred muškarcem, ali prepusti ženi da prva pruži ruku!" Besmislice! Čuo sam nekog momka koji je ispravno ustvrdio: "Možemo naučiti da se pretvaramo i glumimo kao bilo tko, ali to nije ono pravo." Za mene to nije ono pravo, Jone. Ne želim biti normalan!" "Ni ja ne želim da budeš "normalan". Volim tvoju divljinu i blještavilo. Bez toga ti ne bi bio onaj Marty kojega poznajem. Ali moramo te držati u ravnoteži, također, kako ne bi otišao predaleko u stratosferu, odakle te ne bismo mogli vratiti. Kad sutra dođemo do Petera, moći ćeš ponovo preskakati pilule." 210 Marty je zurio. Njegov um je istovarivao puna kola brojki i algoritama. Žudio je za slobodom svojih nesputanih misli, no znao je da Jon ima pravo. Još je držao sebe pod nadzorom, ali jedva. Nije htio dopustiti da prijede granicu. Marty uzdahnu. "Jone, ti si sjajan. Ispričavam se. Daj mi tu prokletu pilulu." Dvadeset pet minuta kasnije, obojica su bila u dubokom snu. 12:06, subota, 18. listopada Međunarodna zračna luka San Francisco Nadal al-Hassan izade iz zrakoplova DC-10 koji je doletio iz New Yorka i uputi se glavnim prolazom. Čekao ga je debeli čovjek u neurednu odijelu. Nikad dosad nije ga vidio, ali nitko drugi iz New Yorka nije toliko odgovarao opisu koji mu je bio dan. "Vi ste al-Hassan?" Al-Hassan prijezirno pogleda zapuštenog čovjeka. "Vi ste iz detektivske agencije?" "Tako je." "I o čemu me možete izvijestiti?" "FBI nas je doveo do ljekarnika, ali on zna jedino da su bila dvojica i da su potom otišli taksijem. Provjeravamo taksiste, što čine i policajci kao i FBI. Hotele, motele, kuće za iznajmljivanje, rent-a-car i također ostale ljekarne. Ni policija ni FBI nisu dosad bili bolje sreće." "Boravit ću u hotelu Monaco blizu Union Squarea. Nazovite me čim nešto doznate." "Želite da provjeravamo i cijelu noć?" "Dok ih ne nadete vi ili policija." Zapušteni čovjek slegnu ramenima. "Riječ je o vašem novcu." 211 I[[Al-Hassan uzeo je taksi i dovezao se do tek obnovljenog hotela u središtu San Francisca. Hotel je imao elegantno predvorje i blagovaonicu, uređene tako da podsjećaju na Europu dvadesetih godina. Čim se našao sam u sobi, nazvao je New York i izvijestio o svemu što mu je neuredni čovjek ispričao. Al-Hassan reče: "On nema mnogo izbora. Pokrivamo sve Smithove i Zellerbachove prijatelje kao i svakoga tko ima ikakve veze sa žrtvama virusa." "Ako moraš, angažiraj još jednu detektivsku agenciju." Vic tor Tremont izdavao je naredbe iz svoje sobe u newyorškom hotelu. "Xavier je ustanovio što je taj Zellerbach radio za Smitha." Pobroja što je sve otkriveno u Martvjevim kompjuter skim programima. "Čini se da je Zellerbach pronašao Giscour sovo izvješće te da je otkrio izvješća o virusu u Iraku. Smith je vjerojatno naslutio da posjedujemo virus, i sad nastoji otkriti što s njim smjeramo. On nije više potencijalna opasnost, on je prijetnja." Al-Hassanov glas obećavao je. "Neće još dugo." "Budi u kontaktu s Xavierom. Taj Zellerbach pokušao je otkriti što je Russellica razgovarala sa mnom. Očekujemo da će to još jednom pokušati. Xavier motri Zellerbachov kompjuter. Ako ga upotrijebi, držat će ga na liniji dovoljno dugo, dok ne ostavi telefonski trag, o čemu će se pobrinuti mjesna policija u Long Lakeu." i , "Nazvat ću Washington i dat ću mu broj svoga mobitela." "Jesi li pronašao Billa Griffina?" Al-Hassan odgovorio je tiho i zabrinuto. "Otkako smo mu rekli da

ubije Smitha, nije potražio nikoga." Tremontov gks sijevnu kao da je bič. "Još uvijek ne znaš gdje je Griffin? Nevjerojatno! Kako si mogao izgubiti nekoga tko je naš?" Al-Hassan i dalje je govorio tiho i s poštovanjem. Victor Tremont bio je jedno od rijetkih božanstava koje je on poštivao u ovoj bezbožnoj zemlji, uz to, Tremont je imao pravo. Morao 212 je pozornije motriti toga bivšeg efbiajevca. "Radimo na tome da pronađemo Griffina. Za mene je stvar osobnog ponosa da ga pronađemo što prije." Tremont je ostao tih, primirivši se. Napokon se javi: "Xavier mi kaže kako i Martin Zellerbach traži Griffinovu sadašnju adresu, očito za Smitha. Kao što si slutio, postoji negdje neka veza. Sad imamo dokaze." "Zanimljivo, Bili Griffin nije pokušavao pronaći Jona Smitha. S druge strane, Smith se jučer u Georgetownu vidio s Griffinovom bivšom ženom." Tremont je razmislio. "Možda Griffin igra na dvije strane. Moglo bi se pokazati da je on naš najveći neprijatelj, kao i da je naše najkorisnije oružje. Pronađi ga!" 7:00 San Francisco, okrug Mission Marty i Smith probudili su se i odjavili u 7 ujutro. Oko 8 već su se prevezli preko blještavog zaljeva San Francisca i zatim krenuli na istok, prema međudržavnoj broj 590. Nakon Lathropa prešli su na ceste 99 i 120 i onda se uputili prema jugu, kroz plodna farmerska polja do Merceda, gdje su se zaustavili da uzmu kasni doručak. Zatim su ponovo usmjerili na istok, ravno prema Yosemiteu cestom broj 140. Dan je bio hladan ali sunčan, Marty je još bio smiren i kad su dosegli znatnije nadmorske visine nebesa su postala prozirno plava. Nprekidno su se uspinjali do tri tisuće stopa visokog Mid Pines Summita, dotakli su brzu rijeku Merced i ušli u Yosemiteški nacionalni park kod El Portala. Marty je mirno promatrao kroz prozor. Dok su se uspinjali do dvije tisuće stopa uz rijeku koja se obrušavala i kad su ušli u glasovitu dolinu njegov je pogled upijao ljepote planinskog krajolika. 213 "Mislim da sam mnogo toga izgubio svojom odsutnošću", odlučio se on priznati. "Ovo je neopisivo lijepo." "I malo je ljudi na koje nailazimo." "Jone, ti me odviše dobro poznaješ." Provezli su se pored vodopada Bridal Veil, okupali se u njegovoj izmaglici, pa onda pored okomitih stijena El Capitana. U daljini su se ukazivali legendarni Half Dome i Yosemiteški vodopadi. Skrenuli su oštro u sjevernu račvu ceste kroz dolinu i nastavili Big Oak Fiat cestom do njezina spoja s visoko položenom Tioga cestom, koja je od studenog do svibnja, a katkad i duboko u lipanj, bila zatvorena za sav promet. Prosljedili su prema istoku preko snježnih nanosa i kroz veličanstveni krajolik visočja neukroćene Sierre. Napokon su se spustili istočnom padinom, gdje je zemlja postala suša i manje bujna. Dok su se spuštali, Marty je počeo pjevati stare kaubojske pjesme. Učinak ljekarije gubio se. Nekoliko milja prije nego što je cesta Tioga dosegla auto-cestu broj 295 i grad Lee Vining, Smith je skrenuo na usku asfaltiranu cestu. Na obje strane vidjele su se travnate padine s ogradama od bodljikave žice koje su označavale nečiji posjed. Stoka i konji pasli su pod stablima čije su se tamne siluete izdvajale od zlaćano baršunastih planina. Marty je navalio pjevati: "Dome, dome na livadi gdje se srne i košute igraju na poljani! Gdje se rijetko čuje obeshrabrujuća riječ i dani nisu oblačni!" Smith je vozio vrtoglavi okukama, prešao više bujica uz pomoć dotrajalih drvenih mostova i napokon se našao na rubu dubokog klanca po čijem je dnu tekao širok potok. Uzak čelični pješački most premošćivao je klanac do čistine s drvenom kolibom koja je bila skrivena visokim ponderosa borovima i mirisnim cedrovima. Zasniježeni vrhunac trinaest tisuća stopa visoke Mount Dane stražario je daleko na obzorju. I kad je Smith parkirao, Marty je nastavio letjeti u mislima, potaknut dojmljivom raznolikošću krajolika od oceana do pla214 nina na stočarskom tlu. Ali sad je shvatio da su se približili odredištu, pa bi se od njega očekivalo da stane. Da prespava ovdje. Možda i živi neko vrijeme. Smith je zaobišao kola i otvorio mu vrata, na što je on oklijevajući izašao. Ustuknu pred pješačkim mostom, koji se lagano ljuljao na vjetru. Klanac što ga je premošćivao bio je dubok trideset stopa. On se odlučno javi. "Neću staviti ni prst na tu tanku napravu." "Nemoj gledati dolje. Hajde, prijeći ćeš." Smith ga je poticao. Marty se uporno pridržavao za ogradu. "Sto radimo u ovoj pustinji? Prijeko se vidi samo ona stračara." Kad su krenuli zemljanim putom prema kolibi, javi se Smith. "Naš čovjek živi ovdje." Marty zastade. "Tu smo naumili? Neću ostati ni pet sekundi u

nećemu toliko primitivnom čak sumnjam da ima vodovod. Sigurno nema struje, što znači da nema ni kompjutera. A ja moram imati kompjuter!" "Ali tu nema ni ubojica", podsjeti ga Smith. "Uostalom, nemoj ocjenjivati knjigu po omotu." Marty se prijezirno usprotivio. "To su uobičajene dosjetke." "Hajde, kreni." Kad su došli do borova, utonuli su u polumrak pod debelim granama koje su se visoko uzdizale. Miris borova ispunjao je zrak. Ispred stabala, u kolibi je vladala tišina. Svaki put kad bi je pogledao, Marty je zatresao glavom od prijezira. Odjednom, neko piskavo rezanje zamalo ih smrznulo. Odrasli gorski lav skoči s drveta ispred njih i počeo puzati samo deset stopa daleko od njih. Mahao je svojim dugim repom, a žute su oči bljeskale. "Jone!" Marty zavapi i okrenu se u bijeg. Smith ga zgrabi za rame. "Čekaj." 215 Odnekud ispred njih javi se neki glas s engleskim akcentom. "Budite mirni, gospodo. Nemojte na njega podizati oružje, a on će vas pustiti na miru. Možda i ja." 216 21 Blizu Lee Vininga, Visoka Sierra, Kalifornija Ispod niskog krova kolibe, iz sjene se pojavi vitak čovjek srednje građe. U ruci je imao britansku automatsku pušku Enfield. Riječi su mu bile usmjerene na Smitha, ali je pogledom pratio Martvja Zellerbacha. "Nisi ništa rekao da ćeš dovesti još nekoga, Jone. Ne volim iznenađenja." Marty prišapnu. "Bio bih sretan da mogu otići, Jone." Smith ga nije primijetio. Peter Howell nije Marty Zellerbach. Obrana mu je bila smrtonosna, pa je to valjalo uvažiti. Smith odgovori mirno čovjeku s puškom. "Zvizni mački da se makne, Peteru, i odloži oružje. Poznajem Martvja dulje nego što poznajem tebe, a trenutačno ste mi potrebni obojica." "Ali ja ga ne poznajem", odvrati čovjek podjednako mirno. "Tu je granica, zar ne? Hoćeš li potvrditi da znaš o njemu sve što je potrebno znati i da je čist?" "Nitko nije čišći, Peteru." Howell je promatrao Martvja cijelu dugu minutu, pogledom blijedoplavih očiju kao da su bile rendgenski uređaj. Naposljetku ispusti oštar zvuk, nešto između puhanja zraka i čišćenja 217 grla. "Makni se, Stanlev", izusti tiho. "Dobar mačak. Pozabavi se sobom." Gorski lav okrenu se i odšulja iza kolibe, okrećući se povremeno kao da zamišlja da bi ipak mogao biti pozvan u pomoć. Vitki čovjek spusti pušku. Martvje oči zasjaše kad se velika mačka udaljila. "Nikad nisam čuo da postoje pripitomljeni gorski lavovi. Kako ste to uspjeli? Čak ima i ime. Prekrasno! Zna li da su afrički kraljevi priučavali leoparda za lov? A u Indiji, treniraju čite." Howell ga prekide. "Razgovarat ćemo unutra. Nikad se ne zna tko može slušati." Domahnu im puškom i stade pored njih da ih propusti u kolibu. Kad je Smith prolazio, Englez podiže obrvu i pokaza na Martvjeva leđa. Smith odvrati potvrdno. Iznutra, koliba je bila veća nego što se pričinja izvana i nije bila nimalo rustična. Ušli su u dobro namješteni dnevni boravak, u kojemu ništa nije podsjećalo na Divlji zapad izuzev golemog kamina od neobrađenog kamena. Pokućstvo je bilo udobno. Bilo je tu starodrevnog ugodaja engleskih provincijskih domova, uz kožnate stolce iz muških klubova i ratničke uspomene iz većine ratova dvadesetog stoljeća. Prostor na zidovima, ukoliko nije bio ispunjen oružjem, pukovnijskim zastavama i uokvirenim fotosima vojnika, dičio se apstraktnim i ekspresionističkim djelima slavni umjetnika bili su to Kooning, Newman i Rothko. Originali, vrijedni bogatstva. Prostorija je zauzimala cijelu širinu kolibe, ali jedno krilo, skriveno s prednje strane, prostiralo se ulijevo duboko među visokim borovima. Koliba je zapravo bila izgrađena u obliku slova L. Prva vrata hodnika iza dnevnog boravka vodila su u radni prostor s najnovijim osobnim računalom. Marty uskliknu od radosti. Peter Howell promatrao ga je kako se baca na kompjuter, zaboravivši na sve oko sebe. Howell istiha upita: "Sto mu se dogodilo?" 218 "Ima Aspergerov sindrom", objasni mu Smith. "On je genij, osobito u elektronici, ali ljudi oko njega prokletu mu smetaju." "Sada nije uzeo lijek?" Smith kimnu. "Moralni smo u hitnji napustiti Washington. Ostavi me časa s njime, a onda ćemo razgovarati." Bez riječi, Howell se vrati u dnevni boravak. Smith stade uz Martvja koji se bavio kompjuterom. Marty ga pogleda prijekorno. "Zašto mi nisi rekao da ima generator?" "Zbog lava sam na to zaboravio." Marty kimnu s razumijevanjem. "Stanlev je gorski lav. Ali, jesi li znao da u Kini krote sibirski tigrove?" "O tome ćemo kasnije." Smith nije bio posve siguran u pouzdanost životinje, kao što se pretvarao. "Možeš li ponovo pokušati da ustanoviš je li Sophia davala ili primala specijalne telefonske pozive? I možeš

li pronaći gdje je Bili Griffin?" "Upravo to sam naumio. Potrebno je jedino da se povezem sa svojim glavnim kompjuterom i softverom. Ako oprema tvog prijatelja nije onoliko primitivna koliko je to njegova nastamba, počet ću istraživati za nekoliko minuta." "Ti ćeš to najbolje učiniti." Smith ga potapša po ramenu i povuče se, dok se Marty zabavljao tipkovnicom ulazeći u kompjuterski svijet koji je bio samo njegov. Marty promrmlja sam sebi: "Otkuda tom pišljivom stroju tolika snaga? Uostalom, nije važno. Stvari se popravljaju." Smith je našao Petera Howella kako sjedi uz kamin i čisti neko crno poluautomatsko oružje. Uz njega, vatra se razgorjela i izbacivala narančaste proplamsaje. Bio je to sasvim domaći prizor, ako se izuzme vojničko oružje u Englezovim rukama. Howell progovori ne dižući pogled. "Sjedi. Onaj kožnati naslonjač je udoban. Kupio sam ga u svom klubu kad sam ustanovio da sam netko i nešto, ali da bi bilo dobro povući se gdje sam manje poznat." 219 Nešto malo ispod šest stopa visok, Howell se doimao odviše vitkim u tamnoj plavo-zelenoj flanelskoj košulji i britanskim vojnim kaki hlačama uvučenim u također vojničke čizme. Njegovo usko lice imalo je boju i hrapavost kože osušene dugogodišnjim djelovanjem vjetra i sunca. Pogled mu je bio oštar ali obazriv. Njegova gusta, nekad crna kosa već je zamalo sasvim posivjela, a ruke su mu podsjećale na tamne pandže. "Reci mi nešto o svom prijatelju Martvju." Jon utonu u naslonjač i poče govoriti o tome kako su on i Martv odrasli zajedno, kakve je teškoće Martv proživljavao u mladosti i kako mu je utvrđen Aspergerov sindrom. "Sve se u njemu otada izmijenilo. Ljekarije su mu omogućile neovisnost. S njima, mogao je proživjeti školu i zatim obaviti sve one crnačke poslove potrebne za stjecanje dvaju doktorskih naslova. Kad je na lijekovima, može obavljati sve što je potrebno za život. Može promijeniti žarulju, oprati rublje i kuhati. Naravno, budući da ima i previše novca, mogao bi unajmiti one koji bi mu sve to učinili, ali on ne podnosi strance. U svakom slučaju mora uzimati ljekarije, pa zašto se onda ne bi brinuo o sebi?" "Ne bih mu imao što prigovoriti. Kažeš da ljekarija prestaje djelovati?" "Da. Možeš to prepoznati kad počne govoriti s uskliknicima, kao što si upravo čuo. Podučava ostale, oduševljava se, gotovo da ne spava i zeza se sa svakim. Ako ostane predugo bez lijeka, kreće u nepoznate svjetove i može postati opasan za sebe a vjerojatno i za ostale." Howell zatrese glavom. "Žao mi je momka, nemoj me pogrešno shvatiti." Smith se nasmiješi. "Naopako si shvatio. Martv žali tebe. I mene. On nas doista sažalijeva, jer mi nikad ne možemo doznati ono što on već zna. Ne možemo ni zamisliti ono što on već razumije. Zapravo, svi smo na gubitku što se on toliko osamio i usmjerio isključivo na svoje kompjutere, iako, koliko znam, 220 njega konzultiraju kompjuterski stručnjaci iz cijelog svijeta. Ali nikad osobno, samo e-mailom." Howell je i dalje čistio svoje oružje Heckler & Koch MP5, koje je bilo onoliko smrtonosno koliko je to i izgledalo. "Ali, ako je ukočen i spor kad je na lijekovima, a opušten kad oni prestanu djelovati, kako uspijeva bilo što završiti?" "U tome je dosjetka. Naučio je da se snade u stanju koje je između onoga kad ljekarije djeluju i onoga kad podivlja. U danu ima nekoliko sati tog međurazdoblja, i tad se najbolje osjeća. Nove zamisli obuzimaju ga munjevitom brzinom. On je tada oštar, prodoran, brz i napola izvan kontrole. Riječju, nepobjediv je." Howellovo izbrazdano lice podiže se s oružja. Njegove blijede oči bljesnuše. "Nepobjediv za kompjuterom, je li tako? Dobro. To je opet nešto drugo." Vрати se svome oružju. H & K je nekad bilo odabrano oružje britanskih Specijalnih zračnih snaga (SAS) i vjerojatno je to još uvijek. "Uvijek čistiš oružje kad imaš posjetitelje?" Smith je to izrekao zatvorenih očiju, opuštajući se nakon duge vožnje od San Francisca. Howell progunda: "Jesi li ikad pročitao Dovělovu Bijelu četvu? Sasvim je dobar roman, zapravo. Kad sam bio dječak privlačio me mnogo više od Sherlocka Holmesa. Čudno." Prije nego što je nastavio, neko je vrijeme razmišljao o dječacima i ljudima. "Uostalom, u knjizi se pojavljuje neki stari strijelac Crni Simon. Jednog jutra glavni ga junak pita zašto oštri mač da bude kao britva, kad četa ne očekuje bitku. Crni Simon odgovara mu da je sanjao crvenu kravu u noćima koje su prethodile velikim bitkama kod Crecva i Poitiersa, a prošle noći ponovo je sanjao crvenu kravu. Zato se priprema. Naravno, točno kako je Simon očekivao, kasnije toga dana napali su Španjolci." Smith se nasmiješi i otvori oči. "Sto znači, kad se ja

pojavit će ti se moraš početi pripremati za nevolje." Howellovo izbrazdano lice ozari smiješak. "Tako je." 221 "Kao i inače. Potrebna mi je pomoć, ali sad bi moglo biti gadno." "Čemu bi drugome mogao poslužiti jedan stari vještac i pustinjski štakor?" Smith se s njim prvi put susreo tijekom onih dosadnih dana Pustinjskog štita, kad se bolnica danonoćno pripremala i očekivala akciju koja se nikad nije dogodila. Ali dogodila se Peteru Howellu. Ili, točnije, on i SAS otišli su u nju. Peter nikad nije pobliže objasnio gdje se "to" dogodilo, ali jedne noći pojavio se u bolnici kao sablast koja je izronila iz pijeska. Imao je visoku groznicu i bio je slabašan poput mačića. Neki liječnici zaklinjali su se da su te noći čuli helikopter ili neko vozilo u blizini, ali nitko nije bio siguran. Ostala je tajna kako se pojavio ili tko ga je donio. Smith je smjesta shvatio da je nepoznatog pacijenta u britanskim pustinjskim hlačama, čovjeka bez oznake čina ili jedinice, ugrizao otrovan reptil. Spasio je Peteru život smjesta ga obradivši. Sljedećih dana, dok se Peter oporavljao, upoznali su i počeli poštivati jedan drugoga. Tako je Smith doznao da je on bojničar Peter Howell, Specijalne zračne snage, i da je u nekoj misiji koju nije pobliže opisao boravio duboko u Iraku. To je sve što je Peter bio voljan reći. Kako je imao odviše mnogo godina da bi bio običan vojnik SAS-a, u njegovoj je priči još mnogo toga trebalo objasniti, ali proteći će godine prije nego što će Smith doznati ostalo, a i to je bilo maglovito. Ukratko, Peter je bio jedan od onih neumornih i odlučnih Britanaca koji su se našli u svakom ratu u prošla dva stoljeća, malom ili velikom, na jednoj ili na drugoj strani. Školovan kako u Cambridgeu tako i na vojnoj akademiji Sandhurst, lingvist i pustolov, pristupio je SAS-u za vijetnamskih dana. Kad su akcije počele prestajati, dobrovoljno se javio u MI6, inozemnu obavještajnu službu. Otada je radio za jedne ili druge, ovisno o tome je li rat bio vruć ili hladan, koji put i u jednom 222 i u drugom. Sve dok nije postao prestar za jedan i nekoristan za drugi. Sad se pak zaslužio povukao u udaljenu i rijetko naseljenu istočnu stranu Sierre. Ili je tako barem izgledalo. Smith je sumnjao da je njegovo "povlačenje" podjednako nejasno kao i sve ostalo u njegovu životu. Smith je AWOL, pa mu je bila potrebna upravo onakva pomoć kakvu su mu SAS i MI6 mogli pružiti. "Moram nekako u Irak, Peter. Tajno, ali ondje su mi potrebni kontakti." Howell je počeo sastavljati H&K. "To nije samo opasno, momče. To je samoubojstvo. Nema načina. Ne za Amerikanca ili Britanca. Kako sad stvari stoje ondje, nema mogućnosti. Ne ide." "Oni su ubili Sophiju. Moram to učiniti." Howell zviznu otprilike onako kako je to učinio kad je razgovarao s gorskim lavom Stanlevem. "Znači, to je posrijedi. Nastojiš razjasniti svoj slučaj i AWOL." "Otkud znaš da sam ja AWOL?" "Pratim događaje, shvaćaš? I ja sam bio AWOL nekoliko puta. Obično je iza toga bila neka dobra priča." Smith ga je upoznao sa svime što se dogodilo nakon smrti bojnika Andersona u Fort Irwinu. "Oni su moćni, Peter, tko god oni bili. Oni mogu manipulirati vojskom, FBI-om, policijom, možda i cijelom vladom. Sto god oni naumili, to je vrijedno ubijanja. Moram doznati što je posrijedi i zašto su ubili Sophiju." Kad je očistio poluautomatsku pušku, nauljio je i ponovo sastavio, Howell uze malo duhana iz kutije. Napuni njime lulu. U dubini kuće mogli su čuti Martvja kako se bavi kompjuterom, klićući pritom od oduševljenja. Kad je napunio lulu i polako otpuhao duhan, Howell se javi tihim glasom. "S tim virusom, za koji nema poznate kure ili vaccine, oni mogu kao taoce držati cijeli planet. Mora biti da je to Sadam ili Gadafi. Ili Kina." 223 "Pakistan, Indija, bilo koja zemlja slabija od Zapada." Smith zastade. "Možda nije posrijedi neka zemlja. Možda se sve radi zbog novca, Peter." Dok je duhan mirisom ispunjavao prostoriju, Peter je razmišljao. "Tvoj dolazak u Irak mogao bi stajati više od mog života, Jone. Cijenu bi moglo platiti cijelo tamošnje podzemlje. Oporba Sadamu Huseinu je slaba, ali postoji. Dok ona čeka svoj trenutak, moji i tvoji ljudi pomažu im da ojačaju. Oni će te prihvatiti ako ih zamolim, ali neće kompromitirati cijelu mrežu. Ako naletiš na nešto stvarno neugodno, bit ćeš prepušten sebi. Američki embargo uništava živote svih osim Sadamova i njegove bande. Ubija djecu. Možeš očekivati malo od tog podzemlja i ništa od iračkog naroda." Smithove se oči suziše. Ipak, slegnu ramenima. "To je rizik koji moram preuzeti." Howell je pušio. "Onda bolje da se bacim na posao. Pobrinut ću se za

svu moguću zaštitu. Želio bih da krenem i ja, ali bio bih samo na teret. U Iraku me odviše dobro poznaju, shvaćajući." "Bolje da krenem sam. Ionako imam za tebe ovdje posla." Howell se ozari. "Reci mi. Ovdje mi je pomalo dosadno. Hranim Stanleva, ali to nije odviše uzbudljivo." "Još nešto", dodade Smith. "Martvju su prijeko potrebne ljekarije, jer će inače postati beskorisan. Mogu ti dati samo prazne bočice, nismo mogli kontaktirati njegova doktora u Washingtonu." Howell uze bočice i izgubi se pored prostorije u kojoj se Marty radovao. Smith je ostao sam, osluškujući Martvja. Napolju je vjetar hujao kroz veličanstvene ponderose. Bio je to neki utješan zvuk, kao da zemlja diše. Opuštao se u naslonjaču. Trenutačno je zaboravio na bol za Sophijom, kao i zabrinutost hoće li pronaći ono što je naumio u Iraku i hoće li preživjeti ako to pronađe. Peter je bio jedini čovjek koji ga je mogao dovesti u tu izmučenu zemlju. Bio je siguran da su odgovori 224 tamo negdje, ako ne među onima koji su umrli od virusa prošle godine, onda među onima koji su preživjeli. 17:05 Washington, D.C. U jedinoj većoj prostoriji uneredenog Martvjeva ljetnikovca blizu Dupont Circlea, kompjuterski stručnjak Xavier Becker oduševljeno je promatrao kako Zellerbach, probivši se s nekog udaljenog osobnog računala do svoga golemoga glavnog kompjutera, čačka po kompjuterima telefonske kompanije vještinom vrsnog kirurga. Xavier još nije vidio ništa slično softveru koji je Zellerbach stvorio. Divljenje prema ljepoti i osjetljivosti čovjekova rada zamalo su ga naveli da zaboravi zašto je ovamo došao. Nije mogao učiniti mnogo. Mogao je jedino pratiti Zellerbacha i davati mu lažne pozitivne odgovore nastojeći ga zadržati na vezi dok ga ne pronađe policija iz Long Lakea. Xavier se znojio, zabrinut da bi Zellerbach mogao skrenuti sekvencu relejnih linija, što znači da bi ga izgubili. Ali Zellerbach to nije učinio. Xavier nije mogao razumjeti kako je taj genij bio toliko neoprezan. Kao da je Zellerbach uspostavio svoj sustav releja da prikrije mjesto gdje se nalazi zato što je znao da je to ono pravo, a ne zato što bi se zanimao za neke skrovite razloge. Stoga se ni jednom nije vratio na svoj raniji trag. U njegovim slušalicama začu se napeti glas. "Još samo nekoliko minuta. Drži ga, Xavier." Glas Jacka McGrawa iz Long Lakea zvučao je kao da se i on znoji poput Xaviera. Prethodno su zamalo već uhvatili Zellerbacha, dok ga je Xavier zavodio lažnim podacima u trenucima kad je Zellerbach pokušavao locirati Billa Griffina i, još jednom, kad je ušao u USAMRIID-ov kompjuter da poprati njihov napredak u istraživanju nepoznatog virusa. Oba puta Zellerbach 225 se pomaknuo prebrzo da bi ga Xavier otkrio. Ali ovaj put nije. Možda su Xavierovi lažni podaci ovaj put bili bolji, ili se možda Zellerbach zamorio pa je počeo gubiti koncentraciju. Što god bilo, još dvije ili tri minute i on će... "Imam ga!" Glas Jacka McGrawa pokazivao je koliko je njegovo oduševljenje. "Na liniji je negdje pored gradića Lee Vininga u Kaliforniji. Al-Hassan je blizu Yosemitea. Uzbunit ćemo ga." Xavier isključi vezu s Long Lakeom. Nije dijelio slavlje sa šefom sigurnosti dok je motrio kako Zellerbach i dalje slijedi lažni trag koji će ga, očekivao je to, odvesti do telefonskog razgovora što ga je Sophia vodila s Tremontom. Zellerbachova kreativnost bila je odviše uzbudljiva da bi ju se smjelo onemogućiti upravo njegovom nepažljivošću. Xavier je postao tužan i zbunjen. Kao da je Zellerbacha zanio njegov vlastiti entuzijazam, neznanje da na svijetu postoje i takvi ljudi kakvi su Xavier Becker ili Victor Tremont. 14:42 Blizu Lee Vininga, Visoka Sierra, Kalifornija Kad je Smith ušao u prostoriju s kompjuterom, Martvjeva napetost pogodila ga je kao atomska bomba. "Hej, hej, hej! Gdje si, ti, utvaro? Nitko neće poraziti Martvja Zellerbacha, čuješ li me? Znam da si tu. Jebi se, prokleta da si i " "Mart?" Smith još nikad nije čuo Martvja da psuje. To bi morao biti novi znak da je prešao preko ruba. "Mart! Prestani! Sto se događa?" Marty je nastavio psovati. Pritiskao je uređaj, nesvjestan da Smith nešto govori ili da je uopće u prostoriji. "Mart!" Smith ga zgrabi za rame. "1 226 Marty se izmigolji poput divlje životinje, iskešenih zubiju. I tada ugleda Smitha. Odjednom se skljkao u sebe, ostavši mlohavo u stolcu. Zurio je prestrašeno. "Ništa! Ništa. Nisam našao ništa. Ništa!" "U redu je, Marty." Smith ga je pokušavao utješiti. "Što nisi našao? Adresu Billa Griffina?" "Ni traga. Bio sam tako blizu, Jone. A onda odjednom ništa. Isto je bilo i s telefonskim razgovorima. Bio sam u svome kompjuteru, služio se

vlastitim softverom. Još samo korak. Tu je, znam! Tako blizu " "Znali smo da to nije nadohvat ruke. Ima li što novo s virusom? Bilo kakva novost iz Fort Detricka?" "Do toga sam došao za nekoliko minuta. Službeno, dosad je u Americi bilo petnaest smrtnih slučajeva, a troje je preživjelo." Smith se uzbuđi. "Ima još smrtnih slučajeva? Gdje? A preživjeli su kako? Kakvim liječenjem?" "Nema pojedinosti. Morao sam probiti posve novi sigurnosni zid da to pronađem. Pentagon je svima uskratio podatke, ali nije uspio meni." Nasmiješi se. "Informacije za javnost dolaze samo posredstvom vojske." "Zato i nismo ništa čuli o preživjelima. Možeš li ih locirati?" "Nisu o tome ni zucnuli ni tko su ni gdje su preživjeli. Žao mi je, Jone." "Niti u Detricku ili Pentagonu?" "Ne, nigdje. Strašno. Mislim da oni iz Pentagona drže te informacije izvan sustava." Smith je brzo razmišljao. Prvi mu je poriv bio da pronađe preživjele i približi im se kako bi s njima razgovarao. Pričinjalo se to najlakšim i najizravnijim putem. Vlada je uskratila pristup informacijama vjerojatno zato da onemogući paniku što je bio standardni postupak no situacija se pričinjala i gorom nego što bi je moglo predočiti petnaest smrtnih slučajeva. Prije nego što izađu pred javnost, znanstvenici 227 će bez prekida proučavati preživjele. Što znači da bi mjere sigurnosti bile najviše što se tiče ljudi i tehnologije. On uzdahnu u sebi, zabrinut. Nije bilo načina da se probiju, ni on ni Peter Howell. Osim toga, vojna obavještajna služba, FBI pa i ubojice najprije bi ga očekivali među preživjelima. On udahnu i kimnu. Nije bilo izbora. Jedini preživjeli do kojih je mogao doprijeti bili su u Iraku. U toj zakračunatoj zemlji nisu ga očekivali, a nisu raspolagali ni američkim tehnološkim umijećima. Otići onamo to je bio najbrži i najbolji način da otkrije što se događa. Marty se javi uzbuđenim glasom. "Evo ga. Još malo, pa ga imam. Samo minutu." Usklenci su vratili Smitha u stvarnost. Marty je bio naslonjen nad konzolu kao lovac od kojega je divljač udaljena svega nekoliko stopa. Strah obuze Smitha. Odjednom se ono što je Marty činio ispunilo strašnim smislom. "Koliko si dugo već povezan sa svojim kompjuterom u Washingtonu?" Na vratima se pojavi Howell. Tijelo mu se ukrutilo. "On je bio na vezi s vlastitim kompjuterom?" "Kako dugo, Marty?" Smith je napeto ponovio svoje pitanje. Marty se probudio iz svog uzbuđljivog sna. Žmigao je razmišljajući koliko je bio na vezi. "Jedan sat, možda dva. Ali, sve je u redu. Služim se serijom releja širom svijeta, baš kao što oni očekuju. Uostalom, to je moj kompjuter. Ja " Smith prokune. "O"/ znaju gdje je tvoj kompjuter! Možda su upravo u tvom ljetnikovcu i namamljuju te preko tvog sustava! Je li trag do telefonske kompanije bio prvi trag kojim si upao?" "Ni govora! Otkrio sam sasvim novi put. Pronašao sam novi put i do Billa Griffina, ali on me nije odveo nikamo. Onaj trag do telefonske kompanije otvara i nove putove. Znam da mogu " 228 Peter Howell upita oštrim glasom: "Imaju li oni svoje ljude u Kaliforniji?" "Mogao bih se u to okladiti", odvrati Smith. "Njegovi lijekovi su na putu." Howell se okrenu. "Ubojice mogu otkriti telefonsku vezu do Lee Vininga i do mene. Ne do moga stvarnog imena, naravno. Morat će locirati kolibu, dovesti se ovamo, pronaći cestu i stići do nas. Rekao bih već za jedan sat. Uz nešto sreće, za dva. Bilo bi mudro da se izgubimo za manje od sat vremena." 229 23 18:51 New York City Victor Tremont dotjerao je svoje večernje odijelo i zategao crnu leptir kravatu stojeći pred ogledalom u svom apartmanu hotela Waldorf-Astoria. Iza njega je bila Mercedes O'Hara, ležeći potpuno gola na neurednom krevetu. Lijepa sva u oblinama i blještava, zlaćane kože. Uperila je svoje crne oči na njega u ogledalu. "Ne volim čekati u spavaonici zajedno s odijelima dok me ne odlučiš ponovo upotrijebiti, Victore." Tremont se namršti u ogledalu. Ni strpljiva ni suzdržana, visoka žena s kaskadom crvene kose koja joj je padala do grudi bila je pogreška. Tremont se rijetko poslužio tom nepovoljnom usporedbom. Mogao bi pomisliti na bilo koji drugi trenutak s njom. Kad joj je rekao da se nikad neće njome oženiti, ta se žena zamalo ubila. "Imam sjednicu, Mercedes. Otići ćemo na večeru kad se vratim. Stol je rezerviran u Le Chevalu, tvom omiljenom restoranu. Ako ti to ne odgovara, možeš otići." 230 Mercedes se ipak neće ubiti. Ta Čileanka bila je u posjedu prostranih vinograda i jedne svjetski poznate vinarije u dolini Maipo, sjedila je u odborima dviju rudarskih kompanija, bila je zastupnica u čileanskom parlamentu i uz to ministrica i bit

će ponovo. Ali kao sve žene, i ona je od njega zahtijevala previše i prije ili poslije ponovo će joj pasti na um udaja. Ni jedna nije htjela razumjeti da njemu ne treba i da ne želi životnu družicu. "Dakle?" Nastavila je promatrati ga ležeći zavaljena u krevetu. "Nema obećanja? Jedna žena nalik je drugoj. Sve smo ti na smetnju. Victor može voljeti samo Victora." Tremont osjeti ozlojeđenost. "Ne bih rekao " "Ne", prekide ga. "Ti bi to trebao razumjeti." Uspravi se na krevetu, prebaci duge noge preko ruba i diže se. "Umorna sam od tebe, doktore Tremontu." Prestade dotjerivati crnu kravatu i promotri je u nevjerici dok se oblačila i ne pogledavši ga više. Obuze ga neočekivani bijes. Sto misli, tko je ona? Takva ogavna nadmenost! S naporom pokušava smiriti svoj bijes. Vrti se kravati i nasmiješi joj se u ogledalu. "Nemoj biti smiješna, draga. Podi i posluži se koktelom. Stavi na sebe onu zelenu opravu u kojoj si tako čudesna. Vidjet ćemo se kod Le Chevala za jedan sat. Najviše za dva." Odjevena u crni Armanijev kostim uz koji je njezina crvena kosa plamtjela, ona se nasmija. "Ti si tako otužan, Victore. I tako glup." Prije nego što joj je dospio odgovoriti, ona izađe iz spavaonice neprekidno se smijući. Začu kako su se vanjska vrata apartmana zalupila. Bijes ga preplavi poput planinske lavine. Osjeti kako drhće. Načini dva koraka prema otvorenoj spavaonici. Nitko se neće smijati Victoru Tremontu. Nitko! Jedna žena. On će je Lice mu se zajapuri kao da ima groznicu. Šake mu se stegnuše uz tijelo, kao da je školarac. 231 Zatim se kratko nasmija. Čime se bavi? Tom glupom ženom. Poštedjela ga je od dosadnog ispravljanja vlastite pogreške. Pomišljao je da je ova inteligentna, ali, naposljetku, nijedna to nije bila. S olakšanjem on uvidje kako barem neće biti napetih i suznih prizora razlaza. Neće joj morati dati skupocjene poklone za rastanak. Otići će bez ičega. Tko je dakle glup? Široko se nasmijavši, vrati se ogledalu, napokon zategnu kravatu, dotjera odijelo i dobaci sebi pogled, pun uvažavanja. Okrenu se da napusti sobu. Prije nego što je došao do vrata, oglasi se njegov privatni mobitel. Pomislio je da će to biti al-Hassan s vijestima o Jonu Smithu i Martvju Zellerbachu. "Dakle?" Arapinov glas odavao je sigurnost. "Zellerbach se povezao s vlastitim kompjuterom kako bi potražio onaj Russelličin telefonski razgovor s vama. Xavier ga je držao na liniji dovoljno dugo, dok ga McGraw nije locirao u Lee Viningu, Kalifornija." Nastupi zadovoljna stanka. "Ja sam sad ondje." "Za ime božje, gdje je taj Lee Vining?" "Na istočnoj strani Sierra Nevade, blizu Yosemiteškog nacionalnog parka." "Kako si uspio doći do tog mjesta?" "FBI je pronašao motel gdje su sinoć spavali, a zatim je utvrdio gdje su unajmili auto. Smith je tražio zemljovid sjeverne Kalifornije i raspitivao se je li neka cesta kroz Yosemite otvorena. Dovezli smo se do parka, i kad nas je McGraw kontaktirao, jednostavno smo produžili do Lee Vininga. Oni su uz telefon koji glasi na Nicholasa Romanova, očito izmišljeno ime. Sad krećemo onamo." Tremont udahnu, zadovoljan. "Dobro, ima li još što?" Napokon će tom neugodnom potpukovniku Jonu Smithu doći kraj. Arapinov glas povjerljivo se spustio. Iz riječi je izbijao ponos. "Da, imam još vijesti. Vrlo dobre vijesti koje će vam se svidjeti i neće svidjeti. Istražujući Smitha doznao sam da je Marty Zellerbach njegov stari prijatelj iz školskih dana kao što je to i Bili Griffin." Tremont se naroguši. "Griffin je dakle upozorio Smitha u Rock Creek parku!" "I očito nema namjeru ubiti Smitha. Ali možda nas ne kani otvoreno izdati." "Misliš da mu još uvijek treba novac?" "Ne vidim znaka koji bi dokazivao obratno." Tremont kimnu, razmišljajući. "Onda ćemo ga moći upotrijebiti u našu korist. Dobro, ti se bavi Jonom Smithom i svime u vezi s njim." U glavi mu se počeo crtavati plan. Da, točno zna što mu je činiti. "Ja ću se pozabaviti Griffinom " 19:52 Thurmont, Maryland Bili Griffin sitno se nasmiješi. Bijeli teretnjak za isporuku pizza prošao je pored Smithove trokatnice već tri puta u posljednja dva sata. Bio je skriven u unutrašnjosti kuće od 18 sati, nakon što je prestao uhoditi Fort Detrick. Teretnjak je privukao njegovu pozornost kad je prvi put prošao pored kuće. Je li moguće da to Jon provjerava je li kuća sigurna i bez prismotre? Drugi put imao je već spreman dvogled za noćno promatranje, pa je zapazio da vozač nije Jon. Treći put znao je: jedan od al-Hassanovih ljudi traži Jona a možda, također, i njega. Griffin je znao da Arapin u njega sumnja još od Rock Creek parka, ali al-Hassan ne bi očekivao da Griffin čeka u unutrašnjosti

ove kuće. Griffin je bio dovoljno oprezan da ne ostavi nikakva traga o svojoj nazočnosti. Automobil mu je bio skriven u garaži neke prazne kuće tri bloka dalje, a u kuću je ušao obivši bravu na stražnjim vratima. Budući da se Jon nije vratio ni u Detrick ni u Thurmont, Griffin je počeo pomišljati da to 233 neće učiniti. Je li ga al-Hassan već ubio? Ne, inače al-Hassan ne bi slao ljude da motre na Jona ili Griffina. Brzo se provukao kroz sjenovite prostore do Smithove radne sobe. Uključio je kompjuter i kad je on proradio unio je lozinku i šifrantski kod svoga tajnog weba. Odmah je ugledao poruku starog partnera iz FBI-a, Lona Forbesa: Pukovnik Jonathan Smith pokušava te naći. Zbog istog razloga vidio se i s Marjorie. FBI, policija i vojska tragaju za Stnithom. On je AWOL / traže ga kako bi ga ispitali zbog dva smrtna slučaja. Obavijesti me želiš li s njim razgovarati. Griffin promisli i pogleda ima li još nešto. Zapazio je tragove nekoga tko je hakirao po njegovu siteu, što bi moglo značiti da ga traži neka treća osoba. Na siteu nije bilo nikakva znaka koji bi hakera mogao uputiti gdje je Griffin. Ali zbog toga trećeg traga osjetio je nelagodu. Ipak zadovoljan, zatvorio je kompjuter i vratio se do stražnjih vrata. Kad se uvjerio da nitko ne promatra stražnju stranu kuće, izgubio se u noći. 20:06 New York City Četvorica ljudi koji su se okupili u privatnoj prostoriji Harvard kluba na 44. ulici bili su napeti. Poznavali su se godinama, katkad na suprotnim stranama ili sa suprotstavljenim interesima, ali sad ih je u ovoj sobi okupila zajednička privlačnost novca, moći i pogleda na budućnost što su ga rado nazivali "jasnim". Najmlađi među četvoricom, general bojnik Nelson Caspar, izvršni časnik pri predsjedatelju Zajedničkog štaba potihom je razgovarao s kongresmenom Benom Sloatom, povremenim posjeti234 teljem skrivenog posjeda Victora Tremonta u Adirondacku. General Caspar svakih nekoliko sekundi nestrpljivo je gledao na vrata. Nancy Petrelli, ministrica zdravlja i humanih službi koračala je u svojoj krem pletenoj haljini pored zasjenjenih prozora. Umirovljeni general poručnik Einar Salonen, glavni lobist američkoga vojno-industrijskog kompleksa sjedio je u naslonjaču držeći knjigu, ali zapravo nije čitao. Generali Caspar i Salonen nisu bili u odorama, na ovom tajnom sastanku dali su prednost skupim poslovnim odijelima. Kad su se vrata otvorila, glave im se okrenuše u mahu. Victor Tremont žurno je ušao. "Oprostite, gospodo i gospodo." Lagano se naklonio ministrici. "Zadržao me neki posao u vezi s oniom što nas interesira, a tiče se pukovnika Smitha. Sretan sam što vam mogu reći da će slučaj biti riješen." Uzdah olakšanja začu se u prostoriji. "Kako je protekla sjednica ravnateljskog odbora Blancharda?" General Caspar upitao je nešto što je svima bilo na umu. Tremont se oslonio na kožnati naslonjač, elegantan u svome večernjem odijelu i s crnom leptir kravatom. Iz njega je zračila sigurnost, pa je svoja četiri istaknuta gosta privlačio poput magneta. Podiže patricijsku bradu i nasmija se. "Sad je cijela kompanija čvrsto pod mojim nadzorom." General Salonen bio je najglasniji. "Čestitke!" "Velika vijest, Victore", suglasi se kongresmen Sloat. "Tako postajemo čimbenik moći." Ministrica Petrelli dodade: "Nisam bila sigurna da ćete uspjeti." "Nisam u to sumnjao", nasmiješi se general Caspar. "Victor uvijek pobjeđuje." Tremont se još jednom nasmija. "Hvala. Zahvaljujem na povjerenju. Ali moram reći da se slažem s generalom Casparom." 235 Sad su se svi nasmijali, pa i Nancy Petrelli. Ali u njezinu smijehu bilo je malo humora. Prede izravno na kritičnu točku: "Rekli ste odboru? Što se dogodilo?" "Sve ću vam ispričati." Tremont prekriži ruke, nasmiješi se i zastade. Golicao ih je. U prostoriji se osjetio elektricitet. Promatrali su ga, prikovanih pogleda. "I?", zapita napokon Nancy Petrelli. General Salonen htio je doznati. "Sto je rekao taj prokleti odbor?" Victor Tremont široko se nasmiješio. "Skočili su na Projekt Hades kao pas na kost." Zagleda se u prostoriji po olakšanim licima. "Moglo se vidjeti kako im dolari ispadaju iz pogleda. Pomislio sam da sam u Las Vegasu a oni da su kockarski automati." "Nije bilo mučnih prizora?" javio se kongresmen Sloat. "Ne moramo se uzrujavati zbog potajnih misli? Loše savjesti?" Tremont zatrese glavom. "Upamtite, da smo ih sve dobro odabrali. Angažirali smo naše izvore pa smo mogli utvrditi njihovu pozadinu, interese i toleranciju na rizik." Najveći problem pritom mu je bilo iznošenje imena pred Haldaneom, kako bi ih odbor mogao predložiti i izglasati dok su se stariji članovi povlačili ili bi im mandat

istjecao. "Naravno, moglo bi se postaviti pitanje jesmo li ih dobro procijenili." "Jesmo, očito." Začuo se zadovoljan glas kongresmena Sloata. "Tako je", pridoda Tremont. "Oh, malo su se uzvrpoljili kad sam izložio mogućnost smrtnih slučajeva bez našeg seruma, smrtnih slučajeva koji će se svakako dogoditi prije nego što serum bude odobren za uporabu. Ali objasnio sam kako, u drugu ruku, virus nije stopostotno fatalan. Shvatili su kako ekstrapolacija smrtnih slučajeva iznosi oko milijun u cijelom svijetu, ako vlada brzo prihvati naš serum." 236 Javi se Nancy Petrelli, uvijek pesimist: "A što ako vlada ne prihvati našu cijenu?" Teška tišina spusti se kao tamni oblak na neveliku prostoriju. Nelagodno su skrenuli pogled s ministrice. To je pitanje bilo svima na umu. "Doista", javi se Tremont, "svi smo od samog početka znali za taj rizik. U tu smo se kocku morali upustiti ako želimo zaraditi milijarde. Ali ne vjerujem da će naša vlada, ili bilo koja druga vlada, imati mnogo izbora. Ako ne kupe serum, poumirat će golemo mnoštvo ljudi. To je jednostavan odgovor." General Caspar kimnu s razumijevanjem. "Tko riskira, taj dobiva." "Ah, da. To je moto SAS-a." Tremont kimnu s razumijevanjem generalu i dodade suho: "Ali mislim da se upuštamo u rizik radi mnogo većih i stvarnijih nagrada nego što je to nekoliko odličja i kraljičino tapšanje po ramenu, zar ne?" Tremont zamahnu nogom dok je promatrao kako se ostali pokušavaju suočiti s golemošću te nagrade. Savjest nas sve čini kukavicama. Bile su to Shakespeareove riječi ili nešto nalik njima one su mu proletjele glavom. Ali napnite svoju hrabrost do točke pucanja, pa nećemo zakazati. Nije međutim bila hrabrost ili Shakespeare to što ih je navelo da prihvate rizik ili mogući pomor. Ne na početku dvadeset prvog stoljeća. Bili su to moć i bogatstvo. General Salonen upade grubo. "Ali nitko iz naših obitelji neće umrijeti. Mi imamo serum." Svi su mislili na to, ali je samo Salonen imao hrabrosti ili, možda, neosjetljivosti da to izrekne. Tremont je očekivao nova pitanja. "Kad će početi?", upita Nancy Petrelli. Tremont razmisli. "Rekao bih, za tri ili četiri dana stvarnost pandemije pogodit će savjest čovječanstva kao udarac munje." Neki zamrmljaše. Je li to bila samilost ili lakomost teško je reći. 237 "Kad se to dogodi", nastavi Tremont, "želim da svi počnete upozoravati na prijetnju čovječanstvu. Pritisnite gumbe za paniku. A onda ćemo mi objaviti da posjedujemo serum." "I da pristižemo u pomoć." General Caspar grubo se nasmijao. Sve sumnje četvorice urotnika raspršile su se kad se pred njima pojavila vizija cilja o kojemu su tako dugo sanjali. Cilj je bio blizu. Vrlo blizu. Na drugoj strani nebosklona. Tog trenutka iz njihovih umova nestali su strah ili otpor, moguće izdajstvo Billa Griffina ili odlučni istraživački pokušaji Jonathana Smitha. "Prelijepo", javi se netko. 238 24 15:15 Visoka Sierra, Kalifornija "Pogledaj!", uzviknu Marty. "Tako je lijepo." Odjednom zastade u hodniku, a njegovo nespretno tijelo ugegalo je u tamnu prostoriju nalik spilji, na stražnjoj strani skrovišta Petera Howella u Sierrri. Kao začaran promatrao je suprotni zid, dok su mu zelene oči sjale. Na zidu, otprilike deset stopa iznad poda, blještala je transparentna elektronička mapa. Svaka zemlja bila je označena drugom bojom. Sićušne sijalice bljeskale su mapom. Nizovi višebojnih svjetala vidjeli su se na registru smještenom uz mapu. Ispod mape, suvremena kompjuterska oprema zapremala je ostatak zida. Nasred prostorije vidjela se zapovjednička stolica od kože i čelika. Sa strane je bio globus i ormar za dokumentaciju. Smith je razgledao mapu. Bili su tu Iran, Irak, Turska, posebno s dijelovima tih zemalja koji su sačinjavali povijesno tlo Kurda. Zatim Istočni Timor, Kolumbija, Afganistan, južni Meksiko i Gvatemala. El Salvador, Izrael, Ruanda. Vruća mjesta plemenskih sukoba, etničkih napetosti, seljačkih buna, religijskih borbi, narodnih ustanaka. 239 "To je tvoja kontrolna soba?" upita Jon Petera. "Tako je", kimnu Peter. "Prikladna da me zadrži u poslu." Bilo je to više nego što bi obični građanin trebao ili mogao imati. Očito, Peter Howell i dalje je radio za nekoga. Marty pojuri prema kompjuteru. "Odmah sam shvatio da je tvoj PC odviše snažan mora biti da je povezan s ovim golijatom. Sjajan je! Želio bih u svom ljetnikovcu imati neku sličnu mapu. Ti pratiš što se događa u tim zemljama, zar ne? Jesi li neposredno povezan s centrima u njima? Moraš mi pokazati što zapravo činiš. Kako je sve to povezano. Kako " "Ne sada, Mart." Jon pokušava biti strpljiv. "Sad odlazimo odavde. Evakuiramo se, shvaćaš?"

Martvjevo lice se sruži. "Zašto je tako važno da odemo? Htio bih živjeti u ovoj prostoriji." Nujni se izraz izgubio. Njegovo okruglo lice sijalo je kao i mapa iznad njega. "Tim ću se baviti! To je savršeno! Cijeli svijet doći će mi ususret. Nikad neću morati otići ili " "Ali sad mi odlazimo", reče čvrsto Jon, gurajući ga prema vratima. "Mogao bi nam pomoći kod tovarjenja." "Uzet ću svoje bilješke." Peter pograbi snop smeđih papira s ormara za dokumente. Kad je prolazio pored vrata, pritisnu gumb na njima. Jon je čuo tek klik. "Vas dvojica uzmite iz kuhinje što vam se sviđa, koliko nam je otprilike potrebno za jedan dan. Ponijet ćemo oružje i streljivo, a naravno i viski." Jon kimnu. "Imamo nekih stvari i u našem automobilu. Kako ćemo, dovraga, sve to ponijeti?" "Pouzdam se u mene." Iz kontrolne sobe začu se tiho pjevuckanje. Marty je umakao Jonu i sad je sjedio u Peterovoj stolici pred konzolom, širokom kao zid. Jurcao je s jedne strane na drugu, s pogledom uperenim u niz svjetala na transparentnoj mapi. Već je shvatio što to sve znači, kako je međusobno povezano. Bijaše to napeto. Svjetla su zamalo pulsirala u ritmu s njegovim mozgom - Jon mu dotaknu rame. "Mart?" 240 "Ne!" Odskoči kao da ga je netko ugrizao. "Neću otići. Nikad! Nikad!" Jon ga je držao dok se on otimao i vriskao. "Mora se odmah vratiti na svoje ljekarije", reče Peteru. Pobjesnio, Marty se opirao šakama, nerazumljivo psujući. Jon ga podiže tako da su se Martvjeve noge našle u zraku. Ponio ga je od konzole, dok se Marty otimao i galamio. Peter se namršti. "Nemamo za to vremena." Iskorači i lupne Martvja u bradu. Martvjeve se oči raširiše, a odmah zatim skljkoka se u Jonovim rukama. Pao je u nesvijest. Peter požuri kroz hodnik. "Ponesi ga." Jon uzdahnu. Slutio je da se Peter i Marty neće slagati. Pokupi Martvja, koji je sad imao smiren izraz. Prebaci ga preko ramena i krenu za bivšim sasovcem i agentom MI6 kroz stražnja vrata kuhinje, u nešto što je služilo kao garaža. Unutra je bilo parkirano osrednje veliko kamp-vozilo. "Postoji dakle još jedna cesta", shvati Jon. "Naravno, ti ne bi dopustio da živiš u stupici." "Tako je. Nikad ne smiješ imati samo jedan izlaz. Ovo je prašnjava cesta. Nema je na zemljovidu, nije dobro održavana, ali već ću se snaći. Unesi Martvja u vozilo." Jon položi Martvja na jedan od triju kreveta, složenih otraga. Ostatak vozila imao je uobičajeni izgled bila je tu kuhinjica, udubljenje za jelo i praonica, sve u minijaturi izuzev prostora za boravak. To je bilo srce vozila. Bijaše to ona prostorija s mapom i kompjuterom, u kompaktnom obliku, ali sa zemljovidima, konzolom i sitnim svjetiljkama koje su oživjele dok ih je Jon promatrao. Ostatak sata donosili su hranu, viski, oružje i streljivo. Dok je Jon sve to slagao, Peter je nekamo nestao. Marty je napokon zijeovno i pomaknuo ruku. Istog časa Jon začu zvrndanje zrakoplova koji se približavao. Izvuče Berettu i pojuri u kuću. 241 "Smiri se", reče mu Peter. Izidoše pred kuću da pogledaju nebo među planinama. Cessna s jednim strojem spustila se nisko, grmeći nad kolibom. Iz nje ispade nevelika čelična kutija. Casak kasnije, Peter je došao s kutijom. "Medicina za čovječuljka." Jon je u kamp-prikolici posjeo namrštenog Martvja, dao mu jednu pilulu s čašom vode i promatrao ga kako je, neprekidno mrmljajući, ispija. Zatim Marty leže bez riječi i poče zuriti u strop kamp-vozila. Rijetko je govorio o svojoj nevolji, ali katkad bi ga Jon zatekao u trenutku kad nije pazio na sebe, kao sada, žureći kao da se pita što drugi ljudi osjećaju i misle, kakav je to "normalni" život. Peterova glava pojavi se na prozoru vozila. Lice mu je bilo mračno. "Imamo društvo." "Budi miran, Mart." Jon potapša prijatelja i požuri u garažu. Na Peterovim grudima visio je dvogled. U jednoj ruci držao je svoj upravo očišćeni H&K MP5, a drugom je pružio Jonu pušku Enfield. Njegovo izbrazdano, uvijek tamnoputo lice pokazivalo je neki čudan unutarnji žar. Kao da je sad postao ono što on stvarno jest ono što mu je bilo drago, što je poticalo krv da struji njegovim žilama. Jon udahnu i osjeti uzbuđenje i napetost za kojima je žudio. Ubojice su možda stigle. Bio je spreman da ih dočeka. Zapravo, željan toga. Pod Peterovim vodstvom zaobišli su kuću i pojavili se kod prednjeg ulaza. Skrili su se iza grmova koji su obrublivali ulaz. Promatrali su čelični mostić nad klancem, kad se odjednom na udaljenoj strani pojavi pet ljudi. Razgledali su Jonovo unajmljeno vozilo. Peter se poslužio dvogledom. "Trojica su šerifovi zamjenici iz općine. Dvojica imaju tamna odijela i šešire kao da promatraju

predstavu." 242 "Neće biti da su naši ubojice." Jon uze dvogled i izoštri ga. Ona trojica bili su u svakom slučaju neka vrsta policajaca u odorama, a ostala dvojica davali su naredbe. Stali su po strani, razgovarajući međusobno, kao da ih se ne tiče što su policajci uz njih. Jedan pokaza rukom na kolibu. "FBI", pokuša pogoditi Jon. "Neće pucati. Ja sam, ipak, samo AWOL." "Osim ako nisu u službi onih hulja... osim ako se situacija nije promijenila. Bolje da se ne izložimo riziku. Dajmo im nešto o čemu će razmišljati." Peter napusti Jona i izgubi se u kući. Jon je i dalje promatrao one efbiajevce, koji su davali upute ostalima da ih slijede dok su oni krenuli naprijed. Sva petorica imali su u rukama oružje. Približiše se mostu. Prvi efbiajevac imao je električni glasnogovornik. Nalazili su se nadomak mostu kad su odjednom zaustavljeni. Jon je žmirkao nesiguran u sebe. Maloprije se most pružao pred njima sad je nestao. Začuo se snažan zvuk, a prašina se digla iz klanca u svedem i bijelom oblaku. Uljezima se usne razjapiše. Gledali su dolje, pa onda gore i napokon na sve strane. Dva policajca krenuše naprijed. Jon ih je ugledao kroz dvogled kako oprezno zure u strmi klanac. Dvojici efbiajevaca bila je to šala počese se smijati. Peter se vratio. Kleknu pored Jona. "Malo sam ih iznenadio." "Rekao bih. Što si to napravio?" "Električna dosjetka. Most s ove strane leži na šarkama. Kad opustim ležajeve na drugoj strani most se sruši prema klanacu, odskoči i ostane u okomitom položaju. Teško ga je vratiti u ispravan položaj, ali ljudi iz Lee Vininga već će to učiniti." Uspravi se. "U svakom slučaju, to će ih zadržati barem pola sata. Teško je spuštati se niz klanac i onda pentrati. Pođimo." 243 Jon se smijuljio dok su hitali kroz kuću do garaže, gdje je Martv sjedio na stepenicama kamp-vozila. Izgledao je umorno i pokajnički. "Hej, Jone. Jesam li bio na smetnju?" Govorio je polako. "Bio si sjajan kao obično, ali morat ćemo nestati. FBI nas je pronašao. Domogli su se našeg vozila, pa ćemo morati brzo nestati." "Sto mogu učiniti?" "Udi unutra i čekaj." Jon se vratio pred kuću. Našao je Britanca kako sjedi prekrivenih nogu na jastučiću od borovih iglica. Sunčevo svjetlo probijalo se kroz grane, praveći čudne likove na Englezu i na gorskom lavu koji je čučao na šapama. Peter progovori tiho: "Žao mi je, Stanlev, ali opet moram otići. Znam da ti to smeta. Morat ćeš se malo pobrinuti za sebe. Žao mi je. Brani tvrđavu dok se ne vratim, a to će biti brzo." Velika i ozbiljna mačka, kojoj se rep nije micao, uperila je svoje žute oči u Petera. Jonu se pričinjalo kao da Stanlev razumije ono što mu se govori. Što god bilo riječi, njihov ton ili govor tijela kuguar se približio, ispružio vrat i nježno dotaknuo Peterovo lice svojim nosom. "Doviđenja, momče." Peter mu uzvratila nježnost. Ustade. Izmijeniše poglede i životinja skoči među grane. Peter se uputio do Jona. "Hoće li s njim biti sve u redu?", upitao je Jon. "Može li sam preživjeti?" "Stan je samo donekle istreniran, Jone. Nije pripitomljen. Nisam siguran da je ijedna mačka pripitomljena, ali to je drugo pitanje. Stanlev će me podnositi i štiti mene i kolibu, ali on zapravo vodi dvostruki život. On ima svoj teritorij, lovi kao obično, pari se i ima mladunče, ali zbog nekog razloga prihvatio me kao dio svoje odgovornosti. Jede ono što mu dajem, umjesto 244 onoga što bi ulovio. Ne zato što mu je to potrebno. Bit će s njim sve u redu." "Neće valjda napasti policajce?" "Samo ako mu to kažem. Izbjegavat će inače ljude, kao što bi to činio svaki lav osim ako ga oni ugroze. Ali, štitić će kuću od drugih životinja na primjer od medvjeda, koji bi je mogli uništiti." Odjednom načuli uši. "Tako je! Sad su u klanacu i uspinju se. Vrijeme je da nestanemo." Nekoliko trenutaka kasnije, natovareno i električnom strujom opskrbljeno kamp-vozilo truckalo se niz planinu, pored visokih borova i cedrova te pokojega crnog hrasta. Iza njih začu se niz prigušenih eksplozija. "Jone! Što je to?" Marty je bio zbunjen. "U kući su! Prokletstvo!" Jon je uzvratio psovkom. "Ništa strašno", smiri ih Peter. "To je mali samorazorni uređaj. Nisam im mogao prepustiti sobu za nadzor s kompjuterom, zar ne? Sad se ondje događaju implozije. Sve će u njoj biti razoreno, ali kuća će inače ostati čitava. Netaknuta. Pametno to je posao jednog starog minera koji je postao elektroničar." Zima se u Sierrri pojavljuje kasno, ali među drvećem već su se vidjele bijele sniježne nakupine. Kamp-vozilo treslo se na stijenama i udubinama što su ih ostavile prethodne kiše. Ljuljali su se, ponirali i poskakivali duž ceste pune serpentina. Javi se Jon. "Pripredaš

li me to za Irak?" Peter izvadi omotnicu iz džepa terenskog ogrtača koji je stavio preko flanelne košulje. Predade ga Jonu. "Unutra su podaci. Slijedi doslovce upute ili će tvoj put biti prekinut prije nego što to možeš i zamisliti. Doslovce." "Razumijem." Peter pogleda u stranu. "Bilo je riječi o nekom zadatku za mene?" 245 "A što ću ja, Jone?" Ni Marty nije ostao bez pitanja. "Znate što moramo učiniti", odvrati obojici Jon. "Moramo utvrditi odakle je došao virus, kako se tretira, tko njime raspolaže, što namjeravaju s njim učiniti i tko je ubio Sophiju." "I moramo ih zaustaviti", zaključio mračno Peter. "Pogotovo to." Jon odskoči kad je vozilo prešlo preko duboke rupe. "Svi laboratoriji Trećeg i Četvrtog stupnja na svijetu pokušavaju otkriti način liječenja, pa će nam oni sigurno pomoći. Ali ostaju druga pitanja. Sve je to, zapravo, jedno veliko pitanje: tko raspolaže virusom? Podaci o bilo kojem otvorenom pitanju mogu nas dovesti do konačnog odgovora. Računam da ću u Iraku imati najbolje izgleda da doznam odakle je virus došao i što kane s njime učiniti." "Razjašnjenje Sophijine smrti također nas može dovesti do ostalog", zaključio Peter. "To je moj zadatak, zar ne?" "Da. Tvoj i Martvjev." Okrenu se. "Marty, ti ćeš pokušati otkriti nekadašnje telefonske razgovore i nastojat ćeš pronaći Griffina. Ali sada budi brži. Nemoj dugo ostajati na liniji. Mijenjaj putove. To su dva važna zadatka." Na Martvjevu licu vidje se osjećaj krivnje. "Žao mi je, Jone." "Znam." Jon zastade. "Moramo nekako ostati u kontaktu." "Tu je Internet", javi se odmah Marty. "Ali ne običnim e-mailom". "Imaš pravo", složi se Peter. "Možda bismo mogli negdje ostaviti poruku." Jon se nasmija. "Znam gdje njima pod nosom, gdje im to nikad ne bi palo na um. Možemo se poslužiti webom Aspergerova sindroma." Marty uskliknu oduševljeno: "To je sjajna zamisao, Jone. Savršena." Nastaviše razgovarati kakvim bi se šiframa mogli služiti, kad Peter viknu: "Brzo! Hulje su s lijeve strane!" Kamp-vozilo naglo skrenu udesno, tako da se u jednom hipu kretalo na dva kotača. Iz šume odjeknuše pucnjevi. Na stražnjem dijelu vozila prolomilo se staklo i zaškripao metal. Marty jauknu. "Mart?" Jon pogleda otraga. Marty je sjedio skvrčen na podu vozila koje se nagnulo, pritišćući lijevu nogu i pokušavajući izbjeći da se valja s jedne strane na drugu. Jon je na Martvjevoj nogavici ugledao crvenu mrlju koja se širila. Pokušavajući se nasmiješiti, Marty se javi slabim glasom: "Dobro sam, Jone." "Uzmi maramicu", doviknu mu Jon. "Savij je i pritisni na ranu. Ako krvarenje ubrzo ne prestane, javi se." Jon je morao ostati u vozačkoj kabini, gdje bi se mogao poslužiti Peterovim Enfieldom ako im napadači presijeku put. Peter nije mogao upotrijebiti oružje jer je odviše bio zauzet vozilom. Naglo ga skrenu. Vozilo počeo skakutati izvan ceste, između drveća i grmlja, koje je Peter čudom uspijevao izbjeći. Peter je upravljao s preciznošću astronauta koji spušta svemirski brod. Dvaput je prošao teškim vozilom kroz brzace, podižući struje vode i udarajući o stjenovito dno koje se nije vidjelo ispod valova. Na cesti su se dva čovjeka s oružjem pokušavala približiti na puškomet, ali vozilo koje je skakutalo neprekidno im je izmicalo. Lomili su grane i skakali preko stijena. Iza njih, netko je pokušavao okrenuti vozilo kako bi se pridružio potjeri. Kad su progonitelji već počeli zaostajati, Jon odjednom ugleda duboku jarugu ravno pred sobom. "Peter! Oprez!" "Uspio sam!" Peter je snažno pritisnuo kočnice i okrenuo vozilo. Nekoliko je časaka prijetilo da će se izvrnuti, ali napokon se zaustavilo jedva stopu od provalije. Progonitelji su ostali daleko otraga, ali počeli su se ponovno približavati. Njihovo se vozilo na uskoj cesti zamalo već okrenulo. Napetost progonjenih je rasla. Jon je zurio u provaliju i brisao znoj s lica. 247 "Ovuda ćemo." Peter pritisnu polugu i teško vozilo počeo skakutati usporedo s provalijom prema cesti. Jon je vidio kako dva progonitelja pokušavaju skratiti put skačući između grana. "Približavaju se!" Peter ih brzo pogleda. Provalija je naglo skretala, pa on produži ravno prema cesti. Uz osmijeh olakšanja, usmjeri nespretno vozilo cestom na kojoj je podizalo oblake prašine. Začu se ponovo pucnjava, no meci su zujali kroz grane pored kamp-vozila. Jon duboko udahnu i prestade čvrsto pridržavati oružje. Pogledao je kroz retrovizor sa strane. Dvojici se priključio i treći, ali sad su već nemoćno stajali nasred ceste, dok im je oružje visjelo niz tijela. Jon prepoznade zdepastog muškarca koji se pridružio prvog dvojici. "To su oni", reče ljutito. "Oni isti koji su me

već pokušavali ubiti." Pogleda Petera. "Naći će ih se još." "Naravno." Peter je proučavao izgled ceste dok se vozilo i dalje drmusalo. "To je evazivna strategija, rekao bih. Poznavanje terena. Valja se pouzdati u to da bi neprijatelj mogao precijeniti element iznenađenja." Jon otpuže natrag do Martvja, pridržavajući se za sve što je usput mogao dohvatiti. Ali rana na Martvjevoj lijevoj nozi bila je tek površna. Jon mu je dao antibiotik i previo ga. Jedno od okana na vozilu bilo je probijeno i na tri mjesta vanjske površine vidjeli su se tragovi metaka, ali oni nisu prodrli unutra. Ništa važnije nije bilo pogodeno, uključujući i kompjuter koji nije Peteru manjkao ni u tom vozilu. Jon se vrati do Petera i pet minuta kasnije začu zvuk prometa. "Sto misliš?" Promatrao je prašnjavu cestu koja je vijugala između stabala. "Hoće li nas čekati na priključku za autocestu?" "Ako ne i prije. Pokušajmo ih razočarati." Peter se nasmiješio kao da sanja. 248 Ispred njih ukazao se trag koji je vodio od ceste ulijevo. Bio je još uži od ceste kojom su se dosad kretali, bio je i više izbrazdan, jedva nešto širi od kampera, ali njime se ipak moglo voziti. Peter objasni. "To je vatrogasni prosjek. U šumi ih ima puno. Nema ih na zemljovidima, osim onih u šumariji i kod vatrogasaca." "Krenut ćemo tuda?" začudi se Jon. "Imat ćemo barem lijepe vidike." Nasmijavši se, Peter skrenu vozilo na prosjek. Borove grane počеше strugati po metalu vozila. Zvuk je bio beskrajan i uzrujavao je, kao da nokti grebu. Nakon petnaest minuta, kad se Jonu već pričinjalo da će poludjeti, ugleda kraj prosjeka. "Je li to završetak?" upita Petera pun nade. "Kako? Da prekinemo ovu ljupku šetnju?" Peter skrenu vozilo na drugi vatrogasni prosjek. "Sad ćemo nizbrdo, shvaćáš? Neće još dugo", pokušá ga razvedriti. "Drži se, momče!" Ovaj prosjek bio je podjednako uzak. Dok se Peter probijao, grane su i dalje grebale po vozilu. Jon zatvori oči i uzdahnu dok je pokušavao spasiti kožu od ogrebotina. Barem se Marty nije tužio. Ali on je dobio svoju ljekariju. Hvala Bogu, barem na tome. Kad su se napokon probili do autoceste, Jon se uspravi. Peter je zaustavio vozilo među stablima. Ono užasno grebanje napokon je prestalo, pa je tek blagi zvuk stroja i okolnog prometa remetio ljepotu šume. Jon se ogleda. "Ima li ikakva znaka?" Promet na dvotračnoj cesti ispred njih bio je gušći nego što je očekivao. "Ovo nije cesta broj 120." "To je državna cesta 395. Glavna u ovom kraju. Trebalo bi tako biti. Viri li netko?" Jon pogleda u oba smjera. "Nitko." "Dobro. Neću ni ja viriti. Kojim smjerom?" "Kako ćemo najbrže do San Francisca?" 249 "Desno, pa onda na cestu 120 kroz Yosemiteški park." "Dakle desno, i onda na 120." Peter namignu svojim plavim okom. "Drzak si." "Najmanje će očekivati da se vratimo putem kojim smo došli, a sva kamp-vozila izgledaju jednako." "Osim ako progonitelji nisu pročitali naše registarske pločice." "Skini pločice." "Dovraga, momče. Na to smo trebali misliti." Peter izvadi iz pretinca odvijáč i dvije registarske pločice države Montane. Iskoči iz vozila. Jon uze Berettu i krenu za njim. Držao je stražu dok je Peter skidao stare pločice i stavljao one iz Montane. U mirnoj šumi ptice su pjevale i kukci zujali. Nekoliko minuta kasnije njih dvojica vratiše se u vozilo. Marty je sjedio za kompjuterom. Pogleda ih. "Sve je u redu?" "Apsolutno", uvjeri ga Jon. Peter ubaci u brzinu i reče oduševljeno: "Sada naprijed!" Pristupi vozilom autocesti koja je vodila prema jugu. Kad se pojavio odvojak za cestu 120, skrenu na nju i počеше se ponovo uspinjati. Nakon četvrt milje prošli su pored dvaju vozila parkiranih uz gustu šumu, po jedno sa svake strane prašnjave ceste koja je vodila do Peterove kolibe. Pored jednog vozila, u voki-toki govorio je visok čovjek izbrazdana lica i tamnih očiju, u crnom odijelu. Bio je uzbuđen i zurio je uznemireno prema planini. Jedva je pogledao ostrugani kamper s pločicama Montane dok se uspinjao cestom prema Yosemiteu. "Arapin", reče Peter. "Izgleda opasno." "I ja tako mislim." Jon je promatrao promet na cesti. Glas mu je bio ozbiljan. "Nadajmo se da ću dobiti neke odgovore u Iraku, a da ćeš ti pronaći Billa Griffina i otkriti više o Sophi250 jinoj smrti. Oni izgubljeni telefonski razgovori mogli bi biti presudni." Dalje su se vozili. Peter je uključio radio. Zvrndao je vijesti iz nekog nepoznatog svijeta, dok je tama spuštala svoje duge i upozoravajuće sjene preko bijelih vrhunaca Visoke Sierre. 251 ral h ? , 25 20:00, utorak, 21. listopada Bijela kuća, Washington D.C. Prva stranica Washington Posta ležala je

kao optužnica na velikom ovalnom stolu dvorane Kabineta, gdje ju je stavio predsjednik. Premda nitko od ukočenih članova Kabineta koji su sjedili za uglačanim stolom, kao ni bilo tko od njihovih pomoćnika, što su se bili poredali duž zidova, nije gledao te novine, svi su oni bili bolno svjesni njihova sadržaja. Kad su se jutros probudili našli su svoj primjerak na kućnom pragu, pa su već vidjeli taj i slične užasavajuće naslove, kao i milijuni Amerikanaca. Cijeli dan vijest je tutnjala s radijskih aparata. Na televizijama jedva da je bilo prostora za nešto drugo. Već danima su znanstvenici i visoki vojni dužnosnici obavještavali predsjednika i visoke službenike, ali tek sad, kad se u takozvanom civiliziranom svijetu dogodila erupcija vijesti, rastuća epidemija udarila je punom snagom. SMRTONOSNA PANDEMIJA NEPOZNATOG VIRUSA HARA GLOBUSOM 255 U napućenoj dvorani Kabineta državni tajnik Norman Knight gurnuo je metalom obrubljene naočale uz svoj dugi nos. Glas mu je bio tmuran. "Iz dvadeset sedam država javili su o smrtnim slučajevima izazvanim virusom, a ukupan broj žrtava dosad je viši od pola milijuna. Sve je započinjalo simptomima teške prehlade ili blage gripe koji su trajali oko dva tjedna, a zatim bi to naglo eskaliralo u sindrom akutnog respiratornog poremećaja i završilo smrću za nekoliko sati, katkad i brže." Ote mu se uzdah nelagode. "Iz četrdeset dvije države javljaju o naglim slučajevima nečega što nalikuje blagoj gripi. Još ne znamo je li i tu posrijedi virus. Tek smo počeli brojati slučajeve tog oboljenja, ali ima ih na milijune." Brojke koje je iznio državni tajnik popraćene su tihim primjedbama. U napućenoj dvorani svi kao da su se ukrutili. Prodorni pogled predsjednika Samuela Adama Castille polagano je išao od lica do lica. Tražio je ključeve u glavama članova svog Kabineta. Znao je na koga može računati da će biti uporan, da će unijeti znanje i da će pokazati volju za djelovanjem. Tko će početi paničariti? Koga bi šok paralizirao? Znanje bez volje za djelovanjem bilo je bespomoćno. A volja bez znanja je slijepa i bezobzirna. A onoga tko ne bi mogao ponuditi ni jedno ni drugo valjalo je odmah otpustiti. Napokon predsjednik progovori sabranim glasom: "U redu, Normane. Koliko je slučajeva u Sjedinjenim Državama?" Dugo lice državnog tajnika pokrivala je kuštrava i gusta sijeda kosa. "Osim onih devet slučajeva s početka tjedna, CDC javlja o još pedeset smrti i barem tisuću oboljenja koja nalikuju gripi. I te slučajeve ispituje se na novi virus." "Kao da se i ovdje gasi svjetlo", reče admiral Stevens Brose, predsjedatelj Zajedničkog štaba. U njegovu glasu ipak je bilo neke obzirne nade. Predsjednik Castilla razmislio je, u isti mah odviše oprezan i odviše pun nade. Bilo je to čudno, ali zapazio je kako su vojnici najmanje spremni da odmah djeluju. Možda zato što su više 256 nego ostali doživjeli smrtonosne posljedice nedovoljno promišlje njih akcija. "Tako je to dosad." Nancy Petrelli, ministrica zdravlja i humanih službi upozorila je zloslutno. "Što ne znači da već sutra neće početi pustošiti i ovdje." "Ne, ne znači", suglasio se predsjednik koji je bio malo izne naden negativnim ministričinim tonom. Uvijek ju je doživljavao kao optimističnu ženu. Možda je to bila posljedica strave koju je virus nametao ljudima i vladama. Već zbog toga bila je nužna akcija promišljena i značajna akcija, svakako, ali i neka akcija kojom bi se ublažio osjećaj bespomoćne panike što je obuzimao sve. Okrenu se glavnom vojnom liječniku. "Jesse, ima li novosti o tome kako se dogodila zaraza kod onih prvih šest slučajeva? Ima li neke veze među njima?" "Osim činjenice da su svi sudjelovali u Pustinjskoj oluji ili bili povezani s njom, ni CDC ni USAMRIID nisu otkrili ništa." "U inozemstvu?" "Isto", priznade glavni liječnik, general Jesse Oxnard. "Svi se učenjaci slažu da su zbunjeni. Mogu vidjeti virus pod svojim elektroničkim mikroskopima, ali podaci DNK niza ne otkrivaju dosad ništa korisno. Taj virus ne nalikuje ni jednom drugom, pa oni mogu samo nagađati kako postupati s njime. Nemaju pojma odakle je došao, kao ni o mogućim lijekovima i njegovu zaustav ljanju. Sve što predlažu jesu uobičajene metode obrade bilo koje viralne groznice uz nadu da stopa smrtnosti neće biti veća od pedeset posto, kako smo to iskusili na prvih šest slučajeva." "To je barem nešto", zaključio predsjednik. "Možemo mobi lizirati sva medicinska sredstva i ljude u razvijenim industrijskim zemljama i uputiti ih širom svijeta. I lijekove, također. Sve što bilo tko treba ili misli da mu treba." Predsjednik kimnu mini stru obrane, Ansonu McCovu. "Stavite cjelokupne

oružane , snage na raspolaganje Jesseju. Sve prijevozna sredstva, vojsku, brodove, što god je potrebno." 257 "Da, gospodine", prihvati Anson McCoy. "Ali unutar razumnih granica, gospodine", upozori admiral Brose. "Ima zemalja koje bi pokušale iskoristiti priliku ako u to uložimo previše sredstava. Mogli bismo se izložiti napadu." "Kako stvari idu, Stevens", odvratila predsjednik hladno, "možda nigdje neće mnogo ostati ni za napad niti za obranu. Ovo je trenutak u kojemu je potrebno novo razmišljanje, ljudi. Stari odgovori više ne vrijede. Lincoln je nešto slično rekao u nekoj kriznoj situaciji prije mnogo vremena, a sad se možda približavamo istome. Kenny i Norman pokušavali su nas godinama upozoriti na to. Je li tako, Kenny?" Ministar unutarnjih poslova Kenneth Dahlberg kimnu.

"Globalno zatopljenje. Propadanje okoliša. Uništavanje tropskih šuma. Migracije iz ruralnih područja širom Trećeg svijeta. Množenje stanovništva. Sve to vodi ka izbijanju novih oboljenja bilo gdje. To znači mnogo smrtnih slučajeva. Epidemija je možda tek vrh ledenjaka." "Sto znači da moramo uložiti sve kako bismo je zaustavili", zaključila predsjednik. "Kao što to mora učiniti svaka industrijalizirana zemlja." Krajičkom oka zapazi Nancy Petrelli koja kao da se pripremala nešto prigovoriti. "I nemojte mi govoriti koliko će to stajati, Nancy. U ovom trenutku to nije važno." "Slažem se, gospodine. Htjela sam nešto predložiti." "U redu." Predsjednik je pokušao staviti svoju nestrpljivost pod nadzor. U mislima je bio već sav u akciji. "Recite što imate na umu." "Ne bih prihvatila da nitko od znanstvenika nema što reći. Prije manje od jednog sata moj ured je nazvao neki doktor Victor Tremont, predsjednik i glavni operativac tvrtke Blanchard Pharmaceuticals. Kako reče, nije potpuno siguran, jer ga nikad nije testirao protiv novog virusa, ali po opisu virusa što ga je čuo čini se da se poklapa s nekim majmunskim virusom na kojemu njegova kompanija radi već nekoliko godina." Zastade 258 da vidi učinak svojih riječi. "Razvili su serum koji u većini slučajeva liječi oboljenje." Nastupi trenutak tišine, a zatim se oduševljenje razlije dvoranom u kakofoniji suprotstavljenih glasova. Počeli su bombardirati ministricu pitanjima. Sumnjali su u vjerojatnost izliječenja. Ipak, podilazili su ih žmarci od te mogućnosti. Napokon predsjednik lupi šakom o stol. "Prestanite, dovraga! Ušutite, mutite svi!" Dvorana Kabineta kao da se zatresla od iznenadne tišine. Predsjednik je svakoga za stolom popratio pogledom, dajući im priliku da zašute. Napetost se mogla opipati, a tiktakanje ure na kaminu odjekivalo je gromoglasno. Napokon, predsjednik Castilla spusti oštar pogled na ministricu. "Nancy, čujmo to ponovno ali jasno i s malo riječi. Netko misli da posjeduje lijek protiv toga? Gdje? Kako?" Nancy Petrelli presjekla je pogledom ostale ministre i druge državne dužnosnike koji su se spremali skočiti na nju. "Kao što sam rekla, gospodine, njegovo je ime Victor Tremont. On je predsjednik i ujedno šef izvršnog odbora tvrtke Blanchard Pharmaceuticals, velike i međunarodne biomedicinske kompanije. Tvrdi da su istraživači Blancharda razvili lijek protiv virusa što se nalazi na majmunima iz Južne Amerike. Pokusi na životinjama bili su izrazito pozitivni, izdan je patent za veterinarsku uporabu, a trenutačno ga proučava i Federalna uprava za lijekove." Glavni vojni liječnik, general Oxnard namršti se. "FDA ga nije odobrila čak ni za uporabu na životinjama?" "Serum nikad nije ispitan na ljudima?" upita ministar obrane McCoy. "Ne", odgovori ministrica zdravlja. "Nisu imali namjeru primjenjivati ga na ljudima. Doktor Tremont misli da je nepoznati virus isti onaj koji postoji na majmunima, ali sad je počeo inficirati ljude. Rekla bih uzimajući u obzir okolnosti kako bismo bili idioti ako ne bismo nastavili istraživanje." 259

"Zašto bi netko razvijao lijek protiv majmuskog virusa?" To je htio doznati ministar trgovine. "Da se usavrši mogućnost borbe protiv virusa općenito. Da se razviju tehnike masovne proizvodnje za sutra", objasni Nancy Petrelli. "Upravo ste čuli Kena i Normana koji su rekli da su novi virusi sve veća prijetnja svijetu koji sad ima pristupa i u nekad udaljene krajeve. Današnji majmunski virus može sutra epidemijski napasti ljude. To možemo već danas shvatiti, zar ne? Možda bismo trebali razmotriti mogućnost da lijek protiv majmuskog virusa može sutra biti i lijek za ljude." Ponovno se začu mrmorenje. "Previše je to opasno." "Mislili da Nancy ima pravo. Nemamo drugog izbora." "FDA to nikad neće dopustiti." "Sto bismo mogli izgubiti?" "Mnogo. Bilo bi to možda nešto gore od

današnje epidemije." "Ne zvuči li to pomalo šaljivo? Hoću reći, kako to da se lijek protiv nepoznate bolesti pojavio niotkuda?" "Ali, Same, radili su na njemu godinama." "Čista istraživanja isprva nemaju nikakvu vrijednost, ali ona se odjednom pojavi." Predsjednik je opet lupio šakom po stolu. "Dobro! Dobro! Raspraviti ćemo to. Saslušat ću svaki prigovor. Ali želim da Nancy i Jesse odu odmah do Blancharda i utvrde činjenice. Pred nama je golema nesreća i sigurno da nam ne treba nešto još teže. Ipak, možda imamo čudesno sredstvo. Nadaćmo se da taj Tremont zna što govori. Učinimo i nešto više: pomolimo se da dokaže kako je u pravu prije nego što iščezne polovica čovječanstva." Ustade. "Dobro, to je sve. Znamo što nam je činiti i učinimo to." Izišao je iz dvorane držeći se hrabrije nego što se osjećao. I sam je imao malu djecu i premirao je od straha. 260 Našavši se na zvučno izoliranom stražnjem sjedalu svoje duge, crne limuzine, Nancy Petrelli poslužila se mobitelom. "Čekala sam dok se situacija svima ne učini najcrnjom mogućom, kao što si mi predložio, Victore. Kad sam vidjela da svatko pomišlja kako za borbu protiv epidemije imamo jedino flastere, ispalila sam granatu. Mnogo se škrgutalo zubima, ali predsjednikovo je stajalište, naposljetku, da se moramo poslužiti svime čime raspolazemo." "Dobro. Inteligentno." Daleko u Adirondacku, Tremont se smijuljio u svom uredu iznad mirnog i miroljubivog jezera. "Kako će Castilla postupiti?" "Šalje mene i glavnog vojnog liječnika do tebe, da razgovaramo i potom ga izvijestimo." "To je još bolje. Pred Jessejem Oxnardom izvest ćemo šou znanosti i poniznosti." "Budi oprezan, Victore. Oxnard i još neki sumnjičavi su. Budući da predsjednik želi dobiti bilo što pozitivno, oni će samo mrmljati, ali ako steknu dojam da nije sve u redu, iskoristit će to." "Neće ništa naći, Nancy. Pouzdaj se u mene." "Sto je s našim pukovnikom Jonom Smithom? Je li izvan igre?" "Možeš na to računati." "Nadam se, Victore. Zaista se nadam." Isključio mobitel i ostade sjediti u polumračnoj limuzini, lupkajući manikiranim prstima po osloncu. Bijaše oduševljena ali i puna bojazni. Oduševljena zato što se sve odvijalo onako kako je naumljeno, prestrašena zato što bi nešto... neka zaboravljena ili zanemarena sitnica, na koju nisu ni mislili, mogla sve upropastiti. U svom uredu, Victor Tremont zagledao se u daleke i mračne sjene planina Adirondacka. Uspio je uvjeriti Nancy 261 Petrelli, ali bilo mu je teže uvjeriti samoga sebe. Nakon što je al-Hassan izgubio Smitha i njegova dva prijatelja u Sierrri, sva trojica su nestala. Nadao se da su se oni skrili pa i ne pomišljaju više da nešto učine, ali možda su se samo šćućurili, u strahu za svoje živote. Ali Tremont nije imao neke druge mogućnosti. Svi podaci što ih je uspio prikupiti o Smithu govorili su da on nije čovjek koji od nečega odustaje. Tremont će ga i dalje držati pod nadzorom. Smithovi izgledi da učini štetu ili makar samo da preživi, nisu bili osobiti. Zatrese glavom. U jednom trenutku podiđe ga jeza. Uz čovjeka kakav je Smith, i nevelika šansa nije više nevelika. II 26 8:02, srijeda, 22. listopada Bagdad, Irak Grad Bagdad, smatran kolijevkom nekadašnje civilizacije, prostirao se po pustom tlu između rijeka Eufrata i Tigrisa. Ta metropola suprotnosti kao da je drhturila pod jutarnjim svjetlom. Iznad tirkiznih kupola, mujezini su s minareta pozivali vjernike tog egzotičnog grada na molitvu. Žene, odjevene u duge abaje i nalik crnim piramidama, promicale su tijesnim uličicama staroga suka, nadomak staklenim i visokim građevinama modernoga grada. Grad prastarih mitova i legendi osvajali su napadači tijekom milenija Hetiti i Arapi, Mongoli i Britanci ali svaki put taj grad bi ih preživio i napokon trijumfirao. No, nakon cijelog desetljeća američkih sankcija, duga povijest činila se bezvrijednom. Život u oronulom Bagdadu Sadama Huseina bio je sveden na ustrajnu borbu za ono temeljno hranu, čistu vodu i lijekove. Vozila su hrdala na bulevarima, omeđenim palmama. ornog je onečišćivao slatki pustinjski zrak. 263 Jon Smith na sve je to mislio dok ga je taksi vozio sivim ulicama. Isplativši vozača, obazrivo je razgledao nekoć raskošan dio grada. Nitko se nije izdvajao radoznalošću, iako je on bio odjeven u odoru predstavnika Ujedinjenih naroda, sa službenom trakom preko rukava i identifikacijskom značkom na odijelu. Usto, taksija je bilo svugdje u ovom tmurnom gradu. Taksiranje je bilo jedno od rijetkih zanimanja za koje su bili pripravnici nekad dobrostojeći Iračani. Svi su raspolagali barem jednim osposobljenim vozilom, a Sadam Husein držao je cijenu goriva niskom nižom

od deset američkih centa za litru. Kad se taksi udaljio, Smith je još jednom promotrio ulicu a onda je oprezno došao do zgrade u kojoj je nekad bilo američko veleposlanstvo. Prozori su bili zatvoreni a zgrada i zemljište oko nje u neredu. Sve je odavalo dojam napuštenosti, ali Jon je nastavio. Pozvonio je. Sjedinjene Države i dalje su imale svoga čovjeka u Bagdadu, ali on je bio Poljak. Godine 1991., nakon završetka Zaljevskog rata, Poljska je preuzela nadzor nad zgradom tog veleposlanstva u Sjeverozapadnoj ulici. Otada, čak i kad su padale američke bombe i rakete, Poljaci su održavali zgradu, predstavljajući ne samo poljske nego i američke interese u Iraku. U velikoj ali oštećenoj zgradi oni su se bavili pitanjima putovnica, iz nje su izvješćivali o lokalnim medijima i povremeno razmjenjivali povjerljive obavijesti između Bagdada i Washingtona. Kao u svim ratovima, bilo je trenutaka kad bi i neprijatelji morali komunicirati, a to je bio jedini razlog zašto je Sadam Husein podnosio Poljake. No, nepredvidljivi Husein u svakom je trenutku mogao promijeniti raspoloženje i sve ih dati zatvoriti. Vrata veleposlanstva otvorila su se i na njima se pojavio krupan čovjek prčasta nosa, guste sive kose i ovješanih obrva nad inteligentnim smeđim očima. Odgovarao je opisu što ga je Peter dao Jonu. "Jerzy Domalewski?" 264 "Tako je. Vi ste sigurno Peterov prijatelj." Vrata se širom otvoriše i diplomat obuhvati Amerikanca svojim lukavim pogledom. U četrdesetim godinama, nosio je smeđe odijelo koje kao da nije dugo bilo u čistinici. Govorio je engleski ali s poljskim naglaskom. "Udite. Nema smisla da od sebe pravimo još veći cilj nego što jesmo." Zatvori vrata za Jonom i povede ga kroz mramorno predvorje u veliku uredsku prostoriju. "Jeste li sigurni da vas nitko nije pratio?" Svidio mu se ravnodušni pogled neznančevih tamnoplavih očiju i osjećaj fizičke jakosti što ga je pobuđivao. Oboje će mu biti potrebno u pogibeljnom Bagdadu. Istog časa Smith osjeti bojazan čovjeka. "MI6 zna što radi. Neću vam dosađivati opisom zaobilaznog puta kojim su me ubacili u zemlju." "Dobro. Prešutite to." Domalewski kimnu i zatvori uredska vrata. "Postoje tajne koje nitko ne bi smio znati. Pa ni ja." Lukavo se nasmiješi. "Sjedite. Sigurno ste umorni. Onaj naslonjač s osloncima udoban je. Još ima opruge." Dok je Jon sjedao, diplomat je došao do prozora, otvorio kapak i zagledao se u jutro. "Moramo biti oprezni." Jon prebaci nogu preko noge. Domalevski je imao pravo: umoran je. Ali osjećao je u sebi i nezaustavljivu potrebu da nastavi istraživanje. Pred njim su lebdjeli Sophijinio lijepo lice i njezina samrtnička agonija. Prije tri dana, u rano jutro, iskrcao se u londonskoj zračnoj luci Heathrow u novom odijelu koje je kupio u San Franciscu. Bio je to tek početak dugog i iscrpljujućeg putovanja. U Heatnrowu neki ga je agent MI6 ukrcao u vojno vozilo koje ga je prebacilo do baze RAF-a u Istočnoj Angliji. Odatle je prebačen do vojnog uzletišta u Saudijskoj Arabiji, gdje ga je preuzeo bezimena i šutljivi kaplar britanskog SAS-a, odjeven u dugi beduinski haljetak, koji je besprijekorno govorio arapski. "Stavite to na sebe." On mu pruži odjeću istovjetnu onoj koju je i sam nosio. "Okoristit ćemo se jednim malo poznatim predratnim sporazumom." Riječ je bila o iračko-saudijskoarap 265 skoj neutralnoj zoni, koju su dvije zemlje ugovorile kako bi se beduini mogli kretati svojim starim trgovačkim putovima." U toj nespretnoj odjeći, Jona i kaplara preuzimao je jedan beduinski logor od drugoga, sve dok ga na rubu Bagdada kaplar nije iznenadio lažnim identifikacijskim papirima, iračkim dinarima, zapadnjačkom odjećom te značkom i trakom službenika UN iz Belizea. Jonovo lažno ime bilo je Mark Bonnet. Zatresao je glavom, zapanjen temeljitošću koju je pokazao MI6. "Sad mi dajete nadu." "Ne, dovraga", odvрати prijekorno kaplar. "Nisam znao hoćete li izdržati. Kakva bi smisla imalo potrošiti dobre identifikacijske papire na krvavu lešinu?" Srdačno se rukova s Jonom. "Ako još jednom vidite onog pokvarenog Petera Howella, recite mu da nam je veliki dužnik." A sad je Jon sjedio u američkom veleposlanstvu, odjeven kao tipični službenik UN-a u smeđim pamučnim hlačama, košulji zavrnutih rukava, ogrtaču s patentnim zatvaračem... i s toliko važnom trakom i karticom UN-a. U džepu je držao novac i dodatne identifikacijske papire. "Nemojte našu zabrinutost shvatiti osobno", reče Domalewski i dalje promatrajući ulicu. "Ne možete nas okrivljavati što nismo osobito oduševljeni zadatkom da vam pomognemo." "Naravno. Ali, budite sigurni da

je ovo možda najveći rizik što ste ga dosad preuzeli." Domalevski kininu čupavom glavom. "To nam je već priopćio Peter svojom porukom. Poslao mi je također popis liječnika i bolnica koje želite posjetiti." Poljak se napokon okrenu od prozora, podigavši guste obrve. Promotri ponovo Amerikanca. Njegov stari prijatelj Peter Howell objasnio je da je ovaj čovjek doktor medicine. No hoće li moći podnijeti nasilje, ako ga bude? Točno, prema njegovu licu, širokim ramenima i uskom struku više je nalikovao snajperu nego doktoru. Domalewski se smatrao dobrim poznavateljem ljudi, a sudeći po svemu što je ugledao na ovom tajnovitom Amerikancu, Peter je možda imao pravo. 266 "Jeste li dogovorili sastanke?", upita Jon. "Naravno. Na neke ću vas sam odvesti. Za druge ćete se morati snaći." U diplomatovu glasu osjetilo se upozorenje. "Ali zapamtite, vjerodajnice UN-a neće vam koristiti ako padnete u ruke vlasti. Ovo je policijska država. Mnogi su građani naoružani, a svatko je možda špijun. Huseinova privatna policija Republička garda okrutna je i moćna kao nekad SS i Gestapo zajedno. Oni svagdje njuše državne neprijatelje, oporbenjake ili jednostavno one koji im se ne sviđaju." "Koliko shvaćam, oni mogu biti svojeglavi." "Znate, dakle, nešto o Iraku." "Nešto malo." Smith kimnu ozbiljna lica. Domalewski nastavi procjenjivati Amerikanca. Ode iza pisaćeg stola i otvori ladicu. "Katkad je najveća opasnost upravo u toj svojeglavosti. Nasilje ovdje izbija u tren oka, nekad bez ikakva razumnog povoda. Peter je objasnio da biste ovo trebali imati." Sjede u stolac pored Jona i pruži mu američku vojnu Berettu. Smith je željno prihvati. "On misli na sve." "Kao što smo i moj otac i ja ustanovili u svoje vrijeme." "Znači, radili ste s njim i prije?" "Više nego jedanput. Zato mu sad i činim uslugu pomažući vam." Upitao se zašto je Domalewski na to pristao. "Zahvaljujem obojici." "Nadam se da ćete nam moći zahvaliti sutra ili dan poslije. Peter tvrdi da vam Beretta odgovara. Ako morate, nemojte oklijevati da je upotrijebite. Ali zapamtite, uhićuju svakog stranca kojega uhvate s oružjem." "Cijenim vaše upozorenje. Nadam se da ću to izbjeći." "Dobro. Jeste li čuli što o takozvanom sudskom pritvoru?" "Nažalost, ne." 267 Glas Domalewskog snizi se, a strava obuze njegove riječi. "Postojanje tog centra potvrđeno je tek nedavno. Ima šest podzemnih katova. Zamislite to nema prozora kroz koje bi svijet mogao pogledati unutra, nema vanjskih zidova kroz koje bi se mogli čuti jecaji mučenih, nema nade u bijeg. Iračka vojna obavještajna služba sagradila ga je ispod bolnice blizu vojnog logora al-Rashid, južno oдавде. Kažu da je nacrt i podizanje nadzirao Sadamov ludi sin Qusai. Cijeli kat za torture i egzekucije namijenjen je vojnim i civilnim osobama koje se ne dopadaju Sadamu. Neke zatočenike smještaju na katove gdje oni više službeno ne postoje. Za njih se ne može raspitivati. Čak im se ni imena ne smiju spominjati. Ti jadni ljudi izgubljeni su zauvijek. Ali, po mome mišljenju, najužasniji dio te podzemne građevine... u kojemu se događaju najteže okrutnosti... na samome je dnu. Ondje nisu samo Sadamove tamnice nego i užasna pedeset dva vješala." Jon zamalo što nije zadržao. "Dragi Bože. Pedeset dva vješala! Masovne egzekucije. On vješa odjedanput pedeset dvoje ljudi? Zvuči paklenski. Taj čovjek je životinja!" "Tako je. Upamtite, bolje je upotrijebiti oružje nego biti uhvaćen s njim. U najmanju ruku, u nastaloj zbrci biste mogli imati nekih izgleda." Zastade. Stisnu ruke i pogleda Jona dok mu se u tamnim očima ogledala zabrinutost. "Vi ste ovdje na tajnom zadatku, niste službena osoba i niste zaštićeni. Ako bi vas uhitili, trebali biste imati sreće da vas brzo ubiju." "Shvaćam." "Ako ipak želite nastaviti, danas morate proći velikim dijelom grada. Trebali bismo krenuti odmah." U trenutačnom priviđenju Smith ugleda Sophijino izmučeno lice dok se borila za život. Sjajan znoj na zarumenjenim obrazima... njezinu svilenastu kosu koja se zamrsila... drhtave prste što se drže za vrat dok pokušava doći do daha. Njezine su patnje bile neizmjerne. 268 Dok je promatrao mračno lice Domalewskog mislio je zapravo na jedinu ženu koju je ikad volio, na njezinu užasnu, neobjašnjivu, nepotrebnu i zločinom izazvanu smrt. Za Sophiju... mogao bi učiniti sve. Čak u Iraku sa Sadamom Huseinom. Ustade. "Krenimo." 269 21 10:05 Bagdad Našavši se sam na stražnjem sjedalu jedine preostale limuzine američkog veleposlanstva, Jon je promatrao napučene ulice i s odvratnošću zapazio jedino njihovo trajno obilježje

fotografije Sadama Huseina. Bilo ih je svakakvih, od visokih oglasnih ploča do plakata širokih kao zid, do uokvirenih snimaka na neurednim uličnim prozorima. Husein sa svojim gustim crnim brcima i lukavim osmijehom nalazio se svagdje. Ljuljuškao je dijete. Junački se protivio novom američkom predsjedniku. Predvodio je obitelji ili skupine poslovnih ljudi. Ponosito je odzdravljao vojnicima koji su marširali. U ovom nekoć legendarnom gradu učenosti i kulture, Huseinova čelična šaka osjećala se više nego drugdje. Iskoristio je ratno stanje svoje zemlje kao osnovicu svoje vlasti, a bijedu svog naroda prikazivao je kao domoljubni ponos. Dok je napadao embargo UN-a "al-hisar" kao uzročnika smrti milijuna zbog gladi, on i njegove ulizice besramno su se debljali i bogatili.

270 T Jonov osjećaj odvratnosti samo se pojačao kad su ušli u elegantno predgrađe Jadiriju, gdje su se sjajno bili smjestili mnogi Huseinovi dvorjani, ulizice i ratni dobitnici. Domalewski je upravljao kolima koja su prolazila pored upadljivih palača, elegantnih kavana i blještavih butikata. Duž ceste bili su parkirani skupi automobili Mercedesi, BMWi i Ferrariji. Pred skupim restoranima stajali su sluga u livrejama. Odavde je bilo odagnato siromaštvo, ali je lakomost bila sveprisutna. Smith zatrese glavom. "Ovo je kriminal." Domalewski je na sebi imao šofersku kapu i ogrtač. "S obzirom na to kako izgleda sav ostali Bagdad, ući u Jadiriju znači iskrcati se na drugom planetu. Vrlo bogatom planetu. Kako ti ljudi mogu živjeti uz toliku sebičnost?" "Nezamislivo je." "Slažem se." Poljski diplomat zaustavi limuzinu ispred privlačne zgrade presvučene žbukom i s krovom od plavih crijepova. "Tu smo." Ugasivši stroj, pogleda iza sebe. Na licu mu se ogledala ozbiljnost i zabrinutost. "Čekat ću. Osim, naravno, ako ne istrčite iz zgrade s Republikanskom gardom za ledima. Shvatite da se ne plašim previše te mogućnosti. Ipak, ako se nesreća dogodi, nemojte se uvrijediti ako ugledate tek stražnju stranu vozila." Smith se nakratko nasmiја. "Razumijem." U lijepoj građevini nalazili su se uredi i ordinacija dr. Huseina Kamila, poznatog internista. Smith izide na toplu osunčanu ulicu, zagleda se oprezno oko sebe i produži pored niza datuljinih palmi do vrata od izrezbarenog drva. Unutra, čekaonica je bila hladna i prazna. Smith pogleda bogate sagove, draperije i tapecirano pokućstvo. Promotrio je zatvorena vrata, pitajući se koliko je siguran i hoće li ovdje naći odgovor. Unatoč doktorovu izglednom obilju, posao mu nije išao kako bi trebalo. iračka ekonomska izolacija pokazivala se i na pojedinostima. draperije bijahu izbljedjele a pokućstvo izlizano. Magazini na stolićima bijahu stari pet ili čak deset godina.

271 Jedna se vrata otvoriše i pojavi se doktor. Bio je čovjek osrednje visine, na početku pedesetih, crnomanjaste kože i nervoznih prodornih očiju. Imao je na sebi bijelu medicinsku kutu nad sivim hlačama. Bio je sam. Nije bilo bolničarke ni recepcionarke. Očito, podesio je Smithov dolazak onda kad ne bude svjedoka. "Dr Kamil." Jon se predstavio pod lažnim imenom kakvo je bilo na papirima UN-a Mark Bonnet. Doktor se uljudno nakloni, no glas mu je bio tih i nelagodan. "Imate li papire?" Govorio je engleski s akcentom britanske više klase. Jon mu uruči krivotvorenu identifikaciju UN-a. Dr. Kamilu bilo je rečeno da je Jon pripadnik tima koji je širom svijeta istraživao novi virus. Doktor ga je uveo u ambulantu gdje je proučavao vjerodajnice onako pozorno kako bi inače ispitivao dokaze o raku. Čekajući, Jon je promotrio oko sebe bijele zidove, kromiranu opremu, dva drvena stolca i bijelo obojeni stol na kojemu su u keramičkom loncu ležali kratki komadi olovaka. Medicinska oprema pokazivala je učinke dugogodišnje uporabe bez zamjene. Sve je bilo čisto i blistalo je, ali bilo je i praznog prostora na kojemu bi trebale stajati epruvete. Bijela tkanina kojom je prekriven ležaj za pretrage bila je istanjena i puna rupica. Dijelovi opreme bili su vrlo zastarjeli. Ali to nije jedini problem s kojim se suočavao ovaj liječnik i svi liječnici u Iraku. Domalewski je Jonu već rekao kako su mnogi među njima diplomirali na najboljim medicinskim školama i bili su sposobni davati dobre dijagnoze, ali potom su pacijenti morali sami pronalaziti lijekove. Ljekarije su se mogle nabaviti uglavnom na crnom tržištu i ne za dinare. Samo za američke dolare. Čak je i elita imala s time teškoća, premda je bila spremna plaćati astronomske svote. Napokon mu doktor vrati papire. Nije pozvao Jona da sjedne, a nije ni sam sjeo. Dva sumnjičava stranca stajali su i razgovarali

jedan spram drugoga u oskudnoj i izlizanoj prostoriji. 272 "Što biste zapravo željeli doznati?" upita irački doktor. "Pristali ste razgovarati sa mnom. Pretpostavljam da znate što biste mi trebali reći." Doktor nije prihvatio što mu je rečeno. "Moram biti oprezan. Blizak sam našem velikom vodi. Mnogi članovi Revolucionarnog vijeća moji su pacijenti." Jon ga pažljivo promotri. Nalikovao je nekomu tko posjeduje tajnu. No upitno je bilo može li ga Smith uvjeriti da je otkrije. "Nešto vas ipak zabrinjava, doktore Kamil. Nešto u vezi s medicinom, naglasio bih. Siguran sam kako to nema nikakve veze ni sa Sadamom niti s ratom, pa bismo bez opasnosti mogli o tome raspraviti. Možda su to", nastavi oprezno, "smrtni slučajevi izazvani nepoznatim virusom." Dr. Kamil ugrize se za donju usnu. Njegove oči boje bjelokosti pokazivale su uznemirenost. Pogledao je gotovo molećivo oko sebe, kao da se plašio da bi ga i zidovi mogli izdati. Ali on je također bio dobro odgojen čovjek. Stoga uzdahnu i priznade: "Prije godinu dana imao sam pacijenta koji je umro od sindroma akutnog respiratornog poremećaja, s izljevima krvi iz pluća. Dva tjedna prije smrti od ARDS-a činilo se kao da je dobio tešku prehladu." Jon se suzdržao da ne pokaže oduševljenje. Bijahu to isti simptomi kakve su imale i žrtve u Sjedinjenim Državama. "Je li žrtva bila veteran Pustinjske oluje?" Na doktorovim očima ukazao se strah. "Da niste to kazali!" prošapta. "On je imao čast da se bori u Republikanskoj gardi tijekom Slavnog rata za sjedinjenje!" "Postoji li mogućnost da su smrt izazvali agensi biološkog rata? Znamo da ih Sadam posjeduje." "To je laž! Naš veliki vođa nikad ne bi dopustio uporabu tog oružja. Ako se to dogodilo, primijenio ga je neprijatelj." "Jesu li onda njegovu smrt mogli izazvati neprijateljevi biološki agensi?" "Ne. To nikako." 273 "Ali vaš pacijent bio je nekako inficiran upravo u doba rata?" Doktor kimnu. Na njegovu crnomanjastom licu odražavao se strah. "Znate, on je bio stari obiteljski prijatelj. Pregledavao sam ga svake godine. Nikad ne možete dovoljno brinuti o zdravlju u zaostaloj državi kakva je naša." Oči su mu bojažljivo preletjele prostorijom jer je uvrijedio svoju zemlju. "Nedugo nakon što se vratio u civilni život počeo je pokazivati mnoge simptome manjih infekcija koje se nije moglo tretirati na uobičajeni način, ali bi svejedno nestajali. Tijekom godina imao je sve jače groznice i kratke napade nečega što je nalikovalo gripi. Tada je nastupila teška prehlada i naglo je umro." "Je li potom u Iraku bilo drugih smrtnih slučajeva od virusa?" "Da. Još dva u Bagdadu." "Bili su to također ratni veterani?" "Tako mi je rečeno." "Je li itko izliječen?" Dr. Kamil prekriži ruke i kimnu suosjećajno. "Čuo sam o tome glasine." Nije gledao u Jona. Ali, po mome mišljenju, ti su pacijenti jednostavno preživjeli ARDS. Osim neobrađenog virusa bjesnoće, ni jedan virus nije stopostotno smrtonosan. Čak niti ebola." "Koliko ih je preživjelo?" "Trojica." Trojica i ponovno trojica. Dokazi su se gomilali, pa je Jon morao suzbijati istovremeno oduševljenje i užas. Otkrivao je podatke koji su sve više ukazivali na pokus u kojemu su ljudi imali ulogu zamorčadi. "Gdje su sada preživjeli?" Na te riječi prestrašeni doktor ustuknu. "Dosta! Ne želim da odete još negdje i pojavite se kod mene s podacima o preživjelima." Otvori vrata ordinacije i pokaže na druga vrata u hodniku. "Idite. Otidite!" 274 Jon se nije pomaknuo. "Nešto vas je nagonilo da mi kažete, doktore. A to nisu bila tri mrtvaca!" Doktor trenutačno podiže pogled. Izgledao je kao da će iskočiti iz vlastite kože. "Ni riječi više! Ništa! Odmah se pokupite! Uopće vam ne vjerujem da ste iz Belizea i da radite za UN!" Glas mu se pojača. "Jedan telefonski poziv vlastima i " Jonova se napetost pojačala. Prestrašeni doktor izgledao je kao da će eksplodirati, a Jon nije sebi mogao dopustiti da zbog toga padne u ruke protivniku. Iskrao se kroz postrana vrata a onda krenuo duž hodnika. S olakšanjem ugleda limuzinu veleposlanstva koja ga je čekala. U svom uredu, dr. Husein Kamil tresao se od straha i bijesa. Bio je bijesan na sebe što je dopustio da se nade u takvu položaju i plašio se da će biti uhvaćen. Istovremeno, taj neugodni događaj pružao mu je priliku ako bi se odvažio da je prihvati. Napokon podignu telefonsku slušalicu. Ali nije nazvao predstavnika vlasti. Udahnu. "Da, ovdje je doktor Kamil. Potražili ste me zbog nekog čovjeka." On smiri svoj glas. "Upravo je izišao iz mog ureda. Ima vjerodajnice službenika UN-a iz Belizea. Ime mu je Mark Bonnet. Ipak, uvjeren sam da je

upravo on taj koga tražite. Da, virus iz doba Slavnog rata za sjedinjenje... o tome se raspitivao. Ne, nije objasnio kamo ide. Ali vrlo su ga zanimali preživjeli. Naravno. Vrlo sam zahvalan. Sutra očekujem novac i antibiotike." Spusti slušalicu i pade na stolac. Odahnu jer se osjećao bolje. Toliko bolje da je sebi dopustio slabašan smiješak. Rizik je bio golem, ali nagrada ga je, uz nešto sreće, bila vrijedna. Zahvaljujući jednom jedinom telefonskom pozivu postat će rijetkost u Bagdadu. Imat će privatnu dostavu antibiotika. Protrlja ruke. Optimizam mu poteče žilama. 275 Bogataši će mu hrliti kad obole oni ili njihova djeca. Obasipat će ga novcem. Ne dinarima, koji su bili beskorisni u ovoj sumračnoj zemlji gdje je bio utamničen otkako su glupi Amerikanci započeli svoj rat i nametnuli embargo. Ne, bolesni bogataši obasipat će ga američkim dolarima. Uskoro će imati više nego dovoljno da omogući svojoj obitelji bijeg i novi život negdje drugdje. Bilo gdje. 19:01 Bagdad Noć se polagano spuštala nad egzotičnim Bagdadom. Jedna žena, umotana od glave do pete u sveprisutnu abaju, šuljala se poput crnog pauka pod svijećama osvijetljenim prozorima i balkonima duž uske potaracane ulice. Za žestoko vrućih ljetnih dana, u Bagdadu su ti istaknuti dijelovi zgrada pružali sjenu u najstarijim dijelovima grada. Ali ovo je bila hladna listopadska noć. Na uskom prodoru neba pokazivao se snop zvijezda. Žena se osvrnula samo jedanput, toliko je bila usmjerena na dva zadatka koje je imala pred sobom. Činilo se da je stara. Bila je sva sagnuta, vjerojatno ne samo zbog godina nego i zbog nedovoljne ishrane. Nosila je otrcanu torbu. Uz abaju koja joj je pokrivala tijelo, imala je na sebi i tradicionalni bijeli pusi koji joj je pokrivao veći dio lica, otkrivajući samo njezine tamne oči koje nisu bile ni oborene niti nepokretne. Hitala je pored prozora koji se ovdje nazivaju masrabijah s rešetkama od izrezbarenog drva koje su dopuštale pogled na ulicu ali ne i izvana unutra. Napokon skrenu u vijugavu prometnicu osvijetljenu starim uličnim svjetiljkama koje su se njihale, prometnicu kojom je odjekivala galama ljudskih glasova trgovaca koji su očajnički pokušavali naturiti svoju robu, mogućih kupaca koji su raspolagali dinarima i bosonoge djece koja su trčala i dovikivala se. Ako bi je netko pogledao, bilo je to tek 276 usput. Ulica je kipjela energijom jer se bližio tradicionalni trenutak zatvaranja dućana osam navečer. Onda odnekud izroniše tri republikanska gardista Sadama Huseina, koji su ulijevali strah, a bili prepoznatljivi po tamnozelenim terenskim odorama i opasačima sa streljivom. Napregnula se kad su se oni pojavili. S njezine lijeve strane, u nizu otvorenih tezgi koje su se isparavale u hladnom zraku, našao se seljak sa svježim voćem. Oko njega bila se okupila gomila koja se gurala pokušavajući kupiti po što povoljnijoj cijeni. Ona odmah izvadi dinare ispod abaje, uvuče se u gomilu i dodade svoj glas onima koji su se već pogađali. Dok je krajičkom oka proučavala mišićave gardiste srce joj je tuklo. Trojka zastade da promotri svjetinu. Jedan je nešto primijetio a drugi mu na to odgovori, siguran u svoje oružje i dobru uhranjenost. Ubrzo su se počeli smijati i izrugivati. Žena se znojila dok je moljakala seljaka za nešto voća. Ostali Iračani oko nje napeto su se ogledavali iza ramena. Dok je većina nastavila galamiti, neki su se krišom iskrali. Tada su gardisti odabrali svoju žrtvu: pekara s visoko naslaganom hrpom hljebova. Prikrivao je lice, uzmicao i zaobilazio gomilu. Žena ga nije prepoznala. Oštro gledajući, trojka okruži pekara. Izvukli su pištolje. Jedan je srušio hrpu hljebova, drugi je svojim pištoljem udario prestravljenog pekara po licu. Žena je u svojoj platnenoj torbi nosila skriveno oružje. Svim svojim bićem željela je izvući ga i poubijati okrutne gardiste. Lice iza pušija zacrvenjelo joj se od bijesa. Ugrize se za usnu. Imala je silnu potrebu da djeluje. Ali pred njom je posao i nitko je ne smije uočiti. Na napućenoj ulici odjednom zavlada tišina. Kad je pekar Pao, ljudi su okrenuli poglede i počeli izmicati. Loše se pisalo svakome na koga bi obratili pozornost nepredvidljivi gardisti. Na licu oborenog pojavila se krv i on počeo ječati. Ozlojeđena 277 žena promatrala je kako ga dva gardista hvataju za ruke i odvlače ga. Javno su ga uhitili, a možda su mu samo htjeli zadati strah. Nitko to nije znao. Njegova će ga obitelj pokušati osloboditi na bilo koji način. Protekla je cijela minuta. Kao zatišje prije nagle pustinjske oluje, noć je sada bila teška i zloslutna. Bilo je malo utjehe u činjenici da su se

poduzetni gardisti možda već okomili na nekoga drugoga. Sljedeći put to biste mogli biti vi. No život je ponovo krenuo, galama se vratila u vijugavu ulicu. Ljudi su se ponovo okupili. Seljak je uzeo novac sa ženina dlana i pružio joj jednu naranču. Ona je prestrašeno spusti u torbu pored oružja i požuri, nelagodno motreći okolinu dok joj je pred očima još bila slika jadnog pekara. Napokon je skrenula u ulicu Sadun, trgovačku prometnicu s visokim zgradama, višim od minareta na udaljenoj obali Tigrisa. Sad je u toj širokoj ulici bilo malo dobre robe na prodaju, a još manje onih koji bi je kupili. Naravno, turisti više nisu dolazili u Bagdad. Zbog toga se i moglo dogoditi da je zatekla prazninu kad je napokon ušla u moderni hotel Kralj Sargon. Nekoć veličanstveno predvorje u opsidijanu i kromu, sazdali su zapadni arhitekti nastojeći uskladiti podsjećanje na kulturu drevnog kraljevstva s ugodama Zapada. Sada, pak, pod bijednim osvjetljenjem, predvorje je djelovalo zapušteno i pusto. Visoki poslužitelj velikih crnih očiju i s brcima nalik Sadamovima, nešto je ljutito šaptao recepcionaru koji se dosađivao. "Rašide, što je za nas učinio veliki vođa? Objasni mi je li genij iz Tikrita uništio strane vragove i učinio nas sve bogatima? Tako bogatima da sam i ja obični poslužitelj iako imam doktorat filozofije." Prsi mu se ispuniše bijesom. "U ovaj hotel nitko ne dolazi, a moja će djeca biti sretna ako ostanu živa iako nemaju budućnosti." Recepcionar odvratni mračno: "Preživjet ćemo, Balšazare. I dosad smo to uspijevali, a Sadam neće živjeti vječno." 278 Tada primijetiše sagnutu crnu spodobu koja je mirno stala pred njih. Došla je tiho, kao oblačić dima, i na trenutak se recepcionar smeo. Kako to da je nije primijetio? Zurio je u nju, nastojeći pogledom svojih crnih očiju prodrijeti kroz puši. Ona je stidljivo stišala glas pred nepoznatim muškarcima. Recepcionar se namršti. Glas joj je djelovao skromno i preplašeno dok mu se obraćala besprijevnim arapskim: "Tisuću puta molim za ispriku. Poslana sam da nešto sašijem za Sundusa." Začuvši taj prestrašeni glas, recepcionar se pribra i pokaza joj pogledom vrata za poslogu iza sebe. "Nije ti mjesto u predvorju, starice. Sljedeći put idi okolo kroz ulaz za poslogu. Tamo pripadaš!" Mrmljajući isprike, ona obori pogled i promaknu pored doktora filozofije zvanog Balšazar. Neprimjetno je stavila presavijen papir u džep njegove olinjale odore. Poslužitelj nije dao od sebe nikakva znaka. Naprotiv, priupitao je nadutog recepcionara: "Sto je sa strujom? Kad će sutra biti isključenje?" Nesvjesno je položio ruku na džep. Dok je žena izlazila kroz vrata za poslogu, čula je kako ona dvojica ponovo počinju razgovarati. U sebi odahnu s olakšanjem. Uspješno je obavila svoj prvi zadatak. Ali opasnost još nije otklonjena pred njom je bio još jedan. T 279 28 19:44 Bagdad Oštar pustinjski vjetar puhao je noćnim Bagdadom, tjerajući kući kupce na ulici šeika Omara. Mirisi tamjana i đumbira lebdjeli su svježim zrakom. Nebo je bilo mračno, a temperatura se spuštala. Pognuta starica u crnoj abaji i pod pusijem što joj je skrivao lice, koja je upravo ostavila poruku u hotelu Kralj Sargon, provlačila se između pješaka i duž baraka od šperploče u kojima su cvali trgovina rabljenim stvarima i iračka dosjetljivost za popravke. U tim danima, mnogi pripadnici nekoć imućne srednje klase prebivali su po tim bijednim barakama gdje se prodavalo svašta od trava do vrućih jestvina i starih vodovodnih cijevi. Kad se žena približila svome cilju, zastala je, zaprepaštena. Srce joj je zakucalo. Nije mogla povjerovati svojim očima. Mnoštvo se razrijedilo, pa se isticao više nego što bi u uobičajenim okolnostima. Visok, vitak i mišićav bio je jedini sjevernjak na ulici. Imao je iste one tamnoplave oči, crnu kosu poput gavrana i hladnokrvno, čvrsto lice što ih je u boli i bijesu bila 280 1 zapamtila. Bio je odjeven nehajno u vjetrovku i smeđe hlače. Iako je nosio oznake UN-a, znala je da nije djelatnik Ujedinjenih naroda. Potajice bi ga proučila i da je bio ma koji Europljanin, neuobičajen prizor u današnjem Iraku. Ali ovaj čovjek nije bio bilo tko, pa djelić sekunde ona zastade paralizirana pred radionicom. A onda brzo produži unutra. U njezinu držanju ni najiskusniji motritelj ne bi zapazio nešto drugo osim trenutačnog oklijevanja. Ali njezin je šok bio dubok. Što je on radio u Bagdadu? Bio je posljednji čovjek kojega bi očekivala ili htjela vidjeti: potpukovnik Jonathan Smith, doktor medicine. Naizgled, Jon je razgledao ulicu baraka od šperploče u kojoj je bilo i tijesnih radionica. Cio dan proveo

je po ordinacijama i skladištima klinika i bolnica, razgovarajući s uzrujanim doktorima i bolničarkama, koji su nekad bili angažirani u ratu. Mnogi su mu potvrdili da je ARDS lani odnio šest žrtava sa simptomima smrtonosnog virusa što ga je Jon upravo istraživao. Ali nitko mu nije mogao reći nešto o preživjelima. Dok se probijao, odbacivao je predosjećaj da ga netko promatra. Proučavao je osvijetljenu ulicu s oronulim bazarima i muškarcima u dugim košuljama galabijama koji su sjedili ispijajući čaše vrelog čaja i pušeci vodene lule. Lice mu je odavalo nehajan izgled, ali ovaj predio starog Bagdada činio mu se čudnim mjestom za sastanak s dr. Radahom Mahukom, svjetski poznatim pedijatrom i kirurgom. Ipak, napuci Domalewskoga bili su sasvim određeni. Jona je hvatao očaj. Glasoviti pedijatar bio je njegova posljednja nada ovog dana, a zadržati se u Bagdadu još dvadeset četiri sata izložilo bi ga pogibelji upravo eksponencijalno. Bilo k od njegovih izvora mogao bi ga prijaviti Republikanskoj 281 gardi. U drugu ruku, svaki sljedeći informator mogao bi biti onaj koji će mu reći odakle potječe virus i koja je hulja inficirala Iračane i Sophiju. Sa svakim živcem napetim do krajnosti, zastao je pred radionicom u kojoj su, sa svake strane niskih i tamnih vrata visjeli lanci na kojima su bile poslagane izlizane automobilske gume. Upravu u tu sumornu popravljajonicu guma poslao ga je Domalewski. Prema diplomatovim riječima, vlasnik radionice je neki, nekoć dobrostojeći poslovni čovjek koji je bijesan na Sadama zato što su mu njegovi nepotrebni ratovi uništili tvrtku. Oronuli izgled radionice nije ni najmanje ublažio Jonove sumnje. Pogleda uru došao je točno na vrijeme. Osvrnuvši se još jednom oko sebe, uđe unutra. Nevisok i proćelav muškarac grube kože i s uobičajenim debelim crnim brcima sjedio je iza klimave tezge. Čitao je nešto. Debeli prsti bili su mu zaprljani. Pored njega razgledala je gume žena u svakodnevnoj crnoj fundamentalističkoj odjeći. "Gassan?" upita Jon čovjeka. "Nije ovdje". Iračanin je odgovorio neupadljivo i lošim engleskim, ali pogled kojim je šetao po Jonu bio je oštrouman. Jon snizi glas i pogleda ženu, koja se približila kao da želi pogledati drugu gomilu guma. "Htio bih s njim razgovarati. Faruk al-Dubq rekao mi je da ima novu gumu Pirelli." Bio je to kodirani signal koji mu je dao Jerzy Domalewski. Sam po sebi ne bi smio privući pozornost jer se Gassanova tvrtka na ulici Rašid nekoć specijalizirala za nove gume proizvedene diljem svijeta, a svatko je znao tu njegovu osobinu. Gassan podiže obrve odobravajući. Kratko se nasmiješi, zgužva komad papira svojim radom istrošenim prstima i odvrati srdačno, mnogo boljim engleskim. "Ah, Pirelli. Izvrstan izbor. Otraga je, dodite." Ali kad se okrenuo da povede Jona, promrmljao je nešto na arapskom. Jon se nakostriješi. Dospio je vidjeti kako žena u dugoj crnoj abaji promiče kao sjena kroz prednja vrata. 282 Namršti se. Imao je predosjećaj da nešto nije u redu. "Tko?" Ali Gassan mu se obratio u hitnji. "Molim, požurite se. Ovuda." Napustili su prednju prostoriju i mimo debele zavjese ušli u skladište nalik spilji, s hrpama izlizanih guma koje su zamalo priječile stražnji prolaz. Jedna hrpa dopirala je do stropa. Na najnižoj gomili usred prostorije sjedila je sredovječna Iračanka i ljuljala dijete. Sitne bore vidjele su joj se na obrazima i visokom čelu. Oči, crne poput ugljena, upiljiše se radozvalo u Jona. Imala je na sebi dugu haljinu od tiskanog platna, crni pleteni prsluk i bijelu kukuljicu omotanu oko glave i vrata. Jonov pogled privuklo je mokro i grozničavo lice djeteta. Tiho je plakalo, pa se on okrenu prema njemu. Dijete je očito bilo bolesno. Sva njegova liječnička osobnost upućivala ga je da pruži pomoć, bez obzira je li to neka klopka. Gassan je na arapskome nešto brzo izgovorio ženi, a Jon je pritom čuo i svoje lažno ime djelatnika UN-a. Žena se namrštila i kao da je postavljala pitanja. I prije nego što je Jon pristupio djetetu, s prednje strane dućana začuo se žestok prasak. Netko je silom otvorio vrata. Jon se ukoči. Noge u čizmama odjekivale su, a netko je nešto galamio na arapskome. Jonu naglo poskoči adrenalin. Izdani su! Izvuče Berettu i hitro se okrenu. Gassan je u isti mah ispod hrpe još korisnih Goodvear guma izvukao staru pušku AK-47 i doviknuo: "Republikanska garda!" Rukovao je puškom stručno, što je Jona uvjerilo kako ovo nije prvi put da se služi tim navalnim oružjem radi obrane dućana ili samoga sebe. Upravo kad je Jon krenuo ususret galami, Gassan se ispriječi pred njim. Sav bijesan, Gassan pokaže

glavom na sredovječnu ženu s bolesnim djetetom. "Odvedite ih odavde. Ostalo prepustite meni, to je moj posao." 283 Odlučni Iračanin nije čekao da vidi što će Jon učiniti. Skočio je do prolaza, gurnuo cijev AK-47 kroz zavjesu i otvorio vatru nizom kratkih rafala. Zvuk je bio gromoglasan, zidovi su od šperploče pucali. Žena iza Smitha vrištala je, a dijete plakalo. S Berettom u ruci, Jon je pojurio pored gomile guma prema njima. Žena se već digla s djetetom u rukama i pohitala prema stražnjim vratima. Odjednom se u skladište osu paljba automatskog oružja. Gassan je pao i skrio se iza jedne hrpe guma. Krv mu je curila iz rane na gornjem dijelu ruke. Jon gurnu ženu s djetetom iza druge hrpe. Meci su se zabijali u gume poslagane u skladištu. Komadi kaučuka letjeli su u zrak. Skriven iza svoje gomile guma, Gassan je brzo izgovarao riječi molitve. "Alah je velik. Alah je pravedan. Alah je milostiv. Alah je " Žestoki nalet automatske paljbe potresao je prostoriju. Žena se nagnula nad dijete da ga zaštiti, a Jon ih je zakrilo oboje dok su meci razbijali boce i vrčeve na policama. Krhotine stakla prosule su se po podu. Vijci, čavli i zakovice što su se nalazili u posudama letjeli su kao šrapneli. Negdje u starom zahodu odjednom je procurila voda. Jon je takvo što već bio doživio glupo vjerovanje loše uvježbanih vojnika da se divljom vatrom može onemogućiti svaki otpor. Uistinu, ona bi činila malu štetu cilju koji se ukopao ili nečim zaštitio. Gassan je neprekidno molio. Kad se paljba ponovo začula, Jon je zabrinuto pogledao ženu koja je bila potpuno blijeda. Smith je potapša po ruci, u nemogućnosti da joj nešto kaže njezinim jezikom. Dijete je glasno plakalo, odvlačeći pozornost žene. Ona ga poče utješno tetošiti. Odjednom zavlada tišina. Republikanski gardisti prestali su s vatrom, a Jon je znao zašto. Začu se kretanje nogu u čizmama prema zavjesi u prolazu. Odlučili su jurišom zauzeti skladište. "Slava Alahu!" Gassan iskoči pun odlučnosti iza svoje gomile guma. Manijački se smijao, a u njegovim crnim očima 284 vidio se žar. Prije nego što ga je Jon mogao spriječiti, on isprazni šaržer prema prolazu. AK-47 je sijevao. Iza zavjese začuli su se jauci i vriskovi. Zatim kretanje nekoga tko traži sklonište. Onda odjednom tišina. Jon je oklijevao. Morao bi ukloniti ženu, ali možda Sagnut, pojuri prema prolazu sa zavjesom. Začu se paljba. Jon se baci na tlo i poče puzati naprijed. Kad je došao do zavjese, pucnjava je prestala. Zadržava dah i poviri ispod zavjese načinjene od staklenih kuglica. U tom trenutku začu se paljba jednog jedinog oružja, kao sitan glas u divljini. Gassan je ležao iza ugla tezge. Uspio je prikovati gardiste. Smith osjeti divljenje. A onda ugleda gardiste kako pužu kroz dućan ne bi li došli do Gassana. Bilo ih je previše. Hrabri Iračanin neće moći još dugo odolijevati. Jon je očajnički pomišljao kako da mu pomogne. Možda bi njih dvojica mogli osigurati dovoljno vremena da svi umaknu. Vani, na uskoj ulici, začu se zvuk vozila. Stizalo je pojačanje. Bilo bi to samoubojstvo. Osvrnu se otraga, prema mjestu odakle ga je žena promatrala. Čvrsto je držala dijete i kao da je čekala da vidi što je on odlučio. Gassan mu je bio doviknuo da je spasi. Izlagao je svoj život opasnosti ne samo zbog svoga zadatka nego i zato da spasi ženu s djetetom. Uz to, Jon je morao izvršiti zadatak čime bi milijune spasio od strahovite smrti. U sebi uzdahnu, svjestan da ne može spasiti Gassana. Kad se jednom odlučio, nije više čekao. Dok su meci i dalje odjekivali, on poskoči i otvori izbušena stražnja vrata. U mecima izbrazdanom dućanu odjekivali su jauci ranjenih. Osmjehnu se ohrabrujući ženu, uze je za ruku i izide s njom na mračnu ulicu, tako tijesnu i duboku da se ni vjetar u njoj nije osjećao. Povuču ženu iza sebe i skrenu u prolaz. Stisnuvši dijete jednom rukom uza se, žena je slijedila Jona pored nekoliko vrata. A tad se ukočiše. 285 Na oba kraja prolaza nalazila su se vojna vozila. Vojnici su iskočili i hitali prema njima. Uhvaćeni su. Našli su se u stupici Republikanske garde. 286 29 1:04 ujutro, srijeda, 22. listopada Frederick, Maryland Specijalist Četvrtog stupnja Adele Schweik naglo je probuđena. Pored njezina uha pulsirao je oštri i uznemirujući alarm senzora što ga je bila ugradila u uredu doktorice Russell u USAMRIID-u, pola milje daleko. Posve budna, isključila je izvor dosadnog zvuka, skočila iz kreveta i uključila videokameru koju je također postavila u doktoričinu uredu. Sjela je za stolicu u svojoj mračnoj spavaonici i zurila u monitor dok se u doktoričinu uredu nije pojavila spodoba odjevena u crno.

Zabrinuto je promotrila uljeza. On ili ona nalikovao je osvajaču iz svemira, ali kretao se gipko kao mačka i toliko odlučno da je Schweikica zaključila kako je on, prethodno, sigurno provalio u čuvanu zgradu. Spodoba je na glavi nosila kapuljaču s respiratorom i bila je odjevena u crnu pancirnu vestu. Vesta je bila najmodernija mogla je zaustaviti metke glavnine pištolja i poluautomatskih oružja. Poduzetna i u spavaćici jednako kao što je bila u dnevnoj odori, stajala je pred svjetlećim zaslonom dovoljno dugo da se uvjeri u uljezove namjere. Podrobno je pretraživao ured Sophije 287 Russell. Ona smjesta odbaci spavaćicu, uvuče se u hlače i pojuri do automobila. U zamračenom kamp-vozilu jedan blok dalje od Fort Detricka, Marty Zellerbach nevoljko je zurio u zaslon svoga kompjutera. Lice mu je bilo brižno, a mekoputno tijelo previjalo se od očaja. Uzeo je pilulu Miderala prije sedam sati, i njezin je učinak već blijedio. U tim satima dovršio je sjajan program kojim su relejne rute automatski prebacivane na proizvoljne položaje, pa nitko više neće biti u stanju uhoditi njegove elektroničke tragove. Ali ni to mu nije pomoglo da dovrši bilo koji od svoja dva glavna zadatka: preostali telefonski pozivi Sophije Russell, ako su uopće postojali, bili su i dalje tvrdoglavo izbrisani, a tragovi Billa Griffina također su ostali neotkriveni. Bilo bi mu prijeko potrebno neko stvaralačko rješenje, s kojim bi se on u drugim okolnostima sa zadovoljstvom suočio. Ali sad je bio zabrinut. Imao je na raspolaganju tako malo vremena. Iako je neprekidno radio na oba problema, nije se ni u jednom slučaju uspio približiti rješenju. Osim toga, bio je zabrinut za Jona koji je svojevolumeno nestao u Iraku. Premda je inače bio pun nepovjerenja prema ljudima, ne bi rado vidio da mnogi životi budu izbrisani što bi se sigurno dogodilo ako virus ne bi bio zaustavljen u svom uništavajućem pohodu. To su bili trenuci kakve je inače izbjegavao cijeloga života. Njegova dobro skrivena sebičnost našla se u sukobu s njegovom najdubljom i najtamnijom tajnom. Nitko nije znao da je u sebi nosio crtu altruizma. Nikad nije o njemu govorio i, izvjesno, nikad ga ne bi priznao, ali on je zaista bio sklon djeci, starcima sa sklonostima ka mrzovolji i zrelim ljudima koji su se tiho bavili nekom milosrdnom djelatnošću za koju ne bi primali nikakvu naknadu. Sav prihod svoje zaklade 288 namjenjivao je nekim korisnim djelima širom svijeta. Zараđivao je više nego dovoljno rješavajući kibernetičke probleme pojedincima, kompanijama i vladi, i time je obilato pokrивao svoje izdatke. Usput mu je ostajalo dosta novca na štednoj knjižici, s koje je podigao i onih pedeset tisuća za Jona. Uzdahnu. Mogao je osjetiti napetost koja je bila znak potrebe za novom pilulom. No on je upravo žudio za tim da pobjegne u nepoznato, gdje bi ponovo bio oslobođeno i uzbuđeno biće. Dok je pomišljao na to, blještave boje počele su se ukazivati negdje na vidokrugu; pričinjalo se da se svijet širi valovima mogućnosti. To su bili oni plodotvorni trenuci kad je lako gubio nadzor nad sobom, a sve je ukazivalo da je to na pomolu. Morao je izmisliti način da se domogne razgovora što ih je vodila Sophia Russell; očajnički je morao pronaći Griffina. Sad je bio trenutak! On se olakšano zabaci u stolcu, zatvori oči i poleti ka zvjezdanom svijetu svoje imaginacije. A tad se začu hladan i tvrd glas koji kao da je dolazio niotkuda. "Da sam neprijatelj, ti bi bio već bio mrtav." Marty poskoči. "Peter!" A zatim promijeni raspoloženje. "Idiote! Tako si se ušuljao da si mi mogao skriviti srčani udar!" "Smiri se." Peter Howell zagunda i prijekorno kimnu glavom. "Takav si ti, Marty Zellerbach. Morao bi biti oprezniji." Sjeo je u naslonjač, još odjeven u potpuno crnu odoru protuterorističkog komandosa SAS-a. Kapuljaču je skinuo i stavio je u krilo. Vratio se iz neuspješne misije u USAMRIID-u i došao neprimijećen do kamp-vozila. Marty je bio odviše ljutit da bi se upustio u igru starog obavještajca. Ceznuo je da te napetosti već prestanu i da se vrati u svoj tihi ljetnikovac u kojemu je najveće dnevno uzbuđenje bila dostava pošte. Usna mu se iskrivi. "Vrata su bila zaključana, lopove. Ti si najobičajniji provalnik!" 289 "Ja sam neobičan provalnik." Peter mudro kimnu prezrevši Martvjevu uzrujanost. "Da sam bilo kakav lopov, sad ne bismo ovako razgovarali." Nakon što su ostavili Jona Smitha u međunarodnoj luci San Francisca, naizmjenice su upravljali kamp-vozilom, spavajući i hraneći se u njemu kako bi najbolje iskoristili vrijeme. Peter je preuzeo na sebe glavninu vožnje i usputnih kupovina, kako bi izbjegao Martvjeve

prigovore. Uz to, morao je Martvja ponovo podučiti vještini upravljanja vozilom, što je stavilo na kušnju njegove živce. Promatrao je tog elektroničkog genija i nije mu bilo jasno kako taj nejak mali čovjek može biti toliko superioran, budući da ga je sve u svakodnevnom životu smetalo. Znao je biti i dosadan. Marty progunda: "Nadam se da si postigao bolje rezultate od mene." "Nažalost, nisam." Peterovo kožnato lice pretvori se u grimasu. "Nisam pronašao ništa značajnije." Kad su dospjeli do Marvlanda, on je zaključio kako će biti najbolje da ponovo krenu otpočetak, od Sophijina laboratorija i ureda, kako bi bili sigurni da Jon nije nešto propustio. Stoga je parkirao kamp-vozilo ondje gdje je bilo i sada, navukao na sebe odijelo komandosa SAS-a i ušuljao se u Fort Detrick. Uzdahnu. "Marty, momče, bojim se da ćemo se morati osloniti na tvoje vještine elektroničara kako bismo ušli u prošlost jadne žene. Možeš li prodrijeti u njezinu osobnu dokumentaciju u Detricku?" Oraspoloženi Marty podignu ruke uvis i pucnu prstima kao da su kastanjete. "Samo to zatraži!" Hitro je lupkao po tipkovnici, promatrao monitor i samo nekoliko minuta kasnije zavalio se u stolcu, prekrižio ruke i lukavo se osmjehnuo Peteru poput cheshirske mačke. "Evo je! Osobna dokumentacija Sophie Lilian Russell, doktora filozofije. Imam je!" Peter je promatrao iz sjene, svaki put zabrinut kad bi se Marty počeo služiti uskličnicima. Visok i vitak, prokroo se kroz unutrašnjost vozila da se približi monitoru. 290 Progovori tiho: "Jon misli da je Sophia držala važnim nešto u izbrisanoj izvješću iz Instituta Princa Leopolda koje si ti ponovno otkrio. Zbog toga je izvješće i bilo izbrisano, a stranica njezina dnevnika istrgnuta i ukradena." Zagleda se u Martvjeve sjajne zelene oči. "Moramo otkriti bilo što značajno u tom izvješću." Marty počeo skakati po stolcu. "Nema problema! Isprintat ću cijelu dokumentaciju." Iz njega kao da je izbijala električna energija, a na licu mu se pojavi zadovoljan smiješak. "Imam je! Imam je!" Peter ga potapša po ramenu. "Uzmi svoj Mideral. Žao mi je. Znam da ne voliš te pilule. Učini to, ipak. Pred nama su sad zadaci u vezi s dosadnijim dijelovima naših mozгова. U najmanju ruku, sad možeš uzeti ljekariju." Sa Sophijinom dokumentacijom u rukama, Peter je glasno čitao izvješće iz Instituta Princa Leopolda, dok ga je Marty uspoređivao s osobnim podacima. Marty je svojim metodičnim umom pratio redak po redak, dok je Peter iščitavao i ponovo iščitavao dokument. Mideral je bio čudesan lijek; zahvaljujući njegovu brzom učinku Martvjev se govor usporio i omogućio mu da mirno sjedi dok je obavljao dosadni zadatak. Ponašao se udvorno ali je bio loše volje. Približila se zora a oni još nisu pronašli nikakvu vezu između Sophijina ranijeg djelovanja i aktualnih kontakata u USAMRIID-u. "Dobro je." Peter popusti. "Kreni korak natrag. Gdje je obavila svoj poslijediplomski rad?" Marty se zabljuje u ispis. "Na sveučilištu u Kaliforniji." "Kojemu?" 291 Da Marty nije uzeo ljekariju, počeo bi mahati rukama u očaju zbog Peterove loše obaviještenosti. "U Berkeleyu, naravno." "Ah, da. I još netko kaže da smo mi Britanci snobovi. Možeš li upasti u tu uzvišenu instituciju, ili ćemo se morati voziti ponovo do zapadne obale?" Marty uzdiže obrve zbog tolike Peterove nepromišljenosti. Odvrati mu odmjereno, ali ozlojeđenim glasom: "Reci mi, Peter, zar se toliko malo dopadamo jedan drugome kad na mene ne djeluje ljekarija?" "Tako je, momče." Marty dostojanstveno kimnu glavom. "Mislio sam da je tako." Sjeo je za kompjuter i nakon deset minuta Sophijin transkript iz Berkeleya bio mu je u rukama. Peter počeo ponovo čitati izvješće iz Instituta. Marty je pratio transkript. "Ni jedno ime se ne poklapa. Nije bilo terenskih istraživanja. Cijeli njezin program bavio se humanom genetikom, a ne virologijom." Zavali se i transkript mu skliznu na koljeno. "Nema nade." "Glupost. Kao što mi Britanci običavamo reći, "tek smo se počeli boriti"." Marty se namršti. "Tad se John Paul Jones borio protiv Britanaca." "Ali, tehnički, kad je to rekao još je bio britanski podanik." Marty se prodorno nasmija. "Još uvijek se držiš kolonija?" "Oduvijek sam prezirao kad bi netko odustao od dobre investicije. Pa, dobro, gdje je doktorirala?" "Na Princetonu." "Upadaj." Ali transkript njezinih doktorskih studija bio je opsežan no bez nekih pojedinosti. Njezina disertacija nije imala veze s virusima. Naprotiv, istraživala je skupine gena koji su uzrokovali genetsku mutaciju zbog koje manx mačke nemaju rep. 292 Marty upozori: "Imala je opsežna terenska putovanja. Tu bi

moglo biti neke koristi." "Slažem se. Je li spomenuto ime njezina mentora?" "To je dr. Benjamin Liu. Emeritus. I dalje povremeno predaje, a živi u Princetonu." "Dobro", zaključio Peter. "Pokrenut ću motor ove podrtine. Putujemo." 8:14 Princeton, New Jersey Dok su se Peter i Marty vozili prema sjeveru, sunce je obasjavalo jesenske boje vegetacije. Nisu spavali nego su neprekidno vozili, pa su prešli memorijalni most Delaware južno od Wilmingtona i uputili se prema jerseyjskom ulazu na autocestu prošavši mimo poslovnih metropola Philadelphije i Trentona. Kad su ulazili u Princeton sunce je blještalo a lišće stabala podrhtavalo je u crvenim, zlatnim i narančastim tonovima. Princeton je stari grad, poprište bitke za revolucionarnog rata i tadašnje sjedište britanskoga glavnog stana. Još su u njemu postojale ulice obrubljene drvećem i travnate livade, stare građevine i klasična sveučilišna zdanja život je udobno protjecao u ozračju elegancije i mirnog živovanja, uz visoku znanost i udobnost, podjednako. Glasovito sveučilište i povijesni grad bijahu sinonimi, jedno nije moglo bez drugoga. Dr. Benjamin Liu stanovao je u pobočnoj ulici s gustim drvoredima javora čije je lišće bilo crveno kao da plamti. Udobna trokatnica bila je obojena bojom stabala s istočne obale, koja nije bila ni tamnosmeđa niti tamnosiva, nego nešto između boja stvorena dugogodišnjim djelovanjem elemenata. Dr. Liu imao je izbrazdano lice. Daleko od klišeja nepronicljivoga kineskog dvorjanina, bio je visok i mišićav, s očima i ovješanim bijelim brcima asketskog mandarina, ali isturena 293 brada, izraziti obrazi i hrapava koža podsjećali su na kapetana kitolovca iz Nove Engleske. Bio je fina mješavina kineskog i kavkaskog soja, a na zidovima radne sobe vidjelo se i zašto je to tako. Vidjela su se dva portreta ljudi koji su mogli biti njegovi roditelji. Visoka, atletski građena i plava žena imala je na glavi kapu za jahtiranje a u ruci je držala ribički štap. S drugog portreta gledao je otmjeni gospodin u tradicionalnoj odjeći kineskog mandarina. Sjedio je na ogradi broda. S jedne strane fotografija visjele su preparirane ulovljene ribe, a s druge strane povijesni kineski predmeti s dvora. Dr. Liu upravo je dovršio doručak. Dao im je znak da sjednu u radnoj sobi. "Što mogu za vas učiniti? Telefonirali ste mi da vas zanima Sophia Russell. Dobro je se sjećam, bila je sjajan student. Da i ne spominjem koliko je bila zgodna. Jedini slučaj kad sam zapao u kušnju da doživim sudbinu odnosa nastavnika i učenika." Sjede u naslonjač. "Kako je ona, uostalom?" Marty je prethodno uzeo lijek, pa je sad počeo s jednim od svojih sporih i metodičnih odgovora. "Dakle, Sophia Russell je " Peter nije mogao svladati nestrpljivost. "Dobro, Marty. To je moj posao." Usmjeri pogled prema umirovljenom profesoru. "Ona je mrtva, doktore Liu. Žao mi je što sam tako neposredan, ali nadamo se da biste nam upravo vi mogli pomoći. Umrla je od novog virusa." "Mrtva?" Na doktoru se zapažao šok. "Kada? Hoću reći, zar je to moguće?" Prelazio je pogledom s Petera na Martyja. Zatrese glavom, isprva polagano a zatim sve jače. "Bila je tako... mlada." Oklijevao je, kao da mu je pred očima bila ona vitalna Sophia. A onda u njegovu glavu ude i ostalo što je Peter rekao. "Novi virus? To je nesreća za cijeli svijet! Imam unuke i nasrmt sam prestrašen. Pola čovječanstva moglo bi nestati. Sto činimo da ga zaustavimo? Može li mi to itko reći?" 294 Peterov glas zazvučao je, ohrabrujuće. "Svi radimo na tome neprekidno, profesore. I dr. Russell istraživala je taj virus." "Istraživala? Je li se tako zarazila?" "Možda. To je jedna od stvari koje želimo utvrditi." Profesorovo lice postalo je sivo. "Ne znam kako bih vam mogao pomoći, ali pokušat ću. Recite mi što želite." Peter uruči profesoru izvješće od jedne stranice. "Potječe iz Instituta Princa Leopolda za tropske bolesti. Pročitajte ga, molim, i recite nam ima li išta u njemu veze s njezinim studijima u Princetonu. Predavanja, terenska putovanja, istraživanja, prijatelji što god vam dođe na um." Profesor Liu kimnu. Počeo je sporo čitati. Često je zastajao da promisli i prisjeti se. Stara ura na kaminu radne prostorije glasno je kucala. Ponovno je pročitao izvješće. I još jednom. Napokon zatrese glavom. "Ništa me ne podsjeća na Sophijin rad i studije. Usmjerila se prema genetici i, koliko ja znam, nikad nije bila na terenskom putovanju u Južnoj Americi. Giscours nije studirao u Princetonu, a Sophia nije studirala u Europi. Ne vidim kako bi se mogli susresti." Napući usne i ponovo pogleda izvješće. Podiže glavu. "Ipak, sjetio sam se... jednoga njezina

putovanja, dok je još bila studentica. Ne znam koliko to ima veze s virusima." Zastade. "Nešto je usput spomenula u prolazu na nekom neslužbenom skupu." Uzdahnu. "Ne bih se mogao sjetiti još nečega." Marty je pažljivo slušao. Čak i kad bi uzeo lijek a njegov sjajni um bio obuzdan, bio je inteligentniji od devedeset osam postotaka čovječanstva. Sto je pojačalo njegovu nevoljkost spram Petera Howella. Samo da pokaže kako nešto može, brzo je zapitao: "Gdje je ona studirala?" Profesor ga promotri. "U Svracuseu. Ali tada nije studirala biologiju. Stoga ne vidim kako bi se to putovanje moglo povezati s Giscoursom i njegovim izvješćem." Peter zausti, ali Marty ga prekide: "Nešto bi ih moglo bolje povezati." Naglo se strese i dobaci Peteru pogled. 295 Peter dade do znanja da je razumio. "To nam je posljednja šansa." Specijalist Četvrtog stupnja Adele Schweik sjedila je u svojoj maloj Hondi i promatrala zgradu. Onaj krupni čovjek, Maddux, sjedio je na putničkom mjestu pored nje. Primijetila je kako u crno odjeveni uljez napušta Fort Detrick i ulazi u kamp-vozilo parkirano na ulici, a zatim ih je slijedila sve do Princetona. Sad je morala pohitati natrag na svoje radno mjesto u USAMRIID-u. Obrati se Madduxu. "Ono kamp-vozilo je njegovo. Izgleda opasno, a i ponaša se tako. Budi oprezan. Zajedno je s nekim čovjekom koji ti ne bi trebao zadati teškoće. Možeš ih srediti kad izidu." "Javila si o tome gospodinu al-Hassanu?" "Nisam dospjela." Maddux kimnu. "Dobro, kreni. Preteći ćemo ih." Izide iz Honde i pohita prema svome teretnom vozilu. Schvveikica je odjurila ni ne osvrnuvši se. 296 30 9:14 Long Lake Village, država New York Zrak što je dolazio s planine Adirondack bio je sladak i svjež, a sunce je tog jutra bacalo duge i vlažne sjene visokih borova na protegnuti kompleks Blanchard Pharmaceuticalsa. Našavši se u upravnoj zgradi od opeka, glavni vojni liječnik Jesse Oxnard bio je pod dubokim dojmom. On i ministrica zdravlja Nancy Petrelli obišli su Blanchardove laboratorije i proizvodne pogone, a put im je pokazivao osobno Victor Tremont. Oxnard je, naravno, znao za kompaniju, ali kako ona nije običavala isticati se, nije mu bilo poznato koliki je njezin opseg i utjecaj u svijetu. Dva vladina službenika susrela su se s vodstvom kompanije uz kavu, a zatim su se ponovo pridružili Tremontu u njegovu veličajnom uredu, presvučenom drvetom. Duž cijelog jednog zida nalazili su se prozori koji su se otvarali prema jezeru što je gradu dalo ime. Smjestili su se u naslonjače uz kamin u kojemu je drvo izgaralo poticajnim plamenom i pažljivo slušali dok je Tremont oduševljeno opisivao nastanak pokusnog seruma koji je toliko obećavao. 297 "... Prije više od jednog desetljeća došao mi je neki mikrobiolog, jer sam tada imao na brizi istraživanje i razvoj. Tada se predviđalo da će se javljati sveudilj nove bolesti uslijed jačanja pristupa Trećem svijetu i porasta njegova pučanstva. Drugim riječima, bit će sve manje udaljenih lokacija na koje bi mogle biti ograničene pojave smrtonosnih oboljenja. Industrijalizirani svijet neće se moći obraniti od tih pošasti, koje bi pustošile i više nego što danas pustoši HIV-AIDS. Moji ljudi vjerovali su da će, radeći na nekim ponajmanje razumljivim oboljenjima, ne samo doći do vrijednih spoznaja nego i razviti serume za dotad neizlječive bolesti. Jedan od virusa na koje su se usmjerili bio je fatalan za neku vrstu majmuna koji su genetski osobito srodni čovjeku. Usavršili smo rekombinantni antiserumski koktel na tom virusu i razvili biotehnologiju za široku proizvodnju antitijela, kao studiju provedivosti o masovnoj proizvodnoj tehnici za budućnost." On dobaci ozbiljan pogled posjetiteljima. "To je studija o kojoj sam vam telefonirao, ministrice Petrelli. Možda će taj napor biti od pomoći svijetu. Barem se tako nadam." Jesse Oxnard nije bio siguran. Taj golemi i čvrsti čovjek s teškom čeljusti i debelim brkovima namršti se. "Ali taj proizvod... taj serum... u biti je još u stadiju istraživanja, je li tako?" Smiješak razumijevanja pojavi se na Tremontovu tamnom i aristokratskom licu, dok se sjaj vatre odražavao na željeznosivoj kosi. "Mi smo sada u stadiju ispitivanja na životinjama i primatima. Zapravo, dokazali smo da serum uništava virus na pogodnim majmunima. I, kao što rekoh, kao znanstvenu studiju razvili smo uređaje i tehnike za široku proizvodnju. Već smo proizveli milijune doza. Zbog toga smo zatražili patent i odobrenje FDA za veterinarsku uporabu." Nancy Petrelli promatrala je učinak tih riječi na glavnoga vojnog liječnika i u isti mah divila se kako je Victor

Tremont iznio izmišljenu priču. Zamalo je sama u nju povjerovala, što ju je ponukalo i da čuva vlastita leđa kad ima posla s Victorom. Nikad sebi nije dopuštala pomisao da joj je on prijatelj. Isprva 298 su mu bile potrebne njezine početne investicije a zatim njezin utjecaj kao predstavnice u Kongresu, kasnije i ministrice. S Victorom je sve i prisno i nejasno. Nancy je bila realist. Srebrnasta kosa bila joj je kratka i dojmljiva, njezine pletene haljine bile su i ženstvene ali i poslovne. I nikad se nije bacala na kocku ako nije bila sigurna da su šanse izrazito u njezinu korist. Podupirala je Victora Tremonta i njegovu visoku igru jer je vjerovala da će on uspjeti. No također je bila svjesna da bi njegovi zločini, ako bi bio uhvaćen, bili smatrani masovnim umorstvom, pa je odlučila distancirati se od svake mogućnosti da joj je poznato što on radi. Istovremeno, očekivala je da će on uspjeti i učiniti je bogatom. Kako bi ostavila koristan dojam pred Oxnardom, primijeti: "Ali majmuni nisu ljudi, doktore Tremont." Victor ju je zbunjeno pogledao, ali se složio. "Točno. Ipak, kad je o tome riječ, oni su ljudima vrlo bliski kako genetski tako i fiziološki." "Dopustite mi da razjasnim." Glavni vojni liječnik pogladi se po brku. "Niste sigurni da bi taj serum izliječio i ljude." Tremont odgovori uvjerljivo. "Naravno da nisam. To ćemo doznati tek kad serum ispitamo na ljudima. Ali, s obzirom na situaciju, morali bismo pokušati." General se namršti. "To je golema prepreka. Zapravo, moguće je da utvrdimo kako serum pričinjava štetu." Tremont splete prste i počne promatrati svoje ruke. Kad je digao pogled, javio se ozbiljnim glasom: "Nešto je sigurno ako se ne pronade lijek protiv tog užasnog virusa umrijet će milijuni." Zatrese glavom kao da ga muči neodlučnost. "Zar ne mislite da sam se i ja sukobio upravo s tom nepoznanicom? Zato sam i čekao dva dana prije nego što sam telefonirao. Morao sam prethodno uvjeriti samoga sebe da činim pravu stvar. Naš je odgovor dakle da, uvjeren sam da postoje vrlo dobri izgledi u ljekovitost našeg seruma protiv te užasne epide 299 mije. Ali, ako se prethodno ne testira, kako mogu jamčiti da on neće proizvesti još veće patnje?" Svi su u tišini razmišljali o nepoznanici. Jesse Oxnard znao je da ne može preporučiti Tremontov serum ako prethodno ne bude testiran, ali bio je i svjestan koliko bi hrabrim i odlučnim izgledao ako bi milijune diljem globusa spasio od sigurne smrti. Nancy Petrelli i dalje se brinula za sebe. Znala je da bi serum bio djelotvoran, ali naučila je i to kakve su nevolje moguće u politici. Stat će stoga čvrsto na stranu opreza i zasad se pridružiti manjini koja će naposljetku, to je bila sigurna, biti nadglasana u prilog Victoru. U međuvremenu je Victor Tremont bio zabrinut zbog Jona Smitha i dvojice njegovih prijatelja. Još od neuspjeha u Sierrri nije o njima ništa čuo od al-Hassana. Razmišljao je o tome, ali se brzo vratio u sadašnjost. Naumio je predložiti nešto hrabro, što će, nadao se, uvjeriti generala i njegovim posredstvom predsjednika Castillu. Ali morat će to učiniti u pravi trenutak. Kad je pogledao Petrelli i Oxnarda, njihova zabrinuta lica obuzeta mislima, znao je da je trenutak nastupio. Mora se probiti kroz tjesnac. Ako ne uvjeri Oxnarda, bilo bi moguće da propadne sve za što se zalagao dulje od deset godina. Ne, ne smije i ne može izgubiti. "Jedini siguran način je da serum prethodno ispitamo na ljudima." Nagnu se prema njima, a u glasu se osjećala odlučnost i težina. "Izolirali smo malu količinu virusa smrtonosnog za majmune. Nestabilan je, ali može se održati otprilike tjedan dana." Zastao je, kao da se hrve s teškim moralnim pitanjem. "Postoji samo jedan način. I, molim vas, nemojte me zaustavljati odviše toga je u igri. Moramo misliti na veće dobro, ne samo na ono što riskiramo kao pojedinci." Ponovo zastade i udahnu. "Dat ću sebi injekciju majmuskog virusa " General Oxnard ustuknu. "Znate da je to nemoguće." 300 Tremont podiže ruku. "Ne, ne. Dopustite da dovršim. Dat ću sebi injekciju virusa, a zatim ću uzeti serum. Možda majmunski virus nije posve istovjetan onome koji se sada širi, ali vjerujem da mu je barem blizak, pa ćemo vidjeti moguće nepovoljne posljedice kad uzmem serum. Onda ćemo znati." "To je apsurdno!" uskliknu Nancy Petrelli, glumeći đavoljeg odvjetnika. "Znate da vam to ne možemo dopustiti." Jesse Oxnard oklijeva je. "Vi biste to zaista učinili?" "Svakako." Tremont snažno zakima. "To je jedini način da svakoga uvjerimo kako naš serum može zaustaviti ono što ubrzano postaje užasna

pandemija." "Ali " Nancy Petrelli poče glumiti protivljenje. Glavni vojni liječnik zatrese glavom. "Nije na nama da to odlučimo, Nancy. Tremont predlaže nešto veličanstveno humano. Najmanje što možemo učiniti jest da poštujemo prijedlog i prenesemo ga predsjedniku." Petrelli se namršti. "Dovraga, Jesse, nemamo jamstva da će dva virusa i serum u ljudskom tijelu jednako međusobno djelovati." Vidje kako se Tremont ponovo začuđeno mršti, kao da sumnja je li dobro čuo. "Ako se doktor Tremont želi ponuditi za pokusnog kunića, trebao bi biti inficiran pravim virusom. Ili bismo, u najmanju ruku, trebali testirati dva virusa da vidimo jesu li istovjetni." Tremont je u sebi uskipio od bijesa. Što to čini, dovraga? Dobro zna da serum nije stopostotno učinkovit nijedan serum ili vakcina to nisu. Za taj se slučaj osigurao, ali ona to ne zna. Poče kimati. "Ona ima pravo, naravno. To bi bilo najbolje. Ali trošiti vrijeme na usporedbu virusa donijelo bi nepotrebno kašnjenje. Uvjeravam vas kako sam voljan inficirati se pravim virusom. Naš će serum djelovati. Siguran sam." "Ne." General se lupnu po koljenima u znak neslaganja. "Nikako vam to ne možemo dopustiti. Ali obitelji oboljelih zahtijevaju pomoć, pa bi bilo razumno pitati njih jesu li voljne da se serum iskuša na njihovim rođacima. Tako ćemo doznati 301 ono što je potrebno a možda i spasiti neki život osuđen na smrt. U međuvremenu, potrudit ću se da Detrick i CDC usporede viruse." Petrelli prigovori. "FDA to nikad neće dopustiti." Oxnard se usprotivi. "Dopustit će ako im to kaže predsjednik." "Ravnatelj bi jamačno prije toga odstupio." "To je moguće. Ali ako predsjednik želi da serum bude testiran, to će se učiniti." Nancy Petrelli kao da je počela o tome razmišljati. "I dalje se protivim primjeni seruma bez niza prethodnih testova. Ipak, ako već moramo nešto učiniti, ima više smisla pritom spasiti nekoga tko je već bolestan." General ustade. "Nazvat ćemo predsjednika i upoznati ga s oba prijedloga. Što prije to učinimo, to imamo više izgleda da spasimo neke živote." Okrenu se Victoru Tremontu. "Odakle bih mogao privatno telefonirati?" "Imam liniju u konferencijskoj dvorani. Iza onih vrata." Tremont pokaza vrata s desne strane svog ureda. "Nancy?" Bio je to Jesse Oxnard. "Ne, vi nazovite. Nema potrebe da govorimo oboje. Recite mu da se slažem sa svime." Glavni vojni liječnik pohitao je i zatvorio za sobom vrata. Victor Tremont okrenu se u stolcu i uputi leden smiješak ministrici. "Čuvaš svoja leđa, Nancy?" "Pružam Jesseju negativ kojemu će se suprotstaviti", odvrati Petrelli. "Dogovorili smo se da iznosim loše strane, kako bismo se mogli usmjeriti na pozitivno, na prednosti." Tremont nije pokazao koliko je ljutit. "I dobro si to učinila. Ali bilo je to nešto više od obične samozaštite." Petrelli mu se nakloni. "Učila sam od majstora." "Zahvaljujem. Ali, pokazala si i šokantno nepovjerenje u mene." 302 Ona dopusti sebi kratki smiješak. "Ne, samo u hirove sudbine, Victore. Još nitko nije uspio nadmudriti sudbinu." Na te riječi Tremont kimnu. "Točno. Ali činimo najbolje što možemo, zar ne? Sprečavamo sve moguće neugodnosti. Na primjer, ja bih zahtijevao da provedemo testove i uvjeravam te da bi virus bio neopasan u trenutku kad bi došao do mene. Ipak, uvijek postoji mogućnost nekog hira sudbine, zar ne? Hira koji bi za mene značio rizik." "U ovom projektu za sve nas postoji rizik, Victore." Nancy Petrelli nije uspjela utvrditi kamo bi ih razgovor odveo, jer su se u tom trenutku otvorila vrata konferencijske dvorane. General Oxnard ušao je u sobu medvjed od čovjeka sa širokim smiješkom. "Predsjednik kaže da će razgovarati s ljudima iz FDA, ali zahtijeva da odmah počnemo tražiti dobrovoljce među žrtvama. Predsjednik je optimističan. Na jedan ili drugi način testirat ćemo serum i poraziti virus." Victor Tremont smijao se dugo i glasno. Uspio je! Svi će se obogatiti, a to je tek početak. Sjeo je za stol, pripalio kubansku cigaru, otpio svoj jedinstveni viski od slada i počeo se ljuljati sav ponesen. Bilo je to njegovo privatno slavlje, sve dok se iz donje ladice nije javio mobitel. Izvuče ladicu i pograbi aparat. "Nadal?" Nastupila je kratka stanka jer je telefonski poziv dolazio iz velike daljine. A onda se začu zadovoljan glas. "Pronašli smo Jona Smitha." To je definitivno bio njegov dan. "Gdje?" "U Iraku." Tremonta nakratko obuže sumnja. "Kako je dospio u Irak?" "Možda mu je pomogao onaj Englez iz Sierre. Nisam mogao o njemu ništa doznati. Nije izvjesno da je prezime Howell pravo, 303 kao što nije ni Romanov. To me navodi na pomisao da on

mного toga želi prikriti." Tremont kimnu Ijutito. "Možda je to MI6. Kako si pronašao Smitha?" "Pomogla mi je jedna od mojih veza doktor Kamil. Pretpostavljao sam da će Smith pokušavati doći do onih koje smo testirali, pa sam uzbunio sve doktore koje poznajem. Nema ih baš mnogo koji se sada bave praksom u Bagdadu. Kamil mi je javio da Smith želi doznati i o preživjelima." "Dovraga! Ne smije mu se to dopustiti." "Ne smeta ni ako dozna. Nikad neće izaći iz Iraka." "Ali nekako je ušao." "Tada nije imao za leđima Sadamovu policiju i Republikansku gardu. Sada, kad znaju da je ondje američki uljez, blokirat će svoje granice i uhvatiti ga. Ako ga oni ne ubiju, mi ćemo." "Dovraga, Nadale, neka to ovaj put bude sigurno!" Tremont zareži i pomisli na njihovu drugu nevolju. "Što je s Billom Griffinom? Gdje je on?" Al-Hassan je već bio ponižen Tremontovim bijesom, pa mu glas sad postade leden. "Motrimo sva mjesta gdje se nalazio Smith, ali Griffin kao da je u zemlju propao." "Upravo tako!" On Ijutito pritisnu gumb za prekid veze i poče lutati pogledom po uredu. Ali današnji uspjesi navedoše ga ponovo na osmijeh. Bez obzira što je Jon Smith pronašao u Iraku i usprkos Griffinu, projekt Hades razvija se po planu. Otpije malo viskija i osmijeh mu se proširi. Sad je angažiran i predsjednik. 10:02, Fort Irwin, Barstovv, Kalifornija Čovjek je od Fort Invina slijedio unajmljenu Tovotu Billa Griffina. Držao se na sigurnoj udaljenosti, ni preblizu ni pre304 daleko, duž dvotračne ceste a zatim po međudržavnoj broj 15. Očekivao je da će se negdje zaustaviti na dulje vrijeme. Mjesto na koje će se Griffin vraćati i gdje će noćiti. Griffin je bio uvjeren da će ga čovjek slijediti sve do Los Angelesa, ako bude potrebno, sve dok ne bude siguran da će se Griffin negdje dovoljno dugo zadržati i dok ne dobije pojačanje. Promatrajući iza zavjese motela u Barstowu, Griffin primijeti kako čovjek izlazi iz svoga Land Rovera i upućuje se k motelu. Sasvim običan čovjek u neupadljivu smeđem odijelu i s košuljom bez kravate. Griffin ga dotad još nije vidio. A bio bi iznenađen da jest. Prepoznao je ispučenje od pištolja pod čovjekovim kaputom. Raspitat će se kod recepcionara je li Griffin ili bilo tko smješten u sobu 107 registriran za noćenje. A onda će telefonirati. Griffin je zgrabio ručnik iz kupaonice. Podiže stražnji prozor, iskoči i zaobiđe zgradu tako da je mogao pogledati u ured recepcionara. Čovjek je recepcionaru pokazivao lažnu značku ili, možda, službenu iskaznicu. Recepcionar pogleda u registar, kimnu i okrenu svezak da ga čovjek može pogledati. Griffin otrča do Land Rovera i šćučuri se uz stražnje sjedalo visokog vozila. Čekao je. Začu brze korake do Rovera i prednja vrata se otvoriše. Kad je čovjek zalupio vrata, Griffin se podiže držeći u desnoj ruci Walter PPK 6,35 mm s prigušivačem, a u drugoj ruci ručnik. Čovjek je okretao brojeve na telefonu u vozilu. Jednim pokretom, Griffin obavi ručnik oko čovjekove glave i jedanput opali. Glava se trgnula unatrag. Griffin je uspio ručnikom pokupiti glavninu krvi i moždane mase. Tiho spusti skljkokano tijelo. Oznojen, izade, gurnu tijelo prema putničkom sjedalu i sjede za upravljač. Daleko u pustinji pokopao je urodu. Zatim se odvezao natrag u Barstow i ostavio vozilo, zaključano, u jednoj sporednoj ulici. Umoran i bijesan, dopješačio je do motela, odjavio se i 305 povezo prema međudržavnoj broj 15. U Fort Irwinu bio je doznao da se Jon Smith zanima za Tremontove "vladine učenjake" i za službu bojnika Andersona u Iraku, u danima Pustinjske oluje. Kad je dosegnuo međudržavnu, okrenuo je Tovotu prema Los Angelesu i međunarodnoj zračnoj luci. Mora donijeti odluke, a najbolje mjesto za to je istočna obala. 306 31 20:02 Bagdad Kad je čula prve hice, zgurena žena u crnoj abaji nalazila se jedan blok daleko od trgovine rabljenim gumama. Zastala je uz starca koji je prekrivenih nogu sjedio na ulici, moleći ispruženom rukom milostinju. Prazno ga je gledala, dok joj je razum govorio da se ne mora vratiti kako bi ustanovila što znači ta pucnjava. Onda je čula ponovne eksplozije. Kad je izašla iz trgovine, njezina je misija bila završena. Uvjerila se da tajni američki liječnik uspostavlja kontakt. U tom trenutku izašla je, kako se od nje i očekivalo. Oružani napad nije bio dio plana. Niti je to bio čovjek za kojega se ispostavilo da je potajni doktor. Napregnuta se. Mogla je biti ovakva ili onakva, ali nije bila lakoumna prema naredbama. Bila je vrlo ponosna na svoj rad temeljita, odgovorna i krajnje pouzdana. Još jednom pogledala je prosjaka. Na dlan mu je spustila dinare. Dok joj je abaja lepršala

oko nogu, pohitala je natrag prema dućanu koliko joj je to dopuštala zgurena pojava. V it Našavši se u prolazu, Smithu, ženi i djetetu jedina zaštita bile su tamne sjene. On ih je vukao za sobom neposredno uz kolibe, što je priječilo da budu lako viđeni. Paljba u dućanu utišala je uobičajene gradske zvukove, ali Jon je i dalje osluškivao i motrio. Pokušavao je kroz mrak ustanoviti što se nalazi na oba kraja prolaza. Ali vidio je i desetak ljudi koji bi mogli biti gardisti. Ubojice Sadama Huseina približavali su se oprezno, s isturenim oružjem. Kad ga je pod mjesečinom preplašeno pogledala, Jon uputi ženi poticajni smiješak. "Krećite se iza mene", došapnuo joj je. Znao je da ga ne razumije, ali možda će joj ljudski glas pomoći da održi samopouzdanje dok je zaštitnički pritiskala dijete uza se. Dok mu je bilo udaralo, Jon se odšuljao ulijevo i pritisnuo prva vrata. Zaključana. Zatim druga. I ona zaključana. Gardisti su se približavali. Krenuo je u drugom smjeru i promakao pored žene. Pokušao je s trećim vratima. Također zaključana. Uzrujan i zabrinut, povukao je ženu od trgovine gumama prema obližnjoj zgradi i rukom joj dao znak da čučne uza zid, pripijena uz kamene kocke na cesti. Htio je da bude što manji cilj. Nije vidio nikakvu drugu mogućnost osim da se pokuša probiti vatrom. Uspravivši se, stegnuo je Berettu motreći kako se sjene prikradaju. Počeo mu je izbijati znoj unatoč hladnom noćnom zraku. Pucnjava u trgovini gumama prestala je. Na trenutak pomisli na Gassana u nadi da je preživio, zatim odagna sve misli osim one o neposrednoj opasnosti u prolazu. Pokušao se usredotočiti. Jedini zvuk koji se čuo bilo je ritmično lupkanje koraka vojnika koji su se približavali. Duboko je disao, zadržavajući mir. Prisjetio se upozorenja Domalewskoga kako je bolje pucati i izložiti se smrtnoj opasnosti negoli 308 biti uhvaćen s oružjem. Svaki hitac morao bi biti koristan, jer u pogibelji nije bio samo njegov, nego i životi žene i djeteta. Otvorit će vatru čim se ubojice približe toliko da ih ne može promašiti. Mora ih pokositi što više njih i što brže. Dok su se približavali, zažalio je što ima uza se samo pištolj. Podiže Berettu. Upravo u tom trenutku dijete uzdahnu a zatim poče prodorno plakati. Dok je žena uzaludno pokušavala stišati dijete, njegov plač orio se prolazom. Sad su gardisti shvatili gdje se bjegunci nalaze. Smithu zastade dah, pretvorivši se u čvor. Meci počese udarati po zidu. Krhotine drveta razletješe se okolo kao igle. Dok je dijete vrištalo, Smith je koračao ispred njih pucajući lijevo i desno na vojnike u tamnom prolazu. Odjednom, začu se glas: "Budite spremni. Ne mičite se dok vam to ne kažem!" Bio je to ženski glas a jezik američki engleski. Glas je dopirao od stražnjeg ulaza u trgovinu gumama, od poluotvorenih vrata koja su, izbušena mecima, klimatala na jednoj šarki. Prije nego što je Jon mogao ikako reagirati, na vratima se pojavi duga crna abaja i dvije ruke koje su stručno pridržavale poluautomat Uzi. Bezlična žena držala je oružje dojmljivo lako, usprkos svome pogurenom liku. Pritisnu okidač i zasu mecima gardiste na obje strane. Dok je žena usmjeravala vatru ulijevo, Jon je klečao štiteći majku s djetetom, ali meci ga nisu mogli zahvatiti. Dok je ona pucala lijevo, Jon se okrenuo desno i svojom Berettom skinuo dvojicu gardista koji su promicali prolazom. Kad bi ona usmjerila vatru desno, Jon bi se okrenuo lijevo. S takvom obostranom vatrom napadači su u pet minuta svi bili posmicani... mrtvi, ranjeni ili jednostavno u potrazi za skloništem. Mračnim prolazom odjekivali su krici i jecaji. Ali nije više bilo zvuka stopala niti ikakvih znakova pokreta. Žena u ahaji ciknu: "Unutra! Oboje!" 309 Jona podidoše žmarci. U ženinu glasu nalazio je nešto čudnovato poznato. Ali tko je posrijedi tek će morati otkriti. Povuče majku s djetetom u skladište, a zatim su potrčali iza zgurene spodobе pored rascijepane zavjese i onda do prednjih vrata, gdje je krv bila poškopila zidove i pod. Na dva suprotna zida ležali su mrtvi Gassan i četiri gardista. Metalni vonj krvi i smrti onečišćavao je zrak. Jonu se stisnu grlo. Gassan je ubio četvoricu protivnika prije nego što je i sam umro od ubojite rane na prsima. "Gassane!" zavapila je Iračanka. Žena u abaji rekla je nešto brzim arapskim majci s djetetom i odmah potom strgnula sa sebe pusi i abaju. Ispitujući nešto ženu, odjednom se uspravila do pune visine od pet stopa i devet inča. Šokirani Jon promatrao ju je dok je na svome ogrtaču od tvida popravljala vrpču UN-a i zatezala sivu suknju. Strpala je puši i abaju u donji dio svoje torbe.

Transformacija je bila obavljena za manje od jedne minute... i neprekidno je pritom razgovarala arapski s majkom. Ali nije samo to zapanjilo Jona. Zapanjio ga je i izgled dotad zakrinkane žene. Imala je istu onu izrazito zlatnu kosu kao i Sophia, premda joj je bila kraća i ovijena oko ušiju. Imala je iste zaobljene i seksi usnice, ravan nos, čvrstu bradu, sjajnu porculansku kožu i zagasit pogled crnih očiju iako joj je upravo u ovom trenutku pogled bio izravan, dok je nešto ispitivala majku. Bila je to Randi, Sophijina sestra. Smith udahnu. "Isuse, što ti radiš ovdje?" "Spašavam tebe, glupane!" Randi je odbrusila svoj odgovor i ne pogledavši ga. Jon ju je jedva čuo. Srce tek što mu nije prepuklo. Nije upamtio koliko su dvije sestre slične jedna drugoj. Dok je gledao Randi podišli su ga žmarci nije mogao svrnuti pogled s nje. Držao se za težu dok mu je srce bijesno kucalo. Žmirkao je. Mora što prije doći k sebi. 310 Kad joj je majka s djetetom napokon odgovorila, Randi Russell svrnu pogled na Smitha. Lice joj je bilo kao od hladnog mramora. Uopće to nije bilo Sophijino lice. "Pojačanje gardistima stiće će svaki čas. Izlazimo na prednja vrata. To će biti najopasnije, ali sigurnije je od prolaza. Ova žena poznaje zabačene ulice bolje od mene, pa će nas voditi. Skrij Berettu, ali neka ti bude pri ruci. Ja ću čuvati zalaznicu. Oni će tražiti jednog Europljanina i dvije Iračanke, jednu u ahaji." Jon se prisili da se vrati u stvarnost. Razumio je. "Preživjeli iz prolaza prijavit će nas." "Točno. Oni će opisati ono što su vidjeli. Nadajmo se da će promjena izgleda zbuniti potjeru i da će početi oklijevati. Mrze Europljane, ali nije im potreban međunarodni incident." Jon kimnu. Osjetio je da mu se vraća hladnokrvnost. Iskrali su se iz dućana u mračnu noć. Ovo je samo jedan zadatak, uvjeravao je sebe, a Randi je samo profesionalac. Uvježbanim pogledom promotri ulicu i odmah zapazi dva vozila. Jedno je bilo nalik ruskome BRDM-2, oklopljenom vozilu s topom od 25 mm, koaksijalnim strojnicama i protutenkovskim raketama. Drugo oklopljeno vozilo kretalo se sporo prema njima, smrtonosna grdosija koja je ulijevala stravu preostalim pješacima. "Traže nas", progundala Jon. "Krenimo", odvrati Randi. Žena s djetetom pošla je prva i ubrzo skrenula u prostor među dvjema zgradama, toliko uzak da se kroza nj jedva mogla provući jedna osoba. Kad je Jon krenuo za njom paučina mu se počela hvatati po licu. Oprezan i nabrušen, sa spremnom Berettom, često se osvrtao da vidi je li s Randi sve u redu. Naposljetku su došli do kraja i našli se pred drugom prometnicom. Randi je skrila svoj Uzi u torbu, a Smith je stavio Berettu ispod ogrtača za pojas. Žena s djetetom i dalje se kretala prva, dok su se Jon i Randi držali zajedno, slijedeći je na pristojnoj udaljenosti. Bilo je to prirodno dvoje djelatnika UN-a koji 311 su izašli na večernju šetnju. Ali u Jonu je ostao nelagodan osjećaj, kao da je prošlost prodrila u sadašnjost i učinila ga bolesnim i izgubljenim. Pokušao je suzbiti bol zbog Sophijine smrti. Randi promrmlja: "Dovraga, Jone, što ti radiš u Bagdadu?" Na licu mu se ukaza grimasa. Ista ona stara Randi, suptilna i puna razumijevanja kao da je kobra. "Isto što i ti, očito. Radim." "Radiš?" obrve joj se podigoše. "Sto radiš? Nisam čula da ovdje ima bolesnih američkih vojnika koje bi ti mogao ubiti." Odvrati joj istom mjerom. "Ipak, čini se da ovdje ima agenata CIA-e. Sad mi je jasno zašto te nikad nema kod kuće ili u tvome, takozvanom međunarodnom tijelu za promišljanje." Randi se usprotivi. "Još nisi objasnio zašto si u Bagdadu. Zna li o tome vojska ili je to tvoja osobna pustolovina?" Odvratilo je poluistinom. "U USAMRIID-u radimo na novom virusu. On je ubojica. Dobili smo izvješća da su se takvi slučajevi pojavili i u Iraku." "I vojska te poslala da to istražiš?" "Ne bi mogla pronaći nikog pogodnijeg", odvrati on ne razmišljajući. Očito, nije doznala da je on proglašen AWOL i da ga traže radi ispitivanja u vezi sa smrću generala Kielburgera. Uzdahnu u sebi. Sigurno nije čula ni za Sophijinu smrt. Ali sad nije bio trenutak da joj to kaže. Ulice su se ponovo počele sužavati. U prozorima na ostacima zgrada svjetlucale su svijeće. Dućani u tim mračnim ulicama nisu bili veći od kocaka naguranih među debele, prastare zidove. Nisu bili niti toliko visoki da se čovjek u njima uspravi, a širina im je bila tolika da bi se jedva mogle raširiti ruke. U svakoj kockici sjedio je po jedan trgovac, nudeći skromnu robu. Žena s djetetom napokon uđe kroz stražnja vrata neke oronule ali ipak suvremene građevine. Bila je to mala bolnica. Zaspala djeca

ležala su u kolijevkama duž zidova ulaznog hodnika a zatim i na obje strane svakog odjela. Žena s grozničavim djetetom provela je Jona i Randi kroz ambulante, pune dječjih 312 i pacijenata. Bila je to pedijatrijska bolnica i, po onome što je Ton mogao zaključiti, nekad je bila moderna i dobro opremljena. Ali oprema je sad bila istrošena. Možda je ovo mjesto gdje se trebao susresti s glasovitim pedijatrom. Djelovali su u dvama potpuno različitim područjima medicine, pa nije za njega čuo. Okrenu se prema Randi: "Gdje je doktor Mahuk? Gassan me trebao dovesti do njega. On je specijalist pedijatar." "Jasno mi je", objasni mu tihim glasom Randi. "Zato sam se i našla u trgovini gumama da se uvjerim hoće li Gassan omogućiti siguran kontakt jednom tajnom agentu to jest, tebi. Doktor Mahuk je vrlo važan član iračkog podzemnog pokreta. Očekivali smo da ćeš se sastati s njim u Gassanovu dućanu. Mislili smo da će ondje biti sigurnije." Sredovječna žena s djetetom uđe u prostoriju s pisaćim stolom i jednom pločom za pregled pacijenata. Nježno položi dijete na nju. Kad je dijete počelo plakati, ona uze s kreveta stetoskop. Jon se pridružio ženi, dok je Randi zastala da pažljivo razgleda neuredni hodnik. Zatim i ona uđe u ambulantu i zatvori vrata. U sobi su bila još jedna vrata i ona pođe po izlizanom linoleumu do njih. Oprezno ih otvori i ugleda još jedan bolnički odjel. Djetinji glasovi jačali su i slabjeli. Ožalošćena, zatvori i ta vrata. Izvuče svoj Uzi. Držeći ga u rukama, osloni se na vrata. Dok je Jon zurio u nju, izraz lica postade joj napet, krajnje profesionalan. Čuvala je ne samo Iračanku s djetetom, nego i njega. Bila je to Randi kakvu još nije vidio. Koliko ju je poznavao, bila je to tek vatreno neovisna žena, jakog samopouzdanja. Kad ju je upoznao prije sedam godina, našao ju je lijepom i privlačnom. Pokušao je s njom razgovarati o smrti njezina zaručnika, o njegovu osjećaju krivnje, ali bez koristi. Kasnije, kad se pojavio u njezinu stanu u Washingtonu pokušavajući se ispričati za Mikeovu smrt, ondje je upoznao Sophiju. Nije mu uspjelo ublažiti bijes i bol Randi, no ljubav 313 prema Sophiji učinila je to manje potrebnim. Sad će morati upoznati Randi sa Sophijinom smrću nije htio više na to čekati. Udahnu u sebi. Kad bi se samo Sophia mogla vratiti. Svaki put kad bi pogledao Randi, zaželio bi još više taj povratak. Iračanka se nasmiješi Jonu kad joj je pokušao pomoći da odmotava pelene s djeteta. "Molim vas da mi oprostite", obrati mu se besprijelekovnim engleskim. "Kad smo bili napadnuti, zabrinula sam se da biste mogli biti uhićeni. Bilo je u tom trenutku bolje da ne doznate kako sam ja ona koju tražite. Ja sam doktorica Rada Mahuk. Hvala vam što ste pomogli spasiti ovo djeteta." Zagleda se u dijete a zatim se nagnu nada nj da ga pregleda. 314 32 21:02 Bagdad Doktorica Rada Mahuk uzdahnu. "Tako malo možemo učiniti za djecu. Ili, kad je o tome riječ, za sve bolesne i ranjene." Na ploči za pregled, koja je bila popravljana čavličima i selotejpom, pedijatrica je pregledala grudni koš djeteta male djevojčice. Pregledala je i djetetove oči, uši i grlo te izmjerila temperaturu. Jon je nagađao da ima šest mjeseci, iako je izgledala kao da ih nema više od četiri. Zapazio je koliko je mršava i kako joj je grozničava koža prozirna. Već je ustanovio da su joj oči boje slonovače i da se na njima ne vide kapilare znak da trpi od pomanjkanja vitamina. Doktorica napokon kimnu, otvori vrata i pozva njegovateljicu. Pomilovala je dijete po obrazima i predala ga njegovateljici uz upute na arapskom: "Okupajte je, mora biti čista. Ali uzmite hladnu vodu, koja će sniziti groznicu. Ubrzo ću izaći." Izrazito lice bilo joj je zabrinuto. Umor se nakupio u plavim kolotovima ispod širokih i tamnih očiju. Randi, koja je razumjela što je doktorica naredila, upita je na engleskome: "Što joj je?" 313 "Dijareja, uz ostalo", glasio je odgovor pedijatrice. Jon kimnu. "Uobičajena pojava u ovim životnim okolnostima. Kad se kanalizacija miješa s vodovodom, dolazi dijareja i još gore stvari." "Imate pravo, naravno. Sjedite, molim vas. Dijareja je uobičajena, osobito u starijim dijelovima grada. Njezina majka ima još troje djece, dvoje od njih s muskukrnim distrofijom." Slegnu umorno ramenima. "Kazala sam joj da ću ponijeti djevojčicu i vidjeti što mogu učiniti. Sutra ujutro majka će doći po nju, ali ona se nedostavno hrani pa ne može stvarati mlijeko za dojenje. Možda ću dotad naći neki dobar jogurt za dijete." Doktorica Mahuk primaknu se ploči za pregled i sjede na nju. Noge su joj se ljuljale ispod jednostavne štampane tkanine. Nosila je tenisice i bijele sokne.

U Iraku je život većine ljudi sveden na osnovno, pa je i ova doktorica, čiji su radovi nekoć objavljivani širom svijeta i koja je putovala globusom na pedijatrijske skupove, sada ovisila o nadrilijekovima i jogurtima. "Zahvalan sam vam što ste prihvatili rizik da razgovarate sa mnom", reče Jon koji se smjestio na neku klimavu stolicu za stolom. Promotrio je oskudno namješten ured i ambulantu. Prijeka potreba učinila ga je narogušenim. Ipak, držao se ugladeno i glas mu je zvučao uobičajeno. Bio je zahvalan pedijatrici što je pristala da mu pomogne, ali i umoran od iscrpljujućeg dana. Ona slegnu ramenima. "To držim svojom dužnošću." Skinu sa sebe bijelu kapuljaču i duga crna kosa prosu joj se po ramenima. Sad je djelovala mladoliko ali i ljutito. "Zar je itko pomišljao da ćemo završiti na ovome?" Tamne joj oči sijevnuše. "Odrasla sam u godinama stasanja stranke Ba"ath. To su bili uzbudljivi dani i Irak je bio pun nade. Ba"ath me poslao u London da ondje diplomiram a zatim i u New York na stažiranje u prezbiterijansku bolnicu Columbia. Kad sam se vratila u Bagdad, utemeljila sam ovu bolnicu i postala njezinom prvom ravnateljicom. Ne želim biti i posljednja. Ali kad je Ba"ath učinio Sadama predsjednikom, sve se promijenilo." 316 Smith kimnu. "Odmah potom poslao je Irak u rat protiv Irana." "Da, i to je bilo strašno. Mnogo je naših momaka izginulo. Nakon osam godina krvarenja i praznih riječi konačno je sklopio mir kojim smo dobili pravo da granicu pomaknemo koju stotinu metara, sa sredine na istočnu obalu tijekom rijeke Šat al-Arab. Svi oni uništeni životi zbog male promjene granice! I, još gore, 1990. godine morali smo i to vratiti Iranu kao mito da ne ude u Zaljevski rat. Ludost." Lice joj se iskrivi. "Naravno, nakon Kuvajta i onog užasnog rata proglašen je embargo. Ovdje ga zovu al-hissar, što je značilo ne samo izolaciju nego i okruženje neprijateljskim svijetom. Sadamu odgovara embargo jer ga može proglasiti krivim za sve naše nevolje. To je njegovo najsnažnije oruđe za opstanak na vlasti." "Sad ne možete dobiti ni dovoljno ljekarija", dometnu Jon. Pedijatrica u ljutnji sklopi oči. "Nedostatna ishranjenost, kanceri, dijareje, paraziti, neuromuskularna oboljenja... nevolje svake vrste. Morali bismo moći prehranjivati djecu, davati im pitku vodu i cijepiti ih. U ovoj je zemlji časovito svaka bolest ujedno i smrtonosna prijetnja. Ako nešto ne učinimo, izgubit ćemo ovu generaciju." Otvori oči, vlažne od uzbuđenosti. "Zato sam pristupila podzemnom pokretu." Pogleda Randi. "Zahvaljujem vam na pomoći." Nato uvjereno prošapta: "Moramo zbaciti Sadama prije nego što nas sve poubija." Kroz zatvorena vrata na koja se oslanjala, Randi Russell mogla je čuti tihe glasove liječnika i njegovateljica, čije su nježne riječi bile katkad jedino što su mogli pružiti bolesnoj i umirućoj djeci. Srce joj je odlutalo do njih i do ove napaćene zemlje. U isti mah u njoj je kiptio bijes. Dok ih je čuvala pred elitnim Sadamovim snagama, slušala je dvoje liječnika koji su se upustili u razgovor. Lice Rade Mahuk, koja je sjedila na ploči za pregled, bilo je izmučeno. Bila je ključni igrač oporbene skupine koju je CIA financirala, šaljući pritom Randi i ostale da pomognu ojačati pokret. Za to vrijeme Jonathan Smith opustio 317 se u stolici, naizgled samopouzdan. Ali ona ga je dovoljno poznavala i znala je da ispod opuštenosti titra budna napetost. Pomislila je na ono što joj je on već rekao da je došao istražiti neki virus. Pogledala je oštrije. Smithova sklonost ka neobveznom djelovanju mogla bi ugroziti doktoricu Mahuk, a preko nje i cio pokret otpora. Osjetivši se odjednom nelagodno, ona čvršće prihvati Uzi. "Zato ste pristali na razgovor sa mnom?" Smith upita doktoricu. "Da. Ali na sve nas motre, pa otuda tolika tajnovitost." Jon se nasmiješi. "Što više tajnovitosti, CIA to više voli." Nelagoda Randi izbila je na površinu. "Što ste dulje zajedno, to je veća opasnost za svakoga. Pitaj ono što želiš pitati." Jon je zanemario te riječi i usmjerio se na doktoricu. "Već sam dosta toga čuo o trima Iračanima koji su lani podlegli nepoznatom virusu. Neko vrijeme blizu završetka Zaljevskog rata boravili su u južnom Iraku, na granici s Kuvajtom." "Tako je i meni rečeno. Virus je nepoznat u Iraku, što je čudno." "Sve je to čudno", suglasi se Smith. "Jedan od mojih izvora kazao mi je da je lani bilo i troje preživjelih. Zna li nešto o tome?" Sad je na razgovor trebalo potaknuti doktoricu Mahuk. "Doktorice?" Pedijatrica skliznu s ploče za pregled i ode do zatvorenih vrata prema hodniku. Hitro ih otvori. Nikog nije

bilo napolju. Osvrnu se lijevo i desno. Zatim zatvori vrata i vrati se, napeta izraza što ga je potaknula sumnja u uljeze. "Zabranjeno je i govoriti o mrtvima i preživjelima", dometnu napeto. "Da, trojica su preživjela. Svi su iz Basre, grada na jugu zemlje, što vam je sigurno poznato. Blizu Kuvajta. Zvuči mi kao da imate teoriju jednaku mojoj." Jon se javi mračnim glasom. "Neka vrsta pokusa?"

318 Pedijatrica kimnu. Upita je: "Sva tri preživjela sudjelovala su u Zaljevskom ratu, blizu kuvajtske granice?" "Da." "Čudno je da su svi iz Bagdada umrli, dok su preživjeli svi iz Basre." "Vrlo čudno. To je privuklo i moju pozornost." Randi promotri dvoje sugovornika. Oprezno su razgovarali o nečemu što nije posve razumijevala, ali shvatila je koliko je to važno. Pogledi su im bili usmjereni jedno na drugo, visokog Amerikanca i nevisoke Iračanke, dok im se misaona napetost mogla opipati. U ovom trenutku, kad su naišli na zajedničku nepoznanicu, izvanjski svijet postao im je manje prisutan što ih je načinilo ranjivijima. Randi postade još budnija. Jon upita: "Doktorice Mahuk, možete li objasniti zašto su preživjeli svi oni iz Basre?" "Da, zapravo. U Basri sam u bolnici pomagala zbrinjavati ranjenike, kad su se pojavili liječnici UN-a i svakom oboljelom dali injekciju. Ne samo što su se za četiri dana oporavili; nisu štoviše pokazivali nikakve posljedice oboljenja. Izliječeni su." Zastade naizgled nehajno. "Bilo je to znakovito." "To je preniska procjena." "Tako je." Prekriži ruke kao da ju je obuzela hladnoća. "Ne bih u to povjerovala da nisam vidjela." Smith skoči i počne hodati po prostoriji. Na njegovu izražajnom licu vidjela se zamišljenost; njegove inače hladne plave oči počele su svjetlucati. "Jasno vam je što ste mi kazali, doktorice? Lijek protiv smrtonosnog i nepoznatog virusa. Ne vakcina, nego lijek}" "To bi bilo jedino razumno objašnjenje." "Antiserum koji liječi?" "Najvjerojatnije." "To bi također značilo da su tobožnji liječnici UN-a raspolagali znatnim količinama lijeka." 319 "Da." Jon zabrza: "Znatne količine seruma protiv virusa koji se najprije pojavio u Iraku, lani, u šest slučajeva, a zatim prije tjedan dana u šest slučajeva na drugoj strani svijeta, u Americi. Svih dvanaest žrtava bili su vojnici tijekom rata na iračko-kuvajtskoj granici ili su dobili transfuziju od nekoga tko se ondje nalazio." "Upravo tako." Pedijatrica snažno zakima. "U dvije zemlje, u kojima dotad nije bilo virusa." Dva doktora medicine suočiše se u potpunoj tišini. Oboje su oklijevali izreći sljedeću rečenicu. Ali izrekla ju je Randi. "Nije to znakovito. Nije to ni čudo." Promotriše jedno drugo kad je Randi izgovorila neizrecivo: "Netko ih je sve zarazio virusom." Jon se osjetio bolesnim. "Da, a samo polovica oboljelih dobila je serum. Bio je to kontrolirani i smrtonosni pokus na pojedincima koji o njemu nisu obaviješteni i od njih nije tražena suglasnost." Pedijatrica probljedi. "To me podsjeća na opake nacističke doktore koji su se zatočenicima koncentracijskih logora služili kao pokusnim kunićima. Besramno. Užasno!" Randi se zagleda u doktoricu. "Tko su oni?" "Jesu li vam oni doktori sa serumom rekli svoja imena, doktorice Mahuk?" upitao je Jon. "Nisu. Objasnili su kako bi im pomoć koju pružaju ljudima mogla naškoditi pred režimom kao i kod njihovih pretpostavljenih u Ženevi. Sigurna sam da su lagali. Nemoguće je da su ušli u Irak i pojavili se u onoj vojnoj bolnici bez znanja iračke vlade." "Kako onda? Pomoću mita?" "Rekla bih, neka vrsta mita na ruke izravno Sadamu." Randi upita: "Vi ne mislite da su oni pripadali Ujedinjenim narodima, zar ne?" Pedijatrica nervozno zatrese glavom. "Do toga prirodnog zaključka morala sam doći i ranije. To se dogodilo zbog današnjih okolnosti. Živimo u borbi i ne vidimo ukupnu sliku. Odgo320 I vor na vaše pitanje glasi da. Ne vjerujem da su pripadali Ujedinjenim narodima niti da su bili liječnici praktičari. Ponašali su se kao znanstvenici. Osim toga, prispjeli su brzo, kao da su znali tko će oboljeti i kada." Sve to uklapalo se u Jonovu pretpostavku da su dvanaest žrtava dio pokusa započetog u bolnici MASH broj 167, pri kraju Zaljevskog rata. "Jesu li dali naslutiti odakle su došli?" "Iz Njemačke, kako su objasnili, ali njihov njemački podsjećao je na onaj iz udžbenika i nisu bili odjeveni europski. Mislim da su bili Amerikanci, pa bi za njih, prije godinu dana, bilo vrlo pogibeljno ući u Irak bez izravnoga Sadamova odobrenja." Randi se namršti. Prihvati svoj Uzi. "Niste razmišljali tko ih je mogao poslati?" "Sjećam se jedino toga da su nešto razgovarali o izvrsnom

skijanju. No to se moglo odnositi na mnogo mjesta." Jon je i dalje koračao, razmišljajući o istraživačima iz Amerike sa znatnim količinama seruma kojim su mogli pobijediti virus. Odjednom shvati što mora upitati. "Dosad sam vas ispitivao o šestorici koji su zaraženi virusom prije godinu dana. Sto se dogodilo poslije? Je li u Iraku bilo novih slučajeva?" Doktorica Mahuk stisnu usnice u nastupu šokantne boli. Posvetila je život liječenju, a sada kao da je u svijetu eksplodirala bolest bez ikakve mogućnosti nadzora. Bol i muka zasjenili su joj lice. "Prošlog tjedna ARDS je zahvatio mnoge nove žrtve. Umrlo ih je barem pedesetero. Nismo sigurni u točan broj, koji se uostalom povećava iz sata u sat. Sada tek istražujemo je li posrijedi isti nepoznati virus, ali ja ne sumnjam. Posrijedi su isti simptomi povijest bolesti ukazuje na male groznice, tešku prehladu ili blagu gripu što traju nekoliko tjedana, a zatim nenadano nastupa ARDS, hemoragija i za nekoliko sati smrt. Nema preživjelih." Glas joj prepukne. "Nitko nije preživio." Smitha zanesošne nervozni koraci. Zanimjemio je pred tolikim smrtnim slučajevima. A onda shvati... gdje bi mogao biti odgo 321 vor. "Jesu li te žrtve također sudjelovale u Zaljevskom ratu? Ili potječu s kuvajtske granice?" Doktorica uzdahnu. "Nažalost, odgovor nije tako jednostavan. Samo ih je nekoliko sudjelovalo u ratu i nitko nije s kuvajtske granice." "Je li bilo ikakva kontakta s lanjskih šest žrtava?" Glas joj je bio obeshrabrujući: "Nikakva." Jon pomisli na ljubljenu Sophiju, na generala Kielburgera, Melanie Curtis i na MASH bolnicu broj 167 prije deset godina. "Kako bi svih pedesetero moglo dobiti injekciju virusa istovremeno pogotovo u izoliranoj zemlji kakva je vaša? Potječu li svi iz istog područja? Jesu li boravili u inozemstvu? Jesu li imali kontakata sa strancima?" Doktorica Mahuk nije odmah odgovorila. Maknu se od vrata pored kojih je osluškivala. Izvuče iz džepa nešto što je nalikovalo ruskoj cigareti. Došla je do ploče za pregled i pripalila cigaretu, napeta i živčana. Karakterističan miris ruskog duhana ispunio je oskudno namještenu prostoriju. Napokon odgovori: "Zahvaljujući mome radu sa žrtvama virusa prošle godine, od mene je zatraženo da ispitam i nove slučajeve. Istražila sam sve moguće izvore infekcije, koje ste spomenuli. Ali nisam pronašla nijedan od njih. Nisam utvrdila ni bilo kakvu vezu među žrtvama. Kao da su bili proizvoljan uzorak pripadnika obih spolova, svih životnih dobi, različitih zanimanja, etničkih grupa i geografskog podrijetla." Ponovno udahnu pa zatim polagano ispusti dim, kao da još stvara zaključke. "Ne čini se da su se međusobno inficirali ili da su inficirali svoje obitelji. Ne znam koliko je to značajno, ali u svakom je slučaju zanimljivo." "Tu vidim neku dosljednost. Sve što sam dosad zaključio pokazuje da virus, zamalo, nije prenosiv." "Kako ljudi onda obolijevaju?" Randi je počela pozorno slijediti raspravu. Premda nije bila stručnjak za kemiju ili biologiju, dovoljno je poznavala znanost da bi bila upoznata s nekim teme322 ljima. Ono o čemu su liječnici razgovarali... što ih je duboko zabrinulo... bila je epidemija. "Zašto samo u Iraku i Americi? Te li to posljedica nekog oružja biološkog ratovanja u Pustinjskoj oluji, koje je ostalo skriveno ovdje, u Iraku?" Doktorica Mahuk zatrese glavom i uputi se prema svome oronulom metalnom stolu u uglu. Izvuče iz ladice list papira i predade ga Jonu. Randi mu se odmah pridružila i pomaknula Uzi da bi mogla stati što bliže. Zapanjeni, pročitali su kompjuterski ispis prve stranice Washington Posta: SMRTONOSNA PANDEMIJA NEPOZNATOG VIRUSA HARA GLOBUSOM List je javljao da je u dvadeset sedam zemalja dosad zabilježeno više od pola milijuna žrtava. Sva su oboljenja započinjala prehladom ili gripom što je trajalo dva tjedna, zatim je oboljenje naglo eskaliralo u ARDS s izljevom krvi, a završavalo smrću. Uz to, iz četrdeset dvije zemlje javljeno je o oboljenjima što su nalikovala običnoj prehladi a brojala su se na milijune. Još je bilo nepoznato jesu li i u tim slučajevima bile posrijedi zaraze virusom. Ono što su pročitali oduže Jonu dah. Obuzela ga je ledena strava. Pola milijuna mrtvih! Milijuni oboljelih! "Odakle vam taj ispis?" Doktorica ugasi cigaretu. "U bolnici imamo tajni kompjuter. Jutros smo to skinuli s Interneta. Očito, virus nije više ograničen na Irak i Ameriku odnosno na Zaljevski rat. Ne vidim kako bi uzročnik moglo biti neko biološko oružje u mojoj zemlji. Visok broj žrtava zapanjuje." Glas joj se slomi. "Zato sam morala razgovarati s vama." Ono što je proizlazilo iz novinskog

izvješća i otkrića pedijatrice ponovo je potreslo Jona. Još je jednom brzo pročitao tekst, razmišljajući o onome što je upravo doznao. Doktorica Mahuk isključivala je moguću povezanost s vanjskim svijetom; uostalom, 323 virus je eksplodirao u pandemiji diljem svijeta. Prije samo dva tjedna sve su te žrtve još bile žive, izuzimajući ona prvotna tri slučaja u Iraku prije godinu dana. Brzina kojom se širio virus bila je nezamisliva. Jon svrnu pogled s ispisa. "Ovo je izašlo ispod kontrole. Moram se vratiti kući. Ako u Americi doista postoje ljudi koji posjeduju serum, moram ih pronaći. U međuvremenu, neki moji prijatelji moći će također doznati novosti. Ne mogu više gubiti vrijeme "

Odjednom se Randi ukoči. "Čekaj." Držeći u ruci Uzi, pojurila je do vrata koja su se otvarala prema hodniku. Smith se odmah našao uz nju, s Berettom u ruci. Bila je napeta od onoga što je imalo uslijediti. Odjednom se iz hodnika začuše oštri glasovi na arapskome. Odgovarali su tiši i prestrašeni glasovi. Teški odjeci čizama približavali su se iz hodnika nevelikoj ordinaciji. Jon pogleda doktoricu Mahuk i odmah je zapita: "Republikanska garda?" Primaknu drhtave prste usnama i poče osluškivati glasove. Zatrese glavom i prošapta: "Policija." Njezine tamne i izražajne oči ispunile su se strahom. Randi pojuri do drugih vrata. Sa svojom kovrčavom plavom kosom i dugom, vitkom figurom u pripijenoj suknji, više je nalikovala manekenki nego agentici CIA-e. Jon je već doživio kako ona zna riskirati život u sjajnoj obrani od Republikanske garde, u prolazu iz trgovine gumama. Sad je zračila istom inteligentnom tjelesnošću. "Policija ili garda, nije važno. Pokušat će nas ubiti." Randi domahnu glavom i prizva ih bliže sebi. "Morat ćemo pobjeći kroz odjel. Požurite!" Otvori hitro vrata, osvrnu se i propusti Jona i doktoricu ispred sebe. Nije bilo spasa. Policija ih je čekala i s druge strane. Bila je to klopka, i oni su u nju upali. 324 "T! 1 Irački policajac u odori zamahnu rukom i istrgnu Uzi, prije nego što je Randi mogla išta učiniti. Još trojica upadoše u sobu, s ispruženim navalnim oružjem AK-47. Kad je Jon pokušao podići Berettu dvojica se oboriše na nj i baciše ga na pod. Bili su uhvaćeni. 325 33 21:41 Bagdad Dr. Rada Mahuk zastala je, ledima prema zidu, nesposobna da se pomakne. Bila je hrabra ali ne ludo hrabra. Posao joj je liječiti bolesne, a to ne bi više mogla ako bi je ubili. Niti bi, ako bi pala u zloglasni sudski pritvor, mogla pokušavati spasiti svoju zemlju. Poput mrtvog Gassana, i ona je bila borac za svetu stvar, ali nije pri sebi imala oružja niti je poznavala vještine samoobrane. Njezino jedino oružje bio joj je mozak i pouzdanje što ga je ulijevala svojim zemljacima. Ako bi ostala slobodna mogla bi i dalje pomagati zemljacima a možda i Amerikancima. Stoga se prikrila iza tezge, pokušavajući ostati neviđenom. Znoj joj je oblio čelo. Još dva policajca u odorama ušla su oprezno kroz hodnik. Osvrtali su se lijevo i desno sa spremnim oružjem. Iza njih pojavio se i neki vitki čovjek u dobro skrojenoj odori. Držao je u ruci Berettu iračke proizvodnje, zvanu tarik. Trenutačno nitko nije gledao doktoricu Mahuk. Nije bila važna, barem zasada. Prestravljena, iskrkala se u predvorje i krećući se što sporije i što manje upadljivo, potražila telefon. 326 U sobi se oglasio prilično dobrim engleskim časnik u odori. "Pukovnik Smith, zar ne? Napokon. Bilo vas je vrlo teško pronaći." Nagnu se prema Randi pretjerano učtivo. "A ova dama? Ne poznajem je. Možda CIA? Navodno je naša zemlja toliko privlačna da morate neprekidno slati nove špijune koji će mjeriti temperaturu odanosti našem vođi." Jon je uskiptio od bijesa. Bili su lakomisleni. Dovraga! "Ne poznajem je", šlaga on. "Ona pripada bolničkom osoblju." Laž je zazvučala neuvjerljivo i u njegovim ušima, ali vrijedilo je pokušati. Časnik se nasmija. "Europljanka kao pripadnica osoblja ove bolnice? Ne, ne vjerujem." Ljutita na sebe, zabrinuta za sudbinu podzemne organizacije i obuzeta razmišljanjem što bi se moglo učiniti, Randi je uputila Jonu zahvalan pogled. Časnik se prestao smijati. Izvukao je svoj tarik. Valjalo je otpremiti uhićenike ondje gdje im je mjesto. Naredi nešto na arapskome, i policajci gurnuše Randi i Jona u hodnik. Vrata u prolazu za njima tiho su se zatvorila, dok se prestrašeno osoblje pokušavalo snaći i zbrinuti one koji su mu bili povjereni. Amerikanci su izvedeni iz bolnice. Randi je napetim pogledom tražila doktoricu Mahuk, i kad je vidjela da je nigdje nema olakšano je odahnula. Policajac joj gurnu oružje u leđa tjerajući je da se brže kreće, što ju je bolno

podsjetilo na položaj u kojemu se nalazi. Prestrašenu, ponovno ju je oblio znoj. Policija je izvela Amerikance u noć obasutu zvijezdama. Na uglu je stajao stari ruski teretnjak, prekriven debelim platnom i s upaljenim strojem. Ispušni plinovi starog stroja dizali su se uvis, srebrnastobijeli u hladnoj noći obasjanoj mjesečinom. Noćni zvuči grada oko njih bili su bliski, kao da prijete. Policajci su spustili stražnju pregradu na kamionu, digli platno i gurnuli unutra dvoje Amerikanaca. 327 Unutrašnjost kamiona bila je vlažna i mračna, a zrakom se širio zagušljivi smrad dizelskog goriva. Randi zadrhta i zabrinuto pogleda Jona. Uzvratu joj pogled, pokušavajući prikriti bojazan. Glas mu je bio prijekoran: "I ti si još prigovarala mojim pothvatima." Randi se slabašno nasmiješi. "Žao mi je. Sljedeći put planirat ću bolje." "Hvala. Već sam bolje raspoložen." Pozorno promotri unutrašnjost teretnjaka. "Što misliš, kako su nas našli?" "Ne znam kako su nam ušli u trag iz prodavaonice guma. Nagadam da nas je otkucao netko iz bolnice. Ne slaže se baš svaki Iračanin s revolucionarnim zamislima doktorice Mahuk. Osim toga, kako već stvari stoje u toj zemlji, ima ih koji čeznu za malom policijskom sklonosti." Dva policajca uspeše se u teretnjak. Uperili su svoje velike kalašnjikove u Amerikance. Mašući rukama i gundajući objasnili su im da se povuku dublje u unutrašnjost vozila, dalje od stražnje pregrade. Pokušavajući stvoriti dojam da su se predali, Jon i Randi sjedoše na klupu iza kabine vozila. Dvojica oboružanih smjestili su se uz stražnju pregradu, po jedan sa svake strane jedinog izlaza. Bili su desetak stopa daleko od svojih zarobljenika sasvim dovoljno za otvaranje vatre. Časnik s tankom pojavi se na stražnjem ulazu. "Au revoir, zasada, moji novi američki prijatelji." Nasmijao se vlastitom smislu za šalu. Ali kad je naredio da se stražnja pregrada podigne, zloslutno je mahnuo svojim oružjem. Jon upita "Kamo nas vodite?" "Na jedno igralište. Odlazak za vikend. Odmaralište, ako tako hoćete." Iračanin se naceri ispod brka. Glas mu se zaoštrio a oči stisnule. "Kamo, zapravo? U sudski pritvor. Ako budete slušali, možda ćete ostati živi." Pomislivši na riječi Jerzvjia Domalewskog kad je opisivao šestokatni podzemni prostor za mučenja i smaknuća, Jona obuze strah. Izmijeni pogled s Randi, koja mu je sjedila blizu s lijeve 328 strane. Lice joj je bilo bezizražajno, ali osjetio je kako joj ruka drhti. I ona je čula o takozvanom sudskom pritvoru. U toj paklenskoj rupi nije moguće preživjeti. Debelo platno spusti se na stražnjoj strani vozila i sad su bili odsječeni od svijeta. Dva čuvara sjedila su s uperenim oružjem. S prednje strane čuli su se zvuči, dok su časnik i ostali policajci ulazili u kabinu. Kamion je krenuo, a Jon je i dalje šutio. Zbog njega je uhvaćena i Randi. Nije imao zabluda što bi mogli učiniti sa špijunom CIA-e, osobito sa ženom. Kako će obavijestiti USAMRIID i Pentagon o tome što je doznao o virusu i lijeku protiv njega? Javi se tihim glasom: "Moramo se odavde izvući." Randi kimnu. "Ni mene sudski pritvor nimalo ne privlači. Ali oni su oboružani. Ušljivci." Pogleda kroz mrak Iračane, čija su lica bila uperena u njih. Uz navalno oružje u rukama, na bokovima su nosili i pištolje. Ušli su u tako usku ulicu da je platno na bokovima kamiona počelo strugati o zidove. Moraju učiniti nešto prije nego što bude prekasno. Okrenu se prema Randi. "Sto je?" upita ona. "Osjećaš li se loše?" Bio je to prijedlog koji je ona odmah shvatila. "Zaista, hvata me užasan grč u želucu." "Počni glasno stenjati." "Ovako?" ona zastenja i uhvati se za želudac. "Hej!" Smith doviknu čuvarima. "Bolesna je. Pomozite joj." Randi im objasni na arapskome. "Umrijet ću! Morate mi pomoći!" Čuvari izmijeniše poglede. Jednome se namršti lice, drugi se počeo smijati. Pljuštale su riječi koje Jon nije razumio. Randi počeo ponovno stenjati. Jon ustade odupirući se leđima o platnenu pokrov i krenu korak prema čuvarima. "Morate " 329 Jedan je zagalamio na njega, a drugi je opalio. Pucanj je projurio tako blizu Jonova uha da mu se učinilo kako hitac svrdla njegov mozak. Hitac je projurio kroz pokrov, a dva ga čuvara grubo odgurnuše natrag. Randi ustade. "Ne vjeruju nam." "Tu nema šale." Jon se strovali na klupu pokrivši rukama uši, dok mu je u glavi odzvanjalo. "Sto kažu?" Zatvori oči, pokušavajući otjerati bol koji je tutnjao. "Da su ti učinili uslugu promašivši. Sljedeći put bit ćemo oboje mrtvi." On kinu. "Koješta." t "Zao mi je, Jone. Vrijedilo je pokušati." Kamion se kretao iz jedne u drugu usku ulicu, krivudajući. Platno sa strane povremeno je strugalo

zidove. Mogla je čuti povike trgovaca koji su ponovo otvorili dućane u nadi da će ostvariti neku zaradu, možda prvu toga dana. Čuli su se škriputavi zvuči iz predratnih radioaparata. Sve joj je govorilo da se kreću starijim dijelovima Bagdada. Prošapta: "Voze prepolagano i zadržavaju se u sporednim ulicama. To nije logično. Bagdadska policija može se kretati gdje god zaželi. Pretvaranje je dio tog posla, ali ovi ljudi izbjegavaju veće prometnice." "Misliš da to nisu policajci?" Maknu ruke s ušiju. Bol je počeo jenjavati. "Imaju odore i snažno rusko oružje. Kad ne bi bili policajci, nakon što bi bili uhvaćeni čekala bi ih smrt. Ne znam što bi drugo mogli biti." "Ja znam." U trenutku kad je to rekao u glavi mu se počeo vrtjeti minuli tjedan. Dogodilo se nešto čemu se suprotstavljao. Randi je nestala, a na njezinu mjestu našla se Sophia. Zaboljelo ga je srce. Zacaklile su se Sophijine lijepe crne oči, ugledao je njezinu glatku, blijedu put i duge vlasi nalik kukuruznoj svili. Njezine pune usnice proširile su se u sladak osmijeh, otkrivajući nevelike 330 bijele zube. Posjedovala je onu neopisivu ljepotu koja se nije sastojala samo od krvi i mesa. Zračila je nutarnjom otmjenošću, vitalnošću i intelektom, što je mehaniku transformiralo u estetiku. Bila je prekrasno lijepa. U jednom trenutku nerazumnosti pričinilo mu se da je zaista živa. Ispruživši ruke mogao bi je zagrliti, osjetio je miris njezine kose i otkucaje srca naporedo sa svojima. Živa. Uronio je duboko u sebe, u potrazi za snagom. Osjeti treperenje. Zatrese glavu da se osvijesti. Morao bi prestati lagati samome sebi. Gledao je Randi. Ne Sophiju. Bili su u velikoj pogibelji, mora se suočiti s istinom. Osjeti u želucu prazninu, kao kad se dizalo prebrzo spušta. Moguće je da ni jedno od njih dvoje neće preživjeti. Nije to mogao više odgađati. Mora joj reći o Sophiji. Mora joj reći, jer, ako to ne učini, uronit će u neki drugi svijet u kojemu bi uvijek mogao zamjenjivati Randi za Sophiju. Nije sebi mogao dopustiti nastavak te okrutne igre. Nije u pogibelji samo njegova sudbina, nego i ona Randi, kao i desetaka milijuna ljudi koji bi mogli umrijeti od virusa. Kao da je u glavi čuo Sophijin glas: "Priberi se, Smithe. To što si odlučio živjeti ne znači da me ne voliš. Imaš pred sobom zadatak. Voli me toliko da ga obaviš." Randi ga je promatrala. "Kao da si htio reći što misliš tko su policajci?" Udahnu ponovno, unoseći u sebe kisik i zdrav razum. "U onom trenutku nisam primijetio. Kad su nas prvi put napali, njihov predvodnik izrekao je moje pravo ime. Ne ono tajno, kojim sam se služio krećući se Bagdadom. Ne znam kako bi inače mogao doznati da sam pukovnik Jon Smith, osim ako on ili svi oni nemaju veze s virusom. Pokušavali su me spriječiti u istrazi sve od " 331 Prisilio je sebe da vidi nju, a ne njezinu sestru. No u tom trenutku njezino se lice zgrčilo kao da je shvatila da joj on želi reći nešto užasno, nešto što će je najdublje pogoditi. Zamalo, i ona mu više nikad ne bi oprostila. Reče joj pun obzirnosti: "Randi, imam za tebe strašnu vijest. Sophia je mrtva. Ubili su je. Učinili su to ljudi koji stoje iza svega ovoga." 332 34 Randi se uspravi. Na trenutak Jonu se pričinilo kao da je ona čula nešto drugo... ne njegov glas i riječi. Smrznula se, mišići su joj zamrli. Ali nije dala nikakva drugog znaka da je čula užasnu vijest o smrti svoje sestre. U tišini punoj šoka čuo je kako kamion lupka i skače po cesti. Njihovi životi ovisili su o tome, pa se prisili na pozornost. Brzina se povećavala. Građevine kao da su se udaljile, a zvukovi radijskih aparata utihnuli su. Mora biti da su sada na nekoj široj cesti. Čuo je zvukove prometa i isprekidane glasove iz kabine kamiona, ali to je bilo sve. Bilo mu je počelo lupati, osjećao se krivim. "Randi?" Na licu joj se vidjelo da je slomljena. Suze su joj tekle niz obraze, ali je ostala uspravna i nepokretna. Čula je one riječi, no nije im mogla razumjeti značenje. Obuze je bol. Sophia? Mrtva? Ubijena? Odbacila je sve to. Nemoguće. Da je Sophia mrtva? Javi se kroz suze: "Ne vjerujem ti." "Istina je. Strašno mi je žao. Znam koliko si je voljela i koliko je ona voljela tebe." Obuze je osjećaj krivnje. Njegove riječi udarale su poput čekića. Znam koliko si je voljela. 333 Mjesecima nije vidala Sophiju. Bila je odviše zaposlena, odviše obuzeta onim što je radila. Bila je potrebija drugima. Pomišljala je kako će imati dovoljno vremena kasnije, kad će biti bliske i uživati jedna u drugoj. Kad obje učine ono što su morale učiniti. Kad Jon Smith ne bude više uzimao toliko vremena u Sophijinu životu. Kao da joj se

srce cijepalo. Ljutita, objema rukama obrisala je suze. "Randi?" Čula ga je. Čula je... i iznenadnu prazninu ispod kotača kamiona. Misli joj se odjednom preusmjeriše i ona kao kroz neku veliku daljinu primijeti da prolaze mostom. Dug most, dok se drndanje kamiona odbijalo o vodu ispod. Osjeti svježinu oko njih. Daleke povike ljudi koji su se bavili noćnim ribolovom. Revanje magarca. A onda je ponovo obuze bol. Pomisli na Sophiju. Prekriži ruke pokušavajući se pribрати i pogleda Jona. Lice mu je odražavalo pustoš. Kao da nikad neće moći izbrisati tu duboku bol. Ne, to lice nije lagalo. Sophia je mrtva. Sophia je mrtva. Snažno udahnu, pokušavajući se pribрати. U mislima pojavilo joj se sestrično lice. Istovremeno, gledala je Jona Smitha. Tek je počela razmišljati može li se u njega pouzdati. Željela je povjerovati da on nema ništa s time, ali nije mogla odagnati sumnje. Kad je liječio Mikea, njegova slijepa samouvjerenost prouzročila je Mikeovu smrt. Je li ubio njezinu sestru jednako kao što je ubio Mikea? "Kako?" upita ona. "Sto si joj učinio?" "Kad se to dogodilo nisam bio ondje. Nalazio sam se u Londonu." Opisa joj sve što se događalo od trenutka kad se našao s Billom Griffinom do otkrića istrgnute stranice i uboda iglom na Sophijinoj nadlaktici. "Bio je to virus koji je Sophia pokušavala identificirati, klasificirati i doći do njegova izvorišta. To je 334 isti virus koji sam slijedio ovdje u Iraku. Ali njezina smrt nije bila nesretni slučaj. Virus nije toliko zarazan. Da bi učinila takvu pogrešku, morala bi biti jako nepažljiva. Ne, inficirali su je njime, jer je nešto bila otkrila. Ubili su je, Randi, i ja upravo pokušavam utvrditi tko su oni i zaustaviti ih. Neće se uspjeti prikriti ". Dok je govorio, ona sklopi oči i počne pomišljati koliko je Sophia morala trpjeti prije nego što je umrla. Zadrži jecaj. Jon je nastavio govoriti, tiho i ozbiljno: "... Također su ubili našeg ravnatelja i njegovu tajnicu, zato što sam ih upoznao s time da netko mora posjedovati živi virus i sad ga primjenjuje na ljudima. Sad se već događa globalna epidemija. Ne znam kako su sve te žrtve zaražene virusom, kao što ne znam ni kako su neki uspjeli preživjeti. Ali moram to utvrditi... " Njegov glas nadjačavao je drndanje kamiona koji se sad kretao brže. Gradski zvukovi ostali su iza njih; kao da se sad kreću po otvorenome. Povremeno bi se začulo kako neko vozilo promiče drugim trakom ceste. Ponovno je obuzeše suze. Stavi joj ruku na rame, ali ona ga odgurnu. Obrisala je lice rukavom. Ne, neće više plakati. Ne ovdje i ne sada. "... Oni su moćni", nastavi on. "Očito je da su bili ovdje, u Iraku. Možda su tu još uvijek. Što me navelo na pomisao da su oni poslali ovu "policiju". Čini se da ljudi koji posjeduju virus prodiru svugdje. Čak i u našu vladu i vojsku. Visoko u Pentagonu." "Vojska? Pentagon?" Zurila je u njega u nevjerici. "Samo se tako može objasniti zašto je USAMRIID udaljen iz igre. A onda se poklopac spustio. Preko terminala Federalne medicinske banke podataka sve su bilješke izbrisane. Došao sam blizu, pa su me morali spriječiti. To je jedino objašnjenje Kielburgerove smrti. Nestao je kad je zvao Pentagon da ih upozna s onim što sam ja otkrio. On i njegova tajnica nestali su, a pronađeni su mrtvi nekoliko sati kasnije. Sada traže i 335 mene. Ja sam službeno AWOL traže me da bi me ispitali o smrti generala Kielburgera i njegove tajnice." Randi se suzdržala od gorkog prijekora. Jon Smith, čovjek koji je kriv za smrt njezine ljubavi, sad je uvjerava kako je američka vojska na neki način upletena u smrt njezine sestre, a on im je navodno izbjegao radi plemenitoga zadatka potrage. Kako da mu vjeruje? Da se u nj pouzda? Cijela njegova priča nalikovala je golemoj patvorini. Ipak, svaki Amerikanac koji sad dolazi u Irak izlaže pogibelji svoj život. Uvjerila se u njegovu hrabrost kad je pokušavao zaštititi doktoricu Mahuk i prije nego što je doznao tko je ona. A zatim, tu je i virus. Posumnjala bi kad bi on bio jedini koji ju je s time upoznao. Ali isto je rekla i doktorica Mahuk, a ona je vjerovala Radi Mahuk. Dok je razmišljala, začula je kako kamion prelazi preko još jednoga dugog mosta. Ponovno se začuše isti odjeci odozdo, odjeci od vodene površine. Koja je to voda? Pribra se potpuno. "Preko koliko mostova smo dosad prešli?" "Dva, koliko sam primijetio. Između njih je petnaest do dvadeset milja. Ovo je drugi most." "Dva mosta", kimnu Randi. "To sam brojala. Ubrzo će i treći." Duboko udahnu i zadrhta. Još jednom. Svi su otišli njezin otac, majka, a sad i njezina sestra. Prije deset godina otišli su joj roditelji, u pomorskoj

nesreći blizu Santa Barbare. A sad i Sophia. Obrisa oči u zajedničkoj boli. Kamion je dospio do trećeg mosta, i ona se odmah vrati u sadašnjost. U ovaj trenutak. Na posao. Sad joj je to bio jedini melem. Prišapnu mu riječima u kojima se osjećala napetost: "Mora biti da smo prešli Tigris u središtu Bagdada. Drugi most bio je preko Eufrata. Treći ponovo vodi preko Eufrata. Ne idemo prema jugu. Idemo na zapad. Ako se tlo počne uspinjati, to će 336 biti znak da ulazimo u Sirijsku pustinju koja se prostire sve do Jordana." Pod dojmom tih riječi, Jon je skrenuo pogled mimo Randi, prema dvojici policajaca koji su tiho razgovarali. Puške su im ležale u krilu, s cijevima uperenim u zarobljenike. Prošlo je već mnogo vremena otkako je posljednji put pokušao pobjeći. "Reci im da sam se ukočio. Da bih se samo protegnuo." Namršti se, zbunjena. "Zašto?" "Dosjetio sam se nečega." Promotrla ga je. Napokon kimnu. "U redu." Obrati se ponizno na arapskome dvojici teško naoružanih ljudi. Jedan izlanu odgovor i ona mu reče još nešto. Napokon se obrati Jonu. "Kaže da možeš, ali samo ti, ne i ja." Turobno se osmjehnu. "Koješta." On ustade i napnu kralježnicu, kao da su mu udovi bili utrnuti. Mogao je osjetiti kako policajci kroz stražnji otvor motre okoliš. Kad su se okrenuli, napola u snu, on pogleda krajičkom desnog oka kroz prorez na debelom platnu. Podigao je pogled. Začu se hrapav glas policajca. Randi je prevela: "Sjedi, Jone. Ne zaboravi da si uhićenik." Smith se spusti na klupu, ali je ipak vidio ono što je htio. "Zvijezda sjevernjača. Idemo prema zapadu." "Sudski pritvor je prema jugu." "Tako je i meni rečeno. Osim toga, on je iza nas već miljama daleko. Ne vode nas u zatvor, i ne vode nas prema središtu grada. Imaš li pri sebi nešto što nisu pronašli?" Obrve joj se podigoše. "Imam nožić na bedru." Pogleda njezinu skromnu sivu suknju i kimnu. Moći će ga hitro izvući. Potresavši se, ruski kamion naglo uspori i oni poletješe naprijed. Još jedan potres i oni udariše u kabinu. Randi se sudari s Jonom, ali se brzo povuče. Kamion je stao. Začuli su se neki 337 grubi glasovi. Neki izadoše iz kabine i krenuše naprijed, razgovarajući. Dva čuvara čučnuše, držeći spremno oružje. Randi poče pažljivo slušati arapske riječi. "Mislím da je iz kabine izišao časnik i jedan njegov čovjek." Jon zatrese ramenima da olakša ukrućene udove. "Je li to nadzorna točka?" "Da." Tišina. Zatim smijeh. Ponovno smijeh, udaranje po ledima. Odjeknuše pete vojničkih čizama i dvojica se vratiše u kabinu. Stroj poče ponovo raditi i vozilo krenu sve brže. Randi progovori tiho i zamišljeno. "Prema onome što sam mogla čuti, zaustavila ih je Republikanska garda, ali nije im bilo teško uvjeriti ih da su oni policajci. Čini se da su gardisti čak poznavali časnika po imenu." "Znači, oni su zaista policajci?" "Rekla bih tako, što znači da su vjerojatno u potrazi za tvojim američkim prijateljima. Ako oboje imamo pravo, onaj tko stoji iza svega raspolaže ne samo silom nego i golemim novcem. U našem položaju dobro je jedino to što nismo u onoj mučionici. Ipak, ovdje su šestorica i svi su opasno naoružani." Uglovi Jonovih usana preobratíše se u polusmijeh, ali oči su ostale hladne. "Oni nemaju šanse." Randi se namršti. "Sto imaš na umu?" Prošapta odgovor: "Ova dvojica koji nas čuvaju zamalo su bili zaspali prije nego što je Republikanska garda zaustavila vozilo. Uz malo sreće, vožnja i monotonija uspavat će ih ponovo. Počnimo se pretvarati da i mi drijemamo. Možda će ih to učiniti sanjivima." "Ne možemo dugo čekati. Nisu nas povelí ovamo da uživamo u pustinjskom zraku." Sjedjeli su u tišini. Oči su im se sklapale i glave padale dok su oponašali drijemež. Povremeno bi promijenili položaje, onako 338 kako to rade usnuli. Dok mu se glava ljuljala i on pomalo hrkao, Ton je krajičkom oka promatrao čuvaru. Prolazile su milje. Nesuvisli razgovor čuvara stišavao se i usporavao dok je vozilo jurilo u noć. Smitha i Randi također je počeo hvatati drijemež. A onda začuše hrkanje nekoga tko nije bio Jon. "Randi." Glas mu je bio tih. Jedan policajac skljkao se na platno iza sebe. Drugome je glava pala naprijed i ljuljala se dok se borio protiv sna. Uskoro će dobiti priliku kojoj su se nadali točnije, molili za nju. Jon stavi kažiprst na usne i pokaza rukom Randi neka počne puzati po lijevoj strani kamiona, dok će on po desnoj. Randi kimnu. Spustiše se na trbuh i koljena. Dok je kamion jurio, puzali su u mraku prema stražnjoj strani vozila. Vozilo naglo skrenu. U trenutku kad je kamion prešao na meku podlogu, svi su bili odbačeni udesno. Teški kamion poskakivao je tako da su se ljudima počeli tresti zubi. Razočaran, Smith se

vratila odakle je pošao a i Randi se vratila u stari položaj. Probudeni Iračani počeli su nešto prigovarati. "Dovraga", promrmlja Randi. Vozilo je usporilo, ali šteta je već načinjena. Nije bilo načina da zaskoče budne čuvarе i tako spase sebi živote. Jon prokune. Izgubili su dosad najbolju prigodu možda i posljednju. Nakon naglog trzaja vozilo ponovo uspori, bacajući ih naprijed. Kad se zaustavilo, netko u kabini počе ljutito dovikivati. Negdje iz mraka začu se odgovor. Odjednom se oglasi stroj nekog drugog vozila. Svjetiljke su prošarale tminu i usmjerile se prema platnenoj strani kamiona, nejasno osvjetljajući unutrašnjost. Jon i Randi su osluškivali. Riječi su bile na arapskome. "Sto kažu?" upita Jon. "Dobili smo posjetitelje". Randi je osluškivala. "A to se našim ljubaznim policajcima ne sviđa." 339 "Tko je to sada?" "Ne shvaćam. Možda je ponovo Republikanska garda. Možda ih je nešto uznemirilo na nadzornoj točki, pa su sad odlučili postaviti nova pitanja." "Ogavno. Znači da smo u još većoj nevolji." Jon obrisa znoj s lica. "Ovaj posljednji glas! Bio je to arapski, ali to nije irački arapski." Dva policajca otraga oprezno su čučnula, držeći svoje puške uspravno. Zračili su oprezom. Nešto, vani, prestrašilo ih je. Tiho razmijenise riječi i odignuše platno na stražnjoj strani. Ledima su se okrenuli prema Jonu i Randi. Ne gubeći vrijeme, Jon joj reče: "Podimo." Baci se naprijed, davi prethodno znak Randi da učini isto. Zgrabi policajca s lijeve strane, gurnu ga i udari šakom svom snagom u desnu sljepoočicu. Pao je na pod bez svijesti, a Jon mu je istrgnuo AK-47. Gotovo istovremeno, Randi izvuče nožić sa stegna i skoči na drugog čuvara. Zaljuljao se pokušavajući pomoći prvome i u tom hipu Randi zarije nožić u njegovu ruku. Čuvar vrisnu, ispusti oružje i uhvati se za ranu. Randi ga udari koljenom u bradu. Vrat mu se trznuo, ispružio se nepokretno na ledima, povrh prvog policajca. U trenutku kad je Randi zgrabila AK-47, vani se začu vatra iz automata. Bila je glasna i iznenadna, kao grmljavina. Povici i krici odjeknuše kroz pustinjsku noć. Čulo se kako netko bježi, zatim ponovno vatra. Bijaše to prava bitka. Zvuči su se približili i borba će se ubrzo početi voditi pred njima. 340 35 18:32 Long Lake Village, država New York Za svojim stolom u uredu na uglu zgrade, Victor Tremont odgurnuo je izvještaj na kojemu je radio, protrljao oči i još jednom pogledao uru marke Rolex. Počeo je lupkati prstima po rubu masivnog stola. Bio je napet, na rubu. Ni riječi od Nancy Petrelli ili glavnoga vojnog liječnika, a proteklo je i više od devet sati otkako se čuo s al-Hassanom. Više od dvanaest godina riskantnog posla približavalo se trijumfalnom završetku našao se preblizu mjesta jednog od najbogatijih ljudi na svijetu da bi sad mogao dopustiti bilo kakvu pogrešku. Uznemiren i zabrinut, diže se, stavi ruke na leđa i krenu po mekom sagu do staklenog zida. U daljini se prostiralo jezero, kao kakav srebrni krater pod posljednjim odsjajima sunca. Gotovo je mogao pomirisati guste borove s obje strane jezera, dok su tamnjeli u preljevima od plavog do grimiznoga i sada crnoga. Kuće su počele svjetlucati kao da su jato zvijezda. Osvrnu se lijevo i desno da promotri izduženi industrijski kom 341 pleks Blanchard Pharmaceuticalsa kao da se htio uvjeriti da je sve na svome mjestu. Da je to stvarnost. Njegov posjed. Začu se kućni telefon. "Stigao je gospodin al-Hassan, doktore Tremont." "Dobro". Vratila se stolu i smiri pogled. "Neka uđe." Na boginjavom licu Nadala al-Hassana ogledao se trijumf. "Imamo Smitha." Tremonta obuže oduševljenje. Kad se al-Hassan približio stolu, njegova mrtvački blijeda spodoba nagnu se kao lovački pas nad zecom. Nasmiješi se. "U Bagdadu. Uhitili su ih policajci koje sam potkupio." "Njih?" To je bilo bolje nego što se mogao nadati. "Znači da su s njim Zellerbach i Englez?" Al-Hassanov smiješak izblijedi. "Nažalost, nisu. Pratila ga je neka agentica CIA-e. Žena koja je, vjerujemo, radila s tamošnjim podzemljem." Tremont u sebi prokune. Još jedna komplikacija. "Sto god je Smith u međuvremenu doznao, sad će znati i ona. Uništite je. Sto je s onom drugom dvojicom?" "Uskoro ćemo ih imati. Zellerbacha i Engleza rano jutros otkrila je naša osoba u USAMRIID-u." "Jutros?" Tremont se ljutito namršti. "Zašto mi to nije javljeno?" Al-Hassan obori pogled. "Naša agentica u Detricku sama je, a bila je odviše zauzeta njihovim uhodjenjem. Kad su Maddux i njegovi ljudi preuzeli posao, toliko su bili zauzeti držeći toga Howella pod pogledom, da jednostavno nisu dospjeli telefonirati. Primio sam potpuno izvješće tek prije

jednog sata. Izgrdio sam ga i upozorio ga na potrebu da me o svemu odmah obavještava." Al-Hassan je opisao Howellov provalnički pothvat, kako je Zellerbach na kompjuteru došao do Sophijine dokumentacije i, potom, put Howella i Zellerbacha do Princetona. "Maddux javlja da su zatim krenuli na sjever i sad su u blizini Svracusea." 342 Tremont je počeo hodati uredom, razmišljajući. Onda je shvatio. "Mora biti da Zellerbach i Howell slijede prošlost Sophije Russell." Zastade, bijesan. "Mogli su doznati o njezinu studentskom putovanju u Peru i otuda o njezinim odnosima sa mnom." Zapilji se, pokušavajući obuzdati bijes. Bio je ponosit na svoju sposobnost razumijevanja ljudskih naravi. Dok je zurio u Arapina, podsjetio se da je ovaj zagonetni čovjek iz nekog drugog svijeta jedini što stoji između njega i otkrića Jonathana Smitha sa saveznicima. Kimnu u sebi. Da, mora biti siguran da će al-Hassan uništiti Smitha. Odjednom mu nešto sinu. "Već davno si ih morao zaustaviti. Nadale, ti si me iznevjerio." Kao što je Tremont i očekivao, na dugom licu al-Hassana vidio se uzmak. Arapin je stajao nepokretan i bez riječi, nesposoban da progovori i Tremont je shvatio koliko se on osjeća nelagodno, zamalo ponižen. Iznevjerio ga je. Točno takva bila je reakcija na koju je Tremont računao. U al-Hassanovu glasu osjetila se kremenata čvrstina. "Neće se ponoviti, doktore Tremont." Ispravi se, pun poštovanja. "Imam plan." Izađe iz ureda tih kao smrt. 20:21 Blizu Syracusea, država New York Odjeven ponovo u svoju odoru SAS-a, ali bez kapuljače i pojasa za opremu, Peter je promišljao o svemu dok je upravljao golemim kamp-vozilom duž zamračene autoceste, prema udaljenim svjetlima Svracusea. Iza njega, Marty je bio zauzet kompjuterom. Nagla eksplozija virusa širom svijeta prestravila je obojicu. Moraju u Svracuseu pronaći nešto što bi se moglo povezati s izvješćem iz Instituta Princa Leopolda. Ako se to ne dogodi, Marty će se morati ponovo baviti izgnanim Sophijinim telefonskim razgovorima kao i skrovištem Billa Griffina. 343 Nisu imali nikakvih vijesti od Jona. To nije iznenađivalo Petera, ali ga je zabrinjavalo. Moglo je to značiti da je Jon u nevolji i da se ne može povezati s veleposlanstvom u Bagdadu, ali moglo je značiti i ništa. Ubrzo nakon što su napustili Princeton, Petera je spopao nelagodan osjećaj da ih netko slijedi. Da bi se uvjerio, vozio je zaobilaznim putovima iz New Jerseva u New York. Kad se našao već duboko u toj državi, skrenuo je na autocestu. Ako ih je netko slijedio, morao bi se već pokazati ili bi se morao izgubiti. Ali nelagoda ga nije napuštala. Ti su ljudiiskusni i vješti. Dvapat je zastajao na usputnim odmaralištima da vidi nije li na vozilo postavljen kakav prislušni uređaj. Nije našao ništa. Ali zabrinutost je trajala i dalje, a on je već odavna naučio da se pouzda u svoje predosjećaje. Zbog toga je i napustio autocestu i krenuo prema Svracuseu polaganijim, ali manje prometnim putem. Tijekom prvih pet milja primjećivao je iza sebe reflektore tek povremeno i ta bi ga vozila redovito mimoišla kad bi se zaustavio da promotri. Više nego jedanput mijenjao je smjer kretanja najprije prema zapadu, zatim na jug, pa na istok i onda na sjever, naposljetku na zapad prema gradu. Sad je već prolazio kroz vanjska predgrađa. Budući da nije zapazio ništa sumnjivo, počeo se opuštati. Nebo je bilo tamno i osuto zvijezdama, s niskim oblacima, crnim poput ugljena, što su se prostirali ispod mjeseca. S njihove desne strane duž ceste prostirao se šumovit državni park, sa žičanom ogradom koja se u noći dizala poput sablasti. Park je bio gusto pošumljen, ali su se vidjeli i stolovi za piknik, kao i ognjišta na čistinama. U ovaj sat promet je bio rijedak. Zatim, niotkuda, sivo dostavno vozilo projuri pored njih. Izbilo je naprijed i svjetla kočnja zasvijetlila su bojom krvi. Vozilo je usporavalo, prisiljavajući Petera da i on pritisne kočnice. Peter smjesta pogleda u retrovizor. Približavali su se visoki 344 reflektori to je morao biti neki kamion ili sportsko vozilo. Točno iza njih. Oglasi se Peter: "Pazi, Marty!" "Što je sad odjednom?" narogušio se. "Dostavno vozilo ispred, dostavno ili sportsko vozilo iza nas. Hulje nas kane strpati u sendvič." Martyjevo se lice zacrveni. "Oh!" On odmah isključi kompjuter, zategnu pojas i prihvati se stola koji je bio pričvršćen uz karoseriju. Pokuša dati znak svoje čvrstine. "Mislim da sam se već priviknuo na nevolje." Peter počeo pritiskati kočnice i naglo skrenu vozilo udesno. Lijevi kotači odigli su se poput jahte pod jakim vjetrom. Marty iznenađeno uzviknu. Kamp-vozilo izmahnulo je

progoniteljima. Skrenu s ceste i uputi se prema osvijetljenoj poljani za piknik. Iza njih začula se škripa kočnica i guma. Visoki reflektori počese skakutati iznad trave, pregaziše mladicu i zatim se stadoše probijati kroz grmlje da bi se napokon pojavili na cesti koja je prolazila parkom. Sivo dostavno vozilo kretalo se odmah iza tih reflektora. Marty je gledao kroz prozor dok mu je srce lupalo od straha. Ipak, spektakl ga je prikovao. Koliko god Englez bio intelektualno inferioran, nedostižan je kad se radilo o bilo čemu fizičkome, posebno o nečemu što je imalo veze sa silom. Naprijed, cesta se račvala. Skrenu kamp-vozilo udesno. Utrkivao se kroz tminu s dostavnim vozilom koje je skakutalo i ljuljalo se. Odjednom, cesta završi na osvijetljenoj površini za piknik. "Dovraga!" prokune. "Ova cesta je zamka." Visoki reflektori bili su iza njega, dok se sivo dostavno vozilo kretalo prema njima s prednje strane. "Ponovno u klopci!" Okrenu se na sjedalu i zgrabi svoj Enfield. "Uzmi ovo i podi do stražnjih vrata!" "Ja?" Ali Marty je ipak prihvatio oružje koje mu je Peter pružao. 345 "Kad ti to kažem, samo naciljaj i povuci okidač. Zamisli da je to kompjuter." Bore na Peterovu licu pretvorile su se u jaruge briga, ali oči su mu se i dalje žarile. Pritisnu ponovo kočnicu, okrenu upravljač i skrenu kamp-vozilo s ceste u gaj koji se prostirao duboko u tmuni. Čim je zaustavio vozilo, skoči sa sjedala, izvuče svoj automat H&K, pograbi dvije kutije s mecima, pruži Martvju njegovu rundu metaka SA80 i stade uz postrani prozor sa svojim oružjem i mecima. Prednji dio kamp-vozila našao se duboko među drvećem, a postrana vrata također su se otvarala prema šumi. To je značilo da je vozilo prilično zaštićeno od napadača, dok su Peter i Martv mogli pucati sa stražnjih vrata i malih postranih prozora. Martv je ispitivao oružje, mrmljajući pritom. Peter ga upita: "Jesi li shvatio?" Dobra je stvar kod Martvja bila da je doista bistar, onako kako je to bio ustvrdio Jonathan Smith. "Nekim stvarima zbilja se nikad nisam kanio naučiti." Martv diže pogled i uzdahnu. "Naravno, shvatio sam kako radi taj primitivni uređaj. Dječja igra." Vozilo s reflektorima bilo je široki i crni sportski automobil. Zaustavilo se na cesti. Sivo dostavno vozilo kretalo se travom prema Peteru i Martvju. Peter napuca prednje gume dostavnog vozila. Ono stade. Neko vrijeme ništa se nije micalo. Onda dvojica iskočiše iz dostavnog vozila i podvukoše se pod karoseriju. Istovremeno, iz sportskog vozila odjeknula je vatra automata i meci se počese zabijati u kamp-vozilo. Začu se škripa razdrtog metala. "Dolje!" Peter je to doviknuo dok se kamp-vozilo ljuljalo od udaraca metaka. Martv se baci glavom nadolje, dok Peter čučnu sa strane. Kad je nakratko prestala pucnjava, Martv pogleda oko sebe. "Gdje su rupe od metaka? Morali bismo izgledati kao sito." 346 Peter se naceri. "Dao sam ga armirati. Mislio sam da si to shvatio već u Sierri. Dobro je to, zar ne?" Novi niz metaka poče bubnjati po čeličnoj oplati. Ali ovaj put porazbijani su prozori i razderane zavjese. Krhotine stakla letjele su zrakom i padale po unutrašnjosti vozila. Komadi sukna letjeli su poput snijega. Marty podiže oružje iznad glave. "Očito, nisi držao potrebnim armirati i prozore." "Smiri se", odvrati mu Peter tiho. "Ubrzo će se zamoriti i početi gledati jesmo li još živi. A onda ćemo ih potprašiti, ha!" Marty uzdahnu pokušavajući smiriti strah koji mu se širio žilama. Nakon još jedne minute žestoke paljbe, ona utihnu. Prestanak paljbe kao da je stvorio vakuum u osvijetljenom parku. Ptice su utihnule. Kroz grmlje nisu protrčavale male životinje. Martvjevo lice bilo je blijedo od straha. "Dobro", javi se Peter vedro. "Pogledajmo sada okolo." Diže se kako bi mogao pogledati kroz razbijeni prozor iznad njega. Dvojica iz sivog dostavnog vozila stajali su u zaklonu karoserije, držeći u rukama nešto što bi mogli biti automati Ingram M11. Zurili su kroz vlati osvijetljene trave prema kamp-vozilu. Dok je Peter promatrao, neki kratki i debeli čovjek u jeftinu sivom odijelu, lica obasjana znojem, izađe iz velikog sportskog vozila. Njegovo oružje bio je pištolj Glock. Mahnu, i još dvojica dobro oboružanih ljudi izadoše iz sportskog vozila. Drugim pokretom ruke naredi im da se razmaknu i krenu prema kamp-vozilu. "Dobro je", ponovno reče Peter, ovaj put tiše. "Marty, ciljaj u onu dvojicu s desne strane. Ja ću u one lijevo. Ne vjerujem da će dospjeti otvoriti vatru, stoga ne brini. Uperi oružje u tom smjeru, pritisni okidač i pucaj. Spreman?" "Sve lošije se osjećam." "Sve je u redu, momče. Sad ćemo." 347 36 Unutar kamp-vozila, punog opreme, osjećala

se visoka napetost. Dvadesetak jarda dalje, petorica naoružanih ljudi i njihov oniski, dežmekasti predvodnik brzo su se približavali Peteru i Martvju. Napadači su prilazili oprezno, dok su im pogledi lutali lijevo i desno. To kako su držali oružje odavalo je sigurnost iskustva. Svojim koracima zračili su prijetnju. "Sad!" Peter opali rafal pažljivo usmjeren prema prethodniku, dok je Marty pucao nasumice. Dok je Martvjev rafal kidao lišće i borove iglice, Peterov je cilj jeknuo, uhvatio se za desnu ruku i kleknuo. Marty je i dalje prosipao kugle. Zvuk je bio zaglušujući. : "Stani, Marty! Bit će dovoljno." Odjeci divlje paljbe još su se čuli u parku. Četvorica i njihov ranjeni predvodnik počeli su divlje puzati u potrazi za skloništem prema ognjištima, klupama, grmlju i stablima. Kad su se jednom sklonili, otvorili su ponovo vatru. Meci su zujali kroz razbijeni prozor iznad Peterove glave i zabijali se s druge strane. Ovaj put oprezniji, tražili su pozorno ciljeve. Peter je i dalje klečao. "Ne mogu nas poubijati jer raspolažemo snažnim oružjem, ali to ne znači da će odustati. U sportskom vozilu vjerojatno su ostavili vozača. Samo je pitanje tre348 nutka kad će nekoga od nas pogoditi, kad će nam ponestati streljiva i pomoći nas se ili će stići policija i sve nas uhititi." Marty zadrhta. "Bilo bi loše kad se policajci ne bi pojavili. Umnogome to zvuči privlačno." Peter kimnu i naceri se. "Ipak, oni bi poželjeli doznati otkud nam zabranjeno oružje i kakav je to zapovjednički položaj u jednoj kamp-prikolici. Ako im spomenemo Jona, provjerit će, utvrditi da je tražen i strpati nas u buturu, gdje ćemo čekati dok se ne pojave vojska i FBI. Ako im ne spomenemo Jona, nećemo imati nikakva objašnjenja strpat će nas s one strane brave zajedno s ovim zlikovcima." "Logično. Imaš li rješenje?" "Mogli bismo se razdvojiti." Marty odvrati čvrsto: "Ne želim biti prepušten ovim koljačima i ubojicama." Peterove oči zasjaše u tmini. Teško će ga primijetiti u njegovu crnom komandoskom odijelu. "Znam da ne vjeruješ u moju bistrinu, momče, ali sjeti se da sam tako živio još dok si ti bio obični nespretnjaković u očima svog oca. Evo plana. Iskrast ću se kroz prednja vrata gdje me neće zapaziti. Ti ćeš opaliti da me pokriješ. Kad se situacija smiri, skrenut ću ulijevo uz toliku buku da će pomisliti kako bježi cijela brigada. Kad budu pomislili da smo obojica izvan kamp-vozila, početak će me progoniti iz petnih žila. U tom trenutku bit ćeš u stanju sjesti za upravljač i krenuti punom brzinom. Jasno?" Marty stisnu usne. Lice mu obuže misli. "Ako ostanem u kamp-vozilu, moći ću tražiti mogućnost kontakta s Jonom, zatim pretraživati Sophijine telefonske pozive i uputiti se u potragu za Billom Griffinom. Očito, morat ću vozilo negdje prikriti. Kad to učinim, javit ću svoj položaj na web Aspergerova sindroma, kao što smo se dogovorili." "Brzo misliš, momče. Katkad volim imati posla s genijima. Daj mi minutu da dođem gdje treba, zatim počni pucati sve dok ne potrošiš streljivo. Upamti cijelu minutu." 349 Marty promotri lice izbrazdano vremenom. Već se na nj navikao. Danas je srijeda, a neprekidno su zajedno još od subote. U tih pet dana doživio je zastrašujućih uzbuđenja više nego za cijeloga prethodnog života. Sve je bilo na kocki. Već je počeo smatrati prirodnim da pored sebe ima Petera. Trenutačno ga zahvati čudan osjećaj: žaljenje. Unatoč svim Englezovim manama, on će mu nedostajati. Htio mu je reći neka bude oprezan. Ali uspio je reći tek nešto drugo: "Bilo je neobično, Peter. Hvala." Pogledi im se susretoše, a zatim se obojica brzo okrenuše. "Znam, momče. I ja zahvaljujem." Namignuvši, Peter počeo puzati do prednje strane vozila i pričvrsti pojas za opremu. Marty se kratko nasmiješi i zauzme položaj uz stražnja vrata. Sav napet uvjeri sebe u mislima da će moći sve to ispucati. Vatra s druge strane prestala je, jer su napadači vjerojatno kovali novi plan. Čim se Peter iskrao iz vozila i izgubio u dubokim sjenama mjesečinom obasjanog drveća, Marty počeo u glavi odbrojavati minutu. Natjerao je sebe da diše polagano i ujednačeno. Kad je minuta prošla, stisnu zube, uspravi se i otvori vatru. Oružje mu se treslo u rukama i prenosilo trešnju na cijelo tijelo. Prestrašen ali odlučan, neprekidno je pucao u noć i u tamno drveće. Peter ovisi o njemu. Napadači su iz svojih skrovišta uzvratili vatrom. Kamp-vozilo počelo se ljuljati od udaraca metaka. Na Martvjevu licu pojavi se znoj. Suzbijajući strah, stiskao je okidač. Kad je sve streljivo ispucano, prebaci pušku preko ramena i oprezno proviri kroz vrata. Nije zapazio nikakav pokret. Otre dlanom znoj sa čela i, olakšan, dugo odahnu.

Kad je prošla još jedna minuta, on nespretno nabije oružje novim streljivom. Sjeo je. Protekle su dvije minute. Od napetosti počese ga obuzimati žmarci. 350 Zatim začu kao da netko pokušava biti nečujan među drvećem, daleko s njegove lijeve strane. Peter! Tržnu glavom, osluškujući. Glas upozorenja dođe iz tabora napadača na terenu za piknik. "Bježe!" U hipu začu se teška paljba iz šume s lijeve strane, naizgled iz dviju ili triju pušaka, upravo iz pravca kamo je Peter rekao da će krenuti. Dok je vatra odjekivala iz toga novog smjera, ljudi iz dostavnog i sportskog vozila, koji su se zatekli na terenu za piknik, počese sumanuto tražiti nova skrovišta. Onda paljba prestade. Činilo se kao da više ljudi bježi kroz šumu, ulijevo. "Za njima!" začuo se glas s terena za piknik. Osjećaj snage obuze Martvja. Na to je čekao. Vidio je kako ljudi iz dostavnog vozila trče prema lijevoj strani. U isti mah netko uključi stroj sportskog vozila, okrenu ga u drugom smjeru i krenu također ulijevo. Svi su počeli loviti Petera, kako je on i predvidio. S osjećajem krivnje, Marty krenu do kabine. Bio je nesiguran dok je Peter vani, zec pred psima goničima. Ipak, znao je da Peter ima pravo to je bio najrazumniji postupak u teškom položaju. Pogonski ključevi bili su na svome mjestu. Duboko udahnu da smiri napete živce i pokrenu stroj. Nije ga brinulo samo to što mora otkriti vitalne informacije koje je Jon od njega zahtijevao; sad je strepio i hoće li moći izvesti Peterovo kamp-vozilo iz parka. Ali kad se snaga golemog stroja prenijela i na njegovo tijelo, sinulo mu je nešto. Zatvori oči i udalji se iz realnosti. Odjednom se našao u zvjezdanom brodu, pilotirajući njime prema pogibeljnom Četvrtom kvadrantu. Bijaše to putovanje nasilu, jer je još bio pod djelovanjem Miderala. Zvijezde, planeti i asteroidi promicali su ispred kabine zvjezdanog broda, u svje 351 r, tlosnoj dugi. Sjajno je pilotirao i nepoznato se otvaralo pred njim. Onda mu se oči otvoriše. Ne budi glup, reče sebi odbojno. Naravno da možeš upravljati i ovim vozilom koje toliko privlači sila teze. To vozilo je potpuni anakronizam! Obuzet samopouzdanjem, krenu vozilom unatrag i očeša stablo. Bez straha, pogleda u retrovizor i oba postrana ogledala nije bilo nikoga. Zgrabi upravljač, okrenu vozilo i izmigolji iz šume kao zubna krema iz tube. Istovremeno je pazio da se ne dogodi što nepovoljno, kako ga je Peter bio podučio. Pogledom svojih zelenih očiju istraživao je sjene i prepreke, proučavajući sve što bi moglo poslužiti kao skrovište napadačima. Ali ovaj dio parka bio je pust. Odahnivši olakšano, pojurio je kamp-vozilom preko terena za piknik prema autocesti koja je vodila u Svracuse. Sćućuren u betonskom jarku za odvodnju na rubu parka, s automatom spremnim za paljbu, Peter Howell ugledao je kako se kamp-vozilo udaljava prema autocesti na sjeveru. Nasmiješi se, zadivljen. Taj mali nespretnjaković Marty još jednom se iskazao dorašlim prilikama. Protrlja svoju posivjelu bradu i preusmjeri pozornost. Disao je duboko, udišući vonj vlažne rupe ali i nježnih stabala iznad njega, s milijardama stvorenja što su u njima prebivali. Osluškiavao je i promatrao svakim djelićem tijela. Čula su mu bila budna, spremna za vatru. Mogao je čuti i osjetiti kako se napadači kreću prema njemu, pješice i sportskim vozilom po cesti koja je prelazila iznad jarka. Došao je trenutak da se izgubi. Otkopča s pojasa dva crna cilindrična kanistra, položi ih na rub mosta i izvuče iz držača pištolj Browning od 9 mm s 14 metaka u šaržeru. S pištoljem u desnoj ruci i puškom H&K MP5 u lijevoj, podiže se da pogleda niz cestu. 352 Približavali su se u širokom stroju. Sportsko vozilo ostalo je iza njih, osvjetljujući ih reflektorima. Htio je da mu se još približe. Kad su se našli petnaestak jarda daleko, otvori vatru iz oba oružja, skačući s jedne na drugu stranu jarka kako bi stvorio dojam da puca više ljudi. Uperili su oružja u njega i otvorili vatru. Odstupio je, kao da se povlači. Ohrabreni time, oni potrčaše prema njemu u polukrugu. Peter je zgrabio kanistre i prislonio ih uz trbuh. Kad su se napadači našli tridesetak stopa daleko, baci prvi kanistar. Magnezij u njemu eksplodirao je uz strahovit bljesak i prasak upravo u središtu polukruga, samo stopu ili dvije od napadača. Neki su počeli vriskati i hvatati se za glavu. Drugi su jednostavno zanijemjeli, ali svi su bili paralizirani. A Peter je upravo u to htio postići. j J Munjevito se digao i pojurio prema njihovu lijevom krilu. i Tisuće metaka ispaljenih u SAS-ovoj školi za blisku borbu naučili su ga kako se puca i u najvećem trku. S dva kratka rafala razbio

je reflektore sportskog vozila, odmah potom bacio je ; drugi kanistar. Pao je upravo među napadače. Kako se još nisu oporavili od prvoga, drugi ih je i fizički i psihološki dotukao. U malo vremena, dok su se napadači još pribirali, Peter je bio daleko stotinu jarda, u opreznom ali brzom trku prema autocesti i Svracuseu. Kad se približio gradu, Marty je usporio vožnju, tražeći mještvo gdje bi mogao prikriti vozilo i sebe. Počelo mu se pričinjati kako je sad nemoćan. Gdje se može skriti nešto toliko veliko i V nespretno kao kamp-vozilo, osobito ovo, s razbijenim prozorima i rupama od metaka? Iza njega na autocesti se počela stvarati kolona. Vozači su počeli trubiti, dok se on napeto i zastrašeno osvrtao za skrovištem. 353 Maknu se ustranu da propusti bijesne vozače. Zabrinut, vratio se na autocestu, nastavljajući potragu. A onda se ukaza nešto spasonosno. S obje strane ceste pojavile su se prodavaonice automobila, sa sjajno osvijetljenim izlozima i mnoštvom parkiranih vozila. Bilo je tu svačega od jeftinih malih vozila do raskošnih limuzina i sportskih vozila. Prodavaonice su se pružale miljama. Nešto mu je sinulo, pa se počeo osvrutati. Hoće li pronaći ? Da! Poput čuda, na desnoj strani ukazao mu se golem i osvijetljen teren. Bilo je to prodajno mjesto novih i rabljenih kampvozila kao i radionica za popravke. Sjetio se stare dječje pitalice: gdje skriti slona? Odgovor je, naravno, bio: u stadi slonova. Izvan sebe od radosti, Marty skrenu kroz glavni ulaz i poveze se otraga, dok nije našao slobodno mjesto. Uvukao se u nj i ugasio stroj. Bilo je kasno, pa će prodavač uskoro zatvoriti. S nešto sreće, ove noći nitko ga neće pronaći. 22:27 Syracuse, država New York Profesor Emeritus Richard Johns živio je u restauriranoj staroj viktorijanskoj kući na South Crouse aveniji, ispod brežuljka na kojemu se nalazilo sveučilište. U dnevnom boravku, što ga je s ljubavlju namjestila starinama iz istog razdoblja njegova žena, proučavao je čovjeka koji je tako kasno zakucao na njegova vrata i upitao profesora što zna o Sophiji Russell. Nešto na tom strancu uznemirilo je profesora. Napetost. Suzdržana nasilnost. Zažalio je što ga je pustio unutra. "Ne znam što bih vam još mogao reći, gospodine ?" "Louden. Gregorv Louden." Peter Howell nasmiješio se u trenutku kad je podsjetio profesora na svoje lažno ime koje mu je priopćio već na ulaznim vratima. "Doktorica Russell 354 veoma vas je cijnila." Bio je nehajno odjeven i u kišnom ogrtaču, što je kupio od nekog začuđenog vozača kamiona koji ga je prebacio do Svracusea. Zatim je sjeo u taksi i odvezao se do profesorove kuće blizu sveučilišta. Dosadašnji razgovor pokazao se gubitkom vremena. Profesor je bio napet i nije se mogao sjetiti ničega osim da je Sophia bila izvrstan student i da je imala nekoliko bližih prijatelja čija imena nije upamtio. Johns je ponovio: "Bio sam šef glavnog odjela gdje je studirala i predavao sam joj nekoliko kolegija. To bi bilo sve. Čuo sam da je promijenila područje studija kad je pripremala doktorat." "Kod vas je studirala antropologiju, zar ne?" "Tako je, i to s oduševljenjem. Iznenadili smo se kad je napustila to područje." "Zašto je to učinila?" "Nemam pojma." Johns podiže obrve. "Premda, sjećam se da je u svojoj posljednjoj godini upisala minimum predmeta iz antropologije. Umjesto toga, bacila se na biologiju. Prekasno da završi studij s novim predmetom, osim ako ne bi ostala još godinu ili dvije." Peter je prestao koračati. "Je li se dogodilo nešto za njezinih nižih semestara, što bi u njoj moglo pobuditi zanimanje za biologiju?" "Ni o tome nemam pojma." Prisjetio se da su u izvješću Instituta Princa Leopolda bili spomenuti Bolivija i Peru. "Sjećate li se čega o njezinim terenskim putovanjima?" Profesor se namršti. "Terenska putovanja?" Pogled mu se zaustavi na Peteru, kao da se odjednom nečega prisjetio. "Naravno. Za studente koji su na sredini studija upriličujemo ljetne odlaske na teren." "Kamo je išla Sophia?" Profesor se namršti još više. Nasloni se, razmišljajući. Napokon se odluči. "U Peru." 355 Oduševljenom Peteru zasjaše plave oči. "Je li pričala o tome kad se vratila?" Johns zatrese glavom. "Ništa što bih upamtio. Ali svaki student mora napisati izvještaj o putovanju." Ustade. "Trebao bi biti ovdje." Nehajno krenu u drugu sobu. Peteru počeo lupati srce. Napokon će dobiti što traži. Dok je profesor sam sa sobom razgovarao u susjednoj sobi, počeo se meškoljiti u stolcu. Profesor je otvarao i zatvarao ladice. Napokon se začu trijumfalno: "Aha!" Peter skoči na noge. Johns se vratio držeći u ruci papire sa spojnicom. "Dok sam bio šef

odjela, sve sam ih čuvao. Mogu biti korisni za motivaciju studenata u nižim semestrima." "Zahvaljujem." Ostale riječi bile bi neprimjerene. Jedva svladajući radoznalost, Peter je uzeo dokument i sjeo na najbliži stolac. Poče čitati i... evo ga! Zmirnu, ne vjerujući posve svojim očima. Zatim pročita ponovo, pamteći svaku riječ. "Srela sam se s vrlo zanimljivom skupinom urođenika iz Plemena majmunove krvi. Kad smo mi naišli, upravo su ih proučavali neki biolozi iz SAD-a. Čini se da je to područje rada uzbudljivo. U tropima ima toliko bolesti da bi trebalo potrošiti cijeli život za njihovo liječenje." Nema imena. Ništa određenije o virusu. No je li se ona ipak prisjetila Perua kad joj je povjereno istraživanje nepoznatog virusa? Peter ustade. "Hvala vam, profesore Johns." "Je li to ono što ste tražili?" "Moglo bi biti", odvrati Peter. "Mogu li zadržati dokument?" "Žao mi je. Znao, to je dio moje arhive." Peter kininu. Nije važno, upamtio je što je pisalo. Brzo se oprostio s profesorom i pohita u mračnu i hladnu noć, koja mu se prvi put pričinila prijaznijom. Krenuo je uzbrdo prema sveučilištu gdje je znao da će naći javnu govornicu. 356 37 12:06, četvrtak, 23. listopada Vadi al-Faji, Irak Sirijska pustinja bila je hladna i tiha, a dizelski smrad gušio ih je u unutrašnjosti kamiona. Jon i Randi osluškivali su uz stražnju pregradu pucnjavu koja je trajala. Iza njih ležala su dva onesviještena policajca koji su ih prije nadzirali, a napolju se nalazila neka nova i nepoznata sila koja ih opsjeda. Napet i oprezan, Smith čučnu i privuče k sebi zaplijenjeni AK-47. Povukao je i Randi nadalje. Uzela je kalašnjikov, pa je i ona bila spremna da otvori vatru. Provirili su kroz otvore na platnu, u kutovima vozila. "Mogu vidjeti jedino bljesak paljbe i neke spodobе koje se miču", procijedi nevoljko. Znoj mu je oblio lice. Vrijeme je protjecalo bolno sporo. "To i ja vidim. Vidim i snop svjetla iz drugog vozila." "Dovraga!" Navukoše platno. Odjednom paljba prestade. Noć je postala prijeteći tiha. Jedini zvuk bilo je hrapavo disanje onesviještenih Iračana koji su ležali na podu pod sablasnim osvjetljenjem reflektora drugog vozila. 357 Jon pogleda Randi koja se u tom trenutku okrenula. On se namršti, ona zatrese glavom. Lice joj je bilo zgrčeno. Opazio je strah u njezinim očima, a potom ona svrnu pogled. Prsa mu se stisnuše. Između njih i moguće prijetnje izvana nalazilo se samo platno i dva zaplijenjena kalašnjikova. Reče joj: "Otvorit ćemo vatru. Nemamo izbora." "Čim se približe." Iz pustinje začu se glas koji je govorio arapski: "Svi su se predali! Izbacite oružje i izadite s rukama uvis!" Randi brzo prevede Jonu. "Kao da je Republikanska garda." Smith kininu. U prijetećoj tišini, pogled mu se stisnu. Neće valjda sjedeći očekivati egzekuciju. Odgurnu platno. Kroz prorez ugledao je tri tamne siluete, s oružjem uperenim u kamion gdje su čučali on i Randi. "Mogu poskidati svu trojicu", odluči Jon. "Izvršni su ciljevi. Ali ne znam tko su oni? I gdje su ostali?" Ona ustade i proviri kroz uzak prorez iznad njegove glave. Toplina njezina tijela grijala ga je. "U svakom slučaju morat ćemo ih ubiti", zaključila ona mračno. "Moramo iznijeti iz Iraka informaciju o virusu. Ciljaj njihove noge. Što je nekoliko slomljenih kostiju u usporedbi s onim što prijeti?" Kimnu u znak prihvatanja i isturi cijev oružja. Obavi prstom okidač, spreman da puca, kad Odjednom zagrmi nečiji glas: "Russell!" Jon i Randi se ukočiše. Pogledaše jedno drugo, posve zbunjeni. "Russell, jeste li unutra?" Glas je govorio engleski. Zapravo, američki engleski. "Ako ste vi i momak iz UN-a svladali čuvare, doviknite mi. Inače, nećete izaći bez hrpe metaka u vašim tijelima!" Randi udahnu oduševljeno. Stisnu Jonovo rame. "Znam tko je on, hvala Bogu." Podiže glas. "Donoso? Jesi li ti to, prase jedno?" 358 "Nitko drugi, gospodična." "Skoro smo vas poubijali, budalo." Jon progovori tiho i brzo. "Nemoj im reći tko sam ja. Posluži se lažnim imenom čovjeka UN-a. On već vjeruje u to, inače me ne bi onako opisao. Ako američka vojska spusti svoju šapu na mene zato što sam AWOL... " Riječi su ostale lebdjeti u zraku. Znao je da ona shvaća što bi se u tom slučaju dogodilo. Bilo bi mu onemogućeno progoniti ljude koji su ubili Sophiju. "Randi? Hoćeš li?" Pogleda ga ljutito u oči. "Naravno." Morao joj je vjerovati, što ga je naglo učinilo vrlo napetim. Zajedno podigoše platno koje je visjelo iznad stražnje pregrade. Jon joj dobaci zabrinut pogled no u tom trenutku pojavi se sa strane čovjek u pustinjskoj odjeći. Imao je čvrsto lice i nabreknute mišiće podanika fitnessa. S otkočenom Berettom od 9 mm pogleda mimo

njih i kalašnjikova prema ranjenim policajcima u unutrašnjosti vozila. Nasmiješi se odobravajući. "Dobro obavljeno. Za nas dva manje." Smith i Randi iskočiše i Randi poče stiskati Donosovu ruku. "Uvijek si zanimljiv, Donoso. Ovo je Mark Bonnet." Kad je čuo da ga Randi predstavlja pod lažnim imenom, Jon odahnu olakšano. Ljubazno ga pogleda, a onda vrati svoju pozornost na Donosa. "Mark je ovdje u medicinskoj misiji. Mark, upoznaj se s agentom Gabrielom Donosom. Kako ste nas pronašli, Gabby?" "Doktorica Mahuk nazvala je čim su vas šćepali. Zatim je jedan od naših ljudi primijetio kamion kad je prelazio Tigris." Zagleda se u noć. "Volio bih da sam mogao djelovati odmah, kao u dobrim starim vremenima, ali netko bi čuo pucnjavu. Bolje je bilo ovako." Zagleda se zagonetno u Jona. "Medicinska misija UN-a, dobro došli." 359 "CIA, koliko shvaćam." Jon mu stisnu ruku i nasmija se. "U mojim očima odjednom je poskočila vrijednost Centralne obavještajne agencije." Donoso kimnu prijateljski. "Čini se da vama dvoma nije baš bilo udobno." Donoso ih je poveo mimo kamiona i Jon ugleda stari sovjetski BMP-1 za prijevoz vojnika, s oznakama Republikanske garde. Trag kotača pokazivao je gdje je vozilo bilo postavljeno da zapriječi cestu. Sad su reflektori izravno obasjavali policijski kamion s platnenim pokrovom. Na pustinjском tlu su bili ispruženi preživjeli bagdaski policajci i njihov časnik, koji je krvario iz rane na ramenu i nije više pokazivao svoj tarik. Stražu su držala dva agenta CIA-e koje bi se lako moglo zamijeniti za Iračane. "Znate li što su s nama bili naumili?" upita Smith Donosa. "Znam. Odvesti vas u pustinju, ubiti vas i skriti tijela gdje ih ni Beduini više ne bi pronašli." Jon podiže obrve. Razmijeni pogled s Randi. Nisu se iznenadili. Donoso nastavi. "Trebaju mi ovi kalašnjikovi, gospodine Bonnet. Oba komada, gospodična." Kad su Randi i Jon predali oružja, Randi objasni Jonu. "Donoso je nepopravljiv muški šovinistički prasac. Znao bi se i bolje ponašati, ali nije mu stalo. Zato me naziva gospodičnom, djevojčicom ili slatkom malom sve što spada među klišeje jednog seljačine." Donoso se naceri. "Ali ona mene naziva prascem. Ima sjajne noge, ali ograničenu maštu. Udimo u vozilo." "Ograničenu maštu? Hej, ja sam bila među onima koji su ti spasili stražnjicu u Rijadu. Gdje ti je osjećaj poštovanja?" Nasmiješi se stidljivo. "Zaboravio sam." Baci dvije cijevi AK47 na gomilu drugog oružja, oduzetu iračkim policajcima. "Vidite li ovdje svoje oružje?" 360 Jon je brzo pronašao Berettu, dok je Randi dugo kopala dok nije pronašla svoj Uzi. Donoso kimnu odobravajući i povede ih u vozilo. Kad su našli mjesto za sjedenje, Jon pokaza glavom prema zarobljenicima. "Sto ćete s Iračanima?" "Ništa", odvrati Donoso. "Ako samo daju do znanja da su ovamo krenuli svojom voljom, brzo će završiti na Sadamovim vješalima. Neće ni zucnuti o onome što se zaista dogodilo." Smith shvati. "Sto znači da će im oružje dobro doći kad se vrate svojim." Donoso kimnu. "Tako je." Dok su Iračani mračno promatrali, staro vozilo za prijevoz vojnika krenulo je po tragu u izbrazdanom tlu. Kad je dobilo brzinu, vozač je krenuo njime sredinom uske ceste koja je vodila dublje prema stjenovitim planinama. Mjesec se spuštao na zapadu, dok su visoko gore svjetlucale zvijezde. Na vidokrugu su se uzdizali valoviti brežuljci, crni na crnome nebu. Jon je pogledao poprište. Iračani su trčali prema hrpi oružja i svom kamionu. Sad kad je vozilo za prijevoz vojnika dospjelo izvan puškometa, mogli su pobjeći. Nakon nekoliko sekundi kamion prekriven platnom nestao je, podižući za sobom prašinu na putu prema Bagdadu i, možda, spasu. "Kamo se vozimo?" upita Randi. "Do izvidničkog položaja iz Prvoga svjetskog rata koji su sagradili Britanci", odgovori spremno Donoso. "Sad je to samo ruševina. Nekoliko polurazrušenih zidova i pustinjske sablasti. Jedan Harrier pokupit će vas odande sutra u zoru i prebaciti do Turske." "Znači, ne žele da ostanem, prase jedno?" Randi je bila radoznala. Donoso odbojno zatrese glavom. "Nema načina, djevojčice. Ovaj dražesni poskok kompromitirao te je, a zamalo i cijelu opef raciju." Glas mu se pojača i poče buljiti u Jona. "Nadam se da je vrijedilo troška." 361 "Jest", uvjeri ga Jon. "Imate li obitelj?" "Zapravo i imam. Zašto?" "Zato je to važno. Uz nešto sreće, spasili ste njihove živote." Agent CIA-e pogleda Randi. Nakon što je kimnula, on reče: "Što se mene tiče, to je u redu. Ali morat ćete mnogo toga ispričati u Langlevu, sjedištu CIA-e." Randi upita: "Jesi li siguran da nas Harrier može oboje povesti?" Donoso odgovori poslovno.

"Ogoljen, bez raketa, s jednim pilotom. Neće biti udobno, ali moguće je."
Natovareno vozilo promicalo je pustinjom kojom je puhao vjetar. Sjao je mjesec, pa je stjenoviti vadi bio zaogrnut nezemaljskim srebrnastim ogrtačom. Svi su bili vrlo pozorni. Bez mnogo riječi, krstarili su pogledima u strahu od novih nevolja. Ruševina se nalazila sjeverno od ceste. Smith ju je promotrio još dok su bili u vozilu. Ostaci kamenih zidova uzdizali su se iz pustinje kao istrošeni i sivi zubi. Pored nekih izraslo je oskudno grmlje, dok je u blizini raslo nekoliko trnovitih tamariska, što je bio znak da negdje ispod slane površine odbojne pustinje ima vode. Donoso je jednom čovjeku naredio da čuva stražu u ruskom vozilu, a ostali su se smjestili uza zidove, omotani lakim pokrivačima koji bi ih trebali zaštititi od hladnoće zvjezdane noći. Suhi zrak vonjao je po alkaliju. Svi su bili umorni. Neki su odmah zaspali, a njihovo hrkanje miješalo se sa zvukorrišapćućeg vjetra koji je brujao kroz tamariske i proizvodio male vrtloge na pustinjskom tlu. Randi i Jon nisu usnuli. Promatrao ju je kako leži u sjeni starog zida. Dok mu je glava počivala na stijeni, gledao je na njezinu licu igru emocija, kao da je ono kakvo glazbalo. Primjećivao je isto i na Sophiji. Ono što je osjećala to je i pokazivala. Ne osobito otvoren 362 muškarac, uživao je u tom daru. Randi je bila suzdržljivija od Sophije, naposljetku, ona je bila profesionalna operativka. Bila je uvježbana da u svome poslu ne pokazuje osjećaje. Ali tako nije bilo ove noći. Sad je proživljavala teški gubitak svoje sestre i Jon je duboko suosjećao s njom. Randi je obuzela bol. U mislima je jasno ugledala sestru njezino nježno lice, malo istaknutu bradu i dugu, svilenkastu kosu koja je bila zavezana u konjski rep. Kad joj se Sophijina slika nasmiješila, ona se trgnu zadržavajući suze. Žao mi je, Sophia. Žao mi je što nisam bila uza te. U mislima joj se pojavi blago uspomena iz prošlosti i Randi im krenu ususret, nadajući se utjehi. Najdraži su joj bili doručci u obitelji. Još jednom je omirisala ugodnu aromu kave i čula čavrljanje roditelja dok su se ona i Sophia spuštale niz stubište da im se pridruže. Predvečer su odlazili na piknike ili promatrali zalaske sunca na Tihom oceanu, tako blještave da su prodirali u dušu. Prisjetila se dječje igre neba i pakla, Barbie lutaka, očevih šala i majčinih toplih ruku. Najupadljivija za njihova djetinjstva bila je neobična sličnost dviju sestara. Od njihovih najranijih godina ljudi su to primjećivali, dok je Sophia prihvaćala to kao činjenicu. Bijahu obdarene neobičnom kombinacijom genetskih čimbenika, zahvaljujući kojima nisu bile plavočke nego smeđoočke plavke. Sasvim tamnosmeđih očiju, zamalo crnih. Majka je time bila oduševljena. Kako bi joj kćeri mogle u prirodi vidjeti koliko neobično izgledaju, majka je zasadila crnočke suzane duž pročelja njihove haciende u kalif ornijskoj Santa Barbari. Svakog ljeta žučkaste latice s tamnim sredinama cvjetova bujale su i opojno mirisale. Ta je majčina dosjetka potaknula Sophijino zanimanje za znanost, dok je Randi izgarala od želje da dozna što se nalazi iza pacifičkog horizonta. Obitelj je posjedovala dva doma jedan u Santa Barbari i drugi u zaljevu Chesapeake, u Marylandu. Njihov otac, biolog mora, redovito je putovao od jednog do drugog mjesta, a katkad su ga pratili i majka s djecom. 363 Tko zna kad su im postali važni životi nekih drugih? Randi je to započelo upravo s neprekidnim osjećajem da postaje nekako nova, ne samo tijekom putovanja od jedne do druge obale, nego i onda kad bi otac pohodio s obitelju Cortesovo more, Sredozemlje i ostala znamenita mjesta koja su privlačila njegovu pozornost. Nadarenost za jezike donijela joj je punu stipendiju na Harvardu gdje je diplomirala španjolski i upravne znanosti, a onda na Columbiji, gdje je stekla magisterij iz međunarodnih odnosa. Gdje god je bila, uzimala je dodatne satove jezika, tako da je naposljetku vladala s njih sedam. CIA ju je unovačila dok je bila na Columbiji. Takav odabir bio je prirodan predodredili su je njezina naobrazba i sklonost ka putovanjima. Ali bila je tek pomalo odsutna operativka, orijentirana na uobičajene poslove i izbjegavajući teške zadatke... sve dok Mike nije umro u SomaUji. Netaknuta metkom ili nožem, neki nevidljivi virus otjerao ga je do ružnog i bolnog kraja. Čak i sada od toga joj se stezalo grlo; duboko je žalila zbog svega onoga što se moglo dogoditi a nije. Tada je počela zapažati nepravčnosti života. Gdje god bi pogledala, ljudi su bili gladni, ugroženi, ugnjeteni ili im se lagalo. To ju je tjeralo u bijes. Okrenula

se u sebe, a njezin rad postao joj je životnom središnjicom. Kad više nije imala Mikea, jedino što ju je zanimalo bila je pomoći da svijet postane bolji i sigurniji. Ali nije učinila svijet sigurnijim za Sophiju. Uдахnu, pokušavajući smiriti emocije. Prisilila se na pozornost. Imala je pred sobom cilj. Znala je da nikad neće moći voljeti Smitha pa čak ni vjerovati mu, ali to više nije bilo važno. Trebao joj je. Diže se tiho, umotana u pokrivač. Promotrla je ljude koji su spavali. Uzevši Uzi, dođe do mjesta gdje je ležao Jon. Ispruži se pored njega. On okrenu glavu prema njoj. 364 "Jesi li dobro?" upita tiho. Kao da nije primijetila ljubaznost u njegovu glasu. Prošapta: "Da razjasnimo nešto. Mogu shvatiti da nisi htio ubiti Mikea. Groznicu lassu teško je u prvi mah razlikovati od malarije; osim toga, možda bi ionako umro. Ali možda i ne bi, da si pravovremeno ustanovio dijagnozu i dobio pomoć." "Randi!" "Tiše! Ne znam hoću li ti ikad moći oprostiti. Bio si previše umišljen. Ohol. Mislilo si da znaš sve." "Bio sam nabusit, to je točno. Ali ja sam tako malo znao. To je slučaj i s većinom vojnih liječnika, kad su posrijedi tropske bolesti." Uдахnu umorno. "Pogriješio sam. Fatalno pogriješio. Ali to se nije dogodilo zato što bih bio nemaran ili nepažljiv. Jednostavno, nisam znao. To nije isprika nego objašnjenje. Lassu i dandanas zamjenjuju za malariju. Pokušao sam ti objasniti da je Mikeova smrt bila razlogom što sam otišao u USAMRIID, kako bih postao znalac u području zaraznih bolesti. To je bio jedini mogući ispravak onoga što se dogodilo omogućiti da se takvo što više nikad ne ponovi bilo kojem vojnom liječniku. Strašno mi je žao što je umro, i duboko žalim zbog svoje uloge u tome." Pogleda je. "Smrt je prokleta konačna stvar, je li tako?" Osjeti bol u njegovu glasu. Znala je da ponovo misli na Sophiju. Dijelom sebe htjela mu je oprostiti i sve zaboraviti, ali nije mogla. Unatoč njegovim naporima da se popravi, mora biti da je on i dalje onaj isti stari kauboj, koji bezglavo galopira kroz život i slijedi tek svoje osobne interese. No u ovom trenutku to nije bilo važno. "Nešto bih ti predložila." Prekriži ruke iznad pokrivača i namršti se. "Dobro. Da čujemo." "Ti želiš ustanoviti tko je ubio Sophiju, a to želim i ja. Tvoje znanje znanstvenika potrebno mi je da uđem u trag ljudima s 365 virusom. Tebi su potrebne moje veze i druge sposobnosti. Zajedno bismo mogli dobro raditi." Promotri njezino lice, toliko nalik Sophijinu. Njezin glas bio je isti kao Sophijin, ali upornost je bila njezina vlastita. Raditi s njom bilo bi privlačno... ali i opasno. Ne bi je mogao ni pogledati a da se ne prisjeti Sophije i obuzme ga novi nasrtaj boli. Znao je da mora nastaviti svoj život, ali s Randi pored njega bi li to bilo moguće? Bila je ista sestra, kao da su blizanke. Volio je Sophiju. Nije volio Randi. Raditi s njom donosilo bi mu beskonačne boli. Stoga reče: "Ne možeš mi pomoći. To nije dobra zamisao. Ne, hvala." Ona mu odvrati grubo: "Nije riječ o meni. Riječ je o Sophiji i milijunima onih koji su osuđeni na smrt." "Ne, riječ je o tebi i meni", ispravi je. "Ako ne možemo raditi zajedno, ni jedno od nas dvoje neće postići ništa. Ako bih i imao izgleda da dođem do dna nepoznanice, to bi bilo onemogućeno beskonačnim natezanjima i napetostima s tobom." Glas mu utihnu i on promrmlja: "Shvati to. Nije mi stalo do toga što ti misliš o meni. Mislim samo na Sophiju i na to da zaustavim njezine ubojice. Možeš do kraja života iskaljivati svoj bijes na meni, ako želiš. Ja za to nemam vremena. Imam pred sobom nešto važnije. Kanim zaustaviti tu pokoru, a za to mi ti nisi potrebna." Oduzeo joj je dah. Zanimjela je, zbunjena što je njezina ljutnja izašla na vidjelo. Osjećala je i krivnju, što nije bila spremna priznati. "Mogla bih te srediti. Mogla bih samo prišapnuti Donosu, i u Turskoj bi te čekala vojna policija. Nemoj me tako gledati, Jone. Samo izlažem alternative. Kažeš da ti nisam potrebna, a ja tvrdim da jesam. Istina je da ne igram prljave igre s ljudima koje cijenim, a tebe cijenim zbog svega što si učinio u Iraku. Sto znači čak i ako nas dvoje ne možemo raditi zajedno, neću ništa reći Donosu." Zastala je. "Sophia te voljela. To je također važno. Možda neću nikad prežaliti Mikeovu smrt, 366 ali to me neće spriječiti da surađujem s tobom. Na primjer, imaš li pojma što ćeš činiti kad nas prebacim u Sjedinjene Države?" Smith se počesa po bradi. Sve se odjednom promijenilo. "Ti bi nas mogla prebaciti do Sjedinjenih Država?" "Svakako. Nema problema. Bit će mi ponuđen transportni zrakoplov ili neki drugi način vojnog

leta do kuće. Uzet ću te sa sobom. Vjerodajnice UN-a su savršene." Kimnu. "Misliš li da bi mogla pronaći kompjuter s modemom prije nego što se vratimo?" "Ovisi. Kako dugo?" "Sa srećom, pola sata. Na jednom webu trebalo bi utvrditi gdje ću se naći s prijateljima. Oni su nešto istraživali dok sam bio odsutan. Naravno, ako su preživjeli." "Moguće je." Pogledala ga je, primijetivši s olakšanjem i iznenađenjem njegov pragmatizam. Bio je mnogo kompliciraniji nego što je mislila. I mnogo odlučniji. Već je bila spremna na ispriku kad se on oglasio. "Umorna si. Vidim to na tvome licu. Odspavaj malo. Sutra imamo naporan dan." U žilama mu je bio led, ali upravo to ona je i željela. Ne rekavši ništa, prihvatio je da radi s njom. Kad se okrenula i sklopila oči, tiho se pomolila da uspiju. 367 OC 0 38 17:32, srijeda, 22. listopada Washington, D.C. Prema posljednjim proračunima, širom svijeta već je poumiralo blizu milijun ljudi. Također tragično, stotine milijuna oboljeli su sa simptomima teške prehlade, što bi moglo značiti prvi nasrtaj smrtonosnog virusa kojemu još nisu dali niti znanstveno ime. Histerija je harala hemisferama poput četiriju jahača apokalipse. U Sjedinjenim Državama bolnice su bile prenapučene bolesnima i prestrašenima, a gubitak povjerenja tijekom posljednjih nekoliko dana prouzročio je pad vrijednosti dionica za zastrašujućih pedeset posto. Na mramornoj ploči kamina u privatnom uredu predsjednika Castille u Bijeloj kući, u Dvorani ugovora, bile su poslagane živahno obojene Kachina lutke s vlasuljama od perja i u kožnatim haljinama. Dok ih je promatrao, gotovo je mogao čuti teški, ritmični tutanj indijanskih koraka i opominjućih zapjeva kojima su zagovarali spas svijeta. Napustio je bučno Zapadno krilo i potražio utočište u privatnom uredu kako bi dotjerao važan govor koji je trebao održati na večeri sljedećeg tjedna u Chicagu, sa srednjozapadnim 371 stranačkim liderima. Ali nije mogao pisati. Riječi su mu zvučale isprazno. Hoće li sljedećeg tjedna itko od njih još biti živ? Neće, osim ako neko čudo ne zaustavi razbješnjenu pošast koja je pustošila svijetom, za što bi bilo potrebno nešto više od plesova i zapjeva Kachina plemena. Odustao je od ispraznoga pozivanja na zakone, od riječi koje bi sad mogle biti uvredljive. Upravo je nakanio ustati i izaći iz dvorane kad se na zatvorenim vratima začulo teško kucanje. Samuel Adams Castilla počeo zuriti. Na časak, zadržao je dah. "Udite." Ušao je glavni vojni liječnik Jesse Oxnard, hodajući vrlo brzo iako još nije trčao. Za njim je pokušavala održati korak ministrica zdravlja Nancy Petrelli. Iza njih ušao je i šef štaba Bijele kuće, Charles Ouray. Posljednji je bio državni tajnik Norman Knight, koji je držao u ruci svoje metalom obrubljene naočale, kao da ih je upravo skinuo s nosa. Na njemu se vidjela ozbiljnost i nelagoda. Ali teške čeljusti glavnog vojnog liječnika Oxnarda drhtale su od uzbuđenja. "Nisu više u opasnosti, gospodine!" Njegovi debeli brci micali su se gore-dolje kad je nastavio govoriti: "Dobrovoljne žrtve virusa... Blanchardov serum izliječio ih je. Sve do posljednjega!" Nancy Petrelli u dječje plavoj pletenoj haljini izgledala je trijumfalno. "Brzo se oporavljaju, gospodine. Svi." Kimnu glavom sa srebrnastom kosom. "Nalikuje čudu." "Hvala Bogu." Predsjednik se skljoka u stolac, kao da je odjednom osjetio slabost. "Jeste li potpuno sigurni, Jesse? Nancy?" "Da, gospodine." Glas Nancy Petrelli bio je uvjerljiv. "Apsolutno", oduševljeno je dometnuo Oxnard. "Kakvo je stanje kod Blancharda?" "Victor Tremont očekuje nalog da počne isporuku seruma." 372 Charles Ouray objasni. "Čeka da ga odobri FDA." U glasu šefa štaba Bijele kuće osjećala se tjeskoba. Prekriži svoje debele ruke preko okrugle trbušine. "Tamošnji ravnatelj Cormano kaže da bi mu za to bila potrebna najmanje tri mjeseca." "Tri mjeseca? fiospode Bože." Predsjednik dohvati telefon. "Zora, daj mi Henrvja Cormana iz Federalne uprave za lijekove. Odmah!" Vрати slušalicu u ležište, ali je i dalje zurio u nju, sav bijesan. "Moramo li svi nestati zbog vlastite gluposti?" Državni tajnik pročisti grlo. "FDA postoji upravo zato da nas zaštiti od pogrešaka zbog pretjerane revnosti kao i straha, gospodine predsjedniče. Zato je imamo." Predsjednikove usne iskriviše se od uzrujanosti. "Postoje vremena kad je strah tako velik i tako stvaran da nam je takva vrsta zaštite nekorisna, Normane. Kada je oprez opasniji nego moguća pogreška." Začu se telefon i predsjednik Castilla ga zgrabi. "Cormano ", počeo on a onda zastade u nevoljkoj tišini, lupkajući nestrpljivo

stopalima, dok je ravnatelj FDA izlagao svoje stajalište. Naposljetku predsjednik presiječe: "Dobro, Cormano, shvatite. Ima li što gore od onoga što se već događa? Uh. Prokletstvo, položaj je već užasan." Slušao je bijesno još minutu. "Henry, slušajte me. Stvarno me slušajte. Ostatak svijeta odobrit će serum, sada kad se pokazalo da je on ljekovit protiv virusa za koji mi vi, znanstvenici, ne možete reći ni odakle je došao. Želite li da samo Amerikanci nastave umirati jer ih vi tako "štitite"? Da, znam da to ne bi bilo pošteno, ali oni će to reći i to je istina. Odobrite serum, Henry. Zatim možete napisati obimno izvješće u kojem ćete me izgrditi objašnjavajući zašto to niste htjeli učiniti i kakav sam ja ljudožder." Zastade da poslušaju, ali onda se izdera. "Ne! Učinite to odmah!" Castilla tresnu slušalicom i prijede pogledom preko svih nazočnih u Dvorani ugovora, dok mu se pogled nije zaustavio na glavnom vojnom liječniku. 373 "Kad oni mogu početi isporuku?" Jesse Oxnard uzvratila. "Sutra popodne." "Morat će naplatiti svoje troškove", upozori Nancy Petrelli. "Usto, i razumnu naknadu za investicije. S tim smo se suglasili i to je pošteno." "Novac će biti doznačen sutra", odlučila predsjednik. "Čim prva šarža izade iz laboratorija." "Sto ako neka zemlja ne bi mogla platiti?" upita Nancy Petrelli. "Razvijene zemlje morat će pokriti troškove osiromašenih", /eče predsjednik. "To je dogovoreno." Državni se tajnik Knight zapanjio. "Farmaceutska kompanija želi novac unaprijed?" Sef štaba Ouray namršti se. "Mislio sam da je to pro bono." Glavni vojni liječnik zatrese glavom i ukori ih. "Nitko ne isporučuje vakcine ili serume zabadava, Charlie. Misliš li da je vakcina protiv gripe, koju želimo imati za svakoga svake zime besplatna?" Nancy Petrelli objasni: "Blanchard je ušao u goleme izdatke razvijajući biotehnologiju i uređaje za proizvodnju antiseruma u velikim količinama; uostalom, uređaje ćemo imati na raspolaganju za proizvodnju u budućnosti. Vjerovali su da će vratiti izdatke u duljem razdoblju. Ali sada trebamo sve i to brzo. Našli su se u financijskom škripcu." "Nije mi to jasno, gospodine predsjedniče", javi se zabrinutim glasom Norman Knight. "Malo sam suzdržan kad se pojave "čuda". "Osobito kad nisu jeftina", dodade Ouray s teškim sarkazmom u glasu. Predsjednik udari šakom po stolu, skoči i krenu prema sredini prostorije. "Dovraga, Charlie, što se događa s tobom? Zar nisi ništa čuo ovih dana?" Vratila se za stol i naslonila se, suočivši / se s njima. "Zamalo jedan milijun mrtvih? Nepoznat broj mili" juna koji bi mogli umrijeti skorih dana. I ti želiš raspravljati o 374 dolarima? O razumnoj koristi za dioničare? U ovoj zemlji? Mi propovijedamo kako je to jedino ispravno i pošteno ekonomsko stajalište, dovraga! Mogli bismo vrlo brzo dokrajčiti pošast tog užasnog virusa. Odmah. To će biti brzo i jeftino u usporedbi s onim što trošimo svake godine suzbijajući gripu, rak, malariju i AIDS." Okrenu se na petama da baci pogled kroz prozor Dvo rane ugovora, kao da želi promotriti cijeli planet. "To bi zaista moglo biti čudo, ljudi!" Čekali su bez riječi, zaprepašteni pravičnim bijesom svoga inače šutljivog vode. Ali kad se okrenuo da ih ponovo pogleda, već se smirio. Glas mu je postao miran i uvjerljiv. "Nazovite to božjom voljom, ako želite. Vi cinici i svjetovnjaci uvijek sumnjate u nepoznato, duhovno. Ipak, ima mnogo stvari na nebu i Zemlji, gospodo i gospodo, o kojima vi u vašim filozofijama ni ne sanjate. Ako vam se to pričinja odviše visokoparno, što mislite o uzrečici "Ne gledaj zube poklonjenom konju"?" "Ali to ipak nije neki poklon", dometnu Ouray. "Oh, za ime božje, Charlie. Prestani. To jest čudo. Uživajmo u njemu. Proslavimo to. Priredit ćemo veliku svečanost kad budemo primili prvu šaržu, tamo u središnjici Blancharda u Adirondacksu. Bit će to lijepa prigoda. I sam ću odletjeti onamo." Nasmiješio se dok je pomišljao na budućnost. Konačno su stigle dobre vijesti, i on je točno znao kako će to iskoristiti. Glas mu se ponovo digao, ali ovaj put u oduševljenom iščekiva nju. "Zapravo, mogli bismo dovesti sve svjetske vode da budu nazočni, na zatvorenom televizijskom krugu. Dat ću Tremontu Odličje slobode. Upravo smo na putu da zaustavimo epidemiju na početku i odlikujemo one koji su za to zaslužni." Zločesto se lasmiješi. "Naravno, to neće štetiti ni našim političkim nadama. (Moramo naposljetku misliti i na sljedeće izbore^ 375 17:37 Lima, Peru U pozlati i mramoru svog ureda, zamjenik ministra se nasmiješio. Važni mu Englez reče: "Svatko tko želi ući u Amazoniju mora dobiti dopuštenje od vašeg ministarstva,

točno?" "Sasvim točno", prihvati zamjenik ministra. "Uključujući i znanstvene ekspedicije?" "Osobito njih." "Arhiva o tome pristupačna je javnosti?" "Naravno. Mi smo demokracija, zar ne?" "Vrlo lijepa demokracija", suglasi se Englez. "Onda bih htio pregledati sva dopuštenja izdana prije dvanaest i trinaest godina. Ako to nije previše nezgodno." "Ništa nije nezgodno", odvrati prijazno zamjenik ministra i ponovno se nasmiješi. "Ali, nažalost, arhiva iz tih godina uništena je za vrijeme prijašnje vlade." "Uništena? Kako?" "Ne znam točno." Zamjenik ministra raširi ruke u znak isprike. "Bilo je to davno. Bilo je mnogo nereda koje su izazivale nevažne skupine što su željele izvesti državni udar. Sandero Luminoso i ostale. Shvatit ćete." "Nisam siguran da shvaćam." Nasmiješio se i važni Englez. "Molim?" "Ne sjećam se da je napadnuto Ministarstvo unutarnjih poslova." "Možda se to dogodilo onda kad je arhiva bila fotokopirana." "Moralni biste o tome imati podatke." Zamjenik ministra nije se dao omesti. "Kao što rekoh, bila je to druga vlada." "Porazgovarao bih sa samim ministrom, ako smijem." 376 "Naravno. Ali, nažalost, on je izvan grada." "Zaista? To je čudno, jer sam ga vidio prošle noći na koncertu." "Varate se. On je na odmoru. U Japanu, čini mi se." "Mora biti da sam vidio nekoga drugoga." "Ministar svojim izgledom nije osobito upadljiva osoba." "Čini se." Englez se nasmiješio kad se digao i lagano naklonio zamjeniku ministra, koji je ljubazno odvratio na isti način. Englez je otišao. Našavši se na širokom bulevaru elegantnog starog grada, glasovitog po svojoj kolonijalnoj arhitekturi, Englez čije je ime bilo Čarter Letissier dozva taksi i dade adresu svoga prebivališta u Mirafloresu. No u taksiju je njegov smiješak iščezao. Zavalio se u sjedalo i u sebi prokleo. Hulja je kupljena. I to nedavno. Inače bi ministar dopustio Letissieru da gubi vrijeme rujući po arhivi, da bi otkrio tek to kako podataka nema. Podaci, barem zasad, još nisu uništeni. Ali Letissier je znao da će nestati prije nego što bude mogao zakazati sastanak s ministrom. Pogleda na uru. Ministarstvo se zatvaralo. Uzimajući u obzir uobičajenu lijenost peruanskih zamjenika ministara, podaci će nestati najranije sutra ujutro. Tri sata kasnije, golemi uredi Ministarstva unutarnjih poslova bili su mračni. Oboružan poluautomatskim Browningom od 10 mm, Čarter Letissier imao je na sebi crnu odjeću i čizme, kao i zaštitni štitič s respiratorom protuterorističkog odreda britanskog SAS-a. Nekoć je bio satnik u 22. pukovniji SAS-a, i na to nezaboravno razdoblje svog života bio je vrlo ponosan. Otišao je ravno do arhive za koju je znao da sadržava i dokumente o Amazoniji, pronašao dio s dopuštenjima i izvukao omote što su se ticali dviju godina koje su ga zanimale. Izvadi i upali malu svjetiljku koju je ponio. Pod svjetlom je otvorio 377 omote i fotografirao pojedine stranice svojom mini kamerom. Čim je završio posao, vratio je sve na svoje mjesto, ugasio svjetiljku i iskrao se natrag u noć. Letissier, sada poznati uvoznik kamera i fotografske opreme u Peruu, razvio je film u svojoj privatnoj tamnoj komori u kući u Mirafloresu. Kad su se negativni osušili, načinio je uvećane snimke. Nasmiješen, okrenuo je dug niz telefonskih brojeva i zatim počeka. "Ovdje Letissier. Imam imena onih koji su vodili znanstvene skupine na mjesta koja te zanimaju i u razdoblju koje te zanima. Imaš li spreman papir i olovku, Peter?" 378 39 10:01, četvrtak, 23. listopada Syracuse, država New York Stari industrijski grad Syracuse gnijezdio se među jesenje obojenim brežuljcima središnjeg dijela države New York, zemlji valovitih farmerskih polja, širokih rijeka i ljudi neovisna duha, koji iz sigurnosti svoje metropole, okružene prostranim jezerima, uživaju u prekrasnim krajolicima. Jonathan Smith poznao je taj kraj jer su tu živjeli njegovi djed i baka, a on ih je obilazio svake godine. Prije deset godina povukli su se u Floridu gdje su uživali u ribolovu, surfanju i kocki sve dok baka nije umrla od srčanog napada, a za tri mjeseca za njom je otišao i djed koji nije mogao ostati sam. Jon je gledao kroz prozor unajmljenog Oldsmobilea kojim je upravljala Randi. Promijenila je traku spremajući se da napusti međudržavnu broj 81 koja je vodila prema jugu, i uključi se na cestu broj 5 prema istoku, gdje su se nadali pronaći Martvja. Mogao je vidjeti poznata obilježja gradskog središta povijesni Arsenal sazdan od cigle, građevinu Weightlock i nedavno podignutu kupolu Carrier sirakuškog sveučilišta. Radovala ga je 379 činjenica što stare zgrade odolijevaju vremenu, potvrda da ima i

stalnosti u ovom nestalnom vremenu. Bio je umoran i napet. Dug je put od iračke pustinje do Svracusea u državi New York. Kao što je Gabriel Donoso bio obećao, jedan mlažnjak Harrier pokupio ih je i prebacio do zrakoplovne baze u Incirliku, u Turskoj. Ondje se Randi dogovorila da ih dalje preuzme teretni mlažnjak C-17. Kad su se našli u zraku, nagovorila je kopilota da joj posudi svoje prijenosno računalo pa je Jon ušao u Internet da potraži OASIS, web Aspergerova sindroma. Napokon je pronašao Martvjevu poruku na abecedariju ekstenzije tog weba. Vuče koji kaslješ, Jedna zagonetka: Tko je napadnut, odvojen, ostaje kod kuće u Hartovoj komediji zabluda J putova prema istoku, obojen je jezerski zeleno ili tako nešto, i čije je pismo ukradeno? Edgar A. "To je poruka?" Randi ju je sumnjičavo pročitala preko njegova ramena. "Na njoj nema tvog imena. A sigurno se ne spominje ni neki Zellerbach." "Ja sam onaj koji kašlje", objasni Jon. "Sjeti se bombona protiv kašlja braće Smith. Moj stric, koji je liječio Martvja, duboko je vjerovao u njihov učinak. Marty i ja zbijali smo s tim šale. To su one crne stvari groznog ukusa. A što radi vuk?" "Zavija." Ona zakoluta očima. "Howell. Nevjerojatno. To se doista može nategnuti." Jon se nasmija. "Dogovorili smo se da na taj način upućujemo poruke jedan drugome. Pretpostavili smo da oni zamišljaju kako ćemo se mi služiti e-mailom, ali na Aspergerovu webu Neprevodiva igra riječi. Zavijati se na engleskom kaže to hoivl. Odatle veza s prezimenom Howell. (Nap.prev.) 380 mogli bismo se prikriti dotle dok se služimo nekom osobnom šifrom. Kako smo odrasli zajedno, za Martyja i mene to nije problem. Postoji mnogo toga u zajedničkoj prošlosti čime se možemo poslužiti." "Tako je prilagodio poruku da je vas trojica možete razumjeti, ali, uz malo sreće, nitko drugi." Ona čučnu pored njega. "Dobro je, ulovljena sam. Prevedi mi to." "Prve su dvije stvari očite." Marty i Peter su napadnuti, a onda su se morali odvojiti. Ali Marty je ostao kod kuće, to jest negdje u kamp-vozilu, no još uvijek ne zna gdje je Peter." "Vraški jasno", reče ona malo podrugljivo. "Ali gdje je gospodin Zellerbach s kamp-vozilom?" "Naravno, u Svracuseu, država New York." Ona se namršti. "Prosvijetli me." "Hartova komedija zabluda." "To ti govori da je on u Syracuseu?" "Apsolutno. Rogersov i Hartov broadwayski mjuzikl Momci iz Svracusea zasnovan je na Shakespeareovoj Komediji zabluda. Marty je dakle u kamp-vozilu negdje u Syracuseu ili u blizini toga grada." "A pet putova prema istoku?" "Ah! To je vrlo dosjetljivo. Kladam se da ćemo ga pronaći na nekoj cesti broj 5, koja s istoka vodi u Syracuse." Bila je sumnjičava. "Povjerovat ću u to kad vidim." Spustili su se u zračnoj bazi Andrews blizu Washingtona i odvezli se potom do washingtonske zračne luke Dulles, gdje su doručkovali i kupili si novu odjeću jednostavne tamne hlače, pulovere s visokim ovratnikom i ogrtače. Bacili su ono što su nosili u Bagdadu i sjeli u civilni zrakoplov za Syracuse. Bili su pozorni cijelo jutro, ne prestajući motriti bilo koga tko bi mogao izgledati odviše radoznalo. Jonu je cijeli put protekao u gušenju napetosti među njima dvoma. Počeo je prevladavati šok od doživljaja da je Randi Sophia. Ali činjenice se nisu mogle promijeniti: lice, glas i tijelo bili su toliko slični da ga je to 381 duboko uznemirivalo. Začudivalo ga je to što je s Randi ipak tako dobro surađivao i bio joj je zahvalan što ga je izvukla iz Iraka i vratila u Sjedinjene Države. Prije pola sata sletjeli su u međunarodnoj zračnoj luci Hancock, sjeveroistočno od Svracusea, i ondje je Randi unajmila Oldsmobile Cutlass. Sad su pak bili na cesti broj 5 nije bilo međudržavne broj 5 promatrajući obje strane ceste dok su obilazili grad. "Obojen je jezerski zeleno", pročitao je dio poruke. "Nešto na cesti trebalo bi biti zeleno i imati neku vezu s jezerom. To je možda dio krajolika. Ili ime motela." "Ako si ispravno interpretirao to nedokučivo pismo", upozori Randi, "mogli smo pored toga proći već stotinjak puta a da ništa ne primijetimo." On zatrese glavom. "Uvjeren sam da nam Marty ne bi dao nedokučiv zadatak sad kad smo tako blizu. Nastavi voziti." Prošli su kroz predgrađe Faveteville, i dalje pokušavajući otkriti smisao posljednjeg dijela poruke. Obeshrabrenost je rasla. Prolazili su pored ladanjskih klubova, marketa, trgovina automobilima, parkirališta rabljenih vozila i ostalih obilježja predgrađa koje je nekoć bilo pokrajinski gradić. Nije se oglašavalo zvonice. Odjednom se Jon ukruti. "Ondje!" S lijeve strane vidio se natpis DRŽAVNI PARK ZELENA JEZERA. "Tu su obje riječi

jezero i zeleno." U glasu mu je bilo oduševljenje. "U poruci se još kaže ili tako nešto. Znači da ćemo ga pronaći negdje u blizini." Randi je bila usmjerena na promet. Stručno se izmicala s jedne na drugu traku kako bi mogla polaganije voziti a istodobno ne smetati ostalima. "Kao da si dosad imao pravo. Možda bih i ja mogla pomoći. Poruka spominje ukradeno pismo i potpisana je Edgar A." Poče lupkati prstima po upravljaču. "To me podsjeća na "Ukradeno pismo" Edgara Allana Poea. Pomaže li to?" 382 Jon je zurio u daljinu, pokušavajući se uživjeti u Martvjevu ulogu. Marty je elektronički čarobnjak, ali također uživa u tajnovitostima i trivijalnostima. "Imam ga! Gdje se nestalo pismo može najbolje skriti? U sandučiću za pisma, naravno, s ostalim pismima tako da ga nitko neće zapaziti. Najbolji način da se nešto skriva jest da se svima ostavi na uvid." "Dakle, tvoj prijatelj hoće reći da se skrio negdje gdje ga svi mogu vidjeti. Sto to znači, dovraga?" "On govori o kamp-vozilu, ne o sebi. Okreni kola i pođi tamo odakle smo došli." Ljutita zbog njegova zapovjedničkog tona, skrenu na sporednu stazu, okrenu kola i vrati se na cestu prema Svracuseu. "Jesi li prije što zapazio?" Smithove plave oči zasjaše. "Jesi li primijetila one trgovine automobilima s druge strane ceste prema Favettevilleu? Mislim da su se u jednoj prodavala kamp-vozila." Randi se počeo smijati. "To je dovoljno šašavo da se on ondje nađe." Motreći pažljivo, proveli su se još jednom kroz Favetteville. Grad se sad pričinio dužim i kaotičnijim. Jonova nestrpljivost je rasla. A onda je ugleda. "Eno je. Desno." U glasu je svladavao uzbuđenje. Ona dometnu: "Vidim je." Ispred njih prostirala se golema parcela s mnoštvom rekreativnih vozila, novih i rabljenih. Nije bilo zgrade s izlozima, postojalo je tek drveno zdanje s trgovačkom poslovnicom. Ispred nje sjedio je čovjek sa sunčanim naočalama i u poliesterskom odijelu. Čitao je novine. "Nema baš mnogo posla. To bi nam moglo koristiti." Randi se provezla pored njega, krenula iza ugla i potom parkirala u sjeni jednoga velikog javora, Jon odluči. "Bit će bolje da krenemo pješice." 383 Zaputili su se pazeći da ih tko ne prati. Automobili i kamioni i dalje su jurili prenatrpanom cestom. Ali u parkiranim vozilima nije bilo nikoga. Nekoliko ih je pješaka mimoišlo, ne obraćajući na njih pozornost. U zgradama s druge strane ceste nije bilo nikoga tko bi se pretvarao da čeka dok, zapravo, stražari. Kako su hodali, i dalje im je bio na vidiku čovjek ispred trgovine. Četrdesetak stopa daleko od njih, zaokupljeno je okrenuo novinsku stranicu. Sve se pričinjalo normalnim. Jon i Randi izmijenise poglede i neusiljeno prijedose preko labavog lanca koji je obilježavao prostor za parkiranje. Prošli su pored dvaju kamp-vozila i krenuli prema parkiralištu. Prolazili su pored redova kamp-prikolica, kola za stanovanje i kamp-vozila. Smith je počeo pomišljati da možda ipak nije u pravu, da neće naći Martvja. Napokon dođoše do posljednjeg reda vozila iza kojega su rasle platane, javori i hrastovi. Kroz šumarak zapuha vjetar, noseći šaroliko opalo lišće. "Isuse!" zausti dugo i preneraženo. "Eno ga!" Peterovo kamp-vozilo nalazilo se na samom kraju dugog niza prašnjavih rabljenih vozila, koja kao da su se prodavala već dugo vremena. Metalne strane vozila bile su izbušene, očito pušcanom paljbom, dok je više prozora bilo porazbijano. "Ha!" Randi duboko uzdahnu. "Sto mu se dogodilo?" Jon zabrinuto zatrese glavom. "Ne sluti na dobro." Na vidiku nije bilo nikoga. Izadoše s oružjem u rukama i počеше promatrati. Nakon što nisu zapazili ništa sumnjivo ni među drvećem, približiše se oštećenom vozilu. "Ne čujem nikog unutra", prošapta Randi. "Možda Marty spava." Ispruži ruku da otvori vrata, i ona se otklopiše kao da su u hitnji bila tek pritvorena. Odskočiše sa spremnim oružjem. Vrata su mlatarala u sablasnoj tišini. Nije bilo nikoga. Nakon nekoliko časaka Smith 384 uđe u dnevni boravak. Iza njega, Randi je uperila neveliki Uzi, uz ljutit pogled crnih očiju. Jon reče tiho: "Mart? Peter?" Nije bilo odgovora. Jon krenu oprezno naprijed kroz neurednu unutrašnjost vozila. Randi, okrenuta prema njemu leđima, krenula je u drugom smjeru, ka vozačkoj kabini. Na kuhinjskom stolu pored lonca bila je kutija s Martvjevom omiljenom žitnom kašom Cheerios. U loncu je bila žlica kao i gruda smrznutog mlijeka. Na ležaju je netko spavao, još su stajale neraspremljene plahte i pokrivači. Kompjuter je bio uključen, ali otvoreno je bilo samo stolno računalo. Kupaonica prazna. Randi se vratila. "Naprijed nema nikoga." "Ni ovdje", odvrati Jon. "Ali Marty je nedavno bio ovdje." Zatrese

glavom. "Ne sviđa mi se to. On ne voli izlaziti među ljude niti su mu dragi kontakti s neznancima. Kamo je mogao otići? I zašto?" "A što je s tvojim drugim prijateljem? Onim koji je radio za MI6?" "Peterom Howellom. Nema traga ni njemu." Zamislili su se nad tišinom i pustoši. Osjećala se napuštenost. Jon je bio nemoćan, ali vrlo zabrinut za Martvja i Petera. Randi je promatrala unutrašnjost vozila, rupe od metaka koje su uništile dijelove zidova i neke obješene zemljovide. "Po svemu izgleda da se ovdje odigrala neka paklenska bitka." On kimnu. "Ako se ne varam, Peter je dao ugraditi oklope u karoseriju. Pogledaj rupe. Meci su ušli unutra samo kroz razbijene prozore." "I bitka se očito nije dogodila ovdje. Vidjeli bismo vani neke tragove." "Slažem se. Marty ili Peter ili obojica pobjegli su u kamp-vozilu i sklonili se ovdje." "Možda da detaljnije razgledamo." 385 Jon sjede za kompjuter da vidi na čemu je Marty radio, no unio je neku lozinku koja je blokirala uređaj. Punih pola sata pokušavao je ponovo prodrijeti. Unio je naziv ulice u kojoj je Marty stanovao u Washingtonu, dan njegova rođenja, imena njegovih roditelja, naziv ulice u kojoj je odrastao, osnovnu školu. Sve su to mogle biti lozinke i Marty se u prošlosti vjerojatno služio njima. Ali ne i sada. Smith je obeshrabreno tresao glavom kad se javila Randi. Okrenu se hitro prema njoj. "Gledaj! Sad znamo tko posjeduje serum!" Sjela je na malu sofuu, dugih nogu i raskuštrane plave kose. Kako se nagnula naprijed, plave vlasi prekrile su joj oči. Ružičaste usnice stisnule su se - razmišljala je. Preko cijele prostorije mogao je vidjeti njezine duge, tamne trepavice. Hlače su joj se malo zategnule, pa su iznad tenisica provirili nježni gležnjevi. Visoke i okrugle grudi isticale su se na tijesnom bijelom puloveru. Tako je lijepa! S intenzivnim izrazom lica silno je nalikovala Sophiji, pa je na trenutak zažalio što je prihvatio da radi s njom. Zatim odagna te misli. Znao je da je dobro postupio, pa moraju tako nastaviti. "Sto si našla?" Pregledala je gomilu papira na stolicu za kavu. Izvukla je primjerak New York Timesa kako bi on mogao vidjeti glavni naslov: BLANCHARD PHARMACEUTICALS IMA LIJEK Prošao je prostorijom u tri duga koraka. "Znam ime kompanije. Sto piše u članku?" Ona pročita naglas: Na izvanrednoj konferenciji za novinstvo protekle noći, predsjednik Castilla najavio je kako preliminarni rezultati pokazuju da je novim serumom izliječeno desetak žrtava nepoznatog virusa koji hara svijetom. Prvotno razvijen da liječi neki majmunski virus koji je bio pronađen u udaljenim predjelima Perua, serum je rezultat deset godina dugog istraživanja i razvoja u pro gramu proučavanja virusa kompanije Blanchard Pharmaceuticals koji je započeo Victor Tremont, izvršni ravnatelj i predsjednik kompanije. "Zahvalni smo dalekovidnosti dr. Tremonta i Blanc harda koju su oni iskazali u istraživanju nepoznatih virusa", rekao je predsjednik prošle noći. "S njihovim serumom vjerujem da ćemo moći spasiti mnogobrojne živote i zaustaviti užasnu epidemiju." Iz dvanaest zemalja stigle su narudžbe za serum i oče kuje se da će ubrzo uslijediti novi zahtjevi. Kako je predsjednik Castilla izjavio, on će biti nazočan ceremoniji danas u 17 sati kojom će biti odano priznanje Tremontu i Blanchardu u sjedištu kompanije u Long Beachu. Tijek svečanosti prenosit će se širom svijeta... Jon i Randi zagledaše se jedno u drugo. "Piše da je to projekt star deset godina", reče on. "Pomišljaš na Pustinjsku oluju u to vrijeme." "Možeš se u to okladiti", odvrati on ljutito. "Devedeset devet posto." Možda oni nemaju nikakve veze s inficiranjem dvanaestoro žrtava. Ovo je majmunski virus i ne možemo biti sigurni da je to isti virus na kojemu radimo, premda se čini da ga serum liječi. Ali moramo se pitati. Sad su se odjednom pojavili sa serumom} Vrlo zgodno." "Odviše zgodno", složi se ona. "Osobito ako znamo da su trojica izliječena lani u Iraku, a trojica ovdje upravo proteklog tjedna. No, koliko znamo, to je različit virus." "Vraški sumnjivo." 387 Ona dodade. "Ti ne misliš da je to različit virus." "Kao znanstvenik mogu reći da za to postoji vrlo mala mogućnost. Stoga mi na um dolazi jedina alternativa: da je neki ludak iz kompanije ukrao virus i odlučio igrati se Boga. Ili Sotone, ako želiš." "Ali kako je izbila epidemija? Sve je odviše dobro usklađeno da Blanchard ima serum koji djeluje na majmunima i, kako se čini, na ljudima. Kako bi Blanchard ili bilo tko drugi mogao znati da će izbiti epidemija, sada ili bilo kada?" On načini grimasu. "I ja sam se to isto pitao." Promatrali su jedno drugo u tišini.

Tad su začuli slabašan zvuk iza kamp-vozila. Slomila se grančica. Randi podiže svoj Uzi, a Jon izvuče iz pojasa veliku Berettu. Pozorno su osluškivali. Nije se više čuo lom grančica, ali primjetno je bilo šuškanje nekoga tko se kreće kroz opalo lišće. Mogao je to biti i vjetar ili neka životinja, ali Randi je sumnjala. Grudi joj se stisnuše. "Jedan je", procijenila ona. "Ne više." Jon je bio istog mišljenja, ali dodade: "Mogao bi to biti i neki izviđač, dok ostali promatraju. Možda iza onih stabala otraga." "Ili je to neki diverzant, a ostali drže stražu." Zvuk je prestao. Cuo se tek udaljeni promet cestom. "Ti drži stražnju stranu", reče Jon. "Ja ću naprijed." Uspravio se uza zid pored prednjeg prozora, nagnuo do ruba i pogledao prema vratima iza kojih je bio red rabljenih kamp-vozila. Ništa se nije micalo. "Ovdje je tiho", prošapta Randi koja je promatrala šumu na rubu parcele. "Ima previše nepreglednih mjesta", zaključila ona. "Morat ćemo izaći." Randi kimnu. "Ti kreni lijevo a ja ću desno. Ja ću voditi." "Ne, ja ću voditi." Podiže Berettu i primaknu se da otvori vrata. 388 Odjednom se iza njih začu nešto glasno i struganje drveta o drvo. Hitro se okrenuše kao par sinkroniziranih plivača na Olimpijadi, sa spremnim oružjem. Zapanjeni, ugledaše korake po geometrijskom uzorku vinilnog poda, a onda se pojavi i poluautomat tajnih službi Heckler & Koch. Jon je odmah prepoznao oružje. "Peter!" Natjera sebe da popusti pritisak na okidaču. "Sve je u redu, Randi." Ona se namršti i poče sumnjičavo promatrati. Ukazalo se izbrazdano, kožnato lice Petera Howella a potom i njegova ramena. Preko crnoga komandoskog odijela nosio je vojničku kabanicu. On istog časa uperi H&K u Randi. "Tko ste vi?" Javi se Jon. "Randi Russell, Sophijina sestra. CIA, ali to je duga priča." "Pričat ćete mi kasnije", reče Peter. "Uhvatili su Martvja." 389 40 10:32 Jezero Magua, država New York Marty se osvrtao po sobici bez prozora i s jednim ležajem, kojom se širio vonj podruma. Naprezao se da bolje vidi. Sjedio je na stolcu, vezan najlonskim uzetom. Misli su mu lebdjele u prozirnom oblaku, blještave, prozračne i potpuno jasne. Volio je taj osjećaj lebdenja, kad mu je tijelo bilo toliko lagano da je izgledalo kao da pjenuša. Dio njega znao je da je odviše dugo bez Miderala, ali drugi dio nije zbog toga bio zabrinut. Bio je ljutit. "Morate shvatiti da je takvo ponašanje u vašoj životnoj dobi posve smiješno. Igrati se policajaca i lopova! Uvjeravam vas da imam mnogo važnijih poslova nego da sad ovdje sjedim i odgovaram na vaša glupa pitanja. Zahtijevam da me odmah vratite u ljekarnu!" Glas mu je bio čvrst, čak i nabusit. U podrumu velike stambene zgrade Victora Tremonta držao se prkosno. Ovi ljudi neće ga zastrašiti! Što oni misle, s kim imaju posla? Te ništarije i ulizice ubrzo će uvidjeti kako nema smisla, kako je čak opasno ratovati s njime! 390 "Mi se ne igramo, gospodine Zellerbach", reče Nadal al-Hassan. "Želimo doznati gdje je Smith, i to odmah." "Nitko ne može znati gdje je Jon Smith! Svijet ne može zaustaviti ni njega ni mene. Mi lebdimo kroz neko drugo vrijeme, u drugom svemiru. Vaš nezreli svijet nema dovoljno sile teže da nas zaustavi. Mi smo beskonačni. Beskonačni!" Marty pogleda Arapina s boginjavim licem. "Bože, to vaše lice. Grozno. Kozice. Morao sam to znati. Sretni ste što ste preživjeli. Zna li koliko je milijuna poumiralo od te strašne pošasti? Koliko je vremena trebalo svijetu da iskorijeni tu bolest i uz koje troškove? Još uvijek postoje dvije ili tri test tube u dubokim zamrzivačima. Zašto " Marty je razglabao kao da sjedi u naslonjaču i predaje studentima o povijesti virusnih oboljenja. "Upravo sada pojavio se novi virus. Smrtonosan je, Jon mi je to rekao. Kako reče, misli da ga netko posjeduje i njime ubija ljude. Možete li to zamisliti?" "Sto je još Jon rekao o virusu?" upita Victor Tremont, sav nasmiješten i ljubazan. "Mnogo toga. On je znanstvenik, znate." "Možda on zna tko ga posjeduje? Što kane učiniti s virusom?" "Pa, uvjeravam vas, mi " Marty stade i oči mu se stisnuše. "Ah, pokušavate me prevariti! Mene! Vi, budale, ne možete nasamariti jednog paladina! Nećete više čuti ni riječi." Čvrsto stisnu usnice. Bijesan, al-Hassan progunda arapsku psovku i diže šaku. Victor Tremont maknu ruku. "Ne. Još ne. Lijek što ga je nabavio u ljekarni, u kojoj ga je pronašao Maddux, je Mideral, jedan od novih stimulanata središnjeg živčanog sustava. S onim što si doznao od njegova doktora, poznato nam je da on pati od neke vrste autizma. Sudeći po njegovu ponašanju, rekao bih da nije uzeo ljekariju, pa je stoga iracionalan." 391 "Ne

možemo dakle doznati gdje je Jon Smith?" upita al-Hassan. "Naprotiv. Daj mu Mideral. Za dvadeset minuta smirit će se i naglo vratiti u stvarnost. Ako ima Aspergerov sindrom, možda je iznimno inteligentan. Međutim, Mideral će ga usporiti i učiniti ga malo tupim. Ali moći će prepoznati opasnost. Tad bismo morali biti u stanju izvući iz njega što nas zanima." Marty je glasno pjevao. Jedva je zapazio kad mu je al-Hassan odriješio jednu ruku i dao mu pilulu s čašom vode. Prestao je pjevati da proguta pilulu, ali onda je nastavio dok ga je al-Hassan ponovno vezao. Victor Tremont i Arapin promatrali su ga dok mu je glas polagano slabio, nabusito držanje labavilo među uzetima a grozničavo se svijetle oči smirivale. "Mislím da ga sad možeš početi ispitivati", reče Tremont. Al-Hassan nasmiješio se na svoj vučji način i okrenuo se da se suoči s Martvjem. "Počnimo dakle još jedanput, gospodine Zellerbach." Marty pogleda mršavog i upornog Arapina. Promeškoltio se na stolcu. Čovjek je bio preblizu i izgledao je zločesto. Drugi čovjek onaj visoki stao je s druge Martvjeve strane. I on je bio vrlo blizu, prijetećeg izgleda. Marty ih je mogao pomirisati. Neznanci. Jedva je disao. Zaželio je da ih se riješi. Da ga ostave nasamu. "Gdje je vaš prijatelj Jon Smith?" Marty zadrhta. "U... u Iraku." "Dobro. Bio je u Iraku, ali sad se vratio u Ameriku. Kamo će sad krenuti?" Marty žmirnu, a oni su se još više približili. Sjetio se da je ostavio Jonu poruku na webu. Možda ju je Jon već pronašao i sad se uputio prema kamp-vozilu. Živahno se nadao. Osjetio je kako mu zubi cvokoću. Ne! Neće im reći. "Ne... ne znam." 392 Arapin progunda još jednu psovku i zamahnu šakom. Marty je vrisnuo od straha. U glavi mu je eksplodirao bol i odjednom se našao ovijen crninom. "Prokletstvo." Victor Tremont stisnu šake. "Onesvijestio se." "Ali nisam ga prejako lupio", usprotivi se al-Hassan. Tremont promrmlja s gadenjem: "Morat ćemo pričekati da dođe k sebi i primijeniti nešto manje fizičko." "Ima načina." "Kakav je on već, bit će teško ne ubiti ga pritom. Vidio si kako se lako uzbuđuje." Zabrinuto su zurili u utišalog Martyja, čija je glava klimatala a tijelo visjelo na stolcu. "Uostalom", zausti Tremont i poče se smiješiti. Zastade dok mu je oštri um razrađivao jednu zamisao. "Znam mnogo bolji način da doznamo što nas zanima." Kimnu. "Mnogo bolji način." 10:35 Svracuse, država New York Peter Howell skinu ogrtač i pokaza se u svome crnom komandoskom odijelu. Zabrinutim pogledom šetao je po unutrašnjosti kamp-vozila izbušenog mecima i opremljenog visokom tehnologijom. Na izbrazdanom licu ukazala se nakratko žalost, ali brzo se izgubila. Sav se usmjerio na ispitivanje stanja dok je brzo hodao prostorom. "Što se dogodilo Martvju?" Jon je zurio u Englezova leđa dok je sjedio na vozačkom mjestu. "Znaš li gdje su ga pronašli?" "Sčepali su ga u ljekarni, nekoliko blokova odavde. U apoteci, kako biste rekli vi Jenkiji. Bila su trojica." Peter im se približio, a njegovo žilavo tijelo odisalo je energijom. "Njhov vođa 393 bio je onaj kratki i zdepasti tip kojega smo vidjeli među grmljem u Sierrí." Javi se Randi: "Znači da su ga odveli ljudi koji posjeduju virus?" Jon načini grimasu. "Upravo tako. Jadni Mart." "Hoće li progovoriti?" upita Randi. "Da je to dosad učinio, mislim da bi već bili ovdje", primijeti Peter. "Ali će ipak progovoriti?" "On nije jak", priznade Smith. Opisao je Aspergerov sindrom. "Taj malac je žilaviji i bistriji nego što bi se moglo zamisliti, Jone", zaključí Peter. "Naći će način da ne progovori." "Znamo li gdje je sada", upita Randi Petera. Peter zatrese glavom. "Nažalost, u tom trenutku bio sam pješak, pa nisam mogao slijediti auto kojim su ga odvezli." "Sto misliš, gdje bismo ga mogli pronaći?" upita Jon. "Prema njegovoj poruci pronašao sam kamp-vozilo prije sat vremena." Peter ih je izvijestio da je kamp-vozilo pronašao prazno, kao i oni. Ali našao je i skice lažnoga doktorskog recepta, ispisanog pisačem. "Marty je sigurno načinio lažni recept za Mideral. Prošle noći, kad smo se razdvojili, ostao je zamalo bez lijeka." Opisa pucnjavu u parku. Jon zatrese glavom. "Što misliš, kako su vas pronašli?" "Mislím da su nas slijedili još od Detricka i da su samo birali najpovoljniji trenutak za napad. Vjerovao sam da sam izbjegao potragu, ali oni su previše iskusni." Pogled mu se zaustavio na zemljovidu Trećeg svijeta, izbušenom mecima. Zatrese glavom. "Potražio sam najbliže ljekarne. Kad sam došao do treće, Marty je upravo iz nje izlazio kad su ga oni zgrabili." "Na kolima nije bilo nikakve oznake koja bi na njih upućivala?" "Ništa nažalost." 394 "Onda je jedini način da pronađemo njega

taj da pronađemo njih." "Točno. Postoji jedan ozbiljan problem. Možda imam rješenje, ali prethodno mi nešto brzo recite o Iraku." Smith je izložio najvažnije pojedinosti svog istraživanja u Bagdadu, dok ga nisu napali republikanski gardisti u trgovini gumama. Englezove bore proširiše se u trenutku kad se nasmiješio Randi. Pogledao ju je s uvažavanjem. "CIA poboljšava kvalitetu svojih agenata, gospođice. Vi ste dobrodošla promjena među tim licemjerima u dvorednim odijelima. To je samo mišljenje jednoga starog brbljavca." "Hvala. Ni vi niste loši." Randi uzvratu osmijehom. "Prenijet ću vašu pohvalu ravnatelju." "Učinite to." Peter se okrenu Jonu. "Sto se potom dogodilo?" Lice mu se ponovo uozbiljilo dok je slušao što su doznali od doktorice Mahuk u pedijatrijskoj bolnici i kako ih je uhitila bagdadska policija koja je očito bila potplaćena od onih koji su raspolagali virusom. "Dakle, i u Iraku su izliječene tri žrtve?" Englez prokune. "Dijaboličan eksperiment. Ne volim ni pomisliti što sve mogu učiniti novac i moć u toj zemlji odsječenoj od svijeta. Naravno, na svom ste putu potvrdili da su korijeni virusa u Zaljevskom ratu." Zastade. "Sad je na meni red. Doznao sam neke novosti koje skidaju poklopac s tog prljavog posla. Vjerujem da znam što je toliko važno otkrila Sophia u Giscoursovom izvješću iz Instituta Princa Leopolda." Jon uzbuđeno udahnu. "Sto?" "Peru. Sve se dogodilo u Peru." Opisao je kako je Sophia, kao student antropologije u Svracuseu, prije dvanaest godina bila ondje na stručnom putovanju. Raspoložujući tom sićušnom informacijom, potražio je nekoga bivšeg kolegu u Limi, koji se dokopao popisa znanstvenika što su putovali peruanskom Amazonijom iste godine. 395 I Smith smjesta upita. "Imaš li popis?" Osmijeh zadovoljstva proširi se Peterovim smeđim, kožnatim licem. "Ostavlja li lisica koku u kokošinjcu? Dodite, djeco." Ušao je u kuhinju i ondje izvukao dva lista papira iz svoga crnog komandoskog odijela. Izravna ih, upali svjetlo i sve troje nagnuše se nad papire, čitajući brzo imena. Peter objasni. "Te godine bilo ih je mnogo u Amazoniji, ali ne u isto vrijeme kad i Sophia." Četrnaesto ime po redu upade u oči i Jonu i Randi. "To je on!" kliknu Randi. Victor Tremont. Smith kimnu mračno. "Izvršni šef i predsjednik Blanchard Pharmaceuticalsa. Predsjednik SAD-a dodijelit će mu danas Odličje slobode zato što je svojim serumom spasio svijet. Taj veliki čovjekoljubac, čija kompanija radi bez prekida na serumu, iako ga, zapravo, on tek skupo prodaje." "Prokletstvo." Peter zatrese glavom. "Ako povjeruješ u to, morat ćeš također povjerovati da smo mi Britanci svojim kolonijalnim carstvom tek donosili civilizaciju urođenicima." "Već smo doznali da Blanchard ima taj serum", reče Randi pomislivši na novinski članak. "Sad izgleda da je sam Tremont donio virus iz Perua." Jon kimnu. "I, zato što je znanstvenik, mogao je shvatiti potencijal seruma protiv tog smrtonosnog virusa, kojim je nekako uspio inficirati ljude tijekom Pustinjske oluje. Sigurno je znao da taj virus nije osobito zarazan i da djeluje polagano, ugniježđen u tijelu godinama, kao i HIV." "Gospode Bože." Peter uzdahnu. "Započeo je svoje tajne testove na ljudima prije deset godina u Iraku, u trenutku kad još nije usavršio serum koji bi ih mogao izliječiti kad virus započne svoju fatalnu fazu? On je čudovište!" "Možda i nešto gore. Vrlo je znakovito što je virus izbio upravo sada." Jonove se oči zalediše. "Nekako je izveo da pandemija izbije u trenutku kad je već raspolagao serumom kojim će steći golemo bogatstvo." 396 U kamp-vozilu osjetila se jeza. Smith je izgovorio nešto što nisu htjeli ni čuti. Ali to je bila istina, a njezine su posljedice visjele nad ljudima kao sjekira koja tek što nije pala. Randi napokon reče: "Kako?" "Ne znam", priznade Jon. "Morali bismo proučiti Blanchardovu dokumentaciju. Dovraga, kad bi samo Marty bio ovdje." "Možda bih ga ja mogao zamijeniti", predloži Peter. "Prilično sam dobro upućen u kompjutere, a promatrao sam ga danima kako se služi svojim specijalnim programima." "I ja sam pokušao", ali on ima lozinku." Peter se mračno nasmiješi. "I to znam. Tipična je za Martyjev čudan smisao za humor. Lozinka glasi "mačak Stanlev". 10:58 Long Lake Village, država New York Uz poštenje i moral što su mu još bili preostali, Mercer Haldane posumnjao je da se dogodilo ono što mu Victor Tremont nikad nije htio priznati. Da je Victor na neki način izazvao pandemiju koja je upravo harala svijetom. Dok je kroz uredski prozor promatrao tribinu i golemi televizijski zaslon što su bili postavljani za popodnevnu svečanost, shvatio je

da više ne može šutjeti. Bože nebeski, predsjednik dolazi osobno ispratiti prvu šaržu seruma, kao da su Blanchard i Victor majka Tereza, Gandhi i Einstein, svi zajedno. Danima je u njemu trajala moralna bitka. Nekad je on bio častan čovjek koji se vrlo ponosio svojom moralnošću. No sad je shvatio kako se, gradeći Blanchard u svjetskoga farmaceutskog gorostasa, zagubio na tom putu. Posljedica je bila da sad Victor Tremont prima časno američko Odličje slobode za nešto što je možda najpodliji čin što ga je svijet ikad vidio. 397 Mercer Haldane nije to mogao podnijeti. Što god mu se dogodilo... čak i ako bi vjerojatno morao preuzeti odgovornost na sebe... nije mogao više šutjeti. Mora zaustaviti tu tragičnu farsu. Ima nešto važnije od novca i uspjeha. Zgrabi telefon. "Gospoda Pendragon? Molim vas, dajte mi ured glavnoga vojnog liječnika u Washingtonu. Vjerujem da imate njegov broj." "Naravno, gospodine. Odmah ću vas spojiti." Iščekujući, Mercer Haldane zavalio se u naslonjač. Hladio je šiju na prohladnoj koži naslonjača pokrivši oči rukama. Sada ga je obuzela neka druga sumnja. Mogao bi završiti u zatvoru. Izgubiti obitelj, položaj, bogatstvo. Lice mu se zgrči. Zatrese glavom. Glup je. Još više, bolećiva stara budala. Što ga se tiču ti bezlični milijuni? Umrijet će ovako ili onako i, kakav je već život, glavina neće izdahnuti zbog prirodnih uzroka nego od bolesti, gladi, rata, revolucije, potresa, tajfuna, nesreće... ili bijesnog ljubavnika. Ionako postoji previše ljudi, pogotovo u Trećem svijetu, a prenapučenost raste geometrijski iz godine u godinu. Zbog toga bi se i sama priroda pobunila, kao što je uvijek činila oskudicama, pošastima, ratovima i svemirskim katastrofama. Pa što onda ako se on, Victor i kompanija obogate smrću milijuna ljudi? Uzdahnu, jer je istina bila... da se to tiče njega. Nešto je upravljalo njegovom sudbinom. Sjetio se one pruske izreke da čovjek nešto vrijedi tek onda ako je spreman umrijeti za svoja načela. Mercer Haldane bio je načelan čovjek. Nekada ih je i duboko poštivao. Ako želi spasiti dušu, jedini je način da zaustavi Victora Tremonta. Bitka je u njemu trajala dok je držao zatvorene oči a kožnati jastučić hladio mu šiju. Kako je sukob rastao, osjećao se sve slabijim i bjednijim. 398 Uostalom, znao je da će naposljetku sve reći glavnom vojnom liječniku. Mora to učiniti. Sve bi platio kad bi samo mogao doći do zaključka da pritom radi pravu stvar. Kad je čuo kako se vrata otvaraju otkrio je oči i okrenuo se u naslonjaču. "Nešto nije u redu s vezom, gospodo Pendragon?" "Izgubio si živce, Merceru?" Victor Tremont našao se u njegovu uredu. Bio je iznimna figura u svome skupom poslovnom odijelu i sa sjajnim cipelama od jarčevine. Njegova gusta, željeznosiva kosa sjajila se pod svjetiljkama; svojim se izrazitim licem, orlovskoga pogleda i nehajno nabusitoga držanja nadnio nad Haldanea. Zračio je samopouzdanjem kojim je vladao i u dvoranama za nadzorne odbore, poput kakva vrsnog dirigenta koji ravna svjetski poznatim orkestrom. Haldane podiže staračke oči da promotri svoga nekadašnjeg štićenika. Reče smireno: "Pronašao sam svoju savjest, Victore. Nije prekasno ni da ti pronađeš svoju. Pusti me da razgovaram s glavnim vojnim liječnikom." Tremont se nasmija. "Mislim kako je Shakespeare napisao da je savjest nepotrebna raskoš koja od svih nas stvara kukavice. Gubitnike, Merceru. A ja nemam namjeru da budem ni jedno ni drugo." Zastade i namrgodi se. "Čovjek je ili vuk ili košuta, a ja namjeravam jesti." Haldane podiže ruke, otkrivši dlanove. "Za ime božje, Victore, mi pomažemo ljudima. Naš je zadatak skrbiti za patnike. "Prije svega, ne učiniti nikakvu štetu". Naš posao je zdravlje." "Vraga", odbrusi Tremont. "Naš posao je novac. Zarada. To je ono što vrijedi." Haldane se nije više mogao suzdržati. "Ti si sebični pokvarenjak, Victore!" Eksplodirao je. "Hulja! Reći ću sve glavnom liječniku. Ja ću " "Ti nećeš ništa", presiječe Tremont. "Taj poziv nikad neće biti ostvaren. Gospoda Pendragon zna tko je pobjednik čim 399 ga ugleda." Izvuče iz džepa tamni i smrtonosni pištolj Glock 9 mm. "Nadale!" Staračko je srce Mercera Haldanea zalupalo. Znoj ga je oblio kad je visoki i boginjavi Arapin ušao u sobu. I on je imao u ruci pištolj. Paraliziran strahom, Mercer je bez riječi pogledavao jednoga pa drugoga. 400 41 11:02 Jezero Magua, država New York Miris borovih iglica, nalik božićnome, prožimao je prostrani dnevni boravak Victora Tremonta. Kroz prozore vidjelo se jezero s kojega se odražavalo kristalno plavetnilo, kao i gusta zelena šuma. Bili Griffin sjedio je u kožnatom klupskom naslonjaču, uz

golemi kamin iz kojega su lizali visoki plamenovi. Njegovo čvrsto tijelo odavalo je opuštenost. Kao i obično, smeđa kosa mu je bila neuredna i spuštala se do ovratnika. Prekrižio je noge i upalio cigaretu. Nasmiješi se Victoru Tremontu i Nadalu al-Hassanu i počne objašnjavati: "Nevolja je bila u tome što se nismo razumjeli. Još otkako ste mi zapovjedili da eliminiрам Jona Smitha, tražio sam ga istovremeno na tri mjesta u njegovoj kući u Thurmontu, u kući doktorice Russell u Fredericku i u Fort Detricku. Nije čudno što me niste mogli pronaći." Sve su to bile laži. Krio se u stanu bez dizala u Greenwich Villageu koji je pripadao nekoj prijateljici iz davnih dana u New Yorku. Ali kad je vidio novinske vijesti o predsjednikovoj namjeri da ukaže čast Blanchard Pharmaceuticalsu, kao i o sve 401 brojnijim narudžbama za isporuku seruma, zaključio je kako se mora vratiti da dobije svoj dio nagrade. Još je valjalo objasniti pojedinosti o Smithu. "Namjeravao sam ga se domoći kad bude odlazio iz Detricka", počne on. "Ali nisam mogao uhvatiti povoljnu priliku, a nakon one noći nije se više nigdje pokazivao. Jednostavno se izgubio. Možda je odustao ili uzeo slobodne dane. Ili je otišao nekamo da ožali onu ženu." Ponadao se da je to točno iako je, poznavajući Jona, u to sumnjao. Victor Tremont stajao je i gledao kroz ostakljeni zid. Pred njim su se prostirala stabla, a na površini jezera zrcalilo se svjetlo. Glas mu je bio zamišljen. "Ne. Nije uzeo slobodne dane da ožali ženu." Nadal al-Hassan sjeo je na rub visoke sofe nasuprot kaminu. "U svakom slučaju, sad je to nevažno. Znamo gdje se nalazi i ubrzo više neće biti problem." Griffinovi obrazi ponovo se proširiše u smiješak. "Dovraga, to je utješno." Dodade zatim kao neku naknadnu pomisao: "Na tragu mu je Maddux?" Tremont se udaljio od prozora i nagnuo nad kutiju za cigare da uzme jednu. Pruži zatim kutiju Griffinu, koji zatrese glavom i nastavi puški svoju cigaretu. Nadal al-Hassan, kao pravovjerni Musliman nije pušio. Kad je Tremont pripalio cigaru, progovori kroz dim koji se uzdizao. "Zapravo, Maddux je zarobio jednoga Smithova prijatelja. Nekog kompjuteraša koji se zove Marty Zellerbach. Uskoro ćemo natjerati Zellerbacha da otkrije gdje se Smith krije u Svracuseu." "Smith je u Svracuseu?" Griffin je izgledao zabrinuto. Pogledao je prijekorno al-Hassana. "Tako blizu? Kako se uspio toliko približiti?" Al-Hassan nije se zbunio. "Idući tragom Russelličine prošlosti i obrazovanja. Ona je studirala u Svracuseu." "I ondje je studirala kad je otputovala u Peru?" 402 "Bojim se da je tako." "On dakle zna o nama." "Ne vjerujem. U najmanju ruku, još ne." Griffin se uzbuđi. "Ali, dovraga, doznat će. Spriječit ću ga. Ja ću " Tremont ga prekide. "Ne moraš se brinuti o Smithu. Imam za tebe drugi posao. Jack McGraw do guše je u poslu oko predsjednikove sigurnosti. Popodnevna ceremonija je velika počast, ali zakazana je u posljednji čas. Svi su poludjeli. Usto, valja se baviti i predstavnicima medija. Ne želimo da itko pokvari svečanost. Imaš iskustvo iz FBI-a, pa ćeš usklađivati suradnju s tajnom službom." Griffin se zbunio. "Naravno. Vi ste šef. Ali ako ste još zabrinuti zbog Smitha, ja bih " "Neće biti potrebno." U glasu al-Hassana osjetila se odlučnost. "Za njega ćemo se mi pobrinuti." "Kako? Tko?" Griffin je sumnjičavo gledao Arapina dok je u sebi bio zabrinut. "General Caspar namjestio je Smithu jednu agenticu Centralne obavještajne agencije. Ona je Russelličina sestra i odavna mrzi Smitha zbog nekog starog događaja. Objašnjeno joj je da je Smith velika opasnost za zemlju. Neće joj biti teško eliminirati ga." Al-Hassan pogleda Griffina. "Mislim da bismo trebali smatrati taj zadatak obavljenim. Za nas, Smith je već mrtav." Na licu Billa Griffina ništa se nije promijenilo. Duboko povuče dim. Onda kimnu, glumeći zadovoljstvo ali i dvojbu stav što ga je bio zauzeo otkako je otkrio da je Smith cilj za odstrel. Sumnjali su u njega još otkako je bio upozorio Jona. Činjenica da ga nije ubio samo je pojačala nepovjerljivost. A sad su zarobili Zellerbacha, kojega se iz škole sjećao kao genija ali i slabo stvorenje koje se lako može prestrašiti. Prije ili poslije, Marty će popustiti i izdati Jona. Usto, namjestili su Sophijinu sestru, Randi. To je bilo posebno loše. Čuo je Jona kako objašnjava koliko ga ta 403 žena mrzi. Bila bi u stanju ubiti ga. Svatko tko radi za Agenciju na terenu, bio bi za to sposoban. S Martvjem koji je zarobljen i infiltracijom Randi Russell, Tremont i al-Hassan držali su probleme pod kontrolom. Ili su barem tako mislili. Griffin ustade, čvrst čovjek

neprozirna izraza. "Savršeno ste me uvjerali. Odmah ću se baciti na posao." "Dobro." Tremont kimnu i otpusti ga. "Posluži se Cherokeejem. Nadal i ja uzet ćemo Land Rover kada dovršimo razgovor. Hvala ti što si došao, Bille. Bili smo zabrinuti za tebe. Uvijek me raduje kad te vidim." Dok je Griffin time bio zadovoljan, Tremontov se izraz promijenio. Hladna pogleda, promatrao je izdajnika kako izlazi. v Bili Griffin skrenuo je Jeep Cherokee s ceste i parkirao ga u gaju hrastova i breza. Navukao je grmlje oko vozila da, ga kamuflira pogledu s ceste. Misli su mu se vrtložile. Nekako mora pronaći Jona i upozoriti ga što se događa s Randi kao i s Martvjem. U isti mah, nije želio izgubiti sve ono za što je radio otkako se pridružio Victoru Tremontu i projektu Hades prije dvije godine. Ima pravo na svoj udio, zajedno s ostalim lopuzama koji su vladali svijetom. Ima na to zaista pravo, nakon što je godine proveo u službi onih ništarija i lažljivaca koji su ravnali Biroom i zemljom. Ali neće im dopustiti da ubiju Jona. Tako daleko neće ići. Iščekivao je među drvećem, promatrajući rustičnu građevinu i njezinu okolicu. Kukci su zujali. Miris suncem zagrijane šume osjećao se u zraku. Bilo mu počeo udarati. Nakon četvrt sata začu Land Rover. S olakšanjem primijeti kako vozilo prolazi pored mjesta gdje se skrio i nestaje među drvećem prema jugoistoku. Tremont i al-Hassan prispjeli će nakon nekoliko milja do glavne seoske ceste i ući u selo Long 404 Lake kako bi se pripremili za ceremoniju. Nije mu preostalo još mnogo vremena. Obuzimala ga je nelagoda dok se vozio natrag prema kući, i parkirao se iza krila za osoblje. Pohitao je zatim do ograđenog zemljišta na rubu šume, izvan mogućeg pogleda iz kuće. Otvorio je vrata i tiho zazviždao. Pojavio se golemi doberman. Smeđa dlaka sjajila mu se pod planinskim svjetlom. Načuljene uši bile su usmjerene naprijed, dok svojim inteligentnim očima nije skidao pogled s Griffina. Griffin je pogladio psa i tiho mu se obratio: "Jesi li spreman, momče? Vrijeme je da krenemo na posao." Izišao je iz ograđenog zemljišta, dok je pas tiho kaskao za njim. Ponovo je zaključao vrata, a zatim se brzo uputio prema kući. Pozorno je promatrao okolicu. Tri čovjeka vanjske sigurnosti neće biti problem, jer su ga poznavali. Ipak, ništa ne bi htio prepustiti slučaju. Došavši do postranog ulaza u kuću duboko udahnu i još jednom se osvrnu. Zatim otvori vrata, kroz koja udoše on i doberman. Kuća je bila sablasno tiha, nalik velikom drvenom lijesu. Gotovo su je svi napustili kako bi sudjelovali na proslavi u središnjici Blancharda u selu Long Lake, osim nekolicine tehničara u velikom laboratoriju na drugom katu. Ali Tremont ionako ne bi smjestio uhićenika u laboratorij. Ostali dio zgrade trebao bi biti prazan, izuzevši Martvja i, možda, jednog čuvara pored njega. Nagnu se nad dobermanom. "Prošeci onuda, momče." Doberman je nestao među hodnicima, nečujan kao magla nad močvarom. Griffin je čekao, osluškujući opušteno čavrljanje dvojice ljudi od sigurnosti, koji su zastali pod prozorom tijekom obilaska. Prošle su dvije minute, a onda se doberman vratio, željan da povede Griffina do onoga što je pronašao. Griffin je slijedio životinju duž hodnika s vratima koja su nekad vodila u sobe za goste. Tu je nekoć bilo pribježište mnogih bogatuna devetnaes 405 tog stoljeća, koji su se ovdje igrali povratka prirodi. Ali pas nije zastajao pred tim vratima. Naprotiv, produžio je kroz blještavu kuhinju koja je također bila tiha i prazna osoblje je dobilo slobodno popodne kako bi moglo sudjelovati na svečanosti u selu Long Lake. Naposljetku pas zastade pred zatvorenim vratima. Griffin pritisnu kvaku. Bila je zaključana. Koža mu se naježila od napetosti. Golema prazna zgrada svakoga bi učinila napetim, ali sad je pred Griffinom bio i zadatak da otvori vrata iza kojih nije znao što se nalazi. Osvrnuvši se lijevo i desno, izvuče iz džepa kutijicu i iz nje snop otpirača. Zналаčki je upotrijebio prva tri. Nasposljetku, četvrtim otključa bravu uz tihi šum. Griffin izvuče pištolj i pritisnu kvaku. Vrata su se otvorila posve tiho, jer su šarke bile dobro nauljene. Unutra se osjećao slabašan vonj vlage. Počeo pipati po zidu dok nije našao prekidač za svjetlo. Kad je svjetiljka iznad glave zasjala, ugledao je stube koje su se gubile u podrumu. Griffin dade rukom znak psu i zatvori vrata. Doberman je pohitao da dovrši svoj zadatak, lupkajući šapama po drvenim stubama. Griffin je čekao, nelagodno žureći dolje u mrak. Pas se vratio za nekoliko sekundi, dajući znak Griffinu da ga slijedi. Na pola puta prema podrumu Griffin je pronašao

drugi prekidač za svjetlo. Upalio se niz svjetiljki u prostranom podrumu s otvorenim skladišnim prostorima, ispunjenim kartonskim kutijama. Na svakoj kutiji bila je naljepnica s urednim oznakama dokumenata, izvora i nadnevakama bio je tu cijeli historijat jednog znanstvenika i poslovnog čovjeka. Ali psa su zanimala jedina vrata koja su bila zatvorena. Počeo se oprezno osvrutati pred njima. Sa spremnim oružjem, Griffin prisloni uho uz vrata. Nije čuo ništa, pa reče psu: "Neka tajna, momče?" 406 Pas podiže njušku kao da se slaže. Trenutačno je životinja bila tek pozorna i budna, ali, ako bi je Griffin zatrebao, smjesta bi se pretvorila u ubojicu. Posluživši se ponovo svojim alatom, Griffin otključa vrata, ali ih nije otvorio. Podrum je nalikovao grobnici, što je u njemu samo pojačalo nemir. Kroz žile je pokuljala krv pozivajući ga da djeluje, ali opreznost ga je naučila da nikad ne smije očekivati ono što se obično očekuje. Nije znao što ga čeka s druge strane vrata je li ondje bio cijeli naoružani odred, neki ludak, ili, jednostavno, ništa. Sto god bilo, dočekat će to spreman. Oslušnu ponovo. Naposljetku pospremi otpirače, čvrsto prihvati oružje i naglo otvori vrata. Prostorija je bila mračna, ćelija bez prozora. U nju je iz hodnika prodirao četverokut svjetla. Ispred njega ležala je umotana spodoba na jedinom komadu pokućstva uskom ležaju prislonjenom uz udaljeniji zid. Na podu je bio lonac iz kojega se uzdizao neugodni vonj mokraće. Cijeli prostor odisao je prijetnjom i turobnošću. Griffin daje znak dobermanu da čuva ulaz, pa pojuri tiho do ležaja. Maleni i debeljuškasti čovjek spavao je pod vunanim pokrivačem. On prošapta: "Zellerbach?" Marty otvori oči. "Sto? Tko je to?" Riječi su mu bile polagane, pokreti ukočeni. "Jesi li dobro? Jesi li ozlijeđen?" Griffin ga prihvati za ramena, dok nije uspio uspravno sjesti. Na trenutak učinilo mu se da je Marty ranjen, a zatim da <se samo ne snalazi jer je tek probuden. Ali kad je Marty zatresao glavom i protrljao oči, Griffin se prisjetio Martvja Zellerbacha kakav je bio u srednjoj školi. Bio je drugi Jonov veliki prijatelj naduti, oholi klippan koji je redovito navodio Jona na bitke i svade. Ali tek kasnije su utvrdili da nije arogantan, nego samo bolestan. Žrtva autizma, na neki način. Tiho prokune. Može li mu Marty objasniti što ga zanima? Pokuša. "Ja sam Bili Griffin, Marty. Sjećaš li me se?" 407 Marty se ukruti u polumraku. Proradio je. "Griffin? Gdje si bio? Svugdje te tražim, Jon želi razgovarati s tobom." "I ja želim razgovarati s njim. Koliko dugo si ovdje?" "Ne znam. Čini mi se, dugo." "Sto si im rekao?" • "Rekao?" Martvju odmah dodoše na um ona pitanja. Udarac po glavi i mrak. "Bilo je grozno. Ti ljudi su prijestupnici. Uživaju drugome nanositi bol. Bio sam... u besvijesti." Srce mu je počelo udarati kad se prisjetio užasnog iskustva. Kao da se sve to dogodilo tek prije nekoliko minuta sve mu je bilo svježije na umu, kao otvorena rana. Ali događaji su bili i zamagljeni. Nejasni. Zatrese glavom, pokušavajući pročistiti misli. Znao je da je velik dio nevolje u njegovim ljekarijama. "Mislím da im nisam rekao ništa." Griffin kimnu. "I ja mislim da im nisi rekao." Da jest, dosad bi već zarobili ili ubili Jona. Ali, Jona je mogla ubiti i ona Russellica. Odvest ću te odavde, Marty. A onda me možeš uputiti do Jona." Martvjevo okruglo lice obli strah. "Ne znam gdje je on", ustvrdi. Griffin prokune. "Pričekaj. Dobro, razmisli. Gdje bi se mogao nalaziti? Mora biti da si se s njim dogovorio gdje ćete se sastati. Ti si neka vrsta genija. Geniji uvijek misle na takve stvari." Marty odjednom postade sumnjičav. "Kako si me pronašao?" Nikad nije volio Billa Griffina. Bili je bio hvalisavac i sveznadar dok su zajedno pohađali školu, premda je barem po Martvjevu mišljenju bio ipak iznad prosjeka. Osim toga, Bili se natjecao s Martyjem za Jonovu naklonost. On ustuknu prema zidu. "Ti si možda jedan od njih!" "Ja jesam jedan od njih. To već zna i Jon. Ali on je u mnogo većoj opasnosti nego što to zamišlja, a ja ne želim da bude ubijen. Želim mu pomoći." 408 I Marty je želio pomoći Jonu, što ga je navodilo da se pouzda u Griffina. No može li to? Kako da bude siguran? Griffin je promotrio Martvja. "Gledaj, odvest ću te odavde u sigurnost. Hoćeš li mi tada povjerovati i reći mi gdje si se trebao sastati s Jonom? Poći ćemo zajedno." Marty se zamisli. Pogled mu je postao oštar i pronicljiv. "Dobro." Sve je tako jednostavno, reče sam sebi. Ako zaključí da se ne može pouzdati u Griffina, jednostavno će lagati. "Dobro. Dođi." "Ne mogu. Zavezan sam za zid." Bespomoćan, Marty podiže ruke i tržnu

desnom nogom. Tanki ali jaki lanci bijahu pričvršćeni o zid. Svaki je bio osiguran velikim lokotom. "Mogao sam to pomisliti, kad nisu ostavili nikoga da te čuva." "Bilo je neugodno", priznade Marty. "Mogao bih se okladiti." Izvuče otpirače i brzo otključa sve lokote. Dok je Marty trljao zglobove i gležnjeve, Griffin tiho zviznu dobermanu. Pas se došulja do njih, visoko uzdignuta nosa kojim je njuškao. "Prijetelj", reče Griffin psu i pritom dotaknu Martyja. "Dobar. Čuvaj ga." Sa začuđujućim strpljenjem, inače živčani Marty pomaknu noge s ležaja i sjede mirno dok je moćni doberman njuškao njegovu odjeću, ruke i noge. Kad se velika životinja napokon povukla, Marty upita: "Ima li neko ime?" "Samson." "Prikladno za njega", zaključa Marty. "Pravi pasji atlet." "Pogledaj", naredi mu Griffin. Samson otrča u hodnik, gledajući na obje strane, i usmjeri se prema stubama. "Podimo", reče Griffin. 409 Griffin je pomogao Martvju da izade iz prostorije, a onda se Marty oslobodio. Griffin je vodio, a Marty je žurio za njim svojim lelujavim korakom. Uspeli su se brzo uza stube i kroz puste hodnike došli do stražnjih vrata, iza kojih je Griffin parkirao vozilo. Martvjev mozak sad je već radio punom brzinom, dok su mu se emocije stisnule u točkicu. O Billu Griffinu imao je pomiješane osjećaje, ali on ga je barem spasio iz te odvratne tavnice. Kad je Griffin zastao pred vratima, Marty ga naglo pograbi za ruku i prošapta: "Pogledaj. Sjena koja se miče." Pokazao je prema malom postranom prozoru. Dobermanova glava se uspravila, oprezna, dok su mu se uha pomicala osluškujući. Griffin mu dade znak da se ne miče. U isti mah povukao je Martvja prema dolje. Obojica su čučali. Griffin prošapta: "To je samo jedan čovjek od sigurnosti. Pritišće kontrolne gumbе. Otići će za tri minute. U redu?" "Ne moraš mene pitati za dopuštenje, ako si to htio reći", reče Marty kiselo. Definitivno se osjećao bolje. Griffin podiže obrve. Ustao je i pogledao kroz prozor. Kimnu Martyju. "Krenimo." Čim se Marty podigao, gurnuo ga je van. Doberman je otrčao naprijed, prema crvenom Jeep Cherokeeju. Bili otvori vrata vozila i Samson uskoči. Marty se također smjestio, dok je Griffin sjeo za upravljač. Čim je upalio stroj, naredi Martyju: "Spusti se na pod." Marty je proteklog tjedna imao već dovoljno neugodnih iskustava, pa mu nije palo na um da prigovara nekome tko se razumije u nedokučive ponore nasilja. Čučnu na stražnjem dijelu, dok se Samson smjestio iznad njega na sjedalo. Marty ispruži ruku oprezno prema njemu. Kad je mišićavi pas gurnuo glavu u njegovu šaku, Marty se nasmiješi i pomilova toplu njušku. "Dobar psić", reče on nježno. Griffin je brzo vozio, dišući olakšano. Drugi pripadnik sigurnosti domahnuo mu je kad je vozilo napuštalo parcelu, i on mu 410 na isti način uzvрати. Prošlo je tek dvadesetak minuta otkako se vratio, pa se ponadao da nitko više ne pamti njegov prethodni odlazak. Sad se usmjerio samo na jedno: kako doći do Jona prije nego što ga Randi Russell ubije. "Dobro je, izašli smo. Kamo ćemo sada?" "Prema Svracuseu. Ostalo ću ti reći kad stignemo onamo." Griffin kimnu. "Morat ćemo letjeti i potom unajmiti vozilo." U hitnji je zaboravio na onoga trećeg čuvara, koji je bio skriven među jablanima. Kad je čuvar primijetio da Cherokee izmiče cestom, javi se tiho u mobitel: "Gospodin Tremont? Progutao je mamac. Oslobodio je onog Zellerbacha i upravo su se sad obojica odvezli. Da, gospodine. Ugradili smo uređaj za praćenje, zračna luka je pokrivena, a Chet ga čeka na cesti." 411 42 13:02 Syracuse, država New York "Neka sve ide dovraga!" Žilava spodoba Petera Howella nagnula se nad kompjuterom. Zabrinuto je zurio u osvijetljeni monitor. "U Blanchardovoj dokumentaciji sasvim je malo podataka o veterinarskim serumima ///" o majmunskom virusu. Ono što ima samo je ponavljanje." Dok je vjetar puhao kroz razbijene prozore, on je ljutito promicao čvornatom rukom kroz sijedu kosu. "Nema ništa o testovima na ljudima?" Smith je sjedio na pokrajnjoj sofi, prekriženih ruku i ispruženih nogu. Kad je Peter počeo tražiti podatke upravo je bio zadrijemao. Ali Beretta mu je i dalje bila za pojasom, lako dostupna. "Ili o Iraku?" Randi se ispružila uz Jona. I ona je bila zaspala, a probudila ju je Peterova glasna psovka. Odjednom postade svjesna koliko je blizu Jona. Prilagodi svoj položaj i odmaknu se malo od njega. Uzi je bio ispod sofe, ispod njezinih peta. Kad bi popipala iza sebe, mogla bi osjetiti njegovu utješnu čvrstinu. 412 "Ni riječi." Peter je škrgutao i dalje pozorno motreći zaslon. "Možda smo na pogrešnom tragu možda je Blanchard potpuno čist i nema virusa. Možda je njihov

serum samo ono što i izgleda da jest nepredviđena slučajnost." "Oh, molim vas." Randi zatrese glavom u nevjerici. "Tako se ne bi moglo objasniti onih dvanaest pokusnih slučajeva", primijeti Jon. "Tko god je prije deset godina započeo s pokusom, posjedovao je tada virus, a serum od prošle godine, kad su izliječeni Iračani, a potom i Amerikanci prošlog tjedna." Potražili su neko drugo objašnjenje. "Mora biti da postoji neka druga dokumentacija." Peter se okrenu u stolici. Pogleda ih nesretno i počea se po kožnatom obrazu. "Osim ako nisu uopće vodili pismenu dokumentaciju", primijeti Randi. "Nemoguće", usprotivi se Smith. "Istraživači moraju imati podatke o rezultatima i nagađanjima, složene sve papire, svaku zamisao inače ne bi mogli napredovati u poslu. Osim toga, njihovi pretpostavljeni moraju biti u mogućnosti provjeravati ostvareni napredak, određivati ciljeve i osiguravati potrebna sredstva. I njihovi računovođe moraju imati uvid u financije." "Ali istraživači ne moraju baš sve staviti u kompjuter", reče Randi. "Mogli bi voditi i obične bilješke." Jon zatrese glavom. "Ne više danas. Kompjuteri su sami po sebi također istraživački alat. Njima se izvode projekcije, simuliraju reakcije, provode statističke analize... inače bi za, sve bile potrebne godine. Ne, negdje u kompjuteru mora postojati realna dokumentacija." "Uvjeren sam", složi se Peter. "Ali, gdje?" "Potreban nam je Marty." Sad je na Smithu bio red da prokune. Od napetosti, njegove morskoplave oči potamnješe. Randi predloži nešto razumno: "Mogli bismo pokušati na drugi način. Odvezimo se do Blancharda, provalimo ondje i 413 potražimo dokumentaciju na mjestu. Ako se tko pojavi, natjerat ćemo ga da s nama bude obziran." "Sjajno", dometnu podrugljivo Jon. "Jamačno ima još zakona koje nismo prekršili. Sigurno je preostao još neki." Odjednom se začu ludo kucanje po vratima vozila. Ono se počelo tresti. "Mora biti da sam ostario", reče Peter i pograbi svoj H&K MP5. "Nisam čuo da se netko približava." Randi i Jon također munjevito pograbiše svoje oružje. "Jone!" Glas izvana bio je tanak, poznat, ali i zapovjednički. "Jone! Otvori vrata, to sam ja." "Marty!" Smith skoči do ulaza i otvori vrata. Na trenutak, slabašno Martvjevo tijelo postalo je odjednom atletsko. Odgurnu vrata, upade unutra i zgrabi Jona objema rukama. "Jone! Napokon." Zagrli ga, ali odmah potom odstupi, izvan sebe. "Počeo sam pomišljati da te više nikad neću vidjeti. Nebesa, gdje si bio? Jesi li čitav? Bili me spasio, pa sam odlučio dovesti ga ovamo. Je li to u redu?" "Klopka!" uzviknu Peter. Uperi MP5 u Griffina, koji je mirno ušao unutra. Bivši efbiajevac stao je zatvorivši vrata, u vjetrovki, opuštenih ruku. One su bile prazne, ali u stamenom tijelu osjećala se čvrstina i budnost. Duga smeđa kosa bila mu je masna, kao da je nije danima oprao, a smeđe oči imale su prazan pogled koji je sledio Jona. Randi smjesta stade uz Petera sa svojim oružjem. "Ne!" Smith viknu i stade pred Griffina. "Stanite, oboje. Marty ima pravo. Ovo je Bili Griffin. Uklonite oružje." Okrenu se da pogleda Griffina. "Sam si?" "Sami smo", javi se umjesto njega Marty. "Bili kaže da te mora upozoriti, Jone. U većoj si opasnosti nego ikad." "U kakvoj opasnosti?" 414 Randi i Peter, i dalje oprezni, polagano su spuštali svoje oružje. Kad je oružje maknuto, Bili Griffin izvuče hitro iz džepa Glock od 9 mm. "Od nje." Griffin uperi smrtonosni alat u srce Randi, usmjerivši svoj prazni pogled u nju. "Ona je CIA. Poslao ju je general Nelson Caspar da te ubije." "Sto?" Njezine svijetle obrve bijesno se uzdignuše. Prelazila je pogledom s Griffina na Smitha. "To je laž!" A onda prostrijeli pogledom Griffina. "Kako se usuđujete? Vi radite za njih, a ipak ste se odvažili doći ovamo i optužiti me." Jon podiže ruku. "Zašto bi pomoćnik predsjedatelja Zajedničkog štaba htio da budem ubijen?" "Zato što radi za iste ljude za koje radim i ja." "Za Tremonta i Blanchard Pharmaceuticals?" Bili kimnu. "Na to sam te upozorio još u Rock Creek parku." Jon se zapilji u njega. "Ali nisi upozorio nikoga drugog." Na licu mu se pojavi mržnja. "Tako su ubili Sophiju." "U takvom svijetu živimo", primijeti gorko Griffin. "Nema više dobrih momaka. Nitko više ne razlikuje zlo i dobro. Grabiš što možeš. Tako i ja kanim prigrabiti ono svoje. Toliko zaslužujem." Jon svrnu pogled, pokušavajući se prisiliti da ostane pribran. Sophia je mrtva, ne može je više vratiti. U njemu će zauvijek ostati bol, ali možda bi mogao naučiti da s njom živi. Progovori tiho: "Nitko nije ništa zaslužio, Bille. Što se tiče Randi, nemaš pravo. Nitko ju nije poslao da

me ubije. To je nemoguće, s obzirom na okolnosti u kojima smo se sreli. Zapravo, ona mi je spasila život." Pogleda je sa smiješkom i začuden primijeti da se njezin pogled umekšao. "Nastoji spriječiti ono što radi Tremont, jednako kao i ja. Tko ti je rekao da ju je Caspar poslao s nalogom za umorstvo?" Dok je Griffin slušao Jona obuze ga čudan osjećaj. Kao da je zagubio neki važan dio u slagalici života. Nije bio siguran što, 415 zapravo, tek to da je u jednom trenutku bistrine prepoznao gubitak i više nije bio u stanju vratiti se onome što je bilo prošlo. Gledajući Jona, zadržao je i prisjetio se Sophijine smrti. Osjetio je gubitak i žaljenje. Možda se odviše revno brinuo samo za sebe, možda je trebao upozoriti Sophiju. Mogao je upozoriti i druge Zastade. Koliko daleko može ići? Sigurno da nije pripravan za spašavanje svijeta. Ali možda bi sada, posljednji put, mogao nešto učiniti za Jona i tako ispraviti ono što je skrivio njegovoj zaručnici. Odluči se. "Iza svega stoji Victor Tremont. Njegov čovjek broj jedan je Nadal al-Hassan. Oni " U trenutku kad je počeo govoriti imena, u glavi mu glasno zazvoni alarmno zvonce. Prisjetio se Tremontove kuće; kako je bila prazna i za njega sigurna kad je provalio u nju da pronade Martyja. Kako su samo lako umaknuli! Kako je lako prošao pored čuvara! Pogled mu se hitro usmjeri na Martvja. "Je li ti Tremont ili bilo tko od njegovih ljudi dao nešto? Razmisli! Bilo kakav gumb, metalni novac, olovku ili možda češalj?" Jon se okrenu Griffinu. "Misliš ?" Bili se okrenu Martvju. "Pretraži džepove. Možda su ti nešto stavili, što ti ne znaš. Mogao je to učiniti bilo tko od njih. Možda Maddux?" U prvi čas Marty nije shvatio što ga pitaju, no ubrzo mu postade jasno. "Misliš da su mi stavili bubu?!" Odmah isprazni džepove na stolić za kavu. "Ne sjećam se ničega, ali bio sam bez svijesti kad me odalamio onaj boginjavi." Debeljuškaste ruke, koje su bile silno spretne za računalom ali inače potpuno nespretne, sad su bile brze. Bivši efbiajevac pomislio je kako bi bilo najbolje da Marty skine sve sa sebe, kako bi se uvjerio da ne nosi uređaj za prisluškivanje. "Skinu svoj pojas, Marty. Odmah." "I cipele", dodade Jon. i 416 Dok je Marty izvlačio pojas i pružao ga Jonu da ga pregleda, lice Billa Griffina osu se crvenilom od bijesa. "Lagali su mi kad su mi rekli da te moram upozoriti, Jone. Dopustili su mi da provalim u kuću i pokupim Martvja, kako bi me doveo do tebe jer im prethodno ništa nije priznao. Dvije muhe jednim udarcem. Sumnjali su u mene još od Rock Creek parka. Trebao bih " Vani se začu oštar lavež. Kratko. Bili se smrznu. "Došli su. Al-Hassan i njegovi." "Otkuda to znate?" Randi kliznu do jednog prozora koji nije bio razbijen. Poče pažljivo promatrati. "To je tvoj pas", shvati Jon. "Doberman s kojim si bio i u parku." Bili kimnu. "Samson. Izučen je za napad, potragu, stražarenje, što god hoćeš." "Vidim ih", šapnu Randi. "Kao da su četvorica. Kriju se iza reda kamp-vozila ispred nas. Onaj visoki je Arapin." "Al-Hassan", dometnu Bili. Glas mu je bio samrtnički tih. Peter pucnu jezikom. "Evo kako su došli do nas", promrmlja. U ruci mu je bio sitni predajnik što ga je bio izvukao iz prazne pete Martvjeve cipele. "Sasvim sitna bubica, zar ne?" Zatrese gadljivo glavom, baci predajnik kroz stražnji prozor i pograbi svoj poluautomat. Randi je i dalje motrila kroz prozor. "Ne vidim da su to policajci ili vojnici." ^ "Kakve to ima veze?" Bili se j"avio prijekornim glasom. "Ja sam ih doveo ovamo i sad nas imaju. Glupo. Bio sam glupan." "Jedva", reče smireno Englez. "Moralo bi poteći još mnogo krvi prije nego što bi nas šćepali." Pritisnu gumb na kuhinjskoj svjetiljci i četiri četverokuta od plastike, koji se inače nisu razlikovali od ostalih na podu, pomaknuše se. Pogleda poklopac u podu. "Nikad ne smiješ imati samo jedna vrata za izlaz, prijatelju Jone. Hoćeš li nam kao prvi učiniti čast?" Jon podiže poklopac i provuče se. "Ti si sljedeći, momče", reče Englez Martvju. 417 Marty ozbiljno kimnu, pogleda dolje asfalt i provuče noge kroz otvor. Veliki doberman mirno je ležao pod kamp-vozilom, promatrajući svojim krupnim i tamnim očima otvoreni prostor među drvećem, iza kojega je bilo parkirano kamp-vozilo. Marty se brzo nađe u dubokoj sjeni iza vozila, a za njim su slijedili Randi, Bili i Peter. Pozorni doberman digao je nos prema Martyju i on mu se približi. Dok je Samson stražario, Marty ispruži ruku i pogladi ga po ledima. Nije se nimalo plašio životinje. Onda podiže pogled da razgleda prostor oko kotača ostalih kamp-vozila i široka stabla u šumi. Nije vidio ničija stopala i tog trenutka

pomisli kako su možda al-Hassan i njegovi ubojice odustali i otišli. Bili Griffin pozva psa i prišapnu mu: "Prijatelji, Samsone, prijatelji." Dopustio je psu da ih sve omiriše. Dok ih je Jon vodio, dopuzali su do posljednjeg vozila u redu, onoga najbliže šumi. Između njih i sigurnosti bilo je možda tek petnaestak stopa. Peter kimnu prema stablima. "Mogli bismo se ondje prikriti i domisliti se što nam je činiti. Kad kažem "kreni" pojurite iz petnih žila, kao da vas progone sve paklenske sile. Ja ću vas štiti." On pomilova svoj H&K. Ali tad se pojaviše spodobе između stabala. "Na zemlju!" reče Smith i pripije se licem uz tlo. S otvorenog prostora osu se paljba. Meci su zujali i odbijali se od kamp-vozila. Otpuzaše natrag, tražeći zaštitu iza guma. Začu se Bili Griffin. "Koliko ih je?" "Dvojica." Englez je stisnutim očima promatrao šumu. "Ili trojica", ispravi ga Jon, teško dišući. "Dvojica ili trojica", oglasi se Randi. "Što znači da su jedan ili dvojica i dalje negdje naprijed." "Gadno." Bili Griffin promotri njihova napeta lica i sjaj u njihovim očima. Takav je bio i Marty, unatoč tome što je neprilagođen takvim okolnostima i što je čudak. Marty nije više bio 418 onaj kmekavac i plačljivko, kakvoga je nekada poznavao. Sazrio je. Dok je to pomišljao, osjeti u sebi strašan rez, nešto staro i bolno. Istovremeno osjeti neku promjenu. Možda je to bila ogorčenost na sve one godine koje je proveo radeći za ljude ukliještenih glava. Ili, možda, nije bio u stanju prilagoditi se svijetu koji je za druge imao toliko smisla. Vjerojatna je istina da mu više nije bilo stalo ni do koga ni do čega, pa ni do sebe sama. Očajnički je zaželio da se to promijeni. Sad je shvatio zašto je toliko riskirao spašavajući Jona. Čineći to, imao je nadu da čini nešto samo po sebi dobro. Misleći to, krv mu je počela snažnije kolati. Misli mu se razbistriše do nevjerovatnosti. Obuze ga snažan osjećaj dužnosti, kakvim su nekada bili obdareni i on i Jon, dok su bili mladi a pred njima ležala budućnost. Zna što mu je činiti. Svakim djelićem svoga tijela. I sa svom razočaranošću. Točno zna što mora činiti da bi sebe iskupio. Bez riječi, brzo se izvuče ispod kamp-vozila, osovi se na noge i uz jak grleni glas poče pucati prema mjestu gdje su se napadači krili na rubu šume. Doberman je stao uza nj. "Bille!" doviknu Jon. "Nemoj " Ali bilo je prekasno. Pojurio je na svojim snažnim nogama dok mu je duga kosa lebdjela, prema šumi, pucajući iz Glocka. Bio je uzbuđen ali i silno olakšan, i nije mu više bilo stalo ni do čega drugoga osim do toga da se iskupi. Doberman skoči na jednog napadača s Billove lijeve strane. Jon, Randi i Peter iskočiše s oružjem spremnim za paljbu. Sve je bilo gotovo u nekoliko sekunda. U trenutku kad je Jon dojurio do njega, Bili Griffin ležao je na leđima među suhim korovom, na rubu šume. Iz grudiju mu je liptala krv. "Isuse!" Peter je oprezno gledao prema stablima i kamp-vozilima, očekujući nove nevolje. 419 Deset stopa dalje, onaj kratki i teški čovjek koji je predvodio napad na Jona u Georgetownu, beživotno se skljkao. Drugi čovjek bio je također mrtav ubijen hicem u glavu. Treći je ležao nauznak, razderana grla, dok je doberman lutao šumom u potrazi za ostalima. "Nema čovjeka kojega je Bili nazvao al-Hassanom", zabrza Peter. "Možda je još negdje naprijed." "Ako je ostao sam, vjerojatno neće poduzeti ništa", primijeti Randi držeći upereno oružje. Glas joj se umekšao kad je pogledala dolje. "Kako je on, Jone?" "Pomozi mi." Dok je Peter držao stražu okrećući H&K lijevo i desno, Randi je pomogla Jonu da prenesu Griffina pod zaštitu stabala, gdje su ga položili na postelju suhog lišća. "Izdrži, Bille." Stegnuta grla, Jon kleknu. Pokušavao se nasmiješiti starom prijatelju. Peter im se pridruži u šumi, i dalje stražareći. Jonov glas bio je nježan. "Bille, stara budalo. Što ti je palo na um? Mogli smo ih srediti." "Nije... to sigurno." Uхвати Jona za ovratnik. "Ovaj put... mogli su vas poubijati. Al-Hassan je negdje... i očekuje pojačanje. Podite... nestanite odavde!" Stisak je bio snažan, no onda se pojavi crvenkasta pjena na ustima. "Ne brini, Bille. Pregledat ću tvoju ranu. Sve će biti dobro " "Koješta." Griffin se slabašno nasmiješi. "Pođi do kuće... na jezeru Magua. Užasno... užasno " Oči mu se sklopiše dok je jedva disao. "Nemoj govoriti", reče Jon zabrinuto, dok je otkapčao Billovu košulju. Oči mu se rastvoriše. "Nema vremena... žalim zbog Sophije... žalim zbog svega." Oči mu se proširiše, kao da vide nešto u mračnom beskraju. 420 "Bille? Bille! Nemoj " Vrat mu se opusti i mrtva glava pade nazad. U smrti, lice mu je odjednom postalo mlade, nevinije.

Crte koje su se toliko puta prilagođivale različitim ulogama omekšale se i pojavile se snažne kosti, s izrazitim jagodicama i bradom. Dok je Jon nijemo gledao, negdje poče pjevati ptica. Kukci su zujali. Sunčevo svjetlo koje se probijalo kroz drveće donosilo je toplinu. Smith se pokrenu. Opipa vratnu arteriju. Ništa. Izvan sebe, prisloni glavu na grudni koš. Nije bilo ni traga otkucajima. Sjede uz prijatelja. Obuzela ga je bol. Najprije Sophia, a sada Bili. Odjednom se pojavi doberman. Stade nad Billom, motreći ga. Gurnu Billovu glavu i tiho zarezala. Marty nešto promrmlja i pomaknu psa. Smith sklopi Billove oči i diže pogled. "Otišao je." "Moramo se izgubiti, Jone." Peterov glas bio je uvidavan ali održati. Pruži mu maramicu koju je izvukao iz džepića na pojasu svoje komandoske odore. Dok je Jon brisao krv s ruku, oglasi se Randi. "Zao mi je Jone. Znam da ti je bio prijatelj. Ali oni će se ubrzo ovdje pojaviti." Smith se nije odmah maknuo, pa mu Marty doviknu. "Jone!" Glas mu je bio oštar. "Pođimo. Zabrinjavaš me." Smith ustade i obide pogledom oštećeno kamp-vozilo i mrtva tijela. Duboko je udisao, držeći pod paskom bol i bijes. Još jednom se osvrnu za Billom Griffinom. Victor Tremont imat će za što odgovarati. Krenu prema šumi. "Ovim putem doći ćemo do vozila." "Dobra zamisao." Randi preuze vodstvo. "Dođi, Samsone", zovnu ga Marty. Pas diže glavu. Onda gurnu gospodarevo rame. Još jednom zarezala i dotaknu Billa posljednji put. Kad se ništa nije dogodilo, pogleda ga još jednom kao da mu kaže zbogom. Potrča tiho prema šumi, slijedeći ostale. 421 Randi je krenula ulijevo. Sigurnim korakom probijala se kroz grmlje i oko drveća. Jon i Marty išli su za njom, dok su Peter i doberman držali zalaznicu. Peter je okretao H&K lijevo i desno. Jon pogleda Martvja. "Znaš h. što o kući koju je spomenuo Bili? O jezeru Magua?" "Ondje su me u jednoj sobi vezali lancima." "Znaš li gdje je to?" "Naravno." Peterov glas odjednom nadjača taj razgovor. "Eno ništarija! Slijede nas. Ja ću ih zadržavati. Krenite!" "Ne bez tebe", usprotivi se Smith. "Ne budi glup. Ti moraš dovršiti s Tremontom. Mogu se pobrinuti za sebe." Na zvuk koraka što su se približavali među stablima, veliki doberman prestade trčkarati i pridruži se Peteru. Nešto je tiho rekao psu, a zatim se osvrnuo prema Smithu. "Pođi! Odmah! Ja i Samson osiguravat ćemo vam tragove i dobiti za vas nešto vremena. Brzo!" Spusti pogled prema psu. "Razumiješ li znakove rukom, momče?" Spusti ruku postrance i brzo njom mahnu. Pas odmah pojuri u šumu, izviđajući. Peter zadovoljno kimnu. "Vidiš da neću biti sam." "Ima pravo", dometnu Randi. "To bi i Bili htio." Jon je trenutak ostao nepokretan. Visoko lice s tamnoplavim očima promatralo je zloslutno sjehovitu šumu. Dugo, mišićavo tijelo bilo mu je napeto, spremno na skok. Tek što je Bili preminuo, sad se i Peter nudi da učini nešto što bi ga izložilo golemoj smrtnoj opasnosti. Jonov posao bilo je spašavanje života. A sada se našao uhvaćen u beznadnu zamku smrti. Pogleda Peterovo vremenom naborano lice i njegove oštre oči koje su ostavljale nedvoumnu poruku. "Pođite. Ostavite me samoga. Ja ću to učiniti." Smith kimnu. "Dobro. Marty, pođi za mnom. Želim ti sreću, Peteru." 422 "Sve je u redu." Englez se već okrenuo, pretražujući pogledom šumu. Usmjerno se na to svim bićem. Jon ga je promatrao još sekundu. A onda on, Marty i Randi pohitaše kroz šumu. Iza njih začu se dug rafal, za kojim je slijedio bolni povik. "Peter?" Martvjev glas bio je obuzet brigom. "Misliš li da je ranjen? Možda bismo se morali vratiti." "Oglasio se njegov H&K", pokuša ga razuvjeriti Jon, premda u to nije bio siguran. Marty kimnu iako nije bio uvjeren. Pomislio je na one duge dane provedene u kamp-vozilu s Peterom, njegovim jetkim humorom i teško podnošljivim običajima. "Nadam se da imaš pravo. Ja sam... zavolio Petera." U muku su nastavili koračati. Suma je sad bila tiha, ali se povremeno ipak čula pucnjava. Svaki hitac kao da je probadao Smitha. A onda zavlada tišina. To nije slutilo na dobro. Možda Peter negdje leži obliven krvlju, umirući. Naposljetku izactoše na tihu nastanjenu ulicu, usporednu s cestom broj 5. Mračni i oprezni, prikriše oružje u odjeći, krenuše ravno i pojavile se na ulici gdje su Jon i Randi ostavili svoje unajmljeno vozilo, parkirano pod javorovim stablom. Razmaknuše se i približiše se oprezno vozilu. Nikoga nije bilo i nitko ih nije pokušao zaustaviti. Marty uzdahnu i uspe se na stražnje sjedalo. Jon sjede za upravljač, a Randi se smjesti pored njega, s Uzijem u krilu. Krenuše prema brznoj cesti. Sat kasnije već su bili u zračnoj

luci Oriskany-Utica, gdje su unajmili laki zrakoplov i poletjeli prema prostranoj divljini državnog parka Adirondack. 423 43 15:02 Jezero Magua, država New York Golemo prebivalište Victora Tremonta pomaljalo se kroz stabla. Iza njega, uski, ciglom popločani put vodio je od prostrane drvene garaže duboko u šumi. Tri su teško oboružana čovjeka patrolirala. Dalje od prebivališta prostiralo se djevičanski čisto jezero među borovima i bjelogoricom. Nebesima su plutali bijeli oblaci, a kasno popodnevno sunce bacalo je tamne sjene duž pošumljenih padina. Jon, Randi i Marty zauzeli su položaje u šumi iza prebivališta. Ležali su potrbuške na debelom sagu mahovine ispod borova i pažljivo procjenjivali položaj zgrade kao i lijeno kretanje čuvarske trojke. "Nadam se da je Peter dobro", reče tiho Marty dok je zurio naprijed, ne posve siguran što bi on, zapravo, trebao promatrati. "On zna što radi, Mart", zaključio Smith motreći čuvare. Jon pogleda Randi, koja je napeta lica procjenjivala položaj. Ispružila se njemu postrance i osluškivala. Nasmiješi mu se suosjećajno. 424 Sve troje razmišljalo je kako bi mogli prodrijeti u Tremontov planinski dvorac. Jedan od čuvara, koji su se dosađivali i zijevali, obilazio je drveno zdanje svakih pola sata, provjeravajući vrata i nadzirući okoliš pogledom koji jamačno ne bi htio vidjeti ništa osim onoga što je očito. Drugi čovjek smjestio se udobno u stolac, pušeći i uživajući u kasnom listopadskom suncu, sa starom navalnom puškom M-16AI u krilu. Treći je kao udobno sklonište odabrao civilni Humvee to svestrano, nekad samo vojno vozilo pored čistine za helikoptere, pedesetak jarda udesno, s puškom pored sebe. "Godinama ovdje nije bilo uljeza", zaključio Jon. "Ako ih je ikad bilo." "Možda nema ništa za čuvati", odvrati Randi. "Možda nam je Griffin lagao. Ili se samo zabunio." "Ne. On nas je spasio i znao je da će umrijeti", ustrajao je Smith. "On ne bi lagao." "Dogadalo se, Jone. Sam si rekao da je griješio." "Ne tako." Okrenu se Martyju. "Kad su te ondje zaključali, Mart, što si zapamtio, kako je izgledala unutrašnjost?" "Sjećam se velikoga dnevnog boravka i mnoštva manjih soba. Sunčališta i kuhinje. Tako nešto. Ispitivali su me u jednoj prostoriji na dnu stuba. Nije u njoj bilo ničega osim stolca i ležaja, a kad sam se probudio bio sam u podrumskom skladišnom prostoru, vezan lancem za zid." "To je sve što nam možeš reći?" upita Randi. "Nisam baš dobio brošuru tog ljetovališta", reče on osorno. Onda načini grimasu. "U redu. Žao mi je. Znam da niste mislili ništa loše. Pa dobro, vidio sam neke ljude u bijelim ogrtačima, kao da su doktori. Uglavnom su imali i bijele hlače. Odlazili su prema drugom katu, ali ne znam točno kamo." "To je laboratorij?" upita se Randi. "Tajni laboratorij." Jonov glas bio je tih ali pun napetosti. "To je to nešto od onoga što nam je Bili mogao reći. Tajni laboratorij za istraživanje i razvoj. Ondje su zapisi o dvanaest 425 žrtava u Zaljevskom ratu i o svemu ostalom što su činili. Vjerojatno se zbog toga ništa nije vidjelo na računalima kompanije Blanchard. Ništa nisu u njih pohranili." "Možda postoji naziv neke druge kompanije i lozinka", nagađala je Randi. Javi se Jon. "Bit će najbolje da uđemo unutra i uvjerimo se. Marty, ostani ovdje. Bit ćeš sigurniji. Ako vidiš ili čuješ bilo koga, opali jedan hitac da nas upozoriš." "Možeš računati na mene." Ali onda Marty počeo oklijevati, dok su mu se okrugle oči širile od zapanjenosti. "Ne mogu povjerovati da sam to rekao. Još manje da sam rekao s toliko oduševljenja." Sav živčan i odbojan, prihvati Enfield svojim debeljuškastim rukama. Prethodno je uzeo lijek pa je još uvijek bio miran, ali lijek će ubrzo prestati djelovati. Jon i Randi odlučili su počekati dok prvi čuvar ne dovrši svoj sljedeći obilazak i ne pridruži se s ugodnom cigaretom onomu ispred zgrade. Zatim će srediti onoga u Humveeju na čistini s desne strane, kamo je popodnevno sunce kroz visoko drveće bacalo duge i tamne sjene. Nisu morali dugo čekati. Nakon nekoliko minuta jedan od one dvojice ustade i izgubi se iza zgrade. Nakon deset minuta ponovo se pojavio, dolazeći ovaj put s druge strane zgrade. Površno promotri šumu i tratinu, pritisnu kontrolni gumb pored stražnjeg ulaza i napokon se smjesti naprijed, uza svoga sudruga. S ove strane zgrade ostao je samo onaj čuvar u Humveeju. "Sada", reče Jon. Prokradoše se kroz borove do čistine. Izvan pogleda svojih kolega, čuvar u Humveeju drijemao je pod ugodnim suncem, smješten na upravljačkom mjestu. "Hoćeš li poći iza Humveeja, Randi?" upita je Jon. Mogao je osjetiti

kako mu za ušima udara bilo. "Ja ću promatrati s ove strane i pokrivati te. Kad stigneš onamo daj mi signal i ja ću mu privući pozornost. Ako se probudi prerano i čuje te, sredit ću ga." 426 "Domahnut ću ti rupčićem." Ispravi se uz smiješak. "Zapravo, Kleenexom." Bilo joj je drago što ponovo djeluje. Dok joj je srce kucalo, nestala je među drvećem i izgubila se Smithovu pogledu. On je čučao u sjeni, na rubu šume. Sa spremnom Berettom, promatrao je usnulog čuvara i čekao. Proteklo je pet minuta. Zatim ugleda nešto bijelo iza parkiranog Humveea. Čuvar se promeškoltio, ali nije otvorio oči. Kad se čovjek ponovo smirio, Jon krenu dugim koracima prema zdepastom i otvorenom vozilu. Ali upravo kad se našao na pola puta do čistine, čuvar se oči otvoriše. Zgrabi svoj M-16. Randi se pojavila iza njega. Svijetla kosa nalikovala je sunčanom vijencu na glavi, a lijepo lice skamenilo se u koncentraciji. Tijelo joj se kretalo mačjom lakoćom u trenutku kad je skočila na stražnji dio Humveea bez krova, oduprla se jednom nogom o stražnje sjedalo a drugom o prečku i pritisnula Uzi uz čuvarovu šiju. Jonu je zastao dah. Još nikad nije vidio da se jedna žena tako brzo kreće. Glas joj je bio hladan i jasan. "Spusti pušku!" Čuvar je oklijevao trenutak, kao da je računao kakvi su mu izgledi, a onda odloži pušku na sjedalo pored sebe. Pripio je ruke uz bokove, kao onaj tko zna što se radi kad se netko predaje. "Pametno." r= Jon dođe do Humveea i maknu M-16. On i Randi odveli su čuvara do mjesta gdje je čekao Marty. Njih troje brzo je djelovalo. Marty je razderao zarobljenikovu košulju u duge uske trakove. Jon i Randi poslužili su se komadima sukna i zarobljenikovim remenom da mu zavežu usta, ruke i noge. Nepokretan i nesposoban da govori, ležao je na hrpi borovih iglica dobacujući im ljutite poglede. Smith uze od zarobljenika snop ključeva. "Ona dvojica sprijeda neće nas očekivati iza zgrade." "Svida mi se to." Randi kimnu, odobravajući naum. 427 Zagledao se u nju malo dulje nego što je bilo potrebno, ali ona kao da to nije zapazila. Marty uzdahnu. "Već znam što ćete mi reći. "Ako što primijetiš, pucaj." Koješta. Kad samo pomislim da do prije dva tjedna nisam imao pucaljku u rukama. Razvijam se." Dok su odlazili Marty je i dalje tresao glavom, promatrajući bespomoćnog čuvara. Pohitali su niz padinu do postranog stražnjeg ulaza u zgradu. Miris borova bio je aromatičan ali i nekako zasitan. Dok je Randi stražarila, Jon je potražio pravi ključ i otključao vrata. Ušli su oprezno u neveliko predvorje u koje se probijalo svjetlo kroz sporedne prozore. Više sunčanog svjetla bilo je naprijed, na udaljenijem dijelu predvorja. Sa strane nizala su se zatvorena vrata; posvuda se osjećao vonj dobrih cigara. Polagano su krenuli prema drugom izvoru svjetlosti. "Što je to bilo?" Randi zastade s tenisicama na parketu. Smith zatrese glavom. "Nisam ništa čuo." Zastala je, sva koncentrirana. "Prestalo je. Sto god bilo, sad ga više ne čujem." "Bilo bi bolje da provjerimo vrata." Ona pođe jednom stranom predvorja, on drugom. Pritisnuli su svaku kvaku zaredom. "Zaključano." Jon zatrese glavom. "Kao da su to sobe za goste ili uredi." "Ostavimo ih za kasnije", zaključa Randi. Krenuli su stubištem do odmorišta. Okrenuše se. Iznad odmorišta nisu zapazili ništa. Produžiše, osluškujući. Vonj cigara jačao je. Jon je motrio napetim pogledom. Naposljetku se nadoše pred drvetom opločenim pristupom dubokom dnevnom boravku, namještenom rustičnim pokućstvom od drveta i kože, sa svjetiljkama od mesinga i drveta i niskim drvenim stolovima. Jamačno je to bila ona velika prostorija koju je opisao Marty. S druge strane bila je ostakljena stijena, kroz koju je prodiralo sunčevo svjetlo. U prostoriji se isticao golem kamini kamin u 428 kojemu se žario ugalj, čuvajući prostor od listopadske hladnoće. Prostrani prozori otvarali su pogledu jezero i gustu šumu, a u sredini su se nalazila vrata koja su se otvarala prema natkrivenoj terasi. Ne govoreći ništa, dvoje je prošlo prostorijom. Stali su iza vrata i promotrili terasu. Ispod terase, na livadi s lijeve strane sjedila su dvojica preostalih čuvara. Pušili su i čavrljali, s puškama na koljenima. Promatrali su dolinu u kojoj je jesen obojila bjelogoricu bogatim zlatnim i crvenim tonovima, koji su se izdvajali od zelenila borova. Promatrala je čuvar. "Savršen su cilj", promrmlja. "Glupani. Misle da mogu ljenčariti sad kad je Tremont otišao." "Ako dođe do pucnjave", prošapta Randi, "ja ću onoga desno a ti onoga lijevo. Budemo li imali sreće, predat će se." "Upravo tako", suglasi se Smith. Već se počeo navikavati da djeluje s njom.

Zapravo, uživao je u tome. Kad bi samo uspjeli preživjeti... "Podimo." Otvoriše vrata i prišuljaše se terasom, dok su dvojica čuvara i dalje sjedili i pušili. Sunce je blještalo. Jonov pogled zaustavi se na čuvarima koji nisu ništa slutili. Viši čuvar odbaci cigaretu u travnjak i ustade. "Vrijeme je da načinim još jednu rundu." Prije nego što su se Jon i Randi dospjeli prikriti, on ih ugleda. "Bobe!" viknu zapanjen. "Odložite oružje", zapovjedi im Jon. Oglasila se i Randi, napetim glasom: "Polagano. Pazite da ne pogriješite." Obojica se zamrznuše. Onaj koji je ustao bio im je napola okrenut, dok se drugi tek malo pomaknuo na stolcu. Nisu dospjeli uperiti puške u Jona i Randi, dok su ih njih dvoje potpuno držali na nišanu. Bio je to iznenađan i uspješan napad. Ako čuvari ne bi htjeli počinuti samoubojstvo, ne bi smjeli činiti ništa drugo osim onoga što im se naredi. "Sranje", reče jedan. 429 U šumarku je sve bilo tiho dok je Smith smještao vezanu trojku u kućicu iza garaže. Marty je stajao u sjeni, dok je Randi motrila boravište. Martvjevo okruglo lice bilo je zabrinuto, a zelene oči potamnjele su, kao da se čude svijetu u kojemu nikad ne bi htjele živjeti. Nespretno tijelo u vrećastim hlačama odražavalo je očaj. Pogleda Jona. "Želiš da ostanem ovdje?" upitao je to iako je znao odgovor. "Tako je sigurnije, Mart, a netko ih ionako mora čuvati. Ne znam što ćemo pronaći u laboratoriju. Ako nam se nešto dogodi, imaš izgleda da se spasiš bijegom u šumu." Marty kimnu mračno. Prstima je lupkao po pušci, kao da je to kompjuterska tipkovnica. "U redu, Jone. Znam da ćete mi se vratiti. Želim vam mnogo sreće. Ali ako išta primijetim" nasmiješi se hrabro "opalit ću jedanput." Smith ga lupnu po ramenu, ohrabrujući ga. Marty mu stisnu ruku. "Sve će biti dobro. Ne brini se za mene. Bolje da krenete." *k S oružjem u rukama, Jon i Randi dođoše do onih postranih vrata kojima su se već koristili. Izmijeniše duge poglede, i među njima prostruji neka vrsta uzajamnog priznanja. Jon skrenu pogled, a Randi se nervozno upitala što joj se to događa. Kad su ušli u zgradu, zastadoše na dnu stubišta u dugom predvorju. Sve je bilo tiho, pa su se ponadali da ljudi gore, tko god oni bili, ne znaju da su čuvari uhićeni a zgrada provaljena. Sav smisao ovoga skrovitog prepada bio je u tome da djeluju što brže i djelotvornije i da se vrata živi. Oprezno su se prišuljali stubama. Kad su se našli pri vrhu, i dalje je vladala tišina. 430 A sada shvatiše i zašto. U nevelikom pristupnom prostoru ugledaše vrata od debelog stakla. Iza stakla prostirao se golemi laboratorij, s uredima oko središnjeg prostora. Postrance se nalazila prostorija koja je jamačno služila za pokuse bez prisutnih zagađivača. U drugoj prstoriji nalazio se električni mikroskop. Svi su prostori odavali jedan dojam urednosti unatoč neredu papira, epruveta, Bunsenovih plamenika, staklenih posuda, boca, sitnozora, ormara sa spisima, računala, hladnjaka i svih ostalih predmeta što su tako važni znanstvenicima u potrazi za nepoznatim. U tom laboratoriju nalazio se i spektrometar za sljedeće stoljeće. Ono što je prikovalo Jonov pogled, što mu je dalo osjećaj trijumfa, bila su teška vrata na sredini zida označena blještavocrvenim trolisnim simbolom biohazarda. Vrata su vodila u vruću zonu laboratorija četvrtog stupnja. Do tajne četvrtog stupnja. "Vidim četvero", prošapta Randi. Jon joj odvrati jednako tiho: "Vrijeme je da se predstavimo." Gurnuše vrata, držeći upereno oružje. 431 44 Dva tehničara digoše glave. Kad su ugledali oružje, na licu im se ukaza strah. Jedan je od njih zaječao. Na taj zvuk, podigoše glave i preostalo dvoje. Probljedjeli su. Ne rekavši ni riječ, Jon i Randi zaokupili su svu njihovu pozornost. "Nemojte pucati", zamoli najstariji. "Molim vas, imam djecu", reče mlada od dvije žene. "Nikome se neće ništa dogoditi, ako nam odgovorite na nekoliko pitanja", reče Smith. "On ima pravo." Randi uperi cijev Uzija u prostoriju uz laboratorij, koja je nalikovala omanjoj konferencijskoj dvorani. "Podimo onamo da obavimo srdačan i prijateljski razgovor." Četvero tehničara u bijelim odorama udoše u prostoriju i, kad im je to rečeno, posjedaše za stol s presvlakom od plastične mase. Bijahu u dobi između sredine četrdesetih i sredine dvadesetih i odavali su dojam ljudi koji obavljaju redovit posao. Nisu to bili znanstvenici razrogačenih očiju i zajapurenih lica koji su u laboratorijima prebivali i cijele tjedne kad bi se suočili s nekim projektom. Bijahu to obični ljudi s vjenčanim prstenovima i fotografijama svojih obitelji na radnim stolovima. Tehničari, ne znanstvenici.

432 Osim one starije od dviju žena. Imala je kratku sivu kosu i nosila je preko dnevne odjeće dug bijeli laboratorijski ogrtač. Otkako su Jon i Randi ušli, nije progovorila ni riječ. Bijaše neka vrsta znanstvenice ili nadzornice. Na visokom čelu starijeg i proćelavog muškarca pojavio se znoj. Imao je uperen pogled u oružje, ali sad je promotrio Randi. "Sto hoćete?" Glas mu se tresao. "Drago mi je što ste upitali", odgovori Randi. "Recite nam sve o majmunskom virusu." "I o serumu koji uništava jedan humani virus", dodade Jon. "Znamo da ga je prije dvanaest godina donio iz Perua Victor Tremont." "Znamo i za pokuse izvršene na dvanaest vojnika tijekom Pustinjske oluje." Sad zapita Randi: "Koliko dugo imate već taj serum?" "I kako je započela epidemija?" I Nakon tih brzo ispaljenih pitanja, siva se starija žena zarumeI nje. U izbljedjelim očima pojavi se prkos. "Ne znamo na što | mislite. Nismo se bavili majmunskim virusom kao ni serumom." | "Sto onda radite ovdje?" upita Randi. | "Uglavnom se bavimo antibioticima i vitaminima", objasni I nadzornica. j Na to reče Smith: "Čemu onda tolika tajnovitost? I zašto je ovaj laboratorij tako udaljen? Nema ga u Blanchardovoj doku; mentaciji." ;| "Mi ne pripadamo Blanchardu." J "Onda na čijim antibioticima i vitminima radite?" | Nadzornica se ponovo zarumenje, dok je ostalo troje gledalo | prestravljeno. Rekla je više nego što je htjela. "Ne mogu vam to i objasniti", presiječe. "Dobro, onda ćemo pregledati vašu dokumentaciju", uzvratil Randi. 433 "Ona je kompjueterizirana. Nemamo pristup dokumentaciji. Za to su ovlašteni samo ravnatelj i doktor Tremont. Čim se vrate, svršit će s vama i tom " Jonova je ljutnja rasla. Bez obzira jesu li za to znali, oni su pridonijeli da Sophia bude ubijena. "Neće se vratiti tako skoro. Sad su zauzeti primanjem odličja, a tri vaša čuvara, vani, ubijena su", slagao je Jon. "Želite li doživjeti njihovu sudbinu?" Nadzornica je zurila u njega, i dalje tvrdoglavo tiha. Randi pokuša svladati bijes. "Možda mislite da vas nećemo poubijati zato što smo dosad bili pristojni. Imate pravo, vjerojatno nećemo. Mi smo dobri ljudi. Ali", dodade naglo oraspoložena, "neće mi biti teško da vam nanesem gadan bol. Za pogreške treba odgovarati. Jeste li me čuli?" To ih je zapanjilo, barem ono troje. Smjesta zakimaše glavama. "Dobro. A sada, tko će nam od vas reći ime kompanije za koju radite i kompjuterske lozinke?" "Osim toga", dodade Smith odmjeravajući nadzornicu, "što će vam laboratorij Četvrtog stupnja ako se bavite samo vitaminima i antibioticima?" Nadzorničino lice probljedje i ruke joj zadrhtaše, ali je i dalje prijeteci promatrala ostalo troje. Niži i stariji muškarac nije ju više htio slušati. "Nemoj nas pokušavati zaplašiti, Emma." Glas mu je bio slabašan ali odlučan. "Ti nisi više šefica. Oni su." Pogleda Jona. "Kako ćete nas uvjeriti da nas nećete ubiti?" "Nema potrebe. Ali možete biti sigurni da bismo vas sredili odmah, a ne kasnije. Tad ćemo imati posla s Victorom Tremontom." Stariji čovjek zabljuje se a onda kimnu. "Ja ću vam reći." Jon pogleda Randi. "Sada, kad je ovdje krenulo, otići ću po Martvja." Ona spremno prihvati rečeno. Dok je držala uperen Uzi u četvero laboranata, misli su joj odlutale do Sophije. Približila 434 se Sophijinim ubojicama. Oni će joj platiti, bez obzira što će još morati učiniti. "Govorite", obrati se starijem laborantu. "Govorite brzo." Marty je sjedio oslonjen na stablo u blizini šupe, s Enfieldom u krilu. Nešto je sam sebi mrmljao. Kao da je proučavao sunčeve zrake koje su plesale žutim svjetlom kroz drveće. Kad bi ga se pogledalo tako zabačenog unatrag, s kratkim nogama ispruženim po borovim iglicama, moglo bi ga se zamisliti kao vražićka iz neke davne bajke. Sve dok se ne bi vidjele njegove oči. Na njih je mislio Smith kad se oprezno i tiho približavao. Zelene oči bijahu nalik smaragdu i vrlo uznemirene. "Neke nevolje?" Marty skoči. "Prokletstvo, Jone. Sljedeći put budi malo glasniji!" Protrlja oči kao da ga peku. "Sretan sam što te mogu izvijestiti da nisam ni vidio ni čuo baš nikoga. U šupi je vladao mir, također. A i ne bi mogli tko zna što učiniti, kako smo ih vezali. Ipak, ne mislim da sam stvoren za stražarsku službu. Previše je dosadna a nameće preveliku odgovornost na pogrešnom mjestu." "Vidim u čemu je problem. Misliš li da bi se, umjesto toga, mogao malo prošetati po kompjuteru?" Marty se odjednom razvedri. "Napokon. Naravno!" "Krenimo u zgradu. Trebam te da pretražiš neku Tremontovu dokumentaciju." "Ah, Victor Tremont. Onaj koji stoji iza svega ovoga." Marty protrlja ruke. Ušli su u zgradu. Prolazili su mimo zatvorenih i

zaključanih vrata, kad Smith začu neki zvuk. Bilo je to zamalo na istom mjestu u predvorju gdje se Randi učinilo da nešto čuje. Jon zastade i zgrabi Martyja za ruku. "Ne miči se. Slušaj. Čuješ li nešto?" 435 Zastadoše i počеше polako okretati glave, kao da bi tako mogli bolje nešto čuti. Jon se okrenu. "Sto je to?" Marty se namršti. "Kao da netko viče." Zvuk se ponovo začu. Bio je to glas, ali prigušen i kao da je dolazio izdaleka. Ljudski glas. "Ovdje je." Jon pritisnu uho uz jedna vrata. Kao da su bila deblja i čvršća od ostalih, zaključana teškim lokotom. Netko je vikao, ali to se jedva čulo. Glas je dopirao od udaljenije strane prostorije. "Otvori", reče Marty. "Daj mi pušku." S hicem iz teškog navalnog oružja on razbi lokot. Odozgo, iz laboratorija, začuše se prestravljeni povici. Udoše oprezno. Ukazaše se i druga vrata. Smith otvori i njih na isti način, hicem. Nadoše se u prostranom i dobro namještenom dnevnom boravku. Iza nadsvođenog prolaza nalazila se kuhinja, blagovaonica s barom i hodnik koji je vjerojatno vodio do spavaonica. Glas, sada mnogo izrazitiji, dopirao je iz hodnika. "Ti ostani otraga i štiti me", reče Jon Martvju. Marty se nije potrudio prosvjedovati. "U redu. Učinit ću najbolje što mogu." Dok je Jon oprezno ulazio u hodnik, onaj tko je bio unutra jamačno se uvjerio da netko dolazi. Iza trećih vrata začu se lupanje. Jon ih pokuša otvoriti. Zaključana. "Tko je tamo?" pozva. "Mercer Haldane!" začu se bijesan glas. "Jeste li vi policija? Jeste li uhitili Victora?" "Pričekajte", javi se ponovo Jon. Svojom je Berettom razbio jednostavni sobni lokot. Jon nahrupi unutra i ugleda oniskog i sitnog, starijeg čovjeka s kuštravom bijelom kosom, širokim bijelim obrvama i izbrijanim, koleričnim licem. Sjedio je u naslonjaču, u spavaćoj sobi, 436 s lisičinama na rukama i pričvršćen lancem za zid. Ali nije imao povez preko usta. "Tko ste vi, dovraga?" upita starac. "Potpukovnik Jonathan Smith, doktor medicine. Netko koga su vaši ljudi pokušavali ubiti." "Ubiti? Zašto za ime " zastade. "Ah, da, to je Victor. Znam da je bio zabrinut zbog... doktor medicine, kažete. Recite, kamo pripadate: CDC? FDA?" "USAMRIID." "Fort Detrick, naravno. Jeste li uhvatili onu ništariju?" "Pokušavamo." "Požurite se. U pet sati prima odličje. Vjerojatno i novac koji časak kasnije, a da ne govorimo gdje će biti u šest. Daleko odavde, koliko ga poznajem." "Onda biste nam trebali pomoći." "Samo zatražite." "Mislite li da je on izazvao virusnu epidemiju?" "Naravno. Zar ne shvaćate? Zato me ovdje zatvorio. Iako ne znam kako je to učinio." Jon kimnu. "Razumijem. Pripazite na sebe. Sad ću metkom razbiti ovaj lanac." Mercer Haldane skvrči se od straha. A onda se pomiri. "Nadam se da imate dobre namjere. Želio bih još poživjeti da vidim Victora na koljenima." Smith razbi metkom lanac i pomože starcu da se podigne. "Moji prijatelji su u laboratoriju. Pokušavamo pronaći Tremontovu istraživačku dokumentaciju." "Sigurno je nezakonite dokumente skrio. I ja sam ih pokušavao naći." Jon potapša Martvja po ramenu. "Niste raspolagali ovim mojim tajnim oružjem." 437 Jon i Marty pohitali su do laboratorija, a slijedio ih je bijesan starac zajapurena lica. Randi je čekala. Prethodno je zaključala četvero laboranata u konferencijsku prostoriju. "Kakva je to bila pucnjava? Zamalo sam dobila srčani napad." Jon predstavi Mercera Haldanea i zapita je: "Što ti je rekao tehničar?" "Rade za Tremonta i drugove. Lozinka njihova kompjutera je Hades." Marty krenu ravno do najbližeg terminala, dok ga je Haldane slijedio. Martvjevo lice odavalo je opuštenost bio je sretan što se vraća u svijet koji razumije. I ne gledajući Haldanea, Marty mu tutnu u ruke pušku, sjede, protrlja dlanove i baci se na posao. Haldane donese stolac kako bi se mogao smjestiti pored njega. Međutim, Jon uze Enfield iz ruku nekadašnjeg predsjednika kompanije. Nije mu baš vjerovao. Smith tiho objasni Randi. "Mercer Haldane je bivši predsjednik i glavni operativac Blancharda. Ali prošlog tjedna Tremont ga je izbacio s položaja i preuzeo uzde." "Kako mu je to uspjelo?" "Staromodnom ucjenom, kako mi je objasnio. Ali mislim da je i on bio potkupljen u sklopu projekta Hades. Tako je Tremont bio nazvao projekt s virusom i serumom. Više od deset godina skrivao ga je od Haldanea i Blancharda." "Savršeno ime za užase što ih izaziva, s obzirom na had iz starogrčke mitologije. Što ti je još rekao?". "Samo ono što smo već zamišljali. Tremont je pronašao virus u peruanskoj Amazoniji i prenio ga do Blancharda zajedno s primitivnom urođeničkom ljekarijom: krvlju onih majmuna koji su preživjeli

oboljenje i bili puni neutralizirajućih antitijela. Neki Indijanci ondje piju tu krv i tako se spašavaju životi. Tremont je uspostavio svoju tajnu radnu skupinu s novcem i osobljem 438 kompanije. Oni su obavili najveći dio posla na izoliranju virusa i razvijanju antiseruma klonirajući gene koji su proizvodili antitijela. Zatim se onaj nitkov poslužio enzimima DNK kako bi proizveo neke sićušne mutacije virusa i tako ih učinio brže virulentnima." "To je sve što ti je mogao reći?" Bila je razočarana. "Da. Ali on je siguran da je Tremont nekako izazvao pandemiju." Bijesni krici odjeknuše laboratorijem. "Nekorisno! Sve je to nizašto!" Marty je strijeljao pogledom Haldanea i konferencijsku prostoriju u kojoj su bili zaključani tehničari. "Nema ničega u dokumentaciji Tremonta i drugova! Sve su to koještarije o antibioticima, vitaminima i sprejevima za kosu. Ti su nam tehničari lagali!" "Ne." Haldane je shvatio. "Takav je Victor. Ovo je lažna kompanija. Oni ljudi su samo tehničari. Služio se njima, ali im nije ništa objasnio. Oni misle da su radili za Tremonta i drugove. Lozinka Hades njegov je zamisao kako bi ismijao svakoga tko bi pokušao pristupiti kompjuteru." Jon kimnu. "To nalikuje čovjeku koji je bio u stanju provesti pokus na ljudima u Zaljevskom ratu. Ali prava stvar mora se nalaziti negdje drugdje, Mart. Hakiraj i dalje. Moramo doznati." Marty je izgledao obeshrabreno. Ljekarije još nisu prestale djelovati. "Pokušat ću, Jone. Ali potreban mi je " Odjednom začuše neku buku, s one strane prozora tajnog laboratorija. Kao uvježban par, Jon i Randi počеше motriti. Planinskom cestom približavalo se vozilo, podižući za sobom oblak prašine. U Smithu je proradio adrenalin. "Mart! Haldane! Pripazite na tehničare." Jon i Randi pojuriše iz laboratorija, kroz vrata i zatim niza stube do odmorišta. Jedno uz drugo, legli su na mjesto odakle su mogli vidjeti bilo koga tko bi pokušao proći hodnikom, od dnevnog boravka ili postranih vrata. Randi pogleda Jona, nje 439 gove intenzivne plave oči, čvrstu bradu i crnu zabačenu kosu. Imao je granitni izraz. "Što ćemo sada?" "Ubrzo ćemo znati." Nije joj uzvratio pogledom. Nije bilo razloga. Mogao je u njoj osjetiti nazočnost pouzdanog prijatelja. Vrata automobila zalupiše se i začuše se koraci koji su se brzo približavali kući. Začuše tih i ozbiljan glas. 440 45 15:32 Jezero Magua, država New York Brzi koraci, mekani i lagani, začuše se hodnikom od stražnjih vrata. "Sto je " poče Randi. Prije nego što joj je Jon mogao odgovoriti, na dnu stuba pojavi se veliki doberman, Samson. Pogleda odmorište, izvuče kandže i ispruži snažne mišiće za napad. Smith ustade, s Berettom na ledima. "Samsone, sjedi!" Zbunjen, pas uvuče glavu. Jon ponovi zapovijed i životinja kao da ga je odjednom prepoznala kao jednog od "prijatelja" koje je prema Billovoj naredbi onjušio ispod kamp-vozila. Polagano se povuče, i dalje žureći. Jon se javi glasnije, znatiželjna lica. "Peter?" Pojavi se vitka spodoba bivšeg sasovca, ponovo u kišnom ogrtaču navučenom preko komandoske odjeće. "Tko bi drugi mogao biti? Ne vjeruješ valjda da je Samson prešao na neprijateljsku stranu." On i doberman uspeše se uza stube. Randi skoči. "Tko bi to i pomislio? Lijepo je što te vidimo, Peteru." 441 Smith se široko nasmiješi. U trenutku kao da se pomladio deset godina. "Bili smo zabrinuti." "Vani nema straže. Vaš ručni rad?" Jon odvrati "Tako je. Svi ostali su na svečanosti, nadam se." Randi dodade: "Osim četvero laboranata koje smo zaključali. I bivšeg šefa Blancharda koji pomaže Martyju za kompjuterom." Randi zastade, i tek tada poče s Jonom pozornije promatrati Petera, čija je lijeva ruka mlohavo visila. Na zglobu i ruci ispod širokog rukava kišnog ogrtača krv se već osušila. "Ranjen si! Je li loše? Daj da pogledam", reče mu Jon. "Sitnica." "Dovraga, dodi ovamo i skini ogrtač." Dok se Peter uzdišući penjao, s psom pored sebe, on otvori vrata laboratorija.. "Marty", Randi dozva kad su ušli. "Došao je Peter." Marty se okrenu u stolici. Na njegovu okruglom licu ukazao se osmijeh dobrodošlice. Englez je sebi dopustio uzvratni smiješak. On i Marty dugo su se gledali. Napokon Peter zausti: "Nisi se trebao brinuti za mene, momče. Ne zaboravi da je ovaj starac bio i u težim neprilikama po svim kontinentima. Vрати se svome poslu." U glasu se osjetila čuvstvenost. Martvjeve zelene oči zatreptaše. Kratko kimnu i odmah se spusti u stolicu. Dok je Haldaneu objašnjavao tko je Peter, doberman stade uz Martvja. On ga potapša, a pas uzdahnu i umorno se spusti pored njegovih nogu. Englez se tiho obrati Jonu: "Ne zanovijetaj. Zaustavio sam krvarenje. Bit će mi sasvim dobro

prije nego što stignem do doktora." "Ja sam doktor, ti šašavi Britance. Možda sve na tebi funkcionira, ali pamćenje ti je ishlapjelo." Peter isceri lice i položi svoj poluautomat H&K na laboratorijsku klupu. Jon mu je pomogao da svuče ogrtač. Na sebi je imao samo komandoske hlače i opasač. Prsa su mu bila gola. 442 Meci su ga pogodili u gornji dio ruke i, postrance, u tijelo. Rane je omotao razderanim platnom. Dok je Peter odmatavao platno, Randi dovede starijeg tehničara iz konferencijske prostorije. On je brzo pronašao kutiju s priborom prve pomoći. Metak koji je pogodio Petera u gornji dio prsa, ispod pazuha, prošao je mesom uz jedno rebro. Ono kao da je bilo slomljeno, ali nije pogodeno ništa vitalno. Rana na ruci bila je zapravo tunel kroz mišić. Krvarenje je već prestalo. Jon oprao rane, nanese antibiotik i zavije propisno svaku ozljedu. Inzistirao je da Peter popije barem aspirin. Smith mu reče: "Bila bi ti potrebna bolnica, ali neko ćeš vrijeme izdržati." "Dobar sam, kao nov", ustvrđi Peter. "Reci mi što ste pronašli." "Prilično smo sigurni da su Tremont i njegovi obavljali ovdje najveći dio posla. Marty i Haldane pokušavaju prodrijeti u dokumentaciju. Upravo proteklog tjedna Tremont je izgurao Haldanea iz vodstva kompanije. Ucjenom, kako kaže, ali vjerujem da se i on dogovorio oko udjela u milijardama koje će steći. A onda mu je proradila savjest." "Bilo bi lijepo da je savjest proradila i drugima", primijeti Peter. "Da pogledamo dokle su došli?" "Nema ništa." Randi zatrese glavom, obeshrabrena. "Martyju još djeluju ljekarije, stoga mu je teško dokučiti kako se ulazi u dokumentaciju. Ovaj sustav nije povezan s Blanchardovim glavnim kompjuterom, pa je Haldane zbunjen." Randi stade iza Martvja i Haldanea. Marty je lupkao po tipkovnici dok je Haldane sjedio uz nj i tumačio ono što se vidjelo. "Objasnite momku kako bi bilo dobro da se požuri", reče Peter, s mukom, kao da ga je od govora zapekla rana. "Ja i Samson omeli smo neprijatelja, ali ga nismo onemogućili. Onaj Arapin kojega smo vidjeli u Sierru kao da je šef, upravo onako kako je to Griffin kazao. Ostao je neozlijeđen, s još barem dvojicom 443 svojih ljudi. Ostali neće moći djelovati neko vrijeme, ako će uopće moći." "Jesu li te oni mogli slijediti?" željela je doznati Randi. "Mislim da nisu. Ali vjerojatno su zaključili kako su nas Griffin ili Marty obavijestili o ovoj kući, pa smo jamačno ovdje. Mogli bi se svakog trenutka pojaviti s pojačanjima." "Čuješ li to, Mart?" reče Jon. "Iskušao sam sve što znam", odbrusi Marty razdražljivo. "Sad pokušavam uspostaviti vezu s vlastitim kompjuterom, kojoj se ne može ući u trag. U tom bih se slučaju mogao poslužiti svojim programima. Dajte mi još nekoliko sekunda." Razdražljivost i ubrzavanje govora pokazivali su da je djelovanje ljekarija zamalo prestalo. Čekali su najstrpljivije što su mogli. "Bilo bi dobro da netko ode dolje i pripazi", shvati Smith. "Ali ne ti, Peteru." "Neka ode Samson. Bit će bolji čuvar od bilo koga od nas." Kad je Peter poslao psa, Marty uskliknu: "Spojen sam!" "Hvala Bogu", primijeti Randi grozničavo. "Dobro, krenimo u potragu za kompanijom koja je vlasnik kompjutera." Marty počeo lupkati po tipkovnici i na zaslonu "se počeo ukazivati permutacije brže nego što ih se moglo slijediti. Naposljetku se na zaslonu pojavi logo i ime kompanije Blanchard Pharmaceuticals. "To znači da je Victor registrirao uređaj na nas i mi smo ga plaćali", reče Haldane. "Računovođe su otkrili neobjašnjivi dodatni kompjuterski sustav koji nisu mogli povezati s bilo kojim autoriziranim istraživačkim programom." Marty je i dalje lupkao. Na zaslonu zaredaše brojni izračuni. Naposljetku, pojavi se ime Korporacija VAXHAM. "Dovraga, što je to VAXHAM?" upita se Haldane. Koncentriran, Marty se nagnu naprijed. Kliknuo je na VAXHAM i pojavi se niz uputa. Jedna je glasila "Laboratorijska 444 izvješća." Kliknu na nju i prođe kroz niz nadnevaka, sve do prvoga: 15. siječnja 1989. Jon se nagnu preko njegova ramena. "Evo ga!" uskliknu Jon. "Izvješće o prvim restriksijskim encimima majmuskog virusa iz Perua! Dospjeli smo nekamo." Smith privuče stolac. Proučio je restriksijsku mapu virusa i u glavi je usporedio s virusom koji je ubio Sophiju, a koji je proučio još u USAMRIID-u. Dugo zviznu i podiže pogled. "To ne iznenađuje, ali barem imamo potvrdu. Majmunski virus i onaj koji ubija ljude su isti." Randi primijeti ljutito: "Victor Tremont je cijelo vrijeme to znao." Uz svaku godinu bijahu poredani tehnički podaci o virusu i serumu. Ukazivali su na stalno skraćivanje inkubacijskog razdoblja u žrtava, prije konačnog fatalnog napada, i neprekidan porast djelotvornosti

seruma u virulentnom stanju barem in vitro i kasnije na majmunima. To je bila još jedna potvrda onoga što su slutili. Ali Marty nije mogao pronaći podatke o pokusima u Iraku, kao ni objašnjenje kako se virus mogao proširiti svijetom kao zaraza iz dalekog Perua ili uz pomoć Victora Tremonta i korporacije VAXHAM. "Posljednja uputa blokirana je lozinkom", najavi Marty. A onda se podrugljivo nasmija. "Bezvezne budale, koje misle da mogu zaustaviti čarobnjaka Zellerbacha!" Podiže ruke kao koncertni pijanist i napade tipkovnicu. Služeći se vlastitim softvareom, na zaslonu je izazvao pravi grč kaleidoskopa riječi, upita, zapovijedi i slika. Sve je bilo gotovo u nekoliko sekunda. "Evo je", uzviknu Marty. "Apsurdno je obična." Na zaslonu se pojavi kratka rečenica. Lucifer kod kuće. "Hades", zaškrguta Jon. "Ljudi su podjednako nedosjetljivi koliko i predvidljivi", zaključio Marty svečanim glasom. Uđe u lozinku. Prvi dokumenti što su se pojavili bijahu dosadan niz financijskih podataka i zbirnih izvještaja što su se bavili pojedinim godinama od 1989. do danas. Navedena su i imena šefova korporacije: Victor Tremont s 35 posto dionica, zatim George Hyem, Xavier Becker, Adam Gain i Jack McGraw, svaki s 10 posto dionica. Sav uzbuđen, Marty odmah shvati smisao: "VAXHAM je akronim sastavljen od imena i prezimena Victor, Adam, Xavier, Hyem i McGraw, s jednim dodatnim "A" kako bi nalikovalo riječi." "To su neki od najboljih ljudi u kompaniji", primijeti zaprepašteno Haldane. "Svi oni vode pojedine odjele, a McGraw upravlja sigurnošću. Nimalo čudno što su doprli tako daleko." Navedeni su i ostali veći dioničari: general bojnik Nelson Caspar i umirovljeni general poručnik Einar Salonen. "To je tvoja vojna veza", reče Randi Jonu. Zatrese glavom s osjećajem odvratnosti. "Ima ih i iz vlade", dodade bijesno Haldane. "Nancy Petrelli, ministrica zdravlja. I kongresmen Ben Sloat." Marty je i dalje tražio. "Čini se da su ovo godišnja izvješća o napretku projekta. Izvješća o operacijama, naslućujem." Zastade. "Evo podataka o isporukama antibiotika." Jon i Haldane se približiše. Haldane se iznenadio. "To su Blanchardovi antibiotici. Svi zaredom. A podaci odgovaraju našim ukupnim isporukama svake godine." Čitali su zbunjeni, dok Smith odjednom ne zastanja. Ustao je, zračeci bijesom. "To je to!" Lice mu se stisnulo, dok su visoke jagodice iskočile pod nemilosrdnim fluorescentnim osvjetljenjem. Tamnomplave oči potonuše u beskonačne dubine. Kao da se borio s nevjericom, pritiscima i bolju. Mercer Haldane podiže pogled, a Randi ga počeo napeto promatrati. "Sto je, momče?" Peter je dotle sjedio po strani, umoran i bolan, ali pogled na Jonovo lice trgnuo ga je iz iscrpljenosti. 446 Jonov glas bio je leden. "Marty, otisni to. Sve. Počni s izvješćima o napretku korporacije. I to, brzo!" "Jone?" Randi je promatrala njegovo izduženo lice i prazne oči. Zabrinuo ju je. "Sto to znači?" Svi se usmjeriše na njega. U laboratoriju je zavladao tišina, dok je njegov pogled polagano kružio nad epruvetama, mikroskopima i namještajem gdje je u proteklih deset godina bilo učinjeno toliko zla. U grudima mu je gorjelo, dok je u želucu osjećao težinu teretnjaka. Poče govoriti. 447 46 Jonov glas bio je hrapav i govorio je polako, kao da želi odvagati svaku riječ. "Isporukama Blanchardovih antibiotika objašnjava se sve. Pamтите li kad sam ustvrdio da virus nije osobito zarazan? To me je navelo da se upitam kako su milijuni mogli tako teško oboljeti i poumirati otprilike u isto vrijeme. Odgovor daje onaj na koga pomišljate Victor Tremont." Zastao je. Ruke mu se stisnuše u šake. "Nitkov je razaslao virus širom svijeta u Blanchardovim antibioticima. Antibioticima koji su trebali liječiti ljude, ali su ih i zarazili neizlječivom i smrtonosnom bolešću." Oči mu odavahu muku. "Tremont i njegova banda pokrenuli su sve prije deset godina. To je bio projekt Hades. Deset godina zagađivao je Blanchardove antibiotike kako bi zarazio milijune iako tada još nije znao hoće li imati lijek kada virus uđe u fatalnu fazu." "Prokletstvo", reče Peter u čijem se glasu ipak osjećala nevjerica. Jon nastavi kao da ga nije čuo. "Slali su virus kako bi izazvali epidemiju deset godina kasnije, mutirajući virus iz godine u godinu, kako bi njegova letalna faza nastupala sve ranije. Tako bi virus postao letalan za milijune upravo ove godine, a oni bi ga mogli spriječiti i tako steći milijarde. A sve se to događalo 448 prije nego što su znali hoće li uopće raspolagati serumom, odnosno hoće li on biti dovoljno djelotvoran i stabilan da bi se mogao isporučivati.

Osudili su milijune ljudi na izvjesnu smrt kockajući se s mogućnošću da će im oni platiti za svoj spas." Šokirana, Randi zatrese glavom. "Sve je to bilo radi toga da Blanchard i Tremont zarade milijarde. Obogate se. Žive raskošno." Glas joj se slomi. "Zato je Sophia morala umrijeti. Putovala je Peruom i ondje se susrela s Tremontom. Zato je izbrisan i onaj telefonski poziv. Kad je počela proučavati nepoznati virus, sjetila se nečega i nazvala Tremonta. Nije čudno što ju je spriječio." Jon pogleda Randi dok su joj suze curile niz lice. I njemu se oči ovlažiše a grlo mu se stegnu. Uze ga za ruku, a on stisnu njezinu ruku. Haldane ustade, dršćući od užasa. "Gospode Bože. Nisam mogao ni zamisliti nešto toliko pokvareno. Kad pomislim na one jadne bolesnike kojima su bili potrebni naši antibiotici. Koji su se pouzdavali da će medicina i znanost olakšati njihove patnje. Koji su se pouzdavali u Blanchard." Jon se okrenu bijesno prema nekadašnjem šefu kompanije. "Koliko ste toga vi bili spremni učiniti, Haldane, prije nego što ste se predomislili?" "Što?" Haldane trepnu. Na naboranu licu pojavi mu se bijes nalik Jonovu. "Victor je krivotvorio moje ime. Obmanjivao me! Izgledalo je kao da ja sve odobravam. Što sam mogao učiniti? Prevario me, učinio nemoćnim. Htio je preuzeti moju kompaniju. I ja sam nešto zaslužio. Ja " Zastade kao da osluškuje vlastite riječi. Pade na stolac. U glasu mu se osjetio stid. "Nisam tada znao što on čini, kako će užasne biti posljedice. Kad sam uvidio što to znači, prestao sam šutjeti." Podrugljivo se nasmija sam sebi. "Premalo i prekasno. O meni će se govoriti da sam 449 bio grabežljiv kao i ostali, i da sam pronašao malo savjesti, ali prekasno." "Zvuči uvjerljivo", zaključi odbojno Jon. Okrenu se leđima Haldaneu kako bi se mogao obratiti Peteru i Randi. "Morat ćemo " "Jone!" Glas je bio toliko jak i prestravljen da su se svi morali okrenuti. Zamalo zaboravljen dok je Jon iznosio svoja otkrića, Marty je nastavio tipkati i zuriti u zaslon. "Nisu prestali. Oh, ne, ne, ne. Ne samo što su godinama stavljali virus u antibiotike, oni to rade i danas! Ovdje se vidi da će isporuka sa zaraženim ljekarijama krenuti danas, istovremeno kad i prva isporuka seruma!" Mrtva tišina zavlada u prostoriji. Pogledaše jedno drugo Jon, Randi, Marty, Peter i Mercer Haldane kao da nisu dobro čuli. Kao da nisu mogli čuti. U Jonovu glasu osjetila se zapanjenost. "Izaziva pandemiju bez kraja!" Randi dodade: "U usporedbi s kojom će atomska bomba nalikovati dječjoj igri." Peterove blijedoplave oči probodoše laboratorij. Prihvati ranjenu ruku, kao da se bol iznenada pojačao. "Moramo zaustaviti tog nitkova!" "Moramo se požuriti." Marty je i dalje čitao sa zaslona. "Blanchard će dobiti nešto više od dvije milijarde dolara, što će mu iz mnogih zemalja kao i iz Amerike biti doznačeno čim krene prva isporuka seruma iz tvornice." Okrenu se a oči mu se ispuniše bijesom. "A vaš Victor Tremont je, kako izgleda, nedavno otvorio bankovni račun na Bahamskom otočju. Vjerojatno za svaki slučaj, što mislite?" "Ako ga ne spriječimo danas", dometnu Randi, "još jedna isporuka virusa napustit će tvornicu, a Tremont će dobiti još milijardu dolara ili tako nešto." 450 "Ali kako ćemo ga zaustaviti?" reče Haldane kojemu su počele blijediti sve nade u iskup. "Za jedan sat Victor će primiti odličje, dok će pošiljka napustiti tvornicu. U Blanchardu će biti i predsjednik, a s njim tajna služba, FBI i svaki policajac koji bude slobodan u državi i mjestu." Jon kimnu. "Predsjednik." U glavi mu se počeo ocrtavati naum. "Tako ćemo zaustaviti Tremonta. Dokazat ćemo predsjedniku što Tremont čini." "Budemo li mogli doprijeti do njega", primijeti Randi. "S papirima u ruci, kao dokazima", dodade Peter. "To mora učiniti netko komu će on povjerovati. Ne diskreditirani znanstvenik, što sam ja kao AWOL, čovjek za kojim tragaju radi ispitivanja." "Niti ja, kao agentica Centralne obavještajne agencije koja je također već jamačno prokazana", zaključi mračno Randi. Marty, koji je i dalje ispisivao izvješća o projektu Hades, reče preko ramena: "Mogu li predložiti gospodina Mercera Haldanea, bivšeg predsjednika Blanchard Pharmaceuticalsa, koji je, barem na papiru, jedan od onih ogavnih urotnika?" Svi pogledaše sjedokosog čovjeka. On kimnu oduševljeno, ugledavši mogućnost ponovnog stjecanja samopoštovanja. "Da, sviđa mi se to. Reći ću predsjedniku baš sve." Ali onda mu ambicija uminu. "Victor neće dopustiti da dođem tako blizu." "Nisam sigurna da bi danas itko mogao pristupiti predsjedniku", suglasi se Randi. Jon naškubi usne, razmišljajući. "Sad smo ondje gdje smo i bili. Ali moramo spriječiti

Tremonta, bilo kako." "I to vrlo brzo", upozori Peter. "Onaj krvavi al-Hassan mogao bi se sa svojim pojaviti ovdje svake sekunde. A gdje smo onda?" "Tko će još biti na svečanosti?" zapitala se Randi. "Glavni vojni liječnik? Državni tajnik? Sef predsjednikova kabineta?" 451 "I oni će biti čuvani podjednako dobro", znao je to Smith. "Osim toga, da se ne pojavimo blizu pazit će i Tremontovi ljudi. Sila je ono čime se bave njegovi čuvari. Na neki način, oni su veća prepreka od tajne službe." Randi počne nagađati: "Kad bi se ondje našao netko od stranih državnika. To bi nam pružilo priliku da " "Pričekaj". Jonu je odjednom palo nešto drugo na um. Bio se smjestio u stolac pored Martvja. "Mart, možeš li upasti u televiziju zatvorenog kruga?" "Sigurno. Jednom sam već upao u CNN." Nasmija se svojoj psini. "Naravno, to je bila tek mala, mjesna postaja, a ja sam se nalazio u drugom studiju ali u istoj zgradi. Ne znam kako bi to išlo s televizijom državnih razmjera. Kakvi su kompjuterski kodovi. Dakako, morao bih uza se imati i televizijsku kameru." Mercer Haldane predloži nešto. "U Long Lakeu postoji mjesni studio." "Prenosit će izravno", prigovori Randi. "Osim toga, posvuda će stajati tehničari." "Snimat ćemo i mi, ako budemo morali. Mart, možeš li se odavde ubaciti u kabel?" "Mislím da mogu." "Dobro, to ćemo učiniti." 5 Peter je sumnjao. "Cijelo selo bit će puno policije." Pozornost im privukoše". pokreti na rubu prostorije. Stariji tehničar, koji je pronašao kutiju s priborom za prvu pomoć, uputio se prema njima. Zaboravili su strpati ga natrag u konferencijsku dvoranu. S lica mu je nestao svaki trag boje. "Nisam imao pojma o onome što ste otkrili. Ja sa bavim samo uobičajenim analizama." Ispruži ruku, kao da traži oprost. "I ja sam uzimao Blanchardove antibiotike. Imam obitelj koja " proguta slinu. "I oni su ih uzimali, i to godinama. Ja... Možda biste trebali znati da gospodin Tremont ima mali televizijski studio u ovoj zgradi. Dao ga je postaviti da bi mogao 452 održavati vezu s pogonom i mjesnim studijom, radi reklama, videa i prijenosa. Vrlo je moderan. Mogu vam pokazati gdje se nalazi." "Marty?" upita Jon. "Odande će mi jamačno trebati više vremena." Dvojio je. Nakon što je počeo blijedjeti prvi šok od zločinačkog Tremontova nauma, Smithov um bio je sada bistar i oštar. Kao da se nikad nije osjećao sposobnijim. Pogleda uru i počne davati naredbe. "Imamo četrdeset minuta." "Randi, nas dvoje krenut ćemo na svečanost da bismo predsjedniku uručili sve ispise. Ne budemo li se mogli približiti, barem ćemo izazvati gužvu i tako dati Martvju više vremena." Okrenu se Peteru. "Ti i Samson ostanite ovdje da štitite Martvja i Haldanea. Haldane, kad se jedanput pojavite pred kamerom, dobit ćete priliku da održite govor svog života." "I hoću." Bivši šef kimnu. "Možete računati na mene." Blijed od rane, Peter tek promrmlja: "Slatko dolazi na kraju." "Neka vam laboratorijski tehničar pokaže gdje se nalazi studio, a onu trojicu ostavit ćemo zaključane. Uzet ćemo sve oružje, kako bismo napravili što veću buku ako bude potrebno. Jasno?" Svi zakimaše. Nakratko se zagledaše jedno u drugo, kao da se žele ohrabriti. A zatim pohitaše na posao, napuštajući laboratorij. Peter, Marty i Haldane pošli su za tehničarom, stražnjim hodnikom. Jon i Randi krenuše prema svome unajmljenom vozilu. Randi je vozila brzo planinskom cestom, pod kasnopopodnevnom svjetlom. Na njih je šokantno djelovala ljepota i mirnoća 453 okolnog svijeta. Pola milje daleko od Tremontova prebivališta ugledaše oblak prašine. "Skreni!" odsiječe Jon. Uz škripu guma ona skrenu vozilo s ceste, među visoke borove. Jedna grana očešala se o vanjsko ogledalo. S Uzijem i jednom puškom M-16 u rukama, a on s ostalim dvjema puškama, iskočiše iz vozila i pojuriše pedesetak stopa unatrag. Kad su se okrenuli da pogledaju kroz drveće, ugledaše tri sportska vozila kako jure cestom. "Eno ga." Jon je prepoznao vitku spodobu al-Hassana, kako ga je zapamtio još iz Sierre, u prednjem sjedalu predvodničkog vozila. "Nikakvo iznenađenje." "Al-Hassan", prihvati Randi, koja ga je svojedobno zapazila pred Peterovim oštećenim kamp-vozilom. "Pucaj svime što ti je u ruci, kako bi pomislili da nas ima više. Ali nemoj pucati u gume." "Zašto ne, dovraga", upita Randi. "Želim da nas slijede, kako se ne bi našli u Tremontovoj kući." Služeći se objema rukama, skakali su s jedne na drugu stranu automobila i pucali. Uglavnom su pogadali zrak, ali prouzročili su dovoljno štete i tako natjerali vozače da potraže sklonište. Čim su kotači trećeg vozila skrenuli u stranu, Jon i Randi pojuriše do automobila. Randi je pohitala prema

cesti, i dok su se vozili mimo al-Hassana i njegovih ljudi, zapaziše da jedno sportsko vozilo ipak ima probušene gume. Bilo je nekorisno, ostavljeno među drvećem. "Prokletstvo", prokune Jon. "Peter i Samson obračunat će s njima, budu li morali." Na dvama ostalim sportskim vozilima bili su porazbijani prozori, ali nije bilo većeg oštećenja. I oni pohitaše prema cesti. Dvojica onih iz onesposobljenog vozila prvo su pogledali kroz retrovizor, a zatim se pridružili ostalima. Krenuli su u lov za 454 Jonom i Randi, prema glavnoj općinskoj cesti, milju i pol naprijed. "Drži se ispred njih sve dok ne dospijemo do Long Lakea", reče Smith. "Neka nas gone." "Slatko dolazi na kraju." Randi se posluži Peterovim riječima i strogo se nasmiješi. 455 47 16:52 Long Lake Village, država New York Na planinskom nebu sunce se spustilo nisko. Bilo je to jedno od onih lijepih popodneva u Adirondacku, od kojega su uzbuđeno drhtali svi ljubitelji prirode. Lišće visoke bjelogorice prelijevalo se u bogatim jesenskim bojama. Borovi kao da su rasli ravno u plava nebesa. Zrak je bio oštar i čist. Tratinčice su još uvijek cvjetale. Vani, na livadi, usred razvučenog kompleksa Blanchard Pharmaceuticalsa, uglednici okupljeni na tribini sjedili su u bijelim sklopivim stolcima, željno očekujući početak zbivanja na tom važnom skupu. Ispred tribine stajalo je razdragano mnoštvo. Dok je čekao ispod šatora podignutog da ga štiti, predsjednik Samuel Adams Castilla razmišljao je zadovoljno o svečanosti. Među okupljenima bijahu mjesni stanovnici, predstavnici većine zemalja na svijetu te urednici, kolumnisti i izvjestitelji iz svih mogućih medija ono što može samo poželjeti predsjednik koji želi da bude ponovo izabran. Povijesna svečanost bit će pre456 nošena u sve svjetske zakutke i, što je daleko važnije, cijelom američkom narodu koji biga trebao jednodušno izabrati. Pored predsjednika stajao je Victor Tremont, čiji je pogled polagano kružio nad sve brojnijim mnoštvom. Njegove misli bile su mnogo manje vedre. Izjedala ga je neka nejasna slutnja, kao da se sad ponavlja onaj davni događaj kad ga je otac upozorio: "Nitko ne može imati sve, Vic." Uvjeravao je sebe kako nema razloga za malodušnost, ali kao da se nije mogao otresti brige. Onaj paklenski Smith i ona glupa agentica Centralne obavještajne agencije, Russelličina sestra, opet su umakli unatoč trudu al-Hassana i njegovih ljudi. Jednostavno su se izgubili, a Tremont se otada nije čuo s al-Hassanom. Iako se pouzdavao da je pripravan za svaku nevolju, bio je zabrinut, pa je u gomili tražio bilo kakav trag onog para. Pred Bogom je zažalio što je odgovorio na telefonski poziv Sophie Russell. Zašto se ona prisjetila onoga kratkog susreta prije više od dvanaest godina? Valjda slučajno. To je bilo ono nepredvidljivo, što se uvijek događa. Ali ništa ga neće zaustaviti. Upravo je iznova promišljao sve mogućnosti, kad limena glazba poče svirati "Pozdrav zapovjedniku". "Krenimo", reče olakšano predsjednik. "Ovo je veličanstven događaj, doktore Tremont. Uživajmo u njemu što više možemo." "Prihvaćam, gospodine predsjedniče. I još jedanput hvala na ukazanoj časti." On i predsjednik izadoše iz šatora u pratnji tajne službe. Pljesak je počeo slabašno, no ubrzo je gromovito odjeknuo. Dva čovjeka smiješila su se i domahivala. Slijedeći upute koje su mu bile priopćene ranije, Tremont je propustio predsjednika da prvi zakorači na tribinu. Slijedio ga je, nastojeći prisjetiti se svih pojedinosti u toj uzbudljivoj prigodi. Tribina je bila ukrašena jardima i jardima crvene, bijele i plave tkanine za zastave. Na čelu tribine ukazivao se plavi i zlatni predsjednički štit. Iza 457 tribine uzdizao se golemi zaslon zatvorenog televizijskog kruga, kako bi svatko mogao vidjeti uglednike iz cijelog svijeta koji će svojim govorima sudjelovati u svečanosti. S predsjednikom na čelu, uspeli su se uz neprekidan pljesak. Uglednici poredani u šest redova sjedala skočiše na noge da pozdrave predsjednika. Bili su tu svi članovi kabineta, među njima i ozarena Nancy Petrelli, predsjedatelj Zajedničkog štaba sa svojim pomoćnikom, general bojnikom Nelsonom Casparom, predstavništvo kongresmena države New York i veleposlanici pedeset zemalja. Na tribini, uz ostale je pljeskao i glavni vojni liječnik Jesse Oxnard, koji se isticao golemom glavom i brcima. Napokon iskorači i poče držati uvodnu riječ. 17:30 Jon i Randi stajali su u gomili, blizu njezina zaleđa, razdvojeni jedno od drugoga nekoliko jarda. Uspjeli su umaći svojim, djelomice onesposobljenim progoniteljima i stići do Long Lakea prije pola sata.

Ondje su, hodajući napućenim pločnicima, potražili mogućnost da se preruše. Napokon pronadoše u glavnoj ulici trgovinu odjećom, zatim trgovinu igračkama i ljekarnu. Glavna ulica bijaše zapravo jedna od onih cesta koje su bile probijene kroz divljinu Adirondacka. Opskrbili su se u sve tri trgovine, i onda povukli u javni nužnik. Kad su odande izašli, Jon je bio tamniji i nalikovao je ljudima iz toga planinskog kraja. Imao je na sebi nezgrapne lovačke hlače i lovački ogrtač, a krasili su ga neuredni crni brci skinuti s dječje maske. Randi je bila u mišje sivoj haljini i cipelama s ravnim petama, a kosa joj je bila zatamnjena kremom za cipele. Povrh nje nosila je slamnati šešir. 458 Strani promatrači i novinari privukli su opću pozornost, pa ih je radoznalo pogledalo tek nekoliko pojedinaca. Ipak, s ruba mnoštva i sa same tribine tajna služba, FBI i ljudi iz Blanchardove sigurnosti neprekidno su motrili gomilu, spremni na svaki izazov. Jon i Randi često su mijenjali položaj. Bijahu pognuti i tihi, ali s prijaznim osmijehom na licu. Držali su se opušteno. Kad je kapela zasvirala "Pozdrav zapovjedniku" i pogledi svih usmjerili se prema predsjedniku Castilli i Victoru Tremontu, Randi se primaknu Jonu da mu prišapne: "Žena kratke srebrnaste kose i u pletenoj poslovnoj haljini je Nancy Petrelli, a general u drugom redu, iza admirala Brosea, je Nelson Caspar." "Pretpostavljam da su tu negdje Ben Sloat i general Salonen." Njhov je naum bio jednostavan. Probit će se naprijed i privući osobnu predsjednikovu pozornost izvikujući svoja objašnjenja. Domahivat će dokumentima. Optuživati Tremonta i njegove suradnike pred očima mnoštva, natjeravši možda nekoga da padne u paniku. Naposljetku, uvjerit će predsjednika da ih mora saslušati. Uostalom, ovo je javni skup. Sve to u najboljem slučaju. U najgorem, svojim bi ispadima pružili priliku Martvju da se ubaci u televiziju zatvorenog kruga, pa bi Mercer Haldane mogao potvrditi sve što su oni ustvrdili. Ali prije svega, moraju se provući kroz gomilu ne privlačeći pozornost stotina javnih i privatnih agenata, koji su pazili da se ne pojave uljezi, izazivači nereda, teroristi... i oni. 17:09 Jezero Magua Našavši se u omanjem televizijskom studiju, Marty je počeo divlje raditi za kompjuterom u modernoj kontrolnoj sobi. 459 "Gdje si, životinjo! Znam da si tu negdje. Daj mi kod i lozinku, proklet bio! Još jedanput, telefonska kompanija je..." Dotle je Mercer Haldane čekao u studiju, s četvoricom tehničara i hrpom uvećanih kompjuterskih ispisa u ruci. Iza njih širila se golema fotografija šumovitog krajolika Adirondacka, s visokim vrhuncima Whitefaceom i Marcvjem u pozadini. Haldaneovi obrazi bijahu znojni. Dok je promatrao Martvja kroz prozor kontrolne sobe, stalno je otirao znoj. Cesto i napeto pogledavao je uru. "... U redu, evo ga! Imam te. Sad sam u telefonskoj kompaniji. Sad veza s mjesnim kablovskim odašiljačem. Daj... daj... Znaš da te želim naći... da, tu je to... prokletstvo!..." Uz studijska vrata Peter je držao stražu, osluškujući svako moguće upozorenje od Samsona. I on je zagledao uru, dok je promatrao kako se Marty očajnički napreže. "... Ah, dobio sam te. Sad kontrolna soba. Idemo, idemo... grom i pakao! Nećeš me zaustaviti... ne možeš!" Dok je tražio ulaz u sustav, znoj je kapao s Martvjeva lica. 17:12 Long Lake Village Dok je glavni vojni liječnik govorio, izlažući vrline Victora Tremonta i mudrost predsjednika, Jon i Randi primicali su se naprijed u paralelnim, pomalo konvergentnim putanjama. Jon je ugledao Tremontova plaćenog ubojicu, Nadala al-Hassana, u razgovoru s čovjekom koji je nalikovao glavnom agentu FBI-a. Al-Hassanova ruka lebdjela je nad gomilom dok je držao gomilu fotografija. Jon nije morao mnogo nagađati čije su to snimke. Suzdržao se da ne uzdahne. Glavni vojni liječnik zaključio je uvodnu riječ i na podiju se pojavio predsjednik. Dok je pogledom polagano obilazio mnoštvo, a zatim se okrenuo uglednicima iza sebe, predsjednik je imao svečan izraz. Pogled mu je učinio puni krug, obuhvativši i budnu tajnu službu kao i Tremontovo osiguranje, dok se naposljetku nije ponovo suočio s okupljenim mnoštvom. "Vremena su užasna", poče. "Svijet pati. Milijuni su pomrli, a ipak, ovdje smo se okupili da nešto proslavimo. S mnogo raz loga. Čovjek kojega ćemo počastiti odličjem, s razlogom će ući u povijest ne samo kao vizionar, nego i kao veliki humanitarac. On..." Dok je predsjednik nastavlja sve glasnije, ali odmjereno, Jon i Randi neprekidno su se približavali, katkad samo nekoliko koraka, a katkad i više. Pazili su da nikog pritom ne naljute, da

ne privuku bez potrebe ničiju pozornost. I da izgledaju zane seni govorom predsjednika koji se već približio zaključku: "... Neizmjereno sam zadovoljan što mogu uručiti najviše civilno odličje doktoru Victoru Tremontu, suncu koje će uskoro obasjati ovu golemu tminu u kojoj smo se svi našli." Nastojeći izgledati ozbiljan ali počašćen, skroman ali jak, Victor Tremont pristupio je podiju zapravo s grotesknom grimasom. Odličje je uručeno i prihvaćeno u priličnoj zbunjenosti, dok se na golemom TV ekranu, lebdeći iznad svih, ukazala, slika britanskog premijera. 17:16 Pogled crnih očiju Nadala al-Hassana polagano je kružio nad rastućom gomilom. Lice mu bijaše bezizražajno, a tamnoputa i uska glava micala se, kao bogomoljkina, nad ovim ili onim licem koje je podsjećalo na jednu ili drugu njegovu žrtvu, na neko j rame koje mu je bilo poznato, na vojničku spodobu nekoga u j nabijenoj gomili. k 461 Oni su tu negdje, bio je siguran. Smith je snalažljiviji i opasniji neprijatelj nego što je to mogao i pretpostaviti. Imao je malo povjerenja u državnu ili mjesnu policiju iz toga rustičnog mjesta, u McGrawovu privatnu sigurnosnu silu sastavljenu od starih vojnika i umirovljenih policajaca, pa čak i u FBI. Usto, bio je posve uvjeren da će tajna služba svoju budnost ograničiti na neposrednu predsjednikovu sigurnost. Zaštita Victora Tremonta i projekta Hades prepuštena je njemu. Dok je promatrao gomilu, oči su mu se stiskale. U hladnom sumraku, rupice na licu visokoga čovjeka pričinise se još dubljima. Udisao je oštar vonj dima od drveta, što se širio studenim zrakom. Taj ga je vonj podsjetio na njegovu mladost nomada, koji se grije uz logorsku vatru u sjevernom Iraku. Ali na tim se uspomenama nije htio zadržati. Dospio je već daleko od tih svojih bijednih početaka, a projekt Hades bit će vrhunac toga dugog bijega. Nitko ga neće spriječiti. Ugledao ih je u trenutku dok je o tome razmišljao. Smith se prikrio u nezgrapnim lovačkim hlačama i lovačkom ogrtaču i na sebi je imao neuredne crne brkove. Agentica Centralne obavještajne agencije nosila je sivu haljinu, imala je kosu zatamnjenu kremom za cipele i na njoj slamnati šešir. Ali njemu nisu mogli izmaći. Prišapnu McGrawu i krenu naprijed, gurajući se kroz mnoštvo. Obuzelo ga je oduševljenje. 17:16 Jezero Magua Umornih očiju i savijenih leđa, lica tako pripijenog uz tipkovnicu da mu je znoj kapao po tipkama, Marty se borio da svlada posljednju prepreku i preuzme nadzor nad kablovskim 462 prijenosom. Već dugo je prestao mrmljati i vikati. Obuzela ga je šutnja, duboka i puna odlučnosti. Mercer Haldane i tehničari uz njega stajali su pred jedinom kamerom. Bila je uključena, fokusirana i čekala je. Pokušavao je obrisati znoj pod jarkim osvjetljenjem. Nitko nije čavrljao. Prostorija je bila puna napetosti. Peteru, uz vrata studija, već je dojadilo držati stražu. Nije mogao čuti ništa drugo izuzev tišine koja je bila sveobuhvatna. Nije znao što se događa u Long Lakeu, ali znao je da govori traju već barem deset minuta. Nadao se da su se Jon i Randi već približili tribini te da će uskoro početi iznositi optužbe pred predsjednikom, mnoštvom, tajnom službom, Tremontom i televizijskim gledateljstvom širom svijeta. Optužbe koje, međutim, neće moći dokazati... osim ako se Marty za nekoliko sekunda ne uspije uključiti u prijenos. 16:17 Long Lake Village Jon i Randi dospjeli su već do drugog reda zbijenoga gledateljstva. Točno ispred njih nalazila se tribina sa šarolikim domoljubnim ukrasima. Svi okupljeni uglednici, Victor Tremont i predsjednik zurili su u golemi lik prvog ministra koji je sipao pohvale i zahvale Victoru Tremontu. Jon udahnu i kimnu Randi. Probiše se posve naprijed i počеше dovikivati predsjedniku koji je bio okrenut leđima. Smith doviknu: "Tremont je varalica i masovni ubojica!" Mahnu ispisima tajnih izvješća. "Sam je izazvao pandemiju! Radi novca. Da bi iz svijeta iscijedio milijarde!" Predsjednik se na prvi Jonov povik zapanjeno okrenuo. 463 Victor Tremont suoči se s dvojcem, uzvraćajući povicima: "Oni su naoružani! Taj čovjek je bjegunac iz vojske, lažni znanstvenik i ubojica. Pucajte u njega!" Tajni službenici skočiše s tribine i pojuriše prema Jonu. Sad je Randi počela dovikivati: "Tremont i dalje širi zarazu među milijunima! Svojim antibioticima prenosi na njih virus. Isporučuje svakodnevno zaražene antibiotike. Čak i danas!" Nadal al-Hassan i njegovi ljudi počеше se probijati kroz gomilu prema njima. Jack McGraw izvikivao je naredbe svojim ljudima. Jon se pokušao oteti stisku tajnih službenika. Uspio je domahnuti papirima. "Imam dokaze! Imam

njihove bilješke... " Tajna služba obori ga na tlo. FBI i ostali tajni službenici pograbiše Randi. Bol joj zahvati ramena. Otkrili su njezin Uzi. "Naoružana je!" Nadal al-Hassan već se našao nadomak. Imao je oružje. 17:18 Jezero Magua Marty viknu u mikrofon. "Ušli smo!" Peter dodade: "Krenite!" Mercer Haldane zagleda se u kameru, duboko udahnu i počeo govoriti. 17:18 Long Lake Village Na tribini, nekoliko tajnih agenata ščepaše predsjednika da ga maknu na sigurno. Golemi zaslon iznad gomile zatamnio se na trenutak, a onda se pojavi Haldaneova kuštrava bijela kosa i dostojanstveno lice. 464 Bio je u tajnom laboratoriju. Iza njega, četiri laboratorijska tehničara domahivala su uvećanim ispisima koji su značili osudu. Promatrajući odozdo, iznenađena gomila odjednom je zašutjela. "Moje je ime Mercer Haldane", njegove riječi odjeknuše, jer je Marty uspio nekako pojačati zvuk. "Do prošlog tjedna bio sam predsjednik i glavni operativac kompanije Blanchard Pharmaceuticals. Mogu vam reći nešto novo o virusu, i to morate pozorno saslušati. O tome ovise vaši životi. Victor Tremont nametnuo nam je veliko zlo." Pažnja svih prikovala se na govornika, uključujući i tajnu službu. Svi bijahu šokirani tim riječima. "Prije deset godina Victor je počeo ostvarivati monstruoan tajni plan. Nazvao ga je projektom Hades. Tijekom Zaljevskog rata inficirao je dvanaest vojnika, po šestoricu na svakoj strani, jedinstvenim i smrtonosnim virusom što ga je bio pronašao u peruanskoj džungli. Zatim je virusom zarazio Blanchardove antibiotike koje je isporučivao širom svijeta. Virus je bio uspavan " Na tribini, predsjednik je počeo slušati. I dalje okružen budnim agentima, zagledao se u golemi zaslon, žmirkajući dok je slušao Haldaneovu ispovijed. I uglednici su počeli slušati. Mnoštvo se sablasno stišalo dok je Mercer Haldane iznosio podatke, datume, brojke. Mnoštvo počeo mrmljati, isprva tiho, poput dalekog tornada, a zatim sve glasnije. Tajni agenti popustiše^ pritisak na Jonu i Randi. Haldane je pokazao popis šefova i dioničara tajne korporacije VAXHAM. U gomili se začuše glasovi razumijevanja i odobravanja. Uto predsjednik nešto naredi. Tajni agenti i FBI stadoše uz Nancy Petrelli, generala Caspara, Bena Sloata, ljutitoga generala Salonena i četvoricu šefova VAXHAM-a. Predsjednik obide pogledom nazočne. "Dovedite ono dvoje koji su dovikivali. Želim vidjeti podatke koje su mi htjeli pokazati." 465 Randi se ote agentima, skoči na tribinu i uruči ispise predsjedniku Castilli. "Gospodine, morali biste odmah dati uhititi Victora Tremonta, jer će inače umaći i prenijeti milijarde dolara na račune na dalekim otocima." Predsjednik pogleda papire i nešto naredi. Tajna služba i agenti FBI-a razidoše se u potrazi za Tremontom. Njihov šef skoči na tribinu. "Nije ovdje, gospodine predsjedniče. Victor Tremont je nestao!" I Randi obide pogledom. Javi se: "Nestao je i Jon!" "Pronađite ih", viknu predsjednik. 17:36 Prostori u skladišnom podrumu glavne zgrade Blanchard Pharmaceuticalsa bili su sjajno osvijetljeni i nakrcani kutijama, ormarima te odbačenim pokućstvom i opremom. Ispod te razine prostirala se još jedna razina koja je bila slabije osvijetljena. Tu su se nalazili strojevi i uređaji za zagrijavanje i kondicioniranje zraka te pogon goleme dvokatne građevine. Čulo se tiho zujanje. Ispod svega nalazila se i treća razina. Rijetko posjećivana. Bila je tamna, vlažna i optočena uskim hodnicima. Ali u njoj nije carevala tišina brzi koraci počeli su odjekivati od zidova kad su se ondje našli Victor Tremont i Nadal al-Hassan, odlučni kao ljudi koji znaju kamo idu. Oba su bila oboružana. Prošli su kroz neka obična čelična vrata s desne strane. Nisu se zaustavili, nego su prosljedili do zida na samom kraju. Taj zid bio je podjednako gladak i neprekinut kao i ostali u vlažnom podrumu. Naizgled je to bio tek kraj hodnika. Victor Tremont izvuče iz odijela crnu kutijicu. Nadal al-Hassan, sa spremnim oružjem, oprezno je motrio postrani hodnik. 466 Tremont pritisnu gumb na kutijici. Cio zid teško je kliznuo ulijevo, otkrivši skrivena nadsvedena vrata, načinjena od najčvršćeg čelika što se mogao pronaći u vrijeme kad je građevina, po Tremontovoj naredbi, bila podignuta u divljini Adirondacka. Tremont se tresao. Okrenu kombinacijsku bravu, a masivna vrata uzdigoše se nekoliko milimetara na pneumatskim podizačima i polagano se otvoriše. "Lukavo", reče Jon kad je istupio iz glavnog hodnika, držeći Berettu obim rukama. Uperi je prema dvojici bjegunaca koji su ga ugledali. Dok je Mercer Haldane govorio pred

zanijemjelim mnoštvom, Jon je vidio Tremonta kako se iskrada. Okružen mnoštvom, nije se mogao kretati onoliko brzo koliko je to želio. Ali ipak je pronašao Tremonta. Nadal al-Hassan nikad nije oklijevao. Tanak osmijeh proširi se njegovim uskim licem. Izvuče Glock i opali prije nego što se po hodnicima stišao odjek Jonove riječi. Metak je promašio Jonov vrat za širinu dlake. Ni Jon nije oklijevao. Svi užasi proteklih dvaju tjedana prohujali su kroza nj u jednom nezaboravnom hipu. Povuču obarač i al-Hassan pade naprijed, bez glasa. Ležao je s onim svojim orlovskim pogledom, dok mu je krv curila iz glave po sivom betonskom podu. Hitac Victora Tremonta također nije promašio. Poput ledene igle zabio se u gornji dio Jonove lijeve noge. Metak ga je bacio na zid, pa je drugi i treći Tremontov hitac promašio, odbivši se od zida i završivši negdje u glavnom hodniku. Oslonjen o zid, Jon se borio da zadrži svijest. Još jednom je opalio. Metak je pogodio Tremonta u desnu ruku, odbacivši ga prema poluotvorenim vratima. Revolver mu je iskliznuo i, uz metalni zvuk, nalik krikumu umirućega, otkotrljao se po podu. Vukući krvavu nogu, Jon se počeo primicati masovnom ubojici. 467 Tremont nije ustuknuo. Podiže glavu, a u zažarenim očima ogledala se izvjesnost da svaki čovjek ima svoju cijenu. "Dat ću ti milijun dolara! Pet milijuna!" "Nemaš milijun. Ne više. Ti si mrtvac. Završit ćeš na električnoj stolici." "Neće me pronaći." Skrenuo je pogled prema poluotvorenim vratima. "Uništio sam nacрте. Nitko ne zna za ovaj izlaz. Sagradili su ga stranci. Novac je već transferiran onamo gdje ga nitko neće pronaći." "Znao sam da imaš neki naum." "Nisam budala, Smithe. Nikad me neće pronaći." "Nisi budala", složi se Smith. "Samo hulja. Ubojica milijuna. Ali to je statistika. Svijet će zbog toga obračunati s tobom. Ali ti si ubio Sophiju, a to je osobna stvar. Ja ću odlučiti što mi je činiti. Dokrajčio si njezin život mahnuvši rukom "Eliminirajte je". Sad je red na meni." "Stani! Dat ću ti pola. Pola milijarde dolara. I više!" Tremont ustuknu prema masivnim čeličnim vratima, sagnuvši se. Jon je hramajući krenuo naprijed, držeći Berettu obim rukama. "Volio sam je, Tremonte. Ona je voljela mene. Sad ćeš " Iza Jona javi se Randi. "Ne, Jone. Nemoj. Nije vrijedan truda." "Sto ti znaš? Volio sam je, dovraga." Prst mu se ukoči na okidaču. "On je gotov, Jone. Dolazi FBI. I tajna služba. Sve su već pohvatali. Serum je krenuo da spriječi umiranje, a svi antibiotici zaplijenjeni su. Neka se oni s njim obračunaju. Neka se njime bavi svijet." Na Smithovu licu vidjela se žestina. Oči su mu nalikovale dvama komadima zažarenog ugljena. Brada mu se tresla. Krenu još korak naprijed, sa spremnom Berettom, samo nekoliko inča od drhćućeg Tremontova lica. Drznik je pokušao ponovo progo468 voriti, reći nešto, ali usne i jezik bili su mu presuhi. Začuo se tek šapat. "Jone?" njezin glas bio je odjednom mekan i blizak. Pogleda iza sebe i ugleda Sophiju. Bijaše to njezino ljupko lice, njezine široke i umne oči, slatki smiješak. Zatrepta. Ne, bila je to Randi. Sophia. Randi. Zatrese glavom da se pribere. Znao je što hoće Randi, i što bi htjela Sophia. Još jednom duboko udahnu. Još jednom je pogledao Tremonta koji se tresao. A onda spusti cijev i ustuknu, vukući ranjenu nogu. Odmaknu se od Randi dok su dolazili agenti tajne službe i FBI-a. Neki agenti ispružiše ruke da ga zaustave. "Pustite ga", reče Randi nježno. "Bit će mu dobro, ali pustite ga sada." Jon ju je čuo iza sebe kako govori, ali poplava suza zaslijepila mu je oči. Nije mogao zaustaviti suze. A nije to ni htio. Polagano su klizile. Ude u glavni hodnik i poče šepesati prema udaljenim stubama. 469 Šest tjedana poslije, na početku prosinca Santa Barbara, Kalifornija Santa Barbara... zemlja palmi i grimiznih smiraja sunca. Galebova koji poranjaju i blještavih jahti s bijelim jedrima koje plove tirkiznim kanalom. Ljupkih mladih žena i zgodnih muškaraca u oskudnoj odjeći za kupanje. Jon Smith, doktor medicine, bivši pripadnik vojske Sjedinjenih Država, pokušavao je obuzeti misli mlakom ljepotom tog udobnog raja u kojemu se svako naprezanje pričinjalo besmislenim, a život, priroda i sanjarenja bijahu sve. Bilo je teško dobiti razrješenje od vojne obveze. Nisu ga htjeli pustiti, no on je znao kako nema drugog načina da pronade smisao života. Pozdravio se s prijateljima u USAMRIID-u, provevši mnogo vremena u nekadašnjem Sophijinu uredu. Neki ambiciozni mladi čovjek, s dobrim vjerodajnicama, već je razasuo svoje stvari na mjestu gdje su se nekad nalazili njezina pera, bilješke i parfemi. Jon se zadržao i u vlastitom uredu, koji je bio prazan, u očekivanju

budućeg korisnika. Nije pritom bio osobito tužan.. Kad je došao da se oprostí od novog ravnatelja, kao da je čuo nekad bučnoga generala Kielburgera. Novi šef isticao se uljudnošću koju nitko ne bi očekivao. Zatim je posjetio kompaniju koja je bila vlasnik njegove kuće, kako bi je prodao. Znao je da nikad više neće moći ondje živjeti, bez Sophije. Mračni incident s projektom Hades obuzimao je medije tjednima, kako su dolazila na vidjelo nova otkrića o Victoru Tremontu i događala se nova uhićenja nekoć uglednih javnih i pri 473 vatnih službenika. Optužbe protiv Jona Smitha, Randi Russell i jednog tajanstvenog Engleza bijahu potihno odbačene. Svi su oni odbijali intervjuje ili bilo kakvu službenu zahvalnost za ono što su učinili. Pojednostosti su uostalom prešućene, uz objašnjenje da je posrijedi državna sigurnost. Jon nije bio oduševljen kad je neka poduzetna novinarka iščeprkala pojednostosti o njemu koje su se ticale USAMRIID-a, Somalije, Zapadnog Berlina i Pustinjske oluje, pokušavajući pronaći vezu između tih događaja i njegova uspješnog djelovanja protiv Victora Tremonta i njegovih kohorti. Tješio se pomišlju da će vrijeme proteći, i druge novosti osvanuti na glavnim novinskim naslovima. Ako bi se negdje sklonio i prekinuo sve veze... zanimanje za njega oslabjelo bi. U knjizi povijesti ne bi više bio ni bilješka pod crtom. Zaustavio se jedan dan u Council Bluffsu, Iowa, da još jednom pogleda grad svog rođenja. Prošetao se središnjim parkom s vodoskokom i visokim lijepim drvećem, a zatim se zaputio do avenije Bennett i sjeo da pogleda srednju školu Abrahama Lincolna, sjećajući se Billa i Martvja, dana njihove mladosti. Onda je sve bilo mnogo jednostavnije. Dan poslije odletio je do Kalifornije i smjestio se u ovome mirnom pueblu s krovovima pod crvenim klupama. Unajmio je ljetnikovac uz obalu, pored Remakove kuće u Montecitu i dva puta tjedno igrao poker s nekoliko sveučilišnih profesora i pisaca. Hranio se u mjesnom restoranu, šetao plažom... i nikad nije ulazio u razgovore s neznancima. Nije imao što reći. Danas je sjeo za svoj pisaći stol, bos i u šorcima. Promatrao je otoke obrubljene oblacima. Zrak je mirisao po morskoj soli. Premda je bilo svježije, sunčeve zrake grijale su mu kosti. Skočio je kad je zazvonio telefon. "Hej, vojnice!" U Randinom glasu osjećala se vedrina i prijaznost. Isprva ga je nazivala zamalo svakodnevno. Bilo je i nekog posla oko Sophijinih stvari i njezina stana, no to su oboje obavili najbrže što su mogli. Jon i Randi uzeli su sebi ono što im je od njezinih stvari bilo najdraže, kako bi im uspomene ostale prisne. Ali onda je Randi nastavila telefonirati, nekoliko puta u tjednu, i on je shvatio da ga ona provjerava. 474 Začudo, brinula se. "Hej, špijunko", odgovori on. "Gdje si sada?" "U Washingtonu. U velikom gradu. Pamtiš li ga? Završavam dosadni posao u skupini za razmišljanje. Oh, kakav je to bio pustolovni život! Ne vjerujem da će mi uskoro nešto povjeriti, ali imam predosjećaj da kuhaju nešto golemo. U međuvremenu, zaključili su kako treba da se odmorim. Zašto me ne bi posjetio za Božić? Sve to sunce i prekrasno vrijeme, mora biti da ti idu na živce." "Naprotiv. tjsavršeno mi odgovaraju. Ja i Santa Barbara izvrsno se slažemo. Lijepo ću se provesti." "Nedostajat ćemo ti ja i Marty. Znam da će biti tako. S njim ću večerati na Božić. Naravno, on se ne da iz svoga ljetnikovca, pa ću ja otići onamo." Nasmija se. "Samson je postao sastavnim dijelom njegove tvrđave. Trebao bi ih vidjeti zajedno. Marty je osobito ponosan na to kako Samsonu curi slina iz očnjaka. On tvrdi kako Samson drži pod nadzorom tu spontanu tjelesnu funkciju." Zastade. "Ti si doktor. Što misliš?" "Mislím da su oba šašavi. Tko će kuhati?" "Ja. Različito od njih, ja nisam šašava. Mislím da mi treba nešto jestivo. Što bi ti volio tradicionalnog purana? Što misliš o uvijek istom kotletu? Ili o božićnoj guski?" Sad je na njemu bio red da se nasmije. "Nećeš me natjerati da dođem. Barem zasad." Pogleda mirni Tihi ocean, obasjan suncem. U Santa Barbari Sophija i Randi su odrasle. Onog dana kad je doputovao provezao se pored njihova nekadašnjeg doma. Bijase to ljupka hacienda na padini, s panoramskim pogledom na ocean. Randi ga nije pitala je li pohodio tu kuću. Još uvijek je bilo nečega što nisu htjeli spominjati. Razgovor je potrajao još pet minuta, a onda su se pozdravili. Kad je spustio slušalicu, Jon pomisli na Petera, koji se vratio u svoje kalifornijsko pribježište čim je dobio dopuštenje da napusti Washington. Rane su mu bile površne, onakve kako je to i Jon dijagnosticirao, a jedino ga je stalno boljelo

lomljeno rebro. Prošlog tjedna Jon ga je nazvao da vidi kako se osjeća, ali nitko se nije odazvao. Ostavio je poruku. Za manje od jednog sata neki 475 službeni glas obavijestio ga je kako se gospodin Howell nalazi na dužem odmoru, pa neće biti dostupan mjesec dana ili, možda, i dulje. "Ali nemojte se obeshrabriti, gospodine Smith", rekao mu je glas. "Gospodin Howell javit će vam se čim to bude moguće." Prevedeno: Peter je bio na nekom zadatku. Jon prekriži ruke i sklopi oči. Blagi povjetarac s pučine zanosio mu je kosu i izazivao zveckanje prozorskih stakala na terasi. Pas je lajao negdje daleko na plaži. Djeca su se smijala. Galebovi su kliknuli. Ispruži bosa noge na ogradi i počeo osjećati pospanost. Iza njega netko upita: "Jeste li već dovoljno uživali u miru i tišini?" Jon skoči. Nije čuo otvaranje vrata ili korake po drvenom podu terase u kući koju je unajmio. Automatski pruži ruku za Berettom, ali ona je bila zaključana u sigurnosnom pretincu, u Washingtonu. Samo na trenutak ponovo se našao na tragu Victora Tremonta, oprezan i napet... ali živ. "Tko ste vi, dovraga?" Okrenu se. "Pukovniče Smith, dobar dan. Ja sam jedan od vaših obožavalaca. Zovem se Nathaniel Frederick Klein." U prolazu između kuće i terase stajao je čovjek osrednje visine, odjeven u zgužvano odijelo boje ugljena. U lijevoj ruci držao je aktovku od teleće kože. Desnom rukom stiskao je palac u džepu. Kosa mu je bila prorijeđena, naočale, obrubljene žicom, visoko su stajale na dugom nosu, a blijeđa kosa nije vidjela sunca barem od prethodnog ljeta. "Ja sam doktor Smith", Jon ga ispravi. "Upravo ste prispjeli iz Washingtona?" Klein se kratko nasmiješi. "Dakle, doktor Smith. Da, došao sam ovamo ravno iz zračne luke. Želite li pogadati?" "Ne vjerujem. Nalikujete čovjeku koji ima mnogo toga reći." "Zaista?" Sjede u stolac na terasi. "Zvuči vrlo lukavo. Uostalom, iz svega što sam dočuo, proizlazi da je to jedna od vaših najvrednijih osobina." On munjevito iznese cijelu kratku povijest Jonova života, od rođenja do školovanja i boravka u vojsci. 476 Dok je on govorio, Jon oćuti kako tone sve dublje u naslonjač. Ponovno sklopi oči. Uzdahnu. Kad je Klein dovršio, Jon otvori oči. "Imate sve to u vašoj aktovki, pretpostavljam. Naučili ste napamet tijekom leta." Klein dopusti sebi smiješak. "Zapravo i ne. Dobio sam na čitanje sve magazine ovog mjeseca. Pri kraju sam. Let mi je pružio priliku da pročitam još ponešto, na primjer Field and Stream. Takve stvari." Popusti kravatu, a ramena mu se opustiše od umora. "Doktore Smith, prijeći ću odmah na stvar. Vi ste ono što mi nazivamo mobilnom šifrom." "Sto to?" "Mobilna šifra", ponovi. "Vi ste sad opušteni. Ali proživjeli ste užasnu tragediju koja je nepovratno promijenila vaš život. Vi ste, ipak, još uvijek doktor, i znam što vam to znači. U mišićima nosite trening, znanost i inteligenciju, i pitam se što bi vam još moglo biti važno. Nemate obitelj, a imate samo nekoliko bliskih prijatelja." "Tako je", odvratilo kiselo Jon. "Ali ne kanim se zaposliti." Klein se nasmija. "Teško. Bilo koja od međunarodnih privatnih istraživačkih agencija rado bi vas primila. Oćito, ništa od toga ne bi vam se svidjelo. Jedan pogled na vaš resume dostajat će da uvjeri svakoga razumnoga da ste vi čovjek sam sebi dovoljan, što znači da ste, unatoč godinama provedenim u vojsci, neukrotivi. Volite sami voditi svoju predstavu, ali svejedno ste obuzeti domoljubljem i odanošću načelima koja su vam učinila život u vojsci privlačnim, a to biste teško ponovo našli u bilo kojem poslu." "Ne namjeravam se baviti bilo kakvim poslom." "Dobro. Vjerojatno griješite. Nije baš da ne biste voljeli nešto započeti. Ima u vama nećega poduzetnog. Kad biste na to bili prisiljeni, svladali biste sve paklene prepreke da učinite nešto, da to nešto bude silno uspješno i da ide glatko kao vruć noć kroz maslac. Vi biste učinili sve ili ništa ne biste ni započeli. Po definiciji, poduzetni ljudi loši su upravljači. Brzo im sve dosadi." "Mislite da ste me ocrtali. Tko ste vi, dovraga?" 477 "Odmah ćemo doći do toga. Kao što rekoh, "mobilna šifra". Mislim da sam razjasnio ono što je tu "mobilno". "Šifra" se odnosi na pitanje koliko su vas nesretna zbivanja u listopadu promijenila. Vanjske promjene lako je razabrati napustili ste posao, prodali kuću, krenuli na hodoćašće u prošlost, ne želite više vidati stare prijatelje, živite daleko u pokrajini. Jesam li što izostavio?" Jon kimnu sam sebi. "U redu, zagrizao sam udicu. Prijedimo na unutarnje promjene. Ali ako je ovo neka terapija, vjerujte mi, nisam sklon." "Dirljivo. To je valjalo očekivati. Kao što sam rekao, ne

znamo odnosno, vjerojatno ne znate ni vi koliko vas je to promijenilo iznutra. U ovom trenutku vi ste, zapravo, šifra samom sebi kao i drugima. Ako imam pravo, čini mi se da se ne snalazite u svijetu, kao da ste izgubili svoje mjesto u njemu. Također, kao da ne možete pronaći razlog da nastavite živjeti." Klein zastade i glas mu se smekša. "I ja sam izgubio svoju ženu. Od raka. Molim, stoga, da shvatite koliku simpatiju osjećam prema vama." Jon proguta slinu. Nije ništa odgovorio. "I zato sam ovdje. Ovlašten sam da vam ponudim uposlenjekoje će vas privući." "Niti trebam niti želim posao." "Nije riječ o poslu ili o novcu, premda biste bili dobro plaćeni. Riječ je o tome da se pomogne ljudima, vladama, ljudskom okolišu, tko god ili što god bilo u krizi. Pitali ste tko sam, i mogu vam to u potpunosti otkriti samo ako ste pripravnici potpisati tajnu suglasnost. Reći ću vam ovo. Ima zainteresiranih ljudi, visoko u vladi, koji se zanimaju za vas osobno. Oni tvore vrlo malu i vrlo elitnu skupinu neukrotivih ljudi kao što ste vi lutalica s jakom etikom ali malobrojnim opterećenjima. To bi značilo doživjeti povremene teškoće, putovanja, pa i opasnosti. Ne bi to svakoga privuklo. Ne bi svatko bio za to sposoban. Čini li vam se to privlačnim?" 478 Jon promotri Kleina. Sunce se odražavalo na njegovim naočalama, a izraz mu je bio svečano ozbiljan. Napokon upita: "Koje je ime toj skupini?" "Zasad recimo da je to Tajna skupina broj jedan. Službeno, ona pripada vojsci, ali zapravo je neovisna. U njoj kao ni u njezinu radu nema ničega blještavog, iako je taj rad vitalan." Jon skrenu pogled da promotri ocean, kao da bi tako mogao prodrijeti u budućnost. Još je osjećao u sebi bol zbog Sophijine smrti, no kako su dani prolazili, priučio se da živi s tom bolju. Nije mogao ni zamisliti da bi se ponovno zaljubio, ali možda će jednog dana početi razmišljati drukčije. Prisjetio se onoga kratkog trenutka kad ga je Klein iznenadio. Posegnuo je za Berettom. Bijaše to potpuno automatska reakcija, i nikad ne bi pomislio da bi se mogao svjesno odlučiti za nju. "Daleko ste putovali da biste čuli odgovor", primijeti on neobvezno. "Mislimo da je to važno." On kimnu. "Kako bih vas mogao pronaći ako zaključim da me zanima?" Klein ustade. Dojmio se kao čovjek koji je obavio ono što je htio. Izvadi iz džepa jednostavnu posjetnicu. Na njoj je bilo njegovo ime i telefonski broj u Washingtonu. "Ne dajte se otjerati bilo kakvim službenim izgovorima. Samo recite moje ime i da želite sa mnom razgovarati. Javit ću vam se." "Još vam nisam obećao." Klein uvidavno kimnu. Pogleda preko prostranstva. Mimo je proletio bijeli galeb, priljubljenih nogu dok se probijao oceanskim zrakom. "Lijepo je ovdje. Ipak, previše palmi za moj ukus." Uze aktovku i krenu prema izlazu. "Nemojte se dizati. Znam kako se izlazi." Ode. Jon je ostao još jedan sat. Onda otvori pristupna vrata i krenu prema pijesku. Bio je topao pod njegovim nogama. Automatski krenu prema istoku, na svoju svakodnevnu šetnju. Sunce je bilo iza njega, a žalo se naprijed prostiralo do beskraj. Dok je hodao, razmišljao je o budućnosti. Učini mu se da je za to nastupio čas. 479 Nakladnik EXTRADE d.o.o. Rijeka, G. Duella 2, Tel.: 051/633-733, GSM: 098/214-906 Za nakladnika Predrag Tomljanovic Prijevod Radovan Stipetić Lektura Vedrana Lukačević Priprema za tisak EXTRADE d.o.o. Tisak Tiskara i grafika Žagar Rijeka Rijeka 2001. CIP Katalogizacija u publikaciji Sveučilišna knjižnica Rijeka 821.111(73)-31=163.42 CIP 3/2001 LUDLUM, Robert Faktor smrti / Robert Ludlum ; <preveo Radovan Stipetić . Rijeka: Bctrade, 2001. 480 str. ; 23 cm Prijevod djela: Hades factor. ISBN 953-6342-43-X ISBN 953-6342-43-X fKGZ[knjižnica 010185058 i